

ཕུན་ཀློང་པེ་ཆོག་པེ།

རྫོང་མར་ཁམས་ཀྱི་ལུ་རིག་ཐུབ་བསྟན་སློབ་གླིང་ནས་བསྒྲིག་ས།

༡༡། །གསེར་མདོག་པར་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

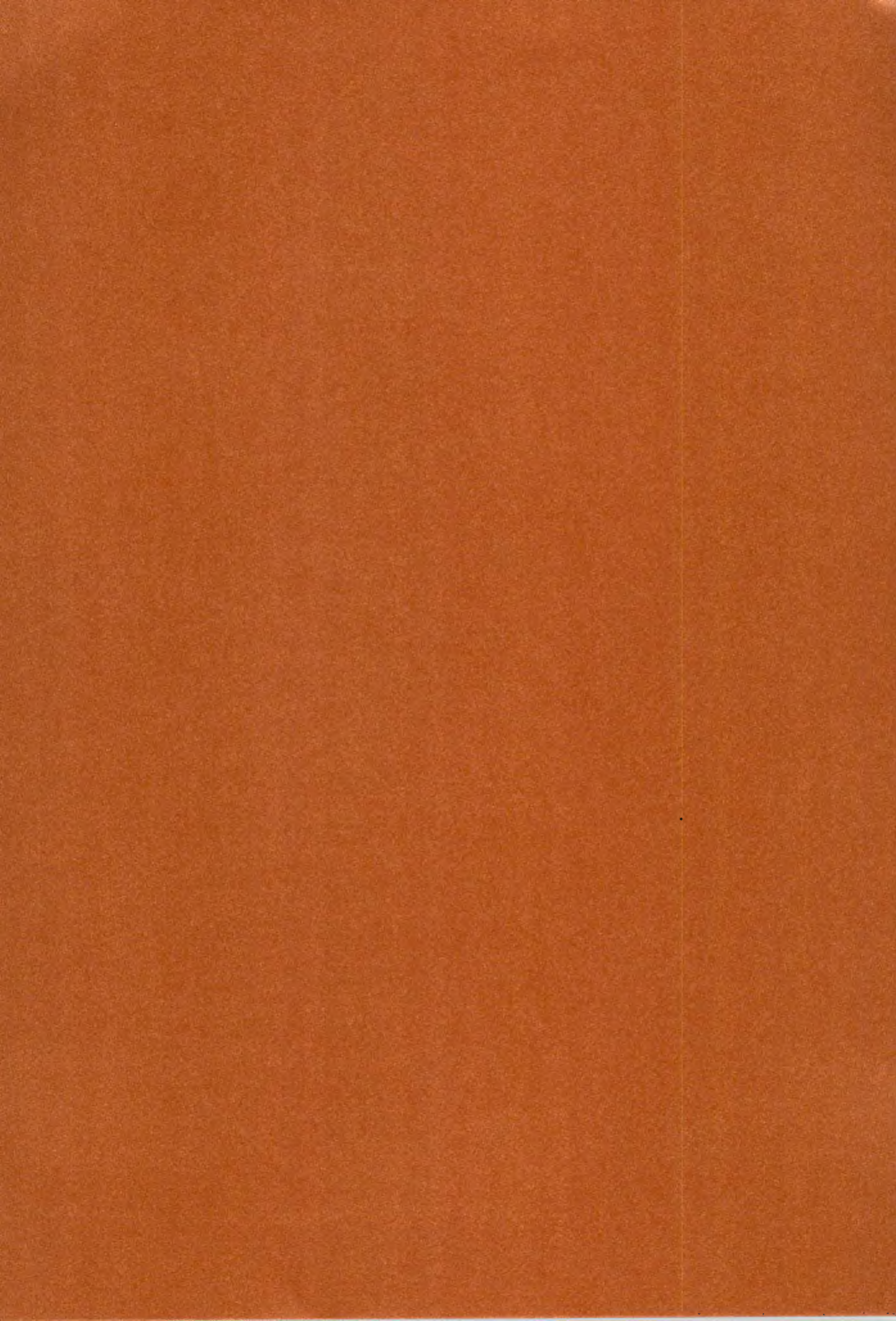

གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དབེ་སྒྲན་ཁང་།

ཕུན་ཕོངས་ལྷོ་ཆེན་པོ།

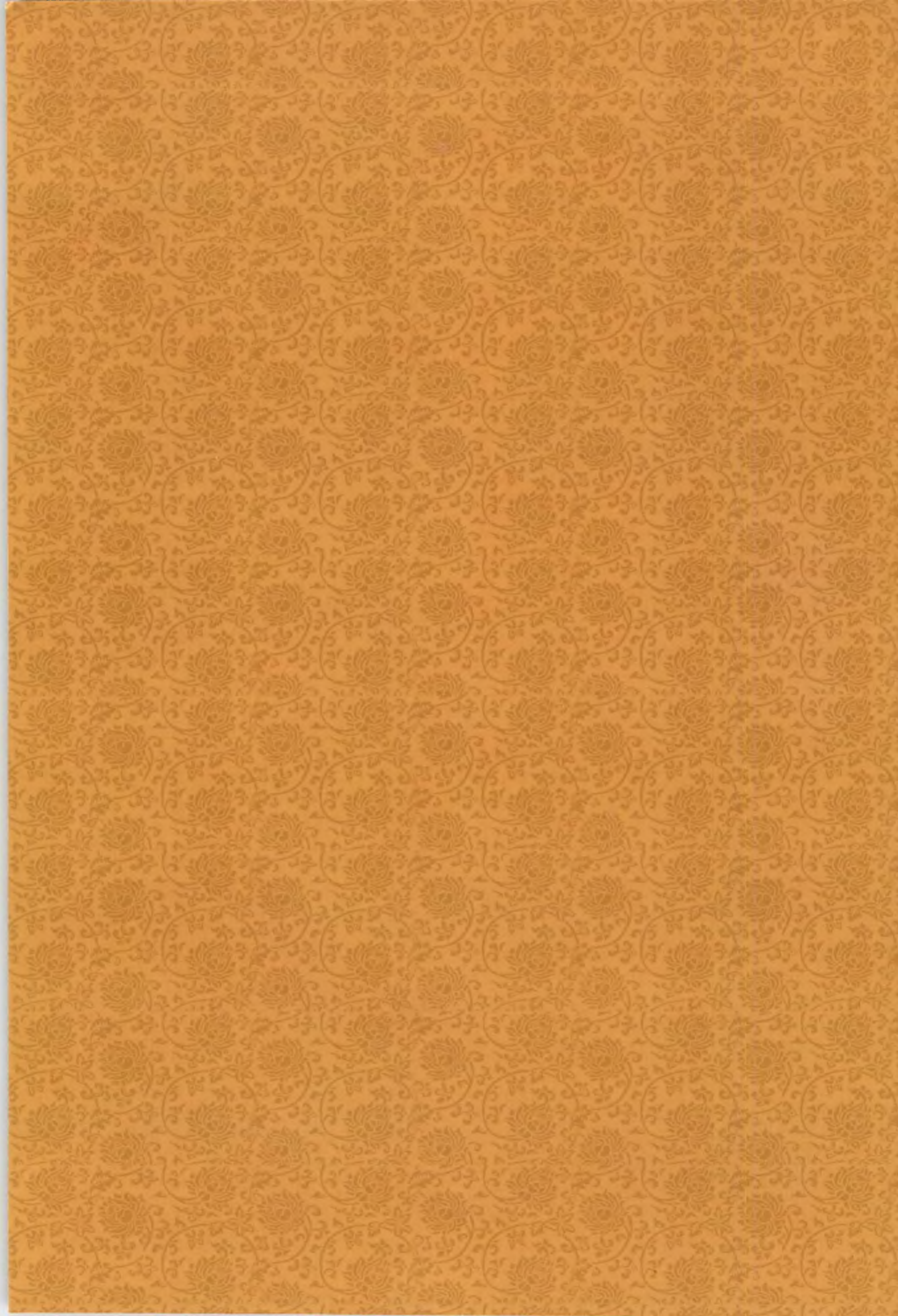
༡༡། །གསེར་མདོག་པའ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཚོང་སར་ཁམས་བྱེད་ལུ་རིག་བྱབ་བསྟན་སྟོབ་གྱིང་ནས་བསྒྲིགས།

གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

། སྤྱུའི་སྤྱུ་གྱི་ཐེག་མཆོག་ངེས་པའི་དོན། །ཆོད་ལྷན་གིང་རྟའི་སྤྱུ་དུ་གང་བྱོན་པ། །དྲི་མེད་
ལེགས་པའི་སྤྱུ་ཡིས་འདོམས་པ་ལ། །མཚུངས་བྲལ་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞལ་གསུང་མཐོ།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

ལེའུ་ག་སུམ་པ་རིག་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་

རྣམ་པར་ངེས་པ། 1

དྲི་བ་དང་པོ། 1

དྲི་བ་གཉིས་པ། 6

དྲི་བ་གསུམ་པ། 7

དྲི་བ་བཞི་པ། 8

དྲི་བ་ལྔ་པ། 10

དྲི་བ་དྲུག་པ། 11

དྲི་བ་བདུན་པ། 16

དྲི་བ་བརྒྱད་པ། 18

དྲི་བ་དགུ་པ། 20

དྲི་བ་བརྒྱ་པ། 23

དྲི་བ་བརྒྱ་གཅིག་པ། 24

དྲི་བ་བརྒྱ་གཉིས་པ། 25

དྲི་བ་བརྒྱ་གསུམ་པ། 25

དྲི་བ་བརྒྱ་གསུམ་པ། 26

དྲི་བ་བརྒྱ་བཞི་པ། 27

དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པ།	28
དྲི་བ་བཅོ་ལྔ་པ།	30
དྲི་བ་བཅུ་དྲུག་པ།	32
དྲི་བ་བཅུ་བདུན་པ།	33
དྲི་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ།	34
དྲི་བ་བཅུ་དགུ་པ།	35
དྲི་བ་ཉི་ལྔ་པ།	55
དྲི་བ་ཉེར་གཅིག་པ།	58
དྲི་བ་ཉེར་གཉིས་པ།	63
དྲི་བ་ཉེར་གསུམ་པ།	65
དྲི་བ་ཉེར་བཞི་པ།	67
དྲི་བ་ཉེར་ལྔ་པ།	68
དྲི་བ་ཉེར་དྲུག་པ།	69
དྲི་བ་ཉེར་བདུན་པ།	70
དྲི་བ་ཉེར་བརྒྱད་པ།	71
དྲི་བ་ཉེར་དགུ་པ།	73
དྲི་བ་སུམ་ཅུ་པ།	73
དྲི་བ་སོ་གཅིག་པ།	77
དྲི་བ་སོ་གཉིས་པ།	79
དྲི་བ་སོ་གསུམ་པ།	81

དྲི་བ་སོ་བཞི་བ།	83
དྲི་བ་སོ་ལྔ་བ།	86
དྲི་བ་སོ་དྲུག་བ།	90
དྲི་བ་སོ་བདུན་བ།	94
དྲི་བ་སོ་བརྒྱད་བ།	107
དྲི་བ་སོ་དགུ་བ།	113
དྲི་བ་བཞི་བརྒྱ་བ།	114
དྲི་བ་ཞེ་གཅིག་བ།	117
དྲི་བ་ཞེ་གཉིས་བ།	120
དྲི་བ་ཞེ་གསུམ་བ།	122
དྲི་བ་ཞེ་བཞི་བ།	124
དྲི་བ་ཞེ་ལྔ་བ།	129
དྲི་བ་ཞེ་དྲུག་བ།	130
དྲི་བ་ཞེ་བདུན་བ།	131
དྲི་བ་ཞེ་བརྒྱད་བ།	133
དྲི་བ་ཞེ་དགུ་བ།	134
དྲི་བ་ལྔ་བརྒྱ་བ།	135

ཁ་སྒོང་བའི་དྲི་བ།

དྲི་བ་དང་པོ།	136
དྲི་བ་གཉིས་བ།	138

དྲི་བ་གསུམ་པ།	139
དྲི་བ་བཞི་པ།	141
དྲི་བ་ལྔ་པ།	141
དྲི་བ་དྲུག་པ།	144
དྲི་བ་བདུན་པ།	152
དྲི་བ་བརྒྱད་པ།	152
མཛད་བྱང་།	153
འོག་མིན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་པའི་ ཁྱུ་མཆོ།	160
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་བཀོད་པ་ ངོ་མཚར་ལྟའི་རྒྱ་བྱངས།	185
བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་མདོ་དང་ རྗེས་སུ་མཐུན་པ་པར་དཀར་པོའི་ཕྱིང་བ།	200
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་ངེས་པ།	214
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དབུ་མའི་སྟོང་པོ་ བསྟུས་པ།	243
དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ ཚུད་སྟོང་།	275
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་བཤད་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་མཛོད་	

བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ།	282
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་བཤད་གྱི་རང་ལུགས་འཛོག་མཚམས་	
སོ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ།	434
ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་འབྱོར་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་	
གཏེར་མཛོད་གསུམ་པ་ཅེས་བྱ་བ།	440

༡༡། །ལེའུ་གསུམ་པ་རིག་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་
 གྱི་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་
 བཞུགས་སོ། །

༡༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མེ། རྣམ་སྒྲུང་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་བྱགས་མཆོ་ལས། །གང་འཕོས་
 གྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱགས་བཅུ་ཡི། །རྒྱལ་བས་དོ་རྩེ་འཛིན་པར་དབང་བསྐྱར་བ། །དབལ་ལྷན་
 སྒྲིམས་མའི་བདག་པོར་བྱག་བགྱིའོ། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས།

ལེའུ་གསུམ་པའི་སྐབས་གྱི་དྲི་བ་དང་པོ་ནི། དབང་བཞི་སྤངས་པས་སྒྲིམ་པ་གསུམ། །ཐོབ་
 པར་འགྱུར་ན་དབང་གོང་ལས། །ཐོབ་པའི་གསང་སྤྲགས་སྒྲིམ་པ་དང་། །དབང་ལས་ཐོབ་པའི་
 སོ་ཐར་དང་། །སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིམ་པ་བཞེད་ལགས་སམ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།
 འདྲི་བའི་བསམ་པ་སྤང་བ་དང་། དངོས་གྱི་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདྲི་བའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་། མ་དྲིས་ན་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་འཛུལ་བའི་ཉེས་པ་རིམ་ལྔར་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདིའི་ཐད་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་གྱུན་གྱིས། །ཞིབ་མོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་པར།
 དབང་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤངས་པ་དེ། སྤྱིར་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་། བྱུང་པར་སྤྲགས་
 སྒྲིམ་གྱི་ཐོབ་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ། དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཅམ་ཡང་སྟོན་དུ་མ་སོང་
 བར། དབང་བཞི་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྷན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་བཤད་སྤང་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ། འོ་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 དང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས། སྤྱིར་དབང་ཆོག་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྤྲེལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་
 ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྤྲགས་སྒྲིམ་ཡང་། དབང་བཞི་ལེན་པའི་
 ཆོག་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲེལ་གྱི་སྤྲགས་སྒྲིམ་ཡང་དབང་གོང་མ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་

ལ། དེ་ལྟར། ལུས་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་དུ་བྱེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་། སྒྲིམ་པ་མ་ལུས་པར་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབང་གི་ཚུ་བོ་ལས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་འདི་དག་འབྱུང་ངོ་། །
 དངོས་ལན་གདབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བ་དང་། རང་གི་
 ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་འབེལ་བའི་གཏམ་སྐྱེད་བ་དག་ན་རེ། འདིར་དབང་བསྐྱར་
 བས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དུས་ཀྱི་སྔ་ཐར་སྒྲིམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་
 སྔ་ཐར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་གཞན་ལ་གཞོན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒྲིམ་པའི་
 སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ཡང་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱུངས་
 པ་ཡིན་ཞིང་། ཐོབ་པའི་དུས་ནི། སྒྲིབ་མ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ། ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་བའོ། །རིགས་ལྡེའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བའི་ཆོག་ལས་སོ། །གསུམ་གྱི་ལྷན་ཕྱེ་བའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོབ་པའི་དུས་དང་ལེན་པའི་མཐའ་ནི་
 སྒྲིམ་པ་ཞིན་ནོ། །གསུམ་གྱི་ལྷན་ཕྱེ་བའི་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་
 དང་། དབང་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་ལྡེའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་ལན་གསུམ་བྱས་
 པའི་མཐར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ལུས་དབང་ཐོགས་པའི་མཐར་། གཙོ་བོས་རི་ལྟར་
 བཀའ་བསྐུལ་པ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དབང་
 གི་ཚུ་བོ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱུང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལས་གོང་ན་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་ཆུ་དང་ཐོབ་ཆུ་
 གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་
 བཅོས་འདི་ནས་བཤད་པའི་སྔ་ཐར་སྒྲིམ་པ་ངོས་མ་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ངོས་མ་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་ཆུང་བའི་ཉེས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་གང་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་
 ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྔ་ཐར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བྱུངས་གྱུར་
 ན། །འདི་ཡི་ཆོག་ངེས་པར་འདིག། །དེ་ཡང་གནད་རྣམས་བཅོས་པར་དོགས། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ། ཉན་ཐོས་དང་བྱུང་མོང་བའི་སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་

དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདིར་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྔ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་
 བཞེད་ཀྱིས་བཟུང་བའི། རྩོམ་དུ། དེས་ན་དེ་ལྟའི་ཆོག་ནི། །བསམ་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟུང་བའི། རྩོམ་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་གྱིས། །སྔོན་ཐར་པ་འཛིན་བཟུང་བོ། །
 ཐེག་ཆེན་སྔོན་ཐར་པ་འཛིན་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་ཅག་གི་འཆད་
 ཚུལ་དེ་ལྟ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་དངོས་གཞི་དངོས་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པ་དེའི་གཙོ་
 བོ་ནི་འདུག་སྡོམ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་གི་ཡང་དངོས་གཞིར་གྱུར་པ་ནི། ཉེས་སྦྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་
 བྱིམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྔོན་ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་མིང་ཅན། མི་དགོ་
 བ་བཅུའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཡིད་གྱི་གསུམ་སྦྱང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ལ།
 བྱེད་ཀྱིས་ནི། དེ་འདྲ་དེ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྔ་ཐར་སྡོམ་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་
 བསམ་སོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟ་མར་གྱུར་པ་ནི། སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལས་གཞན་མ་
 ལུས་སོ། །དེ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོག་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན། སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་གས་སྤངས་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྡོམ་པ་ལོག་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་
 པ་ནི་མ་བཤད། ཉེས་སྦྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་སྔོན་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་བསམ་སོ། །
 གལ་ཏེ་དགོ་བ་ཆོས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་ཆེན་ཆེན་བོས་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཅུ་བའི་ལྟངས་ལ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱིར་སྤྲུགས་སྡོམ་གྱི་
 དངོས་འཛིན་རྒྱ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེར། རྒྱུད་སྡོམ་ལོག་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལས་
 ཐོབ་པའི་སྡོམ་པ་མ་འདུས་པ་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཐོབ་པའི་སྡོམ་པ་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལ་ཟུར་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུད་སྡོམ་ལོག་མ་གཉིས་ལ། སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྲུགས་སྡོམ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལོན་པའི་ཆོག་
 བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་གཏན་ཆོག་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་
 བསྐྱུར་བའི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེའི་སྡོམ་པ་ལོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་
 བསྐྱུར་གྱི་སྦྱོན་དུ་འདུག་སྡོམ་ལས་གཞན་པའི་སྡོམ་བཟུང་གི་ཆོག་གཞན་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་

ཡིན་ཅི་ཞེས། དེ་ལྟར། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་མ་དཔེས་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་གོང་
མ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་ལྡེའི་སྒྲིམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཅུ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་བསྐྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་
གཞན་བཟུང་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་རང་ལྟར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་གི་ཆོག་
མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པ་དཔེས་
རིགས་ལྡེའི་དམ་ཆོག་ཏུ་རྩིས་པ་ཤད་པ་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་
པོ་དེ་ལས་གཞན་ཅུ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་།
དཀྱུས་ན་གནས་པའི་ཆོལ་བ་རང་གི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས། སྤྱི་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྩིས་རྩི་
སྟེང་པ་རིགས་ལྡེའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་དབང་གིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་དཔེས་པར་
འཆད་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན། སྤྱི་མ་བཅུ་ལ་ལུས་དབང་སྤྱང་། །དེ་ཡིས་
སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྷན་འགྱུར། །ཞེས་བཏོན་པས་ཆོག་པའི་བྱིར་རོ། དཔེས་ན་དབང་གོང་མ་གསུམ་
ལས་ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དཔེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་གོང་མའི་གསུང་གིས།
སྤྱི་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་ལུས་དང་ཡིད་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་། གང་ཟག་དང་
འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་། དབང་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་པ་བཞིར་བཤད་ནས། དང་པོ་ནི།
སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ལུས་དང་ཡིད་གསུམ་རྩི་རྩི་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་
ནས། མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤྱི་མའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱི་མ་གསུམ་སྟེ།
སྤྱི་མ་ལྟར། ལུས་མེད་དང་ནི་སྤྱི་མ་པའི་ལུས། །ལས་ནི་དུ་མས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །མི་ཤེས་པས་
ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། །སྤྱི་མ་རྩི་རྩི་དམ་ཆོག་གོ། །སེམས་ཅན་སྤྱི་མ་ཆོག་ལ་འདུལ་བ་དང་། །ཀྱན་རྟོག་དུ་
བའི་རན་རྟོག་གིས། །སེམས་ལ་སྤྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཐུགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་དམ་ཆོག་གོ། །ཐུགས་དང་
དང་མ་རངས་པས། །རྩི་བ་མི་བདེ་བར་བྱེད་པའི། །ཆོག་རྩི་བ་ལ་སོགས་སྤྱི་མི་བྱ། །གསུང་གི་རྩི་
རྩི་དམ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གིས་དབྱེན། །ལས་དང་པོ་པ་དང་།
སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། བརྟན་པ་ཆེར་ཐབ་པའི་གང་ཟག་གི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་སོ། །དབང་
གིས་དབྱེན། དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་ལུས་དབང་གི་དམ་
ཆོག་ནི། མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤྱི་མའི། ཐུགས་པ་དམན་པ་ལ་འདོད་པ་མི་བྱེད། །ཆང་དང་སེམས་ཅན་གྱི་

དེ་ན་ལ་རྒྱུ་ཕྱགས་པ་སྤྲོད་། ལྷ་སྟགས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་སྟོམ་པ་སྤྲོད་། ཟུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
 ལྷ་བ་སྤྲོད་། རིགས་ལཱ་འི་སྟོམ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྲོད་པའོ། །གསང་དབང་གི་དམ་ཚིག་ནི།
 བདུད་ཅི་ལྷ་བསྟེན། རོ་རྩེ་དེ་ལ་སྤྲོད་པ་ཕྱག་རྒྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་སྟོམ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མི་སྤྲོད་། ཉིན་མཚན་སོ་སོ་ལ་དངོས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་པའོ། །དབང་བཞི་བའི་དམ་ཚིག་ནི། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་བཞི་
 སྤྲོད་། རུག་ལྷ་སྤྲོད་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོམ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་དབང་གོང་
 མ་གསུམ་ལས་ཐོབ་པའི་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐབས་གང་ལས། རུས་ནམ་གྱི་ཚེ་
 སྤྲོད་པ་དང་། དེ་མི་ཉམས་པར་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ནི། བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་མང་སྟེ། འོག་རྩ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་རྒྱ་
 བོ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས། དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་བསྟུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡང་དབང་བཞི་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་ཚིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཕྲོས་གོང་མ་དེར།
 རོ་རྩེ་གྲུར་ལས་འབྱུང་བའི་དམ་ཚིག་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དེའི་ནང་ན། དབང་བཞི་ཀ་དང་འབྲེལ་
 བའི་དམ་ཚིག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་ཆེར་ཆང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་གོང་མ་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྟོམ་པའི་མིང་ཅན་འདི་དག །སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་མོ་སྟོམ་དུ་
 རོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྟགས་སྟོམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སྤང་བྱ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་དང་། མཚན་རྟོག་
 ལས་ཡིད་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདི་ལ་ལྷག་
 པར་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤྲད་དུ་ཡང་། དབང་ནི་བཞི་ཡི་གངས་ཀྱིས་ནི། །དགའ་བ་ལ་སྟགས་
 རིམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་སུམ་པའི་དབང་ཡང་མཚན་རྟོག་ལས་ཡིད་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི། དེ་ཡིས་སྟོམ་པ་
 གསུམ་ལྷན་འགྱུར། །ཞེས་པ། དབང་བཞི་རྫོགས་པ་དེ་སྟོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 ཐོབ་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་རྒྱུར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་རྒྱུ་ལེན་དང་པོ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་གཞིར་གཞག་ནས། དེའི་
 སྤྲོད་དུ་དབང་བཞི་སྤྲངས་པ་ན། སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པས་སྟོམ་པ་གསུམ་

ལྷན་དུ་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་དང་མཐུན་
པར་སྤངས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་མཐུན་པར་
ཐོབ་པ། ལྷགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསང་ལྷགས་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་ཆོག་གས་སྤངས་པའོ། །དེ་ཡང་སྡོམ་པ་གསུམ་
ལྷན་དུ་འཛོག་པ་ལ། རང་རང་སོ་སོའི་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་ཐོབ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དགེ་བསྟན་གྱི་སྡོམ་པ་ཅམ་དང་། སྟོན་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྒྱུད་པ་དང་། སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་བུམ་དབང་
ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་བས་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྷན་དུ་འཛོག་ཀྱིས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་
དབང་ཅམ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྷགས་སྡོམ་འཛོན་དགོས་པར་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་
ལས། སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བཀོད་ནས། །དེ་ལ་དཀྱིལ་ལའོར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་
བའི་གཞུང་འདི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དེ་དག་གིས་ལུང་ཁུངས་སུ་ཡང་ཡང་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །

དྲི་བ་གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལག་མོ་འགའ་ཞིག་གི །དབང་བཞི་ཆད་ལྷན་གཞུང་ལས་
བཤད། །དེ་དག་སྟོན་བྱེད་དབང་སྐྱར་དུ། །རུང་ངམ་མི་རུང་གང་ཡིན་དྲི། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ། རྡོ་རྗེ་ལག་མོ་
ལ་དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་པ་སྤྱིར་ཡོད་པ་དང་། བྱིན་རྒྱབས་དབང་བསྐྱར་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་
བཀག་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་སྟོན་ནི། འོ་ན། རྡོ་རྗེ་ལག་མོ་ལ་
སྡོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོག་དང་། དབང་བསྐྱར་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་སོགས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པ་
ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ལག་མོ་ལྷ་བཙུན་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆོག །ཤམ་ལའི་རིགས་
ལྷན་བྱུང་འཇུག་སྤྲུལ་པས་མཛད་པ་དང་། ལག་མོ་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་མའི་རྒྱབ་ཐབས། སྟོབ་
དཔོན་དགེ་བའི་འབྱུང་གནས་སྤྲུལ་པས་མཛད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་གི་ཆོག
ཤུ་ལྷ་རི་དབང་ལྷག་གིས་མཛད་པ་དང་། ལག་མོ་མཛོན་བྱུང་གི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆོག །བྱི་ལུ་མ་
པ་ཉིས་མཛད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་ཐབས། ལུ་མ་པ་ཉིས་མཛད་པ་ཡོད་པར་མཛོན་སུམ་
གྱིས་གྱུབ་པ་དང་འགལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དེ་དག་སྟོབ་མ་མ་སྟོན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དབང་
རུང་ངམ་མི་རུང་། རུང་ན། རི་སྐད་དུ། རྡོ་རྗེ་ལག་མོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཅིང་།

དམ་ཚིག་ལྟར། དེ་ལ་དོ་རྩེ་ཡག་མོ་སྤྱོད། །ཞེས་པའི་ལུང་ཁུངས་སུ་བྲངས་ནས་འཆད་པ་དང་
འགལ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་རུང་ན། དོ་རྩེ་ཡག་མོ་ལ་དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ཀྱང་
། སྤྱོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞེས་གསུང་བས་ཚིག་པ་ལ། དེ་ལ་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་འབད་
ནས་འགོག་པར་མཛད་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སྒྲོལ་བ་དག་བྱུང་ན་ལན་གང་ཡིན། གཉིས་པ་
དངོས་ལན་གང་པ་ནི། སྤྱིར་དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ལྟ་གྲངས་མང་ཉུང་གི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་།
དེའི་ཚིག་སྤྱིར་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚིག་དང་སང་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
དབྱུང་པ་བོར་ནས། བསྟན་བཅོས་འདི་ཙམ་པའི་ཐོགས་སུ་མར་འཛོག་པ་ནི། རྩེ་དུགས་པོ་ལྟ་
རྩེའི་བཀའ་རྒྱུད་འཛིན་པ་རྣམས། མར་པ་ལོ་ཙམ་ནས་མ་རྒྱུད་པའི་དོ་རྩེ་ཡག་མོ་ལྟ་ལུའི་བྱིན་རྒྱལས་
ཙམ་ཞིག་སྤྱོད་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་མ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གིས། གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོར་མཛད་པ་འདི་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཚོས་སྒྲོ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཆད་ལྟར་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ན་མེད་ཀྱང་། བྱེད་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ན། སྒྲོ་བ་མ་
མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དབང་ཡིན་དགོས་ལ། བྱེད་འདོད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་དེ་ནི་དེར་མི་རུང་
སྟེ། དེ་ལ་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བས། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་བ་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་བྱ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། སྤྱིར་དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་དང་ལྟར་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱིན་རྒྱལས་དེ་བྱ་བར་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲོ་བ་པ་འབྲོགས་པའི་ཚིག་སྤྱིར་ནས། བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་
ཚིག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དབང་
མེད་པར་སྒྲོ་བ་པ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་བ་ལྟར་དུ་མི་འགྱུར་བར་བརྟགས་ནས། ཡག་མགོ་ལ་
སྤྲུགས་པ་བརྟུན་བཞིའི་དབང་བྱས་ནས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲོ་བར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ནི་
རང་བཟོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བརྟུན་བཞིའི་དབང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་མེད་པས། དེ་ལ་སྒྲོ་བ་བཟུང་གི་
ཚིག་སྤྱིར་ཡང་། རང་བཟོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །

དྲི་བ་གསུམ་པ་ནི། དོ་རྩེ་ཡག་མོའི་བྱིན་རྒྱལས་ལ། །སྒྲོ་བ་པ་འབྲོགས་པའི་ཚིག་དང་། །
དཀྱིལ་ལའོར་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་བ། །རང་ལུགས་ལ་ཡང་མི་བཞེད་དམ། །ཞེས་པའོ། །འདི་

ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། ལ་ལ་རྩོམ་པ་མོའི་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྩོམ་པ་མོའི་
 བྱིན་རྒྱལ་ལ། རྩོམ་པ་མོའི་ཁྱེད་ཀྱི་འཆགས་མི་འབྱུང་། ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལོ་བཞེས་པ་དེ་ལ་བལྟས་
 པ་ན། རྩོམ་པ་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ། རྩོམ་པ་བཟུང་བའི་ཆོག་དང་། དབང་གི་ཆོག་སྤྱིར་མེད་
 པ་དང་། དེ་འདྲུགས་ཀྱང་རྩོམ་པ་མི་འཆགས་པར་གསུངས་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་
 དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། འོན་པར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལ། རིགས་ལཱའི་རྩོམ་
 པ་འཛིན་པའི་ཆོག་དང་། དབང་བཞིའི་ཆོག་བཤད་པ་དེ་འདོར་དགོས་པར་འབྱུང་རོ། ཞེས་
 སྐུ་ལ་བ་དག་འབྱུང་བར་དོགས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། རང་ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་
 རྣམ་འབྱོར་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་རྩོམ་བཟུང་གི་ཆོག་སྤྱིར་བཤད། རྩོམ་པ་མཐོང་བ་འཐོང་བར་
 བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་བཤད་མཚན་གི་དམ་ཚིག་དང་རྩོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་
 ཞིག་ལ་བྱིན་རྒྱལ་འདི་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་། རྩོམ་བཟུང་
 གི་ཆོག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་རྩོམ་པ་བཟུང་བྱིན་གསལ་བཏབ་པ་ལ་
 བཏེན་ནས། དབང་བཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དེ་འཆགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་བཞི་པ་ནི། བྱིན་རྒྱལ་ཆོས་སྒྲོར་མི་བཞེད་ན། རྩོགས་རིམ་འགའ་ཞིག་ཉན་པའི་
 སྤར། བྱིན་རྒྱལ་པའི་མཛད་དེ་ཅི། ཞེས་པའོ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདྲི་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་ལག་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ། གསང་སྤྱོད་ཆོས་
 སྒྲོར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་སྤྱོད་གང་ན་འང་བཤད་པ་མེད། ཅེས་པའི་སྐྱེ་ལོ་བཞེས་པ་དེ་ལ་བལྟས་ན།
 ལག་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་དེ་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཡིན་པར་འགལ་བར་བཤད་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་སྤྱོད་ནི། ཆོས་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྤྱོད་དང་དོན་གཉིས་ལས།
 ཐ་སྤྱོད་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། དེ་དེར་འཆད་པ་མེད་མོད། དེའི་དོན་
 ནི་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་དབང་དང་བྱིན་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དབང་བསྐྱར་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞེས་དུ། བྱིན་རྒྱལ་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡོད་པ་དེ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྔ་སྤྱོད་པ་ལ།

གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་སྒྲེལ་གོས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རིམ་ལྔ་དང་། རིམ་
བཞིའི་གདམ་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་དབང་གིས་ཆོས་སྒྲེལ་གོས་པ་དེ་
བཞིན་དུ། ཅུ་དབུ་མའི་ཚྭ་གས་རིམ་དང་། སྟོན་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་།
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་། བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་བྲིད་ལ་སོགས་པ་གདམས་པ་མང་པོ་
ལ། རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་རེ་རེ་རིས་པར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱིན་འདུག་པའི་ཕྱིར།
བྱིན་བརྒྱབས་དེ་ལ་ཡང་དབང་མཆོན་ཉིད་པ་ཞིག་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཆོས་
སྒྲོར་མི་འཛོག་ན། དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་དུས་འཁོར་དུ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་
པའི་དབང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པོ་རྒྱུ་མས་དང་། བདེ་
མཆོག་དེལ་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་རྒྱུ་མས། དེ་དང་དེའི་ཚྭ་གས་རིམ་ཉན་པའི་
ཆོས་སྒྲེལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱི་རྩི་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་། དེ་ལ་
ལྟོས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་སྒྲོན་རོལ་དུ། ཕྱིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་རེ་རེ་འགྲོ་དགོས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་འདི་
དག་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། སྒྲིམ་ཚྭ་གས་རིམ་ཟབ་མོ་རྒྱུ་མས་ལ།
རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་དབུ་ཐབས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པས། ཆོས་སྒྲོམ་དབུ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲུབ་ཤད་ནི། དབང་དང་བྱིན་རྒྱབས་གཉིས་ཀ་ལ་རིས་པར་ཆང་བའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མའི་
ཆོས་སྒྲོམ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་པར་བྱ་རྒྱུ་དཀྱིལ་བྱུང་པར་རེ་རེ་བ་མ་གཏོགས།
གསང་སྒྲགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྒྲོན་པ་དང་། ཉན་པ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན།
འདིར་བཤད་པའི་རྩོད་གཞི་ནི། ཕྱོགས་སྒྲུ་མའི་འདོད་པ་གཞིར་བཞག་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཐོག་
མར་དབུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་པ་དག་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་
པར་བྱེད་པའི་དབང་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡག་མོའི་བྱིན་རྒྱབས་ནི་དེར་མི་རུང་
མེ། སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་སྒྲོམ་ཐོག་མ་ཟེན་པ་ལ་དེ་བྱ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་ན་
རོའི་ཆོས་དུག་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྒྲོམ་དབུ་ཐུང་དུ་མི་རུང་མེ། གདམས་པ་དེ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲུ་ན་མེད་
པའི་རྒྱུད་མེད་དུ་མ་ནས་བཏུས་པའི་གདམས་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་མའི་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །སྐབས་འདིའི་ཚུངས་གཞི་དེ་ཡང་། བཀའ་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐབས་གང་ཡང་
རུང་བ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། བཀའ་མོ་གྱུའི་ཚེས་སྒོ་པས་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དེ་ཚུངས་གཞིར་
གཞག་ནས། གཞུང་གི་ཚོགས་འདི་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དྲི་བ་ལྟ་བུ་ནི། རང་བྱུང་ནས་ནི་རྩུར་ཤོག་བར། །སྒྲིན་ཚོགས་ཡིན་པར་གང་དུ་བཤད། །ཅེས་
པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་
མཉམ་པོ་ལ། །འདི་དག་སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་བཤད། །ཅེས་པ་འདིའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་མང་པོས།
དེ་དག་དེར་འདུལ་བའི་ལུང་དུ་བཤད་ཅེས་ཟེར་བར་སྐྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་
ཉེས་པ་ནི། འདུལ་བའི་ལུང་ལས་རྩུར་ཤོག་སོགས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིན་
ཕྱེ་བའི། སྒྲིན་ཚོགས་ཏུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་ལུང་གཉིས་ཀ་ལས། སྒྲིན་ཚོགས་དང་ད་
ལྟར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། གསོལ་བཞིའི་ཚོགས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་རྩུལ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་གྱི།
གཞན་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་། རང་བྱུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པ་སོགས་བརྩམས་སྒྲིན་ཚོགས་གི་དབྱེ་བར་འཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལུང་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱིར། ལུང་ལས་ནི། བརྩམ་པོ་དེ་དག་སྒྱིར་བསྟན་རྫོགས་གྱི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིན་
ཚོགས་གི་དབྱེ་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་མོ་དང་མཛོད་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་བརྩམ་པོ་དེ་
དག་། སྒྲིན་ཚོགས་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་པ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྒྲིན་ཚོགས་ཡིན་པོ་ཤེས་པའི་
གསོལ་བཞིའི་ཚོགས་དེ་དེར་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་བགྲངས་པའི་ལྟ་ཚོགས་དང་བརྩམ་
ཚོགས་ནི། དེ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི།
འདི་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་བཤད། །ཅེས་པ། བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་
ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེན། སྒྱིར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིན་དུ་སྒྱུར་བའི་གང་ཟག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིན་
གྱི་གང་ཟག་དང་། ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་སྒྲིད་པ་ཐ་མ་
པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱ་ལ། གང་ཟག་དང་པོ་དེ་དག་ལ་ནི། སྒྲིམ་པའི་འཕྲོ་བ་རྒྱུ་བཤད་པ་
དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་བ་པར་རྒྱས་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི། ད་

ལྷ་མོ་ཆོ་ག་ཁོ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་དགོས་པར་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྟོན་
 གྱི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ལ་བསམས་ནས། རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ནམས་སྟོན་གྱི་ཆོ་གར་
 བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས། འདི་འདྲ་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་སྟེ། །
 ད་ལྟའི་སྟེ་བོས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་
 མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། །སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་འཕགས་པའི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་མོ། སྟོན་
 ཆོ་ག་གི་རྒྱ་ཡངས་པར་མཛད་པའོ། ། །

གྲི་བ་དུག་པ་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དག་ལས་ནི། །དཀྱིལ་ལོའོར་དག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་
 བའི། །སློབ་མ་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས། །ཟུང་དུ་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་པའོ། །འདི་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་
 ནི། །གངས་ངེས་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །འདི་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་བཀག། ཅེས་པའི་ཡུང་
 འདི་ཁུངས་སུ་འདྲན་པ་ཀུན་གྱིས། ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་མན་ཆད་ཟུང་དུ་མ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བ་ཡིན་གྱི། ཟུང་དུ་གྱུར་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བར་སྤང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་སྒྲིན་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་འོན། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་
 ལས། སྤྱ་མས་སློབ་མ་གཅིག་ལུ་ནི། །དཀྱིལ་ལོའོར་དག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བྱ། །མཁས་པས་ཅིག་
 ཆར་སློབ་མ་གཉིས། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཡོངས་མི་བྱ། །གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་བཞི་ཡང་རུང་། །
 སྤྱ་མས་དབང་བསྐྱར་བྱ་བ་ནི། །ཡོ་བྱད་གསར་པ་གཞན་རྣམས་གྱིས། །ཐམས་ཅད་སོ་སོ་སོ་སོར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཆོ་འོན་སློབ་མ་གཉིས་དང་བཞི་ལ་ཡང་། དབང་དུས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱར་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་འདིར་དྲི་བ་འདི་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཀྱང་འཇུག་སྟེ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། །སློབ་མ་གངས་ངེས་མེད་གྱུར་ན། །
 གཅིག་ནས་བརྩེ་ཡི་བར་དག་གི། །གངས་ངེས་མེད་པ་རི་ལྟར་ཡིན། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཡུང་གིས་
 ནི། །རྩེས་བཟུང་ཆོ་གས་སློབ་མ་རྣམས། །རྩེས་འཛིན་དུས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡི། །གངས་ངེས་བསྟན་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་པ་འདི་ལའང་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 འཆད་པ་འོན། །རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་ལས། །སློབ་མ་དད་ཅིང་རིགས་བརྩམ་པ། །དེ་བཞིན་

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང། ཟབ་མོ་ཡི་ནི་སྒོ་དང་ལྷན། སྒོ་བ་ཆེ་ཞིང་ཚུལ་བྱིས་ལྷན། བཟོད་
 དང་ལྷན་ཞིང་སེར་སྒྲ་མེད། དབའ་ལ་ཡིད་རབ་བརྟན་པ་ནི། བཅུ་ལྷན་བརྒྱད་དམ་བདུན་ནམ་
 ལ། གཅིག་གཉིས་བཞི་ལས་ལྷན་གྱི་རུང་། དབྱེད་མི་དགོས་པར་བཟུང་བར་བྱ། ཞེས་
 བཅུ་ཚུན་ཆད་ལ་བུང་དུ་མ་གྱུར་པའི་ངེས་པ་མཛད་མོད། བཅུ་ལས་ལྷན་པ་མ་བཤད་པ་དེ་རི་
 ལྷར་ཡིན་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་དང། བཅུ་ཚུན་ཆད་མཆོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གྲངས་མང་བ་
 ཡང་རྒྱད་དེའི་དགོངས་པ་ལ་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡང་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མི་སྒྲུང་སྟེ། ལུང་དངས་མ་
 ཐག་པ་དེ་དང་འབྲེལ་ཆགས་སུ། འདི་སྐད་ཅེས། གསང་བའི་བདག་པོ། གང་དག་གིས་སྒྲོན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྒྲགས་སྒྱུད་པའི་ཚུལ་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་
 དག་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དབའ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གྲངས་ཀྱི་ཆད་འདི་བྱས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདྲི་བའི་རྒྱ་མཆོན་གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པའི་
 སྒྲ་མ་རྣམས། སྒོ་བ་མ་རྩེས་འཛིན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་མི་མཛད་པར། སྒོ་བ་མ་སྟ་
 གོན་དུ་གནས་པ་ཕན་ཆད་དུ་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་གསང་བ་སྒྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དགོངས་པར་
 འཆད་མོད། ལུང་དེས་ནི་སྒོ་བ་མ་རྩེས་འཛིན་གྱི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པར་སྒྲུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
 བུང་དུ་མ་གྱུར་སྒོ་བ་མ་བཟུང། ཞེས་པ་དང། ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་རྩེས་
 འཛིན་གྱི་ཆོག་གསལ་པོར་བུང་བ་དང། དབང་བསྐྱར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གོང་དུ་དངས་
 པའི་ལུང་དེ་དག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་གོང་མའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 དབང་གི་རྒྱ་བོ་ལས། མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་བ་མ་གཅིག་ནས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་བར་གྲངས་ཁ་
 ཡར་བ་བཟུང་བར་བྱའི། ཁ་འཆམ་པ་དང་དེ་ལས་ལྷན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དུ་མི་བཟུང་སྟེ།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང། སྒྱི་རྒྱད་ལས། མཁས་པས་སྒོ་བ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། ལུ་ལམ་ཡང་ན་བདུན་
 དག་གི་ཉི་ཤུ་ཅུ་ནི་ལྷ་ཡི་བར། བུང་དུ་མ་གྱུར་སྒོ་བ་མ་བཟུང། དེ་བས་ལྷན་པའི་སྒོ་བ་མ་ནི། །
 ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་སྒོ་བ་མ་རྩེས་འཛིན་གྱི་ཆོག་གའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲུལ་དུ་དོགས་པའི་ཆོལ་བ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། གཉིས་
 པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་ནི། གསང་བ་སྒྱི་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་

པ་ནི། སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་དང་སྟོག་གི་དུས་སུ། ཉེར་ལཱ་མན་ཆད་གྱི་གྲངས་ཁ་ཡར་བ་རི་ཙམ་
 ཡོད་པ་དེ་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་ས་པ་ལ། རྗེས་འཛིན་དང་སྟོག་གི་ཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བྱས་ནས། དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི་སློབ་མ་རེ་རེ་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས། སློབ་མ་ལྷན་པས་ཆོག་འདིས། སློབ་མ་རྣམས་ནི་ལེགས་པར་བཟུང་། སློབ་
 མ་རེ་རེ་ནས་བཀུག་སྟེ། གསང་གཏོར་སྐུ་མ་བཞིན་བྱས་ལ། ཞེས་དང་། སློབ་མ་གཅིག་ནས་
 བཀུག་ནས་ནི། ཆོག་བཞིན་དུ་ཡོན་ལུལ་ཏེ། ཆོག་ཤེས་པས་གསང་གཏོར་བྱ། ཞེས་དང་།
 མཁས་པས་ཅིག་ཆར་སློབ་མ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་བར་ནི་ཡོང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་
 ཡང་དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ། སློབ་མ་གཉིས་སམ་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲལ་ལ་འདུག་
 ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་མོད། དབང་རྗེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས། སློབ་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པ། དུས་
 ཅིག་ཆར་དུ་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དེ་ཉིད་ལས།
 གཉིས་སམ། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་སོ་སོ་སོ་སོར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། འོན་དེ་
 ལ་རྗེས་སུ་དཔག་ན། དབང་དེ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གི་ཡོ་བྱད་ཆ་གཅིག་ལས་མེད་ན། སློབ་མ་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། སློབ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དབང་རྗེས་ཡོད་ན། ཅིག་ཆར་
 དུ་དབང་བསྐྱར་བས་ཆོག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ནོ། སྟོག་གི་ཆོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་
 ཆོག་ས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འགའ་ཞིག་མ་ཆང་ན་དེའི་སྒྱིན་པ་བཞུག་པ་དང་། དེ་ཡང་མ་
 འབྱུང་ན་གང་མ་ཆང་བ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། སྟོག་གི་ཆོས་རྣམས་བྱེད་
 དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས། སློབ་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བ་གང་། སྟོག་གནས་ཆེ་མེད་ན་ནི། དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ནས་སུ། རི་སྐད་བཤད་
 པའི་ལས་རྣམས་བྱ། སློབ་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་གང་། གལ་ཏེ་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་གིས་ནི། །
 དེར་ནི་འོངས་པར་མ་གྱུར་ན། གཞན་དག་དེ་ཡི་སྒྱིན་པར་བཞུག་ཅིས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་
 རྗེས་བཟུང་གི་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ། གཏན་སློབ་མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། ཡིན་ན་དེ་འདྲ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ནས། སྒྱིན་པ་ལ་སྟོག་
 བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གྲངས་ཆང་བ་གཅིག་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ན་ནི། རྗེས་

བཟུང་གི་དུས་ཀྱི་གྲངས་ལས། གཉིས་དང་། བཞི་དང་། རྩ་དང་། བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མ་
 ཚང་ན་སྒྲིན་པ་གཞུག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྒྲིན་པ་ལ་སྟོག་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་
 བ། སྟོག་གོན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིན་པ་བརྟག་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བྱེད་སྒྲངས་
 ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ། སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་
 བོ། གཞུགས་བརྟན་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་མ་བཟུང་
 བ་ཞིག་ལ་སྟོག་གོན་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་སྟོག་
 གོན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཞིག་གིས་ཆོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །རྣམ་
 བར་དབྱེད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། འདི་སྐད་ཅེས། སྟོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། སྟོབ་མ་
 ཁ་འཆམ་ཁ་ཡར་གྱི། །དེས་པ་མེད་མོད་གྲངས་མེད་མིན། །བརྟུ་ལས་ལྷག་པ་བཀག་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་རྗེས་བཟུང་གི་ སྟོབ་མའི་གྲངས་ལ་དེས་པ་མེད། སྟོབ་དཔོན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས། །
 ཚད་མེད་བཟུང་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྟངས་མཛོན་
 བྱང་ལས། གྲངས་ཀྱི་ཚད་འདི་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ། འོ་ན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སྟོང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ལྟར་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱལ་བར་ཡི་དམ་བཅའ་བ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ།
 དེས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་
 སུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདི་ལྟར་བཏོན་ན་བདེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ། སྟོབ་མ་རྗེས་བཟུང་གྲངས་དེས་མེད། །ལྷག་མ་
 དམིགས་བསལ་མཛད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སྟུར་རོ། །སྟོབ་རྒྱུད་དང་། མཛོན་བྱང་ལས། རྗེས་
 འཛིན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་གྲངས་དེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། བརྟགས་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་བརྟག་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པར་སྟངས་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་ལ་
 བོ་བརྟག་མི་དགོས་པར་གྲངས་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས།
 དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་འཇུག་པ་ལ་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་བརྟག་མི་འཚལ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། གསང་བ་སྟོབ་རྒྱུད་དུ། སྟོབ་མ་རྗེས་
 འཛིན་གྱི་སྟོབ་མའི་གྲངས་ལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲངས་དེས་མཛད་པ་དེ། དབང་གི་རྒྱ་བའི་

དགོངས་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་ཡང་། སྤྲུལ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་པ་དེ་ནི། རྣམ་སྒྲུང་
 མཛོན་བྱང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་ལ་དགོངས་ནས་གྲངས་ངེས་མ་མཛད་པའམ། ཡང་ན་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལ་ཐོར་གཅིག་དུ་
 སྒྱུབ་ཅིང་མཚོན་པ་དང་། བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་སྤང་བའི་ཚོག་ཆར་གཅིག་ལས་མི་མཛད་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྗེས་བཟུང་གི་གྲངས་ཉེར་ལྔ་ལས་ལྷག་པ་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་གྲང་
 བསམ་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་དུ། སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་སློབ་མ་ལ་
 གྲངས་ངེས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་རིགས་པས་རྣལ་འབྱོར་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གྱི་
 སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་གྲུབ་པར། དུ་རི་ཀླ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ལྡན་མང་
 བོས་བཤད་པར་སྤང་ཞིང་། དགྱིལ་ཚོག་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། སྐལ་བ་དང་ལྡན་ན་སྤྱོད་གི་བར་དུ་
 ཡང་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ན། རྗེས་བཟུང་གི་དུས་
 ཀྱི་གྲངས་བཤད་པ་མིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ཀྱི་གྲངས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ན། རི་སྐད་དུ། རྒྱན་པོ་སྤྱོད་ཐོད་ཅན་གྱིས་གྲང་། །འདུལ་བའི་ཚོག་རྒྱལ་མ་རུས། །གསང་
 རྒྱགས་ཚོག་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཟོར་སྤྱོད། །དཔེར་ན་རབ་བྱུང་གང་
 ཟག་ནི། །གསུམ་ལས་མང་བ་འཇུག་མི་རུས། །སྒྲགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ནི། །གྲངས་ངེས་
 མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །འདི་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཀག་ཅིས་བྱ་བ་དེ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །འཆང་རྩལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་ན། །སློབ་མ་ལ་གྲངས་ངེས་མེད་པར་དབང་བ་
 སྐྱར་བྱེད་པ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིས། །རྒྱུད་
 སྤེ་གོང་མའི་དབང་བསྐྱར་གྱི། །སློབ་མའི་གྲངས་ངེས་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་
 པ་ཡིས། །གྲངས་ངེས་མེད་པ་ཅིས་མི་འགྲུབ། །སྤྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ན། །ཀུན་གྱི་སྤྱི་
 རྒྱུད་ཡིན་པར་དགའ། །ཞེས་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྒྱང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
 ཉེས་པ་དེ་བྱེད་ཀྱིས་གྲང་སྤྱོད་བར་མི་རུས་སོ་ཞེན། །ཀུན་གྱི་སྤྱི་རྒྱུད་མ་ཡིན་གྲང་། །དེ་ཡི་སློབ་
 མའི་གྲངས་ངེས་ནི། །ཚད་ལྡན་མང་བོས་གཞན་ལ་འང་སྤྱར། །རྗེས་བཟུང་མ་གཏོགས་དབང་
 བསྐྱར་གྱི། །སློབ་མ་གྲངས་ངེས་མེད་དོ་ཞེས། །སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་ན་དང་དུ་ལེན། །འང་སྤྱོད་བྱེད་

ཕྱག་ལ་སོགས། སློན་གྱི་ཆོ་གའི་དབང་དུ་མཛད། ཅེས་སྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་འདིར།
རབ་བྱུང་གསུམ་ལས་མི་འདུག་པ། དག་བསྟེན་རབ་བྱུང་དག་ཚུལ་རྣམས། ཆོགས་ལ་མི་
འཆགས་པ་ཡིས་མིན། ཁྱུ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་དགོངས། ཞེས་གྲུང་སྐུར་རོ། །

དྲི་བ་བདུན་པ་ནི། ལྷ་ཡང་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། དེས་པར་མཆོད་ནས་གསེགས་དགོས་ན། །
སྟོ་གོན་དངོས་གཞིའི་བར་དུ་ཡང་། མཆོད་ནས་གསེགས་གསོལ་བྱེད་དགོས་སམ། སློབ་མའི་
དབང་དང་སློབ་དཔོན་གྱི། དབང་གི་བར་དུ་ཞག་གིས་ནི། ཆོད་པ་དག་ལ་འང་དེ་དགོས་སམ། །
ཞེས་པའོ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷ་ཡང་ཉི་མ་རུབ་པ་ན། །
ཞེས་སོགས་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་ལལ་ཆེ་བ་དག་ཉི་མ་རུབ་པ་ན་འདྲུབ་དང་། ཉི་མ་མ་
ཤར་བར་གསེགས་དགོས་པའི་ལྷ་འི་མཚན་གཞི་ནི། དགྱིལ་ལའོར་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ལྷ་ལ་མཛད་སྐུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྟོ་གོན་གྱི་ལྷ་
ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས། དགྱིལ་ལའོར་བྱི་བའི་དུས་སུ་ཡང་སྟོ་གོན་གྱི་ལྷ་གསེགས་དགོས་པར་
ཐལ་བ་དང་། གལ་ཏེ་བྱིས་ཟེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རུལ་
ཆོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་བཞུགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉིན་མོ་དབང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་དེ་སྟེ་བར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། འདིར་ལྷ་ཞེས་པ་གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་
དགྱིལ་ལའོར་དུ་སྐྱེན་དངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷ་དང་། གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་ནམ་མཁའི་
དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་ལྷ་བྱུ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རས་བྱིས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་།
སྐྱགས་སྐྱ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ལྷ་ཡང་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་གསེགས་དགོས་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། སྐབ་ཅིང་མཆོད་པ་ཆར་གཅིག་ལ་ཉི་མ་མང་པོ་ཐོགས་པ། དཔལ་མཆོད་དང་། ཕེ་
མོ་རིགས་བསྐྱས་ལྷ་བྱུ་དང་། སློབ་མ་རྣམས་རྩི་རྩི་སློབ་དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་མན་ཆད་གྱི་
དབང་ཆར་གཅིག་ལ། ཞག་མང་པོ་ཐོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་ཅི་ཞེན། རྩི་རྩི་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཁང་པའི་གནས་དེར། དགྱིལ་ལའོར་གྱི་
ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེས་པར་སྐྱེན་འདྲེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དུན་རྒྱབས་གྱི་སློབས་གྱིས།

དེས་པར་མཆན་མོའི་དུས་ཁོ་ན་འདུ་བའི་དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ལྷ་ཚོགས། རྗེས་ཀྱི་ཚོ་
 གའི་དུས་ཀྱི་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པའི་འོས་སྤྱུང་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིས་
 བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མཆན་མོ་ཁོ་ན་འོང་ཞིང་།
 ཆོས་ཉན་པ་སྦྱིན་པ་དག་བྱུང་ན། མཆན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ལོའོད་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་
 སྦྱི་རྒྱད་ལས། ལྷ་ཡང་ཉི་མ་རུབ་པ་ན། །ཕན་པར་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་ལོར་དུ། །དེས་པར་བྱིན་
 བྱིས་བརྒྱབས་བྱིས་འདུ། །ཅིས་དང་། གཞན་ཡང་གང་དག་གསང་སྤྲགས་ལྟ། །ལྷ་དང་འཛིག་
 རྟེན་སྦྱོང་བ་དང་། །འབྱུང་བོ་བྱང་ཆུབ་བསྟན་གནས་དང་། །སེམས་ཅན་བསྟན་ལ་མཛོན་དགའ་
 བ། །ཞེས་པ་ནས། དཀྱིལ་ལོར་དང་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི། །ཉི་བར་བྱོན་པར་མཛད་པའི་
 རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མིའམ་ཅི་ཡི་
 དབང་བོ་དང་། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་རྣམས། །སངས་རྒྱས་
 གསུང་རབ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །འདི་དག་བཤད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་བྱིར་ནི་
 འདིར་གསེགས་ཤིག །ཅིས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལས། ཆོས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཞི་དང་།
 བཙོ་ལཱི་རུབ་མོ་མཆན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྷ་ཡིན་
 པ་དེའི་བྱིར། སྦྱོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བྱི་ཆོག་དག་ཉི་མ་རུབ་པའི་འོག་ཏུ་མགོ་ཚུགས་པར་བྱས་
 བས། ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་མཇུག་ཇོགས་པར་ཟེན་པ་བྱས་ན། མཆན་མོ་ཁོ་ན་འདུ་བའི་དཔལ་
 བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གསང་སྦྱོང་ལྷ་བ་ལ་དབང་བའི་
 ལྷ་རྣམས་ཆོས་བྱིས་ཆེས་པ་དང་། ཕན་ཐོགས་པའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཆོ་
 ག་དེ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་དེས་པར་ཟེན་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་བ་ན་ལྷ་དེ་དག་རང་ཤུགས་བྱིས་
 འགྲོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཆོ་གའི་མཇུག་མ་ཇོགས་ན་ཆོས་ཟབ་མོའི་བར་ཆད་ཅན་དུ་སོང་
 ཞིང་། བསམ་པ་མ་ཇོགས་པས་མི་ཤིས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བ་ལས་དེ་
 ལྷར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། མཆན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་ན་ལྷ་རྣམས་དགའ་ཞིང་།
 རི་སྤྱིད་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཡོད་པ་དེར་གནས་ནས་དགོ་ལེགས་སྦྱིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་
 དང་བྲལ་བ་ན་གཞན་དུ་འཕོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གསང་སྤྲགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

དྲི་བ་བརྒྱད་པ་ནི། དགྲིལ་ལམ་པ་གཞན་དུ་མ་ཞུགས་པར། སློབ་དཔོན་དོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་
པའི། དབང་གི་ཆོག་གས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི། སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་བ་བམ་མི་འཕྲོ་བ་འདྲི། ཞེས་པའོ། །
འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། དོ་རྩེ་ལག་མོ་ཉིད་ལས་
ཀྱང་། ཞེས་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རྒྱུ་བཤད་མཛད་པ་པོ་རྒྱུ་ལ་འཕྲོ་བ་ལ་བརྒྱགས་པ་ན།
ཕྱིའི་དགྲིལ་ལམ་པ་དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཕྲོ་བ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་འདི་བྱར་མི་རུང་བ་རྒྱགས་སུ་
བཀོད་ནས། ལག་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྟན་བྱར་མི་རུང་བར་བཤད་སྒྲུང་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། མ་དྲིས་པའི་ཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སློབ་དཔོན་དོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་
དབང་གི་བྱ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དགྲིལ་ལམ་པ་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་
ཀྱང་། སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་བྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་པ་ལོ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིའི་དགྲིལ་ལམ་པ་
ཞེས་ཏེ་དབང་མ་བསྐྱར་བར། ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་ལམ་པ་དབང་བསྐྱར་བ་འདི་བྱར་མི་རུང་བ་ནི།
སྒྲིམ་པ་དག་གི་བྱ་བ་ལེན་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་གི་ཆོ་
གས་སྒྲིམ་པ་རྩོགས་པར་ལེན་པ་དང་། དབང་བཞི་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་
བསྐྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་རྒྱུད་དུ། སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཡང་། ཞེས་པ་
ནས། དེ་ཡིས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྟན་འགྱུར། བྱ་བའི་བར་གྱི་སྒྲགས་སྒྲིམ་གྱི་ཕྲོ་བ་རྒྱུར་བཤད་པ་
ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲུར་མེད་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཞེས།
གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཡོད་དོ། ཞེས། རི་རྒྱུད་དུ། དེང་སང་གང་ཟག་རབ་
འབྱིང་ཀྱན། རྩལ་ཚོན་གྱི་ནི་དགྲིལ་ལམ་པ་དུ། དབང་བསྐྱར་བྱ་བར་གསུངས་མོད་ཀྱི། གཞན་
གྱི་སྒྲིན་བྱེད་རྒྱུད་ལས་བཀག། ཅེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་དོ། །
གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་དབང་
གི་ཆོག་དེ། གང་ལ་བྱར་རུང་བའི་སྒྲིན་གྱི་གཏུལ་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས། སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་།
སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་བྱ་བའི་ཆོག་ར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེར་རུང་བ་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་
གྱིས་བཤད་ཅིང་། རྩོམ་པ་ཕུན་པོས་ད་ནམས་ཅེ་མོའི་ཞབས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར།

རི་ལྟར་ཞེན། རི་སྐད་དུ། ཅ་བའི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། དབང་བསྐྱར་དགྱིལ་ལོར་སྒྲོན་འགྲོ་
 བར། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཤད་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དགྱིལ་ལོར་དེའི་རང་བཞིན། ཅི་ཡིན་ད་
 བའི་ལྟར་བཤད། རི་མོར་གནས་པའི་ལས་དང་ནི། ཐིག་ལས་ཚོན་བཀྱའི་རིམ་པ་བསྟན། །
 འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས། གྲུབ་པའི་དགྱིལ་ལོར་གཉིས་མེད་པའོ། བཙུག་མ་གཉིས་
 གྱི་ངོ་བོ་གང་། རྡོ་རྗེ་གཏུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད། མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། ཡང་
 དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་དོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་
 གྱིས། སྟོན་བྱེད་གྱི་དབང་དང་། གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ལུས་གྱི་དགྱིལ་
 ལོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་འདི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དབང་དེས་སྟོན་བར་བྱས་པའི་སྟོབ་མ་ལ།
 གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། དབང་བསྐྱར་
 བཞི་བོ་བསྟན་ནམས་གྱིས། གཤལ་ཏེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དབང་བསྐྱར། བསམ་མེད་ཚོས་ནི་ཐོབ་
 ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། འོ་ན་དབང་དེ་དགྱིལ་ལོར་གང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་སྟེ་མ་བ་
 ལ། དགྱིལ་ལོར་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱེན་ས། དབང་ཚོག་འདིའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབ་མ་དེ་
 ནི། བཙུག་མ་གཉིས་གྱི་དགྱིལ་ལོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་མ་དེ་ནི་
 མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྱིལ་ལོར་མཐོང་ནས།
 དེར་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། བཙུག་མ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་
 གང་། ཞེས་སོགས་སོ། གཤལ་ཏེ་དབང་འདིའི་སྟོན་རོལ་དུ་བཙུག་མ་གཉིས་བོ་གང་རུང་དུ་
 དབང་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་སྐད་ཅེས་གསུང་པའི་སྐབས་མེད་དོ། རྡོ་རྗེ་ནའང་། དེར་
 སང་གི་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་ནི། སྟོབ་མ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་མིན་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྱིལ་ལོར་བསྟན་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་
 བརྟག་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ལོར་ལོ་སྟོན་པའི་དབང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ། ཐོག་མ་
 བས་ཚོག་འདིས་དབང་མི་བསྐྱར་བར། བཙུག་མ་གཉིས་བོ་གང་རུང་དུ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རིམ་
 གྱིས་བཀྱི་བར་བྱས་ན་འཕར་འཕུབ་རྒྱུ་བ་ལ་དགོངས་ནས། སྟོན་པ་དག་གིས་ཕྱག་ལེན་དེ་ལྟར་
 དུ་མཛད་པར་སྟངས་གི་གྲུབ་ཆེན་དེའི་ཕྱི་ལོར་ཞུགས་གྱི་གཞུང་དེ་ཉིད་གྱི་དགོངས་པ་ནི། གྱི་རྡོ་རྗེ་

20

དེ་དང་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གང་རུང་མ་ཡིན་པར། སློན་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་མི་རུང་
 རོ། །ཞེས་འཆད་པ་དག་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་ན། སློ་སློངས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གཞུལ་མེད་ཁང་དུ་གྱུབ་
 ཟེན་པ་དག་ཏུ་ཡང་། སློན་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན།
 འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས། དྲང་སྲོང་བྱེ་བ་ཐུག་བྱེད་དང་བཞི་ལ། དུས་གྱི་ལའོར་ལོའི་གཞུལ་
 མེད་ཁང་པར་སློན་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་མ་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་འཆད་དགོས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 དག་ནི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེང་སང་ལག་ལེན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ་སྒྲུལ་ན། ཇི་
 སྐད་དུ། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་ལྡན། །དེ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་བས་བྱ་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་
 བའི་དོན། དེང་སང་ཡང་སྒྲུ་མ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཐུག་ལེན་དུ་མཛད་པ་ན། དབང་བསྐྱར་བ་
 ཐོབ་མ་མྱོང་བའི་སློབ་མ་ཞིག་ལ། ལའོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལུ་ཉི་པའི་རས་བྱིས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་
 དབང་བསྐྱར་ནས། ལྷ་རོ་མ་ཁའ་སློད་གྱི་བྱིན་བརྒྱལ་བ་མཛད་པ་འདི་ཡང་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་བའི་དོགས་པ་དག་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་གྱི་
 སློན་བྱེད་རྒྱུད་ལས་བཀག་ཅིས་པ། འཆད་རྩལ་གཉིས་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ནི།
 གཞན་ཞེས་པ་རྩལ་ཚོན་ལས་གཞན་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡག་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། སྒྲུལ་པའི་
 དགྱིལ་ལའོར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཏོར་མའི་དབང་བསྐྱར་སོགས་ལ་འཆད་པར་སྐྱབས་
 སྒྲོབས་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ལ་འཕྱིན་དུ་ཞུ་བ་ལས།
 །ཁ་ཅིག་ཡག་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་དང་། །གཏོར་མའི་དབང་
 བསྐྱར་ལ་སོགས་པ། །བརྟུན་མས་སྐྱར་བའི་ཚོག་ལ། །སྒྲུན་པོ་འཇུག་པ་སློབ་ཅི་དགོས། །མྱོ་
 སྒྲོད་འཛིན་པར་རྫོམ་པ་ཡི། །སློང་མེད་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་དད། །གལ་ཏེ་འདི་འདྲ་ཚོས་ཡིན་ན། །
 དེ་ལས་ཚོས་མིན་གང་ཞིག་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྩལ་ཚོན་ལས་གཞན་གྱི་
 སློན་བྱེད་རྒྱུད་ལས་བཀག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས། །དབང་བསྐྱར་
 བདུན་པོ་འདི་དག་ནི། །དགྱིལ་ལའོར་བཞེངས་ལ་སློན་པར་བྱ། །ཞེས་བའི་འགྲེལ་པར། ལྷ་རོ་
 པས། དབང་བསྐྱར་བ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་རྣམ་པར་སྤངས་ནས།

གཞན་རམ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་ལོར་དུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 མོ། །ཞེས་འཆད་པ་དག་ཡོད་ཀྱང་། དབྱིས་ཕྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱི་ལོར་ལོའི་ཆོས་སྐད་
 ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིད་དུ། རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་ལོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་མཚོག་གི་དགྲིལ་ལོར་གསུམ་དུ་དབང་བསྐྱར་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་གཉིས་མཛད་ནས། བྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་
 ལོར་འབྲི་བ་མེད་པར་བཤད་པས་མོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་ཆོན་ལས། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་ལོར་འབྲི་བ་མེད་དེ། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། རྫོ་རྗེའི་
 ཐིག་རྒྱུ་མས་གདབ་པ་དང་། རྩལ་ཚོན་དག་ཀྱང་གདབ་པ་ནི། །མི་བྱ་སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །
 བྱེད་ན་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་དགའ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིད་དུ། མཚོག་གི་
 དགྲིལ་ལོར་གསུམ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་བོ་རྣམས་
 མེས་ས། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྫོ་རྗེ་ཡི། །དགྲིལ་ལོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །གཞན་པ་
 ཚོན་ལྷ་ལྷན་པས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན། ལུགས་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་སྒྲོན་རོལ་དུ། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་
 པ་ནི་ཚུད་པའི་གཞིར་སྒྲུང་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བཤད་པ་
 དེ་དང་དེ་དག་སྒྲོབ་མ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་ནི་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ལུགས་དེའི་དབང་གི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་རྒྱུ་ལས་བཀག་ཅིས་
 པའི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེང་སང་གང་ཟག་རབ་འབྲིང་ཀུན། རྩལ་ཚོན་གྱི་ནི་
 དགྲིལ་ལོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་བྱ་བར་གསུངས་མོད་ཀྱི། །སྒྲུལ་པའི་དགྲིལ་ལོར་ལ་སོགས་
 པ། །གཞན་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་རྒྱུ་ལས་བཀག་ཅིས་བཏོན་ན་སྒྲུ་མའི་འཕྲོས་དང་འགྲིག་པར་འགྱུར་
 རོ། །མདོར་ན། ལུས་དགྲིལ་དང་། རམ་བྱིས་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་པར་དབང་བསྐྱར་བ་
 དང་། ཚོམ་བུའི་དགྲིལ་ལོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཕྱིར་བཏང་དུ་སྒྲོབ་མ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ནི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་ལོར་ཉིད་དུ་བསྐྱར་དགོས་པ་

ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ། འདུལ་བ་ལས། ཚོ་
ག་བཙན་པོ་དག་ཡོད་ན། བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་ཆ་
མཐུན་པར། སྦྱར་བཏང་སྦྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། དམིགས་བསལ་ལ་བརྟེན་པར་མི་
རིགས་པའི་བྱིར་དང་། སོ་སོ་སྦྱོ་བའི་དོ་རྩེ་སྦྱོ་བ་དཔོན་སྦྱོ་བ་མའི་སེམས་རྒྱུད་མི་རྟོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས། སྐལ་དམན་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

དྲི་བ་བཅུ་པ་ནི། སྦྱོར་བྱེད་མིན་པའི་དབང་བསྐྱར་ལས། །སྦྱོམ་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡོད་དམ་
མེད། །མེད་ན་དེ་ལས་གང་ཞིག་ཐོབ། །ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྦྱོར་བྱེད་དུ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནམ། །དེས་ན་སྦྱོར་བྱེད་མ་ཡིན་པའི། །དབང་བསྐྱར་བཞིན་དམ་མི་བཞིན་འདྲི། །ཞེས་
པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟེན་དེ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་སྦྱོམ་བ་
སྒྲར་མེད་གསར་དུ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཞིག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཡིན་པས་བྱུ་བ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ནི། རི་སྐད་དུ། སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། གསུམ་ལྟན་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་
པ་ནི། འོ་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲགས་སྦྱོམ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སྒྲགས་པས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་
དབང་བསྐྱར་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཆེན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མའི་སྒྲགས་སྦྱོམ་ལ་གནས་པས།
གོང་མའི་དབང་ཐོབ་པ་དང་། བ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲགས་སྦྱོམ་ལ་གནས་པས། མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གསར་
དུ་སྒྲངས་པའི་ཆེན། སྒྲགས་སྦྱོམ་གསར་བ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི། དེ་འདྲ་
དེས་སྦྱོབ་མ་ལ་བྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་གི་དབང་བསྐྱར་ཀྱང་། སྦྱོབ་མས་དེ་དང་
དེའི་སྦྱོབ་པ་མི་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་རང་ལ་དེ་དང་དེའི་སྦྱོབ་པ་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་ཡོད་ན། དགྲེས་པ་དོ་རྩེའི་སྦྱོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་
པའི་སྒྲགས་པས། གསང་བ་འདུས་པའི་རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པར་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོབ་མ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་ཐལ། རང་
འབྲས་སྒྲགས་ཀྱི་སྦྱོབ་པ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར། སྦྱོམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོགས་པ་མང་པོ་དག་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི།

སྒྱིར་དབང་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་དགོས་པའི་དབང་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་དབང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དང་། སྒྲིན་ཟེན་
 གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དབང་དང་། སྒྲིན་ཟེན་ཉམས་པ་ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་དབང་
 རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱིས་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་སྟེ་དེ་དང་དེའི་ཆོ་གས་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དང་། རྒྱུད་སྟེ་གཅིག་
 ཀྱང་ནང་ཆོན་སོ་སོའི་ཆོ་གས་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་འདིར་
 སྤྲུགས་ལ་འཕྲུག་མ་སྒྱུར་བའི་གང་ཟག་གིས་ཐོག་མར་སྒྲུངས་པའི་དབང་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་འོག་མའི་དབང་གིས་སྒྲིན་ནས། གོང་མ་གོང་མའི་དབང་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། པ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིན་ནས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་
 ཏུས་སུ་དབང་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད། ལམ་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་སམ། བདག་འཕྲུག་གི་
 རྣལ་ཏུ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅུ་བའི་ལྷང་བ་བྱུང་ནས་སྤྲར་གསོ་བའི་དོན་དུ། སློབ་
 དཔོན་ལས་སམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་
 གཉིས་པ་ནི། གོང་མའི་སྒོ་མ་པ་ལ་གནས་ནས། འོག་མའི་དབང་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟབ་མི་
 ཟབ་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་མ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་
 དབང་ཞེས་པ་ཅུ་མ་དང་། མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ནི། སྒྱི་མིང་
 བྱེ་བྲག་ལ་སྤྲར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་དེ་ལ་གསང་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་སྒྲོར་འཕྲུག་མ་སྒྱུར་བའི་གང་ཟག་
 ཞེས། །དབྱེས་པ་རྩོམ་པའི་ལྟ་བུའི་རྣལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ལ། སྒྲིན་
 བྱེད་ཀྱི་དབང་ཞེས་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བརྟུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཞེས་
 པའི་སྒྲུབ་ཤད་དུ་ཡོད་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་པའི་ཆེ་བ་དག་ཡིན་ཀྱང་། འཕྲུག་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་
 པ་གཅིག་ལུ་དེ་ཅུ་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དྲི་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་པོ་ལ། །དབང་བཞི་རིམ་གཉིས་མི་རུང་
 བ། །རྒྱུད་སྟེ་གོང་མའི་རྒྱ་བཀའ་ནས། །རུང་བར་འཆད་པ་འདི་ཅི་ཞེས། །ཅེས་པའོ། །འདི་ལ་
 འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །རི་སྐད་དུ། བྱ་སྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་ཀར། །དབང་བཞི་དང་ནི་

རིམ་གཉིས་མེད། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །འོ་ན་ཉིས་པ་སོ་ན་འདུག་སྟེ། །རི་རྒྱད་དུ།
བདག་སྐྱེད་སྐྱབ་ཐབས་ཡོད་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །དེ་ཡི་ལྷགས་
བཞིན་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། །རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ཀ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་
ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཅིག །བླ་མ་གོང་མ་དག་བཞིན་གྱིན་འདུག་པའི་བྱིར་
སྒྲུམ་པའོ། །དེའི་དངོས་ལན་ནི། །རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱུད་ལ་དབང་བཞི་དང་རིམ་
གཉིས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

དྲི་བ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་ལ་འཕྲོས་ནས། །འདི་རྒྱད་ཅེས། །རྡོ་རྗེ་
ཐེག་པའི་ལམ་ཞུགས་ནས། །སྒྲིན་གྲོལ་གཉིས་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། །སྒྲིན་གྲོལ་རིམ་གཉིས་
ལ་བཞིན་ན། །རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་རང་རྒྱུད་ལས། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་རི་ལྟར་བྱ། །དེ་ལ་འང་
རིམ་གཉིས་བཞིན་དམ་ཅི། །འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལན་གོང་མ་དེ་ཉིད་དོ། །ཉིས་པ་ནི།
རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིན་གྲོལ་གཉིས་བཞིན་པར་ཐལ། །དེའི་རང་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེ་
ཐེག་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། །དེའི་བྱབ་པ་ནི། །རྡོ་རྗེ་
ཐེག་པའི་ལམ་ཞུགས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཕྲོས་ལས་ཤེས་སོ་སྒྲུམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེའི་དངོས་ལན་ནི། །གསུམ་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་དབང་དང་རིམ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། །དེའི་སངས་རྒྱས་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི། །རང་རང་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། །རྗེ་འབངས་ལྟ་བུ་དང་།
གྲོགས་པོ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་སོགས། །རང་རང་གི་གཞུང་བཞིན་དུ་བྱས་པས་
འགྲུབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལ་འཕྲོས་ནས། །

དྲི་བ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ནི། །རང་རང་གཞུང་བཞིན་བྱས་ཆོག་ན། །དབང་དང་རིམ་གཉིས་མི་
ལྟན་པས། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས། །ཞེས་
པའོ། །འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལན་གོང་མ་ཉིད་དུའོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉིས་པ་ནི། །དེ་ལྟར་
ཡིན་པ་འོན། །ལུང་དེ་ཉིད་དང་། །གཞན་ཡང་རི་རྒྱད་དུ། །གལ་ཏེ་གསང་སྤྲུགས་སྒྲིམ་འདོད་ན། །
ནོར་བ་མེད་པའི་དབང་བཞི་ཡོད། །འབྲུལ་བ་མེད་པའི་རིམ་གཉིས་བསྒྲིམས། །ཞེས་པ་དང་།

ཆུད་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གསང་ཆོག་མཆོག་། འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་སྐྱུ་པའི་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་ངོ་། འདིའི་ལན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་རྣམ་བཤད་
མཛད་པ་ལ་ལ་དག་ཆུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱུ་ལ་དབང་བཞི་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་གཉིས་
ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་འགལ་བས། ཁས་སྒྲུང་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། དབང་དང་རིམ་གཉིས་མི་ལྡན་པས། རྩི་རྩེ་ཐེག་
པའི་བསྟན་པ་མིན། ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་བྱ་བ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དབང་མ་ཐོབ་
བར་བརྟེན་བཞི་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐབས་ལམ་སྒྲོམ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
ཆོག་ས་གིན་ཏུ་མང་བ་དེ་དག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱ་བ་པ་ནི་ཚད་མས་བྱ་བ་པར་མ་ཟད།
ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གསང་སྐྱགས་པར་ནི་ཁོང་རང་གིས་ཀྱང་མི་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱགས་ལ་ལྷགས་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་འདོད་ན། དབང་བཞི་དང་
རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དེ། ཆུད་སྡེ་འོག་མའི་རང་རྒྱུ་ལ་དེ་དག་
ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་འདོད་ན། གསང་
སྐྱགས་སྒྲུ་མེད་གྱི་ལྷགས་བཞིན་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱགས་ལྷགས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དྲི་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཀྱང་། རྩོན་ཡོད་ཞགས་
སྐྱགས་སྐྱབ་ཅུང་ན། རྩོ་ཀོར་པ་ཡི་དྲིས་ལན་ལས། རྣམ་རྒྱལ་དོན་ཡོད་ཞགས་སྐྱགས་ལ། །
སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་སྐྱེད་དགོས་པར། །གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བཅུ་ལ། ཞེས་
པའོ། འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་འདིར་འབྱུང་བ་དང་། དྲིས་ལན་དེར་འབྱུང་བ་
གཉིས་ཅུང་ཟད་མ་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་
འཆད་པར་ཁས་འཆེ་བ་དག་ཁག་འདང་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་ལ་མི་རྟོག་པར། རྩི་བཅུན་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དྲིས་ལན་དང་། གཞུང་ཐུན་དག་གཅི་ཆེ་བར་ཁས་སྒྲུངས་ནས། དག་མ་
དག་གི་རྟོག་དཔྱེད་ཅུ་ཡང་མི་གཏོང་བར། དྲིས་ལན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ངོ་སོར་བྱེད་པ་དག་
སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་མཐུན་ན་ཅི་དགར་སྒྲུངས་པས་ཆོག་ཀྱང་། ཡི་གེ་མ་

དག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཅུག་པའི་མཚམས་སྒྱུར་སྟགས་ལ་མ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་ཅི་རིགས་
 ཟུ་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་དགོས་སོ། །དངོས་ལན་ནི།
 གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་འབྱུང་བ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བཏེན་པའི་རྒྱུད་ལ་རིགས་གསུམ་ལས། བསྐྱེད་
 རིགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འགའ་ཞིག་ནི། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་བྱར་རུང་བ་དང་། རྩོམ་
 རྩེད་རིགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འགའ་ཞིག་ནི། དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་ཀྱང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་པར་བྱར་རུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲགས་དང་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི།
 དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱར་མི་རུང་བར། རང་རང་གི་གཞུང་ལས་གསལ་བས་སོ། །ཡང་ན།
 དྲིས་ལན་གྱི་དགོངས་པ་སྟོན་སེམས་དང་། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཞེས་པ། འཇུག་
 འགོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་འདིར། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ནས་ནི། ཞེས་པའི་
 འཕྲོས་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པ་ནི། བྱ་སྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་གྱི། སྒྲོམ་ཆེན་གང་དེ་ལ་རྩལ་དུ། །
 ཕྱིན་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་དུ་བཞེད་དམ། ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རིམ་བ་གཉིས་
 པོ་མི་སྒྲོམ་པའི། སྒྲོམ་ཆེན་བཟང་ཡང་ལ་རྩལ་དུ། ཕྱིན་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་ལས་མ་འདས། ཞེས་
 དང་། བྱ་སྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་ཀར། དབང་བཞི་དང་ནི་རིམ་གཉིས་མེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རི་
 སྐད་དུ། དེས་ན་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་ཡི། དབང་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། མི་འདྲའི་དབྱེ་བ་རྣམ་བཞི་
 ཡོད། །རང་རང་ཆོག་བཞིན་བྱས་ན། དེ་ནས་གསུངས་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། ཞེས་བཤད་
 པས། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 སྒྲོམ་ཆེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་ལས་མ་འདས་པར་བཤད། རིམ་བ་
 གཉིས་པོ་མི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་ལན་གདབ་
 པ་ནི། རིམ་བ་གཉིས་པོ་མི་སྒྲོམ་པའི། སྒྲོམ་ཆེན་བཟང་ཡང་། ཞེས་སྟགས་ནི་སྤྱི་བྱུང་འཛིན་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱོགས་སྒྲུ་མ་ཁས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་བ་དག་གཞིར་གཞག་ནས།
 སྒྲོས་བྱུང་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་དེ་ལ་རིགས་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལས། གཅིག་ནི།

ལྷགས་ལམ་དུ་གཏན་མ་ལྷགས་པར་བྱས་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་ཟེར་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི། དབང་མ་
 ཐོབ་པར་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་རོའི་ཆོས་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དག་སྟེ།
 སྒྲོམ་ཆེན་གྱི་རིགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི། ཅ་རི་དང་ཉི་སེ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཆེན་རྣམས་སྒྲོར་བ་ན།
 ཅ་མདུད་གྲོ་ལ་ནས་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་འདྲའི་སྒྲོམ་ཆེན་
 དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་དུ་ཐལ། ཆོས་འདི་པ་དག་གི་སྒྲོམ་ཆེན་གང་ཞིག །
 གསང་སྒྲགས་ལྷགས་གྱི་སྒྲོམ་ཆེན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་ཁས་སྤངས་ཏེ། བྱས་ཀྱི་ཆེན་པོ་
 དང་། ཐབས་ལམ་སྒྲོམ་པར་ཁས་སྤངས་པས། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་སྒྲོམ་ཆེན་དུ་ནི་མི་རུང་།
 དབང་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་ཀྱང་རིམ་པ་གཉིས་མི་སྒྲོམ་པས། སྤྲེལ་གྱི་སྒྲོམ་ཆེན་དུ་མི་རུང་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ཆེན་བསྒྲོར་པའི་ནང་དུ་ཅ་མདུད་གྲོ་ལ་པའི་བཤད་པ། ལར་བྱིན་ཐེག་
 པ་ནས་བཤད་པ་མེད་པས་བསལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པ་ནི། ལར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ས་འཆང་རྒྱ་བ། །སྤྲུག་གི་ཐེག་པ་འི་ཉེ་ལམ་ལ། །
 ལྷོས་ལར་བཞེད་ན་འདི་ཉིད་ལས། །གལ་ཏེ་འདི་བཞིན་སྐྱབ་འདོད་ན། །གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་
 ཐབས་ལམ་བྲལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས། །མི་
 ལྷོས་ན་ནི་བདག་མེད་མའི། །བསྟོད་པའི་འགྲེལ་ལར་གསུངས་དེ་ཅི། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་འདྲི་
 བའི་བསམ་པ་དང་། དངོས་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 རི་སྐད་དུ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལམ་པོ་ཆེ། །ཅུད་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོས། །མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གྲུས་པས་བསྟོན། །གལ་ཏེ་འདི་བཞིན་སྐྱབ་འདོད་ན། །དོ་རྩེ་ལག་མའི་བྱིན་རྒྱལས་
 མེད། །ལྷན་སྐྱེས་ལ་སོགས་འདིར་མི་སྒྲོམ། །གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་ཐབས་ལམ་བྲལ། །ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་མེད། །ཅེས་པ་ནས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་
 ལར་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ། །ལར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རྒྱུད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་
 ལྷ་སྤྱུ་ཅིག་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། འོ་ན་སྤྲུག་གི་ཉེ་ལམ་ལ་མ་
 ལྷོས་ལར། ལར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རྒྱུད་པས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པམ་མི་འཐོབ། མི་འཐོབ་ན་བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་དངོས་བསྟན་དང་འགལ། འཐོབ་ན་རྩེ་བཅུན་འདི་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་བདག་མེད་

མའི་བསྟོད་འགྲེལ་དུ། རྒྱལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་འབྲུང་བར་རིགས་ཏེ། གོ་
 ལུ་པ་དང་ས་ལུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འོ་མས་བཅུས་པའི་རྒྱ་རུ་ར་དང་། རུས་བཅུས་པའི་རྒྱ་རུ་
 ར་དཔེར་གཞག་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་
 པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྒྲུམ་དུ་དོགས་པ་འདི་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་ལན་
 གདབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་ལན་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གཞན་གྱི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 བསྟན་བཅོས་འདིར་དངོས་བསྟན་ལ་བཤད་པ་དེ་ནི། ལར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལུགས་ལ་གནས་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེར་ནི། ས་བཅུ་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་མི་རུས་པའི་སྤང་བྱ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་མའི་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་
 གསུངས་པ་དེ་ནི། ཚུལ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་གནས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་ནི།
 ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་མི་རུས་པའི་སྤང་བྱ་ཞིག་སྤིད་པའི་ཕྱིར་། དེ་གང་
 ཞེན། འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་སོ། །དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཅི་ཞེན། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་དེ་
 འབྲུང་བའི་ཚུལ་ནི། རུམ་དབང་གི་བསྒྲོམ་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་སྤྱངས་པའི་རྟེན་ལ།
 གསང་དབང་གི་སྒྲོམ་བྱ་རང་བྱེན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་རིམ་པ་བྱང་རྒྱུ་པར་བྱས་ནས། དབང་གསུམ་
 པའི་ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་ལས་ཀྱི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་པ་
 གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རིམ་
 པས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་ལར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་གྲགས་པའི་ས་
 བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྤང་བྱ་འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་ནས། ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ན་
 གྱི་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ས་དེ་ལ་ནི། བཅུ་གསུམ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ས་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། ལར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི། བཅུ་གཅིག་ཀྱི་རྒྱ་འོད་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་རྐང་གི་ལམ་
 གྱིས་ཐོབ་པར་རུས་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་ལ་མི་ལྟོས་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བཏགས་ཀྱང་།

མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་སངས་
 རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་དེའོ། །དེ་ནི་སྤྲུག་གི་ཉི་ལམ་ལ་ངེས་པར་
 ཉལ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། སྤྲུག་ཏུ་ལས། གང་དག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་མ་ཐོབ་
 པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་སྟེ། མཆོན་གཞི་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

དྲི་བ་བཙོ་ལྷ་པ་ནི། བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱིས། དེ་ལ་མི་ཉལ་བཅུ་གསུམ་པ། སྤྲུག་
 ལ་ཉལ་པར་བཞེད་ཅེན། ཀྱན་ཏུ་འོད་ས་བཅུ་གཅིག་པ། ཡིན་པར་སྤྲུག་གཞུང་གང་ལས་
 གསུངས། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། གོང་དེ་མ་ཐག་པའི་དྲི་བ་དེའི་ལན་
 གཞན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེང་སང་འདི་ན་སྤྲུག་གི་ཐེག་པའི་
 ཞལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ལ། བར་བྱིན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་གཞག་པའི་བཅུ་
 གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་དེ། སྤྲུག་གི་ཐེག་པས་ལམ་བཟོད་པའི་ཆོ་སྤྲོ་ལམ་དུ་བྱས་ནས། དེའི་
 ཉེང་དུ་ཡང་སྤྲོ་བ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ས་བྱེད་དང་གཉིས་བསྐྱར་ནས། བྱེད་ལྷག་མ་དེ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་འཛིན་པ་དེ། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་མོ་སྤྲུག་དུ་སེམས་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུག་བྱེད་མེད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །
 དང་པོ་ནི། བོད་གྱི་གསང་སྙིང་འཆད་པ་དག་རི་རྒྱུད་དུ། བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱིས། །བཅུ་
 གཉིས་མ་ཆགས་པ་བྱེད་པས། །བཅུ་གསུམ་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་འདིར་ཁྱེད་ས་
 སུ་མི་རུང་གིང་། གཞན་ཁྱེད་ས་སྤྲུག་གི་ལུང་ཡོད་ན་སྟོན་པར་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །བདེ་མཆོག་
 ལས་ས་བཅུ་གཅིག་པའི་མིང་ལ་དབེ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་། བདག་མེད་མའི་བསྟོད་འབྲེལ་
 དུ་ཡང་དེ་ཉིད་བཤད་ལ། གཞན་རྒྱུད་སྟེ་དག་ཏུ་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། ཉི་ཤུ་ཅུ་
 ལྷག་པ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་བྱུང་བའི་ཆོ། ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱིས་འཛིན་པའི་མིང་ཞིག་བྱུང་ཡང་། དེ་འདྲ་
 དེ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལྷག་གི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དེར་བྱས་ནས། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དོ་རྗེ་འཛིན་
 པའི་སར་བཤད་པ་གཅིག་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དེ་འདྲ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བར་བྱིན་
 ཐེག་པ་ནས་ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱིས་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེས། སྤང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྤངས་གིང་།

ཐོབ་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཞིག་བཤད་པ་དེ། སྤྱི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་
 བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ལ་གཞོན་
 བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ནི་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་བས་
 ས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། སྟོན་པ་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོའོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་གས་ཀྱི་ཞལ་འཛིན་པ་དག་གིས། དེ་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་
 ཡིན་པར་སྐབས་ཤིག་གཤམ་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་པས། སྤྱི་ཡོད་དབང་པོ་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གནས་པར་
 འདོད་ཀྱང་། དེ་དེ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིར་དེ་
 སྐད་དུ་སྤྱི་བར་རིགས་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་གྲུབ་ཅིང་། བྱེད་ལ་ནང་འགལ་བ་
 འདི་ལྟར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བས་ས་བཅུ་གཅིག་པར་འདོད་པའི་ས་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཆེན་པའི་
 རང་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ན་ལན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ལ་ནི་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྤངས་རྒྱུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞིག་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད། གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལས་མཐོ་བའམ་དམའ་བར་འདོད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་། ཞེས་དང་།
 དཔལ་ཁ་སྤྱོད་ལས། བསྐལ་པ་བྱེད་བྱངས་མེད་པས། །རི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ། །གང་
 གི་དམ་པའི་བདེ་བས་བྱོད། །སྤྱི་བ་འདིར་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་དེ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་ནི་ཕར་
 ཕྱིན་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སྤྱོད་ལྟར་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དུས་ཀྱི་ལོར་ལོ་ལྟར་ན། རྡོ་རྗེ་ལྟུང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྤྱི་ཡོད་
 དགོངས་པས། ཚུལ་གཉིས་ཀའི་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལྷོག་པའི་སྒྲོན་ས་མིང་
 འདོགས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ནི། གཅིག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་

ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པོའི་བྱད་པར་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་། འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྤངས་
པའི་ཕྱོག་པའི་བྱད་པར་ལས་སོ། །འོ་ན་ཕྱི་མ་མ་སྤངས་པར། སྤངས་སྤངས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
སྤང་བའི་རུས་པ་ཡོད་མོད། སྤངས་པ་ནི་མི་སྤྲོད་དེ། དེ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དུས་རྒྱུ་
མཉམ་པར་འཛིན་རུས་ཀྱང་། ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་བུ་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡར་ཕྱིན་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས།
ཞག་བདུན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོ་ན་དུ་བྱེད་པར་རུས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོ་ན་དུ་
བྱེད་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རི་སྤྲོད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་སྤྲོད་
དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཟད་པར་མི་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །

དྲི་བ་བཅུ་དྲུག་པ་ནི། ས་བཅུའི་ཐ་མར་བདུད་འདུལ་བའི། །བཤད་པ་གཞུང་ལུགས་གང་
ན་ཡོད། །ཅེས་པ་འདི་ལ། འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་ཀུན་
གྱིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ། སྤྲོད་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བརྒྱལ་བའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ཤ་སྟག་
ཏུ་སྤང་ཞིང་། ལ་ལས་ནི། དེའི་སྤྲོད་དུ་ཐོ་རངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་
བཅོམ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་པར་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
འཆད་པ་དེ་ནི་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཆད་པ། ཉན་ཐོས་སྡེ་
པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེར་ནི།
བསྐལ་པ་གངས་མེད་པའི་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཟེན་པ་ཞིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་འཆད་རྒྱ་བའི་
ཚུལ་སྟོན་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བཅུའི་ཐ་མར་འདུལ་རྒྱའི་བདུད་དེ། རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་
ཀུན་གྱིས་བདུད་བཞི་ལ་བཤད་འདུག་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་བདུད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་
ཏེ། སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱིས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དུ། བདུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་
བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་བདུད་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་སེམས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་

སངས་རྒྱལ་གྱིས་བདུད་བཙུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་ལམ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དྲི་བ་བཅུ་བདུན་པ་ནི། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སྒྲོམ་པ་ལས། །བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཡོད་མིན་ན། །མངོན་པའི་གཞུང་དུ་མུ་སྟེགས་ལ། །བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་བཤད་དེ་ཅི། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བསྟན་བཙུགས་འདི་དེ་རྣམ་པའི་མཛད་པ་ཀུ་མ་རས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སྒྲུབ་སྒྲིལ་འགྲོ་མེད་པའི་བྱིར། སྒྲོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད། བསམ་ཡས་པ་དང་། སྒྲོས་ཁང་པས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་དཔེ་འབྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་མེད་པས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་མེད་དོ་ཅེས་བཤད། སྒྲིག་དོང་པས། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དེ་ཡིས་དགོ་བ་སྒྲུད་ཀྱང་བར་མ་ཡིན་གྱི། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་འཆད་དོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲུབ་སྒྲིལ་འགྲོ་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤྲོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་སོ་ཐར་སྒྲོམ་ལུན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་ན། འདུལ་བ་ལས། མུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མཚན་གཞི་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཟླ་བ་བཞིའི་བར་དུ་མགུ་བ་བརྟག་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་དགོ་བ་སྒྲུན་གྱི་སྒྲོམ་ལུན་ཞིག་ཀྱང་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིར་ཡང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་ཉ་ཅང་སྒྲོམས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་པ་གཞན་གཉིས་ཡོད་པར་མི་འགལ་བའི་བྱིར་རོ་སྒྲོམ་པའི་དོགས་པ་འདི་དག་འབྱུང་རོ། །ཀུ་ལ་ཞིང་བརྟག་པ་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བས། གཞུང་འཆད་པའི་ཐབས་མེད་དོ་སྒྲོམ་དུ་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས། གཞུང་ཞལ་གསལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། འོ་ལ་སྤྱི་ཅམ་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུན་པོ་ལ་གོ་བ་མགྲོགས་པར་སྒྲིད་སྒྲིད་འདྲ་ཡང་། མཁས་པའི་བསྟན་བཙུགས་ཆུད་གསོན་པ་མང་བར་སྒྲུབ་པས། སྤྱི་སྤྱོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཞིབ་མོར་བཤད་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུའོ། །དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བྱོགས་སྒྲ་མ་ལས། སྤྱི་བ་སྤྱོད་ཞིང་དགོ་བྱེད་ན། །མུ་སྟེགས་ཡིན་ཡང་ཅི་ཞིག་སྒྲིན། །ཞེས་པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ལ་ནི་བྱི་རོ་ལ་

མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེས་བྱས་པའི་དགོ་བ་དང་། བྱང་པ་སངས་རྒྱས་པས་བྱས་པའི་དགོ་
བ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དགོ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་
དགོ་བ་ལས་ལྷག་པར་འགྲོ་བ་མི་སྤྱིད་ལ། ཅིག་གོས་གྱི་དགོ་བ་ནི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་དོན་ཡིན་ལ། ཆོག་དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་
རུང་ཁས་མི་ལེན་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སྐྱབས་འགྱུར་ལྟོས་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྟོམ་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བར་མ་དགོ་བ་མི་
འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་
ཞུགས་པ་དང་། མགུ་བ་བརྟག་དགོས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི། ལྷ་བ་མུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་།
སྤྱོད་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན། དེ་འདྲ་
དེས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་བ་ཡིན་པ་དེ་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་
པ་མེད་དོ། །

དྲི་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི། སྟོམ་པ་མེད་ལ་དགོ་བའི་རྒྱན། མེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་
ལས། །དེ་ལ་དེ་ཡོང་གསུངས་དེ་ཅི། ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་རྒྱུད་དུ།
རབ་བྱུང་མིན་ལ་མཁན་པོ་མེད། །དབང་མ་བསྐྱར་ལ་བྲམ་མེད། །སྟོམ་པ་མེད་ལ་དགོ་རྒྱན་
མེད། །ཅེས་གསུང་བ་དེའོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རབ་བྱུང་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བསྟོན་
རྫོགས་ལ་མཁན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་པ་དང་། དབང་མ་བསྐྱར་ན་རྒྱུད་དང་མན་ངག་
བསྟན་ཀྱང་བྲམ་མར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་ཆོག་ལས། རི་རྒྱུད་དུ། སྟོམ་པས་མ་ཟིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་ལ་
འགལ་བ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་མེ་ཏོག་ཅམ་ལུལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་
འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྟུམ་དུ་དོགས་པའོ། །དངོས་ལན་ནི།
རབ་བྱུང་དང་བསྟོན་རྫོགས་མ་ཡིན་པ་ལ། ཞེས་དང་། སྤྱིར་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཕྱིང་བ་ལ་བྲམ་
མ་མེད་ཅེས་དང་། སྐྱབས་འགྱུར་ལྟོས་པ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་རྒྱན་ཆགས་མེད་ཅེས་
པའོ། །འདིར་སྐྱབས་འགྱུར་སྟེས་པའི་ཆད་ནི། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནས་བྱེད་

པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་སུ་སོང་པའི་ཚད་ནི། ཚོས་དེ་ལ་དོན་གཉིས་
 གྱི་སྒོ་སྒྲིལ་བ་སྟེ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པའི་ཁས་ལེན། ཞེས་པ་སྐབས་
 སུ་སོང་པའི་ཚད་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་དགོན་མཆོག་དེའི་ངོ་བོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་གི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཚོས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནས། དགོ་བ་གང་བྱེད་དེའི་
 དོན་དུ་བསྟོར་བར་བྱེད་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྟོས་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པས། ཁོང་ཁོ་དང་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་
 རྒྱན་བཅད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། སྐབས་འགྲོའི་སྒྲིལ་བ་ཙམ་
 གྱིས་ཀྱང་མ་ཟིན་པ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཅུ་རྒྱན་ཆགས་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཏེ་མེ་ཏོག་ལུལ་བ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་དེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་
 བར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་སྐབས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི། བསོད་
 རྣམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཙམ་ལས་མི་ཐོབ་པ་སྲིད་ལ། འབྲས་བུའི་སྐབས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
 བ་ནི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཁོ་ནར་གཞག་སྟེ། སྐབས་བྱེད་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། དགོ་སྦྱར་གང་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པར་
 བྱ། དེའི་ཆེད་དུའོ། །སྒྲིལ་པའི་བསམ་པས་ཟིན་ན། དེས་པར་སྒྲིལ་པས་ཟིན་པ་དང་། ཐར་
 པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དགོ་བ་དེས་ནི་བདག་པོ་
 དང་། རྒྱུ་མཐུན་དང་། རྣམ་སྒྲིལ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་བཞི་ཀ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་
 སྒྲིལ་བ། ཚོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་དེས་བརྟགས་པའི། ཚོས་འདི་ཙམ་གྱིས་མང་པོའི་དོན། ཚོས་
 བཞིན་ཤེས་འགྱུར་མ་བརྟགས་པའི། ཚོས་མང་ལུང་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

དྲི་བ་བཅུ་དགུ་པ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་དབང་བསྐྱར་ལས། །སྒྲིལ་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་འཐོབ་
 བམ་ཅི། །འཐོབ་ན་དབང་བཞི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི། །འཐོབ་རྒྱར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན། །སྒྲིལ་
 རིམ་སྒྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །བསྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་ཀྱིས་འཐོབ་མོད་ཀྱི། །དབང་ཆོག་ལས་འཐོབ་
 གསུངས་པ་མེད། །རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནི། །མེད་པར་བཞེད་ན་འདི་ཉིད་ལས། །དབང་

བསྐྱར་སྒྲོམ་པས་མ་སྒྲེལ་ན། །བཟང་ཡང་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གང་ལ་
 དགོངས། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲི་བའི་བསམ་པ་སྒྲོང་བ་དང་། དངོས་ལན་
 གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དེ་དག་གིས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་ལས་སྒྲོམ་པ་གང་ཐོབ་པ་
 དང་། དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་རྩ་བའི་ལུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མ་
 གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་གང་འཛིན་རྒྱ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བོ་མ་གསུངས་པ་ཁོ་ནར་མ་
 ཟད། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྤྲུགས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་། ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་རྣམས་ནི།
 གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་ལྟག་པ་མ་བཤད་པའི་
 རྒྱུད་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་ལས་ཐོབ་པའི་སྤྲུགས་
 སྒྲོམ་བཞེད་དམ་མི་བཞེད། མི་བཞེད་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ལྟག་པའི་ཐབས་ཀྱི་
 རྒྱུད་པར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་མ་བཤད་པའི་སྒྲོམ་པ་འཛིན་རྒྱུ་དང་འཐོབ་རྒྱ་གཉིས་ཀ་
 མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞེད་ན་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་དབང་བཞི་ཀ་སྤངས་པ་ལ་རག་
 ལས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་སྤྲུགས་སྒྲོམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀ་
 ཚང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཚང་བ་ལ་དབང་བཞི་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 སྒྲོམ་པ་དེ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་གི་ཆོག་ལས་ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན།
 རྫོགས་རིམ་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར། སྒྲོང་བ་
 ཉིད་དང་རང་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྟམ་
 པའི་དོགས་པ་འདི་དག་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་
 ཀྱི་ཁོག་འབུབས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དངོས་ལན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 སྤྲུགས་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོ་དོས་བཟུང་བ། དེ་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་ཆོག་ལས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་
 བསྟན་འབུང་བའི་རྩ་བའི་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་བྱེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་

གྱིས། བསྐྱམ་བྱ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །རང་
 རྒྱ་དབང་བསྐྱར་ལས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་
 ལས་ཐོབ་པ་དང་། གོང་མའི་དབང་ལས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིལ་བ་ཇི་ལྟར་
 འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་། བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་
 རས་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་རས་འབྱུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རས་འབྱུང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིལ་བཟུང་གི་སྐྱེས་ཆོག་བཤད་པ་དང་། དེས་སྒྲིལ་བ་གང་བཟུང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་ལས་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་
 འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིལ་བ་སྤང་བ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱས་ལ།
 གཙང་སྤྱོད་བྱས་ནས་ལག་གཡས་སུ་མེ་རྟོག་ཐོགས་ཏེ། གདོང་གཡོགས་པས་འཇུག་པར་བྱའོ། །མེ་
 རྟོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས། གཅིག་གཉིས། གསུམ། བཞི། ལྷ་ཡང་གཞུག་པར་
 བྱ་ཞིང་། སྒྲིལ་བ་འདི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
 ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བགྱི་བ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་འབུལ་གྱི། ཐམས་ཅད་གྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ། བདག་
 རབ་ཏུ་གཟུང་དུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས། བདག་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་ཏུ་གསོལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོབ་པར་མཛད་པ་རྣམས་གྱིས། བདག་ལ་ཡོངས་སུ་རྒྱབས་ཏུ་གསོལ། ལས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
 པར་བྱ་བའི་བྱིར། དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་བདག་ལ་སྐུ་ལ་དུ་གསོལ། ཞེས་དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་
 དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འདི་ལན་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་
 མཉམ་རྒྱལ་དབང་པོ། །མ་ལུས་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསོལ། །འཆི་མེད་བསད་མེད་
 སེམས་ཅན་རྒྱབ་པ་མེད། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་འདི་ལྟར་བྱ་བ་ཉིད། །དེ་ནས་མེ་རྟོག་འབྱུར་བར་
 བྱའོ། །མེ་རྟོག་གང་ལ་བབས་པ་དེ་ནི་རིགས་གྱི་ལྷ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོགས་པ་ལས། དེ་ནས་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས། སློབ་མ་
 རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་ལ། སློབ་མ་དབང་པོ་ཆང་ཞིང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ། སེམས་བསྐྱེད་པ།
 གཙང་སྤྱོད་ལ་གནས་པ། གཙིག་ནས་བརྒྱུད་གྱི་བར་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དེ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་མི་
 རིང་བར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས། སློབ་མ་ཉིད་དུ་
 ཁས་སྤངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། གསོ་སྦྱང་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་ལུལ་བ། གཙིག་ལ་སོགས་པ་ནས་ལཱའི་བར་
 དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྡོམ་པ་འཛིན་
 པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྡོམ་པ་དང་། བདག་འབུལ་བའི་
 སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་ནོ། །བདག་འབུལ་བའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་སྡོམ་པར་འདུས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པ་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ནི་རྣམ་སྤྱང་
 མཛོན་བྱང་རྩ་འབྲེལ་དུ། དུས་གསུམ་དུ་སློབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱེདོ། །ཞེས་པའི་
 སྡོམ་པ་དེ་དང་དོན་གཙིག་པར་སྤང་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྤྱང་མཛོན་
 བྱང་ལས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་འདི་ནས་ཞུགས་ནས། རྣམ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུག་གི་
 བར་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ལུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་།
 གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ། ཆོས་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་
 གི་སེམས་ཐོག་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་
 འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་
 ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་གོང་དུ།
 བདག་འབུལ་བའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཆོག་སྤྱར་དངས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 གཉིས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་ཡང་། བདག་འབུལ་བའི་དོན་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 གཏོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཏང་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་པ་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 ཅན། གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་ག་ནི་
 དྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་དུ། བཙུག་ལྷན་འདས་དུས་གསུམ་དུ་
 སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གནས་ན། སངས་
 རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་བཤད་དུ་གསེལ། ཞེས་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་པར། སངས་རྒྱལ་གསང་བས། དུས་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐམས་
 ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་མཆོན་ཉིད་པས། འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་སྒྲིབ་ཅིང་། ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་
 བ། དུས་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 མི་དག་པ་བཅུ་སྟོང་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། བྱ་སྟོང་གཉིས་སུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་འཛིན་རྒྱ་ནི། དུས་གསུམ་སྒྲིབ་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་རི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ། བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་ནི། དམ་ཆོག་དེ་ལ་འཇུག་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི། དམ་ཆོག་དེ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྒྲོམ་པ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་གསུམ་བཏང་བ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་པ་མ་བརྒྱུད་། སྟོང་པའི་
 རྒྱུད་དུ་ནི། སྤར་གོང་དུ་ལུང་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་
 གཉིས་ཀ་སྟུར་བ་དང་དངོས་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལེན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་འཛིན་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་
 དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དུས་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ཡིན་ལ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་ཟབ་མི་ཟབ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་

མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། གང་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ནི་བྱེད་པར་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བུ་བྱོད་སུ་ཡིན་ཅི་ལ་དགའ། །ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྐལ་བཟང་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལའོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལ་འཆད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ལ་འཆད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲིས་ལན་འདི་ནི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དགྱིལ་ཆོག་ཆད་ལྷན་དག་ནའང་བཤད་པ་
 མང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གངས་ཅན་པ་ཕྱི་མ་དག་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 སྒོམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་འཛིན་རྒྱ་དང་ཐོབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལ་སྒོམ་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་
 ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲོད་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་མི་འཆད་པར་རིགས་པ་ལས། དེ་ལས་
 གཞན་དུ་མ་ཞིག་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་པ་བཟུང་བའི་ཆོག་བཤད་པ་ལ། རོ་རྩེ་རྩེ་མོའི་རྒྱུད་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
 ཐོག་མར་དྲིས་ལན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒོམ་པ་འཛིན་ལུགས་གཏན་ལ་ཐབ། དེ་ནས་འཛིན་རྒྱུའི་སྒོམ་པ་
 གྲག །དེའི་འོག་ཏུ་བསྒྲགས་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།
 རིག་པའི་རྒྱུད་ནི་རབ་སྒྲུབ་ཕྱིར། །སྒོམ་པ་རི་ལྟར་བྲང་བར་བགྱི། །རི་ལྟར་དམ་ཆོག་བསྐྱང་བར་
 བགྱི། །དམ་ཆོག་ཉམས་པ་རི་ལྟ་བུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་འདོད་མི་བྱ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་རྩམ། །དགྱིལ་
 ལམས་གང་ན་གནས་ཀྱང་རུང་། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནི་མདུན་སོང་སྟེ། །ཞབས་དག་ལ་ནི་བརྟུང་ནས་
 བརྫོད། །དགའ་ཆེན་བྱོད་བདག་སྟོན་པ་ལ། །སྒྲོབ་དཔོན་བྱོད་ནི་དགོངས་སུ་གསོལ། །བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བསྟན་པ། །མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་འཆལ་ལོ། །དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་དུ་
 གསོལ། །སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ལ་སྤྱུལ། །གཙོ་བོ་བདག་ལ་སྒོམ་པ་སྤྱུལ། །སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་ནི་ཉེ་བར་བརྟག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དྲི་བར་བྱ། །དམ་ཆོག་བརྫོད་བྱ་གང་ཞིག་ནི། །སྤོང་དུ་རུང་
 བ་དེ་གཞུག་བྱ། །བྱ་དང་སྒྲོབ་མ་ཡིན་མ་ཡིན། །སྤོང་དང་ལྷན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ། །གལ་ཏེ་སྤོང་
 དང་ལྷན་པར་ཤེས། །སྒྲོག་དང་བདོག་པ་ཀུན་སྦྱིན་བྱ། །མངོན་དུ་དགྱིལ་ལམས་རབ་གཞུག་

ཅིང་། ཆོག་བཞིན་དུ་བཅུ་གསུམ་ཀྱང་། དེ་ནས་མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་མོ། །ལུས་བརྟན་དག་ལ་
 བ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །བཤགས་པ་དང་ནི་གསོལ་བ་གདབ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཀུན་ཏུ་བྱ། །མཆོད་
 པ་དང་བཅས་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་བྱ་ཞིང་། །སྟོམ་པ་ཆེན་པོ་སྤང་བར་བྱ། །
 སྟོབ་དཔོན་དབང་དུ་གནས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལས་བྱུང་བ། །མི་སྟོག་ལ་ཁོར་ལོའི་
 འབྱོར་བར་ལྷན། །ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་། །གསང་བ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་བྱ། །གསང་
 བའི་རིགས་མཐོ་ཐམས་ཅད་དུ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས་བདག་འཇུག་མཛོད། །མི་སྟོག་པ་ཡི་
 དབང་བསྐྱར་བ། །སྐལ་པ་ཆེན་པོ་བདག་ལ་སྟོལ། །མཆོད་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། །དཔེ་
 བྱད་རྣམས་དང་ཡང་དག་ལྷན། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ཡིད་འོང་བ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས་བདག་ལ་
 སྟོལ། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་མད་བྱུང་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་ནི་རྟག་ཏུ་སྟོབ་
 དཔོན་གྱར། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བདག་ལ་སྟོལ། །གསང་བའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་
 རིགས་བཅས་ལ་ཁོར་ལོ་སྟེ། །རྟ་བབས་བཅས་པར་ཡང་དག་ལྷན། །སྟོབ་དཔོན་གྱར་བར་གཤམ་
 བར་བྱ། །བདག་ཉིད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་། །གསང་བ་ཡི་ནི་
 ལ་ཁོར་ལོ་སྟེ། །སྟོམ་པ་དང་བཅས་འཇུག་པར་བགྱི། །དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། །གསང་བ་ཆེན་པོ་རིགས་དག་པ། །གསང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་ནི། །བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་འདོད་དམ། །དེས་ཀྱང་འཆོལ་ཞེས་བཛོད་པར་བྱ། །གཉིས་པ་ནི། །དེ་ནས་
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་དག་པའི། །དམ་ཆོག་བརྟན་པར་
 གྱུར་པའོ། །རྡོ་རྗེ་དེལ་བྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་། །སྟོབ་ཆེན་གྱིས་ནི་བཟུང་བར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་
 དེ་རྡོ་རྗེ། །ཤེས་རབ་དེལ་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་བཟུང་བར་བྱ། །སྟོམ་
 སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ། །འདི་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་དག་པའི། །སྟོམ་པ་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་
 གསུངས། །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཟང་ཟིང་
 མི་འཛིགས་ཆོས་དང་བྱམས། །སྦྱོན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྦྱོན། །ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །
 དམ་ཆོག་ཁྱོད་གྱིས་བཟུང་བར་བྱ། །འདི་ནི་བདུད་རིགས་དག་པའི། །དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་ཡིན་པར་

གསུངས། །ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་
 ཏུ་བཟུང་བར་བགྱི། །མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ལྟས་བགྱི། །དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །ལས་
 ལྷ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅུ་བའི་ལྷ་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉིན་
 དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །གང་ཆེ་ཉམས་གྱུར་རྣལ་འབྱོར་
 པ། །ལ་ན་མ་ཐོ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར། །བྱོད་ཀྱིས་སྒྲིག་ཆགས་བསད་མི་བྱ། །མ་བྱིན་པར་ཡང་མི་
 སྤང་དོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། །རླུང་དུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ། །ལུང་བྲོལ་གྱུན་གྱི་ཅ་
 བ་ཡི། །ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་འདུལ་བྱིར་མ་གཏོགས་པ། །བྱ་བ་མ་ཡིན་
 ཐམས་ཅད་སྤང་། །དམ་པ་ཉི་བར་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་བསྟེན་བཀུར་བྱ། །ལུས་
 ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་དང་། །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ནི། །ཅི་
 ལྟས་པར་ནི་རྗེས་སུ་སྦྱོངས། །ཐེག་པ་དམན་པ་འདོད་མི་བྱ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་སྦྱོགས་
 མིན། །འཁོར་བ་དག་གྱང་སྤང་མི་བྱ། །རྟག་ཏུ་ལྷ་པར་འདས་མི་ཆགས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་
 གསང་བ་པ། །བྱོད་ཀྱིས་བརྣམས་པར་མི་བྱའོ། །ལྷག་རྒྱ་བཞོན་པ་མཆོན་ཆ་དང་། །མཆོན་མ་
 འགོམ་པར་མི་བྱའོ། །འདི་དག་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་བཤད། །བྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྤང་བར་བྱ། །
 རྗེས་མཐུན་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་ནི། །གསང་བའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་དག་གྱང་ནི་བརྗོད་
 པར་བྱ། །གསུམ་པ་ནི། །འདིར་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་བདག་ལ་གསོན། །གཙོ་བོས་རི་ལྷར་བཀའ་
 བསྟུལ་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བགྱིད་པར་འཆོལ། །རི་ལྷར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །ཞེས་པ་
 ནས། །སེམས་ཅན་ལྷ་པར་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས་པ་དང་། །ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། །བྱིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་ནས། །དེ་ཆེ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲུབ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་རབ་
 བྱང་གྱུར། །སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གནས། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །རིག་པ་
 འཛིན་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །གང་ཞིག་སྒྲིམ་པ་མི་ལེན་ཞིང་། །ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་
 དད་མེད་ལ། །གཞུག་པ་ཅམ་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ། །དེ་ལ་ལས་ནི་མི་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་དད་དང་ལྟན། །སྒྲིག་ལ་འཛིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤངས། །དད་དང་དད་པ་ལྟན་སུམ་ཆོགས། །
 དེ་ལ་དམ་ཆོག་སྦྱིན་པར་བྱ། །དེ་ལ་དམ་ཆོག་གང་ཞེན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། །

གཙོ་བོ་དེ་དག་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི། །འཚོ་བའི་སྒྲིག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་སེམས་ངེས་པར་དོར་མི་བྱ། །ལྟ་
 རྣམས་ལ་ནི་སྒྲུབ་མི་བྱ། །སྒྲིག་སྒྲུབ་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཡང་མིན། །དོ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱས་མི་བྱ། །སྒྲོ་
 མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། །བཞུགས་པ་མཚོན་ཆ་ཕྱག་མཚན་དང་། །དམན་མ་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་
 མ་རྣམས། །ཀྱུ་ཚོམ་དུ་ནི་རྩི་མི་བྱ། །ནམ་ཡང་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །བདག་གིས་སྒྲོན་ནི་རྩི་ལྟར་
 མཐོང་། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་བྱ། །སྒྲིག་སྒྲུབ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱབས་པ་ནི། །ནམ་ཡང་
 དོར་བར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་བསད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་དགའ་མི་བྱ། །སེམས་
 ཅན་དོན་དང་ལའོར་བ་ལས། །ནམ་ཡང་སྒྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ལ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྒྲོད་པ་ནི། །ནམ་
 ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉུ་སྒྲུབ་། །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྒྲོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རྩི་ལྟར་ཐོབ་པའི་དུས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོབ་པའི་དུས་
 དང་། དེས་ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་རང་གི་ལུགས་དང་།
 གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བའོ། །དང་བོ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་བོ་རང་རང་
 སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་རྫོགས་པའི་མཐའ་རྟེན་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་དགོས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་
 རྒྱས་པར་བསྐྱགས་ནས། བསྐྱས་ཏེ་བཟུང་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་མཐར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཚེ་དེ་འདྲ་དེ་རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་རྩ་བའི་ལྟངས་པ་དེ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིན་གྱི།
 ལྟ་རོལ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། སྒྲོམ་པ་འཐོབ་པ་ནི་དབང་
 བསྐྱར་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་གི་ཚེ་ག་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་
 མཐའ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོབ་པ་མ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་པ་བཟུང་གི་ཚེ་ག་ལན་གསུམ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་བཟུང་ནས་དབང་མ་ཐོབ་པའི་
 གང་ཟག་དེ། རང་རང་གི་རྩ་ལྟངས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་
 ལྟངས་ལ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ནས་རྩ་བའི་ལྟངས་པ་ལྟ་བཤད་པ་ལས། གཉིས་ནི་
 དབང་བསྐྱར་བ་སྒྲོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལུས་པ་ཞེས་དང་ལྟ་བཤད་ལ། དེ་དག་ནི་དབང་མ་
 བསྐྱར་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ། དོ་རྩེ་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་། །ཞེས་

ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་པ་ཡང་དོ་རྗེ་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ན་གྱི་དབང་གི་དུས་སུ་དམ་ཆོག་གསུམ་འཛིན་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ན་གྱི་དབང་གི་གསོལ་གདབ་ཏུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། སྒྲིམ་པ་འདྲ་བའི་མེད་པ་སྒྲིམ་པ། ཞེས་ཆོད་ལྷན་མང་པོས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་པ་བཟུང་གི་མཐར་སྒྲིམ་པ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་དམ་པ་གཞག་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་དང་འདྲའོ་སྒྲིམ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། དེར་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་དུ་བཅུག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མནའ་བསྐྱགས་པའི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིམ་པ་བཟུང་གི་ཆོ་ག་བྱུང་པར་མེད་པ་གཅིག་གིས་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། བཟུང་པ་དང་། མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཇིས་ན་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱགས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པ་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དབང་བསྐྱར་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ། ཇི་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད། ཅིས་དང་། རིག་འཛིན་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་། ཇི་དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཐོབ་མི་ལུས། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མ་ནི། སྒྲིམ་པ་མའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དུས་དེ་ནས་མགོ་བཟུང་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་མཐའ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་རང་རང་གི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་རྫོགས་ཟིན་པའི་དུས་དེ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་དེས་བཟུང་བའི་སྒྲིམ་པའི་བྱུང་པར་ནི། དེ་ལ་སྐྱེས་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེར་འཛིན་རྒྱུ་རིག་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། ཇི་ཡང་སྒྲིམ་པ་མེད་གསུང་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གཞི་གདོད་མ་ནས་བྱུང་ཟིན་དེ་ཉིད་གསལ་བཅུ་བའི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་བ་དག་ལ་ཡང་།

ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐབས་དེ་ལ་སྒྲིམ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་ཐེག་པའི་བྱད་ཆོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
གྲུ་ལས། དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་ལའོར་ལའོར་ལོ་ཞེས། ཐབས་ནི་བདེ་བའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་གི་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ཕྱ་རགས་
བཞི་དང་། སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཕྱ་རགས་མི་
འདྲ་བ་བཞིའི་གཉེན་པོར། ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་དབྱེ་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
རིག་པ་དེ་འཛིན་པར་དམ་བཅས་ནས། དེའི་ཐབས་ལ་སྒྲིབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་པ་ས་པོན་
དང་བཅས་པ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་སོ་སོའི་
བྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདོད་ཆགས་རིས་བཞི་དང་སྤང་བྱ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་བྱད་
རི་ལྟ་བུ་ཞེན། རི་སྐད་དུ། དཔལ་སྐྱུ་ལས། རྟོན་དང་བལྟ་དང་ལག་བཅངས་དང་། གཉིས་
གཉིས་འབྱུང་དང་རྒྱུ་པ་བཞི། སྒྲིན་སུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས། རྟོན་པ་དང་། བལྟ་པ་དང་། ལག་བཅངས་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྒྲིབ་གྱི་འདོད་
ཆགས་རྒྱུ་པ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས། ཆགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་
ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྤྱོད་སྒྲིབ་པ་ལ་རགས་པ་དང་། དཀའ་བ་ལ་ཕྱ་བའི་ཐ་སྤྱད་བྱས་པ་ནི་
གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིབ་པ་དག་གི་སྒྲིའི་སྐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་
དང་། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་རེས། ཕྱི་མ་ལ་གཟུང་བའི་ཆོས་ལ་རྟོག་པ་དང་། འཛིན་པའི་
ཆོས་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་རེས། དང་པོ་ལའང་། དོན་དུ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་
པར་རྟོག་པ་དང་། སྤང་བ་དེ་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པར་
རྟོག་པའོ། །རྟོག་པ་སོ་སོ་བ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་པ་ནི་རིག་པ་
འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་དབྱེ་བས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་བྱུང་གི་ཆོ་
ག་མི་འདྲ་བ་བཞི་དང་། དེས་བཟུང་བའི་སྒྲིམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཞི་རྒྱུ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པ་བྱུང་གི་དུས་སུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
པོ་གང་རུང་གིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་འཛིན་པར་དམ་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྩ་བའི་ལྟ་
བ་འཆད་པ་ན་ཡང་། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། མིང་སོགས་ཕྱལ་བའི་

46

བར་བྱ་བའི་དབང་གསུམ་པའི་ཚྭ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཐོབ་
 བར་བྱེད་པའི་ཚྭ་གང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལྟ་ཞོག། །བསྐྱེད་
 རིམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ནི་རྒྱད་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་སྒྱུར་བདེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་འཇུག། སྒྲིམ་ཟེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྱུད་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིམ་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཞན་གྱིས་
 བརྫོད་མིན་ལྟ་ཅིག་སྒྲིམ། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟོག་དེ། །སྤྱི་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །
 བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྷུ་དེ་བས། །སྐལ་པ་བྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །
 ཐོས་པའི་པ་རོལ་སོན་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་བྱིན་རྒྱབས་ལས་བྱིར་བྱོགས་པ། །དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་མཐོང་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྱི་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་ནས་རི་ལྟར་
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ནི། རྒྱད་ལས། སྒྲིམ་པ་དང་ནི་དབང་དང་ཡང་། །དེ་བཞིན་
 དགོངས་པའི་སྐད་ཉིད་དང་། །དགའ་དང་སྐད་ཅིག་དབྱེ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། །ཞེ་ཡི་ཆ་བྱད་
 བཟང་པོ་གང་། །དབུས་སུ་མི་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་གནས། །སངས་
 རྒྱུ་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཉོག། །སྐད་ཅིག་དབྱེ་བས་བྱེ་བ་ཉིད། །དགའ་བ་དེ་ལས་སྒྲིམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 སོགས་རྒྱུ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབང་གསུམ་པ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
 མཆོན་བྱེད་དབའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། །དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 སུ་འགྱུར་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། གོམས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱེད་ནི་དབང་བཞི་པ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་གསུམ་པར་སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ། དབང་བཞི་པ་
 བསྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་ཐུད་པ་ན། དེས་ཡུལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བར་མཐོང་
 བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པས། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཡང་། སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པར་རྒྱད་འགྲེལ་ན་གིན་ཏུ་གསལ་

ལོ། །དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པ་དེ་དང་། དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་། རོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་པར་ནི་སྒྲུ་མ་རྩོག་པ་རྣམས་བཞེད་པར་གྲགས་
 ལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲོ་བ་མ་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་མཐོང་ནས། རྩོ་རྩེ་ཅན་
 གྱིས་འདི་སྐད་སྒྲུ། །འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །གཉིས་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་གཙོ། །བརྟན་དང་གཡོ་བ་
 བྱུང་ནས་གནས། །སྒྲུ་མའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད། །དཀྱིལ་ལའོར་ལའོར་ལོའི་ཐབས་གྱིས་
 བོ། །རྟག་ཏུ་ངེས་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ།
 དེ་མི་འཐད་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི། རྒྱུད་ལས། གང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་དེ་
 བ། །དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་མིན། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་སྒྱུར་
 བདེ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་ངན་སྒྲུ། །དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེ་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས་
 མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དེར་འདོད་པ་སུ་སྟོགས་གྱི་གསང་བའི་ལུགས་ཡིན་པར། མི་ཉི་
 བས་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་ནི། དེའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་
 དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མཐོང་སྤང་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བའང་། དེའི་དུས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་སྒྲིམ་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དང་འདྲ་བའི་རོན་གྱིས་ན་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུད་ཉིད་ལས། ཀུན་
 མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་དུས་སུ་མཛོན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་མི་འཆད་པ་རྩེ་བཙུན་
 ས་སྒྲུ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེར་འཆད་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་
 དགོས། དེ་ལྟ་བུའང་། མཆོན་བྱ་རོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འཆད་པ་
 རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བབས་ལ་སྤང་བ་དེ་ནི། སྒྲོ་བར་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྒྲིའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་
 དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་ལྷུང་གི་གྲངས་བརྟན་པ་ནི། དང་པོ་བྱ་
 བའི་རྒྱུད་ལ། གསང་བ་སྒྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་སྒྲུ་མས་སྒྲོ་བ་མ་རྣམས། །མ་ཡེང་ལེགས་པར་
 བཀོད་ནས་སུ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བསྐྱགས་ནས། །དམ་ཆོག་འདི་དག་བསྒྲོ་བར་བྱ། །དེ་རིང་

ཕྱིན་ཆད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དང་ནི། །གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་སྤྲུལ་ལ། །དད་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ། །
 ཏྲག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱད་པར་དུ་ནི་མོས་པར་བྱ། །དམ་ཆོག་ཅན་དང་མཛའ་བོ་དང་། །
 སྤྲུལ་པ་ཡང་གུས་པར་བྱ། །ལྟ་རྣམས་ཀུན་ལ་སྤང་མི་བྱ། །དུས་མཆམས་དག་ཏུ་མཆོད་པ་བྱ། །
 ལྟོན་པ་གཞན་གྱི་གཞུང་མི་མཆོད། །ཏྲག་ཏུ་གྲོ་བྱར་མགོན་མཆོད་བྱ། །སྤྲོག་ཆགས་ཀུན་ལ་
 བྱམས་པའི་སེམས། །རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཉི་པར་བཞག །ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་དགའ་རྣམས་ཀྱིས། །བསོད་
 རྣམས་དག་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད། །བཟླས་བཟློད་བྱེད་ལ་འབད་པ་ཡིས། །གསང་སྤྲུལ་སྤྲོད་ལ་
 བརྩོན་པར་བྱ། །གསང་སྤྲུལ་རྒྱུད་ལས་བསྟན་པ་ཡི། །དམ་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་བསྟུང་བར་བྱ། །
 དམ་ཆོག་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །སྤྲུལ་དང་བྱུག་རྒྱུ་མི་སྦྱིན་ནོ། །གསང་སྤྲུལ་རྒྱུད་ནི་ལེགས་
 བསྟུང་ཞིང་། །དེ་ཡང་བདག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ལ་རྩེ་སྤྲུལ་མའི་
 གསུང་གིས། །དང་པོ་གསུམ་སྦྱིའི་དམ་ཆོག་དང་། ཕྱི་མ་བཅུ་གསུམ་དབང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ལ། །དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ཡང་ཅུ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པ་ཅན་
 དུ་འབྲུ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལ་བརྟགས་ན། །རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་དེ་དག་བཅུ་བཞིར་
 བསྟུང་ཏེ། །འདི་ལྟར། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་དང་གཅིག་སྤྲུལ་ལ་དད་པ་དང་གཉིས། ཐེག་
 ཆེན་ནམ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་གསུམ། །སྤྲུལ་དང་མཆོད་གྲོགས་ལ་གུས་པ་དང་བཞི།
 ལྟ་རྣམས་ལ་མི་སྤང་བ་དང་། །དུས་མཆམས་སུ་མཆོད་པ་དང་། །གཞུང་གཞན་མི་མཆོད་པ་དང་།
 གྲོ་བྱར་བ་མཆོད་པ་དང་། །བྱམས་པ་མི་བཏང་བ་དང་། །བསོད་རྣམས་ལ་འབད་པ་དང་། །གསང་
 སྤྲུལ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། །དམ་ཆོག་གཞན་བསྟུང་བ་དང་། །སྤྲུལ་རྒྱུ་མི་སྦྱིན་པ་དང་། །རྒྱུད་
 གསང་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ལྷོག་ལྷོགས་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བར་ཡང་། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། །རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་རྣམས། །གལ་ཏེ་ཉམས་པར་གང་
 རྒྱུར་བ། །དེ་ནི་རང་རིགས་སྦྱིང་བའི་སྤྲུལ། །ཆོག་འཁུམ་དུ་ནི་བཟླས་བཟློད་བྱ། །ཡང་ན་
 མེས་མྱོངས་བྱེད་པའི་གསུངས། །སྦྱོང་དུ་བཟླས་བཟློད་བྱས་ཀྱང་རུང་། །ཡང་ན་ཞི་བའི་སྦྱིན་
 བསྐྱེད་བྱ། །ཡང་ན་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་འཇུག །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ཅུ་བའི་

50

རྒྱུ་མཁའ་ཀྱི་བཞེད་པའི་རྒྱུ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ལྔའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ།
 རིགས་དང་པོ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་རྩེ་རྩེ་ལ་བུ་སྒྲོབ་དཔོན་གསུམ། གསུམ་
 པ་ལ་སྒྲིན་པ་རྒྱུ་མཁའ་པ་བཞི། བཞི་པ་ལ་བྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་རྒྱུ་མཁའ་པ་གསུམ། ཐ་མ་ལ་མཆོད་
 བའི་ལས་གཅིག་སུ་སྟེ། བཟུ་བཞི་པོ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་བཟུ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ཅུ་བའི་ལྷུང་བར་འཆད་
 པ་ཉིད། སྒྲོབ་དཔོན་གྱུན་དགའ་སྒྲིང་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་སྒྲིང་ཆེན་ལས།
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་སའི། རི་ལྷུང་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྒྱུ་མཁའ་། །བྱང་
 ཚུབ་ཏུ་ནི་རིས་མཛད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར། ཡས་ཡམ་པ་བཟུ་བཞི་ལས་བསྒྲེག་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་བྱ་
 བས། འདི་ཡོངས་སུ་སྒྲིངས་ན་ཡམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སྒྲུ་མ་གོང་མ་རྒྱུ་མཁའ་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཅེ་མོ་ནས་གསུངས་པའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲིག་གཟུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་
 ཏེ། རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་དང་། སྒྲིའི་དམ་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་།
 ཞེས་པ་ནས་ཅི་རུས་བགྱི། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། ཅུ་བའི་དམ་ཆོག་དང་།
 ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོམ་པོར་འགྱུར།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་དོན་ནི། སོ་སོའི་དམ་ཆོག་འདི་ལས་གཞན་བཟུ་བཞི་པོ་དེ་
 དག་ནི། ཡས་ཡམ་པར་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱུ་མཁའ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཟུ་
 བཞི་པོ་གང་ལ་བྱ་ན། རྩེ་བཟུན་ཅེ་མོའི་གསུང་གིས། རྒྱུ་མཁའ་འདི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་
 པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཡམ་པ་བཟུ་བཞི་ལ་འཆད། བོད་སྒྲུ་མ་གཞན་དག་ནི།
 སྒྲོག་ཆགས་བསད་མི་བྱ་ནས། ཆང་སྒྲིང་བའི་བར་ལྔའི་ལོག་ཕྱོགས་དང་། དམ་པ་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱ་བའི་ལོག་ཕྱོགས་གཉིས་དང་། དག་པ་བཟུའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་
 གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་འདོད་མི་བྱ་ལ་སོགས་ལས་སྒྲེག་པ་བཞི། ལྷ་
 སོགས་ལ་བརྟན་པ་དང་། མཆོན་མ་འགོམ་པ་སྟེ་བཟུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུང་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། དེ་ལས་གཞན་པ་བཟུ་བཞི་ཞེས་པ་ནི། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཟུ་བཞི་ལས་གཞན་པ།

དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཅུ་བཞིའོ། །དེའི་ངོས་འཛིན་ནི། ཕྱེ་མོ་ལས། དེ་ལ་དམ་ཚིག་གང་
 ཞེ་ན། །སངས་རྒྱས་ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །གཙོ་བོ་དེ་དག་ལྟར་བྱང་བྱ། །ཞེས་པ་ནས།
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན། །ཞེས་
 འཆད་ལ། །ལུང་ཚད་མ་ནི་གོང་དུ་བྱངས་ཟིན་པ་ལས་བརྟགས་ན། །གངས་འགྲིག་པར་སྒྲུབ་ཡང་།
 ཕྱང་ཟད་བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་ནི་བརྟགས་པས་ཤེས་པར་སྒྲུབ་ཏེ། །གངས་ཅན་པ་ཕྱི་མ་དག་ན་རེ། དེ་
 ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ཞེས་པ། དེགས་ལྟ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ལས་བསྐྱོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེས་ནི། དེགས་ལྟའི་དམ་ཚིག་དེ་ལས་ལམ་
 བཅུ་བཞི་ལས་བསྐྱོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལམ་པར་སྟོན་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རུས་སུ་རྒྱག་ནའང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལམ་པར་སྟོན་དགོས་པ་
 ལས། དེ་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་དུ། རྩོམ་རྒྱུ་
 ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུ་མས། །ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །ལུང་དེས་ནི། ཁྱོད་ཕྱག་
 རྒྱ་རྩོམ་རྒྱུ་དེའི་དེགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་མི་བགྲངས་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅུ་བཞི་བོ་འདི་ནི།
 སྒྲུ་མེད་ནས་གསུངས་པའི་བཅུ་བཞི་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་སྟོན་བཟུང་གི་ཆོག་
 འདྲ་བས། ཕྱ་ལྟར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནལ་འཕྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཕྱ་ལྟར་བཅུ་བཞི་ནི་བཤད་ལ།
 སྒྲུ་མེད་ཀྱི་བཅུ་བཞི་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཡོད་ན། རྒྱ་གཞུང་ཁྱེད་མ་རྒྱུ་མས་སུ་བགྲངས་པར་དེགས་པ་
 ལས། སུས་ཀྱང་མ་བགྲངས་པ་དང་། རྩོམ་དབྱིངས་དོན་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། རྩོམ་རྒྱུ་
 རའི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་མ་རྩེ་རུ་པས་མཛད་པའི་ངན་སོང་སྟོང་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྒྲུ་མེད་ལ་
 བརྟན་པ་རྣལ་འཕྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱ་ལྟར་བཅུ་བཞི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
 ནི་དེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་བ་བྱེད་མེད་པ་དང་། གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ལྟ་ན། རྣལ་འཕྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱ་ལྟར་བཅུ་བཞིའི་གངས་ཅན་
 ཞེས་འབྱུང་བར་དེགས་པ་ལས། དེའི་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དུ་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་
 པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཕྱ་ལྟར་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས། ཐམས་ཅད་དེར་མི་
 འགྲུབ་པ་དང་། བཅུ་བཞིའི་གངས་ཅན་ཚུལ་མ་བཤད་ཅིང་། བཅུ་བཞི་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་

བྱང་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དེར་འགྲུབ་ན། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཙམ་ལྟར་བཅུ་བཞི་པོ་དེ། འདིའི་བཅུ་བཞིའི་ངོས་
 འཛིན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན། ཡམ་པ་བཅུ་བཞི་ལས་བསྒྲིག་པ་རིགས་
 ལཱའི་དམ་ཚིག་ཏུ་འདོད་ན། ཡམ་པ་བཅུ་བཞི་པོ་གང་ལ་བྱེད། སྤྱོད་ཀྱི་ཙམ་ལྟར་བཅུ་བཞིའོ། །
 ཞེས་ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་པས། དེ་ལྟར་ན། རིགས་ལཱའི་སྒྲིམ་བཟུང་གི་ཚིག་འདི་དག་གིས། སྤྱོད་
 མེད་ཀྱི་ཙམ་ལྟར་བཅུ་བཞི་བསྐྱར་བའི་དམ་ཚིག་བཟུང་བ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
 ཡང་དེ་ལྟར་ན། རིགས་ལཱའི་དམ་ཚིག་ཏུ་ཙམ་ལྟར་བཅུ་བཞི་བཟུང་ཟིན་ན། སྤྱོད་ཡང་། དེ་ལས་
 གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། ཞེས་བཟུང་མ་དགོས་པ་དང་། རིགས་ལཱའི་དམ་ཚིག་གིས་ཟིན་པ་དེ་
 རྣམས་ཙམ་ལྟར་བཅུ་བཞིའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མི་འདུག་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་སྒྲག་བཟུང་
 གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་བཤད་པས། ལུང་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་དེར་མ་བཟུང་
 ཀྱང་། བསྐྱར་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དབེར་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཀོད་པས། ཁས་ལེན་འགལ་
 བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་ཕྱོགས་ཡམ་པར་མ་བཤད་པ། ཁྱེད་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཁས་
 སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང་། སྤྱོད་རབས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བ། བྱང་སེམས་
 སྒྲིམ་པའི་ཙམ་ལྟར་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཀྱི་མེད་དོ། གཉིས་པ་
 གཞོད་བྱེད་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྟན་པ་དེ་ལ། སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྟན་པས་བྱུང་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྟན་པས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་པའི་སྒྲིམ་པ་སྒྲག་བཟུང་
 གི་ཚིག་ལ་ནི། ཁྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། སྒྲིམ་བཟུང་གི་ཚིག་ལས་གཞན་པའི་སྒྲགས་
 སྒྲིམ་འཕྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་མི་དམིགས་པར་ཁྱེད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྟར་དེས། སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེར་རིགས་ལཱའི་དམ་ཚིག་ཙམ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིམ་
 པ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས་ཀྱང་སྤངས་པའི་དབེ་ནི། བྱ་སྤྱོད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ་ལས་གཞན་ཁས་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱར་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 བཞི་པ་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་པའི་ཙམ་ལྟར་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་གོང་འོག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཙམ་

ནི་བདེ་བའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲིག་གི་རྩེ་རོ། །ཞེས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཤད་
བྱ་མིན་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ །བཤད་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་མོད། །བཤད་ཉན་བྱེད་ལ་ཕན་ཕྱིར་
དང་། །བཤད་ཟིན་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བྱིར་ཡིན། །བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་མཆོ་ཆེན་འདི། །བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོ་གཏིང་ཟབ་པས། །བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚར་མཆོན་རུས་ཀྱི། །བསྟན་ཆོག་ལུ་བྲེང་མཚར་
བས་མིན། ། །

དྲི་བ་ཉི་ཤུ་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །བསྟན་བཅོས་བོད་ན་བཞུགས་པ་འདི། །
སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ནི་མ་མཛད་པར། །ལོ་ཆེན་མགོས་ཀྱིས་བཤད་དེ་ཅི། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས།
དང་བོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་
དུ། འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པར་འདི་སྐད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། །ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་མགོས་དང་། །ཕོ་བྲང་ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུགས་ལོག་སྟན་
འབྱེན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྒྲུ་སྒྲུབ་
ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ་དེ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མ་མཛད་དོ་ཞེས། །ཨ་
བྱུ་ཀ་རས་མན་ངག་སྟེ་མར་བཤད་པ་དང་། །ཕོ་བྲང་ཞི་བ་འོད་ཀྱི་སྤྲུགས་ལོག་སྟན་འབྱེན་ན།
ན་གྲུ་རྒྱ་ནས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ་དང་། །ལུ་པ་དང་། །དེའི་མན་ངག་དང་།
རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱེན་རྒྱབས་དང་། །ཕག་མོའི་བྱེན་རྒྱབས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་འགའ་ཞིག་
དང་། །ཐེག་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་དང་། །སུམ་རུ་པ་དང་། །སྒྲུ་མ་ངེས་བསྟན་དང་། །མི་ལམ་ངེས་བསྟན་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། །ལུ་བ་གཞན་དང་མཐུན་པ་ཙུག་ཟེར། །སྟོད་པ་དང་མན་ངག་གི་རྫོགས་
རིམ་སྤྲུ་སྤྲུགས་དང་མཐུན་པས་ཅི་ཡང་མ་བཏུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་བྲིས་སྒྲུང་པ་དང་། །མགོས་ཀྱི་
འབྲུམ་ཡིག་ཆེ་བའི་ནང་ན། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་དག་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་
དོགས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། །སྒྱིར་ནི་དོགས་པའི་གནས་དེ་དག་ལ་
བསམ་པ་ཡིན་ནམ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་གཞན་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། །བསྟན་འགྱུར་གྱི་
དཀར་ཆག་མཛད་པའི་སྟོབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དོར་བར་སྒྲུང་བས། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་
བཤད་དཀའ་བ་ཡིན་མོད། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུགས་གཞིར་གཞག་པ་ལ། །དེས་དེ་མཛད་

བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེའི་ཚེ། ཨ་ཕུའི་ལུགས་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིས་ཕྱོགས་སྒྲ་མར་
 གཞག་པ་གིན་ཏུ་མང་བས། ཚད་མར་མི་རུང་ལ། སྒྲགས་ལོག་སྟན་འབྱེན་མཛད་པ་པོ་དེ་དག་
 གྲང་། རྣམ་གྲངས་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་གང་བཤད་ལུང་དུ་བྱ་བར་མ་དེས་ཏེ། དེ་
 དག་ན་ནི། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་དང་། ཆར་བ་རྣམ་
 གསུམ་གྲང་། ཨ་ཅ་ར་དམར་པོས་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་
 ལྷ་བྱ་གི་རྟེན་མཛད་པ་དང་། རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་བ་གྲུ་བྱང་གིས་མཛད་པ། རིན་པོ་ཆའི་ཐེང་བ་
 ཞེས་པ་ཡང་མ་དག་པར་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་མང་པོས་ནི་དེ་རྣམས་དག་པར་འཆད་
 ཅིང་། ཐེག་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་དང་། སྒྲུ་མ་དེས་བསྟན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི། ཅོད་པ་དང་བྲལ་བའི་
 ཆེན་པོ་དག་གིས་གྲང་། ཚད་མར་མཛད་པ་གིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དེས་མཛད་པ་མིན་
 གྲང་སྒྲ་སྟེ། དེ་དེས་མཛད་པར་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་དག་གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། དེ་ནས་བསྟན་པའི་
 རོན་དེ་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་། སྐབས་འདིར་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབྲུལ་པ་འགོག་པའི་ལུང་རིགས་
 མང་དུ་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་གོ་དོན་ནི། བོད་དུ་དུག་རྒྱ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དཔུ་
 མའི་ལྷ་བ་ལ་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནི། ལྷ་བ་
 སེམས་སྒྲོགས་པ་ལ་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མཛད། འགའ་ཞིག་གིས་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་རང་གསལ་བར་རྟོགས་པ་ལ་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བར་མཛད། ཡང་འགའ་
 ཞིག་གིས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་ལ་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བར་
 མཛད། དེ་ཡང་ལར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ན། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལར་ཕྱིན་
 ཐེག་པ་ནས་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་བར་མི་ཉི་བས་བཤད་པ་དང་། རིན་ཆེན་དུག་རྒྱ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པ་དང་། དེས་པ་དང་མ་དེས་པའི་དུག་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཐ་སྙད་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་དེ་དག་གི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་
 བལྟས་པས་ཤེས་པ་དང་། བྱད་པར་དགོངས་གཅིག་གི་ནང་ན། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་དེ། །རང་
 གི་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན། །དེ་ལ་མ་ཡེངས་སྟོང་བ་དེ། །གཏུག་མ་ཆོས་སྒྲོལ་པ་ཡིན། །དུག་

རྒྱ་ཆེན་པོའི་པོ་གསུམ་འདོན་དེ། །སྒྲུ་མ་དམ་པའི་མོས་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་། རྒྱ་ཆེན་
 པོ་དང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་ཚུལ་བྱིམས་དོན་གཅིག་ཅེས་པ་དང་། ཡང་། ལྷ་པ་བ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་སུ་རྟོགས་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡང་། དཔེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་སྒྲུ་
 མའི་ལྷ་པ་དོན་གཅིག་ཞེས་པ་དང་། ཡང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་པ་འདི་ལ། ཆེན་པོ་གསུམ་
 གྱིས་མ་རེག་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཡང་རྩེར་འགྱུར་པ། དབུ་མ་ཆེན་
 པོས་མ་རེག་ །གསང་སྒྲགས་ལ་གསར་རྟོན་གཉིས་ལས། རྟོན་མའི་མཐར་ཐུག་ནི། ཨ་ཏི་ཡོ་ག་
 ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་འདི་ལ་མ་རེག་ །གསར་མའི་མཐར་ཐུག་ནི།
 མཆོན་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་འདི་ལ་མ་རེག་སྟེ། ཆེན་པོ་གསུམ་
 ནི། སྒྲོས་གཞུང་། ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སྒྲོའི་ཡུལ་
 ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
 དེང་སང་གི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས་
 འགོག་པར་མཛད་པའི་གཞུང་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ཅེས་བྱ་
 བའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཡང་། རྗེ་དུགས་པོ་ལྷ་རྗེ་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྣང་སྟེ། དགོངས་གཅིག་
 ཏུ། རྗེ་སྒྲུམ་པོ་པས། སྒྲུན་ལ་དཔེར་མཛད་ནས། དཔེ་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པ་འདི་སྒྲུན་དཀར་པོ་
 གཅིག་ཐུབ་དང་འདྲ། དེ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་སྒྲིལ་བ་ན། བྱོད་ཀྱི་དཀར་པོ་གཅིག་
 ཐུབ་དེ་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཟེར་བ་ལ། གཅིག་ཐུབ་ཀྱི་དོས་ནས་
 མི་དགོས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ །འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་རྒྱང་པའི་དོས་ནས་གཅིག་ཐུབ་ཡིན་ཟེར་བ་བྱས་
 ཀྱང་ཆོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་པ། རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་དང་ལྷ་པ་ལ་
 བཟང་ངན་མི་སྣང་ཡང་། སྦྱོད་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། ལུགས་འདི་པས་ནི། ལས་རྒྱ་
 འབྲས་དང་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པར། དེ་དག་གི་གསུང་
 རབ་ལ་བལྟས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ན། སྒྲུར་བ་གདབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདིར་ཡང་།
 ལ་ལ་གཅིག་ཐུབ་སྒྲོམ་པ་ཡི། །རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བ་བྱ་དགོས་ཟེར། །ཞེས་སོགས་རྣམས་ཀྱང་། རྗེ་
 དུགས་པོའི་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི།

ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་དོན་མ་ཟིན་པ་དང་། དེ་ལ་དགར་པོ་གཅིག་ཕྱབ་གྱི་མིང་འདོག་པ་གཉིས་འགོག་
 པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་ཆོས་ལུགས་གང་ཡིན་དེང་སང་གི་ཕྱག་ཀྱི་བས་བྱེད་
 པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ནི། བྱ་སྤྱོད་གྱི་རྒྱུད་ནའང་།
 རི་སྐད་དུ། ཕྱག་ཀྱི་ཆེ་ལ་གུས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་མང་པོ་སྤྲུང་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནས་
 གྲུང་ཕྱག་ཀྱི་བཞི་ཀ་བཤད་ཅིང་། སྤྱི་མེད་གྱི་རྒྱུད་ནའང་། ལས་གྱི་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་ཀྱི་
 དང་། ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷས་བྱེ་བ་དང་། ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་
 གྱི་ཕྱག་ཀྱི་གསུམ་གྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་བཞི་པ་དང་། དེ་དག་གང་གི་ཡང་ལྷས་མ་བྱེ་བར། ཟུང་འཇུག་
 གི་སྐུ་ལ་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོར་བཤད་པ་དང་། དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོར་བཤད་པ་
 སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་ལྟར། ལམ་བྱུང་ཐོག་པ་ནས་འབྱུང་བའི་དཔུ་
 སེམས་གྱི་ལྟ་བ་གང་རུང་ལ་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོར་འདོད་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་སྤྱིར་
 གསུང་རབ་ནས་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུད་པར་དུ། རྒྱུད་རྣམས་དང་། མི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེས་
 འབྲུང་དུ་ཁས་འཆེབ་ཡིན་ལ། ཁོང་གཉིས་དེ་ལྟར་དུ་མི་བཞེད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

དྲི་བ་ཉེར་གཅིག་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་གཤིག་པའི་ཤི་མ་ཐག་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་འགོག་མཛད་
 ན། །འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ལས། །བར་དོར་ལོངས་སྐུ་འབྱུང་དེ་ཅི། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་
 འདྲི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །ལ་ལ་ཞི་གནས་ཅུང་ཟད་དང་། །སྤྲུང་སྤྲུང་རྟོགས་པ་ཕྱ་མོ་ལ། །མཐོང་
 ལམ་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྤྱོད་བྱེད། །ཁྱུང་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་འཆིན་དུ། །ལུས་གྱི་རྒྱུ་ཡིས་བཅིངས་པས་ན། །ལུས་
 ཀྱི་ཞིག་པའི་ཤི་མ་ཐག་ཡོན་ཏན་བྱི་ནས་འབྱུང་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ་དེ་འགོག་པ་ན། ཉི་མ་དེ་
 རིང་ཤར་བ་ཡི། །འོད་ཟེར་ནང་པར་འབྱུང་བ་མཚན། །ཞེས་ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆེ་འདིར་ཐོབ་
 པ་ལ། ལུས་བརྒྱུར་སྐུ་ལ་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཤི་བའི་འོག་
 རོལ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཉི་མ་དང་དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་
 མཛད་པར་སྤྲུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་ན་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། འོ་ན་ཆེ་
 འདིར་འོད་གསལ་གྱི་མིང་ཅན། །སྤྲུང་བ་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་རྟོན་དུ་སྟོབ་པའི་
 ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་གཅིག་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་གྱི་

ཆོས་སྐུ་མདོན་དུ་བྱས་ནས། བྱི་མར་ལོངས་སྐུ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ལྷོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་བཅིངས་མ་
 བཅིངས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་འདོད་མི་རུས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གསང་བ་འདུས་པ་
 ལས། ལམ་རིམ་པ་ལྡན་མས་སུ་སྤངས་པ་ན། བརྩོན་འགྱུས་ཅན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་
 དང་། ལེ་ལོ་ཅན་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་གཉིས་
 པ་དེ་འཆང་བ་ན། སྤྱོད་པ་བསྐྱས་པའི་སྦྱོན་མ་ལས། རི་སྐད་དུ། རོ་རྩེ་སློབ་མས་གསོལ་བ།
 གལ་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་བདེན་པ་མཐོང་ཡང་། སྦོན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་སྦོབས་ཀྱིས་ཞིང་
 ལས་དང་། ཆོང་དང་། བསྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པས་གཡེངས་ནས། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་
 གསུམ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་གཞན་དག་འབྱོར་བ་མ་ཆང་བས། རྒྱུད་ལས་རི་
 སྐད་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་རྫོགས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར། མི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་འཆི་བའི་དུས་
 བྱས་ན་ཡང་སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རམ། ཡང་ན་རོ་རྩེ་འཆང་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 རོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱས་པ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་གང་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བཅི་ཡང་མེད། །
 ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྫོགས་
 པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བས། ཏྲག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་
 པ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས། འཕོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་
 སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ན་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བར་མི་བྱེད་དེ། ཏྲག་
 པའི་སྦྱོན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འཆི་བ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་ལས་
 ཀྱང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ངེས་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
 མར་མེ་ལས་མར་མེ་དང་། རྒྱ་ལས་རྒྱ་དང་། སྐུ་ལས་བྲག་ཆ་དག་ནི། དེ་ཉིད་དམ་དེ་ལས་
 གཞན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་བས་ན་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་
 བྱ་ངན་མི་འདའ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱང་རུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་བྱིར། །
 བྱ་ངན་འདས་པར་བསྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་

60

ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྟོན་
སྒྲུ་ལུས་དང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དེ་རྟོན་ཡན་ལག་བདུན་
ལྟན་གྱི་ཡོངས་སྒྲུ་དང་བྱང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅེས་འཆད་པ་ཡིན་པས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་དང་། ཡོངས་སྒྲུ་ཡ་བྲལ་དུ་སྤང་བ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་པའི་
དོགས་པ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་གཞན་དག།འཆི་ཁར་འོད་གསལ་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་ཁར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལ་དཔེ་དང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལས་
གཞན་ནི་མ་བཤད། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་མ་
འདས་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྲིད་བསྐྱུས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གོང་དུ་བྱངས་
ཟིན་པ་ལ་བརྟགས་པ་ན། འཆི་ཁར་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་དེ་སྒྲོན་ནས་བདེན་པ་མཐོང་
ཟིན་པ་ཞིག་ལ་བཤད་ལ། སྒྲོན་ནས་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ཡང་མ་སྒྲེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དོན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིའི་བཞེད་
པས། སྤྲིད་བསྐྱུས་སུ། བདེན་པ་མཐོང་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཛད་པར་
སྤང་ལ། དེའི་ཆེན་། འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་བསྒྲེས་པ་དེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་
པར་འཆད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཆེ་འདིའི་རྟོན་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཆེ་འདིའི་འཆི་སྤྲིད་འགགས་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ།
དུས་ཀྱི་བྱང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་། ཇི་སྤྲིད་འཆི་སྤྲིད་མ་
འགགས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྤྲིད་ཆེ་འདིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་དུ་མ་ཐིམ་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་མངོན་དུ་
མི་འགྱུར་ལ། དེ་དེར་ཐིམ་པའི་ཆེན་ནི། ཤི་བར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མན་
ངག་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། འོད་གསལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལས་ལྟག་པ་མི་འབྱུང་བས།
ཆེ་འདིའི་འཆི་སྤྲིད་འགགས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་སྤྲིད་པ་གྲུབ་པ་གཉིས། སྤང་མདའི་མཐོང་དམན་གྱི་

ཚུལ་དུ་འགྱུར་ལ། མན་ངག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། དཔེའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་
 བ། དེ་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་ཕྱད་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལངས་
 བས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། འཆང་རྒྱ་བཤམ། རིག་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པའི་མན་ངག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
 བ། དེ་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་པས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། མི་
 སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་པ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་གཉིས་པོ་གང་
 ཡང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར། སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པཤམ། སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་ལེགས་པར་
 སྒྱུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་ཕྱད་པ་ན། དཔེའི་ཡེ་
 ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུ་ཐོབ་པར་མ་རུས་པས་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྒྲུ་བ་
 ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གསུམ་གང་ཡང་སྒྲོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོད་བསྒྲུས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ལ་ནི། སྒྲོན་གྱི་མན་ངག་པ་
 རྣམས་ཀྱིས། འོད་གསལ་མ་བྱུ་འཕྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྟ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་སྒྲུ་བ་བྱི་
 མར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མའི་སྤྱིད་པ་གང་ཡང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་།
 འདི་ལ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འཆི་སྤྱིད་འགགས་
 ཤིང་། ཕྱི་མའི་སྒྲུ་སྤྱིད་མ་གྱུ་བའི་བར་དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བར་དོར་སློབ་པའི་
 བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སྒྲོད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བསྒྲུབས་ནས་འཆང་
 རྒྱ་བཤམ། གང་དུ་ལུས་ལེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཕེན་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་ཉིད་དུ་སྒྲུ་
 བ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་བར་དོར་རང་མཆོན་པ་མེད་པར་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུ་དེ་ཉིད་བར་དོའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན། ཞེས་སྒྲུ་རབས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །འོན་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུ་གཉིས་ཀ་
 ཡང་། རྒྱུ་སེམས་དྲངས་མ་ལས་གྱུ་བའི་སྒྱུར་བཤད་ན། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་དྲངས་མ་དེ་ཆེ་འདིའི་
 འབྱུང་བ་ལས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད། གཡོ་བའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་
 དྲངས་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དུས་སུ། སྒྲུ་བ་པ་པོའི་ལུས་རགས་པ་དེའི་

ཁོང་ན་གནས་ཤིང་། དེའི་རྒྱས་བཅིངས་པ་མི་འགལ་ལ། དེའི་ཆོན་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་ཇི་ཙམ་
བཅིངས་ཀྱང་། ལུས་བརྒྱུད་ལྷུ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྟོན་པར་རུས་སོ། །མི་
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོན་ཀྱི། སྒྱུ་པ་པོའི་ལུས་གསེར་འགྱུར་གྱི་ཅིས་སྒྱུངས་
པ་ལྟར། བྱང་འཇུག་གི་སྒྱུར་སོང་བའོ། །སྒྱུ་པ་ཀྱི་ཤུན་པ་རྗེས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་ལུགས་
གཉིས་ལས། གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དེ་ཉིད། སྒྱུ་གསུམ་དབྱེར་མི་
ཐུང་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་སྒྱུང་བ་གཅིག་འཆར་བར་བཤད་
པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་གཞན་སྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་རྒྱུ་པར་སྟོན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྒྲུང་ཅས། འཆི་བ་འོད་
གསལ་ཞེས་བྱ་བ། །ཆོ་འདོད་མྱོང་བས་བསྐྱེད་པ་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་སྒྱུ་ལོངས་སྒྱུ་གཉིས། །
ལུས་རྟེན་གཅིག་ལ་མཉམ་དུ་འགྱུ་བ། །འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི། །བག་ཆགས་སྒྱུང་བའི་
གཉིན་པོ་སྟེ། །ཕྱོགས་རེ་བ་དང་མཐའ་དག་གི། །དབྱེ་བས་བྱང་འཇུག་གཉིས་མངོན་བྱེད། །སྒྱུ་
ལུས་ཞེས་པ་ཡིད་ལུས་ཏེ། །རྒྱུང་སེམས་དྲངས་མའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྒྱུ་བོ་ཡི། །ཡིད་
ལུས་ཡིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །ཇི་སྟེང་འདི་མངོན་མ་བྱས་པ། །དེ་སྟེང་རྫོགས་རིམ་ལྟ་ཡི་སྒྱུ། །
མི་འབྱུང་དེ་ཕྱིར་དབེན་གསུམ་དང་། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་འདི་བསྒྱུ་བ་བྱ། །འོད་གསལ་བ་
ཡིས་འདི་སྒྱུངས་ནས། །མི་སྟོབ་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་ཆོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ། །བྱང་
འཇུག་དོན་དམ་བདེན་པར་གཞག་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །

དྲི་བ་ཉེར་གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་ཕྱིན་དང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་རྒྱུན་ཅན་རྒྱུན་
མེད་དུ། །ཐལ་བ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ལ་འདྲི་
བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མས། །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པས་ཐོབ་པའི་མཐོང་
ལམ་པ་དེ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་སྟོན་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་ཅན་དང་།
སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དེས། །དེ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་མེད་དུ་
ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། །འོ་ན་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱང་། །རྒྱུན་ཅན་དང་།
རྒྱུན་མེད་དུ་ཐལ། །ཞེས་འཕངས་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་སྟོན་ནི་

གཉིས་ཏེ། འདི་འདྲི་ཕྱོགས་སྒྲ་མས་འདོད་ལན་ཐེབས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདོད་
 ལན་ཐེབས་པའི་ཚུལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་འདྲི་ཕྱོགས་སྒྲ་བ་དག་ཀྱིས་པོ་ཡིན་པ་ཉི་
 ལྷ་མོ། ཉེན་དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་མ་བསྟན་
 པས་རྒྱན་མེད་དང་། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་། ཚུལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྒྲ་སྒྲུབ་པའི་
 ཉེན་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་ལྷ་མོའི་བཤད་པ་ཞིག་སྟོན་བསྟན་སྒྲུབ་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་
 དཔོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། ཉེན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལྷ་མོ། སྟོན་
 པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་འཆད་པ་དེས་
 བོ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པས་རྒྱན་བཅས་སོ། །སྒྲུབ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། སྟོན་གྱི་གསང་འདུས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་མགོན་པོ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས། ལུས་ཉེན་དེ་ཉིད་ལ་ཟུང་
 འཇུག་གི་སྒྲ་མཛོན་དུ་བྱས་པར་འཆད་ཀྱང་། ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མཛད་པ་
 མ་བྱས་པར་འཆད་པའི་ཐུར་ན་རྒྱན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷ་མོ་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ལྷ་མོ་
 ལ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གཉིས་པོ་ལ་རྒྱན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་
 པར་སོང་བས། བདག་མེད་བསྟོན་འགྲེལ་དུ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ། འོ་མས་བཅུས་པའི་ཀྱ་རུ་ར་དང་། ཚུས་བཅུས་པའི་ཀྱ་རུ་ར་ལྷ་མོའི་
 བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུབ་དུ་དོགས་པ་དང་། ལྷ་མོ་ཀྱི་ཐེག་པས་
 འཛམ་གྱི་གླིང་གི་མིའི་ལུས་ཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེན་། ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱང་། གསུང་ལོངས་སྟོན་ཐོགས་པའི་སྒྲུབ་དང་། ལུས་མཆོག་གི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་སངས་རྒྱས་སམ་
 མ་རྒྱས། རྒྱས་ན་ནི་དེས་པ་ལྷ་མོ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུས་དེས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྷ་མོ་ན་ལྷ་མོ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་འདི་དག་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། མིའི་ལུས་ཉེན་ལ་
 ལྷ་མོ་ཀྱི་ཐེག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ། སྒྲུབ་གསུམ་ཀ་དུས་གཅིག་དུ་མ་ཆོང་བའི་
 རྒྱ་མཆོན་གྱིས། རྒྱན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེན་གནས་དེར་གདུལ་བྱ་
 གཞན་སྒྲུབ་ལ་ལྷ་མོ་པའི་གཞུགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཤར་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲུབ་གསུམ་པོ་

ནི། གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀའི་གཏུ་འདུས་ཤིང་། བྱེན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏུ་འཛོག་པ་
ཡང་ལུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་པས། གཏུལ་བྱ་གཞན་སྣང་ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་
སྣང་བ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འཆད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཚུལ་གྱི་ལོངས་སྒྲུལ་གཉིས་དོས་འཛིན་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་
བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱིད་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་
ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་སངས་རྒྱུ་བ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲི་བ་ཉེར་གསུམ་པ་ནི། དགོ་སྒྲོང་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པར། །མཁན་སྒྲོབ་བྱས་པས་ཆོག་པ་
ཞིག །འདུལ་བའི་མདོ་དང་ལུང་དག་ཏུ། །གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ། ཞེས་པའོ། །
འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་དུ། དགོ་སྒྲོང་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་
པར། །མཁན་སྒྲོབ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ནི། །གསང་སྒྲགས་མེད་པར་སྒྲུལ་གཏུག་གི་ །མགོ་ལས་
རིན་ཆེན་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གཞན་རྣམས་པའི་རྒྱ་དུ་བས། །ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་
རྣམས་ཀྱིས། སྒྲི་རི་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་སོར་འཛོག་པ་ལས་གཞན་ཟུར་ཐོན་པའི་བཤད་པ་ཅི་ཡང་མི་
སྣང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་མཁན་པོ་མི་
རུང་བ་དེ་ལྟ་ན། མདོ་རྩ་བ་ལས། དེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་མཁན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་སྒྲུ་ནི། གོང་དུ་སྒྲོམ་
པ་སྒྲེ་བར་བཤད་པ་དང་འགྲེལ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་མཁན་པོ་མི་རུང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས། མཚམས་མེད་ལྟ་བུས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་
དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གསོལ་
བཞིའི་ལས་བྱས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དགོ་འདུན་ནི་འདས་པ་
དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་འདྲ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མི་
རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་དག་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་
ནི། བརྟག་པ་དང་པོ་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩ་བ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི།

དེའི་འཕྲོ་དེ་ཉིད་ལས། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་དགོ་སྒྲོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི་མི་སྒྲུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས། དགོ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་མཁན་པོ་
 མི་རུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ།
 བསྟེན་བཅོས་འདིར་བཤད་པ་དེ་ནི། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་
 ཡིན་ཞིང་། གང་ཞིག་ཁ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་ཞིག་སྤིང་ཀྱང་། ལས་
 ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་ནི་ནམ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། འདུལ་བའི་མདོར།
 དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་གིས་
 ཀྱང་། ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་རུང་བ་ལ་ཁ་སྒྲོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་
 བཤད་དོ། །ཡུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཐོངས་པར་
 གྱུར་བའི་ཆེ། སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྒྲོ་ལ་བཟུང་ནས་དགོ་འདུན་ལ་བདུ་སྒྲོད་པར་བྱས་པའི་བསྟེན་པར་
 མ་རྫོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། ཁ་སྒྲོང་དུ་མ་གྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོམས་གཞན་ན་
 འདུག་པའམ། འགྲང་བའི་སྒྲོད་ལམ་ལྟ་བུས། བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་དུས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་
 གངས་ཆང་བ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་བདུ་སྒྲོད་པ་ལས། བསྐྱབ་བྱ་དང་ཁ་སྒྲོང་གི་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་
 འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ལས་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་གྱུར་བའི་ཆེ། བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་སྒྲེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་མང་ཤོས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི་བཅུ་ལ་སོགས་པའོ། །མཐའ་ཁོབ་དག་ཏུ་མེད་ན།
 འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བྱར་དུ་འདྲན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡང་། འདུལ་བ་འཛིན་པས་ཁ་སྒྲོང་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཆེར་
 འགྲེལ་དུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཁ་སྒྲོང་གི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
 ནི། ལས་བྱེད་པ་པོས་ཁ་སྒྲོང་ཡང་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོན་དེ་འདྲ་དེ་ལས་
 ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྤྱིར་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཁ་སྒྲོང་དུ་དགོས་པའི་བྱ་བ་མེད་དེ།
 རབ་བྱུང་གི་ལྷ་བ་བྱེད་པ་དང་། གསང་སྟོན་པའི་ནང་དུ་འོང་བ་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་

གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི། ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་འགྱུར་བ་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་དེར་བསྐྱར་དགོས་པའི་བྱིར། གསང་སྟེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་དེ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲིག་ཏུ་བར་ཆད་འདྲི་བ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ་བའི་སྐྱགས་ཆོག་གསལ་བར་བརྗོད་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་གོ་ཆོད་པའི་བྱིར། ॥

དྲི་བ་ཉེར་བཞི་པ་ནི། ཁ་འབར་མ་ཡི་གཏོར་མ་ལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞི་ཡི་མཆོན། །སྟོན་ལ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་ན། །རྗེ་བཙུན་གྲགས་པས་མཛད་དེ་ཅི། །ན་མེས་ཐ་ཏ་ཐུ་སྐྱགས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཕྱག་འཆལ་བ་ཡི་སྐྱགས་མིན་ནམ། །ཞེས་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་ལ་གཞུང་གི་སྒྲིལ་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཛད་པའི་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་དབེ་བར་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གི་ནང་ན། ལུ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞིའི་མཆོན་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱགས་བརྗོད་པར་གསུངས་འདུག་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུམ་པ་དང་། ཡང་སྐྱགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བཞིའི་མཆོན་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཛད་པའི་གཏོར་མེན་གྱི་ཡི་གེ་ན། གཡས་མཆོག་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལུན་པས་སྐྱགས་ལན་བདུན་བསྒྲུས། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཁ་སྐྱབ་ཏེ། མཆོད་པ་ལུ་ལ་རེག་པ་ཙམ་རེ་བྱའོ། །ཏ་ཐུ་ག་ཏ་བཞིའི་མིང་ནས་བརྗོད་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིལ་མ་དེ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱུ། སྐྱགས་ཀྱི་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞིའི་མཆོན་ནས་བརྗོད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། འགའ་ཞིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གཏོར་མ་མི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བེད། འོན་གཏོར་སྐྱགས་ཀྱི་ཐོག་མར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆོག་བྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ལ། དང་པོར་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་ཆོ། ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་དེ་དང་དེར་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བེན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞིའི་མཆོན་

བཟོད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོན་པ་བྱིན་པ་ལོ། །གཏོར་མ་སྦྱོན་པ་ནི་
ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོན་པ་ལོ། །འོ་ན་བཅུ་ཆོན་ལྷ་པ་སོགས་གཞན་ལ་སངས་རྒྱུས་བཞིའི་མཆོན་སྦྱོན་ལ་
བཟོད་ཅིང་། བཅུ་ཆོན་དགུ་པ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་
ཀྱིས་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཡི་དྲགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་མ་ལ་སྦྱབས་མཛད་པའི་གཟུངས་
ལས། ལག་པ་གཡས་པ་སྦྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་དུ་གཞག་ལ། གཟུངས་འདི་ལན་བདུན་བཞུས་ནས།
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞིའི་མཆོན་ནས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དྲི་བ་ཉེར་ལྷ་པ་ནི། སྦྱོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་གང་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཞུས་ཕྱི་བའི། །
མདོ་རུ་བཞེད་དམ་རྒྱུད་ཡིན་གང་། །དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལས་ནི། །སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་འབྱུང་དེ་ཅི། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྒྲུབས་ཀྱི་ནི། །ཅོད་པའི་ལན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། གཞུང་གི་འཕྲོས་ལ་བརྟགས་པ་ན། ཕྱོགས་སྒྲ་མས་རིགས་ལྷ་
སེར་འཇམ་འཐད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ལྷགས་པ་གསེར་མདོག་ལྷགས་པ་སྒྲབ་པ་དང་། །ཞེས་
མདོ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། འོ་ན་སྦྱོན་སྒྲའི་སྦྱོར་མདོག་གྱུང་སེར་
པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མདོ་ཉིད་ལས་སྦྱོན་པོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །
ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྦྱང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། འོ་
ན་རིགས་ལྷ་སེར་འཇམ་མདོ་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་སྦྱོན་འབྱེན་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་དེའི་ཆོ་ན།
སྦྱོན་སྒྲའི་མདོ་དེ་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་པོ་འགལ་བར་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ནམ་སྒྲགས་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། ཞི་བ་འཆོས་སྒྲགས་སུ་བཀྲལ་བ་དང་འགལ། དེས་དེ་སྒྲགས་སུ་མ་བཀྲལ་ན།
རི་རྒྱུད་དུ། མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། །ཆོག་པའི་བྱ་བ་ཡོད་མེད་ཡིན། །ཞེས་འཆད་པ་དང་
འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་གསེར་མདོག་ཅན་ཁོ་ནར་འདྲི་དགོས་
པའི་ཤེས་བྱེད་ལ། སྒྲགས་ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་སྦྱོན་འབྱེན་དུ་བཟོད་པ་རི་ལྟར་འབྲེལ། དེ་
དེར་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཞིག་ཡོད་པ་འོ་ན། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དགུས་པ་རྩོམ་དང་།
འཁོར་ལོ་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་འཕེན་པར་རིགས་པ་ལས། སྦྱོན་པའི་རྒྱལ་
པོའི་སྦྱོར་མདོག་ཁོ་ནས་མ་ངེས་པ་འཕེན་པ་ཅི་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་འདི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་

ལན་བཏབ་པ་ནི། སྒྲན་སྒྲའི་མདོ་ནི་རང་རྒྱུ་གི་བཞུགས་ཚུལ་མདོ་ཁོ་ནར་དཔེ་པས། རིགས་
ལྷའི་སྒྲ་མདོ་ག་སེར་འཇམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དེ་ལ། སྒྲན་སྒྲའི་སྒྲ་མདོ་ག་བེཊུའི་འོད་ཅན་དུ་
བཤད་པས་མ་དཔེ་པ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུ་གི་བཞུགས་ཚུལ་མདོ་ཡིན་ཀྱང་། བོ་དྭོ་ས་
དུས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་མདོ་སྡེ་ལས་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དེས་ནི། མདོ་དེ་སྒྲགས་སུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཀྲལ་བའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་
ཚང་བའི་བྱིར་རོ། །

དྲི་བ་ཉེར་དུག་པ་ནི། ལྷང་བཤགས་སྒྲགས་ལུགས་མི་བཞེད་ན། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་ལྟ་བུ། །རིགས་ལྷར་བསྟུས་པ་རི་ལྷར་ཡིན། །ཞེས་པ་
འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་གིས་ཀྱང་
གཞུང་གི་སྒྲ་རི་བཞིན་བ་དེ་ཉིད་སོར་གཞག་ནས། ལྷང་བཤགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲགས་ལུགས་
སུ་བཀྲལ་བ་མི་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆ་
ལུགས་ཅན་གྱི་བྱུག་མཚན་དུ་མཚན་ཆ་ཐོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བྱེད་པ་མི་འཐད་
པའི་བྱིར་། ཞེས་འཆད་པར་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་
པ་འོན་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཅུ་སོ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མདོ་ག་བྱུག་
མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སུ་མ་ཅུ་སོ་ལྟ་བུ་བདུན་ཚན་ལྷར་བསྟུས་ནས།
གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའི་སྒྲ་མདོ་ག་དང་བྱུག་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། བྲིས་སྒྲ་དང་།
རྒྱགས་མའི་གཞེངས་ཐབས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་འདི་སྒྲེ་བར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷང་བ་བཤགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
མདོ་དེ། རང་རྒྱུ་ནས་སྒྲགས་ལུགས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་ཆོགས་ལ་སྒྲགས་
ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་
ཐབས་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དང་། ལུ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཤེར་
བྱིན་ལ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །ལྷང་བཤགས་
སྒྲགས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་མཛད་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་། རིགས་ལྷའི་སྒྲ་མདོ་ག་དང་བྱུག་རྒྱ་

རྗེས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བྱིས་ན། བྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་ཡིན་གྱི། གཡུལ་ལས་གིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་ལ་དཔགས་ནས། རལ་གྱི་དང་ཕུབ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཕྱག་མཆོན་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་རལ་གྱི་ཕུབ་མེད་པར། །བྱམས་
 པའི་མཆོན་གང་ལགས་པས་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི་མཆོག་
 གི་སྐུ་ལ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིའི་
 དགོངས་པའོ། །

དྲི་བ་ཉེར་བདུན་པ་ནི། ཤེར་སྟོང་སྒྲགས་སུ་བཀྲལ་བའི་ལུགས། །སྐུ་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 མཛད་དམ། །ཤེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན་མ་ཉིད། །སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་རུ་གསུངས་མིན་ནམ། །ཤེར་སྟོང་
 སྒྲགས་ལུགས་མི་བཞེད་ན། །ཤེར་བྱིན་སྒྲགས་ལུགས་བཞེད་པ་ཅི། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། གཞུང་དུ། ལྷ་བཤགས་དང་ནི་ཤེར་སྟོང་སོགས། །
 སྒྲགས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ཐོས། །ཞེས་པའི་རྣམ་པཤད་མཛད་པ་པོ་དག་གིས་ནི། གཞུང་
 གི་སྐུ་རི་བཞེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སོར་མི་འཛོག་པར། དེ་དང་དེའི་ལྟ་ལ་སྒྲགས་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་
 མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མཛད་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ལ། ལུང་
 དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་སྟོང་སྒྲགས་ལུགས་སུ་
 བཀྲལ་བ་མི་སྲིད་ན། ཤེར་སྟོང་ལ་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཕུབ་པ་གཙོ་ལོར་ལྟའི་སྐུ་བཤགས་
 མཛད་པ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་དུ་རི་ཀ་པས། ཡུམ་ཆེན་མོ་གཙོ་ལོར་ལྟའི་སྐུ་བཤགས་སྐྱ་མེད་དང་
 མཐུན་པར་མཛད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན། ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་མ་ཉིད་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་རུ་གསུངས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེར་སྟོང་སྒྲགས་ལུགས་སུ་
 བཀྲལ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་ལྟ་ན། དཔལ་མཆོག་ཤེར་བྱིན་གྱི་དུམ་བུ་དང་། ཤེར་བྱིན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་ལྟ་
 བུ་བ་དང་། སྒྲི་ཉེར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲགས་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་པའི་
 དོགས་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར།
 ལྷ་བཤགས་དང་ཤེར་སྟོང་སྒྲགས་ལུགས་སུ་འབྲེལ་བྱེད་ཆད་ལྟ་ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 མདོ་དེ་དང་དེའི་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་སྒྲགས་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འགོགས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཐུགས་སྒྲུབ་དང་དྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་ཁས་སྒྲུབ་ནས།
 དེ་དག་སྒྲུགས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། མདོ་དེ་དང་དེའི་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་སྒྲུགས་
 ལུགས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འབྲུལ་གཞི་ཡང་། ལྷུང་བཤགས་ལ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་སྒྲུམ་ཅུ་ཅ་ལྟ་པོ་མདུན་དུ་སྒྲུབ་དངས་ནས་ཕྱག་འཆལ་བར་བཤད་པ་དང་། ཤེར་སྒྲིང་
 ལ་གཟུངས་སྒྲུགས་བསྒྲུབ་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །སྒྲུམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་ལྟ་བུས་མ་ངེས་པ་དང་།
 འདུལ་བའི་ལུང་དུ། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་དང་། རིམས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་
 པའི་སྒྲུགས་དང་། བསྒྲུབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། བདུད་ཆར་གཙོད་པའི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བརྟན་བར་བྱེད་པའི་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་སྒྲུའི་མདོ་དང་། ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མདོ་
 སྒྲུགས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིང་པོའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་པོ་སྒྲུགས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་།
 གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལྟ་བུ་སྒྲུགས་
 ལུགས་ཡིན་པ་འགོག་གྲང་། དེ་དང་དེ་དག་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ལ་གནང་བ་ཐོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་སོ་
 སོས་སྒྲུགས་སུ་བཀྲལ་བ་ཡོད་ན། འགོག་པར་མི་མཛད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་བཅུ་དྲུག་དང་། རང་རྒྱལ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། སྐལ་བཟང་
 གི་སེམས་དཔའ་སྟོང་ལ་སོགས་པ། ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་ཅན་
 གསུམ་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོ་བ་དེ་རྣམས། རང་རྐང་ནས་གསང་སྒྲུགས་ཀྱི་ལྟ་མ་ཡིན་གྲང་། རྒྱུད་
 དང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོ་ནས་དེ་དག་དེར་འབྲེལ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། ། །

དྲི་བ་ཉི་ཤ་བརྒྱད་པ་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་ལ། །མདོ་ཡུགས་ཚོགས་མི་སྤྱད་
 བ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་། །ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་ལ། །མདོ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཚོགས་ཞེས། །བྱ་བ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས། །མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཅི་ཡིན་དྲང་། །ཞེས་
 པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་དུ། དེང་སང་གསང་བ་
 འདུས་པའི་ལྷ། །བསྐྱེད་པ་ནས་མདོ་ཡུགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་ནི།

སྒྲིབ་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། བྱེ་བྲག་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ལ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོག་མི་སྒྲིབ་
 པ་ལྷ་བྱུང་བཤད་ཅིང་། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་གིས་ཀྱང་། ཟུར་ལྷག་པོ་ཐོན་པ་མི་སྒྲིབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྷ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་། དེ་གསལ་ལྷ་དང་། བྱོ་བོ་བཅུ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་། གནོད་སྦྱོན་གྱི་སྤེད་པོན་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སོགས་
 ལ། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ལྷ་དེ་དང་དེ་དག་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་མ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་
 གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་དེ་གསལ་ལྷ་འི་རྣམ་གཞག་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲིན་སྤྱི་མདོ་ཆོག་ལས་
 ལྷ་དེ་དང་དེ་དག་མདུན་དུ་སྒྲིན་དངས་ནས་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲིམ་པའི་
 དོགས་པ་འདི་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་རི་སྒྲིབ་དུ། མེད་གའི་ཕྱ་གྱུ་སྤྱང་ཆེན་ལས། བྱུང་ན་སྒྲིན་མེད་
 སྒྲིག་ཆགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རིགས་པ་ལྷ་རན། སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོག་བྱུང་ན་ཡང་དེར་ཐལ་བ་དང་། དཔུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལྷ་བྱུང་རང་སྒྲིབ་སྒྲིན་པའི་གཞུང་
 རྣམས། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་ན་ཡང་། སྒྲིན་མེད་པའི་སྒྲིག་ཆགས་
 དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ངོ་། །འདོད་ན་གྲུབ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་སྒྲིབ་པོས་གསང་བ་
 འདུས་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། འཛིགས་མེད་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྒྲིབ་ཞབས་ཀྱིས།
 མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་སྒྲིབ་གི་རྩལ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཤིང་རྩའི་སྒྲིབ་དེ་བསྒྲིན་པ་
 འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤིང་རྩའི་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ་། །གཉིས་པ་
 དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། གཞུང་འདིའི་སྒྲིགས་སྤྱི་མར་ཁས་ལེན་པའི་བཤེས་གཉེན་བཀའ་
 གདམས་པ་དག་གིས་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་སྒྲིན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་བྱུ་
 ཞིག་ལ། ལྷགས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡིན་པར་སྒྲིམ་པ་
 ཞིག་སྒྲུར་ནས། སྒྲིམ་པའི་ཆོག་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལྷ་བྱུའི་བཤད་པ་གཅིག་བསྒྲིན་བཅོས་
 འདིའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་སྒྲིབ་ཡང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན།
 དེ་གསལ་ལྷ་སེར་འཇམ་གྱི་བྱིས་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ལྷ་འི་སྒྲིབ་ཆར་ལ། གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་པའི་རྩི་རྩའི་
 ལྷ་ཆོགས་རྣམས། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་མདོག་དང་བྱུག་
 མཚན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་བྱུག་མཚན་བྱེད་པ་ནི། གསང་འདུས་

མདོ་ལུགས་མ་རྩོམ་པའི་མན་ངག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་འགོག་པའི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་གཞུང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། སྡོ་དཀར་དམར་པའི་ཞལ་གསུམ་
 ཕྱག་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་དེ་དང་དེ་དག་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་
 སེང་གའི་ཕྱ་གུ་གླང་ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། ཞེས་བྱའོ། སྤྱི་བུའི་བསམ་པ་འདི་ལྟ་བུ། །
 སྤྱི་ལན་མ་ཁན་གྱིས་མ་བརྟགས་པར། སྤྱི་བ་འདི་དག་གཡས་ཆུང་ཞེས། སྤྱི་ཡུལ་མ་ཆུངས་པར་
 སྒྲོམ་པ་འགས། འཇམ་ཇམ་རྣམ་དཔྱོད་གྱུང་བོ་ཡིས། རིག་རིག་སྒྲིན་པོས་མ་ལྟས་པར། ཡམ་
 ཡམ་བཤད་པས་བྱིས་སྒོ་ལ། མཛེས་མཛེས་འདྲ་བ་འགའ་མེད་དམ། །

སྤྱི་བ་ཉེར་དགུ་པ་ནི། རྩོམ་སྒྲོམ་པའི་དབང་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པས་རབ་གནས་མི་རུང་ན། ལྷ་
 སྒྲོམ་པ་ནས་བརྟན་བཞགས་པར། རབ་གནས་དངོས་གཞིར་བཤད་པ་དང་། འགལ་བའི་དོགས་
 པ་མི་འབྱུང་ངམ། ཞེས་པའོ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་
 བཤད་མཛད་པ་ཀུན་གྱིས། ལྷ་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷགས་བསྟུང་དང་། ཞེས་པ་ནས། བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་
 པར་བྱེད་པ་ཡི། ཞེས་པའི་བར་གཞུང་གི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་ལྷག་པའི་བཤད་པ་གང་
 ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། འོན་དེ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་གནས་
 པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཡིན་ན། འོན་རྩོམ་སྒྲོམ་པའི་དབང་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་དག་རུང་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཀྱང་དེ་དག་བྱེད་པ་ལ་དབང་བར་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ། རྩོམ་སྒྲོམ་པའི་
 དབང་བསྐྱར་ཅམ། ཞེས་པ་ནས། གསང་སྤྱགས་འགའ་ཞིག་ཉན་པ་ལ། འདབ་པ་ཡིན་གྱི།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་
 དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འབྱུང་ཡང་། ཞེན་དོན་ལ་ཉེས་
 པ་མེད་དེ། དངོས་བསྟན་དེ་དག་གི་སྡིང་དུ་རབ་ཏུ་གནས་བྱའི་རྟོན་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་
 དངོས་གཞི་ཡིན་པ། འོས་མེད་གྱི་རིགས་པས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རབ་གནས་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་ཆོག་ཏུ། ལོ་ཆེན་གྱིས། དབང་བསྐྱར་མཚོད་བསྟོད་སྟུན་དཔེ་བྱ། གསོལ་
 བཏབ་མངའ་དབུལ་རྒྱས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྤྱི་བ་སུམ་ཅུ་པ་ནི། རྩོམ་སྒྲོམ་དཔོན་མ་ཡིན་པས། འདབ་བསྐྱར་རབ་གནས་མི་རུང་

ན། རྩ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཅམ། ཐོབ་པས་དེ་དག་རི་ལྟར་རུང་། རྩུང་སྡེ་དེ་དག་
 རང་རྒྱུ་ལ། རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་དབང་བཞེད་དམ། བཞེད་ན་རྩུང་གཞུང་གང་ལས་འབྱུང་། རྩུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ་
 ཞེས་པའོ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྩུ་མཚན་ནི། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ་
 སྤྱོད་མའི་དབང་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པས་མི་རུང་ཞེས་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་
 དཔོན་དང་སྤྱོད་མའི་དབང་གཉིས་ཀ་ཡང་། རྩུ་ལ་འབྱོར་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་བ་
 དང་། དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེན། གཉིས་ཀ་ལ་རྩོམ་སྤྱོད་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། རྩུང་སྡེ་
 འོག་མར་སྤྱོད་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་ཡང་། རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་ཡང་རྩོམ་སྤྱོད་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བྱེད་དགོས་
 པ་དང་། གཞུང་དུ། རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་དབང་ཐོབ་ནས། འཁོར་ལོ་ལྷ་ཡི་དེ་ཉིད་སོགས། རྩུ་
 དག་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཞེས་རྩུ་ལ་འབྱོར་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་བ་དང་།
 གཞུང་དུ། རྩོམ་སྤྱོད་མའི་དབང་བསྐྱར་ཅམ། ཞེས་པའི་རྩུ་མ་བཤད་མཛད་པའི་ཀུ་མ་རས།
 སྤྱོད་མའི་དབང་ཞེས་པ། རིག་པའི་དབང་ལྷ་ལ་འབྱུག་གོན་པར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩུ་
 མཚན་གྱིས་དྲིས་པ་ཡིན་ནོ། རྩུ་མའི་དབང་ལྷ་ལ་འབྱུག་གོན་པར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩུ་
 གཉིས་ཀྱི་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། རྩུ་ལ་འབྱོར་གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དེས། རྩུང་འཆད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་།
 རབ་གནས་སོགས་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ཐོན་ལས་དེ་དག་བྱར་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ནི་རྩོམ་
 སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དབང་ལྷ་ཞོག རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་མ་ཐོབ་པས། རྩོམ་སྤྱོད་
 མའི་དབང་ཅམ་ཡང་མ་ཆང་བའི་བྱིར། རྩུ་བར་འདོད་ན། རྩུ་ལ་འབྱོར་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་
 ཐོབ་པའི་སྤྱོད་དཔོན་མེད་ན། རྩུ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་རྩུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་
 འདི་འབྱུང་ངོ་། རྩུ་མའི་དབང་ལ་འདྲི་བའི་རྩུ་མཚན་ནི། གཞུང་འདིར་རྩོམ་སྤྱོད་མ་དང་སྤྱོད་དཔོན་
 གྱི་དབང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལས་རབ་གནས་རུང་མི་རུང་གི་རྩུ་མ་དབྱེ་སོ་སོར་བྱེ་བ་དེ་ནི། རྩུང་སྡེ་གཞི་
 ཀ་ལ་བྱེད་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་ན་ལུང་དང་འགལ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བས་ཉ་ཅང་ཐལ་
 བའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་རྩུ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ལ་རྩོམ་སྤྱོད་མའི་དབང་དང་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དབང་གཉིས་

སུ་འབྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོམས་གསལ་པོ་མི་སྒྲུང་ཡང་། རང་རང་གི་སློབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡོད་ལ། དེར་དབང་བསྐྱར་བྱེད་ནས། སློབ་དཔོན་དུ་
 གནང་བ་ཐོབ་པ་དེ་དོན་ཅེས་སློབ་དཔོན་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར་ན། དབང་བསྐྱར་དེ་ལ་
 ཡང་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་
 རུང་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ཐ་སྙད་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡང་། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། ལྟ་ཡི་
 རིགས་རྣམས་མཐོང་བ་ལ། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །བྲམ་མཉམ་པར་གཞག་པ་
 ཡིས། །དེ་དག་ཤེས་ནས་ཅི་རིགས་བྱ། །སློབ་དཔོན་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །དང་པོ་ཡོངས་
 སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །རིག་སྒྲགས་རྣམས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱིར། །གཉིས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 ཡིན། །བགོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་གཞོམ་པའི་བྱིར། །གསུམ་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །བཞི་པ་
 འབྱོར་བ་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །ཆོག་རྒྱས་པ་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུང་། དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་དང་
 ཐོབ་པའི་འཛིན་ནི། རུང་དང་། ཅོད་པར་གྱི་དང་། གཉིས་པའི་འོས་འཛིན་ནི། བསྐྱེད་པའི་ལུང་
 སྤྱིན་པ་དང་། གསུམ་པའི་འོས་འཛིན། ལྷན་བྱ་བ། བསྐྱར་བ་གསུམ་ལ་འཆད་དགོས་པ་དང་།
 བཞི་པའི་འོས་འཛིན། བཀྲ་ཤིས་རྣམས་བརྒྱུད་སྒྲགས་ཀྱི་སློབ་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ལ་འཆད་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྩེ་བྲམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་དེ་
 དག་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་འདི་ལ། རིགས་གཉིས་ཏེ། སློབ་མའི་རིགས་དང་།
 སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་དེ་བསྐྱར་བའི་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ལྟར་ཐོབ་
 པ་ལལ་ཆེ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་གཅིག་གམ་
 གཉིས་ལ་སྒྲགས་པ་ཏུང་ཤས་ཞིག་དབང་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཅན་ལ་གཞག། སྤྱི་བོར་གསུགས་སུ་བ།
 མཆོད་ཅིང་བསྐྱོན་བཀྲར་བ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་རྣམས་མང་པོས་ཤིས་པ་བརྗོད་ནས། འདི་སྐད་
 ཅེས། ད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་དཔོན་གྱུར། །སྒྲགས་དང་རྒྱུད་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 སྒྲགས་བརྗོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དང་འདྲ་བར། བྱག་ན་རོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ཀྱང་།
 ལག་པ་གཡས་སུ་རོ་རྩེ་དང་། གཡོན་དུ་འཁོར་ལོ་གཞག་ནས་སུ། སློབ་མ་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། རོ་
 རྩེ་སློབ་དཔོན་ཁྱོད་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། རི་ལྟར་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ། །བདག་པོ་བྱ་བྱིར་

དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །དོན་རྒྱུ་ལྷན་དབང་བསྐྱར་བཟོད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། དབང་བསྐྱར་བཞིའི་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
 དབང་ཞེས་པ་དེ། དོན་རྒྱུ་ལྷན་དཔོན་གྱི་ཐོན་ལས་རྒྱལ་པ་ལ་ཅི་དག་དབང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་
 བྱེད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོབ་མའི་དབང་
 མེད་པའི་བྱེད་དང་། དོན་རྒྱུ་ལྷན་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དབང་སྟགས་ལ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གནང་དེ་དག་ལ་འཛིན་དགོས་
 པའི་བྱེད། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། བྱ་སྒྲིད་ཀྱི་དབང་གི་སྒྲོན་འགྲོར་རིགས་ལཱའི་སྒྲོམ་པ་འཛིན་
 རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་རྒྱུ་ལྷན་དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་དེ་འཛིན་པ་
 སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཆད་ལྷན་གྱི་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་བྱེད། འོན་ཀྱང་སྟེ་འོག་མ་དེ་དང་དེར་
 དབང་བསྐྱར་བ་མ་ཐོབ་པར། སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཅམ་ཐོབ་པའི་རིག་
 པ་འཛིན་པ་འདིས། རབ་ཏུ་གནས་པ་བྱར་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེས་བརྟགས་ན། གཞུང་གི་དངོས་
 བསྟན་ལ་ནི་མི་རུང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། སྒྱིར་འགངས་ཀྱི་བབས་ལ་ལྟས་ན། དེ་འབྲུ་དེས་བྱ་སྒྲིད་
 ཀྱི་སྒྲོན་ས་རབ་གནས་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་བཤད་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དག་ན།
 དེ་འབྲུ་དེ་བྱ་སྒྲིད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པར་བཤད་པའི་ལུང་ལས་དང་། དེ་འབྲུ་དེས་བྱ་སྒྲིད་ནས་
 བཤད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཆད་བར་ཐོབ་ཟིན་པའི་རིགས་པ་ལས་སོ། །གལ་
 ཏེ་བྱ་སྒྲིད་ཀྱི་དབང་རང་གིས་མ་ཐོབ་པར། གཞན་ལ་དེའི་དབང་བསྐྱར་བ་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན།
 རང་ལུགས་ལ་མི་རིགས་པར་འཆད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་། དེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར།
 སྒྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ། །གང་ཞིག་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་
 བ། །དེ་ནི་རིགས་རྒྱུ་ལས་གསུམ་ཆར་གྱི། །དཀྱིལ་ལའོར་ལ་སོགས་སྒྲོབ་དཔོན་འགྱུར། །འཕགས་
 པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་གི། །དཀྱིལ་ལའོར་དུ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་ནི་རིགས་གཉིས་
 དཀྱིལ་ལའོར་གྱི། །སྒྲོབ་དཔོན་དུ་ནི་དབང་བསྐྱར་འགྱུར། །ཕྱག་ན་དོན་རྒྱུ་ལྷན་གྱི། །དཀྱིལ་
 ལའོར་དུ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་ལྷན་གཉིས་གྱི། །དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་
 འགྱུར། །མ་མོ་གནོད་སྒྱིན་དུག་པོ་ཡི། །དཀྱིལ་ལའོར་གང་དག་ཅི་བཤད་པ། །ཐམས་ཅད་དེ་

དག་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། འོགས་པ་མེད་པར་བྱི་བར་བྱ། ཁེས་གསུངས་པས་སོ། སློབ་དཔོན་གྱི་
 དབང་གི་མིང་ཅན་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱ་སྟོད་ལས་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་གནང་དང་།
 རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལས་འབྱུང་བ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོ། འདི་ལའང་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲམ་མེད་ལས་འབྱུང་བའོ། འདི་ལའང་གཉིས་ཏེ། ལུས་དབང་ཅམ་ལ་
 དེར་གཞག་པ་དང་། དབང་བཞི་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དེར་བཞག་པའོ། བྱི་མ་འདི་གཙོ་ཆེ་
 བ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས། ལུས་པའི་དབང་ཅམ་གྱིས་ནི་སློབ་དཔོན་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་
 དཔོན་གྱི་ངེས་ཆོག་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། ཁེས་དང་། དུས་གྱི་ལའོར་ལོ་ལས་ཀྱང་དབང་
 བཞི་ཀ་རྫོགས་པའི་འོག་དུ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོའི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པས་སོ། །
 དངོས་བཏགས་ཞིབ་མོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་གནང་ལ་དབང་གི་མིང་བཏགས་པ་གིན་དུ་མང་
 བས་མི་འགལ་ལོ། །

དྲི་བ་སོ་གཅིག་པ་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་རིགས་ལྡེ་ཡི། འོན་མ་གྱུབ་ན་རིགས་གསུམ་དང་། །
 འོར་བུ་དང་ནི་རྒྱས་པའི་རིགས། རྣམ་ལྡན་གསུངས་པ་གང་གི་དོན། ཁེས་པའོ། འདི་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། བྱ་སྟོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ལངས་
 རྒྱས་རིགས་ལྡར་བསྐྱས་པ་མེད། འཛིན་དང་། སྟོད་པའི་རྒྱུད་དུ་རིགས་ལྡེ་ཡི། འོན་གྱུབ་ན་
 ཡང་ཐ་སྟོད་མེད། འཛིན་པའི་གཞུང་ཆོན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཟེན་ལ་བཏགས་པ་ན། ལངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་རིགས་ལྡར་བསྐྱས་པ་ནི་བྱ་སྟོད་གཉིས་ཀ་ན་མེད་མཉམ་དུ་འདྲ་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་ན་ནི་
 རིགས་ལྡེའི་དོན་དང་ཐ་སྟོད་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མཚུངས་ལ། སྟོད་པའི་རྒྱུད་དུ་རིགས་ལྡེའི་ཐ་
 སྟོད་མེད་ཀྱང་དོན་ཅམ་ཞིག་གསུངས་སོ། ཁེས་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ལ། སྟོད་རྒྱུད་དུ་རིགས་
 ལྡེའི་དོན་གྱུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་བསམ་ཡས་པ་དང་། ཀྱུ་སྐྱར་གཉིས་ཀས།
 སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངན་སོང་སྟོད་རྒྱུད་ལ་བཤད་ནས། ཀྱུན་རིག་རྣམ་སྒྲུབ་གི་དོན་དང་།
 སྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་མི་སྟོད་པའི་དོན་དང་། རྒྱལ་མཚོག་རིན་ཆེན་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་དོན་
 དང་། ཤུག་རི་དབང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། མེ་ཏོག་ཆེར་རྒྱས་ནི་དོན་ཡོད་གྱུབ་པའི་དོན་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདྲ་དེའི་ཐ་སྟོད་བཏགས་པ་མེད་ལ། སྤྲམ་མེད་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་

78

དང་ཕྱག་རྒྱ་མི་འདྲ་བར་སྒྱར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལས། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་སྡོམ་དུག་པོ་
གང་ན་ཡང་དེ་འདྲ་མ་དམིགས་བའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གོང་མའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་རིགས་ཆེ་བ་ལྟ་
ཆང་དགོས་པ་དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་
ལ་བཀོད་བའི་ལྟ་གང་ཡིན་རིགས་ཆེ་བ་ལྟར་བསྐྱས་པ་དང་། སྐྱམ་དོག་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མི་
འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་པ་མེད་དེ། དེ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་
བུ་མི་འབྱུང་བ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་རིགས་ལྟར་བྱེ་བའི་ཆོན་དེ་ལྟ་བུ་
མི་འབྱུང་བ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་རིགས་ལྟའི་དོན་གྱུ་བའི་གོ་བ་ཅི་ཞེ་ན།
དེའི་དོན་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་གཅིག་ནས་བཤད་བའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལྟའམ་དུག་ཏུ་
བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་སྡེ་སྡོམ་དུག་ཏུ་བསྐྱས་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་རིགས་རྒྱུད་དང་།
བསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དུག་ཏུ་བསྐྱས་ནས། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཅི་རིགས་པར།
རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དང་། གཙུག་ཏོར་དང་།
རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་ཁྱོ་མོ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཕོ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་སོ་སོར་བྱེ་
ནས་འཆད་བའི་དབང་དུ་མཛད་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་གཅིག་གི་ལྟ་གངས་ལ་
རིགས་གསུམ་ཀའམ་ལྟ་ཆང་བར་བཤད་པ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་སྡེ་སྡོམ་དུག་པོ་དེ་ཡང་རིགས་
གསུམ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདུས་པ་དང་། གསུམ་པོ་ཡང་གསང་སྐྱགས་དང་རིག་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་
འདུས་ཤིང་། གཉིས་པོའི་བྱུང་བར་ཐབས་དང་། ལྟ་སོ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ནི་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་དང་།
ཤེས་རབ་དང་། ལྟ་སོ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ནི་རིག་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུ་མ་གོང་མ་དག་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ॥

དྲི་བ་སོ་གཉིས་པ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དུ་རིགས་ལྟ་ཡི། དོན་གྱུ་བ་ན་ནི་བསྐྱའི་རིགས། རྒྱུད་
གཞུང་གང་གིས་སྟོན་པ་འདྲི། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱོད་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་གཅིག་ལ་བཀོད་བའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྟར་བསྐྱས་པ་མེད་པར་ནི། རི་
སྐད་དུ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཁངས་རྒྱས་རིགས་ལྟར་བསྐྱས་པ་མེད། ཅིས་

བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལྷ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྟོན་སྟོན་པ་དག་ཡོད་པ་
 ལ་འཆད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
 བའི་རིགས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་སྒྲུབ་མཛོན་བྱུང་དང་། རྩོམ་པའི་རིགས་སྟོན་བྱེད་ནི་ཕྱག་རྩོམ་
 དབང་བསྐྱར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱར་རིགས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མེད་དོ། །ཅེས་རྩོམ་གྲུབ་པ་དག་
 དང་། དེའི་ཡང་གོང་མ་དག་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་འདི་སྟོན་ལོ། །གཉིས་
 པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། སྟོན་པའི་རྒྱུ་དུ་རིགས་ལྷ་འཛིན་གྲུབ་ཅེས་པ་དེའི་དོན་ནི། དཀྱིལ་
 ལམས་གཅིག་གི་ལྟ་གྲངས་ལ་རིགས་ལྷ་ཚང་མར་བཀོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
 རི་རྒྱུད་དུ། སྟོན་པའི་རྒྱུ་དུ། སངས་རྒྱལ་རིགས་ལྷ་ར་བསྐྱར་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནི།
 རིགས་ལྷ་འཛིན་ཐ་སྟོན་དང་། སྒྲུ་མདོག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་གོང་མ་གཉིས་བཞིན་དུ་མ་
 བཤད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུ་མདོག་རྣམས་དག་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱུ་བཞིན་དེར་མ་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་སྟོན་པའི་རྒྱུ་དུ་རིགས་ལྷ་འཛིན་
 གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱག་རྩོམ་དབང་བསྐྱར་ལས་བཤད་པའི་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་
 ལམས་ལ། རྣམ་སྒྲུབ་། རིན་ཆེན་ཏོག་མེ་ཏོག་ཀྱན་རྒྱས། འོད་དཔག་མེད། མི་འབྲུགས་པ་སྟེ།
 རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ངན་སོང་སྟོང་རྒྱུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་དུ་འཆད་
 པ། བསྐྱར་བཅོས་མཛད་པའི་དགོངས་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་མཛོན་སྟོང་
 རྒྱུ་སྟོན་རྒྱུ་དུ་འཆད་པའི་ཚད་ལྡན་སྐྱེ་ཡང་མི་འདུག་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྩོམ་པའི་ཕྱི་ཚུལ་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་བཤད་པའི་རིགས་ལྷ་འཛིན་སྒྲུ་མདོག་ཀྱང་དཀར་
 བོ་ཤ་སྟག་དུ་འཆད་པ་རྒྱུ་གྱི་དངོས་བསྟན་དང་མཐུན་ནོ་ཞེས་འཆད་པའི་ཚད་ལྡན་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མས་སྟོན་རྒྱུ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་
 དེར་ཁས་ལེན་པ་ཕྱོགས་སྒྲུ་འཛིན་འདོད་པ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་གསལ་བོ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲུ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། སྟོན་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཀྱན་རྩོད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་གྱི་ཀྱན་
 རྩོད་ནི། རིགས་ལྷ་འཛིན་རྒྱལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྟོང་རྒྱུ་སྟོན་རྒྱུ་
 དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་འདི་དག་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ག་བ་

དཔལ་བརྟེན་གས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་བའི་རིམ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཀྱི་ཡ་དོན་
 དམ་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །ཀྱན་རྫོབ་རང་རིག་ཡོན་ཏན་ལྟ། །རིགས་གསུམ་དཀྱིལ་ལའོར་སྒྲུང་བ་ལ། །
 སྒྲེ་བོ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་འདོད། །གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། །ལྷ་སྦྱོད་གོང་འོག་རྗེས་སུ་
 མཐུན། །ཡོ་ག་དོན་དམ་རྣམ་དག་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ། །རྟོགས་པའི་བྱིན་
 རྟལ་ལྷ་ར་སྒྲུང་བ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲེ་བོ་ལྷ་ར་མཐོང་འབྲུལ། །མ་རྒྱལ་ཡོ་ག་དོན་དམ་དུ། །རང་རིག་
 གཉིས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྟོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་དུག་སྐྱེས་པའི། །ལྷ་ར་སྒྲུང་བ་ལས་ལའོར་བ་
 མེད། །ཨ་རུ་ཡོ་ག་དོན་དམ་དུ། །བདེ་ཆེན་རྟོགས་པའི་རིགས་བཙལ་བས། །ཀྱན་རྫོབ་ལྷ་ཡི་
 དཀྱིལ་ལའོར་སྒྲུང་། །དེ་ཕྱིར་སྒྲེ་བོས་བཏག་པས་འབྲུལ། །ཨ་རུ་ཡོ་ག་བདེན་གཉིས་བྲལ། །ཐམས་
 ཅད་རང་བྱུང་རང་སྒྲུང་བའི། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་གསུམ་བྲལ་བ་ལ། །བཏགས་པ་གཉིས་པོ་གདོད་
 བས་མེད། །དེ་ཕྱིར་གསེར་ལ་གསེར་མཐོང་ལྷ་ར། །རི་བཞིན་མ་ཙོར་བདེན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས། །ལྷ་སྦྱོར་མ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་རི་ལྷ་ར་
 འབྱུང་ཡང་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

དྲི་བ་སོགས་མུམ་པ་ནི། རི་རྒྱུ་རི་ཡི་ཆོད་པ་མེད། །ལྷ་དགུ་རྒྱུད་སྒྲེ་གང་གི་ལུགས། །རིགས་
 ལྷ་སེར་འཇམ་མི་འཐད་ན། །དམར་འཇམ་འཐད་པ་དཀར་བའི་གནས། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་
 གཉིས་ལས། །དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱུ་མཆན་ནི། །བྱ་སྦྱོད་གཉིས་སུ་རིགས་ལྷའི་ཐ་སྦྱད་མི་འབྱུང་
 བར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །དེ་ལྷ་ཡིན་པ་འོན། །སྦྱོབ་དཔོན་རི་རྒྱུ་རི་
 ལུགས་ཀྱི་ཆོད་པ་མེད་ཀྱི་ལྷ་དགུ་འདི་བྱ་སྦྱོད་རྒྱུད་ལྷ་ར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནམ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
 ལྷ་ར་བཀྲལ་བ་ཡིན། །དང་པོ་ལྷ་ར་ན། །དེ་གཉིས་སུ་རིགས་ལྷའི་ཐ་སྦྱད་མི་འབྱུང་བར་འཆད་པ་
 དང་འགལ། །གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་ལྷ་སྦྱེ་མདོག་དང་
 ཕྱག་རྒྱ་མི་མཐུན་པ་ཁོ་ན་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྦྱུམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་འཆི་
 བདག་འཛོམས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་རིགས་ལྷ་པོ་དཀར་འཇམ་དུ་བཤད་ནས། །ལའོར་རྣམས་
 ཕྱག་རྒྱ་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་དང་། །བརྟག་གཉིས་སུ། །བདག་མེད་མ་ལྷ་མོ་བཙོ་ལྷ་པོ་ཐམས་
 ཅད་སྦྱེ་མདོག་ནག་འཇམ་དུ་བཤད་ཅིང་། །དེ་དག་ཀྱང་རྫོ་རྗེའི་རིགས་དང་། །རིན་ཆེན་རིགས་ལ་

སོགས་པར་དབྱེ་དགོས་པས་སོ། །སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་འདི་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། རིགས་ལྡེའི་མིང་ཅན་ལ། རང་གི་དོ་བོ་ནས་བཟང་ངན་མེད་ཀྱང་།
 གདུལ་བྱའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སུ་རིགས་ལྡེའི་མིང་ཅན་ལ་འཆད་ཚུལ་
 གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་བསོད་ནམས་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གདུལ་བྱ་རང་ལས་རྩིས་
 གཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་བས་སུ་གཞག་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་རྒྱུ་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་རྒྱར་
 བས། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བུ་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བས་སུ་གཞག་པ་གཉིས་སོ། །
 བྱི་མ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཞི་ལྷུང་བོ་ལ། རྒྱུ་བྱ་ཉོན་
 མོངས་པ་ལ། རྒྱུ་བྱེད་རིག་པའི་དབང་ལྡན་བསྐྱར་བས། ཡེ་ཤེས་ལྡན་མཐུན་པས་འབྲས་བུ་
 ལམ་ཏུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་བས་འབྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྡེའི་མིང་ཅན་གྱི་
 བའི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཏུ་ནི་དོན་རྩིས་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་མེད་པའི་བྱིར་
 དོན་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཅུ་བ་ཡང་རིག་པའི་དབང་ལྡན་རྩིས་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལ་ཐུག་གོ། རྒྱུད་སྡེ་
 གོང་མ་གཉིས་སུ་རིགས་ཆེན་ལྡན་ལ་སེར་འཇམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མདོག་དང་ཕྱག་རྒྱ་མཐུན་པ་མི་
 སྤྱིད་ཀྱང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྡན་ལྡན་གྱི་བའི་རིགས་རྒྱུ་རྣམས་དང་། རིགས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་
 འདེབས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་མདོག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆབ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པ་སྤྱིད་པས་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་མེད་དོ། །འཛོག་ཚུལ་དང་བོ་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཏུ་མ་ཟད། མདོ་སྡེ་དག་ན་ཡང་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་སྡེ་ལས། བྱ་ཆོད་ལྷུང་བོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཟབ་སོ་
 སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །ཞེས་པས་དབུས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མི་འབྲུགས་པས་ནི་
 ཤར་ཕྱོགས་སུ། །རིན་ཆེན་ཏོག་གིས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་རུབ་ཕྱོགས་སུ། །ར་
 རྒྱ་ཡིས་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སུ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་མང་བོ་ནས་མི་འབྲུགས་པའི་ཞིང་
 ཁམས་ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རུབ་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པ་སོགས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་གོང་ཏུ་བྱངས་ཟིན་པ་ལྟར་རིགས་ལྡེའི་དོན་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩི་ཏུ་རིའི་ཆོད་པག་མེད་ལྟ་དགུ་ནི། ཆོད་པག་ཏུ་མེད་པའི་མདོ་
 བྱ་རྒྱུད་རང་རྒྱུད་གི་ཚུལ་ཏུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་རིགས་ལྡེའི་མིང་གསལ་བར་གསུངས་

ཀྱང་། སྒྲུབ་གཞི་ལུང་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་བར་ལུ་པ་རིག་སྒྲིམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་སྒྲིམ་ཆེན་ལུ་ཡ་གུལ་དུ་གྱུར་བའི་བསྐྱེད་རིག་སྒྲིམ་ལས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྱ་
 རྒྱུད་རིག་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གུལ་དུ་གྱུར་བའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་ལུ་ལས་བྱེ་བ་ཡིན་པས།
 བསྐྱེད་རིག་སྒྲིམ་གཅིག་ལུ་འདུས་པ་དང་། གཅིག་ལུ་དེ་ཡང་། རང་རང་མཐུན་པའི་རིག་པའི་
 དབང་མཚན་ཉིད་པ་བསྒྱུར་བའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གཞི་འདུ་ཤེས་གྱི་ལུང་པོ་དང་། སྒྲུབ་བྱ་འདོད་
 ཆགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྒྲུན་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེ་རྡོ་རིའི་གཞུང་དེར་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲུབ་པ་
 དང་། དབང་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་རང་རྒྱུད་བཞག་ཀྱང་། བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་སྐུ་བསྐྱེད་
 པ་བཤད་པ་ནི་རྗེ་རྡོ་རིའི་གཞུང་གི་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གོང་མའི་རྒྱ་བཀའ་པ་ཡིན་
 ཞེས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདིར་གཞན་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་དུ་རིག་སྒྲིམ་ལུ་ཐ་སྙད་གསལ་པོ་ཡོད་
 པ་བཞིན། དབང་བསྒྱུར་གྱི་ཆེ་རིག་སྒྲིམ་ལུ་སྒྲིམ་བཟུང་ཡང་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། ཅེ་མོ་ལས། གང་ཞིག་སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་གདུལ་དགའ་དད་མེད་ལ། །
 འཇུག་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲིན་བྱ་ཡི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་མི་བྱ། །ཞེས་རིག་སྒྲིམ་ལུ་སྒྲིམ་པ་མི་འཛིན་
 པ་ལ་རྗེ་རྡོ་རིའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་ནས། འོ་ན་དེ་ལ་རིག་པའི་དབང་
 ཡང་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་ངམ་སྒྲིམ་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྒྲིང་པོས། མེ་ཏོག་གི་ཐུང་བའི་
 དབང་བསྒྱུར་བ་ནས། མིང་གི་དབང་བསྒྱུར་བའི་བར་འདི་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དང་མ་
 བཟུང་བ་སྒྱིའི་དབང་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱ་སྒྲུབ་དུ་ནི་མིང་གི་དབང་མན་ཆད་
 ལས་ལྷག་པ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

དྲི་བ་སོ་བཞི་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན། །ལྷ་རུག་སྐུངས་པ་མེད་གྱུར་ན། །
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སེམས་ཅམ་པའི། །བྱུང་མཐའ་བསྒྲུན་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་
 འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད། །སྒྲུབ་པ་ལྷ་རུག་སྐུངས་པ་
 མེད། །འོ་ན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི། །རྗེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་བས། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། འོ་ན་འདི་རྒྱུད་ཅེས། རྣལ་འབྱོར་སྐུ་མའི་རྒྱུད་དུ་

ཡང་། གྲུག་རྫོང་ལྷ་མོ་རྒྱ་གསུངས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་གྲུག་རྫོང་ཐམས་ཅད་ནི། རི་ལྷ་རྫོང་པ་
 བཞིན་དུ་བས། ལྷ་རྫོང་ཐམས་ཅད་ལྷ་རྫོང་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱུང་པར་ཡིན། ཞེས་
 བརྗོད་ན་མཆོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་པོན་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུད་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་མོ་པར་བཞག་པ་
 ལས། སེམས་ཅམ་པ་ལ་རྒྱམ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། རྒྱམ་བདེན་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་
 བ་མཐུན་པར་བཤད་ནས། དེ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ལ་རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། རྒྱམ་རྒྱུན་པའི་ལྷ་བ་དང་
 སྒོ་བསྐྱུན་པ་རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་གྱི་རྒྱུད་འཛིག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཅོ། བཤད་མེད། དེ་ལས་
 ཅིར་འགྱུར་གྱིན། དེའི་ཆེ་རྒྱམ་བདེན་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི་སྤྱང་བ་སེམས་སུ་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ། འདི་ནི་སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་དང་། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷ་རོ། རི་ལྷ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་རང་སྤྱང་བ་ལྷ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལྷ་
 བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། སེམས་ཉིད་ལྷ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་ཁས་མི་ལེན་ན།
 རང་ཉིད་སངས་རྒྱུས་སུ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་འབྲས་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱོད་དངས་ནས་དབྱེར་མེད་
 དུ་རྒྱུས་འདེབས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྤྱོད་པའི་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་ངོ་། གཉིས་པ་དངོས་ལན་
 གདབ་པ་ནི། རྒྱལ་འབྱོར་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡིན་
 མིན་དང་། གྲུག་རྫོང་ལྷ་མོ་སྤྱང་བ་བཞིན་དུ་འཛིག་མི་འཛིག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་འབྱོར་པ་དང་པོའི་བསམ་དོན་མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་འདི་སྤྱངས་ནས། སྤྱོད་བཅུད་གཉིས་ཀ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེའི་ཆེན། གང་ཤར་ལྷ་འདི་དོ་བོར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་།
 དེ་དེར་མ་སྤྱངས་པ་དང་། སྤྱངས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཀྲོལ་བ་དེའི་ཆེན་རང་ཉིད་དམ་ཆོག་རྒྱུད་པ་དང་།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བ་གང་ཤར་པ་ཐམས་ཅད་གྲུག་རྫོང་གྱི་སྤྱང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེའི་བསམ་དོན་ནི། རི་ལྷ་རྫོང་པ་འདི་
 ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་ནས་ཐ་མལ་དུ་འགྱུར་པའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ལྷ་གྲགས་གྱི་ཆོས་རི་སྤྱོད་པ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྤྱོད་བས། སྤྱོད་

པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་འདི་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས།
 རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། མཆོག་གི་དང་པོའི་སྐྱེས་སུ་དང་། ཐུགས་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
 རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། མ་དག་པའི་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བ་ན། གཟུགས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་རྒྱུ་པར་སྒྲུང་མཛད་དང་། ཆོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་ལ་སོགས་
 པའི་མིང་གིས་འདོགས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་དོན་ཞེས་གསུམ་དུ་འཛོགས་པ་ནས། རིགས་བརྒྱའི་བར་དུ་རྒྱུ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་
 བཞིན་རྒྱུ་པར་དག་གི་ལྟ་དེ་ལ། གྲོ་བུར་རྒྱུ་པར་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེས་ནས། རྒྱུ་པར་མཐའ་
 མ་ཞིག་གི་བར་དུ་དབྱེ་བ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བར་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པ་ནི་རྒྱལ་
 འབྱུང་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆོས་སོ། །དེའི་ཆོན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པ་དེ་
 ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་ཞེས་བྱ། ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ། ལྟ་སོ་སོ་བའི་མིང་
 གིས་འདོགས་པ་དེ་ལ་ལྟ་སོ་སོ་བའི་དག་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་
 སུ་སྤྱིང་བ་དེ་ལ་རང་རིག་པའི་དག་པ་ཞེས་བྱ། ངག་དོན་བསྐྱེས་ན། རྒྱལ་འབྱུང་བ་དང་པོའི་སྒྲོ་
 རོ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་འདི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཤིག་སྤྱིད་
 ལ། རྒྱལ་འབྱུང་བ་གཉིས་པའི་སྒྲོ་རོ་ན་དེ་དེར་གནས་པ་ཡེ་མི་སྤྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྒྱལ་
 འབྱུང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཛོགས་མི་འཛོགས་གི་བྱང་བར་དུ་གཞག་པ་
 ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་འབྱུང་སྒྲུ་མར་སྒྲུང་བ་ལྟ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྒྲོ་མ་པའི་སྒྲོ་རོ་ན་ཡིན་གྱི།
 གྲུབ་མཐའ་འཛོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་སངས་
 རྒྱས་སུ། སྒྲོ་མ་པ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བུ་མིན། ཞེས་དང་། ལྟ་སྒྲོ་མ་རྒྱུ་པར་མ་བྱེད་ཅིང་། ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་མ་ཤེས་པས། །འདི་འདྲའི་དབྱེ་བ་འབྱུལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཤེས་པ་ན། རང་ཉིད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡིན་ནས་སྒྲོ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། སྒྲོ་མ་པར་བྱེད་
 པའི་སྒྲོ་རོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པས་ཞུགས་པ་ན་འབྲེལ་པས་མི་བསྐྱུ་བ་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྒྱུ་པར་རང་མཆོན་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་སུམ་པ་རང་མཆོན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་

ཉིད་ལ་ཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་པའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་
 པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་རང་ཉིད་སྒྲིན་པོ་མཛོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། མིའི་ཆོས་སྒྲིམ་རྒྱུ་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ།
 འདུལ་བའི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །

རྩི་བ་སྟོང་ལྟ་བུ་ལོ། དམ་པ་རིགས་བརྒྱུད་ཕྱི་བའི་ཆོ། གྲུག་རྫོང་ལྟ་བུ་ལས་སྤངས་ན། རྩི་
 རྩི་ཆེ་མོའི་རྒྱུད་ལས་ནི། རིགས་ལྟ་བུ་རེ་རེ་རིགས་རྒྱུད་ལྟ། རྩི་རེ་རེ་ལའང་སྤྲོད་པོ་དང་། རྩི་ག་
 རྒྱལ་སྟོན་གས་བཞིར་བྱེ་བས། རིགས་བརྒྱུད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཅི། ཞེས་བྱའོ། རྩི་ལ་
 གཉིས་ལས། རྩི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། རྩི་ལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། གྲུག་
 རྫོང་ལྟ་བུ་རྩི་རྒྱུད་པ་འདི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས། རྩི་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་དོ་སྤྱད་པ། རྩི་
 རྩི་ཆེ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱུད་ལ། རིགས་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱལ་བས་གསུངས། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་
 རྩི་སྟོན་ལ་བརྟགས་པ་ན། དམ་པ་རིགས་བརྒྱུད་འབྱེད་པ་དེ་སྤྱོད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་དོ་སྤྱད་པའི་དབང་
 རྩི་བྱས་པ་དང་། རྩི་རྩི་རྒྱུད་པའི་ཆོན། གྲུག་རྫོང་གི་རྩི་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལོན་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་
 བཤད་པ་ཅིག་རྩི་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། མ་དེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། འོ་ན་རྩི་ལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་
 ཡང་། གྲུག་རྫོང་གི་རྩི་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལོན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱུད་བྱེ་
 བའི་ཕྱིར། རྩི་རྩི་ལོན། རྩི་ཆེ་མོའི་རྒྱུད་ལས། རིགས་ནི་རྩི་པ་དུ་ཡིན་བརྗོད། རིགས་
 ནི་རྩི་པ་བརྒྱུད་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ཅུ་བསྟན་ན་རྩི་པ་ལྟ། རིགས་རྒྱུ་རྩི་ཆེ་རིན་ཆེན་དང་། རྩི་
 ལས་དང་ཆོས་དང་རྩི་པ་ལྟ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྩི་པའི་དོགས་པ་སྤྱོད། རིགས་པ་
 དངོས་ལན་གདབ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩི་པའི་དོན་ནོ། རྩི་པོ་ནི། གཞུང་གི་དངོས་
 བསྟན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱིང་། རྩི་པར་དབྱེད་པ་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོག་རྩི་
 འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་དོ་སྤྱད་ནས། དམ་པ་རིགས་བརྒྱུད་བྱེ་བའི་ཆོན་ནི། རྩི་
 རིགས་སྟོན་ལ་སྟོན་པས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ནས། དག་པའི་རྩི་པ་ཁོན་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་དེའི་
 ཆོན་ཡིན་ལ། རྩི་རྒྱུ་བརྒྱུ་ལ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་རྩི་པ་ཤར་བའི་ཆོན། རྩི་པ་དེ་རིགས་བརྒྱུད་
 རྩི་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་བསྟན་ན། རི་སྐད་དུ། རྩི་ཆེ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱུད་ལ། ཞེས་

པའི་གཞུང་འདི་སྤྱི་བྱུང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་ནི། །ཞེས་པ་དང་
 སྤྱིལ་བས་སྒྲོས་བྱུང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་འབྲོས་ནས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ངོས་
 འཛིན་ནི། གྱི་རྩོ་རྩེ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རིགས་གཅིག་ཉིད། །ཅིས་དང་། རྒྱས་པར་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བ་ལས། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བཞེད། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་པ་ལྟ་ཉིད་ཀྱང་། །ཞེས་དང་།
 རིགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་རྣམས། །དེ་རྣམས་རིགས་ལ་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ། །དེ་
 རྣམས་ལ་ཡང་འབུམ་ཕྱག་རིགས་ཆེན་རྣམས། །བྱེ་བའི་རིགས་ལ་གྲངས་ནི་མེད་པ་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། རྒྱ་གསུང་ཐིག་ལེ་ལས། རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱར་བ་སྟོན་ཏེ། །མདོ་རུ་བསྟུན་རྣམ་པ་ལྟ། །
 ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་སྦྱོར་བས། །གསུམ་དུ་ཡང་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཏུས་འཁོར་ལས། རིགས་གསུམ་དང་ནི་རིགས་ལྟ་ཉིད། །རང་བཞིན་གཅིག་དང་བརྒྱ་ཡི་
 རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྩ་བའི་གཞུང་ངོ་། །སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། སྦྱོད་བསྟུས་ལས།
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རིགས་ལྟ། །ཡུམ་བཞི། ས་ཡི་སྟོང་པོ། ཐུག་ན་རྩོ་རྩེ། རྣམ་མཁའི་སྟོང་
 པོ། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་སྦྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ལྟ། །གཟུགས་རྩོ་རྩེ་
 མ་ནས་རིག་བྱུ་རྩོ་རྩེ་མའི་བར་ཏེ་ལྟ་མོ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅུ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྟ་ལྟར་བྱེ་བས་དགུ་
 བཅུ་རྩ་ལྟ། དེ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་བྱེད་ཡི་ཤེས་ལྟ་སྟེ། བརྒྱ་ཐམ་པའོ། །དེ་
 དག་ལ་ལྟ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྒྱལ་ནི། སྤྱང་གཞི་གཟུགས་ལ། དབྱེ་བས་ཀྱི་དང་། རྣམ་པའི་དང་།
 ཁ་དོག་གི་དང་། སྤྱང་བའི་དང་། རང་རིག་པ་ཅམ་གྱི་གཟུགས་ཏེ་ལྟ་དང་། ཆོར་བ་ལ། འདུས་
 པ་དང་། མཁྱིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་དང་། བད་ཀན་དང་། རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་དང་།
 བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་ཆོར་བ་སྟེ་ལྟོ། །འདུ་ཤེས་ལ། ཀླང་གཉིས་པའི་དང་། ཀླང་
 བཞི་པའི་དང་། ཀླང་མེད་པའི་དང་། ཀླང་མངས་ཀྱི་དང་། མི་གཡོ་ཞིང་མི་འགྱུར་བའི་འདུ་
 ཤེས་དང་ལྟོ། །འདུ་བྱེད་ལ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་གཅིག་དང་།
 ཐར་བའི་འདུ་བྱེད་དེ་ལྟོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། མིག་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་
 ལྟོ། །སའི་ཁམས་ལ། སྤྱང་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་། སྤྱང་སེན་མོའི་ཚོགས་
 དང་། སོ་དང་ལྷགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཕྱི་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་དང་། དྲི་མ་དང་། རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དང་ལུ་ལུ། ཡང་ན་གྲིང་བཞི་དང་རི་
 རབ་སྟེ་ལུ་ལོ། རྒྱུང་གཞི་ལྟ་ལ། བད་ཀན་སོགས་དང་། གཅིན་དང་། རུ་ལ་དང་། བྲག་དང་།
 ལ་ལྟ་དང་ལུ་ལོ། རྒྱུང་གཞི་མེ་ལ། སྒྲིང་ལ་དང་། མགོ་བོ་དང་། ལྷེ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཀུན་
 དང་། ལྷེ་བའི་དྲོད་དེ་རྒྱུ་པ་ལུ་ལོ། རྒྱུང་ལ། སྒོ་ག་འཛིན་དང་། རྒྱབ་བྱེད་དང་། སུར་སེལ་
 དང་། གྱེན་རྒྱུ་དང་། མཉམ་གནས་རྒྱུ་མས་སོ། རས་སྒྲིང་གི་རྒྱུང་གཞི་མིག་ལ། མིག་དབང་དང་།
 མིག་འབྲས་དཀར་པོ་དང་། སུར་མིག་དང་། མིག་ཡོ་བ་དང་། གཟུགས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་
 ལུ་ལོ། རྒྱ་བ་ལ། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་བའི་བྱ་ག་དང་། རྒྱ་
 བའི་རྩ་བ་དང་། རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་རྒྱུ་མས་སོ། རྒྱུང་གཞི་སྒྲ་ལ། སྒྲའི་དབང་པོ་དང་། རང་
 གི་དབྱས་དང་། དྲི་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། སྒྲག་པ་དང་། སྒྲའི་རང་བཞིན་རྒྱུ་མས་སོ། རྒྱེ་ལ་
 རྒྱེ་དབང་དང་། རྩ་བ་དང་། རྩེ་མོ་དང་། རོ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱེ་འི་རང་བཞིན་རྒྱུ་མས་
 སོ། རྒྱུས་ལ་རྒྱུས་དབང་དང་། རུས་པ་དང་། ཤ་དང་། བགས་པ་དང་། དེག་བྱ་གསུམ་འཛིན་
 པ་རྒྱུ་མས་སོ། རགཟུགས་དོ་རྩེ་མའི་རྒྱུང་གཞི་གཟུགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། འགྲིང་ཞིང་
 རོལ་པའི་གཟུགས་དང་། ཆགས་པའི་གཟུགས་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མའི་གཟུགས་
 དང་། བྱ་བ་རྒྱབ་པའི་གཟུགས་རྒྱུ་མས་སོ། རྒྱུ་ལ། རྒྱ་བའི་ནང་གི་དང་། རྒྱ་ལྷང་སོགས་ཀྱི་
 དང་། རྒྱེ་རྒྱན་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྒྱགས་ཆལ་དང་རྒྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་མས་དང་། ཡེ་གི་རྒྱུ་གི་ཞི་
 དག་གི་རྒྱ་རྒྱུ་མས་སོ། དྲི་ལ་དྲི་སྒྲི་དང་། ཡན་ལག་གི་དྲི་དང་། དྲི་གསུམ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་དྲི་དང་།
 རོའི་དྲི་དང་། དྲི་མི་བྱད་པ་རྒྱུ་མས་སོ། རོ་ལ་མངར་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ལན་ལྷ་དང་། ཆ་
 རྒྱར་དང་། ལ་བ་རྒྱུ་མས་སོ། རེག་བྱ་ལ། རྒྱན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་དང་། འབྱུང་པའི་དང་།
 རོ་བྱེད་པའི་དང་། རུབ་པའི་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྒྲུར་བའི་རེག་བྱ་རྒྱུ་མས་སོ། རུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལས་ནི། སུང་ལམས་སོ་དུག་ཐོད་པ་དུམ་བུ་བུ་གཉིས། སོ་སུམ་བུ་རྩ་གཉིས། སེན་
 མོ་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྒྱུང་གཞི་བརྒྱ་ཐམ་པའི་དབྱེ་བས་རིགས་བརྒྱའོ། རེས་བཞེད། རྒྱུང་གཞི་བརྒྱའི་
 དབྱེ་བས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱར་འགྱུར་བ་རི་ལྟར་ཞེན། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་སུང་པོ་ལུ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་།
 ཀུན་བཏགས་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཏགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་སོ། །

སྤྱང་གཞི་དངོས་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཏེ། མཚན་གཞི་ནི་གཟུགས་སྤང་དུ་སྤྱང་པའི་
 རྣམ་རིག་གོ། སྤྱང་བྱ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སོ། སྤྱོད་བྱེད་ལ་
 གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་གསུམ་ལས། གསུམ་ཀ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་ལ།
 གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོན་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ཞེས་བྱ། དེའི་ཆོན་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་རྣམས་དག་ཟེན་པས། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱར་
 འབྱེད་པ་མེད་ལ། སྤྱ་གསུམ་དང་ལྔ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་གཅིག་སྤྱར་བསྐྱ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། རིགས་
 གསུམ་དང་ལྔ་དང་གཅིག་ཉིད་དོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་།
 ཐབས་དང་། འབྲས་བུའི་རྒྱ་དེ་ཅས་བྱའོ། །དོན་འདི་དག་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། དབྱེས་པ་དོ་རྩེ་
 ལས། དེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྫོད། །ཁྱི་ནས་རེ་རེའི་
 དབྱེ་བ་ཡིས། །ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྫོད་པར་བྱ། །ལུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་དུག་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་དང་
 འབྱུང་ཆེན་ལ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག་ཏེ་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་སྤྱང་བྱ། །ཞེས་
 བས་ནི། སྤྱང་གཞི་དང་། སྤྱང་བྱ་དང་། སྤྱོད་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 སྤྱོད་བྱེད་ནི། རི་སྐད་དུ། རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་
 མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་ནས། ཀྱི་བཅོམ་ལྟན་འདས། རྣམ་པར་མ་དག་
 པ་གང་ལགས། བཀའ་བསྟུན་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱང་དུ་ཞེ་ན། གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན།
 མ་དག་པའི་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་ཉིད་ལྟག་པའི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་དབང་
 གིས་བྱུང་བས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྱུབ་
 བས། གནས་རྒྱལ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུང་བ་ཀུན་
 བརྟགས་ནི་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་དུ་མི་འདོད་ལ། འཛིན་པ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རྣམ་རྒྱུན་
 བས་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་

དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མ་དག་པ་འདི་ཡི་སྤང་ཆ་དེ་ནི་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། དེའི་ངོ་བོ་
 ནི་ལྷ་ག་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མཐོང་གི་ཐེག་པ་པ་དག་
 གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །མཐར་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷ་ག་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་གནས་
 པར་ཁས་སྤངས་ན། བྱ་ལོ་ལྷ་རྩེ་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་ངོ་། །
 གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རིམ་བཤུགས་སྤྱོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ལ་ལྷ་མོ་པའི་རྩེ་ཐོབ་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། རིམ་བཤུང་བའི་རྩེ་ཐོབ་ཏུ་མ་
 དག་པའི་སྤང་བ་སྤངས་ནས། ལྷ་ག་པའི་ལྷ་ཉིད་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འཇུག་
 པ་དང་། རིམ་བཤུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་རྩེ་ཐོབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་འགོག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། བུམས་པའི་གཞུང་དང་ཐོགས་མེད་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་། །
 རི་བཞིན་མ་བསྐྱབས་སྤྱི་མཐོང་ཐེག་པ་ཡི། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་བསྐྱབས་པ་དག་སྤང་བ་ཀུན། །རིམ་
 པར་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས། །འཇུག་གཞུང་ལུགས་ཐལ་རང་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས། །རིགས་
 པར་བཀྲལ་དེ་རི་བཞིན་མ་བསྐྱབས་ན། །རྩོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་མཚན་མའི་སྤྱོད་པ་ལས། །རྣམ་
 གྲོལ་ཆོས་སྤྱི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས། །ཐ་སྙོམས་བདེན་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་བཞིན། །ཁས་
 ལེན་བྱེད་པོས་གང་ཤར་སྤང་བ་ཀུན། །དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ངོ་བོར་མཐོང་ཞེས་པ། །འགལ་ལ་
 མི་འབྲུལ་ཆད་མ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་རང་སར་མེད་པ་དང་། །གང་ཤར་ལྷ་སྤྱི་རོ་
 བོར་མཐོང་བ་དང་། །ལྷ་ག་པའི་ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །དེས་བསྐྱར་འདི་དག་དོན་
 གཅིག་ཁོངས་སུ་འདུ། །གང་འདི་མི་ཤེས་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་པ། །མཚན་འཇིག་ཆོས་སྤྱོད་
 པའི་ཞགས་པ་ཡིས། །རང་དང་དད་པའི་རྩེ་ཐོབ་འབྱུང་བ་གང་ཡས་པ། །ལན་བརྒྱུར་འཆིང་བའི་
 བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དམ། །རྒྱ་རྒྱུ་སྤང་གཞིར་བཤད་པ་མ་ལྷས་ཤིང་། །གཞི་མི་སྤྱོད་པའི་འཐད་པ་
 མ་བསྐྱབས་པར། །སྤང་གཞི་སྤང་བྱེད་དབྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས། །གོང་མའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་རྣམས་
 རན་པར་སྤྱོད། །

དྲི་བ་སོ་དུག་པ་ནི། རྒྱུད་ལྷེ་བཞི་ཡི་སྤྱོད་པ་ཡང་། །འབྲུལ་པར་བུས་པས་ཐག་རིང་ན། །བྱ་
 རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་བཞིན་དང་། །སྤྱི་མཐོང་རྒྱུད་བཞིན་བསྐྱབས་ན་ཡང་། །དངོས་གྲུབ་རིང་བར་

འགྱུར་ལགས་སམ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་དང་། །འཕགས་མ་དཔལ་མོས་མཛད་དེ་ཅི། །ཐེག་
 པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པས། །བྱ་རྒྱུད་ཆོག་ཇི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་སྤྱུ་བ་པ་ཡང་། །འབྲུལ་པར་བྱས་
 བ་དངོས་གྲུབ་རིང་། །བྲིས་སྤྱི་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་བསྐྱེད་སྤྱུ་བ་ཐབས་ཡོད་
 པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །དེ་ཡི་ལུགས་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་འདི་ལ། རྩ་བྱི་འགལ་བ་ལྟ་བུར་མཛོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་
 མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། །འོ་ན་བྱ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལྟར་དུ་བསྤྱུབས་ན་ཡང་དངོས་གྲུབ་རིང་
 བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཞིན་དུ་བསྤྱུབས་ན་ཡང་དེར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་
 མེད་ཀྱི་སྤྱུ་བ་པ་པོས་བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གུང་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་གྲང་དངོས་
 གྲུབ་ཐག་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོན་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་གཞུག་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་གསུམ་ཀ་ལ་འདོད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་གུང་སྤྱོད་གཉིས་ལ་སྤྱོར་དུ་རུང་བར། སྤྱོད་དཔོན་
 ཀྱན་དག་འཁྱིལ་པོས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་སྤང་ཆེན་ལས། བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་།
 གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲང་། ཆོག་དེས་
 འདི་ལས་བཤད་པའི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྤྱུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་
 འགལ་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུ་བ་པ་པོས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
 སྤྱུ་བ་པར་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །བྱ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་
 པའི་མཚན་གཞི་ནི། རྣམ་སྤང་སྤྱི་བྱའི་ལེའུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱན་སྡིང་གིས་མཛད་
 པ་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྗེ་སྤྱི་མས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཡང་།
 སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུང་པ་
 དག་སྤང་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་མེད་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཡང་། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱིས་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་བྱག་སྤྱོད་སྤྱན་སྤྱོད་གི་སྤྱུ་བ་ཐབས་མཛད་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་མ་དཔལ་མོས་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱུ་བ་ཐབས་མཛད་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ཅན་གོ་མིས་གདུགས་

92

གདུལ་བྱས་བྱ་རྒྱུ་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ག་པའི་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། བྱ་རྒྱུ་སྒྲུབ་མེད་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདི་ཅུང་ཞིག་མ་བདེ་
 བས། བྱ་རྒྱུ་ནས་གསུངས་པའི་ལྷ། སྒྲུབ་མེད་ནས་འབྱུང་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་
 པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གཉིས་པས་
 གྲུང་མི་གཞོན་དོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གསུམ་པས་མི་གཞོན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་མཚོག་གི་
 རྣལ་འབྱོར་པས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི། བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་དོན་མེད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། དམན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་རྒྱུ་པ་དག་གྲུང་མཐར་ནི་སྒྲུབ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་གི་དངོས་
 གྲུབ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པའི་
 ཤེས་བྱེད་དང་། ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་མདུན་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་
 གྲུང་། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུ་ལས། རི་སྐྱེད་
 དུ། འཛིགས་པར་དམིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གཙང་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་
 དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྟའི་སྒྲེམ་པ་མེད་པ་དང་། མད་དུ་བྱུང་པའི་སྒྲོན་ལུལ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་ཀུན་པས་རབ་ཏུ་གཙང་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་མེ་སྒྲོ་དུག་པོ་གང་ནའང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་ཕྱི་མ་དག་ན་རེ། བྱ་རྒྱུ་རང་ངོས་ནས་
 བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར། སྒྲུབ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞིལ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།
 སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེའོ། །སེམས་ནི་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་ལོ་རོ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའོ། །གཞི་
 བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གཞི་གཉིས་པ་ནི་རང་གི་ལྟའི་གཞུགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། རང་གི་ལྟ་ཞེས་པ་བདག་བསྐྱེད་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲུབ་མཛོན་བྱུང་
 ལས། ཡི་གེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ། གཞི་ནི་རང་གི་ལྟ་བཞིན་

པ། །རང་གི་ལུས་ལ་བྱ་བ་ཡིན། །གཉིས་པའི་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་རྒྱུ་
 གཉིས་མཆོག་ཅེས་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 རྒྱུ་བྱེད་མ་དེས་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། །བྱ་བ་མ་དེས་ཏེ། རྫོགས་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི། །བྱ་རྫོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱུ་ལྡན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྫོགས་དཔོན་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྫོགས་རྒྱུ་གྱི་
 ལུང་དངས་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བཤད་པའི་གཞི་གཉིས་པོ་དང་། མདོན་བྱང་གི་
 གཞི་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་པར་འཆད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུ་ལྡན་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་མི་འདྲ་
 བས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །རང་གི་ལྷ་མོ་གཟུགས་ཞེས་པ། །རང་གི་ལྷ་གི་པའི་ལྷ་མོ་
 གཟུགས་བྱིས་སྐྱ་ལྷ་བྱ་དང་། །གཞི་གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱེད་དངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་བཤད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཞོད་བྱེད་ནི། །ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། །རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། །བྱ་རྒྱུ་གྱི་མཆོག་གི་ལྷ་མོ་རྒྱུ་བྱེད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པས་བྱ་བ་པར་
 འགྱུར་ཏེ། །དེའི་རྒྱུ་གས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཅོམ་བྱེད་པའི་ཆེ། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནས་བཤད་པ་དེ་དེས་
 པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །བྱེད་རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་རྫོགས་དཔོན་བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་གི་བྱ་བ་སྐྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པས་ལས། །རི་སྐད་དུ། །བྱ་བའི་རྒྱུ་ལས་ལྷ་རྒྱུ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 རིམ་པ་མ་བསྟན་ཏེ། །སྐྱམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་པལ་ཆེར་མ་བསྟན་
 གྱུར། །བྱ་གནོད་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་བ་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ལ་འཇུག་པ་དག་ལས་གཙོ་བོར་
 བསྟན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལུང་འདིས་རང་ལ་མི་གཞོད་པ་ནི། །འདི་ཡང་བྱ་
 རྫོགས་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། །ལྷ་རྒྱུ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཡང་། །བདག་བསྐྱེད་ཁོ་
 ན་ལ་འཇུག་པའི་དེས་པ་མེད་པ་ལས་སོ། །རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། །བྱ་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་གི་
 པའི་ལྷ་མོ་རྒྱུ་བྱེད་པས་ལས་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །བདག་ཉིད་ལྷ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་། །དེ་ལ་ཡེ་
 ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །བྱེད་པར་གཞན་ནི་ཆད་ལྷན་གཞན་དང་།
 །བྱེད་རང་གིས་གྱུར་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་སྦྱོས་པ་དེ་ཅུ་མོ། །

དྲི་བ་སོ་བདུན་པ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་ཞེས། །བྱ་བ་རྒྱུ་གཞུང་གང་ནས་

བཤད། །འཛམ་གླིང་ཙམ་པོ་ཡུལ་ཆེན་དུ། །ཁས་ལེན་རུས་ན་རང་ལ་ཡང་། །མི་འདོད་པ་དག་
 མི་འབྱུང་ངམ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མ་དྲིས་
 བའི་ཉེས་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱད་མེད་ག་དང་ཆད་ལུན་གྱི་གཞུང་དུ་ཡུལ་སོ་བདུན་གྱི་བཤད་པ་
 གསལ་པོ་མ་བྱུང་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར། རི་སྐད་དུ། ཡུལ་ཆེན་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དུ། །རིག་
 བའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྟུང་ཕྱིར་རྒྱ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་ཡོད་པ་དང་། དེར་བརྟུལ་
 ཞུགས་གྱི་དོན་དུ་རྒྱ་དགོས་པར་བཤད་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིར་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་དག་
 གིས་ནི། སོ་བདུན་པོ་འདི་ཡིན་གྱི་བཤད་པ་གསལ་པོ་མི་སྣང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ན་པས་ནི། དགྲེས་དོར་གྱི་རྩ་བས་ཟིན་པའི་སུམ་ཅུ་
 རྩ་གཉིས་གྱི་སྟེང་དུ་གླིང་བཞི་དང་། བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་སྟན་པས་སུམ་ཅུ་སོ་
 བདུན་ནོ་ཞེས། རྩེ་བུ་ཆེན་ཆེན་པོས་ཡིན་པུ་ཏིའི་ལམ་སྐོར་དུ་བཤད་དེ། ཕྱི་རོལ་ན་རེ་རེ་ནས་སོ་
 སོར་བབྱང་དུ་མེད་ཀྱང་། བང་གི་དག་པ་དང་སྐྱར་བས་སོ་བདུན་དུ་བཞེད་པར་མཛོན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྟོན་ཁང་པ། གནས་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི། རྒྱད་དུ་གསལ་པར་གསུངས་
 བའི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གྱི་སྟེང་དུ། ལུས་ལ་སྤྲས་པའི་རྩ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དུ་གླིང་བཞི་ལྟན་པོ་དང་
 བཅས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་གོང་མའི་གསུང་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །སྒྲ་གདོང་པ།
 བདེ་མཆོག་ལས་གསུངས་པའི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྟེང་ཁར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་
 རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་མའི་ཕྱོགས་བཞི། དབུས་དང་བཅས་པ་ལྟ་དང་། ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་
 མཚམས་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་ཡུལ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །ནང་ན་ཡུལ་སོ་བདུན་ཡོད་པ་
 ལྟར། ཕྱི་ན་ཡང་ཅ་རེ་ཏེ་སོགས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡོད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཞུ་འཕྲིན་ལས། ལུ་རྒྱན་རྩ་ལྟར་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ལྟོ་དང་རུབ་ན་གནས་པའི་
 ལྟོངས། །སྟོན་ནི་བྱོད་གྱི་བསྟན་པའི་གཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཆ་འདྲའོ། །ཞེས་འཆད།
 ཀུ་མུ་རའི་རྣམ་བཤད་ལས། གྱི་དོ་རྩེའི་རྒྱད་ལས། གནས་ནི་རྩ་ལྟར་རར་བཤད། །ཅེས་སོགས་
 བཤད་པ་རྣམས། ཡུལ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན། རྩ་སུམ་
 ཅུ་སོ་བདུན་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་གནས་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་གནས། བང་རང་གི་སྟེ་པོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་

གྱི་བར་ལ་གནས་ཏེ། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷགས་དང་
 བོ་མི་འཐད་དེ། བྱི་རོལ་ན་ཡུལ་སོ་བདུན་མེད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕ་བ་དང་འགལ་
 བ་དང་། སྤྱིང་བཞི་ཡུལ་ཆེན་དུ་འཛོག་པ་རྗེ་བཅུན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་པར། བྱེད་རང་གིས་བཤད་
 པའི་ལུང་དང་འགལ་བས་སོ། །ལྷགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སོ་བདུན་
 བོ་རེ་རེ་ནས་བབྱང་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ལ་སྤྲས་པའི་ཕ་ཞེས་པ། ཡི་གའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།
 ལུས་ལ་སྤྲས་པའི་དོན་ལ་འཆད་པ་ཆོད་ལྷན་གྱི་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷགས་གསུམ་པ་མི་
 སྤྱིད་དེ། བྱང་ན་སྤྱིང་ཁའི་ཕ་འདབ་བཅུ་གཉིས་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱི་རོལ་ན་གནས་ཆེན་
 བཅུ་གཉིས་ཡོད་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ལུ་འཕྲིན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་དེ་ནི་མ་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ནི་སྟོན་བསྟན་པ་གང་དུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དཔལ་བོ་དང་
 རྒྱལ་འབྱོར་མ་འདུ་བའི་གནས་ཆེན་ངོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་དེར་ནི། རྟོར་དང་།
 རྟོར་ཆེན་བོ་དང་། རྒྱན་ག་དང་། རྒྱན་ག་ཆེན་བོ་རྒྱམས་ཀྱང་བབྱངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷགས་བཞི་
 བ་དེ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྱི་རྩོ་རྩོའི་རྒྱུད་ན་ཡུལ་ཆེན་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཆོད་བར་བབྱངས་
 པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་སྟོན་རྒྱ་གང་ཡིན་གསལ་བར་མ་བཤད་པས། སོ་བདུན་ངོས་
 མ་ཟིན་པའི་བྱིར། ལྷགས་བཞི་བོ་དེ་དག་གང་གི་ལྷ་ར་ན་ཡང་། སྤྱིང་བཞི་བོ་གནས་ཆེན་དུ་ཁས་
 ལེན་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་རང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་ཏེ། འདིར་ནི། རིམ་གཉིས་ལ་བརྟན་
 པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་བྱིམ་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་
 སྤྲས་སུ་བབ་པའི་ཆོ། ཡུལ་ཆེན་རྒྱམས་སུ་རྒྱ་བར་གསུངས་ལ། དང་བོར་གང་དུ་སྒྲོམ་པའི་
 གནས་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཆེན་ཡིན་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དོན་ཡོད་
 ན་འང་། གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཡུལ་ཆེན་ལས་མ་འདས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཡོང་ན་ལ་
 སོགས་པའི་ངོས་བཟུང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། འཛམ་གླིང་ཙམ་བོ་ཡུལ་ཆེན་ཡིན་ན།
 འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དེར་ཁས་ལེན་ནམ། གནས་ཀྱི་བྱུང་པར་རེ་རེ་བཞིག་
 དེར་ཁས་ལེན། དང་བོ་ལྷ་ར་ན། རྒྱུད་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན།

ཡོའི་ན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཆེན་གྱི་བྱང་པར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་དམ། དེར་མ་
 འདུས་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སོ་བདུན་གྱི་གྲངས་བགྲང་བ་ལ་མི་པན།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། གནས་དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གྲངས་སུ་བགྲང་བར་རིགས་གྱི། ཅམ་ལྟོག་
 བས་འདྲེན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཡང་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འགྲེལ་ལས། སྒྲིང་བཞི་ཀ་གནས་
 སུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ནི་འདི་ལ་པན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་རྟོན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཀ་ལ་
 རྩོགས་བཞི་དང་མཚམས་བཞི་བཞིར་བྱེ་ནས། གནས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་
 འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེར་ནི་འབུམ་ལྷག་བཞི་པའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས།
 བར་གི་ལུས་འདོམ་གང་གྱུ་བཞི་དང་བྱི་ནང་སྒྲོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོད་པ་ལ་རྒྱ་
 བའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གྲུན་ཀ་འདི་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་སོ་བདུན་གྱི་རྒྱང་གྲངས་བཟུང་བ་དང་།
 དེའི་ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེས་དོར་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་
 པ་དང་། བདེ་མཚོག་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་
 བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། དེར་ཁ་བསྐྱང་ནས་སོ་བདུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 བི། ཇི་སྐད་དུ། གྱི་བཙུམ་ལྟན་འདས། འདུ་བའི་གནས་དུ་ལགས། བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱིས་
 བཀའ་སྩལ་པ། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་བི། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་ཉིད་དང་། ཁཛོ་ཉེ་
 བའི་ཁཛོ་དང་། །དེ་བཞིན་འདུ་བ་ཉེ་འདུ་བ། །འབྱུང་སྒྲོད་ཉེ་བའི་འབྱུང་སྒྲོད་དང་། །དུར་ཁྲོད་
 ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཉིད། །འདི་རྣམས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་མགོན་པོ་ཉིད། །
 འདིས་ནི་གཞན་གྱིས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེན། བ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པར། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ས་བཅུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལ།
 འདིར་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་ཁྲུ་པ། བ་རོལ་བྱིན་
 བཅུའི་ས་རྣམས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་གྲུ་གྲོའི་སྐད། །ཕུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་གསུངས་པ། །བྱི་དང་
 བར་དུ་ཡང་དག་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ས་གང་དང་གང་སྒྲོར་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་

ལས། གནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། །དེ་བཞིན་ཉི་གནས་དྲི་མ་མེད། །ཞིང་ནི་འོད་བྱེད་ཤེས་
 བར་བྱ། །ཉི་བའི་ཞིང་ནི་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཆེན་མོ་རྩ་ལྷུ་ར་པ་སྟེ། །ཉི་བའི་ཆེན་མོ་རྩ་ལྷུ་ར་པ་
 བ། །འདུ་བ་རིང་དུ་སྤང་བ་སྟེ། །ཉི་བའི་འདུ་བ་མི་གཡོ་བ། །དུར་ཁྱོད་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བློས་ཏེ། །
 ཉི་བའི་དུར་ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེར་འབྱུང་སྒྲོད་གཉིས་གང་དང་སྒྲུར་གྱི་
 གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་མན་ངག་གི་སྟེ་མར། མོས་སྒྲོད་དང་། ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་
 ས་གཉིས་དང་སྒྲུར་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ས་
 གཉིས་དང་སྒྲུར་དགོས་པ། རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལུང་ཀུ་ཏིར་དྲངས་པ་ལས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བྲམ་མོང་མ་རྣམས་གསུང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་དག་དང་། ས་དེ་དག་སྒྲུར་བའི་གོ་དོན་ཡང་།
 ཆོས་རྒྱུ་པའི་ཉི་གསུང་གིས། བདག་མེད་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཕྱི་རོལ་ན་གནས་
 དང་། ཉི་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་ལ། རོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་པ་
 ས་དང་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་གནས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་རང་གི་ལུས་ལ་ཡང་གནས་ལ། དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་
 རྒྱུ་སྒྲུ་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནས་པ་དེ་རྣམས་དབུ་མར་ཐིམ་པས། ས་
 རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེ་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་བདག་གི་བློགས་སུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རོ། །གཉིས་པ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གྱི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས། གནས་ལ་སོགས་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུན་པ། །
 གནས་ནི་རྩ་ལྷུ་རར་བཤད། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཨུཌི་ན། །གནས་ནི་གོ་ལྷ་གི་རི་ཉིད། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཡང་ཀམ་རུ་ཉིད། །ཉི་གནས་སྤུ་ལ་མ་ཞེས་བཟྃ། །སི་རྩ་རྣམ་ཉིད་དོ། །ཞིང་ནི་སྤྲུ་ནིར་
 བཤད་དེ། །ཞིང་ནི་བྱེད་པའི་བྱང་ཉིད་དོ། །དེ་མི་གོ་ཏེ་བཞིན་ཞིང་། །ཞིང་ནི་ལྷ་གསལ་བའི་བྱང་
 ཉིད་དོ། །ཉི་ཞིང་ཀུ་ལུ་ཏ་ཞེས་བཟྃ། །དེ་བཞིན་ཨུཌི་ཏ་ཉིད་དོ། །བ་ཡི་མཆོག་སྒྲིན་ཁ་བའི་རི། །
 ཉི་བའི་ཞིང་ནི་མདོར་བསྟུས་པའོ། །ཆེན་ཉི་རི་གི་ལ་དང་། །ལན་ལྷ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་སྒྲེས་དང་། །ལས་
 ཀ་དང་ཀུའི་ཉིད། །དེ་བཞིན་སོ་རྩ་ཉིད་དོ། །ཉི་བའི་ཆེན་ཀ་ལིང་ཀ། །གསེར་དང་ལྷན་པའི་གྲིང་
 དང་ནི། །ཀོང་ཀན་ཡང་ཉི་ཆེན། །མདོར་བསྟུས་པ་ནི་བཟྃ་པར་བྱ། །འབྱུང་སྒྲོད་བྱོང་ཁྱེར་གྱི་

དང་ཡང་། །འབྲུང་སྤྱོད་གྲོང་གི་མཐར་གནས་པ། །ཅ་རི་ཏ་དང་གོ་ས་ལ། །བིན་གཞོན་ཅུའི་གྲོང་
 ཟེར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ། །ཉེ་བའི་འབྲུང་སྤྱོད་དེ་ཉེ་བའོ། །དུར་ཁྱོད་རབ་སོན་དག་
 འདུན་དང་། །དུར་ཁྱོད་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ཉིད་དོ། །སྤྱིང་ཆལ་རུ་བའི་རྗེང་ལུ་འགྲམ། །ཉེ་བའི་
 དུར་ཁྱོད་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་སུམ་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ལྟ་བསྟན་ནས། །ཡུལ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། །འགའ་
 ཞིག་ན་རེ། སྤྱིང་བཞི་དང་རི་རབ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་དགུས་
 གཉིས་ཀ་ནས་མ་བཤད་པས་ལུང་མེད་པ་དང་། དུས་འཁོར་དང་། རི་ཁྱིམ་ར་ལའི་རྒྱུད་ནས་
 སྤྱིང་བཞི་གནས་སུ་བཤད་ཀྱང་། རི་རབ་གནས་སུ་བཤད་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱིང་བཞི་གནས་སུ་
 བཤད་ཀྱང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་བྱས་ནས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དུ་འཆད་པ་རྒྱུད་དེ་དག་
 གི་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་རང་གི་ནང་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གྱིས། །ཡིན་ཕྱོ་
 ཉིའི་ལམ་སྐོར་དུ། སྤྱིང་བཞི་པོ་སོ་བདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འཆད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གང་གི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། གངས་རེས་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་བཙལ་དགོས་ཤིང་། འདིར་བཤད་པའི་སོ་བདུན་
 གྱི་དབྱེ་བར་ནི་ནམ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནང་གི་ས་ལམ་བགྲོད་པའི་
 ཕྱིར་དུ། བྱང་སྒྲུ་མི་སྟན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་དུ་རྒྱུད་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ནང་སྐོར་གྱི་རྩ་འདབ་མ་བཞི་ནི། འབྲུང་སྤྱོད་དང་ཉེ་
 བའི་འབྲུང་སྤྱོད་དུ་བྱགས་ལ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་གནས་དང་ལྟ་སྟེ། །ཡུལ་ཆེན་སོ་
 བདུན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཡུལ་ཆེན་
 ལྟ་དོས་འཛིན་རྒྱལ། །ནང་གི་སྤྱུང་བའི་རྩ་ལྟ་དོས་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་ཞེ་འདོད་མི་རྗོགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྤྱུང་བའི་རྩ་ལྟ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལྟ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་
 ཉིད་དོས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་བཞི་པོ་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་གི་དབྱེ་བར་འཆད་
 པ་བདེ་དགུས་གཉིས་ན་མེད་ལ། དེ་མེད་པ་ན། སྤྱིང་བཞི་པོ་ཡུལ་སོ་བདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་མི་རུང་
 བས་བྱུང་སྟེ། །ཡུལ་སོ་བདུན་ནི་ས་བཙུག་གསུམ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཆོ་སྤྱོད་པའི་ས་བཙུག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། །གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་བཙུག་གཉིས་པོ་

གང་རུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་གི་ལྷ་གསལ་ནི། དབྱེ་གཞི་འདྲ་བ་དང་ཉེ་བའི་འདྲ་
 བ་གཉིས་ལ། དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཞི་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་
 གནས་རྡོ་རྗེའི་གདན་ནས། འོག་མིན་གྱི་གནས་དང་སོ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདྲེན་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། གོང་དུ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། འདྲ་བ་དང་ཉེ་འདྲ་ལ་སོགས་པའི་བཅུ་
 གཉིས་པོ་ཆང་མར་བཤད་ནས། འོག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་འཆད་པ་ན། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་
 ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གཉིས་པོའི་ལྷ་གསལ་བཅུ་པོ་ཁོ་ནའི་དབྱེ་བར་བཤད་ཀྱི། གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་
 དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་མ་བཤད་ན། གོང་དུ་ཁ་སྒྲོལ་གྱི་ལུང་དྲངས་མ་
 ཐག་པ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་མི་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་འདྲ་བ་གཉིས་པོའི་དབྱེ་བའི་ཡ་
 གྲུལ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། འདྲ་བ་ལ་ཀ་སྒྲོལ་རྒྱ་པ་ཏ་ཀ་དང་། གསེར་གླིང་
 གཉིས་དང་། ཉེ་བའི་འདྲ་བ་ལ་ཀོ་རྒྱ་ན་དང་། འབྲིགས་བྱེད་གཉིས་ཏེ། བཞིར་བཤད། བདེ་
 མཆོག་ལས། འདྲ་བ་ལ་བྱེ་ཏ་ཕུ་རི་དང་། གྱི་ཏ་དེ་བ་སྟེ་གཉིས། ཉེ་བའི་འདྲ་བ་ལ་སོ་རྩུ་དང་།
 སུ་ལྷ་རྩུ་བྱི་བ་དང་བཞིར་བཤད་དོ། །ཁ་སྒྲོལ་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ན། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 དུ་བཤད་ཟིན་པའི་མིང་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་བའི་ཡ་
 གྲུལ་དེ་དག་དབྱེ་གཞི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་མིང་འདྲ་ཡང་། དོན་ས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་དང་སྒྲོལ་
 དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཟླ་གཉིས་དངོས་བསྟན་གྱི་ལུལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ།
 འདྲ་བ་གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་བཞི་དང་། གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་གནས་དང་ལྷ་བསྟན་ནས། བྱི་རོལ་
 གྱི་ལུལ་སོ་བདུན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན། དབྱེས་རྡོར་དངོས་བསྟན་གྱི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་
 སྟེང་དུ་དེར་མ་བཤད་ཅིང་། བདེ་མཆོག་ལས་བཤད་པ་ལྷ་བསྟན་ནས་སོ་བདུན་ནོ། །ལྷ་པོ་གང་
 ཞེ་ན། རྩི་ཤར་དང་། ཞོ་ཏེ་དང་། ཏི་ཤ་ཀུ་ནེ་དང་། བྱེ་ཏི་ཕུ་རི་དང་། གྱི་ཏ་དེ་བ་སྟེ་ལྷ་ལོ། །
 དེ་ལྟར་བཤད་ན་སྒྲོབ་པའི་གནས་རྒྱང་པ་ལ་སོ་བདུན་ནོ། །གཉིས་པ་བདེ་མཆོག་ནས་གསུངས་
 རྒྱུ་ལ། ཅུ་བའི་དབྱེ་གཞི་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་ལ། དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཉི་ཤུ་
 བཞིར་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ནི། ཀུན་གྱི་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྱུབ་ལ། དེ་ལ་ཁ་སྒྲོལ་རི་ལྟར་སྒྲོལ་ནས།
 སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དུ་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་བཤད་པའི་ནམ་གངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པར་

བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐོག་མར་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ནི། ལུས་རིམ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་
 རྒྱས་པའི་རི་དང་། རྩ་ལྷན་ར་ཞེས་པ། རྩ་དང་རྩའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དྲ་བ་འཛིན་པ་དང་
 འབར་བ་འཛིན་པ། ཞོ་རྩ་ནི་ཞེས་པ་ལུ་ཅན་དང་། ལུ་ཏ་ཞེས་པ་མཚོད་འོས་དང་། ཞོ་ད་མ་
 རི་ཞེས་པ་བའི་མཚོགས་སྤྱོད་དང་། རས་ཤ་ར་ཞེས་པ་དགའ་བྱེད་དབང་ལྷན་དང་། དེ་མི་གོ་ཏ་
 ཞེས་པ་ལྷ་མོའི་མཁའ་དང་། ལྷ་ལ་མ་ཞེས་པ་བྱེད་བ་ཅན་དང་། ཀ་མ་རུ་བ་ཞེས་པ་འདོད་པའི་
 གཟུགས་དང་། ཞོ་ཏེ་ཞེས་པ་རོལ་བ་ཅན་དང་། ཏི་ཤ་ཀུ་ནི་ཞེས་པ་དགོ་མཚན་གསུམ་པ་དང་།
 ཀོ་ས་ལ་ཞེས་པ་མཛོད་ལེན་ནམ། དགོ་བ་ཅན་དང་། ཀ་ལིང་ཀ་ཞེས་པ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་དང་།
 ལས་ཀ་ཞེས་པ་འཕྱང་བ་ཅན་ནམ། མགོ་ར་ཐོགས་དང་། ཀའི་ཀ་ཞེས་པ་སྤྱོད་པའི་ཅན་དང་།
 ཉི་མ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་གངས་ཅན་དང་། བྱེ་ཏ་ལུ་རི་ཞེས་པ་དྲགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྱི་ཏ་དེ་བ་
 ཞེས་པ་བྱིས་ཀྱི་ལྷ་དང་། སོ་རུ་ཞེས་པ་ཡུལ་འཁོར་བཟང་པོ་ལམ། གྲོང་ཆེན་པོ་དང་། ལུ་མཆོ་
 ཏི་བ་ཞེས་པ་གསེར་དང་། ལྷ་ག་ར་ཞེས་པ་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཡང་ན་པ་ཏ་ལི་ལུ་ཏ་དང་ལྷ་ག་ར་
 དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱོད་པའི་ལུ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་
 དག་ཡོད་དོ། ལྷ་རྩ་ར་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་སྤྱོད་སོར་གཞག་པའོ། ལམ་རུ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་ངམ་གྱི་ཐང་
 ངམ། རྩ་མེད་པའི་ཡུལ་ལོ། ཀྱུ་ལུ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་དང་ལྷན་པའོ། རི་ལྷ་ར་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་
 བཞི་པོའི་སྟེང་དུ། དབྱེ་བཞི་བཅུ་གཉིས་བསྐྱར་བས་སོ་དྲུག་གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་གནས་དང་སོ་
 བདུན་ནོ། ལྷ་ག་གངས་གཉིས་པ་ནི། བདེ་མཚོགས་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་བཞི་པོའི་སྟེང་དུ་
 དེར་མ་བཤད་ཅིང་། ཀྱི་རྩོར་ནས་བཤད་པ་བཅུ་གསུམ་ཁ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། རི་གང་ཞེན།
 ཞིང་གི་ནང་ཆན། ལུས་ལྷན་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པའི་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷགས་པའི་བྱང་
 ཞེས་དང་། ཆན་དོ་ཉི་ཤུ་ནང་ཆན། ཉི་ཤུ་ཀེ་ལ་དང་། རྩ་མཚོའི་ནང་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་།
 ཉི་བའི་ཆན་དོ་ཉི་ཤུ་ནང་ཆན། ཀོ་རྩ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཕྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་ཆན། གྲོང་གི་མཐར་
 གནས་དང་། ཅ་རི་ཏ་དང་། བིན་དང་། གཞོན་ལུ་གྲོང་ཁྱེར་ཉི་བཞི་དང་། དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་
 ཆན། རབ་སོན་དང་། རྩ་མཚོའི་འགྲམ་དང་། སྤྱོད་ཆལ་རུ་བའི་རྩིང་ལུ་འགྲམ། ཞེས་པ་
 རྣམས་སོ། རི་ལྷ་ར་ན་སྤྱོད་པའི་ས་རྒྱུང་པ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སོ་བདུན་ནོ། ལྷ་ག་གངས་གསུམ་

ལ་ནི། ཡུལ་ཉེར་བཞི་པོའི་སྤྱི་དང་། བདེ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ལོའི་ལྷ་ལྷ་དང་། སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་
 དེ། བཅུ་གསུམ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བཅུ་གསུམ་མོ། །བཅུ་གསུམ་པོའི་ནང་
 བས། ལོ་རྒྱུ་ལྷ་མོའི་གནས་ནི། སྒོ་བ་པའི་སའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། འབྲུང་
 སྤྱི་དང་། ཉེ་བའི་འབྲུང་སྤྱི་དགེས་གྱི་དབྱེ་བར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་
 ཡུལ་ཉེ་ལྷ་མོ་བཞི་པོའི་ནང་ན་འབྲུང་སྤྱི་དགེས་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་མ་
 བསྟན་ན་བཅུ་གཉིས་མི་ཆང་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ལར་བྱིན་ཐེག་པར་སྤྲས་པའི་ས་གཉིས་དང་།
 རྒྱུད་དུ་སྤྲས་པའི་ཕྱ་ལྷ་དང་སྤྱིར་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ལོ་རྒྱུ་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་གང་ལས་བཤད། ཅེ་ན། སྒོ་མཚམས་
 མ་བརྒྱད་གྱི་གནས་ནི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། བདེ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ལོའི་ལོ་རྒྱུ་ལྷ་མོ་
 བཞིའི་གནས་ནི། དབང་ལྷག་གི་རྒྱུང་མ་བཞི་གང་ན་ལོ་རྒྱུ་ལོའི་གནས་ཏེ། རི་རབ་གྱི་བྱང་ཤར་
 དང་། དབུས་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། རྩོམ་ཆེའི་གདན་ནོ། །ཞེས་རྩོམ་ཆེ་མཁའ་འགྲོའི་
 འགྲོལ་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་དང་ཡུལ་བཞི་དཔའ་བོ་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པ་ཅི་ཞེ་ན། བརྒྱད་གྱིས་ནི་ཡབ་རྒྱུ་མས་གདོང་བརྒྱན་དང་བྱེད་གཟུགས་གྱི་
 རྒྱུ་དུ་སྤྲས་ལ། སྤྱིར་པོའི་རྒྱུ་ལ་འབྱོར་མ་ལྷ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་ཡབ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཅིག་པོ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་བ་དཔོན་རྒྱུ་མས་འཆད་དོ། །རྩོམ་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། རི་སྒྲིང་དུ། དེ་
 བས་ཡང་དག་བཤད་བྱ་བ། རྒྱུད་དུ་སྤྲས་པ་དེས་པར་བྱ། ཡང་དག་བསྤྲས་པའི་ཆོག་ནི། །བཤད་
 གྱིས་སྤྱི་བ་པོ་རྒྱུ་མས་ཉིན། །བདེ་མཚོག་སྤྱི་མའི་གནས་ལ་སོགས། །མཁའ་འགྲོ་མས་ནི་ཐམས་
 ཅད་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་ལྷན་པའི་རང་སྤྱི་གནས། །ཡུལ་དང་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་སྤྱི། །དེ་ནི་མཁའ་
 འགྲོ་མ་ཞེས་བྱ། །རྩོམ་ཆེའི་དཀྱིལ་ལོ་རྒྱུ་ལོའི་གཙོ་མོ་ཡིན། །རྒྱུ་ལ་འབྱོར་མ་དུག་སྤྱི་བ་པོ་ལ། །བདེ་ཡི་
 སྒྲིང་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན། །ཀུ་ལྷན་དང་མ་རུ་ཡི། །ཡུལ་དུ་གནས་པ་མ་མོ་སྤྱི། །ཞེས་པ་ནས།
 ཡུལ་འདི་རྒྱུ་མས་གྱི་སྤྱི་མོ་གང་། །དཔའ་བོ་གཉིས་མེད་བྱེད་པ་སྤྱི། །ཀུན་གྱང་འདོད་པའི་
 གཟུགས་ཅན་མ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་དཔའ་བོ་དང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྱོར་མ་རྒྱུ་མས་
 གྱི་གནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱིའི་རྒྱུ་ལ་འབྱོར་མ་རྒྱུ་མས་གྱི་གནས་དྲིས་ལན་གྱི་

སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རི་སྐད་དུ། དེ་ནས་བཙུམ་ལུན་འདས་ལ་ལྟ་
 མོས། མཆོད་ཅིང་ཕྱག་བྱས་ཏེ། སྤར་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་བྱད་པར་
 དང་། །ཞོང་སྒྲོང་འཛིག་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །མིང་དང་ཞིང་གི་མིང་དང་ནི། །གནས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བྱད་
 པར་དང་། །གང་དུ་སྐྱབ་པ་པོས་ཐོས་ནས། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འགྲུབ་འགྱུར་བ། །དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་མདོར་བསྐྱས་ཏེ། །གཙོ་བོས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་ལན་རྒྱས་པར་གསུངས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས། སྒོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དང་བདེ་ཆེན་གྱི་ལྟ་མོ་བཞིའི་གནས་ཀྱང་རྟོགས་པར་རུས་
 ཏེ། རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། དངོས་
 པོ་མེད་པ་མིན་ལྟ་མོ། །གཉིས་མེད་གོ་འཕངས་ལ་བརྟེན་མ། །སུམ་ཅུ་བདུན་བདག་ཉིད་དབུས་
 ལ། །སྒྲིད་འགྱུར་རང་གི་སྒྲགས་ལས་སྒྲིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟེ་བ་སྤུལ་
 པའི་འཁོར་ལོན་གནས་པའི་ལྟ་མོ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་པོ་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་གནས་ཀྱང་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་
 ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཡུལ་དབུས་མ་དང་ཀ་ལིང་ཀ་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས།
 དུར་བྱོད་མ་དང་ཉེ་བའི་དུར་བྱོད་མ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་མཁས་མ། །ཁྲ་གྲོ་མ་དང་ཐམས་
 ཅད་ཡུལ་མ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རིམ་བས་དུག་ཅུ་བཞི་ལྟ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 དེས་ཀྱང་། བདེ་ཆེན་གྱི་ལྟ་མོ་བཞི་དང་སྒོ་མཆོམས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སོ་སོ་བདག་རྣམ་
 པར་བཞག་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སོ་བདུན་དུ་གངས་དེས་པར་བཤད་
 པ་ནི་ནང་གི་དེས་པའི་དབང་གིས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གནས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་གཞི་བཅུ་གཉིས་པོ་འཕུམ་ཕྱག་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ལ་བཞག་པ་དང་། དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་སོ་བདུན་པོ་ཡུལ་གང་ན་ཡོད་ཀྱི་དེས་པ་མེད་པ་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱད་ལས། དཔལ་ལྷན་ལྷན་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་རུ་ས་ཡི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་སོན་གནས་རྣམས་ཀྱན་དང་ཉེ་བའི་གནས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དུ།
 གནས་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུད་དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་སའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ། ཤར་གྱི་ལུས་
 འཕགས་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་རྒྱུད་ཅུད་དང་། བྱང་གི་སྒྲུ་མི་སྟན་དང་། རུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྒྲིད་དོ། །
 ཉེ་བའི་གནས་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སྐྱ་སྟེ། མེ་དང་། བདེན་བྲལ་

དང་། དབང་ལྷན་དང་། རྒྱུ་གི་ཕྱོགས་སུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་རྒྱ་
 མཚོའི་ཕྱེད་ལའོ། །འདུན་པ་དང་། ཉེ་བའི་འདུན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱེད་གཞན་ལའོ། །འདུས་པ་
 ཅན་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ་ཅན་ནི་མེའི་དགྱིལ་ལའོ་རྒྱ་ཕྱེད་ལའོ། །ཁང་པ་དང་ཉེ་བའི་ཁང་པ་ནི་
 མེའི་ཕྱེད་གཞན་ལའོ། །དུར་ཁྱོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྱོད་ནི་རྒྱུ་གི་དགྱིལ་ལའོ་རྒྱ་ཕྱེད་ལའོ། །
 དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ནི་རྒྱུ་གི་དགྱིལ་ལའོ་རྒྱ་མཐའ་ལ་དང་། དེ་ལྟར་གནས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་ལ་ཡང་ས་བཅུ་གཉིས་ནི། ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་
 དག་གི་ཆོགས་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ལྟར་ན། བཅུ་གཉིས་པོ་འཛམ་གླིང་ཁོ་
 བའི་གནས་སུ་མ་བཤད་པས། སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གསུངས་ལ། ཕྱི་ནང་
 མཐུན་པར་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་ལས།
 སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སྤྱི་དབྱེ་བས་སྤྱི་གནས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། །
 དེ་རྣམས་མཐའ་དག་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ས་ཡི་སྟངས་གི་གནས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རིགས་པར་
 བྱ། །དེ་ལྟར་གནས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཡི་བདག་པོ་ཕྱི་དང་ལུས་ལ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་
 འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་གི་དབྱེ་བས་ཕྱི་དང་ནང་གི་
 གནས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཏུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་གནས་སོ་དུག་ནི། རང་གི་ཁམས་དང་།
 སྤྱི་མཆེད་དང་། རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་སྒྱུར་ནས་བཤད་ལ། ཕྱིའི་གནས་ལ་དྲང་
 བའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་གཞན་ལས། ཡོ་རྒྱུན་དང་། ལྡོ་ལྡོ་ར་ལ་སོགས་པ་གནས་སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་
 དག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། བོད་ཡུལ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ། གཉན་ཡོད་ལྷ་མོ་
 གྲོང་ཁྱེར་རེ་རེ་ནའང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རིགས་སོ་དུག་གི་དབྱེ་བས་ཡུལ་སོ་དུག་དང་། དེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དོན་མཐའ་དབྱེ་བའི་གནས་དང་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་ཡོད་དོ། །
 ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ད་ནི་གནས་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཐུན་མོང་
 གི་ཕྱིས་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ། ལྡོ་ལྡོ་ར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནས་ལ་སོགས་

པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
 གྱི་རིགས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་དུག་ནི་གྲོང་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་འདྲ་གནས་སོ། །གང་གིས་ན་འདིར་མཆོག་གི་དང་
 བོའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བོད་ལ་སོགས་པ་དང་།
 རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ན་ཡང་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱུད་གཞན་དུ་མ་བསྟན་ནོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་། གྲོང་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་པ་ནི། གནས་ནི་སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྲོ་དོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་རྣམ་པ་དུག་གོ། །ཅུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་ཆོན་དོ་ཏ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །རྒྱགས་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་ནི་འདུས་པ་རྣམ་པ་
 བཅུའོ། །ཁྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་ནི་དུར་བྱོད་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས། དགྲེས་པ་དོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་ཀྱི། །དབྱེ་བ་འཆད་པའི་མདོར་
 བསྟན་དུ། །འདུ་བ་གཉིས་པོ་བཤད་གྱུར་གྱང་། །རྒྱས་བཤད་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་བས། །འདུ་བ་
 གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་བཞི། །བསྟན་ནས་སྒྲོ་བ་པའི་གནས་སོ་དུག་མི་སྒྲོ་བ་གནས་དང་སོ་བདུན་ནོ། །
 །ཡང་ན་བདེ་དགྲེས་ལན་ཚུན་དུ། །ཁ་བསྐྱང་ནས་ནི་སོ་བདུན་བྱ། །དགྲེས་པ་དོ་རྩེ་མ་སོ་གཉིས་
 དང་། །འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པར་ཉེར་བཞི་བཤད། །ཉེར་བཞིའི་ནང་ན་དགྲེས་དོར་དུ། །མ་བཤད་
 རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། །སོ་གཉིས་ནང་ན་བདེ་མཆོག་ཏུ། །མ་བཤད་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་སོ། །ལན་
 ཚུན་མཐུན་པ་བཅུ་དགུ་ལ། །རྒྱ་གར་ཡི་མིང་གཅིག་གིས། །གྲོང་ཁྱིམ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་
 པར། །བཤད་པའི་ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་གྱུབ། །ཡང་ན་ཡུལ་ཆེན་ཉེར་བཞི་ལ། །གནས་སོགས་
 དབྱེ་གཞི་བཅུ་གཉིས་པོ། །བསྟན་པས་སྒྲོ་བ་པའི་ས་སོ་དུག་མི་སྒྲོ་བ་གནས་དང་སོ་བདུན་ནོ། །དེའི་
 ཤེས་བྱེད་གཞུང་འདི་ལས། །གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས། །ཡུལ་ཆེན་སུ་ཅུ་སོ་བདུན་
 ཞེས། །གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས་ལ་སོགས། །བཅུ་
 གཉིས་འབུམ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་། །བྱུ་བཞི་ལྟན་པ་ཕྱི་ནང་གི། །ཡུས་ལ་ཆང་བར་དེས་བཤད་ནས། །
 རྣམ་ལན་རྩ་ར་སོགས་དབྱེ་བ། །ཡུལ་ཁམས་སོ་སོར་གནས་སོ་ཞེས། །རྒྱ་སྟེ་གཞན་དུ་གང་
 གསུངས་པ། །ཁྱིམ་པ་རྣམས་ནི་དུང་བའི་དོན། །ཡུལ་ཁམས་གཅིག་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི། །རིགས་

གྱི་དབྱེ་བ་སུམ་ཅུ་དུག། ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་གནས་དེ་ན། ། ཡུལ་ཆེན་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་ཆང་། ། ལྷ་བ་
 བདག་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད། ། གང་ན་འཁོད་བའི་གནས་དེ་དང་། ། སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས། ། གསལ་བར་གསུངས་པའང་བཟུང་བར་བྱ། ། ཡང་ན་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་ལས། ། རྣལ་
 འབྱོར་མ་ནི་སོ་བདུན་གྱི། ། གངས་ངེས་བཤད་ཅིང་དེའི་གནས་ཀྱང་། ། བྱི་དང་ནང་ན་སོ་བདུན་
 རོ། ། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱི་ནང་གི་ཡུལ་སོ་བདུན་དུ་འཛོག་པ་
 ཡང་། སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱངས་འབྲས་གསུམ་ལ་སོ་བདུན་རེར་འཛོག་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །
 ཞེས་སྤྲུལ་མ་གོང་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། ། དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞི་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་
 ཡོད་བའི་སྤྱང་བྱ་ནི། སྤང་པོ་ལ། འབྱུང་བ་ལ། བྱིའི་ཡུལ་དུག་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་པ་
 གཉིས། ལག་ངར་གཉིས། ལ། གཤང་བ། སུས་མོ་གཉིས་སྒྲིམ་པོ། ཀླང་མཐིལ་གཉིས་ཏེ་བཅུ།
 ཉན་མོངས་པ་ལྷ་དང་སོ་བདུན་ནོ། ། སྤྱོད་བྱེད་ལམ་ལའང་། སར་བྱིན་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 སྤྲགས་གྱི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་
 བདུན་ནོ། ། གཉིས་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་དང་། བརྟེན་པ་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཐམས་ཅད་གསང་བ་ལས། དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་ནི། ། ལ་བྱེད་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་
 ཡིན། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་ཡས་ཁང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
 དང་སྤྱར་བའོ། ། གཉིས་པ་ནི། རིགས་ལྷ། ཡུམ་ལྷ། གཏི་མུག་རྩོ་རྩོ་མ་སོགས་དང་། གཟུགས་
 རྩོ་རྩོ་མ་སོགས་དུག་ཆེན་གཉིས། བློ་བོ་བཅུ། མཛོན་བྱང་ལྷ་སྟེ་སོ་བདུན་ནོ། ། གཉིས་པ་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་བྱེད་མ་སོགས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྩ་སོ་གཉིས་གྱི་
 རྟེན་དུ་སྤྲས་པའི་རྩ་ལྷ་བསྟན་པས་སོ་བདུན། སུ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ནི་སུ་རྩ་བཞིའི་རྟེན་དུ་རྩ་
 རིང་པོ་བརྒྱད། སྤྱི། ཞུ། རྩོ། ལོ། རྩ་བསྟན་པས་ཡི་གེ་སོ་བདུན། དེ་དག་གི་ནང་ན་གནས་
 པའི་ཁམས་བདུད་ཅི་སོ་བདུན། དེ་དག་ལ་དབང་སྤྱར་བའི་རྒྱུད་ནི། རྟེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་སོ་བདུན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེས་པའི་མཆོན་བྱེད་

དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སོ་བདུན་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་བདུན་ནོ། །གསུམ་པ་སྦྱངས་པའི་
འབྲས་བུ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་ལྷ། ཚད་མེད་བཞི།
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྷ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཁྱེད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དུག་ཁྱོད་པས་
བཅུ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་སོ་བདུན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་བླ་མ་དམ་པས་མཛད་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་ལས་འབྱུང་ངོ་། ། །

འོ་པ་སྐྱོད་པ་ནི། མ་ཡམ་མ་རྩོས་མིན་གྱུར་ན། །གང་གྲུ་འད་དེ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་པའི་ལན་ཡང་ལྷོན་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། གཞུང་འདིར། གངས་ཅན་དེ་ནི་ཏི་སེ་མིན། །མ་རྩོས་རྒྱ་མཚོ་མ་ཡམ་མིན། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལ། ལྷོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་གྲུ་འདི་ནས་འབབ་པའི་ཕྱིར། །མ་རྩོས་ཚོ་ལ་
 བའི་ངལ་བས་ཅི། །འདུས་བྱས་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལྷོན་བཞིན་ད་ལྟ་གནས་པ་མེད། །ཅིས་
 བའི་རྒྱལ་བ་བྱུང་བ་ལ། གཞུང་འདིའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ཡལ་ཆེར་གྱིས་ལན་མ་བཏབ་ཅིང་།
 ལྟ་བུའི་བསམ་ཡས་བས། དེ་དེ་ནས་འབབ་པར་ཆད་མ་གང་གིས་གྲུབ། བོད་ཀྱི་སྤྱན་པོ་ནོར་
 གྱི་ཕྱིར་བྱི་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་གསུམ། ཨ་ཅ་ར་སྤྱན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་གཞན་འོས་ཅི་ཡོད།
 དེ་དག་གི་ཚིག་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་བཞད་གང་དོ། །
 ཞེས་གསུང་ལ། དེ་ཅུ་གྱིས་ནི་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་
 མ་རྩོས་པའི་ཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར། དེས་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་དུ། །རྩུ་འཕྱུལ་མེད་པར་འགྲོ་
 མི་རུས། །ཞེས་དང་། དེར་ནི་རྩུ་འཕྱུལ་མི་ལྡན་པས། །བགྲོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཞེས་བཤད། །
 ཅིས་པ་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ། རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ནས་བྱུང་
 དུ་རི་ནག་པོ། །དགྲུ་འདས་གངས་རིའོ། །ཞེས་པ་དེ་ནི་ཏི་སེ་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པ་དང་།
 མཚོ་མ་རྩོས་པ་ཡང་མ་ཡམ་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉན་ཡོད་དང་ཏི་སེ་ནི་ལྟོ་བྱང་ཐད་
 མཉམ་དུ་དེར་ཕྱིན་པའི་མིའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་། གང་གྲུ་ཡང་མ་ཡམ་པ་ལས་འབབ་པར་དེར་
 ཕྱིན་པའི་མིའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །རྩུ་འཕྱུལ་དང་མི་ལྡན་པའི་མིས། གངས་ཅན་དུ་བགྲོད་
 དགའ་བར། མཛོད་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་བགྲོད་དགའ་བར་ལྷོན་གྱི། བགྲོད་མི་རུས་པར་

108

པོའི་ཁ་ནས་ཤར་དུ་འབབ་པར་བཤད་པ་ལས། བྱེད་འདོད་པའི་གཞུང་ནི་མཚོ་མ་ལམ་ལས་ཟུབ་ཏུ་
 འབབ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སུན་འབྱེན་གཉིས་པའི་ལན་ལ། ཐལ་འགྱུར་དང་།
 རང་རྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་གཞུང་མ་ལམ་ལས་འབབ་པར་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། སི་རྩུ་དང་། སི་ཏ་དང་། པཏུ་རྒྱམས་ཀྱང་དེ་ལས་འབབ་པར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱེད་པ་མ་ངེས་ན། བྱེད་ཀྱི་རྩེ་པའི་བྱེད་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན།
 གཞུང་གང་ལས་འབབ་པའི་མཚོ་དེ་མ་རྩོས་པར་ལུང་ལས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞུང་གང་ནས་འབབ་
 པའི་མཚོ་དེ་ནས་སི་རྩུ་སོགས་ཀྱང་འབབ་པར་ལུང་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚོ་མ་ལམ་
 ནས་འབབ་པའི་གཞུང་མིང་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་གཞུང་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ།
 བྱེད་དང་འབབ་སའི་རྩེ་མཚོ་གཅིག་ནས་འབབ་པའི་རྩེ་ཆེན་གསུམ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་དུ་གྱུར་ནས། རྩེ་ཆེན་གསུམ་པོ་མ་ལམ་ལས་མི་འབབ་ན། གཞུང་
 ཡང་དུས་འདིར་དེ་ལས་མི་འབབ་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲིམ་བྱེད་དུས་སུ་རྩེ་ཆེན་གསུམ་འབབ་
 ཏུ་རུང་པའི་ཤུལ་ཅམ་ཡང་མི་སྤང་བས་གཞོད་དོ། །སུན་འབྱེན་གསུམ་པའི་ལན་ལ། རིགས་པས་
 མ་ངེས་པ་དང་། ལུང་གིས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱེད་ཤུལ་ལའི་གནས་ཀྱང་འཛམ་
 སའི་གླིང་ན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་ལུལ་གྱི་མི་རྩུ་འཕྱུལ་དང་མི་ལྟན་པས་དེར་བགྱོད་མི་
 རུས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་སྒྲིམ་གྱི་གཞི་ལས། དེ་ལས་རྩེ་མཚོ་དུག་ཅན་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་
 ཡི། རྩེ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཕྱོགས་བཞིར་འབབ། གཞུང་དང་ནི་སི་རྩུ་པཏུ་དང་། སི་ཏ་དེ་ལས་རྩུ་
 འཕྱུལ་སྟོབས་ཐོབ་པ། མ་གཏོགས་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་མི་བགྱོད་པ། དེར་ནི་བྱེད་པ་དག་འདུན་
 བཅས་པར་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །སུན་འབྱེན་བཞི་པའི་ལན་ནི། ཐལ་ཆེར་གཞུང་ལས་
 འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ལ། གོ་བདེ་པའི་ལན་ནི། བྱེད་པུང་པོའི་རིའི་རྒྱུ་གཞན་དགོན་བཅུགས་
 ནས་གསུངས་པ་དེ་ནི། ཆོས་གསུང་པའི་དུས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་ཆོས་མངོན་པར་དངོས་པོའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཆད་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་སོ། །སུན་འབྱེན་ལྔ་པའི་ལན་ནི། འོ་ན་བྱེད་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་གནས་
 ལུགས་འཆད་པའམ། གཉིས་ཀ་སྒྲིམ་དངགས་མཐན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།

ཆོས་མཛོད་པར་མཆོག་མཛོད་པར་དང་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་
 མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དང་ཆ་
 ཅིམ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མཛོད་པ་ལས། མཆོག་དང་ཅན་གྱི་བྱང་ན་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་ལ། དེང་སང་ལྟོ་ན་སྤང་བ་དང་། རི་བོ་སྤྲོས་དང་ཅན་མཆོད་ཀྱི་བྱང་ན་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་ལ། ལྟོ་ན་སྤང་བ་དང་། གཞུ་སྤང་བའི་ཁ་ནས་ཤར་དུ་འབབ་པར་བཤད་པ་ལ། དེང་སང་
 མཆོག་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་ནས་བབས་ནས་མཆོད་གཞུང་བཤགས་ཏེ་རུབ་དུ་འབབ་པར་མཛོད་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་དག་མཆོད་ཉིད་པར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 ཆོས་མཛོད་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཆོད་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཐ་སྤྱད་བདེན་པའི་ངོ་ན་མེད་
 བཞིན་དུ། ལྟན་དང་གས་མཁན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པར་འཆད་ན་དེ་ལས་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 བྱ་ཆོད་ལུང་བའི་རི། མཐོ་བ་དང་། ལྷུ་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། རི་དྲགས་སྤྲོ་ཆོགས་དང་།
 མཆོད་དང་རྒྱུ་མང་བོས་གང་བར་བཤད་པ་དེ། དུས་དེར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའམ། ལྷིགས་
 མའི་དུས་སུ་མེད་པར་སོང་བའམ། ལྟན་དང་གས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་གང་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་
 འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཡུམ་གྱི་བྱང་གཞིར། མི་མཛོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་པརྟོ་ཅན་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་ཆུ་བོ་གཞུ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་བསྟན་བཅོས་པ་ཀུན་ལ་སྤྲོ་མོང་དུ་གྲགས་པ་དེ། མཆོ་
 མཛོད་པ་ནས་འབབ་པའི་གཞུ་དེར་ཁས་སྤངས་ན་ནི། མཆོག་པམ་མཛོད་པའི་ཆུ་མཆོག་ཡིན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པར་མི་རུས་ལ། དེ་དེར་ཁས་མ་སྤངས་ན་ཡང་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་།
 རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་དགའ་བ་གཉིས་ཤིག་འབྱུང་ཞེ། ཡུམ་ལས། རི་སྤྱད་དུ། འཛམ་
 ལུང་གི་འདིར་ཆུ་སྤྱང་རི་སྤྱད་ཅིག་འབབ་ཅིང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་ལྟན་སྤྱད་དང་ནགས་ཆལ་སྤྱད་
 བྱེད་པ། །མཛོད་པ་ནས་པའི་སྤྱད་བང་སྤྱད་བདག་བཞིན་གནས་ཏེ། །དེ་ནི་སྤྱད་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་
 མཐུ་དཔལ་ཡིན། །ཞེས་འཛམ་ལུང་གི་ཆུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་བ་མཛོད་པ་ནས་འབབ་པ་
 ལྟ་བུར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ན། ཆུ་བོ་དེ་དག་གང་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བ་བཅད་པས།
 མཆོག་མཛོད་པ་བདེ་སྤྱད་ཏེ་སྤྱད་སྤྱད་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་། མཆོག་མཛོད་པ་ནས་ལྟོ་བྱུགས་སུ་

འབབ་པའི་ཚུ་བོ་ཞིག་ཡོད་ན། རྒྱ་གར་ཤར་རུབ་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་སྤང་དགོས་ཏེ། དེའི་
ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བའི་འཛམ་གླིང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་དོགས་པའི་མཐའ་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཚུ་བོ་གཞུང་འི་མིང་ཅན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་པ་དག་
དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྩ་བ་མ་ལམ་ནས་འབབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་མ་ལམ་ནས་རུབ་དུ་བབས།
རྒྱ་གར་རུབ་ཕྱོགས་སུ་སླེབ་པ་ན། ཤར་དུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་འབབ་པ་དོ་རྗེའི་གདན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་
ནས་བསྐྱོར་ཏེ། མཐའ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི། མདོན་བརྗོད་
དང་། སྤུང་སྤུང་དང་། འདུལ་བ་སོགས་ལས་ཚུ་བོ་གཞུང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཅིང་། ལྷོ་བལ་གྱི་
སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གཞུང་ཞེས་གྲགས་ལ། མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཀྱང་གཞུང་འི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་ཅེས་བཤད་
དོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར། སི་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་འབབ་པའི་ཚུ་བོ་སི་རྒྱ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ན་ཚུ་བོ་ཤུ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཤད་མོད། དེ་དག་ནི་མཚོ་མདོས་པ་ཞེས་བྱ་བ། མདོན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་དེ་ནས་འབབ་པའི་བཤད་པ་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་གསུམ་ཀྱི་གཞུང་ལས། གཞུང་འི་
སྒོ་དང་ཀྱ་ཤ་འབྱེལ། །འིལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་པོའི་རི། །ཀྱ་ལི་ཀ་ནིའི་འཇུག་དོགས་སུ། བྱས་
བྱས་ཡང་འབྱུང་སྟོན་མ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་ལ། དེའི་རྒྱལ་བཤད་ཀྱང་། བྱབ་འཇུག་གིས་མི་འུ་
ཐུང་དུ་སྤྱུལ་ནས། ལྷ་མིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བུ་དྲུག་ཁྲི་བསད། དེ་རྣམས་དཔུལ་བར་
སོང་བ། དེ་དག་གི་ཆ་བོ་རྟང་གིར་ཏ་ཞེས་བྱ་བས་མ་བཟོད་ནས། ལྷ་ཆངས་པ་ལ་གསོལ་བ་
བཏབ་པས། ལྷ་ཡུལ་ན་ཚུ་བོ་གཞུང་ལྷ་མོའི་གཞུགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཚུ་བོའི་གཞུགས་སུ་བྱས་
ནས་བྱིན་པ་ན། བར་སྐབས་སུ་དབང་ཐུག་ཆེན་པོའི་རལ་པར་ཟེར་བས་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་འབྱེལ།
དུས་དེར་དེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རལ་པ་བཙོར་བའི་ཐིགས་པ་ཅིག་གངས་ཏེ་སེའི་
འགྲམ་དུ་འབྱེལ། དེ་རྒྱ་མཚོར་བབས་ནས་ས་འོག་དུ་སོང་བས། ལྷ་མིན་གྱི་བུ་དྲུག་ཁྲིའི་རུས་པ་
བཀྱས་པས། དཔུལ་བ་ནས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིམ་པར་འཆད་ལ། དེ་ལྟར་ཚུ་བོ་འདི་ནམ་
མཁའ་ནས་བབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞུང་དང་། ལྷ་ཡུལ་དང་། ས་སྟོངས་དང་། ས་འོག་གསུམ་
དུ་བབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱན་གསུམ་པ་དང་། ལམ་གསུམ་ཅན་དང་། སྐལ་ལྡན་གིང་ཏ་དང་།

ལྟོ་ན་རྒྱུ་ལྟོ་ལ་སྟགས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་སོ། །དེ་ཡང་མ་ཡམ་ནི་གསྐྱེ་འབྱེད་པ་ལས་བྱུང་
 པའི་མཚོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་གང་ནས་འབབ་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མཚོ་མ་
 རྩས་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། ལུ་སྟགས་བྱེད་ཀྱིས་སྟགས་པ་དག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་དང་།
 གངས་ཏི་སེ་ལྟ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་འཛིག་
 རྟེན་པ་དག་ལ་དེ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མི་གནས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་སྟགས་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་མཚོ་མ་རྩས་པ་དེ་ལས་འབབ་པའི་རྩ་བོ་བཞི་དང་བཅས་པ། འཛམ་གུང་གླིང་འདི་ཉིད་ན་
 བྱང་གི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བོ་དང་རྩོར་ལ་སྟགས་པའི་མི་རིགས་རྩ་འབྱུལ་དང་མི་ལྟན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་ཤམ་ལའི་བཀོད་པ་བཞིན་
 བོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འཛམ་གུང་གླིང་འདིའི་བྱང་ཕྱོགས་འཛམ་གུང་གླིང་
 འདི་ཉིད་ན། རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན་གངས་རི་ཡོད་དོ། །གངས་རི་དེའི་ཕ་རོལ་
 རི་སྟོས་ཀྱི་དང་ལྟན་པའི་རྩ་རོལ་ན། མཚོ་མ་རྩས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས། རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་བོ།
 གསྐྱེ་དང་། སི་རྩ་དང་། སི་ཏ་དང་། པལྟ་འབབ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཞིང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་ལྡ་བཅུ་
 ཡོད་ལ། མཆུར་ཡང་དཔག་ཚད་ལྡ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་རྩས་གང་དོ། །
 དེར་ནི་རྩ་འབྱུལ་དང་མི་ལྟན་པའི་མིས་བསྟོད་པར་དགའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ན། གང་ལ་འབྲས་
 བུ་མངར་པོ་དག་ཡོད་པའི་ཤིང་འཛམ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པར་གྱུབ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་འདི་
 འཛམ་གུང་གླིང་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །མངོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་གངས་
 ཅན་འདི། ཡུལ་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་འཆད་པ་རྒྱད་སྟེ་དགོངས་པར། རྩ་བཅུན་གྲགས་པའི་
 ཞབས་ཀྱིས་ནི་བཀྲལ་བར་མི་གསལ་ལ། ལྷག་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཏི་སེ་གནས་ཆེན་དུ་འཆད་པ་དེ་
 ཡང་། ལྟ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དང་། དག་བཅོམ་ལྟ་བརྒྱུའི་བཞུགས་གནས་སུ་བསམས་ནས་དེ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བཅུན་མི་ལའི་མགུར་ལས། གངས་དཀར་ཏི་སེ་སྐད་པ་དེ། །དག་
 བཅོམ་ལྟ་བརྒྱ་བཞུགས་པའི་གནས། །རི་བོ་གངས་ཅན་བྱ་བ་ཡིན། །མ་ཡམ་གཡུ་མཚོ་སྐད་པ་
 དེ། །མ་རྩས་མཚོ་མོ་བྱ་བ་ཡིན། །བྲག་དམར་སྟོ་མཐོ་སྐད་པ་དེ། །རི་ནག་འབྲིགས་བྱེད་བྱ་བ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་མོད། འདི་ནི་སྟོན་དངགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ། བྲག་དམར་སྟོ་མཐོ་དེ་རི་བོ་འབྲིགས་བྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དྲི་བ་སོ་དགུ་པ་ནི། མངོན་པ་ནས་གསུངས་གངས་ཅན་དེ། །ཏི་སེ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་སྟེ་
མས། །ཁས་བྱངས་ཤམ་ལ་ཡིན། །གངས་ཅན་ཏི་སེར་མ་སྒྲིས་པས། །ཚུད་ལན་འབྲེལ་པ་གང་
ཡིན་བརྟག།རང་གི་ལུགས་ལ་མངོན་པ་ནས། །གསུངས་པའི་གངས་ཅན་རྒྱུད་སྟེ་ལས། །བཤད་
པའི་གངས་ཅན་དེར་བཞེད་དམ། །གཞན་ཡང་བདེ་མཆོག་གི་དྲོར་ལས། །འབྱུང་པའི་གངས་
ཅན་གངས་ཡིན་པ། །ཤམ་ལ་ཡི་གངས་ཅན་དུ། །ངེས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་རྒྱས་སམ། །ཞེས་
པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་འདིར། རི་སྐད་དུ།
དེ་ཡི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལྟར་ཡིན། །དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
འཆད་པ་ན། གཞུང་འདིའི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་ལལ་ཆེ་བས། གངས་ཏི་སེ་ཡུལ་ཆེན་གྱི་ནང་ཆོན་
དུ་གྱུར་པའི་རི་བོ་གངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྒྱས་འཁོར་དང་མི་མཐུན་པ་དང་།
མངོན་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ལལ་པོ་ཆེའི་མདོ་སྟེ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གཏན་ཆོགས་སུ་
འགོད་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། གཞུང་དུ། དཔལ་ལྷན་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མངོན་པའི་གཞུང་དུ་གསུངས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུ་རི་བཞིན་པ་ལ་
བལྟས་ན། ལུང་དེ་གཉིས་ཀ་ནས་རི་བོ་གངས་ཅན་དོན་མཐུན་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རྒྱས་འཁོར་ནས་གསུངས་
པའི་གངས་ཅན་གྱི་བཤད་པ་དང་མ་མཐུན་པ་ཅུ་གྱིས། ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
པའི་གངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་རྒྱས་ན། བདེ་གྱི་གཉིས་ནས་མཐུན་པར་ཡུལ་ཆེན་དུ་
གསུངས་པའི་ཉི་མ་ལ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་མ་ངེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཆོ་མ་དྲོས་པ་དང་འབྲེལ་
ཆགས་སུ་གནས་པའི་རི་བོ་གངས་ཅན་དེ། ཡུལ་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གངས་ཅན་དུ་
ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་གྱི་རྣམ་བཤད་དག་ལྟར་དུ། ཡུལ་སོ་བདུན་
གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གངས་ཅན་དེ། བལ་བོད་ཀྱི་མཚམས་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གོང་འོག་གི་འཕྲོས་དང་མ་མཐུན་ནོ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་

རྩི་བ་བཞི་བརྒྱ་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱེ་གྲོའི་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས། །ཤར་ལ་རུ་དམག་འདྲེན་པའི། །
 བཤད་པ་གསལ་པོ་གང་ན་བཞུགས། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདྲི་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་ལས། སྤྱི་གསལ་མའི་དུས་སུ་འཕགས་པའི་ཡུལ། །སྐྱེ་གྲོའི་ཆོས་གྱིས་

གང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྐྱོ་ཁོ་འུ་འཕྱུལ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། དེའི་
ནམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་ཀུན་གྱིས། །སྐྱོ་ཁོ་འུ་འཕྱུལ་གྱིས་ཤུག་ལར་དམག་འདྲེན་པའི་བཤད་པ་
མཛད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
རྒྱད་དང་འགྲེལ་པ་དག་ན། ཤུག་ལ་ནས་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས།
སྐྱོ་ཁོ་གང་ན་འཁོད་པའི་ཡུལ་དེར་དམག་འདྲེན་པར་བཤད་ཀྱི། །སྐྱོ་ཁོ་རྒྱལ་པོས་ཤུག་ལར་
དམག་འདྲེན་པའི་བཤད་པ་གསལ་པོ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྣང་ངོ། །ཞེས་ཆོལ་བ་དག་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་རྒྱད་ལས། །སྐྱོ་ཁོ་ནམས་ནི་གཞོམ་པའི་སྤྲད་ཏུ་
མི་ཡི་བདག་པོ་དབང་པོ་བཅུ་གཉིས་དག་དང་ལྡན་པར་འགྲོ། །དུམ་བུ་དུམ་བུ་དག་ཏུ་སྐྱོ་ཁོ་
ཆོས་ནི་བཅོམ་ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་
ལྡན་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ལག་བསྐྱར་བའི་དུས་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་བོ་དག་ནི་འདས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་
དུས་སུ་ངེས་པར་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐྱོ་ཁོ་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། །སྐྱོ་ཁོ་དབང་
པོ་གདུག་པ་ཇི་སྟེད་པ་དང་ཇི་སྟེད་ལྟ་མཚོག་གིས་བདུད་དྲག་པོའི་རིགས་ལྡན་ཡང་། །དེ་ཡི་དུས་
སུ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ས་ཡི་སྟེང་གི་གནས་སུ་འབྱུག་པ་དྲག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཡུལ་དུ་སྐྱོ་
ཁོ་དག་ལ་མཐའ་དག་ས་ཡི་སྟེང་དུ་སྒྱུན་བྱེད་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་རང་གི་དཔུང་། །ཡན་ལག་བཞི་
ལྡན་གྱི་ལ་ཤ་ཡི་རི་བོ་ལྟ་ཡིས་བཀོད་པའི་གྲོང་ནས་དུས་མཐར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དྲག་པོ་གདོང་
དྲག་ཆོགས་ཀྱི་དབང་པོ་འཕྲོག་བྱེད་ནམས་ཀྱང་རིགས་ལྡན་ལ་ནི་གྲོགས་དག་སྦྱིན་འགྱུར་ཏེ། །རྩོ་རྩ་
སྤྱང་པོའི་དབང་པོ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྩ་མི་བདག་དཔའ་བོ་བྱག་ན་མཚོན་ལྡན་ནམས་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་
ཅུང་དུས་ཀྱི་མཐར་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་དཔུང་གི་ཆོགས་བཅས་རྒྱ་བོ་ཤི་ཏའི་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུར་
འོངས་ནས། །སྐྱོ་ཁོ་ཆོགས་དང་སའི་སྟེང་དུ་འབྱུག་པ་བྱས་ནས། །སྐྱོ་ཁོ་གཡུལ་དུ་བཅོམ་སྟེ།
རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་སྤྱིང་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བས་དུས་བཞི་ཕྱི་མའི་མགོ་ཅོམ་པས་སོ། །སྒྲུ་
དུ་དོགས་པ་སྦྱིང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། །སྐྱོ་ཁོ་འུ་འཕྱུལ་གྱིས།
ཤུག་ལ་དུ་དམག་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ། བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་བའི་རྒྱལ་ཡིན་གྱི། དངོས་
སུ་འདྲེན་སྤྱིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ཞེ་ན། རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་ལ་

བབ་བ་དེའི་ཆོ། ཆངས་པའི་དྲང་སྤྱང་བྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཞལ་མེད་
 ཁང་པར་དབང་བསྐྱར་ནས། རྫོང་རྫོང་རིགས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་གོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་བྱས་ན། འཇམ་
 དབྱངས་གྲགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཟིན་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་ཏུ། འཕགས་པའི་ཡུལ་
 ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེའི་ཆོས་འཇུག་ལ། དེའི་ཆོ་དྲང་སྤྱང་བྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པོའི་བརྒྱ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་
 སྐྱེའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ནས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེའི་དབང་པོའི་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས། བསྐྱེ་ལའི་
 གནས་སུ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེའི་ཆོས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ།
 དྲང་སྤྱང་བྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པོ་རྫོང་རྫོང་རིགས་སུ་བྱེད་པའོ། །དེར་མི་བྱེད་ན་ཡུལ་ཁམས་
 གཞན་དུ་ཕྱུང་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་བྲི་མ་མེད་
 པའི་འོད་ལས། རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་པོ་གྲགས་པས་གསུངས་པ། འདིར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་འདིར་བྱེད་རྣམས་བཞུགས་པར་བྱ་ཞིང་།
 འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་བྱེད་རྣམས་བདག་གི་
 བཀའ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན། བདག་གི་བྱོང་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲུ་བོར་ལ། གང་དང་གང་དུ་
 མོས་པ་དེ་དང་དེར་བྱེད་རྣམས་སོངས་གིག་ལྷན་པ་གཞན་དུ་ན་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་པའི་རྫོང་ལ།
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ངེ་ཆ་བོ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་སྐྱེའི་ཆོས་དར་བར་བྱས་ནས། བསྐྱེ་ལ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྲུ་ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེའི་ཆོས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་དྲང་སྤྱང་བྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པོ་
 རྫོང་རྫོང་རིགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས། བསྐྱེ་ལའི་གནས་སུ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེའི་ཆོས་འཇུག་པའི་
 མཐུ་མེད་ལ། རྣམ་ཞིག་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ས་དུམ་ཐུ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་སྐྱེའི་ཆོས་
 ཞུགས་པ་ན། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པའི་སྐྱེ་བ་རིགས་ལྷན་དུ་གྲུ་བོ་རིམ་གྱིས་བྱོན་ནས་སྐྱེ་སྐྱེའི་
 ཆོས་ཀྱན་བཅོམ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་འགོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་། དུས་
 དེར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་འབྱུང་བར་ནི་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་པ་དག་ན་རེ། དུམ་ཐུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེའི་
 ཆོས་འཇུག་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་དེ་འཇོམས་ལོ། །སྤྱི་མི་སྤྱོད་ན་མི་དགེ་བཅུ་མེད་ཅིང་། །སངས་

ཀྱས་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་ཞེས། །འདུལ་བ་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོན་རྣམས་ལས་གསུངས། །དེ་
དང་དེ་ཡི་འགལ་བ་རི་ལྟར་སྟོང་། །ཞེས་པའི་སུན་འབྱིན་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་སྤངས་པ་བྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །

དྲི་བ་ཞིག་ཅིག་པ་ནི། རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་ཞེས་བྱ་བ། །ཕྱག་ན་དོ་རྩེའི་སྐུལ་པ་དངོས། །
ཡིན་པའི་བཤད་པ་གང་ན་ཡོད། །ཅེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། གཞུང་དུ། དེ་ཆེ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ཡི། །སྐུལ་པ་དྲག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱལ་པོས་གྲུ་གྲོ་
ཀུན་བཅོམ་ནས། །ཞེས་པ་ལ། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་ཕལ་ཆེ་བས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཅི་ཡང་
མི་སྤང་ལ། སྟོས་ཁང་བས། དེ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ཡི། །སྐུལ་པ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་
ཉིད་ཀུ་མ་རའི་རྣམ་བཤད་དུ་འང་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རེས་དོན་དུ་སངས་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་སྐུལ་པའི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད།
གཞན་གྱི་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐུར་འགྱུར་མོད། དྲང་བའི་དོན་དུ་སྟོན་གྱི་རྒྱད་སོ་སོའི་དབང་གིས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་སྐུ་སོ་སོར་འཛིག་པ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས། ཕྱིན་ལས་
སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིག་པ་དེའི་ཆེ་ན། གང་གི་སྐུལ་པ་གང་ཡིན་མ་འདྲེས་པར་འཆད་དགོས་ཏེ།
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙུ་གསུམ་དང་། ཁྱོ་བོ་བཙུའི་སྐུལ་པ་རྣམས་མ་
འདྲེས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཅུ་བའི་རྒྱད་དྲངས་པ་ལས།
རི་སྐད་དུ། འདས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་འོད། །དེ་ནི་བགེགས་དགའི་སྐུལ་པ་སྟེ། །ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་
ཟླ་བཟང་ཁྱོད། །ས་སྟོང་གཤིན་རྩེ་མཐར་བྱེད་དང་། །སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང་། །རྒྱགས་
བྱེད་ཁེངས་བྱེད་རིམ་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་སྟོང་པོ་འཇམ་དབྱངས་དང་། །འཛིག་རྟོན་མགོན་པོ་གོ་
རིམ་བཞིན། །གཤིན་རྩེ་གཤེད་སྐྱེས་ཁྱོ་བོ་བཙུ། །དེ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན། །བཙུ་
གསུམ་དེ་རྣམས་རིམ་པ་ཡིས། །རིགས་ལྡན་རིགས་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གྲགས་པ་རིགས་
ལྡན་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ནས་རིགས་ལྡན་པ་དྲུ་དཀར། །བཟང་པོ་རིགས་ལྡན་གསུམ་པ་སྟེ། །དེ་
བཞིན་བཞི་པ་རྣམ་རྒྱལ་ལོ། །བཤེས་གཉིན་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་ཕྱག་འདུན་པ་བྱུང་འཇུག་སྐྱས་
པའོ། །ཉི་མ་གྲགས་དང་ཤིན་ཏུ་བཟང་། །རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་དཀར་དང་། །རིགས་ལྡན་ཉི་

118

སྒྲུབ་རོ། །གཞུང་གི་ཆོག་རང་འདོད་ཀྱི་ཉོག་པས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་ན། ཆོས་ལ་དབང་བའི་
 ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། རུས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞུང་མ་དག་པ་རྒྱ་འབྲུམ་ས་
 པ་འགའ་ཞིག་སྤང་བ་ནི། འདི་ལྟར། ཤེས་རབ་པ་ལ་ལྟོན་པ་ཡི། །མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་
 ལས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རུས་གསུམ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པ་
 དགོན་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས། །སེང་གེ་གང་ལ་འང་མི་འཛིགས་མོད། །ཞེས་གསུངས་དགོས་རྒྱུ་
 ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུ་མར། མ་རིག་ལྟོངས་པའི་མུ་སྟེགས་ལ་འང་། །ཞེས་སྒྱུར་
 དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ན་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རུས་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དགོ་སྟོན་ལས་
 གྲོལ་བའི་བཤད་པ་མི་སྤང་བ་དང་། དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ན། སེང་གེ་མེ་ལ་འཛིགས་པ་
 སོགས་ཀྱི་དབེ་དོན་དེ་མི་སྤང་བ་དང་། བྱམས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲུ་ན། མ་རིག་ལྟོངས་པའི་མུ་སྟེགས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཡོད་ན། རི་སྐད་དུ། གང་ལས་རྒྱུ་མཆོན་གང་བྱིར་ནི། །ཞེས་སོགས་
 རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་སྤང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བང་ལུས་ལ་སྒྱུར་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། རིགས་ལྟན་དག་པོ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་སྒྲུལ་པར་གཞག་པས་ཆོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྟན་རྒྱུད་ལས། འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་དོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་ལྟ་མཆོག་
 བདག་རྣམས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་ཤིགས་ལྟན་དག་ནི་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྤང་བོ་རྟ་དང་
 ཤིང་རྟ་མངག་གཞུག་འཕགས་པའི་ཆོད་མེད་རྣམས། །དྲག་པོ་རང་རྒྱལ་མིང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་
 མན་ནི་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ་གཏུག་པ་སྒྲ་སྒྲུའི་དབང་། །སྟོན་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དག་སྟེ་གང་
 ཞིག་བྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲུ་བྱེད་མི་དགའི་ལམ། །རྟ་ལ་གནས་པ་མ་རིག་པ་སྟེ་ལྟ་མིན་
 དཔུང་རྣམས་མཐའ་དག་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །དེ་ཡི་གཡུལ་ལ་བསྐྱུད་པ་སྟེ་དཔེ་
 འཛིགས་པ་འཛོམས་པ་དག་སྟེ་དཔལ་ལྟན་རྒྱལ་པ་ཐར་པའི་ལམ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲ་
 སྒྲུའི་དབང་པོའི་འབྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་པར་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དཔུས་སུའོ། །སྒྲུ་མའི་
 གཞུགས་ཀྱང་བྱེ་རོལ་རྟ་ནི་དེས་པར་མ་ཁའི་ལུས་དུ་སྒྲ་སྒྲུའི་འབྲུག་སྟེ་འབྲུག་པ་མིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། བྱེ་རོལ་རྟ་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་

ལོ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུས་ལ་དོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་ཐུགས་དོ་རྩེ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ལྷ་མཆོག་
བདག་པོ་དབང་ཐུག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
འགོག་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཐུགས་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ། དེས་
དོན་གྱི་ཐུག་ན་དོ་རྩེ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དབལ་མཆོག་ལས། ཐོག་མཐའ་
མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དོ་རྩེ་སྤེམས་ཚུལ་བདག་པོའི་བདག་མཆོག་གི་དང་
པོའི་སྤེམས་བུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

དྲི་བ་ཞེ་གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་མདུད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་སོགས་དག་བཅོམ་རང་
རྒྱལ་གྱིས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། དྲངས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ལུང་། སེམས་ཅམ་
གཞུང་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ན་འདའ། །
ཐབས་ལ་མཁས་ན་རྟོགས་སངས་རྒྱ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྒྱུད་པ་བསྐྱེད་ན་ནི། སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་མི་ཐུས། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་འགོག་པར་ལྷུང་། །
ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་སྡེ་
རྒྱན་གྱི་ལུང་དེ་དྲངས་པར་གསལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་ན་སྟོན་ཡོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་མདོ་
སྡེ་རྒྱན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་
གསུམ་ཀ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་
པའི་གཞུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་གོ་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་
སྟོང་པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར་སྤེམས་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་ལན་གདབ་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་འགོག་པའི་གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་ན། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་སོ་
ཞེས་གངས་ཅན་པ་བྱི་མ་དག་གིས། ཐུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་
ལེན་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྒྲུབ་བྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཞེ་སྤྲུགས་སུ་གཞག་ནས་སྒྲུས་པ་དེ་ཉིད།
ཀུན་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་མེད་ཀྱང་། དུམས་ཆོས་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་དག་གི་ལུགས་མ་

ཡིན་ཏེ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལས། དབྱེ་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་ལ། དབྱེ་དོག་ཅག་གི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་
 ཀྱང་རྟོགས་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཆེ་བ་དང་། བྱལ་པའི་ལྷོང་ཉིད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། དང་པོ་རང་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་
 བ་ནས། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་སུ་འཆད་ལ།
 དེ་ཉིད་བྱམས་ཆོས་བར་པ་གསུམ་རྗེས་འབྱུང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་གདོན་མི་བཟའི་
 ཕྱིར་དང་། འཕགས་སངས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་ལྷོ་ནས་རིགས་སུ་འཛོག་ཚུལ།
 དབུས་མཐའ་དང་མཛོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 གཞུང་འདིར་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀས་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་ཅིང་། འབྲས་སུ་བཟང་
 ངན་གྱི་བྱང་པར་ཐབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི་བྱང་བྱང་བཤད་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ཁོ་ནར་མ་བཟད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེ་ལས་ཅིར་
 འགྱུར་ཞེན། འོ་ན་གཞུང་དུ། ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཡལ་ཆེར་མཐུན། ལྷན་གྱི་དབྱེ་བས་བཟང་
 ངན་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་ལྷོང་ཉིད་ཡལ་ཆེར་མཐུན། །འབྲས་སུ་བཟང་ངན་ཐབས་ཀྱིས་བྱེད། །ཅེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྐམ་པའི་དོགས་པ་འདི་སྒྲུའོ། །ཉིས་པ་དེས་གཞོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ཀྱི་དོན་ནི། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་བཟུང་བ་
 ཡིན་ལ། ཐབས་དང་བྲལ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་མི་འབྱུང་། དབྱེ་བ་དེ་མེད་པར། ལྷོང་པ་
 ཉིད་རྒྱང་པ་བསྒྲུལ་ན་ཆད་པའི་མྱང་འདས་སུ་འགོ་བཤམ་གཞན་མེད་དོ། །ཅེས་པའི་དོན་དུ་
 འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་ན། ལྷོང་ཉིད་སྒྲུལ་
 ཡང་ལྷོང་པ་ཉིད་མཆོག་སྒྲུལ་པ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་བསྒྲུལ་པའི་འབྲས་སུ་དོན་དུ་མི་གཉིས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ན་རེ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་ཅན། སྤྱོད་པའི་

མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། སྤྱིང་བ་གསལ་ལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྒྲིམ་པ་དེ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན། དེ་ཉིད་རྒྱུང་བ་བསྒྲུབས་པས་འབྲས་བུ་སྒྲུ་གསུམ་མཛོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་སྒྲིམ་སྤྱིང་ས་གསུམ་མ་བྱས་པར།
སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་
ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་ནུས་ཀྱང་། སྒྲུ་གསུམ་ཀ་ཆང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་མཛོན་
དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

དྲི་བ་ཞེ་གསུམ་པ་ནི། ཡི་དམ་སྒྲོམ་པ་དགྲོངས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །སྤྱིང་གཞི་སྤྱིང་བྱེད་མི་
འཕྲོད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་བཅོས་མིན་གྱི། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་པ་འདི་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་དུ། བརྒྱ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་ན་
ཡང་། །སྤྱིང་གཞི་སྤྱིང་བྱེད་ལེགས་འཕྲོད་པའི། །ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཀྱན་བོར་ནས། །རང་
བཟོའི་དགྲོངས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པར་ཟད། །ཅེས་པའི་སྒྲུ་རི་བཞིན་པ་ལ། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ཀྱན་
གྱིས། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་། སྟོན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། མཛོན་པར་བྱང་རྩབ་པ་ལྟ་
ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར། རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་ར་དགྲོངས་བསྐྱེད་བྱས་པ་
ཅམ་གྱིས། སྤྱིང་གཞི་སྤྱིང་པར་མི་ནུས་པའི་བཤད་པ་མཛད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་
དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། རྩམ་སྒྲིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་
མི་སྤྱིང་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟོན་དང་བརྟོན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་
ལའོར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར། ཅིག་ཆར་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྤྱིང་པའམ། སྤྱིང་ཀྱང་དེས་སྤྱིང་གཞིའི་སྤྱིང་གི་སྤྱི་འཆི་བར་དོ་
གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སྤྱིང་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་དོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། སེམས་ཅན་རྩམ་ཏེ་
སྤྱི་བ་བཞིན། །ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་སྒྲོམ། །ཞེས་དང་། བཅོས་མ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་གང་། །
དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད། །མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་མཐོང་
གྲོལ་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །གྲུབ་པའི་དགྱིལ་ལའོར་གཉིས་
མེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། འགལ་ལོ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་འདི་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་དངོས་

ལན་གདབ་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དགྲོངས་བསྐྱེད་
 མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷ་ལྷ་ཞེས།
 ས་བོན་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ལྷ་པོ་རེད་པོ་གཅིག་ཙམ་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པ་
 འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་སྒྲེ་གནས་བཞི་པོ་གང་ཡང་སྒྱུར་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 དོན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྐྱུང་གཞི་སྒྱུང་བྱེད་ལེགས་འབྲོད་པའི། །ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཀུན་བོར།
 ཞེས་དང་། རང་བཟོའི་དགྲོངས་བསྐྱེད། ཅེས་པ་ལ་རུས་པ་འདོན་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱིར།
 མངོན་བྱང་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་གིས་དྲོད་བཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ལུ་བ་གྲུས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཀྱིས། མངལ་སྐྱེས་དང་སྒྲོང་སྐྱེས་སྐྱུང་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱས་ཏེ་སྐྱེས་པ་
 སྐྱུང་། ཞེས་བྲམ་མ་གོང་མ་རྣམས་གསུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་དོ་རྗེ་དེའི་བྱ་བའི་ལུགས་
 ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ནི།
 རྒྱས་སྐྱེས་ཁོ་ནའི་སྐྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཞིག་གིས། སྒྲེ་གནས་
 བཞི་ག་སྐྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་བརྒྱལ་འབྲིང་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ། ལྷ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེགས་དོན་བསམས་ནས། མ་དག་པའི་ཐུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
 སྐྱུངས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་མ་སྐྱུངས་པར། མ་
 དག་པའི་ལུས་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ཅུ་དང་ཁམས་རྣམས་དབའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་
 རྣམས་སུ་གསལ་བའདུག་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་། སྐྱུང་བྱེད་ལྷ་དང་དཀྱིལ་ལོར་གཉིས་ཀ་
 ཡང་དག་མ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མ་དག་པའི་ལུས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྐྱུང་རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། དབའ་བོ་
 དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ཡང་
 དཔེར་ན། སྐྱི་བོ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེ། ཞེས་འཆད་པ་དེའི་ཆེན་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱི་བོ་ནི།
 གསུམ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འོ། །དེ་ལས་དང་
 པོ་གཉིས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེར་མི་རུང་སྟེ། ཡེ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པས། གནས་གྲུར་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེན་འདོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་

དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཉིད་
 གྱི་སྒྱི་བོ་ཞེས་པ་ནི། མ་དག་པའི་ལུས་གྱི་སྒྱི་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལུས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུབ་པའི་བདེ་མཆོག་འཁོར་
 ལོའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་
 ལ་སྒྱུང་གཞི་དང་སྒྱུང་བྱེད་གྱི་གོ་དོན་འཕྲོད་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་ལ་སོ་སོར་ངོ་སྤྲོད་དགོས་པ་མེད་
 ནོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁུ་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ཡལ་ཆེར་ཡང་། སྒྱུང་
 གཞི་སྒྱུང་བྱེད་ལེགས་འཕྲོད་པའི། ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པར། །རང་བཟོའི་དགྲོངས་
 བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་མཐོང་། །བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར། །སོང་བའི་གང་ཟག་ཡང་རབ་
 གྱིས། །ཚོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྒྱུང་བའི་ཆོ། །དགྲོངས་བསྐྱེད་གསུངས་གྱི་ད་ལྟ་མིན། །དཔེར་
 བ་ཁ་ཟས་དགྲོངས་བསྐྱེད་ལ། །སྒྲོན་དུ་འཆོག་ཆས་མི་དགོས་སམ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་མ་
 སྒྱུངས་པའི། །ལྟ་སྒྲོམ་དགྲོངས་བསྐྱེད་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དྲི་བ་ཞེ་བཞི་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟ་བུར་འོད་གསལ་དང་། །བྱུང་འཇུག་ཅེས་པ་ཆོས་སྒྱུ་དང་། །
 སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ལ་བཤད་པས་ན། །འོད་གསལ་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་དུ། །ཁས་བྲུངས་པ་ལ་འགལ་
 ཅི་ཡོད། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། །འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །གཞུང་དུ།
 །ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ནི། །འོད་གསལ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུ་བ་ཐོས། །འདི་ནི་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་པའི་སྒྱུ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
 ཟུར་ཐོན་པའི་བཤད་པ་མི་སྣང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ལ། །ལུང་
 དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །སྒྱུད་བསྐྱུས་སུ་འོད་གསལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འཆད་
 པ་ན། ཆོས་གྱི་སྒྱུ་དང་། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུམ་དང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། །ལམ་
 གྱི་རྣམ་པ་མཁྱེན་པ་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།
 །སྒྲུབ་པའི་ཞབས་གྱིས་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། །འོད་གསལ་བ་ནི་རབ་སྟོན་དང་། །བྱུང་དུ་འཇུག་པ་

རབ་རྫོགས་བྱེད། །མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད། །མཐའ་ནི་མུར་ཐུག་པ་ཡི་ཆོག་ཅེས་
 གསུངས་པ་དང་། རིམ་ལྡེ་ལས། ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་ནས་ནི། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། །སྤྱར་ཁིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ། །
 འདི་ནི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །རྫོང་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་འདུང་། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྷན་
 པའི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དེ་ནས་འགྱུར། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
 རྗེས་སུ། །ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱར་ལྡང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པས། ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྤྱི་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་གནས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་སྤྱིའི་མི་
 ལོང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བྱུང་ལས། གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
 རིགས་པ་ནི། འདིར་མཐར་ཐུག་དུ་འཆད་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་ཡང་། སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་
 དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། རིམ་ལྡེ་ལས། སློབ་བཞིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །
 ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྒྲིམ་གྱུར་པ། །ཞེས་དང་། ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། །སྤྱར་ཡང་
 གང་ལའང་མི་སློབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་ན། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་མཐར་ཐུག་དུ་
 མི་རུང་བས། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁོ་ན་མཐར་ཐུག་དུ་འཆད་དགོས་ལ། ཟུང་འཇུག་གཉིས་
 པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་ལ་ཡང་། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། མི་སློབ་པའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་
 ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱར་བཞེངས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྒྱང་ལ་བཞུགས་ནས། མཆོན་ཐུང་གྱི་དུས་སུ་འོད་
 གསལ་མངོན་དུ་མཛད་པར་བཤད་པ་འདིས་ཀྱང་། འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་འཆད་པར་གྱུ་བོ། །སྤྱི་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི།
 དེ་ཡང་། གསང་སྤྲུལ་རྫོང་ཐེག་པའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་
 བས། རིམ་པ་གཉིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་རྫོང་འཛིན་

126

ཡང་། སྒྲོན་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་ཏུ་སོང་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་
 པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཚང་བའི་དབང་
 གིས། སྒྲོན་པ་མ་སྒྲོན་ཅིང་། བདེན་པ་མཐོང་ཡང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས།
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱེད་མ་རུས་པས། འཕེན་པ་འདི་ལྟར་བཏང་སྟེ། འཆི་
 བའི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། བར་
 དེའི་སྒྲིད་པར་འཆར་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལོངས་སྒྲོན་ཇོགས་པའི་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་
 ནི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཏི་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཆི་
 བའི་དུས་དེར་ཡང་འོད་གསལ་མཐར་མ་བྱིན་ན། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་མཁའ་ལ་སྒྲོན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་གནས་སུ། སྒྲེ་བ་བརྒྱད་ནས་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་
 པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། བྱང་འཇུག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ། འོད་གསལ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་དེས་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་ཆོ་དེ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་
 ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོན་ཅིག་དང་པོ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱང་འཇུག་དོ་རྩེ་
 འཆར་གི་སྒྲུ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་འོད་གསལ་དང་སྒྲུ་ལུས་
 གཉིས་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར། གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་འབྲེས་པ་དེ་ལ་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། དེ་ཡང་འདིར་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྟེ། བཅུ་གསུམ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་སའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྒྲུ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུ་ཞེས་འཛོག་
 པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྒྲུ་ལས་གཞན་སྤང་གི་གཟུགས་སྒྲུའི་སྤང་བ་སྒྲོན་པ་ནི། འོད་
 གསལ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུར་ལྟར་བའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལས་
 ཡང་ན། སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ། འོད་གསལ་གྱིས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་
 སྤངས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས། སྤང་བྱ་ལྟག་མ་རྣམས་ལུས་ཀྱང་།
 མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། རྩིས་ཐོབ་ཏུ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་། ལྟའི་སྒྲུ་རྒྱུང་
 སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་དེ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་དེ་ལ་ནི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་
 འཇུག་ཅིས་བྱའོ། །འདི་ནི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རིམ་

པ་ལྷ་པའི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་པན་ཆད་དུ་མ་རྟེན་པའི་རིམ་པ་དུག་པ་གཞན་ཆོལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིས་སྤང་བུ་
 ལྷ་ག་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་ཞེ་ན། སྤང་ཡང་འོད་གསལ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྤང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷ་ག་མོས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བུ་པའི་ཐ་སྤྲད་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། འོད་
 གསལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུང་བཤད་པ་ནི། འོད་གསལ་ལ། ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་དང་།
 ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྲུང་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྤྲོ་
 ཐུར་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྤྲོད། །ཤེས་ཕྱིན་དང་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུང་བར་བུ་སྤྲོ་
 དེ་ལས་གཞན་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྤྲུང་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་ན། སྤྲུ་ལུས་
 ཞེས་བུ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མིང་ཅན་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྲུ་མའི་
 རིམ་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྲུ་མ་ཉིད། །འོངས་སྤྲོད་རྫོགས་པའི་སྤྲུ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་དེ་
 ཟའི་སེམས་ཅན་འགྱུར། །དོ་རྗེའི་སྤྲུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཟླ་བ་ནི། །ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མགོས་ལོ་རྩ་བའི་གསུང་ལས། སྤྲུ་མ་ལྟ་བུའི་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བུ། འོངས་
 སྤྲོད་རྫོགས་པའི་སྤྲུ་ཞེས་བུ། སྤྲུ་མ་ཞེས་བུ་པ་བུ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཤུག་ཐུབ་པས།
 ཐུང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་། དུས་དེར་སངས་རྒྱས་
 ཟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲོད་ཐུང་སྤྲོད་པའི་རྣམ་ཐར། ཉན་ཐོས་
 སྤྲོད་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ནས། ཇེས་འཇུག་ལམ་ལ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་པར་ནི།
 རིམ་པ་ལྷ་པར། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་ལུང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ། །ཟུང་འཇུག་གི་
 སྤྲུ་འདིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲོ་བུའི་གཟུགས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ཚུལ་ལ་གནས་པ་དང་། དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བུ་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ལ།
 འདིའི་ས་མཆོམས་ས་བཅུ་པར་འཆད་པ་དག་ཐུང་སྤྲོ། དེ་སྤྲོད་འབྱེན་པ་ནི་གཞན་དུ་བལྟའོ། །ལུང་
 རིགས་ཆ་ཅམ་མ་སྤྲུངས་པ། །རྣམས་ཀྱི་ཁ་ན་ཆོས་འདིའི་གཏམ། །བག་རྒྱུང་བྱེད་དེ་སྤང་དོན་དུ། །

འབེལ་པའི་གཏམ་བརྒྱ་རིགས་པར་བཀོད། །འདི་ཡིས་མང་པོའི་རྟོགས་པ་ནི། །རབ་འབེལ་ལ་
ལའི་སྒྲ་བ་གཙོད། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་ཅན་འགའ། །ཕྱག་དོག་ཞུགས་ཀྱིས་རང་སྒོ་ཡི། །བྱད་
གིང་ལན་བརྒྱར་བསྐྱེད་བྱེད་མོད། །ལེགས་བཤད་བྱས་ཀྱིས་བསིལ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོམ་པ་
གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལས་བརྒྱམས་
པའི་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་རིམ་པར་བྱེ་བ་གསུམ་པོ། །

དྲི་བ་ཞེ་ལྟ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྒྲུངས་པ་ཡིས། །སོ་སོར་ཐར་པ་འཛིག་འགྱུར་ན། །རི་
མིན་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་རི་ལྟར་
ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །བསྟན་བཅོས་འདི་
ལ་འབེལ་གཏམ་དུ་བྱེད་པ་བྱི་མ་དག་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་
གྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེའི་ངོས་འཛིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་གསུངས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་ཐར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། །སྒྲོམ་གསུམ་ཡར་ལྡན་དུ་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱིན་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། །འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྡོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ།
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ལེན་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །གསུམ་གྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་
དེའི་བར་དུ་སྒྲུངས་ན། །སོ་ཐར་གྱི་གནད་བཅོས་པར་འགྱུར་པ་གང་ཞིག །གསུམ་གྱི་ལྷས་བྱེ་
བའི་སོ་ཐར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་ཐར་ལ་འཆད་པར་སྒྲུང་བས་སོ། །སྒྲོམ་པའི་དོགས་
པ་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། །ཉེས་པ་དེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་
གསུམ་གྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་ནི། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བའི་སོ་སོར་
ཐར་བའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཆད་པར་ནི། །རི་སྐད་དུ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་
བར་དུ་སྒྲུངས་གྱུར་ན། །ཞེས་པ་འདི་དང་། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །སྒྲོམ་པ་གི་ཡང་ཡོད་དོ་
ཅས། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམ་བུ་དེ་ལ་ནི། །སྡེ་སྡོད་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་ཟད། །ཅེས་དང་། །བསམ་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ནས། །ཆོ་ག་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གསལ་

བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། སྐབས་འདིར། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། །ཞེས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོག་ཤེས་དང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ནི་དབང་བསྐྱར་བ། །ཞེས་
བའི་གཞུང་ཆོན་པ་གསུམ་པོ་དེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བའི་སྒྲིམ་པ་
གསུམ་གྱི་གནད་ལ་འབྲུལ་པ་འགོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

དྲི་བ་ཞེ་དུག་པ་ནི། བཀ་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་མར་པ་ལ། །མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བོ་ཅི། །
མར་པ་རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་ཀྱི། །ཐོག་མར་བཀ་མོའི་བྱིན་རྒྱལ་ནི། །ངེས་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་
བ་ཐོས། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་འདིའི་
འཆད་པ་པོ་ཁ་ཅིག་ནི། མར་པ་ལ་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད།
བསམ་ཡས་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་པལ་ཆེ་བ་ལས། དེས་ཆོས་སྒོ་འབྱེད་པ་དེའི་ལྷགས་མ་ཡིན།
ཞེས་འཆད་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷགས་དང་པོ་
ལྟར་ན། ཆོད་ལྷན་དག་གིས། མར་པ་ལོ་ཙྏ་བཀ་མོའི་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྐྱར་བ་ཡོད་བཞིན་
དུ། དེ་ལ་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་མེད་པར་འཆད་ན། ཉ་ཅང་དབང་གིས་ཕྱག་པར་འགྱུར་
ཞིང་། བྱིན་བརྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་གདབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷགས་
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ན། ཇེས་མར་པ་ལོ་ཙྏ་ནི། རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་སྒྲིམ་རོལ་དུ།
རྩོ་རྩལ་འབྱོར་མའི་སིཿ་རའི་དགྱིལ་ལའོར་གཞིངས་ནས། དབང་གོང་མ་གསུམ་བསྐྱར་བ་དང་།
དེའི་ཡང་སྒྲིམ་དུ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྒྱུད་པ་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཇེ་སྒྲ་མའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། སྒྲིམ་མཆོག་
མར་པ་ལོ་ཙྏ་ས། ཇོ་བོ་རྣམ་རྩེ་པ་ལ། འཕགས་པའི་དངོས་ཀྱི་སྒྲིམ་མ་གྲུབ་ཆེན་མ་ཉི་རྒྱལ་པ་ནས།
སྒྲ་མ་ཉི་ལོ་པ་ལ་བརྒྱུད་པའི་དབང་བཀའ། རྒྱུད་རྒྱུད་གི་མན་ངག་གི་བཤད་པ། རིམ་ལྔ་གདན་
ཇོགས་ཀྱི་བྱིན་བཀའ་རྣམས་གསན། དབང་གོང་མ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་། སིཿ་རའི་དགྱིལ་ལའོར་
རེ་རེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཐོད་པ་ཆང་གིས་བཀའ་བ། དེའི་འོག་ཏུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གྱུ་གསུམ་རེ་
རེ། དབང་གོང་མ་གསུམ་པ་ལ་འང་། ཡེ་ཤེས་དབབ་པ། དགྱིལ་ལའོར་དུ་མེ་ཉླ་དོར་བ་
སོགས་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུང་བ་དེ་དག་གི་དོན་ཅི་སྟུམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་

པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། རྗེ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་ལག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་མེད་པ་དང་། བྱིན་
བརྒྱབས་དེ་རྗེ་གསུམ་རིམ་འགའ་ཞིག་གི་ཆོས་སྒོ་འབྱེད་པ། དེའི་ལྷགས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི།
གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལག་མོ་གྱུར་ཆོས་སྒོ་བས། རྗེ་རྗེ་ལག་མོའི་
བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་འཇུག་ཏུ། ལག་མགོ་ལ་སོགས་པའི་བརྟ་བཞིས་མཚན་པའི་དོན་དོ་སྤྱོད་པ་ལ།
སྒོ་བ་མ་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་གི་གོ་དོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཆོས་སྒོ་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་སྙད་ཉི་བར་སྟུར་ནས། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་གི་གོ་ཆོད་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ། ལྷ་
རོའི་ཆོས་དུག་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་བཟུང་མོ་སྒྲིམ་པ་ནི། མར་པ་ལྟོ་བྲག་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་
ཏེ། ལྷགས་དེ་ལ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མར་པའི་
བརྒྱད་པ་འཛིན་བཞིན་དུ། །ལག་མོས་ཆོས་སྒོ་འབྱེད་པ་ནི། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །

དྲི་བ་ཞི་བ་དུན་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་མན་ཆད་ལ། ཆོས་དུག་ཡོད་དམ་མེད་པ་ནི། གཞུང་
 གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་འདྲི། ཡོད་ན་ནཱ་རོའི་བརྒྱད་པ་ནི། འདེད་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
 མེད་ན་ཆོས་དུག་ལུགས་གསུམ་པོ། གསལ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲི། བདེ་མཆོག་སྟན་བརྒྱད་
 ཅེས་བྱ་བ། རྩུན་མའི་ཆོས་སུ་མཁས་རྣམས་བཞེད། ཅེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མི་ལ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་མེད། ཅེས་པའི་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་ལ། མི་ལ་མན་
 ཆད་ལ་ཆོས་དུག་གི་གདམས་པ་མེད་པར་འཆད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲ་བ་དང་། བྱིས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་
 བྱེད་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་དང་། བྱེད་པར་སྒྲོས་ཁང་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མི་ལ་
 རས་པ་ལ་སྒྲོབ་མ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། རས་ཆུང་དོ་རྗེ་གྲགས་ཐོག་མར་ཞབས་ཏོག་སྐྱབས་པ་དང་།
 བསྟེན་ཡུན་རིངས་བས་ཆོས་དུག་གནང་ནས་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པོ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོབ་མ་
 རྣམས་ལ། ཆོས་དུག་ཆང་བར་གནང་བ་མེད་པས། དུས་བྱིས་མི་ལ་རས་པའི་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ།
 གདམས་ངག་ཁ་འཐོར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས། བསྐྱེད་འཕྲོ་དང་། དུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་དང་། ལག་མའི་བྱིན་རྒྱལས་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱས་པ་ལ། ཆོས་དུག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་
 པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་དང་། སྒྲ་གདོང་པ། ནཱ་རོའི་ཆོས་དུག་ལ། རྒྱད་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
 བྱིན་རྒྱལས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུགས་པོ་ལྟ་རྗེ་དང་། མེས་སྟོན་ཆོན་པོ་

སོགས་ལ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། དབང་བྱིན་བསྐྱབས་དང་འབྲེལ་བ་ནི། མི་ལ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་
 མེད་དོ། །ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་སྒྲིན་ནི། ལྷགས་དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཡག་མོའི་བྱིན་རྒྱལས་བསྐྱབས་པ་ལ། ཆོས་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་
 མཁས་སུ་ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དང་། ཆོས་དྲུག་རས་རྒྱུད་པ་ལས་བརྒྱད་པ་ཡོད་ན། དེ་ལས་
 མེད། ཅེས་པའི་གོ་དོན་དེ་མན་ཆད་ལ་མེད་པར་འཆད་པ་ཡང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ལྷ་རོ་ཆོས་
 དྲུག་ལྷགས་གསུམ་གྱི་གསལ་རྒྱུ་འཆད་པ་ན། མེས་སྒྲིན་ཆོན་པོ་དང་། དྲུགས་པོའི་སྒྲོབ་མ་
 རྒྱུད་བཞེར་པ་ལས་བརྒྱད་པ་གསལ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་འགལ་བའི་བྱིར། ལྷགས་གཉིས་པ་མི་
 འཐད་དེ། ཆོས་དྲུག་ལ་དབང་བྱིན་རྒྱལས་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གཉིས་སུ་འཆད་པ་སུ་ཡང་མི་
 སྒྲུང་ཞིང་། དབང་བྱིན་རྒྱལས་དང་མ་འབྲེལ་ན། ཆོས་དྲུག་གོ་ཆོད་པོར་འགལ་བའི་བྱིར་དང་།
 བྱིན་རྒྱལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་དྲུག་མི་ལ་མན་ཆད་ལ་མེད་པ་དང་། བྱིན་རྒྱལས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཆོས་དྲུག་རས་རྒྱུད་པའི་དངོས་སྒྲོབ་བྱུར་སྒྲོམ་ནག་པོ་ལས་ཐོས་པ་དེ། ཤངས་པ་ལྷོག་ཅོག་
 པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་སྒྲིང་པོ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར། ལྷ་རོའི་
 ཆོས་དྲུག་ལ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བྱིན་རྒྱལས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མཛད་
 བས། དེ་གཉིས་ཀ་མི་ལ་མན་ཆད་ལ་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་། མི་ལ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་མེད་ཀྱི་
 འབྲུག་ཞོན་དེ་ལྷ་རོ་མཛད་པའི་བྱིར་དང་། རས་རྒྱུད་པ་ལ་དབང་བྱིན་རྒྱལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་
 དྲུག་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་། རྗེ་ལག་མོའི་བྱིན་རྒྱལས་ནི། མའ་པ་ལྷོ་བྲག་པ་ལ་མེད། ཅེས་
 པའི་དོན། བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲོ་འབྱེད་པ་ལྷགས་དེ་ལ་མེད་ཅེས་འཆད་པ་ཡང་འགལ་བ་ལྷ་
 བྱུར་སྒྲུང་བའི་བྱིར། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། མི་ལས་རས་རྒྱུད་པ་ལ་གནད་པའི་ལྷ་རོའི་ཆོས་དྲུག་ནི།
 བདེ་མཆོག་སྒྲིན་བརྒྱུད་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ནང་ན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཆོས་དྲུག་ནི་མི་ལ་མན་ཆད་ལ་མེད་དོ། །ཅེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་མཆོག་སྒྲིན་རྒྱུད་
 ནི། མའ་པ་དོ་པས་རྒྱ་གར་སྐད་ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཅུ་མས་པའི་ནང་ན། བདེ་མཆོག་
 སྒྲོར་གྱི་དབང་བྱིན་རྒྱལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། ལྷ་རོའི་ཆོས་དྲུག་གི་ནང་ཆོན་འགལ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་རྒྱུ་སྒྲུར་ནས་རང་དགར་བཅུ་མས་པ་ཡིན་གྱི། མའ་པ་དང་མི་ལ་ལས་བརྒྱད་པའི་

ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱག་ལོ་ཙྰ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དག་ཐེར་མཛད་པའི་
མཁས་པ་མང་པོས་བཤད་པ་ལྟར་དབྱེད་དགོས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
རྣམ་པར་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་གསུམ་གསལ་པ་དེ། བདེ་མཆོག་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་ལུགས་སྟུགས་པ་འཕམ་
ཡང་ན་རྒྱད་པ་ཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་གསུམ་གསལ་པ་ར་འགྱུར་རོ། །སྟུམ་པའི་དོགས་པ་འདི་
སྟེའོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདམ་པ་ནི། མི་ལ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་མེད། ཅིས་པའི་གཞུང་གི་
དོན། མི་ལ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ཀྱི་མེད་ཅིས་བྱ་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མི་ལ་
ཡན་ཆད་དུ་ནི། རྣམ་པར་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་དག་ལ་རྣམ་པར་ཆོས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན། ལམ་འབྲས་དང་།
ཕྱག་ཆེན་གྱི་མིང་ཅན་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་སོགས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་ལ། རྗེ་དྲགས་པོ་
ལྟ་རྒྱུ། ཆོས་ཀྱི་ཁོ་ན་རང་རྒྱད་ལ་ནན་ཏན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་བོར་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་མིང་འདོགས་ཅན་གྱི་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ལ་སྟོམ་དུ་བྱས་པ་དང་། བག་མོ་བྱ་བས་ལམ་
འབྲས་གོམས་པས་བྱུང་བ་བརྟེས་པ་ལྟ་བུ། རྣམ་པར་ལས་གཞན་གྱི་གདམ་ངག་སྟོམ་བཞིན་དུ།
བརྒྱད་པ་གཞན་དེ་དག་གསལ་ནས། རྗེ་རྣམ་པར་ཁོ་ནའི་རྒྱད་འཛིན་དུ་འདོད་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་
ལུགས་གཉིས་དང་འགལ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིས་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཐོས་ཀྱང་དེ་ལ་
ནན་ཏན་གྱིས་གོམས་པར་མི་མཛད་པས། རྣམ་པར་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་དུ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་ལ་འགལ་
བ་མེད་ཅིས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དྲི་བ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོམ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཆོས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ། །
འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་དྲི། ཞེས་པ་འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་དེའི་སྒྲིལ་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཆོས་ཀྱི་སྟེན་
ཁང་བ། མི་ཏྲུ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐ་གདོང་བ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་
སྟུར་བར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉིས་པ་ནི། ཕྱག་ཆེན་པོ་སྟོམས་ནས་རྣམ་པར་
བརྒྱད་པ་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བར་གྲགས་པ་དག་ནི། ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དང་། མི་ཏྲུ་པ་ལས་བརྒྱད་པ་དེ་སྟོམ་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། བརྒྱད་པ་ཡང་སོ་
སོ་ནས་བརྒྱད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། མི་ཏྲུ་པ་ནས་མ་བརྒྱད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་

ལྷན་ནི། ལྷ་རྩེ་པ་ལས་གཞན་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་གི་གདམ་ངག་གོ་ཞེས་སྟོན་པར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར། །
གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདམ་པ་ནི། གཞུང་དེའི་དོན་ནི། ལྷ་རྩེ་པ་ལས་མི་ཁྱིེ་པའི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
སྒྲོམ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ལས། ཡང་ན། བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པོ་གེས་པ་དེ་སྒྲོམ་བཞིན་དུ། ཞེས་བྱ་
པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་ནག་ལྷགས་ཀྱི་རྩོགས་ཆེན་ལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མིང་
བཏགས་པ་དེ་སྒྲོམ་བཞིན་དུ། ལྷ་རྩེའི་བརྒྱུད་པ་འདེད་ན་ལྷགས་གཉིས་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་
ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། ད་ལྟའི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །པ་ལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་
ལྷགས་ཡིན། །ལྷ་རྩེ་དང་ནི་མི་ཁྱིེ་པའི། །བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདམ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ལས་དང་ཆོས་དང་
ནི། །དམ་ཆོག་དང་ནི་བྱུག་རྒྱ་ཆེ། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལས་རི་རྒྱུད་དུ། །གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
ཁོང་བཞེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

དྲི་བ་ཞི་དགུ་པ་ནི། བཙུག་ལྷན་གྱིས་ནི་བཤད་པ་ལ། །བཞི་བཙུག་ལྷན་མི་དགོས་
 བ། །གང་རུང་རེ་རེས་ཆོག་གམ་ཅི། །དེ་ལྷན་ནི་དགུ་བཙུག་དང་། །ལེགས་ལྷན་སོགས་ལའང་
 མི་ཐལ་ལམ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བཤད་པ་ལ། །
 ཞེས་པའི་རྒྱ་མི་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་དང་། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་བསམ་ཡས་བསམ། རྟ་ག་ལྷན་ཞེས་
 པ་བཙུག་པ་དང་། ལྷན་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་དོད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 སོ། །མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོམ་ཅེ་མོ་ལས། ཉན་
 མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྟེ། ཉན་མོངས་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་བ་དེ་རྣམས། །གང་ཡང་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཆོས་བཙུག་པ། །དེ་འདྲའི་བཙུག་ལྷན་འདས་སུ་བཤད། །ཅེས་དང་། སྤྲོད་པ་ལས།
 དབང་ལྷན་དང་ནི་གཞུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཙུག་འགྲུས་
 ལྷན་སྤྲོད་ཆོགས་པ་སྟེ། །ལྷན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བཞི་བཙུག་ལྷན་དུ་བཤད་
 པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་པར་གང་རུང་
 གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ཡིན་ན། དམན་པའི་དགུ་བཙུག་ཡང་བདུད་བཞི་བཙུག་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར། བཙུག་ལྷན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་ཡང་སྤྲོད་ལྷན་ནམ། ལེགས་ལྷན་
 དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཙུག་ལྷན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྟམ་པའི་དོགས་པ་འདི་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། བཅོམ་པ་དང་། ལྷན་པ་གཉིས་ལ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་
 དང་། སྐལ་པ་དུག་དང་ལྷན་པ་ཞེས་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་ན་ལུལ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རི་
 ལྷན་ཞེ་ན། ལྷ་ག་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད། བཅོམ་པ་དང་སྐལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་པ་ལ་འཇུག་པས། བཅོམ་པ་དང་སྐལ་པ་གཉིས་ཀ་དང་
 ལྷན་པས་ན་བཅོམ་ལྷན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་གོ། །དེ་
 ལྷན་འང་། སྒྲིན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས། སྒྲིབ་པ་དང་དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་འཇུག་པར་
 བསམས་ནས། འདས་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་མེད་ཀྱང་བསྒྲུན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

དྲི་བ་ལྷ་བཙུ་པ་ནི། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་དོན་ལ། །ལག་པའི་སྒྲིབ་དོན་ལུལ་གྱུར་ན། །
 བདུག་པ་གཉིས་པར་བརྟེན་དང་ནི། །བརྟེན་ཡི་ལན་ལ་དུག་རྒྱ་ཞེས། །གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
 གང་ཡིན་བཅུ་ལ། །རྫོ་རྫོ་འབྱུང་བར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །ལག་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ། །དུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོར་བཤད་དེ་ཅི། །ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 གཞུང་གི་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་པ་དེ་ལ། གང་ལ་ལག་པའི་རྒྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཡོད་པ་དེ་ལ། གང་གིས་
 འདེབས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དུག་རྒྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་མ་ཆང་བ་ལྷ་བྱུར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །མ་
 དྲིས་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལྷ་ཡིན་པ་འོ་ན། བདུག་པ་གཉིས་པར། དུག་རྒྱ་དུག་རྒྱའི་ལན་གྱིས་
 བྱི་། །དམ་ཆོག་གིས་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་དང་། དུག་རྒྱ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ན། །གང་ཞིག་
 སོར་སོ་གཅིག་སྒྲིན་ན། །གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་འོངས་པར་ཡིན། །གཞན་པའི་མཐེ་བོ་
 བཅུངས་པ་ལ། །སྒྲུང་གི་དུག་རྒྱ་རྣམ་པར་གཤམ། །གང་ཞིག་སྒྲིན་ལག་སྒྲེར་པ་ལ། །དེ་ལ་
 མཐེ་བོ་རྒྱུང་རྣམ་པར་སྒྲིན། །གང་ཞིག་སྒྲིན་ལག་སྒྲིན་པ་ལ། །དེ་ཡི་མཐེ་བོ་པར་བུ་བསྒྲུན། །གང་
 ཞིག་གོས་ནི་སྒྲིན་པ་ལ། །དེ་ཡི་རྩེ་གསུམ་རབ་ཏུ་བསྒྲུན། །གང་ཞིག་རུ་མ་སྒྲིན་པ་ལ། །དེ་ཡི་
 མཚམས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུན། །ཞེས་ལག་པའི་བརྟེན་ལ་དུག་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལག་པའི་སྒྲིབ་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་
 རྒྱུད་དང་། །རྫོ་རྫོ་འབྱུང་བའི་བསྒྲུན་བཅོས་རྣམས་སྟ། གང་གིས་འདེབས་བྱེད་དུ་གྱུར་བཞིན་
 རྒྱས་བྱེ་བའི་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ། །ལྷ་སོ་སོའི་དུག་རྒྱ་བས་མི་འདྲ་བ་འོ་ན་ལ་བཤད་པ་དེས་ནི་ལག་

ཏི་ལོ་ཞེས་པ་ཏི་ལ་བརྟུང་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ཏི་ལ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀ་ལ་པ་ལས་ཨེ་ཨེ་ཏ་ཨུ་ཨོ་ཏ།
 ར་ས་ལའོ། །ས་སྤྱི་ལའོ། །དེ་ལའོ། །ཞེས་རྣམ་དཔྱེད་དང་པོའི་མང་ཆིག་དང་། བོད་པ་དང་།
 རྣམ་དཔྱེད་བཞི་པའི་གཅིག་ཆིག་རྣམས་ཕྱི་མར་ཡོད་པ་ལ། ཨེ་ཨེར་འགྱུར་པ་དང་། ཨུ་ཨོར་
 འགྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཤད་ལས། རི་སྐད་དུ། བི་ཀ་ར་ཏ་དག་གི་ཡོན་
 ཏན་ནོ། །ཞེས་བྱེད་པ་པོའི་དོན་ལ། ཨི་དང་། ཨུ་དང་། ཀྱིེ་རྣམས། ཨི་དང་། ཨོ་དང་།
 ཀཱ་ར་རྣམས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་། མཆོམས་སྒྱུར་གཉིས་པ་ལས། ཨིའི་ཡི་གེ་འདྲ་བའི་
 ཡི་གེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡ་སྟེ། བ་རོ་ལ་དཔྱི་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ལ། ཡ་བཏགས་ནི་རིང་
 ཆ་མེད་པའི་འགྲེང་བུའི་གདངས་ཅན་ཉིད་དུ་གྲོག་དགོས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་
 རི་མེད་འོད་དུ། བྱེད་པ་བརྟུག་གཅིག་ལས། ཏི་ལ་བརྟུང་གི་མིང་འཆད་པ་ན། ཏི་ཏི་ལ་མ་ཞེས་
 གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་། ཏི་ལོ་ག་ཞེས་དང་། ཏི་ལོ་ཀ་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་
 པ་དང་། ལོ་གེ་དང་། ལོ་གི་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དང་། གོ་ཨུ་དང་། གོ་དོན་གཅིག་ལ་
 འཇུག་པ་དང་། ཨུ་ཏན་དང་། ཨོ་ཏྱིན་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་
 པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། ཏི་ལ། ཞེས་པ་བསྐྱར་ན་ཐིག་ལེའམ། མ་སྐྱར་བར་བྱར་བཅག་ན་
 ཏི་ལ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཨོ་ཏ་ཞེས་པ་བརྟུང་པ་ལ་འཇུག་པས། མཆོམས་སྐྱར་ན་ཏི་ལོ་པ་ཞེས་པ།
 རྒྱ་སྐད་སོར་གཞག་གི་བརྟུང་དག་པ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་དོན་སྒྲིམ་ཤར་བས། ཏི་ཞེས་བཏོན་ན་མ་
 དག་པར་བསམས་ནས། ཏི་ཞེས་པ་ཁོ་ནའི་མིང་གིས་འབོད་པ་ནི། མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཏི་ལོ་ཞེས་པ་ཏི་ལ་བརྟུང་ལ་མི་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
 དི་བྱ་དང་དེ་བ་བཞིན་དང་། བི་ཏ་དང་བེ་ཏ་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། ལུ་ཨི་བ་དང་། ལོ་ཏི་བ་
 བཞིན་ནོ། །ཡང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་རྩ་རོའི་སྒྲ། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱར་
 ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རོ་ཏ་ཞེས་པ་ནི། རྩ་རོ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱ་
 སྐད་ཨི་རྩ་བྱ་ཏི་ཞེས་པ། བོད་སྐད་བརྒྱ་བྱིན་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པ་ཅིག་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲོར་
 བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་སྐད་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ནི་བས།

སྤྱི་ཏེ་ཨ་རྒྱ་ཞེས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན། དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱི་ཏེ་གནས་སུ་
བུད་གཞག། ཨ་རྒྱ་ཏེ་གནས་སུ་སྤྱི་གཞག་ནས་སངས་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
མོད། འདིར་ནི་སྒྲུབ་དོན་སྒྲུབ་ཅི་བཞིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། ཡང་སྤྱི་ཏེ་དང་རྩོ་
ཏེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་། རྩོ་ཏེ་བོད་སྒྲུབ་ཡིན་པར་བསམས་པ་དེ་ལ་དགག་པ་
མཛད་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡིན་པ་སོར་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱུང་པར་དབྱེ་
དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་རྩི་དང་། བོ་རྩི་བཞིན་ནོ། །

དེ་བ་གཉིས་པ་ནི། ཀོ་ཤི་ཀའི་མདོ་ཞེས་པ། རྩུག་མ་དེ་ཡི་མཚན་གཞི་དེ། ལུ་སྤྱི་གས་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས། ཡུང་དུ་བྱ་བར་མི་རུང་ན། དབྱངས་འཆར་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་། ཀྱི་
ལུ་པ་དང་དཀྱིལ་། ཚིག་རྒྱན་གཞུང་དང་འཆི་མེད་ཀྱི། བང་མཛོད་ལ་སོགས་མཁས་རྣམས་
ལ། གྲགས་པའི་ཡུང་དག་འདོར་དགོས་སམ། ཞེས་པ་འདི་ལ། འདི་བའི་བསམ་པ་ནི།
ཀོ་ཤི་ཀའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མིང་མཐུན་པ་དག་མ་དག་གི་རིམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ལ།
དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་སོ་སོར་འཛིན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དག་མ་དག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་
བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། གཉིས་སུ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཐིག་ལའི་རྒྱུད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་དང་། ཆར་ཡང་རྣམ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་རྒྱ་བཞི་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞིན་ནོ། ཡང་ཇི་སྒྲུབ་དུ། ལུ་སྤྱི་གས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད། དེ་ལ་ཡུང་དུ་
བྱར་མི་རུང་། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཅི་བཞིན་པ་ལྟར་ན། གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་རག་མ་ལས་
པ། རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལའང་། སངས་རྒྱུ་པ་དག་གིས་ཡུང་དུ་བྱར་
རུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། དབྱངས་འཆར་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ། ལྟ་དབང་ལྷག་ཆེན་
པོས་གསུངས་པ་དེ་དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ལྟ་བུ། ཆངས་པས་
ཆའི་རིག་བྱེད་དྲན་ནས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། སྤྱི་མདོ་ཀྱི་ལུ་པ་ལྟ་བུ། གཞོན་ཅུ་སྒྲིན་དུག་
གིས་དབང་ལྷག་གོ་ཆ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཚིག་རྒྱན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ། ལུ་
སྤྱི་གས་ཀྱི་པརྩོ་ཏེ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། མཛོན་བཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཆི་མེད་
མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། རིག་བྱེད་ནས་འབྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་དེ་

དག་ཀྱང་འདྲོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། རིག་པའི་གནས་དང་པོ་བཞི་ཕྱི་ནང་གི་རིག་
 པའི་གནས་ཕྱན་མོང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་པས་གང་ལ་མཁས་པར་བྱ་
 པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། །
 འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །སྒྲུམ་
 པའི་དོགས་འདི་སྒྲེལ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། ཀོ་ཤི་ཀའི་མདོ་ཞེས་པ། སྤུལ་
 བཅུ་བདུན་གྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། མ་དག་པ་གཞན་ཞིག་
 སྤང་བ་དེ་དོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་མཁས་པ་དག་ལ་གྲགས་
 ཟེན་པ་དང་། དུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་སོགས། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པ། ཐོ་བྱང་ཞི་བ་འོད་
 དང་། ཐོ་བྱག་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྱེན་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ན་བཤད་སྤང་བས། དེ་དག་
 ལའང་དག་མ་དག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དམ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུང་ལ་དོར་
 བྱས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་ནི། དེས་དོན་སྟོན་པ་དང་། ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མཆོག་། དེས་དོན་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 བཟུང་། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ །དབང་
 བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་
 ཡང་བྱང་སྟོང་བཀའ་བཞེན་སྤྱི་བོས་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དྲི་བ་གསུམ་པ་ནི། མ་རིག་ཅེས་སོགས་རྒྱུད་སྒྲུ་ཡི། །ལུང་དེ་གང་ན་ཡོད་པ་དྲི། །བཤད་དང་
 གང་ཞིག་ཅེས་པའི་བར། །ཡོད་ན་རྗེ་བཅུན་ཉིད་གྱིས་ནི། །དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་མན་ཆད་གྱི། །
 ཆོགས་བཅད་གངས་ངེས་མཛད་དེ་ཅི། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། འདྲི་བའི་བསམ་པ་ནི།
 གཞུང་དུ། དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱུད་སྒྲུ་མར། །མགོན་པོ་བྱམས་པས་འདི་སྐད་གསུངས། །མ་རིག་
 རྟོངས་པའི་མུ་སྟེགས་ལའང་། །སྤྱིན་བུའི་ཡིག་འདྲ་བ་ཡི། །ཅུང་ཟད་བདེན་པ་ཡོད་མོད་གྱི། །འོན་
 ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་བྱ་གསུང་། །ཞེས་པའི་ལུང་འདི་རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ན་མི་སྤང་ངོ་། །ཞེས་
 ཟེར་བ་ལ། མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བར་ཁས་ལེན་པ་དག་ན་རེ། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཞེས་པའི་སྒྲི་ཀ་འདི་
 དང་། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་འདི་ན་ཡོད་པར། ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དང་།

སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་བའི་རྣམ་བཤད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མ་རིག་ལྗོངས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་སྒྲིན་བུའི་ཡིག་འདྲ་ལུ་སྒྲེགས་བསྟན་བཅོས་སུ་འདྲ། རོན་ལྷན་ཆོས་ལྷན་ས་གསུམ་ཉོན་
 མོངས་ཟད་བྱེད་བརྗོད་གྱུར་གང་ཡིན་དང་། །འཛིག་རྟེན་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་གང་དེ་འདྲ་སྒོ་
 ལྷན་དང་སྒོང་བཞིན་འཛིན་ན། །གསུང་གང་ཟག་མེད་སྒོ་མངའ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་འབྱུང་བ་
 སྒོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ལ། ལོ་ཆེན་དཔོན་སྒོ་བ་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་ཀྱང་མཛད་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྷ་ཡིན་པ་འོ་ན། རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །རི་ལྷ་འཛིན། རི་སྐད་དུ། གང་ལས་རྒྱ་མཚན་གང་ཕྱིར་ནི། རི་ལྷ་བུར་ནི་གང་བཤད་དང་། །
 རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་དེ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དག་
 བ་ཡི། །ཐབས་དང་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱ། །དེ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། །གཉིས་ཀྱིས་
 འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆོས་
 བརྗོད་པའི། །མདོར་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་གཉིས་ནི། །ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས། དེ་ལྷ་ར་
 ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་མན་ཆོད། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གཞུང་གི་
 ཆོགས་རྣམས་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཙུའི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྟམ་པའི་
 དོགས་པ་འདི་སྒྲེའོ། །གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། །གཞུང་འདིར། མགོན་པོ་བྱམས་པས་
 འདི་སྐད་གསུངས། །ཞེས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུད་སྒྲར། བསྐྱོག་པ་གཞན།
 །ཞེས་པ་ལ་སྒྲེག་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་ལྗོངས་པའི་ལུ་སྒྲེགས་ལ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ནི། །གཞུང་
 དེའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ཉིད་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། །གང་ཞིག་དོན་ལྷན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ག་འདི་ནི།
 །ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྒྱལ་བའི་མདོ་ན་ལྷག་པར་ཡོད་པ་དེ། ཆོགས་བཅད་དུ་སྒྲེབས་པ་ཅམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བྱམས་པ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་བཞིས་ན། སྒོ་བས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་གང་ཞེན། སྒོ་བས་པ་དོན་དང་ལྷན་པ་
 དང་། །ཆོས་དང་ལྷན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལྷན་པས་འདས་པའི་
 ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། །དོན་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། །བཞི་པོ་
 འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། །བཞི་གང་ཞེན། སྒོ་བས་པ་དོན་མེད་པ་

དང་། ཆོས་དང་མི་ལྟན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟུངན་ལས་འདས་
པའི་ཕན་ཡོན་མི་སྟོན་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ཤིང་། མ་གནང་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཟུངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཟུ་སྟེགས་
རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྟན་པ་ནི། སློན་བུས་བཞོས་པའི་ཡི་གེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ངས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། བདག་མེད་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པར་བཞེད་ནས། མ་རིག་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་ལུང་འདི་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དྲི་བ་བཞི་པ་ནི། བཀའ་བསྟུ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་ནི། །གཞུང་ལུགས་གང་ནས་འབྱུང་བ་
འདྲི། །

དྲི་བ་ལྔ་པ་ནི། ལྟ་ཆེན་ཆོས་ལོག་སྟན་འབྱེན་པ། །བསྟུ་བ་གསུམ་པར་གང་ནས་བཤད། །
ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་པ་ཡི། །གཏམ་རྒྱུད་འདི་ཡང་གང་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་འདྲི་བའི་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ནི།
ལུང་ཐུན་ཆོགས་ནས་གསུངས་པས། འཆད་པ་པོ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་འཆད་ལ། བསྟུ་བ་
གསུམ་པའི་ཐ་སྟད་འདི་ཀུན་ལ་གྲགས་ཀྱང་། ལུང་ཁུངས་ཤེས་དཀའ་བ་དང་། གཞུང་འདིར།
བསྟུ་བ་གསུམ་པ་བྱས་ཞེས་ཐོས། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ལུང་ཁུངས་འདྲི་བ་ཡིན་པ་དང་། བསྟུ་བ་
གསུམ་པའི་ངོས་འཛིན་ཡང་། །སྡེ་བ་བཙུང་བ་རྒྱུད་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུབ་པ་ལ་འཆད་པ་དེ།
ཕལ་ཆེ་བ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། འདིར་དག་སྟོང་ལྟ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལོག་སྟན་ཐུང་བ་དེ། བསྟུ་
བ་གསུམ་པར་ཁུངས་གང་ལས་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། སྤྱིར་ཉི་མའི་རྒྱུབ་ཐབས་དང་། དེ་གྲུབ་པ་
ན་ཉི་མའི་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ཇུས་གང་འདོད་བསྐྱེད་པར་རུས་པའི་བཤད་པ་ཅིག་བྱེད་པར་འདུག་
པ་འདིའི་དོན་དང་གཏམ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དཀའ་བར་སྒྲུང་བས། དེའི་ཁུངས་དྲིས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དྲི་བ་དང་པོའི་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། བསྟུ་བ་གཉིས་ནི་
ལུང་ལས་འབྱུང་ལ། གསུམ་པ་ནི་བསྟན་བཙུངས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལས།
གྲེས་པ་བཙུང་བ་རྒྱུད་པོ་བཀའ་བསྟུ་བས་པ་དེ་བསྟུ་བ་གཉིས་པའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་།

རྟོག་གི་ལ་འབར་བ་ལས། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་འདས་པ་ན།
 གནས་བརྟན་གནས་མའི་བྱས་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་བསྟུས་སོ། །ཞེས་གསུང་ལ། དེ་བསྟུ་བ་
 གསུམ་པར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས།
 ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ན་ཕྱང་བར་བཤད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་མི་མཐུན་པར་སྟུ་བ་
 ཏུ་མ་བྱུང་ཡང་། དགོས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་པ་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་གྱེས་པ་མཐུན་པར་སྟུ་བ་པའི་བྱིར་
 ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་ནི། སྟོན་གྱི་འཆད་པ་པོ་མཐའ་དག་མཐུན་པར་ཡིན་ནོ། །དྲི་བ་གཉིས་
 པའི་དངོས་ལན་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིས་ནི། དགོ་སྟོང་ལྷ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལོག་སུན་
 ཕྱང་བ་ལ། བསྟུ་བ་གསུམ་པར་འཆད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དགོ་སྟོང་ལྷ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱིས།
 སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྲད་ནས་ཡོད་པ་དེ་སུན་ཕྱང་བ་ན། གྱེས་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་པོ་བཀའ་ཉིད་ཏུ་མཐུན་པར་གྱུ་བ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་ལག་
 ལེན་གྱིས། །སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་ཡང་། །ཅུང་ཟད་སྤྲད་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། །མཁས་པའི་
 གཙུག་རྒྱུན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། །ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་བྱིར། །མཐའ་དག་མིན་པར་
 རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ལྷ་ཆེན་གྱི་ཆོས་
 དེ་སུན་འབྱེན་པ་པོ་ནི། བལ་ཆེ་བ་དག་གིས། བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པའི་བྱེད་པ་པོར་འཆད་པ་དེ་
 དག་ཡིན་པར་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་། ལྷ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དུས་སམ། ཤི་བའི་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་སུན་ཕྱང་བར་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྟོང་དེ་ནི་བཀའ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་བྱས་པའི་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་། འདི་སྐད་ཐོས་ཏེ། མ་རུ་ཅ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་
 བྱིར་དུ། ཆོང་དཔོན་ཞིག་གི་བུ་མ་རྩ་དེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན། མཆོམས་མེད་པ་གསུམ་བྱས་
 པ་ཞིག་འགྱོད་པ་སྟེས་ནས། སྡིག་པ་དེ་བཤགས་པའི་སྐབས་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་པ་ལ། དགོ་
 སྟོང་ཞིག་ན་རེ། གང་གིས་སྡིག་ཆེན་བྱས་པ་ཡང་། །དགོ་བ་བྱས་པས་བྱང་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་
 འཛིག་ཉེན་སྤང་བ་སྟེ། །ཉི་མ་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་བཞིན། །ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ།
 སྡེ་སྟོང་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་སོ། །དེས་དག་བཅོམ་པ་མང་པོའི་དབུས་སུ་མདོ་འདོན་པའི་
 རེས་ལ་བབ་པ་ན། མདོའི་མཁུག་ཏུ། ལྷ་རྣམས་མ་རིག་པ་ཡིས་བསྟུས། །ལམ་ནི་སྟོ་ཡི་རྒྱུན་

ལས་བྱུང་། བེ་ཚོམ་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱིས་འདྲུག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་
བརྟོན་པས། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བརྟུང་བ་ན། དག་
སྤོང་གཞིན་པ་ལལ་ཆེར་གྱིས་ཁོའི་ཕྱོགས་བཟུང་བས། དག་འདུན་གྱི་སྡེ་འབྲུགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལུང་གི་འགྲེལ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །
ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རི་སྐད་དུ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་
ལས། སྤྱ་མ་ཀྱན་དགའ་འོད་སེལ་དང་། ལྷག་བསྐལ་ལུང་སྟོན་ས་སྟོན་དང་། འཆར་ཀ་སྟོང་
ཉིད་ཆུ་ལས་སྐྱེས། གང་པོ་ས་མཚོ་ཆུ་བྱིང་དང་། ལྷ་ངན་འདས་དང་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་། འགྲོ་
བའི་མདོ་དང་དེ་བཞིན་གཞན། ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། མཐའ་དག་མིན་པར་
རྟོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། གཞུང་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་རྒྱུ་
ཀྱི་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ངེས་དོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས། བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་སྒྲ་བ་བྱོད་གྱིས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་མཐའ་
དག་ཀྱང་མ་མཐོང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཅི་སྟོས། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེང་སང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྟོང་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་པས་ཆང་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན། སྤྱ་མའི་མདོ་དང་། ཀྱན་དགའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྟོས་པའི་མིང་ཅན་དེ་
དང་དེར། མདོའི་ཚིག་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར། གཞུང་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེང་སང་མདོ་དེ་དང་དེ་དག་ན་ཚིག་དེ་དག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་
དུ་བཤད་དོ། འདི་ལྟ་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས། སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་
རྩུང་དཀའ་བར་སྟངས་ཡང་། ལུང་ཚིག་མ་ཆང་བ་དེ་དག་ལྟ་ཆེན་པོས་བྱིས་ནས། དེ་དང་འགལ་བ་
ཅན་འགའ་ཞིག་བཅུག་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དགོས་པ་འདྲའོ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གསུམ་པའི་ལན་
ནི་ལྷོན་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བཙུན་བསམ་ཡས་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། གཏམ་འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཅུ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་བའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་
ཞིང་། དེ་ཡང་། འཕགས་པ་རྒྱ་སྐབས་མ་བྱོན་པའི་གོང་དུ་བྱུང་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་མི་འགྲིག་
པ་མང་པོ་འོང་དོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གྲི་བ་དྲུག་པ་ནི། དར་མས་བསྟན་པ་བསྟུབས་པ་དང་། །མངའ་བདག་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱི་
 བར། །ཆོས་ལོག་དུ་མ་འཕེལ་དེ་གང་། །རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་བསྟན་བཅོས་ན། །སྦྱར་སྦྱོལ་
 བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་ནི། །མ་གཏོགས་ཆོས་ལོག་ཐམས་ཅད་པ། །སུན་འབྱེན་མཛད་པའི་གཞུང་
 མི་སྤང་། །པོ་བྱང་ཞི་བ་འོད་དང་ནི། །མགོས་གྱི་སྤྲུགས་ལོག་སུན་འབྱེན་ན། །རང་ལ་གཞོད་པ་
 འགའ་ཡང་སྤང་། །ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གྲི་བའི་བསམ་པ་ནི། །གཞུང་ལས།
 བྱིན་ས་གངས་རིའི་བྱོད་འདི་སྤྱ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་བསྟུར། །དེ་ནས་བསྟན་པ་
 དར་བའི་ཆོ། །རྒྱལ་པོ་དར་མས་བསྟན་པ་བསྟུབས། །དེ་རྗེས་ཆོས་ལོག་དུ་མ་འཕེལ། །དེ་ཆོ་
 སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ། །རྒྱལ་པོ་དར་མ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ལོག་
 མང་པོ་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། །སྦྱོན་གྱི་འཆད་པ་པོ་གཞན་ནི། །རྒྱལ་པོ་བྲི་བྱོར་ལྟ་
 བཅོན་ནས་དར་མ་ཡན་ཆད་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་མ་མང་པོ་བྱུང་བར་བཤད་པས། །ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་པ་
 དང་། །གཞུང་དུ། །ཆོས་ལོག་ཐམས་ཅད་རྩབ་པར་མཛད། །ཅེས་འབྱུང་ལ། །ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་
 བསྟན་བཅོས་ན་ནི། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ། །སྦྱར་སྦྱོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་
 བར་བཀག་ནས། །དང་རེས་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཅམ་ཞིག་གཙོ་བོར་སྤང་གི། །ཚུམ་པ་པོ་འདི་
 དང་འདིས། །གཞུང་ལོག་པ་འདི་དང་འདི་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་གངས་རོས་མ་བཟུང་བས་ན། །ཆོས་
 ལོག་ཐམས་ཅད་རྩབ་པར་མཛད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། །ཞི་བ་འོད་དང་། །མགོས་གྱི་
 འབྲུམ་ཡིག་ན་ནི། །སྤྲུགས་གསར་མའི་ཆོས་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེ་
 དང་། །ཆར་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་དང་སུམ་ཅུ་པ་དང་།
 །སྦྱ་མ་རེས་བསྟན་དང་། །མི་ལམ་རེས་བསྟན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གྲི་མ་ཅན་དུ་བཤད་པས།
 །རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དམ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དང་། །བྱུང་བར་མགོས་གྱི་
 འབྲུམ་ཡིག་ན། །ཆོས་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། །རྒྱ་གར་གྱི་པཱྌྟ་བདུན་བཅུ་ཅ་གཉིས་
 ལ་དྲིས་པས། །རྒྱ་གར་ན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་གཏན་ཆོག་ས་སུ་བཀོད་ལ། །མགོས་གྱི་བརྒྱུད་འཛིན་དུ་
 །ཁྱུར་བའི་རྩོག་ལྟ་བུ་བས། །སྤྱ་ཆེན་འབྲོག་མའི་ཟབ་ཆོས་འགའ་ཞིག་མགོས་དང་དུས་མཚུངས་
 པའི་པཱྌྟ་བདུན་བཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་དྲིས་པས། །རྒྱ་གར་ན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའི་བྱོགས་

ཆོས་བསྐྱབ་སྤང་བས། རྗེ་མགོས་ཀྱང་། སྤྲ་ཆེན་དང་། གྲུ་ཡ་རྩ་རའི་སྒྲོབ་མར་མཆུངས་ཀྱང་།
 རང་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་དེར་བྱུང་བ་ལ་བྱར་བ་པར་ནི་ཅང་མི་མཛད་དམ། སྒྲུ་དུ་དོགས་པའོ། །
 གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི། དར་མས་བསྟན་པ་རྒྱབ་པའི་འོག་ཏུ། ཆོས་ལོག་འཕེལ་ཞེས་
 པའི་དོན། རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད། དུས་དེ་ཁོ་ནར་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་དང་འོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མ་ཡ་ཅུ་རིན་
 ཆེན་མཆོག་དང་ཡུ་ཅུ་མཉན་ཆེན་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་ནི། དེའི་གོང་དུ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ལ། སྤྱབས་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ནི། རྗེ་དཔལ་ལའོར་བཙན་པོ་དང་དུས་
 མཆུངས་པར་བྱུང་བས། དར་མའི་རྗེས་ལ་འང་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཆོས་ལོག་འཕེལ་ཞེས་
 པ། རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་དུས་དེར་གསར་དུ་བཅུ་མས་ནས་དར་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་། དར་ཆེན་དཔལ་གྱི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་
 འགའ་ཞིག་ནི། རྒྱུད་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་སྤྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲིམ་མེད་
 དག་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བཙུ་མ་ལྷན་རལ་གྱིས། གསང་སྤྱིང་རྣམ་དག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དར་མས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་པའི་འོག་ཏུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་མེད་
 པས། སོ་སོར་ཐར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཅུ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་གོ་བ་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་
 རྣམ་དག་གམ། ཀྱི་མ་ཅན་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟེ། དེའི་དངོས་བསྟན་ལ་སྒྲུ་རི་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་
 བས། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱད་ནས་དེ་ཉིད་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་བྱུང་བས། དེ་སྟན་
 དབྱང་བའི་བྱིར་དུ། ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་ནང་ན། རྒྱུད་དེ་དང་དེའི་མིང་
 སྒྲོས་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མེད་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་སྒྲུ་རི་བཞིན་པར་
 བཟུང་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དེ་ཉིད། རྒྱུད་སྟེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་སྟེ་འགའ་ཞིག་གི་ལུང་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྷན་དུ་མའི་ལུང་བྱངས་
 བས། སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། རྒྱུད་དང་སྟེ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལོ་པཎ་གྱིས་བསྐྱར་
 བར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་འཕགས་ལུལ་གྱི་བརྗེ་ཏེ་མང་པོ་དེ་དག་ལ་མ་གྲགས་ན་ཀྱི་མ་ཅན་དུ་

འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་ནི་གཏན་ཆོག་གསལ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་
མི་འགྲུབ་ཅིང་། ལོ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གཏན་ཆོག་གསལ་
དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། མན་ངག་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་འགྲུབ་པའི་ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་དབེན་ནི། ལྷ་རོ་དང་། ལྷ་གྱུའི་ཆོས་དྲུག་བཞིན། དེས་ན་ལོ་ཆེན་མགོས་གྱིས་ནི་འབྲོག་
མིའི་ཟབ་ཆོས་ལ་ཟུར་ཟ་བ་ག་ལ་ཡོད་རྒྱུ་གིས་ནི་རང་དགར་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མ་ཙན་རྣམས་
ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། བོ་བྱང་ཞི་བ་འོད་དང་། མགོས་ལོ་རྩ་བའི་འབྲུམ་ཡིག་ཆེ་རྒྱུད་དང་།
ཅ་མི་ལོ་རྩ་བའི་སྤྱིང་ཡིག་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱུ་ལོ་བྱུང་བའི་གསང་སྤྲུག་གྱི་བྱུང་རྒྱུ་རྣམ་པར་
བཤད་པའི་གཏམ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱུག་ལོ་རྩ་བའི་སྤྱིང་ཡིག་རྣམས་ལས་གསལ་བར་
བཤད་པ་ཡིན་མོད། དེ་དག་ནས་གང་བཤད་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཆོས་སུ་འཆད་དགོས་པའི་
ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞར་ལ་དབུ་རུ་བྱང་བྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་འཛིན་ཞེས་པའི་མཆོན་
ཙན། རྣམ་དབྱེད་ཙན་ཞིག་གིས་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ན་འདི་ལྟར་སྤྲུང་སྟེ། མ་བན་རིན་ཆེན་
མཆོག་ཅེས་བྱས། །གསང་བ་སྤྱིང་བོའི་རྒྱུད་བརྩམས་པས། །རྒྱལ་པོས་གསན་ནས་བཙལ་བའི་ཆོ། །
ལོ་གྲངས་བརྩ་གཉིས་གཤམ་ཅེས་གྲག། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་དར་མས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
བསྐྱབས་ནས་ཤི། །རྒྱལ་ཁྱིམས་ཆོས་ཁྱིམས་གཉིས་ཀ་བཤིག་ལོ་བཅ་ཐམས་ཅད་ས་མཐར་བྱོས། །
དབང་པོ་མེད་ཅིང་འཛིགས་མེད་པས། །བོད་ཀྱི་སྤྲུགས་པ་ངན་པ་རྣམས། །ལས་སུ་རྒྱུན་རྒྱུད་
འབའ་ཞིག་ཅོམ། །སྦྱོར་སྦྱོལ་ལོག་སྦྱོད་མེ་ལྟར་མཆེད། །མངའ་བདག་དཔལ་འབོར་བཙན་གྱི་
དུས། །བསྐྱབས་བན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བྱུང་། །ཁ་ཐུན་ལ་སོགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །ཏྲ་
མགྱིན་པ་རྣ་དབང་ཆེན་དང་། །མ་མོ་སྤྱིད་པ་རྒྱུད་ལུང་དང་། །ཀྱི་ལ་ཡ་ཡི་བརྩ་གཉིས་པ། །དེ་
སོགས་སྦྱབ་ལུགས་རྒྱུད་བརྒྱུད་དང་། །ཁ་སྒོང་གི་ནི་རྒྱུད་དྲུག་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དྲུག་ །སྦྱབ་པའི་མན་ངག་མཐའ་ཡས་བྱས། །བྱུང་པར་རྣ་ཤེད་གྲུབ་མཐའ་དང་། །མན་ངག་ལྟ་
བའི་བྱེད་བ་བསྐྱེས། །རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ནི། །མུད་བྱུང་ལ་སོགས་བརྩ་གསུམ་བྱས། །
དེ་རྗེས་དཔལ་གྱི་གྲགས་པ་ཡིས། །ཀུན་འདུས་རིག་པའི་མདོ་དང་ནི། །དགོངས་འདུས་ཡེ་ཤེས་
རམ་པ་གྲོག། །དུར་བྱོད་ཁུ་བྱུག་རོལ་བ་དང་། །སེམས་ལུང་ཆེན་མོ་ལྟ་རུ་བྱས། །ཉང་སྟོད་སྦྱ་

བའི་སེང་གེ་ཡིས། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ། །སེམས་སྡེ་མ་ཐུ་བཅོ་བརྒྱད་བྱས། །ཕྱེ་
 བཅུན་སེང་གེ་དབང་ཐུག་གིས། །ཁི་མ་ལ་ཡི་སྒྲིང་ཏིག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུད་ཆེན་བཅུ་བདུན་བྱས། །
 རྒྱལ་པོ་གཡུ་སྒྲིང་པོ་ཡི། །ཐུགས་དམ་མན་དག་ལྟ་བུ་ཡང་། །ཕྱི་ནས་དེ་ཡི་རྒྱུད་འཛིན་
 གིས། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་བསྐྱར། །སྤྲུལ་ཡུལ་ག་ཐོག་པ་ལ་སྐྱར། །མངའ་བདག་ཉང་
 བན་རལ་པ་ཅན། །ཁུ་རུ་ཆོས་དབང་ཆོས་སྒོ་དང་། །ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གླིང་པ་དང་། །སྤྲུལ་
 སྤྲུལ་རྒྱུན་གླིང་པ་དང་། །ཆོ་བརྟན་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ། །རྩུན་གྱི་གཏེར་བཏོན་མང་པོ་
 བུང་། །བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། །རྟ་མགིན་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། །
 ཆོ་བདག་ལྷ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི། །ཆོས་གཏེར་རྩུན་མ་བསམ་མི་བྱུང་། །བསྐྱེད་ལས་འབྲེལ་ཅུལ་གྱིས་
 གྱུང་། །མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིང་ཏིག་ཆོས་སྒྲོར་བྱས། །གཏེར་བཏོན་རྩི་རྩི་གླིང་པས་ནི། །རྩི་རྩི་སེམས་
 དཔའི་སྒྲིང་ཏིག་བྱས། །ཞེས་དང་། །གསང་སྤྲུགས་གསང་མའི་བྱོད་ན་ཡང་། །གསང་འདུས་
 གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཆེ། །རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་སམ་ལུགས་དང་། །བདེ་མཆོག་ར་ལི་སུམ་ཅུ་
 གཉིས། །དུས་འཁོར་ཕྱེ་སྤྱད་སྤྱུག་པ་དང་། །ཀྱི་རྩི་རྩི་གསུང་ཐུགས་གསང་མཛོད། །ཐུག་ན་རྩི་རྩི་
 མི་གཡོ་བ། །རྩི་རྩི་ལག་མོ་སེང་གཏོང་མ། །ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འགའ་དང་། །མགོན་པོ་དང་
 བོ་ལྷ་མའི་རྒྱུད། །བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་ལྟག་ལ་སོགས། །རང་བཟོའི་རྩུན་རྒྱུད་དུ་མ་སྤྱང་། །རྩི་རྩི་
 སྒྲིང་པོ་སྤྱད་འགྲེལ་དང་། །ལྷོ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡིས། །ཀྱ་རོ་འགྲེལ་ཆེན་ཞེས་པའང་
 བྱས། །ཞེས་དང་། །དེ་དག་འགོག་པ་ན། །བྱེད་གྱི་ཐོག་མའི་མཆོན་ཅམ་ལས། །སྒྲིང་དོད་ནོར་
 བས་རང་མཆོན་བསྟན། །ཕལ་ཆེར་སྤྲུགས་བསྐྱེད་སྐབས་ནས་ནོར། །སྤྲུགས་དང་སྤྱུ་བཤད་ཕལ་
 ཆེར་ནོར། །དང་པོར་འབྲས་པས་འབྲུད་རྒྱ་ཡ། །བར་དུ་དར་བས་དར་མ་ཡ། །ཐ་མར་སངས་
 བས་སང་སྤྱུ་ཡ། །འདི་འདྲའི་སྤྱུ་བཤད་རྒྱུད་དུ་བྱིས། །ཅ་ཆ་ཇ་དང་ཞ་ཟ་ལ། །འདི་དུག་རྒྱ་གར་
 སྒྲིང་དུ་བསྐྱེས། །གསལ་བྱེད་བཅུགས་པ་རེ་རེ་ལ། །དབྱེད་སྤྱི་གཉིས་གསུམ་བཞི་ཡིས་
 བརྒྱན། །ཐོད་རྒྱུད་ཁམ་ཤག་རོ་ཐུགས་ཆུམས། །ཐོད་ཐོད་ཅུལ་དང་གྲོ་བོ་ལོད། །ཞེ་ཐུགས་ལ་
 རུབས་སྤྲུགས་ཤག་དུན། །པོ་རེ་ལ་དུན་ཐིབས་ཏིག་ཏིག་བྲམ། །ཏིར་ཤོག་ནིར་ཤོག་རྒྱུག་བྱེད་
 བྱེད། །མན་ལ་མ་མན་ལ་ཏིག་སོད་ལ་རྩམ། །བརྩ་ཞང་ཞུང་མ་ལ་སོགས། །སྤྲུགས་ལ་འཆལ་

གཏམ་བརྒྱུ་སྤྲོད་བསྐྱེས། །ཨ་ཏི་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །ཡ་ཏི་ཅི་ཏི་ཟེར་བ་དང་། །ཤི་རྩི་རི་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །ཉ་རྩི་རི་དང་རྩི་རི་། །དེ་བལ་ཤར་རྒྱ་ལས། །དེ་མ་མག་མོ་རག་མོ་དང་། །
 མ་མོ་འི་སྒྲུང་དོད་མ་མ་དང་། །བདུད་ཀྱི་སྒྲུང་དོད་རུ་དང་། །མ་རྩ་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་དང་། །སྤྱི་
 མ་རྩ་ཟེར་ལ་སོགས། །རྒྱ་བོད་སྐད་སྤྱོད་མ་བྱེད་པའི། །ཐ་སྒྲུང་གོ་རིམ་ནོར་བ་མང་། །ཞེས་དང་།
 ཤད་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོག་བྲག་འདི། །རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་དང་འགལ། །གྲིང་པོ་གྲིང་མོ་ཞེས་བྱ་
 བ། །མོན་ཡུལ་ལ་ལར་བཅུན་པའི་མིང་། །ལྷ་ལ་གྲིང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ། །ལོ་པར་མཁས་ལ་འདི་མ་
 གྲགས། །ཨ་ཏི་སེམས་པ་ཉིད་སངས་དང་། །གཡའ་སྤངས་སྤྱི་ཅིག་གནམ་ཐེའུ་དཀར། །ཨ་ཕྱི་
 ཆེན་མོ་ཤམ་ཤམ་མོ། །དཀྱིལ་ལོ་ལོ་ལྷ་ཡི་མིང་འདི་འདྲ། །ཆོས་མིན་བོན་ཡང་འདྲ་ལ་མིན། །དུ་
 བཅོན་ཐེའུ་བྲང་འགོད་པོ་གཉན། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་གྲགས་པ་མེད། །སྤྱི་གཅན་ལ་ནི་བྱེད་
 འདྲུག་སོགས། །མིང་གི་མངོན་བརྗོད་བརྒྱུ་སྤྲོད་ནོར། །འདི་དག་ཆོག་གི་ནོར་བ་སྤྱི། །གཞན་
 ཡང་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནོར། །རྒྱལ་བ་གསུམ་ནི་དགོངས་པའི་བརྒྱད། །རིག་འཛིན་གསུམ་ནི་
 བརྗེ་བརྒྱད། །གང་ཟག་གསུམ་ནས་སྤྱོད་དུ་བརྒྱད། །བསྟན་པའི་བབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྤྱི། །
 ལོ་རྒྱུས་ཁྱད་མ་དག་ཏུ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ། །བསྟུང་བ་པོ་ཡིས་ཉན་ཞིང་
 བསྟུས། །སྤྱི་གསུང་བམ་ལ་ཡང་བཀོད་པར་བཤད། །ཁྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་ལ། །རྒྱུད་རྒྱལ་
 གསང་འདུས་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྱི། །ཀྱེ་ཡི་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་དམན། །རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་མཐོ་འོ་ལོ། །མན་
 དག་ལྷ་བའི་ཐེང་བ་ལས། །ཐེག་པ་རིམ་དགུ་གསུངས་པ་ནི། །དབལ་ལྷན་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་
 ཞིང་། །དེ་ལས་མཐོ་བའང་བཤད་པ་མེད། །མ་རྩ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་གསུམ། །འདུས་པའི་བསྟེད་
 རྩོགས་ཉམས་ལེན་གྱི། །རིམ་པ་ཅམ་གྱིས་སོ་སོར་བྱེ། །རྒྱུད་སྤྱི་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མིན། །ཞེས་
 དང་། །ལྷ་བ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་བྱིར། །རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གོ་ལོ། །སྤྱི་གསུང་གྱི་བྱུང་
 ཆོས་ལྷ་བ་མིན། །དབུ་མ་ལས་ལྷག་ག་ལ་ཡོད། །སྤྱི་འདིར་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་བྱེད་པ། །ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། །ཐབས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཕགས་སོ་ཞེས། །ཟབ་མོ་འི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཀུན་
 ལས་འབྱུང་། །གཞན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྟན། །རྩོགས་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་གསུངས་སོ་ལོ། །
 ཞེས་དང་། །བྱི་མ་ལ་ཡི་སྤྱི་ཏིག་ལས། །སེམས་ནི་སྤྱོད་པའི་ནང་ན་གནས། །རིག་པ་སྤྱི་དང་

གྲུང་པའི་ནང་། །ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྒྲུ་ལོ། །འདི་འདྲ་མུ་སྟེགས་ཆོས་ལུགས་ཡིན། །ཀུན་
 བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཉམས་ལེན་དུ། །རྡོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅེངས་དང་། །ལུས་གནད་ལྷ་སྟངས་ཐམས་
 ཅད་བཀག། །ཡང་དག་འཛིན་ལ་སྒྲིན་དུ་ལྷ། །སྟོན་ལམ་ཐལ་བས་ཡིད་འགྲུ་ཞིང་། །མ་དག་ལས་
 སྟངས་འདི་ཐམས་ཅད་། །ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱས་ན། །སྒྲིན་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཉིད་འགྱུར་བྱིར། །
 འདི་འདྲའི་མན་ངག་ཐོས་མ་ཐག། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ལོ། །བར་དོ་གསང་སྒྲོར་ཉམས་
 ལེན་དུ། །རྒྱ་མཚོ་ཨར་ལ་གཏང་བ་ཞེས། །མིག་གཉིས་བཅོར་ནས་སྟུན་པར་བལྟ། །དབང་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་མཐོང་སྟངས་བསྐྱེད་། །བྲི་མ་ལ་ཡི་སྟོང་ཏིག་ལས། །ཉི་ཟླ་མར་མའི་འོད་ཟེར་ལ། །ཟེ་
 འགྱུར་བལྟ་བའི་རྗེ་མ་ཡིས། །འཇའ་ཆོན་བསྐྱེད་བ་མཚོག་ཏུ་འདོད། །ཉི་མ་བལྟ་བའི་སྒྲོམ་བ་
 འདི། །མུ་སྟེགས་ཉི་མ་བ་ཡི་ལུགས། །རང་གི་རིག་བ་གཏང་བ་ལས། །འཕམ་པོ་འགྲུལ་བར་རུས་
 པའི་ཆོ། །རང་གི་རིག་བ་གཏང་བ་ཡི། །མི་རབས་སུ་སྟོང་སངས་རྒྱ་ལོ། །སྟངས་གྲགས་ཆོས་
 རྣམས་ཆོས་ཉིད་དུ། །ཤེས་ནས་པ་མ་གསད་གྱུར་གྱུར། །སྟེགས་པའི་ལས་ནི་མི་སྟོང་དེ། །ཐར་
 ལམ་ཉག་གཅིག་དེ་ཡིན་ལོ། །མཚམས་མེད་ལྷ་པོ་སྟོན་བཞིན་དུ། །སྟེགས་བ་སངས་རྒྱས་འགྱུ་བ་
 འགྱུར་ཏེ། །སྟེལ་སྒྲོང་བྱུང་དུ་མི་འགྱུར་བཞིན། །འགྱུར་ཡང་གསེར་འགྱུར་སྟུན་བཞིན་ལོ། །དེ་ཡི་
 ཤེས་བྱེད་འདི་སྒྲིང་དུ། །ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ། །དགོ་སྟེགས་སྒྲོང་དོར་མ་མཆིས་
 པས། །སྟོན་བ་དེ་ལ་དགོངས་སོ་ལོ། །སྒྲོང་དོར་མེད་བ་སྟོན་བ་མིན། །དེ་ནི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན། །སྟོན་བ་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་ནས་གྱུར། །སྒྲོམ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ད་སྟོན་སྟོན། །ཞེས་དང་། །
 གསང་སྟེགས་རྡོ་རྗེ་ཐེགས་པའི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས། །འཇམ་དཔལ་སྒྱུ་དང་བདུ་གསུང་གི་རྒྱུད། །ཡང་
 དག་སྟེགས་དང་ཆེ་མཚོག་ཡོན་ཏན་དང་། །ལུར་བ་ཐིན་ལས་མ་མོ་ཆོད་གཏོང་རྒྱུད། །འཛིན་
 རྟོན་མཚོད་བསྟོན་དམོད་བ་དྲག་སྟེགས་ཏེ། །སྟེལ་བ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་བྱར་དབྱེ་བ་དང་། །བདེ་
 གསེགས་འདུས་བ་ཞེས་བྱར་བསྟུ་བའོ། །འདི་འདྲ་གར་ཡང་བཤད་བ་མེད། །རྒྱལ་བས་གསུངས་
 པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས། །བརྗོད་བྱ་ལྷ་ཡི་རིགས་དབྱེ་བ། །བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། །རྡོ་
 རྗེ་བདུ་དེ་བཞིན་གསེགས། །སྟོན་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སྟེ་ལས། །ལས་དང་རིན་ཆེན་བསྟན་
 པས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ། །བྱུང་བྱེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དྲུག་ །ཅེས་དང་།

བྱེད་ཀྱི་ཐུབ་པའི་དབྱེད་པ་ལ། །འགྲོ་དུག་ཐུབ་པ་དུག་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཐུབ་པ་གཞན་ལྟ་ཡིས། །
 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རིམ་ལྟར་བསྟན། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་དུ་བསྐྱོར། །བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་
 འཛིན་སུ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་མེད་ན་ནི། །ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་གང་། །སྒྲོབ་དཔོན་བསྐྱ་
 སངས་རྒྱས་ལས། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་ལྟ་གོ་ལོ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལས་ལྟ་གོ་ལོ། །གང་
 ཟག་ན་མ་མཁའི་ཁོངས་ན་མེད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀའ་བགྲོས་ནས། །རུ་ཅ་ནག་པོ་
 འདུལ་བ་ལ། །བཅོམ་ལྟན་ཤུག་ཐུབ་པ་མངགས། །བདུད་ཀྱིས་བསྐྱོངས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས། །
 ཐུབ་དབང་ཁུམ་ཁིང་སྐྱོངས་པར་གྱུར། །མཐུ་མེད་རང་གནས་ལོག་གོ་ལོ། །བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀུན་
 ཏུ་བཟང་། །རྫོ་རྫོ་འཆང་ལས་ལྟ་གོ་ལོ། །སྒྲ་མེད་རྒྱད་ལས་གང་གསུངས་པའི། །ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་རྒྱལ་བ་ནི། །རྫོ་རྫོ་འཆང་ཆེན་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །སྒྲ་བ་གྲགས་པ་དེ་སྐད་གསུང་། །རྣམ་
 འབྱོར་རྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཡི། །ཀུན་བཟང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ། །དེ་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་མ་ཡིན། །
 དེ་དག་དོན་གྱི་ནོར་བའོ། །རྫོ་རྫོ་ཐེག་པའི་བྱེད་ཆོས་ནི། །དབང་དང་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས། །
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབང་ཡིན་ཏེ། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་བསྐྱོད་རྫོགས་གཉིས། །དེར་སང་གསང་
 རྒྱགས་རྫིང་མ་བ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུ་མེད་པར། །དབང་བསྐྱར་ལེན་ཁིང་རྒྱགས་པར་
 འདོད། །སོ་ཐར་ཁུས་ན་ལྟར་ཞེས་ཟེར། །བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཆོག་ལ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་
 དབང་རྣམས་ཀྱང་། །རང་བཟོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཆོགས་དང་། །དན་རྒྱུ་ཆོག་སྣ་ཆོགས་སྣང་། །
 བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདྲའི་དབང་བསྐྱར་ལ། །རྒྱ་གར་ཆོག་གཞུང་མར་འདོད། །གཏོར་མའི་དབང་བསྐྱར་
 ཞེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་འདོད། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དབང་རྣམས་
 ལ། །སྒྲོས་བཅས་ལ་སོགས་མིང་ཡང་གཞན། །རྩལ་ཆོན་བུམ་པ་བསྐྱོལ་མ་སོགས། །རྒྱ་མཆོན་
 མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི། །མདའ་དར་མེ་ལོང་མ་བྱ་ཤེལ། །ལྟ་སྐྱུ་བུམ་སོགས་དབང་རྣམས་
 བཤམ། །བསྐྱར་སྐྱེད་མེ་ཏོག་མིག་འབྱེད་དང་། །མཐོང་བ་རྣམ་བཞི་སྟོན་པར་བྱེད། །མཆོག་
 དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་ལ། །གཏོན་གྱིས་ཟིན་འདྲའི་འོ་དོད་བྱེད། །བདེ་ཆེན་སྤྱི་བྱུགས་དབང་
 བསྐྱར་དང་། །རྒྱས་གདབ་ཆངས་པའི་དབང་བསྐྱར་དང་། །ཆོས་གོས་ལྟར་བཟེད་འཁར་གསེལ་
 དབང་། །ཁུངས་མེད་བབ་བཅོལ་སྣ་ཆོགས་བྱེད། །དེ་བཞིན་གསེགས་གསུངས་རྒྱད་ཕྱེ་བཞིར། །

བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདྲེན་དབང་བསྐྱར་མེད། །གཏོར་མའི་དབང་བསྐྱར་བཤད་པ་མེད། །འཛིག་རྟེན་
 འདས་པའི་དབང་བཞེར་དེས། །གསུམ་ལ་རྩལ་ཆོན་དཀྱིལ་འཁོར་མེད། །ཕྱི་རོལ་དབང་རྩལ་གང་
 ཡང་མེད། །སྤང་སྤྱད་མེ་ཏྲག་ལ་སོགས་མེད། །ལྷུང་བཟེད་ལའར་གསེལ་ཆོས་གོས་སོགས། །སོ་
 ཐར་ནང་གི་དབང་རྩལ་མེད། །ཅིས་དང་། །ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ། །དག་བྱ་དག་བྱེད་
 མ་ཤེས་པས། །ཆོ་གའི་གོ་རིམ་མ་ཤེས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་མེད། །མདོན་
 བར་བྱང་ཆུབ་རྣམ་ལྟ་དང་། །རྒྱུ་ཡི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་ཁུ་བ་དང་། །འབྲས་
 བུའི་སྒྲུ་རུ་བཞེངས་པ་དང་། །ལྷུམས་སུ་བསྐྱེད་དང་སྒྲོ་བ་དང་། །སྒྲེ་མཆོད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པ་
 མེད། །ཕྱ་དང་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་སོགས། །མོས་པ་ལམ་
 དུ་བྱེད་པ་ཡི། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དག་ཀྱང་མེད། །དཀྱིལ་འཁོར་དང་ནི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །དག་
 པ་སྒྲོམ་པའང་ལལ་ཆེར་མེད། །ཕྱི་རོལ་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་བྱེད། །དག་པ་སྒྲོམ་པ་སངས་རྒྱས་
 ཆོས། །སྒྲིབ་ཀྱན་བྱང་ཁིང་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །རྫོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་དག་པས་འགྲིག་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 ཐབས་ལལ་ཆེ་བ། །རང་བཟོའི་ལྟ་དང་སྒྲགས་སུ་སྤྱང་། །མདོན་པར་རྟོགས་པ་དབྱངས་སུ་གྱེར། །
 ཏ་མ་གྱིན་པསྤྱད་དབང་ཆོན་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་བརྒྱད་པོ་ཡི། །ཁོག་པ་དམར་པོ་དྲལ་ནས་
 ཀྱང་། །སྒྲལ་ཆོགས་འཛོམས་ཤིང་བརྩིས་པ་བྱས། །རྒྱད་ཆོན་དངོས་གྲུབ་བཏན་གཟིགས་ཀྱི། །
 ལེའུ་སྒྲུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པར། །དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་ནག་མོ་ཡིས། །བཅོམ་ལྷན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་
 མནན། །བྲམ་ཁ་སྟོང་གི་དབང་མོ་ཆེས། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་བརྩིས། །རི་རབ་
 སྤྱིང་བཞི་དབང་མོ་ཆེས། །རྒྱལ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་བསྐྱེལ། །རྒྱུ་མཆོ་སྤྱིང་གི་དབང་མོ་ཆེས། །
 སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་གདན་དུ་བྱས། །ས་གཞི་འདེགས་པའི་དབང་མོ་ཆེས། །དོན་གྲུབ་ཞོན་པ་
 བསྒྲོམས་ཤིག་ལོ། །གྲུ་རུའི་སྒྲུབ་ཐབས་གསང་འདུས་ལས། །སྟོན་དུས་སྒྲུ་མ་སྒྲི་པོར་བསྒྲོམས། །
 དེ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་མ་ཡིན་ཡང་། །སྒྲུབ་དུས་སྒྲུ་མར་རང་བསྒྲོམས་ནས། །རང་གི་གདན་དུ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས། །ཁྱོ་བོའི་དབང་ལྷག་ཏ་མ་གྱིན་བསྒྲོམས། །རྫོགས་པ་ཆོན་པོའི་རང་བཞེན་གྱིས། །དོ་
 རྩེ་པག་མོའི་ཞབས་འོག་ཏུ། །ཐེག་བརྒྱད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར། །ཤྭག་སྤུབ་གདན་ཁྱིར་
 བསྒྲོམས་ཤིག་ཟེར། །ཀྱེ་མ་སྒྲུན་པོ་སྟོང་ཁམས་ཅན། །སྤུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟར་དགྲུགས། །

མཚན་ཅི་ཡང་མི་སྣང་སྟེ། སྤྱིར་ཆོས་ལོག་བྱུང་ཚུལ་བཤད་ནས་སུན་འབྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མན་ཆོད་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལེའུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ནས་འཆད་
བར་སྣང་གི། །སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་འདི་སྒྲུལ་སོ། །དངོས་ལན་ནི། རི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་འཕགས་
པའི་སར་བྱེད་ན། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་རང་ས་
ན། །ཞེས་པའི་བར་དེར། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པ་
ཞིག་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ནི་རང་དགར་འཆད་པའོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལེའུའི་མཚན་
ཞིག་བསྟན་བཅོས་འདིར་འབྱུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན་ནི། དོན་ཐོབ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་
ཡིན་ན་ནི། རྫོགས་མཚམས་སུ་སྤྱར་ཡང་། རང་དགར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་
འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོས་དངོས་སུ་མ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་
ནི་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་
གསུམ་གྱི་ལེའུ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ལོག་སུན་འབྱེན་སྒྲུལ་རྣམས་མཛད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ།
ཆོས་ཀྱི་གནད་འབྲུལ་པ་དག་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་ནས། དེ་རི་ལྟར་སུན་འབྱེན་པའི་
ཐབས་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྣམས་གོ་བདེ་བར་བཤད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལེགས་པར་གྲུབ་པའོ། །

སྤྱིས་པ། གཞན་དང་མི་མཉམ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། །སྟོབས་བརྒྱས་ཕྱག་པའི་གུད་བྱང་གིས། །
དེས་དྲངས་ལུང་བརྒྱའི་གིང་རྟ་ལ། །རབ་ཞོན་འབེལ་བའི་གཏམ་མང་པོས། །རྩི་བཅུན་དགེས་
པའི་ཞལ་གྱི་མདངས། །འཆར་ཀའི་གོས་དམར་གྱིས་བསྐྱབས་པའི། །དགོ་མཚན་གང་འདིས་
བྱུང་བསྟན་གྱི། །ཉི་མ་ལན་བརྒྱར་འཆར་བྱེད་ཤོག་དཔྱོད་མེད་རྣམ་དཔྱོད་བསྐྱེད་པ་དང་། །དཔྱོད་
ཆེན་སོམ་ཉི་སེལ་བྱེད་པ། །གང་འདི་རང་དོན་གཏན་ཆོག་ས་ཏེ། །ཕལ་ཆེར་ལུང་གི་རྩིས་སུ་
འབྱང་། །གཞལ་བུའི་གནས་གཉིས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི། །རིགས་པས་མ་སྤྱངས་དེ་སྤྱིད་དུ། །ལུང་
གི་བྱེད་པ་འཇུག་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་རིགས་གཞུང་སྤྱོད་ས། །དེ་འདྲ་དེ་ལ་འབེལ་གཏམ་
འདིས། །གཞན་དོན་རྩིས་སུ་དབག་བྱས་ནས། །བསམ་བུའི་དོན་ལ་ཆད་མ་ཡིས། །དྲངས་པའི་
དེས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །གང་གིས་རྣམ་བཟླས་བྱི་བ་འདིའི། །བསམ་པ་རི་བཞིན་མི་ཤེས་

154

དཔལ་ཤུག་མཆོག་ལྷན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སྒྲོལ། འཕར་བ་ཞེས་པ་ལྷགས་མོ་གླང་གི་ལོ། རྩ་
སྟོང་གི་ཉ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཉིན། གཡས་རུ་གཙང་གི་སའི་ཐིག་ལེ་ཐུབ་བསྟན་གསེར་མདོག་
ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དབེན་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་གྱུབ་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
ནོ། །དཔལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་སྟོང་ཅེརི་བར་དུ་བསྐྱེད་བ་
ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིག། །

སྟེ་སྟེ། བདེ་ཆེན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་མདངས་གསལ་བ། ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་
དབུས་སུ་རོལ་ཅེད་མཁན། སྒྲོལ་པའི་སྒྲིན་ཆོགས་རྣམ་པར་བྱུང་འཇུག་སྟེ། རིགས་བརྒྱའི་
མགོན་དུ་ཤར་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། རེས་དོན་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཅུའི་གར་ཅེ་ཡང་། དྲང་དོན་ནོར་
ལྷའི་བྱ་དང་བད་དཀར་མིག་རིག་བྱེད་དྲན་པོས་མ་ཐོབ་རོ་བརྒྱ་བས། འགྲོ་ཀྱན་བདུད་ཅིར་
མཛད་ལ་ཐུག་བགྱེད། དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་བཟོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ། རྩོངས་རྣམས་སེལ་བྱེད་
བཟོད་བྲལ་ཡེ་ཤེས་སྟོ། །གཟུང་འཛིན་ལུལ་བའི་དྲི་མ་དུངས་སྐྱུང་བ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་
འཇམ་དབྱངས་ཨེ་མ་མཆར། གང་ཁྱོད་ཟབ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་གཞོན་ནུའི་སྟེ། ལ་ལར་
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་གཟུགས། གཞན་དུ་ཆངས་དབང་གྱུབ་པའི་རྒྱལ་བཟུང་ནས། །
རིག་གནས་རྣམ་བརྒྱ་སྟོན་ལ་འགྲུས་མི་ལྟོད། སྐབས་དེར་ཀྱན་དགའི་འཇུམ་ཐྱེད་འཆར་གའི་
མདངས། ཤར་ཕྱོགས་ས་སྒྲོང་རི་བོའི་ཅོད་པན་གྱི། རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་མཆོད་འོས་བསྟན་
པའི་དཔལ། ཐིན་ལས་བཟང་བོའི་ཉི་མ་འདིན་ཤར། ཀྱན་ཐུབ་གྲགས་པའི་གསུང་གི་བ་དན་ནི། །
འཕགས་ཡུལ་དམ་ཆོས་དགའ་བའི་ཆལ་དུ་བརྒྱད། རྒྱལ་ར་བདུངས་པའི་བཀ་ཆེན་མང་པོས་
ཀྱང་། ཁྱོད་ཞབས་ཡ་མཆོན་བསྟོད་པའི་ཐྱེད་བས་བསྟུགས། དུས་དེར་བདུད་ཅིས་སྐགས་
པའི་དུག་ཅན་མཆོ། གངས་ཅན་ཁོར་ཡུག་དབུས་སུ་འཕྱུར་བ་ན། ལྷང་རིགས་མཁའ་མྱིང་ཁ་
སྒྲོར་རྣམ་དཔྱོད་གྱི། རོ་འཛིན་ཅེ་མོར་སྒྲངས་པའི་སྒྲང་ཅི་ནི། འཆད་ཅོམ་དཔག་བསམ་ཡོངས་
འདུའི་དབྱང་པར་སྒྲངས། དེ་ཡི་རིས་ན་རྣམ་དཔྱོད་མདངས་གསལ་ཞིང་། རེས་དོན་ཆ་ཤས་
གང་བའི་སྟོ་བཟང་པོ། རིག་པའི་གནས་བརྒྱར་འཕྲོ་བའི་འོད་དཀར་ཅན། བདེ་འབྱུང་གཙུག་
རྒྱན་གཉིས་པ་དང་འདིར་ཤར། དྲག་པོའི་ཅོད་པན་མ་ཉམས་ཤིང་། འཆི་མེད་ལམ་ལས་མ་

ལྷུང་བར། །རབ་དཀར་གུ་མུང་བཞད་པའི་གཉེན། །གངས་ཅན་ལྷོངས་སུ་རྒྱ་བ་ཡང་། །ཆ་ཟེར་
ལམ་ལས་རྒྱུད་སྤངས་པ། །ཐུན་མཚམས་རི་བོའི་རྩེར་འཛེགས་ནས། །རྒྱ་སྐར་ཐེང་ལྷན་སྒྲོ་
སངས་མའི། །བཞིན་མདངས་རི་མོ་མ་ཉམས་པ། །ཅིག་ཅར་འཆར་བྱེད་དུལ་དཀར་གྱི། །ཐིག་
ལེ་ལྷ་ཡི་ལམ་ཆེན་པོར། །གོགས་བྱེད་མེད་པར་རྒྱ་བ་ནི། །མཚན་མོའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་བཞིན། །
སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་བཅོས་མཁས་སྒྲོངས་མཐའ་དག་གི། །སྒྲོ་ལ་བཤིན་ཕྱིར་དོན་བཟང་ལུགས་བརྒྱ་
པ། །ཆིག་ཟུར་ཕྱིན་པའི་སྒྲོར་བས་མ་བཅིངས་པར། །འཇམ་པོའི་དག་གིས་སྒྲོད་པར་འདོམས་
པ་ནི། །གཞུང་བརྒྱའི་པ་རོལ་སོན་པའི་སྒྲོ་བཟང་གིས། །ཆད་ལྷན་མཁས་པའི་གཞུང་གི་ལམ་
སྤང་དུ། །རིགས་པས་དྲངས་ཏེ་ཆིག་ལ་མི་རྟོན་པར། །དོན་རྟོན་བྱེད་པོས་འབྲུལ་པར་མི་འཆད་
མོད། །གཞུང་འདིར་སྒྲོ་མི་ཕྱོགས་དང་འདུད་བྱེད་ཀྱང་། །ཉིས་བཤད་ཟེགས་ཐེང་བསྟུང་པའི་སྒྲོ་
ངན་དག། །ཆོས་མིན་གཏམ་གྱིས་གཞུང་འཆད་དོར་བྱའི་ཕྱིར། །དོ་མཚར་ལེགས་བཤད་འབེལ་
གཏམ་འདི་བྱས་སོ། །གཞུང་ཆེན་འཆད་རྣམས་ཀྱི་ལ་ལན་ལུགས་བརྒྱ་ཡི། །ཤིང་རྟའི་ཁྲི་ལ་
སྤངས་ནས་འཆད་བྱོས་ཤེས། །བྱམས་པའི་གཞུང་བཞིན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་འདོམས་པ། །
ཕྱོགས་སྤང་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་འདི་ན་དག། །དཔལ་ལྷན་ལེགས་བཤད་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་བརྒྱ་པ། །
གང་འདིའི་དོ་རྒྱར་ལྷགས་པའི་རྣམ་བཤད་གཞན། །ཕལ་ཆེར་ལྷོངས་ཤིང་ལ་ལ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཅན། །
གཞན་དག་བྱིས་པའི་རོལ་རྩེད་ལྷུང་ལེན་བྱེད། །རང་གི་མདུན་སར་ཉི་མ་རི་བཞིན་དུ། །མདོན་
རྒྱུ་དྲིགས་པས་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་སྐར་འགའ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཟེར་ཐེང་གིས། །ཟོས་
ཤིང་འཐུངས་པས་སུན་པར་བྱས་མིན་ནམ། །སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །ཕ་
རོལ་བལྟ་འདོད་གཞན་སྒྲོད་གྱུར་ལུགས་ནས། །རང་བསྒྲོད་སྒྲོ་བ་ཐོགས་པའི་མཉན་པ་དག། །མང་
ཐོས་གྱུ་གཞན་སྒྲུར་བཟུང་དགོས་མིན་ནམ། །ཆད་ཐུབ་འགྲེལ་ཆེན་བཞི་དང་གཞུང་ཉིད་དུ། །ཆིག་
ཟུར་རི་བཞིན་མ་ཕྱིན་འདིར་དཔྱོད་གྱི། །ཆངས་པར་རྒྱུ་པའི་ཅོལ་རྒྱུད་བཟང་ཡས་དག། །དཔྱད་
ཡུལ་མིན་ཕྱིར་བདེ་བར་གཉིད་བྱོས་ཤིག་ཆེད་བཀྱར་འདྲིས་འཐེན་འགའ་དང་དབྱེན་དཔྱོད་པའི། །
རྟོག་དཔྱོད་ལན་བརྒྱར་བཏང་ནས་ཡ་རབས་གྱི། །ཆོགས་པར་དཔྱད་བྱ་མིན་པའི་ཆིག་གི་མདའ། །
དུག་ཅན་འཕེན་དེས་དེ་ཉིད་སྟོག་མིན་ནམ། །རང་གཞུང་སྒྲུབ་དང་གཞན་གཞུང་སུན་འབྱེན་པའི། །

ཟུང་ཆུས་ལུང་རིགས་སྒྲིབ་པའི་མཐུ་གྲུབ་འགའ། །གསོང་པོར་སྤྲོད་པ་ལ་ལར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཆོག་།
 བརྗོད་མཁས་གཏན་ཆོགས་རིག་རྣམས་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ། །ཀྱ་ཡེ་རབ་དཀར་སེང་ཆེན་མགོ་འཕངས་
 གྱེན་དུ་བཏེག་འདྲའི་ས་འཛིན་དཀར་པོའི་ངོས་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་གདུང་འཛིན་རྩེ་བཙུན་
 གང་གང་གི། །གཞུང་ལུགས་འཛིན་པའི་མདོན་སྒྲོམ་ཅན་འགའ་དྲེགས་པས་བསྐྱེད་ས་མོད་དེ་དེའི་
 རིང་ལུགས་སྤྲོད་པའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཆེར་མ་འབྱེན་རྣམས་སུ། །དེའི་གཞན་ཕྱོགས་
 ལ་སྤང་བྱེད་མཁན་རྣམས་རང་གཞུང་སྤྱིང་ཅུ་འཕྲོག་བྱེད་སྤེལ་པའི་གཞུང་མང་བལྟ་འམ་རྟོག་གམ་
 རིགས་པར་སུན་འབྱེན་རྣམས་པའང་སུ། །སྤང་འདོད་འདི་ནི་ལྟ་དང་གྲུབ་མཐའི་འཛིན་སྒྲིབ་ཐོལ་
 གྱིས་འོངས་མོད་འཁོར་དང་རྟེན་བཀྱར་ངེས་པར་སེམ་བྱེད་མིན་ནམ་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་རྟོགས་ཤིག་།
 རྒྱུ་དུག་གཞུང་ལུགས་བལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །སྒྲིབ་ལེགས་རྣམ་དུག་ལྡན་པའི་རྣམ་དབྱེད་
 འདིས། །ཆེན་པོའི་ཡུལ་འཛིན་གླུང་པོའི་གདོང་ཅན་ཀྱི། །མདོན་སྒྲོམ་མཆེ་བའི་རྫོང་ར་བཅག་
 སྒྲམ་བྱེད། །མང་ཐོས་ལུང་དང་རིགས་པའི་བྱ་མཆོག་དུ། །བསྐྱེད་ས་འོས་གླུང་ཆེན་བྱེད་པས་བརྟུང་
 གྱུར་གྱུང་། །འཛིགས་མེད་གངས་རིའི་ངོས་ལ་གནས་འཆའ་བའི། །ངོ་མཚར་སྒྲོབས་པའི་སེང་
 ཆེན་འདི་ལྟུངས་སོ། །གཞུང་འདིར་ཁས་ལེན་བྱེད་གཞན་མང་པོ་ཡིས། །དྲིས་ལན་གནས་
 གཅིག་ཅུ་ལའང་རྟེན་ཐོབ་བམ། །དབྱེད་ལྡན་ཡོད་ན་སྤྲོད་ཡང་དྲིས་ཤིག་དང་། །གང་འདིས་
 གཏན་ལ་མ་ཐེབས་ལྟག་མ་གང་། །རབ་དཀར་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་བླ་བ་ནི། །ཐེར་འབྲུམ་
 གངས་མཉམ་ཅིག་ཆར་ཤར་བ་ན། །དེ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་ཉམས། །འབྲི་མཁས་བརྒྱ་
 བྱེན་ལག་པའི་འཕྲུལ་བཞིན་དུ། །དཀར་འཇམ་ཤོག་བུའི་ངོས་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །ལང་ཆོ་མ་
 ཉམས་འཆར་མཁས་བདག་པོའི་རྒྱུ། །རྒྱ་ཆོགས་མ་ཆང་མེད་པར་སྒྲིབ་བྱེད་པོ། །ཆོགས་གཉིས་
 ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་ཆོགས་ཅན། །མངའ་རིས་ནོར་འཛིན་སྒྲིབ་པར་བཀྱ་ཤིས་ཀྱི། །བགྲང་
 ཡས་མེ་རྟོག་གསར་པའི་ཆར་ཆེན་པོ། །ས་གསུམ་སྒྱེད་གྲུའི་མགོན་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །དམ་ཅན་
 རྒྱ་མཆོས་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཡིན། །གང་འདིའི་རྣམ་དབྱེད་ས་སྒྲིབ་གཞན་མང་པོའི། །སྒྲོ་གྲོས་
 བྱིས་པའི་བསྒྲོས་གར་ལྟར་བྱེད་ཅིག། །རྒྱལ་ཕྱན་ལ་ལའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཤིང་གི། །ལོ་འབྲས་རྒྱས་
 པའི་སྒྲོང་པོ་ལྟར་བགྲངས་ནས། །བཀའ་བསྐྱེད་དང་དུ་མོད་པའི་འཁོར་ཡུག་ཁོངས། །ཡན་བདེར་

བཀྲིས་པའི་སྟོབས་ལ་སྤྲུལ་ཡིས་འགྲན། ། ཐུབ་བསྟན་འབུམ་ཕྱག་བཞི་བའི་སྤྲིང་ཆེན་པོ། ། སྤྲིན་
 འགྲུས་གྲུང་གིས་བསྐྱད་པའི་ཡ་མཚན་ནི། ། ལྷན་སྤྲུག་རིན་ཆེན་ལས་སྤྲུངས་གཙུག་ལག་ཁང་། །
 མང་པོས་མི་སྤྲུག་བསོད་ནམས་པོ་བྱང་ན། ། ཡིད་འཕྲོག་བཀོད་ལེགས་བརྟེན་པའི་བྲི་འཕང་
 ལ། ། ཐུབ་ཆེན་མིག་སྟོང་ལྷན་པ་ལྷ་ཡི་སྤྱ། ། དབང་སྟོན་ལང་ཚོར་ཞུགས་པའི་གསེར་ཕྱེད་གི། ། ཉི་
 འོད་རབ་འབར་བཀའ་འགྲུར་འཛམ་གླིང་རྒྱན། ། མཚོད་རྩལ་རོལ་མཚོའི་ཕྱེད་བ་མཚར་དུ་
 དངར། ། འདི་དག་ལྷ་ཡི་བཟོ་བོ་ལས་བསྐྱུན་པའི། ། རོ་མཚར་སྤྱུ་མའི་རྣམ་རོལ་བགྲང་ཡས་ཀྱི། །
 སྤྱུ་འཕུལ་མཁན་དེའི་རྣམ་འཕུལ་མིན་ནམ་ཅི། ། མཚོག་ཚོགས་འདུས་པའི་སྤྲིང་ཆེན་བརྟེན་གཉིས་
 པོར། ། མཐུན་རྒྱུན་ཕྱི་ཡི་མཚོ་ཆེན་ངེས་པར་འདུད། ། ཕྱི་རྒྱལ་བལྟ་ཟེར་བསྐྱུང་བའི་རྟ་གདོང་མ། །
 བ་རོལ་རི་གཞན་མཐོན་པོས་དེར་མི་ལོན། ། རྩ་རོལ་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ངེས་མི་འབྲུག། སྟོང་ནས་གདུང་
 ཕྱེད་ཞུགས་གིས་མི་འགོང་བའི། ། འཁོར་ཡུག་རི་པོའི་ཁོངས་དེ་སྤྲུབས་གསུམ་གིས། ། ཕྱོགས་
 ལས་རྣམ་རྒྱལ་ས་འཛིན་ལྷན་པོ་བཞིན། ། གང་གི་གྲགས་པའི་མེ་ལོང་དུ། ། ལེགས་བྱས་རི་མོ་མ་
 ཉམས་པ། ། གང་ཤར་ནམ་ཡང་བསྐྱུང་མེད་དེ། ། སྟོན་གྱི་ཕྱེད་པོའི་མཐུ་གྲུབ་པས། ། བྱས་པ་མིན་
 བམ་སྟན་གྲགས་ཀྱི། ། ལྷུང་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཡི། ། རྩ་བར་བརྒྱད་མཁས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། ། ལག་
 བས་སྤྲར་ཡང་ཆོས་དང་ནི། ། སྤྲིད་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱེད་མཛེས་དང་། ། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བའི་ར། ། འཛིན་ཁོང་འཁོར་ཡུག་ཡངས་པའི་ས། ། སྟོང་ཁོང་བསྐྱུང་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག་འདེན་སྤྲིད་
 དང་ཞི་བ་ཡི། ། དག་ཚོགས་ཀྱན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི། ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩོགས་སངས་རྒྱས། ། རོན་
 གཉིས་མཐར་ཕྱིན་དེ་བརྟེན་ཤོག་གྱི་ཉི་འདི་ན་ཁ་ཅིག་རྩ་རྩེའི་ཆད་གིས་བཅལ་བའི་ལེགས་བཤད་
 ཀྱིས་ཁོངས་གཉི་ཕྱག་སྟོན་ཕྱེད་རྒྱས་པའི་ནགས་ན་མཁའ་ལྗིང་ལྷ་བུར་རོལ་ཁོང་འགྱུང་། ། གཞན་
 བྱི་ཕྱག་དོག་ཟས་ཀྱིས་སྟོ་ཁོངས་དུག་ཅན་མཚོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཕྱོས་ཕྱེད་གིས་ཕྱོས་དུན་ཉམས་
 བཞིན་དུ་མང་པོར་སྤྲུ་བ་རབ་འཕྱོ་ཕྱེད། ། ལེགས་བཤད་སྤྲུང་བརྒྱས་ཕྱོགས་བཅུར་དྲངས་གྲུང་མི་
 ཟད་ལུང་རིགས་མན་ངག་ཆར་ཆེན་བསྐྱུང་བའི་མཚོ་ཆེན་འདི་དང་དེ་འཛིན་ཕྱེད་པོའི་གྲུ་དབང་
 ཡང་། ། ཐུབ་བསྟན་གསེར་གྱི་ལོར་འཛིན་སྤྲུག་མོའི་འཕང་བར་རིང་འཚོ་བསྟན་བསྐྱུང་དམ་ཅན་
 རྒྱ་མཚོས་བསྐྱུང་ཁོང་སྟོང་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལོངས་ཤིག་རྒྱལ་བ་ཀྱན་དངོས་ཐུབ་བདག་རྟོ་

རྩེ་འཛིན། །སྤྱི་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྤྱང་མའི་ཆོག་ས། །ཕན་པར་དགོངས་པའི་བག་
 ཤིས་དག་ལེགས་ཀྱིས། །སྤྱི་ཁྱའི་མགོན་ལ་བསྤྱང་ཞིང་སྤྱི་བ་མཛད་ཤོག།གང་འདིའི་ཁུས་དག་
 མངའ་རིས་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྟོན་དག་མཁན། །ཡི་གེར་འབྲི་པོ་སྟག་ཆང་བ། །ཚུལ་
 བྱིམས་འཕེལ་ཡིན་རྟོགས་བྱེད་མཁན། །ར་ས་འཕྱལ་གྱི་ཆོས་བཟང་དང་། །ཆོས་སྤྱིང་བཟང་པོ་སྒྲ་
 གདོང་བ། །ཆོས་དཔལ་ལྡན་སྟགས་མཆེད་ལྡེ་པོས། །བྱུང་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་གྲུ། །
 སྤྱང་མགྱོགས་བར་ཆད་མེད་པར་གྱུབ། །དག་དེས་མཆོན་ནས་སྤྱིས་པ་ཀུན། །དུས་ཀྱི་དགུ་ལས་
 རྣམ་རྒྱལ་ནས། །མ་རྣམས་དོན་དུ་རྩོགས་སངས་རྒྱས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཐོབ་ཤོག།ས་སྤྱིང་སྒྲས་
 དང་དེ་ཡུམ་བཅས། །ཕ་རོལ་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། །མངའ་འབངས་མཆོ་བ་ཞིན་གང་བ་དང་། །
 དཔུ་མོག་གོང་ནས་གོང་བཅོན་ཤོག།མཛེས་བྱེད་ཅེས་པ་རྩེ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལའི་ཆོ་འཕྱལ་ཆེན་པོའི་
 ཡར་ངོ་ལ་དཔུ་བཅུགས་ནས། །ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་བྱེད་པར་ཅན་ལ་གྱུབ་པའོ།། །།

༡༡། འོག་མིན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་
 གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་དད་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡༡། འཇམ་བུ་ལྷོ་པོ་རྟེན་སྲུང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་
 རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གངས་ཅན་མཚོའི་ཞིང་ཁམས་འོག་མིན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་གི་ངེས་པ་
 རྣམ་པར་བཤད་པ། དད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། གང་ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྟག་བཞུགས་
 བས། ལྷོ་ཆོགས་གཟུགས་སྒྱའི་བཀོད་པ་བགྲངས་ཡས་ཀྱིས། ལམ་དང་བདེ་བའི་སྒོ་བརྒྱ་
 འབྱེད་མཛད་པ། རྣམ་སྤང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་ལོངས་
 སྒྱའི་གནས་ངེས་པ། འོག་མིན་གནས་ཞེས་ཆོག་ཏུ་མང་འདོན་ཡང་། རི་བཞིན་ངེས་པ་རྟེན་པ་
 མ་མཐོང་ནས། མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེའི་ཡུང་བཞིན་འདིར་ངེས་བྱ། ཞེས་མཚོད་པར་བཛྲོད་ཅིང་རྩམ་
 བར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། འདི་ལ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།

ལོངས་སྒྲུ་ཆེན་པོའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་ཆོད་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཞིང་དེར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུས་
 ལོངས་སྒྲུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་གཏན་ལ་ཐབ་
 པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་པོ་ཆེའི་ཡུང་ལ་བརྟན་ནས་ཞིང་འདིའི་བཀོད་པ་ངོས་བཟུང་།
 བྱག་ན་རྩོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཡུང་ལ་བརྟན་ནས་དེའི་ཆོད་རྣམ་པར་བཞག་པ། དེ་ལས་འཕྲོས་
 པའི་དོན་ཞིབ་མོར་བཤད་པའོ། གང་པོ་ནི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རྒྱུད་
 དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱལ་ཐལ་པོ་ཆེའི་ཡུང་ལས། འོག་མིན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་མཚན་
 གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་

མཆོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་དབྱིབས་ནི། ཀྱན་ནས་ཀྱུ་བཞིར་
 འདུག་པ། རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། རྫོང་དང་། རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལུག་
 གིས་བསྐྱོར་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་ཁོར་ལུག་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་པར་དཔེ་པོ་དང་པོ་ཞུ་
 མོར་སྤྲིང་འབྲེགས་པ། སྤྲོ་ཆོག་པོ་ཞུ་གྱི་དྲ་བས་ཀྱན་ནས་བྲེས་པ། ཅན་དན་གྱི་སྤྲོ་
 བད་ཞིམ་པོའི་དྲི་བསུང་ལྡན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་རིན་པོ་ཆའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་
 སྤྲོ་ཆུང་ཞུ་མོ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་ཡོད་དོ། །འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གངས་ཆེན་མཆོ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་འདི་བཞུགས་ཤིང་།
 དེའི་མཆོན་བཟང་པོ་སྐུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་མཆོན་བྱེད་ལྟ་བུར་
 སངས་རྒྱུ་དེའི་སྐུ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱུ་སོ་སོའི་ཞིང་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་
 ཡོད་དོ། །རྣམ་སྤྲང་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཐམས་ཅད་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་དོ། །
 སྤྲོ་ཆུང་ཞུ་མོ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བརྒྱའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་
 དེ་དག་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱད་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་
 བ་སྟེད་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱད་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འབྲུམ་གྲས་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་འཁོར་
 གིས་བསྐྱོར་བའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱད་དེ་དག་ཀྱང་དབྱིབས་དང་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་
 པར་འཕྱུལ་བ་དང་། དྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་གཞན་དང་གཞན་ཏེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་
 ལ་ནི་སྤྲོ་ཆུང་ཞུ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་བདུ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་སོ། །ལ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་མེ་ཏྲུ་
 དང་། ལྷ་ཏྲུ་གི་ཕྱེད་བ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྣམ་པར་ཅོད་བན་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྤྲོ་ཆོག་པོ་ཞུ་གྱི་ཞིངས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཞིངས་དང་། བསྐྱེད་བྱ་དང་། རྣམ་མཁའ་
 དང་འཁོར་ལུག་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐུ་ལ་བརྟན་པའོ། །དབྱིབས་ཀྱང་ལ་ལ་ནི་རི་
 རབ་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་ལྟ་བུ་དང་། རྫོང་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། བདུ་ལྟ་བུའོ། །
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཏུ་ཡང་སངས་རྒྱུ་གྱི་གཞན་དང་གཞན་སྟེ་ཞིང་གསེགས་པ་གསུམ་གོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གངས་ཆེན་མཆོ་དེའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན། རུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་
སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ན། ཕྱག་མཐིལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཆོ་རྣམ་པར་སྤང་
མཛད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་བཅུའི་རུལ་ཤིན་
ཏུ་སྤྱ་བ་སྟེད་འདས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གངས་ཅན་མཆོ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་བྱུང་བར་གྱི་ངེས་པ་དང་ལྷན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ལ་གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏྲག་གིས་
བརྒྱན་པའི་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ། །དེ་ལྟ་
བུའི་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ནི། བདྲ་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཁྱེར་
བའི་འོད་ཟེར་དང་ཟེ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །པདྲ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞིང་གང་ལ་
བརྟེན་པའི་གཞི་ནི། སྟོན་རྒྱུའི་རྒྱ་མཆོ་ལོ་རུ་ཀུན་ནས་སྤང་བའི་གཞིས་བརྒྱན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་རྒྱུའི་རྒྱ་མཆོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རུལ་
སྤྱ་རབ་གཉིས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོན་རྒྱུའི་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་
པའི་གཞི་ནི། རྒྱུང་གི་དགྱིལ་ལའོར་རི་རབ་ཀྱི་རུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་སྟེད་ཀྱིས་སྟོན་རྒྱུའི་རྒྱ་མཆོ་དེ་
དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུང་གི་དགྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་མ་ནི་གཞི་ཀུན་
ནས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བ་འབར་བས་བརྒྱན་པའི་གཞི་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུང་གི་དགྱིལ་ལའོར་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འོད་འཕྲོ་མཉམ་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། རྒྱན་ཀུན་ནས་རྣམ་པར་བྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞི་ཀུན་ནས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཕྱོགས་སུ་སྟོན་གསལ་ཤིང་ཀུན་དུ་རྒྱ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཐམས་ཅད་འཛིན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་མ་ནི་རྒྱུང་གི་དགྱིལ་ལའོར་གཟི་བརྗོད་བཟང་
པོ་དཔལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུང་གི་དགྱིལ་ལའོར་དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་
ལྟར་སྟོན་རྒྱུའི་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་ཡས་པ་སོ་སོ་བ་དག་བརྟེན་པ་ལས། སྟོན་རྒྱུའི་རྒྱ་མཆོ་དབུས་མར་

གྱུར་པ། དེའི་ནང་ན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་དམིགས་
 པའི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བདུ་ཆེན་པོ་གཞི་སྤོས་དང་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱད་
 བྱོལ་སྒྲུག་ཀྱན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་པའི་འོད་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་ཀྱི་ལའོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཉི་ཤུ་རིམ་
 ཅན་དུ་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་མ་ནི་དཔལ་འབྱུང་པའི་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་
 སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྟེད་ཀྱི་ལའོར་གྱིས་
 བསྐྱོར་བའོ། །དེ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་མར་མེ་ཞེས་བྱ་
 བ་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཉིས་པ་སྟོས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་བདུ་ཆེན་དཔལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སངས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཚོག་གི་འོད་ཅས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
 ཞེས་པ་ནས། བཅུ་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདི་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་
 སྤང་མཛེད་གངས་ཅན་མཚོ་འདི་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་ཉི་ཤུ་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་
 ཆེའི་འོད་འཕྲོ་འབྱེལ་པའི་དཔལ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསྟོན་ནམས་
 ཀྱི་སྤྱོན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཕགས་པའི་གཟི་བརྒྱན་བརྗོད་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ལའོར་གཟི་བརྒྱན་བརྗོད་བཟང་པོའི་དཔལ་གྱི་སྟེང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྟོས་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚོ་སོ་སོ་མཐའ་ཡས་པ་གྲངས་ཀྱི་བགྲང་བར་མི་རྣམས་པ་དག་ལས་དབུས་མར་གྱུར་
 པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བདུ་གྲངས་ལས་འདས་པ་དག་ལའོད་པ་ལས་དེའི་དབུས་མ་གཅིག་ལ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོས་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ཅིང་། བདུ་རེ་རེའི་ཟེ་བ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཞིང་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཚན་
 སོ་སོ་ཐ་དད་པ་མང་པོ་དེ་དག་ལས་དབུས་མར་གྱུར་པ་རྣམས་སྤང་གངས་ཆེན་མཚོའི་སྒྲུའི་བཀོད་པ་
 གང་ན་བཞུགས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཞག་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཞིང་
 ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཤད་ལ། དེར་མ་ཟད་

བདེ་བ་ཅན་དང་། མཛོན་པར་དགའ་བ་དང་། བསྐྱེད་ཅན་དང་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱུ་ལོ་བཞུགས་
པའི་ཞིང་དེའི་ཁྱུ་ཁྱོན་གྱི་ནང་དུ་ཚུད་པར་འཆད་དགོས་པ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱུ་ལོ་བཞུགས་པའི་སྤྱིང་གཞི་ལས་
གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུ་ལོ་བཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་ཚད་བཤད་པ་ནི། བྱུ་མོ་རྩེ་རྩེ་
དབང་བསྐྱུར་བའི་ཁྱུ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་
ཕྱག་བརྒྱ་དང་། རིའི་ཁྱུ་ལོ་བཞུགས་པའི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། ཁྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་།
ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དག་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྩེ་རྩེ་སུ་ཞུགས་པ་དེས་སྤྱིང་
གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ། །སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྩེ་རྩེ་སུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི། གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་
ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའི་བཞུགས་པ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་མཚམས་སྤྱིང་བ་གཅིག་གོ། །དེ་བྱེ་བ་
ཕྱག་བརྒྱ་གང་གིས་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྩེ་རྩེ་སུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་གཞི་དང་མེ་ཏྲོག་གི་ཁྱུ་གྱི་
བཞུགས་པ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱུ་དང་པོའོ། །དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གང་གི་
ཁོངས་སུ་འདུས་པ་དེ་ནི་གཞི་དང་མེ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའི་བཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱུ་
བར་མ་གཅིག་གོ། །དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྩེ་རྩེ་སུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་གཞི་
དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏྲོག་གི་ཁྱུ་གྱི་བཞུགས་པ་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཞུགས་པ་གཅིག་སྟེ།
དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་པར་སྤྱང་མཛད་དེས་སྤྱིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་བ་སྤྱིང་བ་ན་
ཡོངས་སུ་སྤྱིངས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་སྤྱིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་པར་སྤྱང་མཛད་
དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲོས་པའི་དོན་ལ། གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏྲོག་
གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁྱུ་མཚོ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་བ་འག་མིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་བཤད་ཟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྐྱུ་ལོ་བཞུགས་པའི་ནང་གི་
སྤྱིང་ཆུའི་ཁྱུ་མཚོ་སོ་སོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་སྤྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དང་བྱུ་མོ་མཐིལ་གྱི་རྩལ་
ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱུ་ལོ་བཞུགས་པའི་བྱེ་བ་ལྷན་པའི་སྤྱིང་ཆུའི་ཁྱུ་མཚོ་སོ་སོ་ལ་གནས་པ་

ནམས་སོ། །པོད་དུ་བྱོན་པའི་སྒོན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་པལ་ཆེ་བ་དག་ནམ་སྒྲུང་གངས་ཆེན་མཆོའི་ཕྱག་
མཐིལ་གྱི་ནོར་བུ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཤུ་ཙུ་གནས་པའི་བརྩ་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་གོང་དུ་དངས་པའི་ཡུང་གི་དོན་ནམས་ཀྱིས་ཞེགས་ཤིང་།
རིན་པོ་ཆེ་བུ་སྒོན་པས་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནམ་སྒྲུང་
གི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ནམ་སྒྲུང་གང་ཆེན་མཆོའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱི་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་
ལ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་གོ་རུས་ཤིང་སངས་རྒྱས་དེའི་ཞིང་ཁམས་
སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ད་ཕྱག་མཐིལ་གྱི་རྩལ་ཕྱན་ལ་གནས་པར་འཆད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པར་གོ་སྒྲ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གལ་ཆེ་བའི་དོན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་
བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་། གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་
པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་གཅིག་ཅས་བྱ་བ་དེའི་བྱད་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་
གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གི་ད་གྱིལ་ལའོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲོས་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོ་སོ་སོ་
ལ་ལའོར་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ད་ལ་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་
གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཤུ་ནི་ཤུ་པ་ཆོན་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་སོ་སོའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་རེ་རེའི་ཆད་དོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འོག་མིན་ནི་སྒྲོས་རྒྱུད་
རྒྱ་མཆོ་དབུས་མ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཤུ་པ་གཅིག་གི་ནང་
ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་བརྩ་གསུམ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གངས་ཆེན་མཆོ་གང་ན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་ད་
དོ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དེ་
ཡོངས་སྒྱུད་རྫོགས་པའི་སྒྱ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་དང་། ཞིང་ཁམས་དེ་ལ་ཡང་སྒོན་དང་ཐོག་མའི་
མཐའ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སྒྱ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡང་ཐོག་མ་བཟུང་བ་དང་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ཡོངས་
སྒྱ་དེའི་སྒྲ་རོལ་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡོངས་སྒྱུད་རྫོགས་པའི་སྒྱ་ཞིག་དང་དེའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་
པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ལས། དེ་འདྲའི་བཤད་པ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་
ལས་རྙིང་པར་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཡོངས་སྒྱ་དེའི་ཞིང་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་
རི་སྟོད་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཞིང་གི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཡོངས་

ན་འཁོད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་དེ་ནི་འཛིག་པའི་
སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། འོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པ་ཉམས་
དག་འཛི། །སྐྱུག་པོའི་ཞིང་ཁམས་འཛིག་མེད་པ། །དེ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་
པར་ཡོངས་སྟོང་ཚུལ་འདི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་བསྟན་ན། སྐྱུག་པོ་བཀོད་པར་
སངས་རྒྱས་གསར་པ་རེས་ཡོངས་སྐྱ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱ་མ་དེ་གཞན་དུ་གཤེགས་
ནས་དེའི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་དེའི་
བདག་པོར་གྱུར་པའི་ཡོངས་སྐྱ་ཆེན་པོའི་ཆ་ལུགས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དུ་མ་མགོ་དཔོན་ཐ་
དད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་རེ་རེས་འོག་མིན་རེ་རེ་གསར་དུ་བསྐྱུན་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐྱལ་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པའི་
གནས་རྡོ་རྗེའི་གདན་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲུང་གངས་ཆེན་མཚོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སྐྱ་གཅིག་གི་
རྟེན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་དུ་མ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་སུ་མི་
རུང་བར་སྐྱོན། སྐྱགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཅི་སྟོས། མདོ་སྟེང་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་དག་དང་
འགལ་བའི་ཚུལ་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་རྒྱན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔས་གནས་འོག་མིན་དུ་ཡོངས་སྐྱ་མདོན་དུ་
མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀུན་དག་འཁྱིང་པོའི་བཞེད་པ་དང་། སྤྱུ་བཤེས་
གཉིན་གྱི་བཞེད་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོག་མིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་བཞུགས་ཏེ། ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་མདོན་དུ་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
བཤད་པ་དེ། ཟས་གཙང་གི་སྐས་དོན་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བསྐྱལ་པ་རྫོགས་ལྟོན་གྱི་དུས་སུ་
ས་བཙུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་གྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་འོག་མིན་དུ་བྱོན་ནས་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའི་
ཞིང་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ཡོང་གི་མཛོད་ཆེན་པོ་ཀ་བ་ས་ཡ་ཕྱག་བྱེད་དང་བཙུགས་ཡོད་པའི་ཁང་
བའི་དབུས་པདྨའི་སྟོང་བུ་ལ་བརྟུན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ། ཕྱོགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
དབང་བསྐྱར་ཞིང་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱ་བར་དགོངས་ནས་མི་

གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་དེས་འབྲས་ཁུ་མཛོན་དུ་བྱ་བར་མ་ཞུས་པ་ན་
 ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱལ་ཞིང་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟེ་རིམ་གྱིས་
 བསྒྲུབས་པས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྤྱུ་རུ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་གྱིས་
 དབང་བསྐྱར་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱོན་ནས་རྩོ་
 རྩོ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོ་སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་སྤྱོད་པ་བཞིའི་
 དགྱིལ་ལའོར་རྣམས་རྩོ་རྩོ་སེམས་དབང་ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བ་བཞིར་སྤྱལ་ནས། དེ་དག་གིས་
 སྤྱལ་བཤད་བྱས་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། སྤྱར་བསྐྱས་ཏེ་འོག་མིན་དུ་
 ལོངས་སྤྱོད་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་མོ། །དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་གསུམ་ལྷན་དང་གཉིས་ལྷན་གྱི་དུས་སུ་ཆོས་
 གསུངས་པར་བཞི་པ་ཅོད་དུས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཐུགས་གནས་རྩོ་རྩོ་སེམས་
 དབང་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་སྤྱལ་ཏེ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་ལྟེ་སྤྱུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྤྱལ་ནས།
 མ་ལམ་པ་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། དེ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་རྒྱལ་པོ་ཟས་
 གཙང་མ་དང་ལྷ་མོ་སྤྱུ་འབྱུལ་མའི་སྤྱས་སུ་སྤྱོ་བ་ལེན་པ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
 སངས་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཤུ་གཉིས་བཤེས་གཉིན་གྱི་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་དང་མཐུན་
 པར་འཆད་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་
 སྤྱིང་གི་བཞེད་པ་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་དང་མཐུན་ཀྱང་། རྣམས་འཕྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་མ་
 ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འདོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ཟས་གཙང་གི་སྤྱས་མ་ཡིན་པ་
 ཞིག་དེར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ནས་དམ་པ་ཏོག་དཀར་དུ་སྤྱོ་བར་བཤད་པའི་ཁྱད་མེད་པ་
 དང་། རྩོ་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཆོ་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པ་དང་། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་སྤྱལ་བཤད་
 བྱས་པའི་ཆོ། ཟས་གཙང་གི་སྤྱས་སུ་འབྱུངས་པ་མ་ཟིན་ན་ཤུ་གཉིས་བྱུ་བ་དང་། ཤུ་གཉིས་མེད་གེ་ལ་
 སོགས་པར་འགལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས། ཤུ་གཉིས་བྱུ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྩོ་གསུམ་པའི་
 བྱུ་བ་ཞེས་པ་དང་། དུམ་སྤྱོ་གསུམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་

པོས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཚིག་ཐོས་ནས། བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ཤྱུ་ཐུབ་པ་ལ་ག་ལ་བ་དེར་མདོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་མཚན་བརྒྱ་
 ལས། ཤྱུ་མེད་གོ་ཤྱུ་ཆེ། ཤྱུ་ཤྱུ་ཐུབ་པ་ཆེ། ཞེས་བཤད་ལ། འཛམ་གླུའི་གླིང་དུ་མ་
 ཕྱོན་པར་ཤྱུ་འི་མིང་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྒྲར་
 འོག་པ་མིན་ཏེ། སྒྲུལ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་ལ་འཛམ་གླུའི་གླིང་དུ་ཕྱོན་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལུས་ལ་
 ཞུགས་ཤིང་། ཐུང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་ཕྱོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ན་ཟས་གཙང་གི་
 སྒྲུ་པོ་དོན་གྲུབ་དུ་འབྱུངས་ནས་རྒྱ་བོ་ནེ་རུ་ནེ་དུང་དུ་དཀའ་བ་སྟོང་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པའི་དུས་
 དེར་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་དེར་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་འོག་མིན་དུ་ཕྱོན་ནས་མདོན་པར་ཐུང་རྒྱུབ་པ་
 ལུས་སངས་རྒྱས་ཏེ། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་ནས་སྒྲར་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 ལུས་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཐུང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། གཉིས་པ་
 བློ། གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྷ་པར་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་འོངས་སྒྲུ་མདོན་དུ་
 ཐུང་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ཤྱུ་བཤེས་གཉིན་གྱི་བཞེད་པ་གོང་དུ་བཤད་མ་
 ཐག་པ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་རྒྱ་བོ་ནེ་རུ་ནེ་དུང་དུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལུས་ལ་
 ཞུགས་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྒྲུལ་ཏེ། འོད་གསལ་མདོན་དུ་མཛད་དེ། འོག་
 མིན་དུ་གསེགས་ནས་འོངས་སྟོང་རྗེས་པའི་སྒྲར་བཞེངས་ནས་སྒྲར་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ལ་
 ཞུགས་ཏེ། འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱུལ་པའི་སྒྲར་སངས་རྒྱ་བར་བཞེད་པས་སོ། འོ་ན་དེར་
 དེའི་མདོ་དྲངས་པ་དེ་གང་། མདོ་དེའི་དོན་ཅི་ཞེན། དང་པོ་ནི། ཤྱུ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་
 གསེགས། མདོན་པར་ཐུང་རྒྱུབ་འདི་བཞེད་ནས། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཐོབ་
 པར་བྱ་ཞེས་མདོན་པར་དགོངས། ཞེ་རུ་ནེ་རྒྱ་འགྲུལ་དུ། མི་གཡའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་
 པ། རྟེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དོ་རྗེ། ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་བཞིན་དུ་བཞུགས། རྒྱལ་བའི་སྒྲུ་ལ་སེ་གོལ་
 དང་། རྟེ་ལ་དཔུངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། འདིས་
 བློ་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་སྟེ། བསམ་མཁའི་དོས་ལྷར་ཕྱོགས་གྱུར་པ། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་
 ཤིག འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། རབ་དགའི་གཟུགས་སྒྲུ་བར་འགྱུར། རྟེ་ཆེ་

རབ་དག་འདྲོ་རྒྱུ་། །ཀྱན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་སྤྱོད་གསན་པ་དང་། །
 དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་། །འདི་ལྟར་ནམ་ཐུང་དུས་སུ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལོ་དེ་ཉིད་
 དམིགས། །སྤྱོད་པ་ལྟར་མིན་ཞིང་། །མི་དང་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། །དབུགས་གཏོང་བ་དང་རྩལ་
 པ་དང་། །གསུང་བ་མ་ཡིན་མི་གསུང་མིན། །སྤྱོད་པ་ཐུང་བཅུ་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྤྱོད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པས། །ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་མུང་པོ་ཆེ། །དང་ཅིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་
 དྲིན་གྱིས་ནི། །དེ་ནི་དེ་ནས་གསལ་མཐོང་འགྱུར། །འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །དེ་ལྟར་ཐུང་
 བའི་སྤྱོད་པ་གསུམ། །སྤྱོད་པ་དེ་ལ་མ་ལུས་མཐོང་། །འོད་གསལ་བའི་ཡང་དག་འཆང་། །རྩོ་
 རྒྱུ་ལྟེ་རང་བཞིན་གྱིས། །སྤྱོད་པ་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱུ་དང་ནི་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་པས། །སྤྱོད་
 མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱིས་བརྒྱན། །ཐུང་ཐུང་སྤྱོད་པར་བཞུགས་ནས་ནི། །དེས་ནི་བདུད་རྣམས་
 བཅོམ་པར་མཛད། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་མདོ་དཔེ་དོན་ལ། །སྤྱོད་པ་ཞིན་པ་དང་། །རིམ་ལྡོམ་
 དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དགའ་བ་སྤྱོད་པའི་དུས་དེར་འཛིན་ཏེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 སྤྱོད་པ་འཇུག་ལ་སྤྱོད་པ་པར་ཞུགས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས། །ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་
 ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དུངས་འབྱེན་པར་ཐུང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། །མི་གཡོ་བའི་
 ཏིང་པོ་འཛིན་ཞེས་ཐུ་བ་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཏིང་པོ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཏིང་པོ་འཛིན་དེ་དགའ་ཐུབ་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱས་ནས།
 དཔེ་འོག་ཏུ་རབ་དགའི་གཟུགས་དང་རྩོ་རྒྱུ་ཞེས་ཐུ་བ་ཐུང་དུ་འཇུག་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་
 པའི་སྤྱོད་པ་མདོན་དུ་བྱོས་ཤིག་པར་བསྒྲུལ་ཞིང་། །བསྒྲུལ་བ་ལྟར་དེ་མདོན་དུ་མཛད་ནས་སྤྱོད་པ་
 དགའ་ཐུབ་གྱི་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་འོད་གསལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་དང་མི་སྤྱོད་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིས་ལས་པར་བྱེན་ཐེག་པ་ལྟར་ན། །གཉིས་པ་དེ་འབྲས་སུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 ཁས་ལེན་ཀྱང་། །ལུགས་འདིར་ནི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆོར་བ་བཏང་སྤྱོད་པས་ཐུང་
 ཐུབ་པ་ཡིན་པས། །འབྲས་སུ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ལ། །ཐུང་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ཆོར་བ་བཏང་ཆེན་
 གྱིས་ཐུང་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་པས་འབྲས་སུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། །དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དབང་
 བཞི་བསྒྲུར་ཞིང་། །ལམ་བཞི་བསྒྲུབས་པས་ཐུང་འཇུག་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱོད་པ་མདོན་དུ་བྱོས་

པ་ནི། འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱང་འོག་མིན་ཁོ་ནར་ངེས་
 པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རིམ་ལྡེལ་ས། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ནི། །ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་
 པར་སྤངས། །ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་ནས་ནི། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཟུང་
 འཇུག་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། །སྒྲུར་ཞིང་གང་ལ་འང་མི་སྒྲོབ་པོ། །དྲོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེ་དེ་ཡང་། །
 རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ནས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་ལར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་མཛད་པའི་གནས་ནི་འོག་མིན་ཁོ་
 ནར་ངེས་ལ། །གསང་བ་འདུས་པ་ལྟར་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྒྲུ་ལུས་ལ་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་
 མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་
 འོག་མིན་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནི། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
 ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྫོགས་པར་མཛད། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་
 དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། བརྒྱ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་
 དེའི་ཆོ། དགའ་ལྡན་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བབས་ཏེ་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ལུས་མི་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས།
 ཡིད་ཀྱི་ལུས་འོག་མིན་དུ་གསེགས་ཏེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལུས་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་
 བྱས་ནས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པར་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་རྣམས་གསུངས་
 བཤིང་། སྒྲུར་དྲོ་རྩེའི་གདན་དུ་སྒྲུ་ལ་པའི་སྒྲུར་སངས་རྒྱས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་བར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ངེས་པའི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་འཆད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིར་གསང་
 སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་ལས་སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྩེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འཇུག་
 པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཆ་མཐུན་དུ་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས། རྩེས་འཇུག་ལམ་ལ་
 སྒྲོབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་པའི་དོན་དུ་ན་གཞོན་ནུ་དོན་
 གྲུབ་ཟས་གཙང་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྱུངས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྤྲུལ་
 མཛལ་བའི་མདོ་ལས། སྟོན་པ་འདི་བསྐླལ་བ་གང་གའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པའི་གོང་རོལ་
 དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དབང་པོའི་མེ་ཏྲོག་ཅེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་བཤད་པ་དང་།

མདོ་མེ་པདྨ་དག་པོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་དེ་མི་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷོད་ཕྱག་མང་
 བོ་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱ་ལྷ་ལྷ་མོ་མདོ་མེ་པདྨ་ལྷ་མོ་སྐྱེད་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རིགས་
 ཀྱི་བྱ་དག་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷོད་ལྷ་མོ་བཅུ་ལྷོད་མེད་ཁམས་རྣམས་ཕྱ་
 རབ་དག་ལ་རྣམས་ཕྱ་རབ་གཅིག་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱེད་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་འཛིན་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་གངས་སྐྱ་མ་དེ་སྒྲིབ་འདས་ནས་རྣམས་དེ་བཞག་ལ་མི་དེས་རྣམས་གངས་འདིས་འཛིན་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་དེ་དག་གི་སའི་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་བྱས་ནས། རྣམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམས་གངས་འདི་
 དང་། བཞག་པའི་རྣམས་འདིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བཞག་ན་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་དེ་
 དག་གངས་ཀྱིས་བགྱང་བར་རྣམས་སམ། གསོལ་པ། དེ་ནི་བགྱང་བའམ་བཞག་པར་ཡང་མི་རྣམས་
 ཏེ། བྱེད་མི་ལྷོག་པའི་བྱ་ལྷ་མོ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྒྲིབ་ལྷ་མོ་ལས་ཀྱང་འདས་སོ། །
 བཀའ་སྤྱུལ་པ། མི་དེས་རྣམས་ཕྱ་རབ་དེ་དག་བཞག་པ་དང་། གང་དག་མདུན་དུ་མ་བཞག་པའི་
 འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷོད་ཕྱག་མང་ལྷ་མོ་བཅུ་ལྷོད་མེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ན་རྣམས་ཕྱ་རབ་
 ཀྱི་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་མདོ་མེ་པདྨ་ལྷ་མོ་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་པར་ཕྱག་མང་ལྷ་
 མོ་མེད་པ་དེ་སྒྲིབ་ན་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་འདས་གང་ཚུན་ཆད་ནས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་
 འདི་དང་། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷོད་དག་ལྷ་མོ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཆོས་སྒྲིབ་པ་དེའི་བར་དུ། ངས་མར་མེ་མཛེད་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡོངས་སུ་བརྫོད་པའི་དེ་
 བཞིན་གསལ་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་བྱེད་
 ངས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་སྤྱུལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་
 བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་སྒྲིབ་མ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན། དེ་བཞིན་གསལ་
 པ་རྣམས་པར་འཕྱུལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞགས་པ་དེ་དང་། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་པར་
 བསྟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་དེ་བཞིན་གསལ་པ་རྣམས་པར་སྤང་མཛེད་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་ཉིད་ང་ཡིན་ལ། ངས་ཞིང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱུངས་སོ་ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་
 ཀྱི་མདོ་ལས་འདི་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རང་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་རྣམས་གངས་དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་། བལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་

ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་
བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཆ་གས་དག་
ཡིན་གྱི། དེར་མ་ཚུད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་མེད་
དོ། །དོན་དེ་དག་ཐུགས་ལ་ཉེ་བར་བཞག་ནས། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། བདེ་བར་
གསེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་གིང་སངས་རྒྱས་ལུལ་དག་ན། །ཕྱ་རབ་རྩལ་གྱི་རྩལ་རྣམས་བདོག་
བར་གྱུར་བ་ཇི་སྟེད་པ། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་རབ་དམ་པ་གསེགས་པའི་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟེད་དེ། །འོན་
ཀྱང་བྱོད་གྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བགྱི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ན། མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་
བ་དག་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཇི་སྟེད་འཛིན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཤུག་ཕུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་དུ་བཤད་ལ། དེའི་དགོངས་པ་ཡང་།
འོག་མིན་ཆེན་པོ་ན་བཞུགས་པའི་ལོངས་སྤྱུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་པའི་སྤྱུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་འདི་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་བཙུབ་པའི་བར་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྟེད་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་སྤྱང་ཆེན་
པོར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་འོག་རོལ་དུ་དེ་དང་དེའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པ་འདིའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཇི་སྟེད་པ་ཡང་
རྣམ་སྤྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་དུ་མཛད་ནས་སྤྱུ་པས་ཞིང་སྤྱུ་ཚོགས་སུ་དོན་མཛད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་
པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་འོག་མིན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱུ་དང་འོག་མིན་ཆེན་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། ལོངས་སྤྱུ་ཆེན་པོ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཞིན་ནས་ཞར་ལ་གཞན་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ཞིག་བསལ་བའོ། །
དངོས་དང་། འོག་མིན་གྱི་ངོས་འཛིན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་བཙུན་

ས་སྐྱ་པའི་གསུང་གིས་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་ཏྲག་གིས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
 བཀོད་པ་དེ། འོག་མིན་སྐྱུ་པོ་བཀོད་པའི་ངོས་འཛིན་དུ་བཞེད་པ་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་དག་
 ན་རེ། དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་ཁམས་དེ་ལྷ་མོ་ཐུབ་པ་མིན་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཞིག་
 གི་ཡོངས་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མ་
 བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལས་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་
 ཏྲག་གི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དཔེ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ་
 ཞེས་ཞིང་དེ་ཉིད་རྣམ་སྤང་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་གསུངས་ལ། དེར་ང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྷ་མོ་
 ཐུབ་པའི་ཡོངས་སྐྱུ་ལ་མི་འཆད་ན། རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་གི་རྒྱུད་གསུང་བ་པོའི་རྣམ་སྤང་དེ་ལྷ་མོ་
 ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་གཞན་ཞིག་གི་ཡོངས་སྐྱུར་བྱེད་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དུག་ན་རྟོ་རྟེན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་ལ་ལ་
 དག་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་ཏྲག་གི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བཀོད་པ་དང་ལྷན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་ངས་པར་སྒྲོན་པ་འདི་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལ་
 བྱང་ཆུབ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་སོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་
 གང་ལ་དགོ་བ་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྤང་
 མཛད་གྱིས་སྒྲོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་ན་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་ག་
 ལྷག་སྟེ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ་ཉིད་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་ཏྲག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་འདིའི་སྒྲིབ་
 བཟུང་གི་ཞིང་སྒྲིབ་པ་པོ་དང་། ཞིང་འདིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲོན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤང་དཔེ་སྐུ་ལ་པར་བཤད་ལ། བྱེད་ལྷ་མོ་ན་ལྷ་མོ་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་
 གཞན་ཞིག་གིས་ཞིང་འདི་སྐྱུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་མོ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིང་འདིའི་སྐུ་སྐྱུ་
 རྣམས་རང་རང་གི་ཡོངས་སྐྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཡོངས་སྐྱུ་དཔེ་སྐུ་སྐྱུར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་སྒྲིབ་
 གསུམ་མི་མཛད་གྱི་ཞིང་འདི་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་ཏྲག་གི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་དེའི་ནང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གནས་གཙང་
 མའི་འོག་མིན་གྱི་སྤྲོད་ན་ལྷའི་བྱ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་
 འོངས་སྤྱིའི་གནས་འོག་མིན་སྐྱུ་པོ་བཀོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་
 གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་འོག་མིན་རེ་རེ་ཡོད་པས། འོག་མིན་སྐྱུ་པོ་བཀོད་པའོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། དེ་ལ་འདོད་མི་རྣམས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 བརྟེན་པ་དེའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་ན་འོག་མིན་སྐྱུ་པོ་བཀོད་པ་ཡང་གྲངས་ལས་
 འདས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ན་སྤྲོད་གསུམ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་གསང་སྐྱུ་པོ་བཀོད་པ་དག་རང་ཉིད་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་དེ་འོག་མིན་ཡིན་པས། འོག་
 མིན་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་དཔེ་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསང་སྐྱུ་པོ་བཀོད་པ་
 ཞིག་ཆེ་གཅིག་ལ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་དེ་འོག་མིན་ཡིན་པ་ལ་དབྱེད། གནས་ཀྱི་འོག་
 མིན་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་དཔེ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲ་དེ་དཔེ་དོན་གྱི་འོག་མིན་དུ་
 འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་རང་གི་ལུས་ལ་ཆང་བ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་དག་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡང་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལས་འོག་མིན་དང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྣམ་གཞག་སོ་
 སོ་ཐ་དད་པ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྤྱོད་གོང་མ་གཉིས་ལྟར་ན་འཛམ་
 བུའི་གླིང་གི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ། གཞི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་
 མཐར་ཐུག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་གང་ལྟར་ཡང་
 འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ནི་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་མཛོན་དུ་མཛད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 འབྱོར་རྒྱུད་ལྟར་ན་གནས་དེར་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་རྣམ་པ་ལུས་སངས་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་མ་ལྟར་ན་གནས་དེ་ཁོ་ནར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་གྱི་འོངས་སྐྱུ་མཛོན་དུ་
 མཛད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། སྤྱོད་དཔོན་དག་གི་དབང་ལྷག་གྲགས་པས། འོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྤྱོད་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྤྱིང་རྗེས་འོངས་གང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འགོག་
 པ་མེད། །ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱ་འདིར། །བདག་འདོད་ཆད་མས་

ཡོངས་གོམས་སྒོ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེའི་ཡན་ལག་དུག་པ་ཁ་སྒྱུར་
 རྒྱན་མི་ཆད་པ་ནི་ངེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཡོངས་སྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་པར་འཇམ་བུའི་གླིང་ཉིད་དུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་གྱི་ཡོངས་སྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ནུས་ན། འོད་
 གསལ་ལས་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་ཏུ་ལྷ་དང་དགོས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་
 འཇམ་གླིང་གི་ལུས་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་མཆོན་ཉིད་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྱིར་བྱང་འདུག་གི་སྒྱུ་དང་། བྱང་པར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་གྱི་ཡོངས་སྒྱུ་ད་
 རྫོགས་པའི་སྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་སྒྱུ་ལ་པའི་སྒྱུར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་འོག་
 མིན་སྒྱུ་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ན་ཡོངས་སྒྱུ་ད་རྫོགས་པའི་སྒྱུ་གནས་
 འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞགས་པ་དང་། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱར་བ་དང་།
 སོ་སོ་སྒྱུ་པོ་དང་ཉན་རང་སོགས་ལ་དངོས་སུ་མི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འབྱུགས་པར་
 འབྱུར་ཞིང་། ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་འོག་མིན་སྒྱུ་པོ་
 བཀོད་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བར་མ་
 ཟད་གོང་དུ་བྱངས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་འོག་མིན་དང་ཡོངས་སྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་འདོད་པའི་འོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི།
 བོད་སྐད་རབས་དང་བྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ལལ་ཆེ་བ་དག་མཐུན་པར། བསྐྱལ་བ་བཟང་བོའི་
 སངས་རྒྱས་སྟོང་ལྟ་བུ་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་སོ་སོ་བ་དག་གིས་
 ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྱུ་ད་རྫོགས་པའི་སྒྱུ་ནི་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ་ཞེས་
 ཟེར་ལ། དེའི་གནས་འོག་མིན་ལ་ནི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱས་པ་མི་སྒྲིབ་ཞིང་།
 གཅིག་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ནས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འོག་མིན་
 གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྒྱུ་མང་བོའི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་མང་བོར་
 ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ལུང་མེད་པ་དང་། འོག་མིན་སྒྱུ་
 པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་གཅིག་སྒྱུ་དེ་ཡོངས་སྒྱུ་རྫས་ཐ་དད་པ་མང་བོའི་ཞིང་ཁམས་སུ་འདོད་ན།
 སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་ཀྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་ཞིང་ཁམས་གཅིག་ཀྱང་སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་མི་འདྲ་བ་མང་བོའི་བསྟན་པ་

ཅིག་ཆར་དུ་གནས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཅིག་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་འོག་མིན་གསར་པ་གཅིག་འབྱུང་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་བཀོད་པ་དང་ལྷན་པའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་དེ་འདྲ་ཞིག་གསར་དུ་འབྱུང་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་དང་མི་ལྷན་པའི་འོག་མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོ་རྒྱད་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྷན་སེམས་ཅན་གཅིག་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་སྟོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསར་པ་དང་། སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྟོན་གཅིག་གསར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཤིང་། དེ་ལྷན་འབྲེས་པའི་ཆོས་སྐྱ་དེས་རྟོན་ལོངས་སྐྱ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་མདོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་རྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེར་རྒྱན་ལས། གྲུང་དག་ས་ཡི་འོག་ཏུ་མ་སོང་བར། །གནས་རྣམས་ཐ་དད་རྒྱ་ཡང་ཐ་དད་ལ། །རྒྱ་ཡང་རྒྱང་ཞིང་བྱ་བ་ཐ་དད་བྱེད། །རྒྱར་གནས་སྟོག་ཆགས་ཉུང་དུ་ཉེར་སྦྱད་འགྱུར། །རྒྱ་མཚོར་སོང་བར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གནས་རྣམས་གཅིག་ཅིང་རྒྱ་ཡང་ཆེ་ལ་གཅིག་བྱ་བ་གཅིག་ཅིང་རྒྱ་ལ་གནས་པ་ཡི། །སྟོག་ཆགས་མང་པོ་རྟག་ཏུ་ཉེར་སྦྱད་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མ་ཞུགས་བརྟན་པ་རྣམས། །རྟོན་ཡང་ཐ་དད་སྟོ་གོས་ཐ་དད་ཅིང་། །རྟོག་རྒྱང་རང་གི་བྱ་བ་ཐ་དད་ལ། །སེམས་ཅན་ཉུང་དོན་རྟག་ཏུ་ཉེར་སྦྱད་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཞུགས་ན་དེ་དག་ཀྱང་། །རྟོན་ཀྱང་གཅིག་ཅིང་རྟོགས་པ་ཆེ་ལ་གཅིག་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཆོགས་ཆེའི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཆེ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེར་རྟོན་གཅིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ལོངས་སྐྱའི་རྟོན་གཅིག་པ་ལས་འོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྷན་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི། །འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་འབྲེས་ཤིང་། །རྟག་ཏུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་འཛིག་རྟོན་ལ་ཡང་སྦྱང་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དཔྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འབྲེས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱ་འབྲེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ལ། །འབྲེས་པའི་ཆོས་སྐྱ་དེ་ཡང་རྟོན་ལོངས་སྐྱ་གཅིག་ལ་བརྟན་དགོས་པས་སོ། །འོ་ན་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་མཆུངས་རྟེ། །རྟོན་སྐུ་ལ་སྐྱ་གཅིག་ལ་ཡེ་

ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བ་ཚོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་གནས་པར་
 བཤད་པ་དེ་ནི། རྒྱལ་སྐྱའི་ཡོངས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཞིང་ཁམས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེ་སྐྱུ་
 པོ་བཀོད་པ་ནི་མ་ཡིན། གཞི་དང་སྤྱི་དཔོ་མེ་ཏྲག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་དེའི་ནང་
 ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྣམ་སྤྱང་གངས་ཆེན་མཚོའི་ཕྱག་མཐིལ་གྱི་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་
 གངས་ཆེན་མཚོ་རྣམ་པ་གང་དང་དེའི་ཞིང་ཁམས་བཞིན་ནོ། །དེ་དེར་མ་རྒྱུད་པ་སྤྱོད་ནི། ཞིང་
 དེའི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྤྱང་ཆེན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་དེར་གྱུར་པའི་
 ཡོངས་སུ་ཆེན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་བཀོད་པ་ལ་
 བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤྱང་ལྟ་བུ་ནི། སྟོན་པ་དོ་རྗེའི་གདན་ཏུ་སངས་མ་རྒྱས་པའི་གོང་གི་ཡོངས་སུ་
 ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་སྒྱལ་པའི་སྒྱལ་སྒྱུ་ཡིན་གྱི། ཡོངས་སུ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་
 ལྟ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་པའི་སྒྱལ་སྒྱུ་དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔལ་དེ་བཞིན་ནོ། །དུས་ཀྱི་ལའོར་ལའི་ཏེན་དང་བཏེན་པར་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་
 ལྟ་བུ་ནི་སྒྱལ་སྒྱུ་མཚོག་གིས་སྒྱལ་པའི་ཉིང་སྒྱལ་ཡིན་གྱི་སྒྱལ་སྒྱུ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་སྒྱ་
 མ་བཞིན་ནོ། །སྒྱལ་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཆེན་པོ་དེའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རྒྱུད་པར་བཤད་
 པས་ཡོངས་སུ་ཆེན་པོའི་གནས་མ་དེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། དེར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོངས་སུ་
 ཆེན་པོའི་སྐྱའི་བཀོད་པ་དེ་ཞིང་དེའི་ནང་གི་སྒྱལ་སྐྱའི་ཞིང་སོ་སོ་བ་དག་གི་ནང་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་མི་འཆར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྱལ་སྒྱུ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་འཆད་པ་དང་རང་བཟོའོ་སྟུམ་
 ཏུ་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྟ་ཞོག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་དཔུ་མ་ལ་
 འདུག་པར། རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུང་པ་དེ་ཡོངས་སུ་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་
 རྒྱལ་སྒྱུ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འོ་ན་ཅི་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་ཡོངས་སུ་བཀོད་
 པ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་རྒྱགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལྷགས་སོ་སོ་དང་། རྒྱགས་ལ་
 ཡང་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོའི་བཞེད་པས་སོ་སོར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོའི་
 ལའོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་ཡོངས་སུ་དེ་དང་དེ་ནི་དང་པོའི་ཡོངས་སུ་ཆེན་པོ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་སྒྱལ་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ཡོངས་སུ་ཆེན་པོའི་སྐྱའི་བཀོད་པ་འདི་

གདུལ་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་ཞེས་ཅན་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་དེ་ན་
 ལོངས་སྤྱིའི་གདུལ་བྱ་ཆགས་ཅན་མེད་པས་ལོངས་སྤྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྔ་ན་པ་ཡང་མི་
 བཞུགས་པར་ཐལ་བ་ནི་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། ཟུང་འབྲུག་གི་སྤྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་དང་།
 གདུལ་བྱ་གཞན་དོན་དུ་སྤྱུལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་མི་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཕྱག་ན་
 རོ་རྩེ་དེ་ཉིད་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུད་པལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་བ་པོ་རོ་རྩེ་
 འཆང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞོད་སྤྱོད་དང་། ཁྱོ་བོའི་ཆ་ལུགས་ཅན་དེ་ནི་རྒྱུད་པལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཞུ་བ་པོའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡིས་གནས་དེར་དང་པོར་བྱོན་པའི་ཆད་ནི་བཟུང་
 བར་རུས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་པོར་ཆགས་པ་རྒྱན་ཆད་ནས་དེར་བྱོན་པའི་བྱིར།
 རི་སྐད་དུ། བྱོགས་མཚམས་བརྟེན་པ་བཞི་ལ་ནི། །ལག་ན་རོ་རྩེ་གནས་དབུས་ན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བྱེ་ན། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
 པོ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་དེ་ནི་འོག་མིན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད། དུག་པ་རོ་རྩེ་འཆང་དུ་སྤྱུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱུལ་བ་
 ཡིན་ལ། དུམ་བུ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གསང་བ་འདུས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དང་། དགེས་པ་རོ་རྩེ་དང་། གཤིན་རྩེ་གཤིད་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །རྒྱུད་སྤེལ་དེ་དང་དེ་དག་གྱང་སྤྱུག་པོ་
 བཞོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་དེས་གདུལ་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་གཤིན་རྩེའི་གཤིད་དང་འཇམ་པའི་རོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྱི་མ་རྒྱུད་གསུང་
 བ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་རུས་སམ་ཞེ་ན། དེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་དེ་ཡིན་པ་ལ་
 འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་དག་ལྷག་པའི་ལྷ་གཙོ་བོར་
 བྱུར་བ་ཡིན་པས། རྒྱུད་གསུང་བ་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །གསུམ་པ་སྤྱུལ་སྤྱི་མཆོག་གིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ། སྤྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
 བ་རོ་ལ་དུ་བྱོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་ཁྱི་དུག་
 སྟོང་བ་ལྷ་བུ་ཤུག་བྱུ་བ་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ཤུབ་པ་ཉིད་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་དགྱེལ་འཁོར་
སྒྲུལ་བ་དང་། རྒྱད་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་མཛད་པ་དང་། བྱ་བའི་རྒྱད་པ་ལ་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་ཆ་
ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་དང་། དགྱེས་པ་དོ་རྩེ་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། ཤུག་ཐུབ་པས་སྒྲུལ་སྒྲུ་མཆོག་གི་རྒྱལ་མ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་རྣམ་སྤྱང་ཆེན་
པོའི་སྒྲུལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ལྷག་ན་དོ་རྩེས་བཟུང་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་དེ་
དང་དེར་བཞུགས་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ། སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་སྒྲུ་ཏི་
འདུལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས། ཡོ་རྒྱན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་
རིགས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བཟུང་ནས་གཤམ་གྱི་ལའི་གནས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་
འཕགས་ལུལ་དུ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱོན་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། མདོ་སྡེ་གདམ་དག་འབོག་པའི་རྒྱལ་པོ་
ལས། །ང་ནི་འདི་ན་མི་སྤྱང་ནས། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ན། །བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་
ཞིག་འཛམ་གླིང་ལྟ་ཡི་བྱུགས་ངོས་ཀྱི། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །ཐུགས་རྗེས་མཐུན་པའི་བྱིན་
བརྒྱབས་ཀྱིས། །ལག་ན་དོ་རྩེས་གནང་བར་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
སྐར་ཡང་འཕགས་ལུལ་དུ་བྱོན་པའི་དུས་རྒྱད་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བརྟེན་
པའི་སྟོབ་དཔོན་དག་ལ་རྒྱད་སྡེ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། རྒྱས་བར་གཞན་ལས་ཤེས་སོ། །
གཉིས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་དོ་རྩེ་
གདན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་མ་བསྟན་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
གྱི་སྤྱོད་མ་དང་མཆུངས་པའི་བཤད་རྒྱལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཞན་ཞིག་ས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལ་ལ་དག་གི་བཞེད་པ་
ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་
བཟང་པོ་དང་། རྒྱལ་ན་རྟོ་རྟེ་རྒྱུད་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་དང་། གསང་བདག་ལྷག་ན་རྟོ་རྟེ་གང་
ཡིན་ཁྱོ་བོའི་ཆ་ལྷགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། བཀའ་བསྟུ་བ་བོའི་རྒྱལ་ན་རྟོ་རྟེ་དང་། རྒྱུད་གསུང་
བ་བོ་རྒྱལ་ན་རྟོ་རྟེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འདོད་པ་

དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སྐུལ་བཤད་མཛད་པ་བའི་རྣམ་སྤྲང་དེ་ཉིད་འོག་མིན་གྱི་རྣམ་སྤྲང་དེ་
 ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ལོངས་
 སྐྱུ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྣམ་སྤྲང་གངས་ཆེན་མཚོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ལ་འབྲུལ་ནས་
 རིགས་ལྡེའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རྣམ་སྤྲང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྡེ་དང་
 དུག་པ་གང་དུ་ཡང་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་ཆེན་པོ་དེའི་འཁོར་
 གྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའོ།
 ཡང་ན་འོག་མིན་དེའི་ནང་དུ་ཡང་འོག་མིན་གྱི་བཀོད་པ་གཅིག་གསལ་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ལོག་
 བར་རྟོག་པ་དང་། མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱུ་གང་ཡིན་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་འདོད་པ་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྐྱེ་རྣམས་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐྱུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་གྱིས་
 གསུངས་ནས་བྱུག་ན་རྩོ་རྩེས་བསྐྱེས་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་གསུང་བ་པོ། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
 གཙོ་བོ་རྒྱུད་གཅིག་ཁོ་ནར་དཔེ་སོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་ལ་བྱུང་བའི་
 གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་འདི་ཁོ་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 གསང་བ་འདུས་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་འོད་གསལ་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་རྩལ་པ་ན། སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རྩལ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ལེགས་པར་ཞེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་འདིའི་སྐྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་
 མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི། ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱུ་པོ་
 བཀོད་པ་ཡི། རྣམ་དག་ཞིང་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ། རི་བཞིན་མ་ཤེས་འོག་མིན་གང་ནས་
 ཆོལ། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་གངས་ཆེན་མཚོ་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ལོངས་སྐྱུ་དང་རྩོགས་
 པའི་སྐྱུ། བགྲང་ཡས་ཆོས་སྐྱུ་འདུས་པའི་སྐྱུ་གཅིག་ཤུར། རི་བཞིན་མ་ཤེས་ལོངས་སྐྱུ་གང་ནས་
 ཆོལ། ལོངས་སྐྱུ་དེ་ལས་སྐུལ་པའི་ལོངས་སྐྱུ་ནི། གཉིས་པ་དེ་ཡིས་གངས་མེད་ལོངས་སྐྱུའི་
 ཆོགས། མཐའ་ཡས་སྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གསུངས་པའི་ཚུལ། རི་བཞིན་མ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་
བཞུགས་པའི་བཀོད་པ་དོ་མཚར་ལྟའི་
རྩ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་བཀོད་པ་དོ་མཚར་
ལྟའི་རྩ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །པད་དཀར་སྐུ་ལྡན་དྲི་
ཟའི་དབྱངས་ཅན་མ། །ཐ་སྙད་གཞུང་བརྒྱའི་སྒྲིགས་བམ་གཅིག་བསྐྱུས་མ། །རྒྱུད་མངས་ལ་སྐྱར་
ཀྱན་ལ་སྟེར་མཛད་མ། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ལེན་མཛད་མ། །གྲུས་བས་བསྟེན་ན་
དག་དབང་ཉིད་བྱེད་མ། །པ་རོལ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ལ་མཁས་གྱུར་མ། །གྲུས་བས་བསྟེན་དོ་དོ་
མཚར་གཏམ་སྟན་པོ། །འཕུམ་ཕྱག་སྐྱེ་བའི་གཏམ་དུ་གྲོང་བར་བྱ། །པདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཕྱགས་
རྩེ་ཆེན་པོ་ཅན་དོ་མཚར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐུ་ལ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ། སྟོན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་ཉྱལ་དཀར་ནི། །ཚངས་དང་དབང་པོའི་དྲེགས་པའི་
རྒྱལ་མཚན་གྱི། །རལ་པའི་ཅོད་པའི་རྩེ་ལ་མཛོན་མཐོ་བས། །གྲགས་པའི་འོད་དཀར་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་ན་གསལ། །ལྟག་བསམ་དར་ཆེན་འཕྱར་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲུ། །བརྩོན་འགྲུས་རྒྱ་བཞིའི་པ་རོལ་
ལེགས་བརྒྱལ་ནས། །ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་བཀའ་ཟེན་པའི། །སྟོང་སྟོང་བས་བསྐྱུས་བྱབ་
ལྡན་པའི་དེད་དཔོན་ནོ། །མང་ཐོས་བཀའ་ཡོད་ཚུལ་བྱིམས་དྲི་བསྐྱུང་ཅན། །བྱང་ཆུབ་ཕྱགས་ཀྱི་
འདབ་སྟོང་བཞད་པ་ཅན། །ཆོས་བརྒྱད་འདམ་གྱིས་གོས་པ་མེད་པ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་འོད་སྟོང་
རྒྱས་པའི་ཆ་ཟེར་ཅན། །ཁྱོད་ཕྱགས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་དཔལ་དུ་ཤར། །རྩུ་འཕྱལ་རྒྱང་བཞིའི་

གོམ་སྒྲུབ་མཁུ་གས་པ་ཅན། །བདེན་པ་རྣམ་པའི་མཆོག་ལྷ་མོ་པོ་ཅན། །ཆངས་པའི་གནས་
 པའི་མོ་གྲངས་བཟང་པོ་ཅན། །བསྐྱེད་དོན་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་མགོ་པོ་ཅན། །རྟོན་འབྲེལ་
 རྟོགས་པའི་ལུས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གི་མས་པ་ཅན། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རལ་པའི་ཁུར་ཆེན་ཅན། །རྣམ་
 ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཞལ་རབ་གདངས་པ་ཅན། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་མིག་བྱང་དག་པ་ཅན། །སྒྲོམས་
 འཇུག་དགུ་ཡི་རི་སྐལ་འཛིན་པ་ཅན། །སྒྲེ་དང་འཆི་བའི་སྒྲོམས་པ་མེད་པ་ཅན། །བདག་མེད་
 དབྱངས་སྒྲོགས་ལྷ་ཡི་སང་ཆེན་དེ། །མཆོན་དཔེ་འོད་དཀར་དྲ་བས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །འཇུག་
 ཟེར་རྒྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལགས་པར་གོ། །གྲངས་མེད་བསྐྱེད་པར་བསོད་ནམས་ཆ་གས་བསགས། །
 སྒྲུག་སྐུམ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཕྱོད། །རྣམ་ཡང་ནག་པོའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །
 མཆོན་མཆོག་གསལ་བའི་ཉི་མ་མ་ལགས་སམ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རིན་ཆེན་བདུན་ལྡན་ཕྱིར། །
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ལྷ་བུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལལ་ཆེར་ནི་དགའ་
 ལྡན་ཀྱི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བ་དག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་ཞིང་། སྟོན་ཀྱི་
 སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡིད་བདེ་བར་
 ཕྱོང་བར་མཛད་དོ། །རེས་འགའ་ནི་ཁང་བཟང་དེ་ནས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་ཁང་བཟང་
 ཞེས་རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་རང་དང་བསྐྱེད་པ་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་རྣམས་
 དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགའ་སྟོན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟེན་བར་བྱེད་ཅིང་། འཇམ་བུའི་གླིང་
 ཏུ་འཕོ་བའི་དུས་དང་ཉིར་སྒྱུད་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དུས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
 མཐོན་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་གྲགས་པའི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བ་དེར། འཁོར་གྱི་མཐའ་མ་ལ་
 ཆོས་སྟོན་ཅིང་། གནས་དེ་ཉིད་ནས་འཇམ་བུའི་གླིང་ཏུ་འཕོ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྷ་པོ་བཞུགས་
 གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགའ་སྟོན་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ན་བཞུགས་པ་ནི་
 འདི་ལྷ་སྟེ། ས་གཞི་མཉམ་ཞིང་བཀོད་པ་རབ་མཛེས་དེར། །དོ་མཆོར་གསེར་གྱི་སྟེགས་བུས་
 བཏེག་པའི་སྟེང་། །གཞལ་མེད་ཁང་བཅུགས་སུ་མཁུ་གས་སྒྲོང་ཅན། །འབྱུམས་ཆེན་མཆོ་ལྷ་པོ་
 དྲངས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བ། །གནས་སྟོན་གཞུ་བའི་རྒྱ་མཆོ་རབ་ཡངས་པར། །གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་
 ཆོམ་བུར་བཀོད་པའི་སྟེང་། །རྒྱལ་སྐུ་གཞོན་ནུ་ཆོས་ཀྱི་དར་དེར་ཅན། །ཐེག་མཆོག་པུ་འོ་

བཅུད་ལ་མངོན་དགའ་བ། །སྤྲ་རབ་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དག།གྲུས་པའི་ཐལ་མོར་སྦྱར་
 ཏེ་འཁོད་པ་ཡོད། །གསེར་གྱི་ཀ་བ་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡི་སྟེང་། །ཞི་རྒྱ་ནི་ལའི་གདུང་རྒྱུ་མཛེས་
 པར་བསྐྱོར། །རིན་ཆེན་ནལ་གྱི་ཕུམ་རྒྱུ་མས་སོ་སོར་བརྒྱུད། །བདུ་རྩ་གའི་ཡ་ཕུབས་སྟོམས་པར་
 གྱིས། །རིན་ཆེན་དྲ་མིག་གསལ་བའི་ངོས་ཁྱུངས་ནས། །གཡེར་ཁའི་གསུང་སྟན་ཕྱོགས་གྱི་
 མགོན་པོ་འཁོད། །རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཏྲོག་མཐོ་བ། །མ་རྒྱད་གདུགས་མཛེས་གསེར་
 གྱི་ཡུ་བ་ཅན། །བ་དན་དཀར་པོ་ཕྱོགས་གཉེར་གཡོ་བ་དང་། །ཕ་རོལ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་རྒྱལ་
 མཚན་ནི། །བ་ཀྲས་བསྐྱོར་བའི་ནོར་བུའི་ཏྲོག་གིས་མཚན། །མུ་ཏིག་དྲ་མིག་གསལ་བའི་དཀར་
 མདངས་ཅན། །ཕུན་ཚོགས་འཆར་ཁའི་འོད་གྱིས་ཉེར་མཛེས་པ། །བྱ་ག་ཀུན་ནས་ནོར་བུའི་
 བསིལ་ཡབ་དང་། །ཕུར་རི་གའི་ཕྱེང་བས་སྒྲེལ་ཞིང་མཛེས། །གསེར་གྱི་བ་གམ་དཔུལ་དཀར་
 མདའ་ཡབ་ཅན། །སྤིད་བ་ངལ་བསའི་བསྟོ་གནས་མཚོག་དེའོ། །ཀ་བས་བཏྲགས་པའི་སྒོ་ཁང་
 ན། །ཁ་གདངས་སེང་ཆེན་འཕྱོང་ཞིང་རྒྱག།ག་ག་འདོན་པའི་སྒོ་བསྐྱུངས་ནི། །ང་རྒྱལ་འཛིགས་
 འཛིགས་འདྲ་བས་བསྐྱུངས། །ཨ་ཏི་མུག་ཏ་ལ་སོགས་པ། །ཏ་ཅང་མཛེས་པའི་མེ་ཏྲོག་དང་། །ས་
 རྩོལ་སོགས་དྲི་ཞིམ་ཞིང་། །ག་བ་ཅན་དན་ལྗོང་པའི་ཕྱེང་། །ལ་ལར་གང་གང་ཏེ་འཁོད་དབྱངས། །ར་
 བ་དཔུལ་དཀར་མཛེས་པས་བསྐྱོར། །ཡ་ཐོད་དགྱིས་པའི་ལྷ་ཕྱག་རྒྱུ་མས། །འཕྲུག་ཆོས་གྱིས་
 དགའ་བོ་ཞེས། །ཟ་མ་ཏྲོག་ནས་བདུག་སྒྲོས་ཕུལ། །ཞ་མ་ཕུང་ནས་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །མུ་
 དབྱངས་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལས། །བསྐྱལ་བའི་ཆོགས་བཅད་འདི་འབྱུང་ངོ། །སྟོན་ཆེ་མར་མེ་
 མཛད་པ་ཡིས། །ལུང་བསྟན་གང་མཛད་དུས་དེར་བབ། །ཉོན་མོངས་ཆོགས་བཅོམ་མགོན་པོ་
 ཁྱོད། །འགྲོ་དོན་ཡོངས་རྫོགས་དགོངས་མཐོ་མཛོད། །དགའ་ལྡན་གཞལ་ཡས་ཁང་དགའ་དང་། །
 ལྷ་རྒྱུ་མས་དད་དང་ལྷན་པ་དང་། །ཐོས་པས་མ་ངོམས་མང་ཡོད་ཀྱང་། །ས་ལ་འབབ་པར་མཛད་
 ན་དགའ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐག་མི་རིང་། །སྐལ་ལྡན་མི་རྒྱུ་མས་དེ་ན་ཡོད། །ཆངས་དང་བྱེད་
 པོ་ལ་སོགས་པ། །གཟུགས་ཁམས་ལྷ་རྒྱུ་མས་གནས་དེར་འོང་། །ལྷ་མིན་གྱུ་དང་གནོད་སྦྱིན་
 དང་། །དྲི་ཟ་ཡི་དྲགས་སྤོན་པོ་སོགས། །ཁྱོད་ལ་བསྐྱུགས་པ་མང་དུ་སྦྱང་། །ལྷ་ཡི་རྟེན་ལ་བྱང་
 ཆུབ་པ། །འདི་ན་འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་གྲགས། །ཞེས་བསྐྱལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་སྟོན་གྱི་

སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཐོས་པས་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་པོ། དགའ་ལྡན་གྱི་
གཞལ་མེད་ཁང་བཟང་ཆེན་པོ་དེ་ནས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་ཁང་བཟང་ས་ཞེས་བྱ་བ། །ལྷ་
རྣམས་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པའི་མདུན་ས་དེར། སང་གའི་བྲི་ཆོས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ལྷན་ཅིང་
བརྒྱུད་ཆགས་པར་འགྱུར་རྟོ། །ལྷའི་བྱ་གང་དག་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཏྲོག་དཀར་པོ་དང་སྐལ་
བ་མཉམ་པ། ཐེག་པ་མཆོངས་པར་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་བསམ་པས། ཁང་བཟང་དེ་ཉིད་དུ་ཡིད་རབ་རྒྱ་དང་བས་ཞུགས་སོ། །གང་ཡང་ཕྱོགས་བརྒྱ་
ནས་འདུས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལྷའི་ལུས་ཅན་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་པོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་སྒྲོན་ལམ་བསྐལ་པ་མང་པོར་བཏབ་པ། གྲུངས་མེད་པ་དག་ཀྱང་རང་རང་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་འཁོར་བྱེ་བ་ཐུག་དུག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་རེ་དང་བཅས་ཏེ་རང་རང་གི་སང་གའི་བྲི་ལ་
འཁོད་པར་གྱུར་རྟོ། །དུས་དེའི་ཆོན་ལྷའི་འཛིག་རྟེན་དང་། མིའི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་རྩ་ཆེན་འདི་
ལྷ་བུས་བྱབ་པར་སྤང་ངོ། །སྒྲོ་སངས་བུ་མོའི་བཞིན་གྱི་མཛེས་སྤྲུལ་ནི། །ཐུན་མཆོམས་སྒྲིན་གྱི་བྲོ་
གཉིར་བསྐྱས་པ་ན། །ཀྱན་གསལ་མཛེས་སྤྲུལ་ཉི་མའི་ལང་ཆོ་ཅན། །རྒྱབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་བྱས་གྱི་
དོན་དུ་འཇུག །སྤྱིང་གཞན་བུ་མོ་འཇུམ་པའི་དཀར་མདངས་ཅན། །ཉིན་བྱེད་གདོང་པ་ལྷ་བའི་
ཟུར་མིག་མས། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འོད་སྟོང་ཅན། །འདོད་ལྡན་གར་རིའི་རྩེ་ལ་
འཁོད་པ་བཞིན། །བརྒྱ་གཉིས་ལོ་ན་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་པོ། །སུམ་བཙུན་ལྷ་ལྡུལ་བཞད་པའི་ཟླ་
བ་ཡང་། །དགའ་ལྡན་རྒྱབ་རིའི་རྩེ་མོ་རབ་སྤངས་ནས། །འཛམ་གླིང་གར་གྱི་རི་བོའི་བགམ་ལ། །
མཁྱོགས་པར་འཛིགས་པའི་འཕྲིན་ལས་འོད་དཀར་ནི། །བདེ་འབྱུང་རལ་བའི་རྩེ་ལ་འགོད་དོ་
ཞེས། །ཀྱན་བྱབ་གྲགས་པའི་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན་དེ། །གནས་གཙང་བདག་པོ་རལ་བའི་ཟུར་འཛིན་
གྱི། །རྣ་བའི་ལྷ་ལྡུལ་དགོད་པའི་ལྷེ་བ་ལ། །རོལ་ཞིང་སྤྱིང་བའི་རྩེ་དགའ་ཨེ་མ་རྟོ། །དེ་ཆོ་གཙང་
མའི་རིགས་གྱི་ནི། །ལྷ་བུ་འཕགས་པའི་སྒོ་ལྡན་དག།ས་ཡི་སྟོང་དུ་རབ་འཕོས་ཏེ། །བྲམ་ཟེའི་
གཟུགས་སུ་བསྐྱར་བྱས་ནས། །རིག་བྱེད་གཞུང་ལུགས་སྒྲུར་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་དག་སྒྲོག་རྒྱ་
འཇུག་པར་བྱེད། །དེ་ཆོ་བྲམ་ཟེ་མཁས་པ་ཡི། །རིགས་བྱེད་གཞུང་ལས་འདི་ལྷར་ཐོས། །ལྷ་ཡི་
ཡུལ་ནས་འཕོས་པ་འགའ། །གཉིས་འབྱུང་ཐལ་ཀར་ཡིད་འོང་བ། །རབ་ལྡན་མཆོ་བ་དུག་ལྡན་

ཞིང་། །གསེར་གྱི་བྱ་མིག་བཞི་ཡིས་ནི། །གདོང་པ་མཛེས་པར་ལེགས་གཡོགས་གིང་། །སྤྱི་
 གཞུག་དམར་ལ་རྒྱམ་པ་ཅན། །མ་ཡི་མངལ་དུ་ཞུགས་གྱུར་ནས། །མི་དེ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་
 མཚན། །སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྷན་པར་ངེས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་གཉིས་འགྱུར་ཏེ། །གསུམ་པར་
 འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མེད། །ཁྱིམ་ན་གནས་ན་རིན་པོ་ཆེ། །སྤྱོད་བདུན་ལྷན་པའི་ལའོར་ལོ་བསྐྱར། །
 གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ན། །མཛོན་པར་རྣམ་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལུང་སྟོན་
 རུས་པ་ཡི། །བྲམ་ཟེའི་སྟོབ་དཔོན་འབྱུང་བར་བྱེད། །ལྷ་ཡི་གཞོན་ནུ་གཞན་དག་འགའ། །འཛམ་
 སུའི་གླིང་འདིར་ལྷགས་གྱུར་ནས། །རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱལ་མ་འདེབས། །ད་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
 ལོ་ཚང་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུ་མས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཅག་ཞིང་འདི་འོར་ཅིག་ཟེར། །དེ་ཆེ་མ་
 ར་ན་སི་ཡི། །དྲང་སྟོང་ཇ་ཡ་ལྷ་བརྒྱ་པོ། །རི་དྲགས་བག་ཆ་མེད་ནགས་ན། །སྤྱོད་ཐོས་ནས་
 ཅག་བཞིན། །ཏ་ལ་བདུན་སྟོང་ཅམ་འཕགས་ཏེ། །ཐ་མར་མེ་ཡི་ཁམས་ལ་བཞགས། །ད་དུང་
 དྲང་སྟོང་ལྷུང་བར་གྲགས། །ན་རྒྱ་སྤངས་ཏེ་མྱ་ངན་འདས། །རིང་བསྐལ་འབའ་ཞིག་གནས་དེར་
 ལྷུང་། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་ཁང་བཟང་ནས། །འཕོ་
 བའི་དུས་དང་ཡུལ་ལ་ལྷ། །གླིང་དང་རིགས་ལ་རྟོག་པར་མཛད། །དུས་ནི་སྤྱི་རྒྱ་ན་འཆི་ཡི། །ཉི་
 མས་འཛམ་གླིང་གསལ་གྱུར་ཆོ། །ཡིན་གྱི་རྟག་འཛིན་མུན་པ་ཡིས། །མཚན་མོར་བྱས་པ་གང་དེ་
 མིན། །གླིང་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་ས། །རྫོ་རྗེའི་གདན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །གིང་བཟང་གང་ན་ཡོད་
 གྱུར་པ། །འཛམ་སུའི་གླིང་དེ་ཁོ་ནའོ། །ཡུལ་ནི་མཐའ་ལའོ་བ་ཡུལ་གང་ན། །མི་རྣམས་སྤྱོད་ཞིང་
 ལུག་ལྷར་ལྷགས། །བག་མེད་གནས་དེར་མི་ཡིན་གྱི། །ཡུལ་གྱི་དབུས་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །རིགས་ནི་
 རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཉིད་དམ། །བྲམ་ཟེ་བཅུན་ཆེ་དེ་རིགས་སུ། །འབྱུངས་མོད་དུས་འདིར་རྒྱལ་
 པོའི་རིགས། །ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལའོར། །འཕགས་
 པར་གྱུར་པ་བགྲང་ཡས་ཀྱང་། །རང་རང་དག་དང་རྗེས་མཐུན་པའི། །ཡུལ་དང་རིགས་ལ་རྟོག་
 པར་བྱེད། །དེ་ཆེ་ལའོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས། །འཛམ་གླིང་ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་གི། །རྒྱལ་པོའི་
 རིགས་ལ་བརྟགས་བརྟགས་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དང་བཅས་མཐོང་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཉིད་ལ་བྱིས། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལའོར་ཆོགས་ལ། །རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་བཞི། །ཡུམ་

གྱི་ཡོན་ཏན་སྐུ་ཕྱུག་ཉིས། གང་ན་ཡོད་དེར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཡར་གྱི་རྒྱལ་གྱི་བཙོ་ལྷའི་
 ཉིན། གསོ་སྦྱང་སྦྱངས་པའི་མ་ཡིན། མངལ་དུ་འཇུག་ཅེས་གསལ་བར་བསྒྲགས། དེ་ནས་
 འཁོར་གྱི་བསམ་པ་ནི། སེར་སྦྱུང་གནས་ཀྱི་ཟས་གཙང་ལ། རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོད། །
 ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི། མི་ཡི་ལྷ་མོ་སྦྱུང་ཡུལ་དེ། སྦྱུང་མའི་མཁན་པོས་སྦྱུང་འདྲ་མ། ཀ་ཙ་
 ལ་ལྷ་རེག་ན་བདེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་བཏུང་མ། ག་ནས་བལྟས་ཀྱང་མཛེས་སྤྱད་ཅན། ད་རྒྱལ་
 སྦྱངས་པའི་སྦྱུང་ལྷ་ན་མ། ཅ་ཙ་མེད་ཅིང་ཆགས་སོགས་ཀྱི། ཆ་ཤས་སྦྱངས་པའི་གསུང་ལྷ་ན་མ། །
 ཇ་མཚུངས་བདུད་ཅིའི་ཟས་དང་ནི། ཉ་རྒྱས་སྦྱུང་པའི་ཞལ་ལྷ་ན་མ། ཏ་ཐ་ག་ཏའི་ཡུམ་གྱུར་མ། །
 ཐ་མལ་བུད་མེད་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྷ་སེར་སྦྱུང་པོ་བྱང་ན། བ་ཆུང་གཟུགས་ཀྱིས་བཞུགས་གྱུར་
 མ། བླ་ར་མི་ཏ་ཡིའི་ངོ་བོ། ལ་ལྷ་མཛེས་སྤྱད་འཕྲོག་བྱེད་མ། བ་དན་དགར་པོ་ལྷ་ར་
 གསལ་བའི། མ་དེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི། ཡུམ་དུ་འོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འཁོར་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་སྦྱོགས་པར་བྱེད། དེ་ལྷ་ར་རིགས་ལ་རྣམ་བལྟས་ནས། དགའ་ལྷན་གནས་ཀྱི་གཞལ་མེད་
 ཁང་། རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཁྱི་ཆེན་ལ། འཁོར་ནས་
 འཁོར་ལ་འདི་སྐད་སྒྲུས། ཐམས་ཅད་གནས་འདིར་འདུ་བར་གྱིས། ཏ་ཐ་ག་ཏ་དང་མཚུངས་
 པར། ཐ་མའི་ཆོས་བལྟན་ང་ལ་ཉིན། ད་ལྷ་རང་དབང་ཡོད་དུས་འདིར། བ་ཆ་འཆི་བའི་རྒྱ་
 མཚོ་ཡི། བླ་ར་མི་ཏ་དེར་སོན་ཏེ། ལ་ལྷ་བདུད་ལས་རྒྱལ་ནས་ཀྱང་། བ་སྦྱང་སོགས་ལ་
 སྦྱང་བཅེ་བས། ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པའི་མཚོ་ལས་སྦྱོལ། དེ་སྐད་ཐོས་ནས་ཐམས་ཅད་འདུས། །
 དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིས། འཁོར་གྱི་བྱམས་དེ་གླིང་བཞི་ཡི། ཡངས་པའི་ཆོད་དུ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས། བཟང་ཞིང་མཛེས་ལ་བལྟན་སྤྱད་རྒྱུ་གྱི་བཀོད་པ་དེ་མཐོང་ནས། འདོད་དང་
 གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་ཡི། ལྷ་ཡི་བྱམས་རང་རང་གི། བྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་བསམས་པ་ན། དུར་
 བྱོད་ལྷ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྦྱེས། བྱམས་ཆེན་དེ་ཡི་བཀོད་པ་བཟང་པོ་ན། ཁོར་ཡུག་དཔུལ་གྱི་ར་
 བས་རྒྱུ་པོར་བསྒྲོར། དེ་ནང་གསེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱུ་བཞི་པ། དཔག་ཆོད་བཅུ་ཡིས་མཐོ་བའི་
 ཅ་བ་ན། རིན་ཆེན་ནལ་གྱི་རྫིང་བུ་འབུམ་སྤྱད་ཅམ། བརྒྱ་རྩ་གའི་དཔག་བསམ་ལྷོན་པ་ཡི། །
 ཅེ་མོ་མཁའ་ལ་རེག་ཅིང་དབང་སྦྱོན་གྱི། ལོ་མའི་གྱུར་ཁང་ལུབ་པའི་གདུགས་མཛེས་ཀྱི། བསེལ་

ཡབ་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འབབ་པའི་ཕྱོད་པ་ནི། བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར། །
གསེར་གྱི་ཐག་པས་སྒྲེལ་བའི་ལུང་མིག་ལ། རུ་མིན་ཁ་ནས་འབྱུང་བའི་མུ་ཏིག་གི། འབྲུ་བྲུ་ཕྱེད་ནོར་
ལུའི་ཕྱ་ཚེམས་ཅན། ཏར་མིག་དག་ལ་དདུལ་དཀར་མེ་ལོང་བཀོད། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་
གཡེར་ཁའི་གསུང་སྟན་ལས། འདུས་བྱས་མི་ཏྲག་ཏྲག་པའི་གོ་སྐབས་མེད། ཟག་བཅས་མི་བདེ་
བདེ་བར་འཛིན་པ་འབྱུལ། ཚེས་ཀྱན་བདག་མེད་མེད་སོགས་མཐའ་དང་བྲལ། ལྷང་འདས་རབ་
ཞི་ཞི་བའི་མཐའ་སྤོངས་ཞེས། སྟན་པའི་སྒྲི་དབྱངས་ན་བར་སྟན། ཏྲིག་མཐོ་ཕྱོད་པ་ཀྱན་གྱི་ཏྲིག་
འོད་འབར་ནོར་ལུ་འབར་བའི་འོད། ཕྱོགས་བརྒྱ་གསལ་ཞིང་འོག་གི་ཕྱོགས། རིན་ཆེན་མང་པོའི་
འབྲས་སུ་ཡི། ཏྲག་པར་གཡུར་བྲེམ་པ་ཅན། རོར་ལུ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་གྱི། བར་བར་
དག་ན་ཨན་ད་རྟེལ། ལུ་བ་འབྱེལ་བའི་མཚོ་འགམ་ན། དདུལ་དཀར་ཐིག་ལའི་བརྩོ་ལ། །
གསེར་གྱི་ལུང་བ་ལྷིང་ཞིང་རོལ། ལྷུལ་པའི་ལྷ་ཕྱག་གཞོན་ལུ་རྣམས། ཁོར་གདུབ་འཐེན་ཅིང་
ཅེ་དགའ་བཞུད། རྟགས་གྱི་ལུ་ཕྱག་སྟན་སྒྲིགས་ཤིང་། རབ་མཛེས་མ་བྱ་སྒྲི་དབྱངས་ལེན། ལུང་
ལུང་གསོག་ཅེ་མགིན་པ་འདེགས། ཡིད་འོང་དུར་བའི་ངར་ངར་གྱིས། ཡིད་འབྱུང་གཏམ་ཡང་
མཚོན་པར་བྱེད། གསེར་གྱི་སྟགས་སུ་མཉམ་ཞིང་འཇམ་པའི་ངོས་ལ་ཨིན་ཀྱི་ལའི་དྲི་ཞིམ་ཆུ་
ཡིས་བྱགས། བྱམས་མཐིལ་སྤོ་ཞིང་དྲངས་པའི་ངོས་ལ་གསེར་གྱི་བརྒྱ་འདབ་སྤོང་ལྷན་རྣམས་
བཅལ་དུ་བཀྲམ། ཡིད་འོང་བརྒྱ་དམར་པོ་སྒྱུད་པ་རིང་པོས་མིག་མངས་རིས་སུ་དྲང་པོར་རབ་
འཐེན་ནས། བསྐྱོལ་མཚམས་ཀྱན་དུ་ནོར་ལུའི་འཕྲེང་བ་ཉེར་སྒྲེལ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་ཕྱེ་མ་གུམ་
ལུར་བརྟལ། དུས་ན་སང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་བྱི། བཀོད་ལེགས་རིན་ཆེན་འབར་
བའི་དོ་ཤལ་དང་། བཅོས་སུའི་རས་དཀར་བཟང་པོའི་བྱི་ཁེབས་དང་། མདངས་བཀྲ་ནོར་ལུ་
འབར་བའི་རྒྱབ་ཡོལ་ཅན། ཀ་ན་ཀ་ཡི་མེ་ཏྲིག་ནི། ཁ་དོག་གསར་པའི་མདངས་ལྷན་པས། །
ག་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཡིད་འོང་བ། ང་རྒྱལ་ལྷན་པ་ཀྱན་གྱིས་མཚོད། ཨ་ཀ་རུ་ཡི་བདུག་སྒྲོས་ནི། །
དུ་ཁ་མཐའ་ཡས་སེལ་བྱེད་པ། ཚེག་བཞིན་དུ་གུས་པ་ཡིས། ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་འབྱུལ། །
གོ་ལུ་ཤི་ཀའི་ནོར་ལུ་ནི། ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཆངས་པས་ཀྱང་། གོ་བ་སྒྲིམ་ནས་སུལ་བ་ཡི། རོ་
མཚར་ཅན་གྱི་སྒྲིང་གསལ་ཡོད། ཀུ་སྒྱུད་རྒྱས་པའི་རྒྱ་གཏེར་གྱི། ལུ་བ་དྲི་ཞིམ་བཟང་པོ་དང་། །

གུར་གུམ་གྱིས་བྱ་བ་དེ་ཆབ་ནི། །དུར་སྒྲིག་མཆོམས་སྒྲིག་གཞིན་ཅུ་བཞིན། །ཀ་ར་གུ་ཤུའི་ཞལ་ཟས་
དང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པའི་སྒྲན། །ག་ཤུར་དྲི་ཞིམ་དང་ལྡན་པ། །ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་ཏེ་
འབུལ། །ཀ་ལ་ཕིང་ཀའི་དབྱངས་སྒྲན་པོ། །ཁ་ནས་གཡེར་ཁའི་གསུང་སྒྲན་ལྟར། །ག་ལེ་
གཞུའི་རྒྱན་བཞིན་དུ། །ང་ཡི་སྒྲོ་ངའི་ནང་ནས་ནི། །སྤར་ཡང་རྩུས་ཏེ་སྒྲེ་བོ་ཞེས། །ཀ་ལ་ཕིང་
ཀའི་མ་རྒྱམས་སྤྲ། །ཀ་མ་ལ་ཡི་ཡོན་ཏན་ནི། །ཁ་ཅིག་སྒྲོན་ལམ་དབང་གིས་ཏེ། །ག་ཞ་ཅན་གྱི་
འདོད་ལྟ་དང་། །ང་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཆོངས་པས་ཀྱང་། །ཅ་ཅོ་སྤངས་ནས་མཆོད་པར་བྱེད། །ཆ་ཤས་
གསེར་གྱི་ཅོད་པན་ཡང་། །ཏྲིག་དཀར་པོ་ཡི་གདན་དུ་འདིངས། །དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པའི། །སེང་གའི་བྲི་ཆེན་ཉམས་དགའ་བར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏྲིག་དཀར་པོ། །དལ་
ཞིང་བརྩིད་པར་གདན་ཆགས་ནས། །ལྟ་ཡི་འཁོར་ལ་འདི་སྐད་སྤྲ། །ཁྲོགས་དག་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལུས། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཡི་མཆོན་བཟང་གིས། །ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་འདི་ལ་
ལྟོས། །ཁྲོགས་བཅུ་གུན་ནས་འོངས་པ་ཡི། །སེམས་དཔའ་སྤིང་པ་ཐ་མ་བ། །འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་
འཕོ་འགྱུར་བ། །འདི་དག་གུན་ལ་ལེགས་པར་ལྟོས། །དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཆེན་དེས། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་དེ་མཐོང་། །ཡན་ལག་ལྔ་ཡི་ཕྱག་བྱས་ནས། །ཆེད་དུ་བརྩོན་པ་ཆེད་དུ་
བརྩོན། །དེ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཆི་འཕོ་བའི། །དུས་ལ་
བབ་ཆེ་འཁོར་རྒྱམས་ལ། །ཆོས་སྒྲོ་བརྒྱ་དང་ཅུ་བརྒྱད་པ། །འཆད་པར་འགྱུར་བ་གུས་པས་
ཉོན། །དང་དང་མཆོག་དགའ་དགའ་བ་དང་། །ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ། །རྩིས་སུ་
བྲན་དུག་ཆོད་མེད་བཞི། །མི་རྟག་སྦྱག་བཟུལ་བདག་མེད་བཞི། །རྡོ་རྩེ་ཤེས་བྲིལ་ཡོད་དང་
བདེན། །ཡང་དག་ཆོས་སྦྱད་གསུམ་སྦྱབས་འགྲོ། །བྱས་བཟོ་བྱས་པ་རིག་པ་དང་། །ཆོས་ཤེས་
དུས་ཤེས་ང་རྒྱལ་བཅོམ། །ཞེ་འགས་མེད་དང་འཁོན་མི་འཛིན། །མོས་དང་མི་སྦྱག་གཞོད་སེམས་
མེད། །གཏི་མུག་མེད་དང་ཆོས་དོན་གཉེར། །ཆོས་འདོད་ཆོས་ཆོལ་ཡང་དག་སྦྱོར། །མིང་དང་
གཟུགས་ཤེས་རྒྱ་ལྟ་བཅོམ། །རྩིས་ཆགས་བྲོ་སྤྲོང་སྤང་པོར་མཁས། །ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་ལ་
མཁས་དང་། །མི་སྒྲེ་ཆོས་ལ་བཟོད་ཐོབ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཁྲོགས་མཐུན་སུམ་ཅུ་བདུན། །སེམས་
བསྐྱེད་བསམ་སྦྱོར་ལྟག་བསམ་དང་། །པ་རོལ་བྱིན་དུག་ཐབས་མཁས་དང་། །བསྐྱེད་དོས་བཞི་

དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན། །དམ་ཚཱ་འཛིན་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་། །ཞི་ལྷག་སོ་སོ་རིག་རྟོན་བཞི། །
 གཟུངས་དང་སྒྲོབས་པ་ཐོས་པ་དང་། །རྗེས་མཐུན་ཚཱ་གྱི་བཟོད་པ་དང་། །མི་སྒྲུའི་ཚཱ་གྱི་
 བཟོད་པ་དང་། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་དང་ནི། །ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབང་བསྐྱར་ས། །འདི་དག་
 ཚཱ་སྐྱང་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། །གྲོགས་དག་ཚཱ་སྒྲོ་བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཆི་འཕྲེའི་
 ཚོ། །འཁོར་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟོན། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་། །དེའི་ཆེ་ལྟའི་བྱ་
 བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །སྟོན་སྐྱངས་པ་བྱས་པ་སྐྱམ་ཁྱི་ཉིས་
 སྟོང་མི་སྒྲུ་བའི་ཚཱ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བོ། །ལྟའི་བྱ་བྱེ་བ་ཐུག་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་དུག་ནི། ཚཱ་རྣམས་ལ་
 ཚཱ་གྱི་མིག་རྩལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་གོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཏོག་དཀར་པོས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ཀ་ཡེ་གྲོགས་དག་བདེ་བ་ནི། །
 །ཁ་མ་ཐོ་མེད་པའི་དག། །ག་ཤེད་སྟོན་བྱས་ལས་བྱང་ཞེས། །ང་ཡིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཤེས། །ཅ་
 ཅོ་སྐྱངས་ཏེ་སྐྱར་ཡང་ནི། །ཆ་ཤས་དག་བ་མ་བསགས་ན། །ཇ་ཡི་རྩས་པ་ལན་གཅིག་ཡིན། །ཉ་
 གང་སྒྲ་བ་མར་དོར་ཉར། །ཏ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་པ་བཞིན། །ཐ་མ་ངན་འགྲུའི་ཁྱི་ལྟའི་འགྲོ། །ད་
 དུང་དག་བ་གོམས་བྱས་ན། །ན་རྒྱ་འཆི་ལས་སྐྱར་དུ་གྲོལ། །ལྷ་ར་མི་ཏར་རང་གནས་ནས། །མ་
 རོལ་ཕྱིན་ལ་གཞན་སྐྱར་མཛོད། །བ་དན་བཞིན་དུ་ཏོག་དཀར་ངས། །མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་
 དོན་དུ། །ཅ་ལྟའི་སོགས་གཞན་ལ་བཏང་། །ཆ་གང་སྐྱག་བསྐྱལ་བྱང་དུ་གསད། །ཇ་ཡའི་གོ་
 འཕང་མགྲོགས་པར་ཐོབ། །མ་གྱི་ཤར་ཉིད་གྱུར་ནས། །ཞ་ལོང་ལ་སོགས་འགྲོ་བའི་དོན། །ཟ་
 བྱེད་བདུད་དཔུང་ལམ་བྱས་ཏེ། །འ་ཅག་ཚཱ་འཁོར་སྐྱར་དུ་བསྐྱོར། །ཡ་ཐོག་མཐོ་བའི་འོག་
 མིན་ནས། །ར་རྩའི་གནས་གྱི་བར་ཐམས་ཅད། །ལ་ལ་སྐལ་མེད་མ་གཏོགས་པ། །ཤ་མདངས་
 དཀར་བས་ཚཱ་ཉན་འོང་། །ས་ཡི་སྟོང་དེར་བྱོད་ཀྱང་ཤོག་ཏུ་ཅང་དགོས་པའི་བདུད་ཅི་དེ། །ཞ་
 ལ་ལ་ཞེས་བྱོད་ལ་སྟེར། །ང་ཡིས་དོན་ཆེན་དེ་ན་གྲུབ། །དེ་སྐད་བཀའ་སྩལ་དེ་ཐོས་ནས། །འཁོར་
 གྱི་ལྷ་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་འབར་ཏེ། །ཀུམ་ལུ་ལྟའི་གཞིན་མདོག་ནག།
 །ལུར་གྱིས་ནོན་བཞིན་ཤུགས་ནར་བྱེད། །ཁུམ་ལ་ཐུག་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས། །དུ་སྐད་བཏོན་ནས་
 འདི་སྐད་ལོ། །བཙོམ་ལྡན་བྱོད་འདིར་མི་བཞུགས་ན། །ཚཱ་གྱི་སྐལ་བ་སྐྱུ་ཡིས་འཆད། །རྩོ་བོ་

དམ་པ་སྤྱུ་ལ་ལྟ། ཉོན་མོངས་ཆོག་སྐྱུ་མ་སྤྱུ་ཡི་འདུལ། ཉོག་དཀར་པོ་ཡིས་བཀའ་སྤྱུ་ལ། །
 ཐོད་དང་ཁོ་བོའི་ཅོད་པཎ་འདི། ཉོ་རེད་བྱམས་པ་ལ་གཏོད་ཀྱི། ཉོས་ན་ཁྱེད་ཅག་སྤྱན་སྤྱུ་
 ཆོག་ས། ཉུ་ཕྱ་མི་ཉི་ལྷ་ཐ་འདི། ཉུ་ཅང་རིང་པོར་མི་ཐོག་ས་པར། ཉུ་མྱེད་འཛམ་བུའི་གླིང་ཉིད་
 དུ། ཉུ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཐོག་ས་དེར། ཉུ་གོ་རྩོག་ས་སངས་རྒྱ་འགྱུར་བས། ཉུ་ར་བ་དེལ་
 དཀར་ཁོར་ཡུག་དང་། ཉུ་ཐོག་ཁོར་བུ་འབར་བ་ཅན། ཉུ་ཅག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱི། ཉུ་འོག་
 དར་གྱིས་སྤྱུ་པ་དེར། ཉུ་བཞིན་བཀྱར་ལ་ཇོ་བོ་ལྟས། ཉུ་ཉི་གང་གསུང་དེ་ལ་ཉོན། ཉུ་ཡ་ཇོ་
 ཡ་ཞེས་བོས་ལ། ཉུ་མ་ཀ་དང་བ་ཉུ་ཀ། ཉུ་མ་ར་ཡི་བསེལ་ཡབ་སྤྱུ་ལ། ཉུ་མ་གྱུར་འགྱོ་བ་
 ཁྱེད་རྒྱུ་ཀྱི། ཉུ་གཅིག་བྱམས་པ་འདིས་མཛད་དོ། ཉུ་གམ་གསལ་བའི་དགའ་ལྷན་འདི། །
 ཉུ་སངས་ལྷ་བུ་དཀར་བ་དང་། ཉུ་རྒྱ་འཆི་ལས་མགྱོགས་པར་གྱོལ། ཉུ་ནས་བཟུང་སྟེ་གྱུ་པར་
 གྱོས། ཉུ་མར་འདི་ཡིས་བསྐྱུ་མི་གླིང་། ཉུ་ཐ་ག་ཉུ་དང་མཚུངས་སོ། ཉུ་རྒྱས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལས། ཉུ་མཚུངས་བདུད་ཅི་སྤྱུར་དུ་ལོང་། ཉུ་གས་རྩོག་ས་པའི་ཆོས་གང་དེ། ཉུ་ཅོ་
 མེད་པར་གྱུ་པས་ཉོན། ཉུ་རྒྱལ་མ་ཁྱེད་ཁེངས་པ་སྤྱུངས། ཉུ་ལེ་ང་དང་མཉམ་པ་ལོང་། ཉུ་
 ཉུ་གང་གསུང་དེ་ལ་ཉོན། ཉུ་མ་དང་ལྷན་ལྷ་རྒྱུ་ཀྱིས། ཉུ་གོ་རྩོག་སྤྱུ་པས་བྱམས་པ་འདི་ཡིན་
 བོ། ཉུ་ཞེས་དེ་སྒྲིད་ཅེས་བཀའ་བསྤྱུ་ལ་ནས། ཉུ་ལ་བ་མ་ལམ་པ་རང་གི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཉུ་མཛོན་པར་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། ཉུ་ནས་རིམ་གྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཉུ་མས་སྤྱུ་འཇུག་
 པ་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་མི་མཛད་ཀྱི་ཞིང་པ་རྒྱུ་པ་ལན་
 བདེའི་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཉུ་ན་གྱིས་གྱུ་བ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་འ་
 ཐིན་ལས་ཀྱིས་བྱུ་བ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཉུ་ལགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་བཀོད་པ་བསྐྱར་བ་སྟེ་ལེའུ་དང་བོའོ། །

འདིར་སྤྱུ་པ། དགའ་ལྷན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ། ཉུ་ར་དང་དགའ་བས་དང་ཐུག་
 འཆལ། ཉུ་སངས་བཀ་ཆགས་བསལ་མཛད་པ། ཉུ་ལགས་པ་མ་ལམ་དམ་པ་ལགས། ཉུ་ཡི་
 རྒྱལ་བ་མ་ལམ་པ། ཉུ་བ་ཅན་ནས་འདི་སྒྲིད་དུ། ཉུ་གཤེད་བཞུད་པའི་ཟས་གཙང་སྤྱུ་པ། ཉུ་ཡིས་
 གང་ན་བཞུགས་མ་ཐོས། ཉུ་ཅོ་མང་པོས་བཙལ་བྱས་ཀྱང་། ཉུ་གས་ཅམ་ཡང་མ་རྟོད་དོ། ཉུ་

ལ་ལ་སྟེ་མ་ཡམ་པ། །ཏ་ཅང་ཉེ་བར་བཞུགས་སོ་ཞེས། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཐོས། །ག་
ར་ཏམ་སོགས་ལེགས་སྒྱུར་གྱིས། །ལ་མོར་སྒྱུབས་སུ་མཆི་ལགས་གྱི། །ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་ལོང་
མཛོད་ཅིག་། །འུ་ཅག་ཟས་གཙང་སྒས་པོ་ལ། །ཟུར་དུ་འདུག་ནས་སྟན་དག་གིས། །ཞུ་ཐུག་འགའ་
ཞིག་བགྱིད་འཆ་ལ་ལོ། །ཀྱེ་མ་ཟས་གཙང་སྒས་ཁྱོད་གྱིས། །ལྟ་ཡུལ་སྒྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་པ། །
ཐམས་ཅད་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་བྱིད། །ལྟ་ཡི་འཛིག་རྟེན་སྟོངས་མིན་ནམ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་
ཡུལ་གྱི། །འགོ་བ་མང་པོ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ། །འགོད་འདི་ལྟ་ཡི་འགོ་བ་ཡི། །སྒྲིན་པོར་འབུལ་བ་
ཡིན་ལགས་སམ། །ཁྱོད་གྱིས་ས་སྟེང་འགོ་བ་འདི། །མཐའ་དག་ལྟ་ཡི་ཡུལ་དུ་བཏང་། །དགའ་
ལྟ་ཆོས་གྱི་འདུན་ས་དེར། །དེ་འདྲའི་སྤངས་པ་རྩོམ་གམ། །སུ་ཡིས་བཤོལ་གྱང་མ་གསན་
པར། །འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་མཛད་ནས། །མི་རྣམས་དགའ་ལྟ་བུམས་པའི་དུང་། །གཏོང་
བར་མཛད་འདི་རྒྱ་ཅི་ལགས། །ཁྱོད་གྱི་ཐིན་ལས་གང་ཞུགས་ལ། །དེའི་ཡང་ཐིན་ལས་འཇུག་
ལགས་སམ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བདག་ཅག་གྱང་། །དགའ་ལྟ་གནས་སུ་ཁྱོད་གྱིས་ཐོང་། །ཁྱོད་
གྱི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ། །གཞན་ལ་མ་རྒྱུད་དེ་ན་ཡོད། །བདག་ཅག་མི་ཡི་འགོ་བ་པ། །བསོད་
ནམས་ལྟ་ཞིང་སྟོན་པ། །མ་ལུས་ཁྱོད་གྱིས་ལྟ་ཡུལ་དང་། །ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱལ་མཛད་
ནས། །ངན་སོང་གནས་ནས་ཆོའཕོས་པ། །སྟོར་ལྟ་བསོད་ནམས་ཞན་པ་ཡི། །མི་འགའ་འཛམ་
བུའི་གླིང་འདིར་གཞག་། །ཁྱོད་ཉིད་ཞིང་གཞན་གསེགས་སྒྱུར་པས། །སྟོན་གྱི་འཛམ་བུ་གླིང་པ་དེ། །
ཁྱོད་གྱིས་རྒྱུད་པར་བྱས་མིན་ནམ། །ད་ནི་བདག་ཅག་མགོན་མེད་རྣམས། །རི་ལྟར་བྱ་བ་ཁྱོད་
གྱིས་སྟོན། །བརྟེ་མེད་བདུད་གྱི་དག་ཁྱོད་གྱིས། །ལྟ་དང་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་གྱི། །འཁོར་བའི་
ནགས་ལ་བརྟེ་མེད་པར། །ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཞུགས་གྱིས་བསྐྱེགས། །མྱང་འདས་ཞི་བའི་
འབྲོག་དགོན་དེར། །སྟོབས་དང་ཉིང་འཛིན་མཆེ་བ་ཅན། །མྱང་ཆེན་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཕུར་
བཞུགས། །རེ་ཤིག་སྒྱེ་བར་མ་ལགས་སམ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱིད་པའི་ལྟ། །མྱོངས་དང་ཆགས་
པའི་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་དང་ལྟན་པས། །རྒྱན་མི་འཆད་པའི་འཁོར་ལོ་
ཡིས། །རྩ་དབྱངས་སྒྲོགས་པའི་སྒྲིན་རུམ་ནས། །ཉོན་མོངས་ལས་གྱི་ཆར་རྒྱན་སྟེལ། །སྒྱེ་བའི་
ས་གཞི་བཟང་པོ་ལ། །འཁོར་བའི་ནགས་ཆལ་རྒྱས་པར་བྱས། །འཁོར་བའི་ནགས་ཆལ་ཉམས་

མི་དགའ། །གཞན་ནས་རིང་ས་པར་འོངས་པ་ཡི། །ལྷ་མིའི་ཁྱུ་ཕྱག་ཚོགས་ཀྱིས་གང་། །དེ་ནས་
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོ་སངས་ཐོས། །སྒྲོན་དུས་ཁྱོད་གསུང་བདུད་ཅི་ནི། །འཛམ་གླིང་མི་ཡི་སྒྲོན་པར་
 གཞག། །དེ་ཆེ་མི་རྣམས་རྒྱད་པ་དང་། །བྲལ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ཆུན་པོས་གློང་། །དེང་སང་ཁྱོད་
 གསུང་བདུད་ཅི་ནི། །མར་དོར་གྱུར་པས་ལུས་སྤྲ་བ། །ཤེས་རབ་མིག་གིས་བརྟགས་བརྟགས་
 གྱང་། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་མི་གསལ་གྱུར། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྤྲུལ་དབང་ཉི་མ་ཁྱེད། །འཆི་མེད་
 གནས་དེར་འབྱུངས་པ་ཡིན་ན་གོ། །འཛམ་གླིང་བསོད་ནམས་ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཅེར། །རྟག་པར་མི་
 བཞུགས་གང་དེ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གླིང་གཞན་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཤིང་རྟ་ཡིས། །མགྲོགས་པར་
 དྲངས་པས་གཤེགས་པ་ཡིན་དགོངས་ན། །སྐལ་མཉམ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །
 དང་པོ་ཉིད་ནས་གླིང་དེར་མི་འཕོ་ཅི། །གླིང་གཞན་སངས་རྒྱས་བརྟེན་པའི་ས་མིན་པས། །གླིང་
 འདིར་དབང་པོར་བྱོན་པ་ཡིན་ན་གྱེ། །གླིང་འདིར་སངས་རྒྱས་མཛད་ནས་གླིང་གཞན་གྱི། །འགྲོ་
 བའི་དོན་དུ་རྟག་པར་བཞུགས་མཛད་ན། །དེ་འདྲ་དེ་ལ་བྱས་པ་མི་བཟོ་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ངན་
 པའི་གྲངས་སུ་བགྱང་མིན་ནམ། །གླིང་གཞན་དོན་གྱུ་བ་མཛད་པའི་སྐབས་བབ་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་
 མཉམ་པར་གཞག་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །བགྱང་ཡས་སྤུལ་པ་ཅིག་ཆར་སྤུལ་རུས་ཞེས། །དམ་
 བཅས་གྱུར་པ་དེ་དང་ཅིས་མི་འགལ། །འཛམ་གླིང་གདུལ་བྱའི་དུས་ལས་ཡོལ་གྱུར་ན། །སྒྲིན་
 ལས་འོད་སྟོང་གསལ་བའི་ཉི་མ་ནི། །བརྟན་འཛིན་ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཐུག་པ་ནས། །ད་དུང་ཡང་
 ཡང་སྒྲོ་བ་འདི་གོ་ཅི། །གླིང་གཞན་འགྲོ་བའི་དོན་མ་གྱུ་བ་མཛད་ནས། །ཉི་མ་རི་བཞིན་འཁོར་བ་
 ཡིན་གྱུར་ན། །སྤྲུལ་དབང་ཉི་མ་རྒྱུ་བ་ནས་སུ་སྟོང་དང་། །དུག་བརྒྱའི་བར་དུ་མི་འབྱོན་འདི་གོ་
 ཅི། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོན་དུས་འཛམ་གླིང་པ་ལ། །ལྷག་པར་དགོངས་ནས་ཐུགས་མཆོག་བསྐྱེད་
 མིན་ནམ། །བདག་ཅག་འཛམ་གླིང་མི་རྣམས་ལལ་ཆེ་བ། །ཅི་དགར་པོར་ནས་མགྲོགས་པར་
 གཤེགས་དེ་ཅི། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོངས་མིན་གྱི། །རང་ཅག་རང་གི་སྐལ་བ་ངན་
 པར་ཟད། །མཚན་མོའི་དེད་དཔོན་གནས་ལས་མི་གཡོ་ཡང་། །རྒྱ་གཉེར་དྲངས་པའི་དབུས་སུ་
 འདི་འཆར་གྱི། །མ་རུངས་རྟོག་མའི་རྗེར་བུར་མིན་དེ་བཞིན། །འོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་པ་ལ། །
 སྒྲིང་ནས་དགོངས་པ་ཡིན་ན་སྒྲོན། །འཛམ་གླིང་དུ་མ་འཕོས་པར། །དགའ་ལྷན་གནས་དེར་

བཞུགས་མཛད་ན། །བྱམས་པ་ཇི་བཞིན་ཏོག་དཀར་པོ། །དེ་ལྟེང་བར་དུ་མི་བཞུགས་ཅི། །དེ་
 སང་འདི་ན་མི་འགའ་ཞིག་ །བྱམས་པའི་དུང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོད། །ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་ན་བྱམས་པ་
 ཡང་། །གནས་འདིར་བྱོན་པ་དེ་ཇི་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱང་དགའ་ལྡན་བཞུགས་གུར་ན། །ཆོས་རྒྱན་
 ཀླུང་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་ནི། །བཀོད་ན་ཡུལ་དེ་ཐག་མི་རིང་། །དེ་ནས་བདུད་ཅི་རྫོགས་པར་འབྱུང་། །
 ཡང་ན་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །ཁྱོད་སྐྱེ་ཡིད་ལ་བསམ་བྱས་ན། །ཁྱོད་དུང་བསྐྱེད་ལྟེ་བ་ལ། །རྩལ་
 ཏེ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །དེང་སང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད། །གང་ན་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ཡི། །
 ཁུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བསྟན་ན། །བདག་ཅག་སྟོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་
 མ་ཕྱེན་རབ་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཆད་དང་མཉམ་པ་དེ། །མ་ལམ་བྱམས་པ་ཡིན་པ་དང་། །ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཐུག་དོག་མི་མཛད་ཅིང་། །ཐུགས་རྗེས་རྗེས་སུ་གནང་གུར་ན། །དེ་ལ་སྟོང་ནས་སྐྱབས་སུ་
 མཆི། །དེ་ཡི་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ཡང་། །འདི་ནས་ཏ་ཅང་ཐག་མི་རིང་། །ཁྱོད་དང་མི་མཉམ་
 གཞན་ཞིག་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་བྱི་ལ་གནས་འཁོད། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ། །སྟོང་ནས་གུས་
 བས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་
 དང་། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་འཛིན་པ་ཡི། །མཆོད་པ་བཟང་པོས་ཁྱོད་མཆོད་དོ། །མང་དུ་ཐོས་དང་
 ཤེས་རབ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །བྱམས་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས། །ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ་ལྡན་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན། །རྗེ་བཙུན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །
 མོས་པ་དང་ནི་གསང་སྔགས་དང་། །ཐུག་རྒྱས་གསལ་བར་སྐྱོན་དུངས་ནས། །ཚུལ་བྱིམས་
 ལེའུར་གསུངས་པ་ཡི། །ཆོག་གས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྟེ། །
 ཁྱད་པར་བྱམས་པའི་གསུང་རབ་ལ། །ཐོས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། །བཙལ་ཞིང་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་
 བྱ། །རི་ཙམ་ནོད་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱང་། །དེ་ཙམ་ནོད་པའི་དུས་དེ་སྟེ། །དེ་ཡིས་ཉེས་པས་མ་
 གོས་པར། །སྟོག་བཞིན་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ། །དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །རྗེ་བཙུན་ཡིད་
 ལ་དྲན་ཙམ་གྱིས། །སྐྱེད་ཅིག་དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །འོད་ཟེར་བདག་གི་སྟེ་བོར་ཞོག།རྗེ་བཙུན་
 ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ནི། །དག་ཅིང་གསལ་བར་མཐོང་གུར་ནས། །དེ་ལ་དགའ་དང་སྟོབ་
 དང་། །དད་ཅིང་ངོ་མཚན་དཔག་མེད་གྱིས། །འདབ་སྟོང་ལྡན་པའི་ལྟེ་བ་ལ། །དག་ཅིང་གསལ་

བའི་ལུས་ཇོགས་ཏེ། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཐོས་ནས། །སྒྲེ་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་ཐོབ་ཤོག།དེ་
 བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །རྣམ་པར་རོལ་བ་དཔག་མེད་གྱིས། །འབད་མི་དགོས་པར་ཞིང་
 རྣམས་སུ། །འགྲོ་བའི་དོན་མང་བཞུད་པར་ཤོག།ཆོ་འདིའི་ཉིན་བྱེད་རྣམ་གཡང་འོད་སྟོང་ཅན། །
 སྒྲོ་བུར་རྒྱས་པའི་གོས་ནག་གིས་སྒྲིབས་བཞིན། །འཆི་བདག་རྩལ་རིའི་མལ་དུ་ཉལ་བ་ན། །མངོན་
 པར་ཕྱོགས་ཆེ་བུམས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །འོད་དཀར་སྒྲུང་བས་ཕྱོགས་ཀྱན་གསལ་མཛད་ན། །
 བག་ཡོད་མལ་ནས་ལངས་ཏེ་ཚུལ་བྱིམས་གྱི། །སྒྲུང་གཡོགས་འཇམ་པོ་ཐོས་པའི་སྒྲ་གོས་ཅན། །རྩོ་
 ཆ་ཤེས་པའི་སྒྲ་རགས་ལེགས་བསྐྱམས་ཏེ། །རྗེ་བཙུན་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་ཕྱག་བྱས་ནས། །ཚུལ་
 བྱིམས་དག་པའི་བདུག་སྒྲོས་རབ་འབྱུལ་ཞིང་། །གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་བདུད་རྩིའི་ཞལ་བས་
 དང་། །སྒྲོན་ལམ་དག་པའི་རྩ་ཆེན་བདུང་བར་ཤོག།ཆོ་འདིའི་ཉིན་བྱེད་ངང་པའི་དེད་དཔོན་ནི། །
 འཆི་བདག་རྩལ་རིའི་བད་མཚོར་ལྷུང་བ་ཡི། །རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུང་ཐུགས་ཆེར་གཡོས་
 པས། །དགའ་ལྷན་ནམ་མཁའི་ངོས་ལ་འཕུར་བྱེད་ཤོག།ཆོ་འདིའི་ཉིན་བྱེད་འཇམ་གླིང་རྩལ་གྱི་
 རི། །རྣམ་པར་སྒྲུངས་ཆེ་སྒྲུབས་གསུམ་དགའ་ལྷན་གྱི། །ཤར་གྱི་རི་བོའི་བ་གམ་ལ་འཇོགས་ནས། །
 རྗེ་བཙུན་ཞལ་གྱི་འཇམ་མདངས་གསལ་བྱེད་ཤོག།རྣམ་དཔྱོད་གཞིན་མདངས་གསལ་བའི་སྒྲོ་
 སངས་མ། །ཚུལ་བྱིམས་དག་པའི་ཐུན་མཚམས་སྒྲ་གོས་ཅན། །མང་ཐོས་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་ཟུར་
 མིག་མས། །རྗེ་བཙུན་ཉི་ཟླའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ལེན། །བཤེས་གཉེན་གོང་མའི་རིམ་བརྒྱུད་མ་
 ཆད་ཅིང་། །ཐོས་པའི་མདའ་ཡབ་ཤར་དུ་རིང་བརྟེན་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་རི་དབང་མཐོན་པོའི་
 རལ་བའི་རྩེར། །རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་མ་ཅིས་མི་འཆར། །འཆི་མེད་རྩལ་གྱི་རི་བོའི་ཀྱུ་མུད་
 ཆལ། །དད་པའི་ངང་མོ་དགོད་པའི་བསྟོ་གནས་མཆོག།ཐུགས་རྗེའི་བསེལ་བཟུང་ལྷུང་བའི་རྒྱ་
 གཏེར་དེར། །རྗེ་བཙུན་ངང་པའི་དེད་དཔོན་ཅིས་མི་འཕྱོན། །འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་བཤེས་གཉེན་
 འགའ་ཞིག་གི། །རྣམ་དཔྱོད་པརྒྱ་རབ་རྒྱས་དད་པ་དང་། །ཐོས་པའི་རྒྱ་ཁྲུང་གཡོ་བའི་མཚོ་འགྲུམ་
 དེར། །རྗེ་བཙུན་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཅིས་མི་འཆར། །ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
 དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ནས་འཕོས་པ་ལ། །འཕུར་ཁ་གཏོང་བའི་ཚོལ་གྱིས་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ངང་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ། །ཡུལ་དབུས་གྱི་སྟོན་རག་མཁན་མི་པམ་དགོ་

བའི་བཤེས་གཉན་གྱིས། གཙང་གཡས་རུའི་སའི་ཐིག་ལེ་ཉུག་རྒྱལ་ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།
མགིན་དབྱངས་སྟན་གྱི་ལོའམ། ལྷགས་མོ་ཡོས་གྱི་སྟོན་གྱི་ཉ་བའི་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ། མ་ལམ་བ་
ལ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་བཅས་པའི་ངག་གིས་གྲུས་བར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མཛུ་ལོ། །

༣༡། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་། སློན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་
མདོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བསྒྲུ་དགར་པོའི་
ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ།

༣༡། ཁ་མི་ཏ་བ་སྒྲུ་ཏ། སྤ་ཏྲ། བི་ཤུ་རྒྱ། སྤུ་ཏ་ལུ་རྒྱ། སྤུ་ལ་རྣམ་མ། བདེ་བ་ཅན་
གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་། སློན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་མདོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བསྒྲུ་དགར་པོའི་
ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། སྤུ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོ་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་
གུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། འདག་གི་དབང་ཐུག་བཅོམ་ལྡན་འཇམ་དབལ་ཉིད། འཇམ་ཡངས་
བསིལ་ཟེར་རྒྱས་པའི་གདན་སྟེང་ན། མཁའ་སྤྲུལ་རྣམས་དགའ་བའི་ལེགས་བཤད་མགྲིན་པའི་
དབྱངས། ཁྱི་ཟེར་བུ་མོ་སྟོང་གི་རྒྱུད་མངས་ལ། སྟོན་པར་བསྐྱར་ནས་ཀྱན་ལ་ལེགས་འདོམས་
པའི། ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོའི་ཟོལ་གྱིས་འཇུག་ཞིང་སྒྲིག་ཡིད་འོང་སྟོན་དག་སྟེལ་བས་དོན་མཐུན་
ཆོགས། མ་ལུས་དབང་དུ་བསྐྱེད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། འདོན་བཟང་སྟོན་དག་འཕྲེང་བ་སྟེལ་ཤེས་
པ། འདི་དག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར། སྟོན་དག་ལྷུང་ལ་གསར་བའི་ཕོན་པོ་ནི། འཇིག་
ཐོགས་བྲལ་སྒྱུ་པོའི་རལ་པར་གུས་པས་ལེན། འདི་ཐུར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱི། གསུང་
དབྱངས་སྟོན་པ་སྟོན་དག་ཉམས་གྱིས་ནི། གུས་པས་བསྐྱེད་དོ་སྒྲོ་མིག་བཟང་དེ་དག་དང་བའི་
ཡིད་གྱིས་གྲིམས་པར་མཉན་འཆལ་ལོ། སྟོན་ཆེ་དུར་སྒྲིག་གསར་བའི་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི། སྒྲིན་
ཐེང་གཞོན་རུའི་སྒྲ་གོས་མདངས་གྱིས་ནི། སྟོན་བསངས་ནམ་མཁའི་མཛེས་པ་འཕྲོག་བགྱིད་པའི། འཇམ་
ཐུང་དང་དང་བའི་ཆོགས་གྱིས་མདུན་བདར་བ། འདག་སྟོང་སྟོང་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས། འཇིག་
སྟོན་ལམ་མགྲིན་པའི་རྒྱ་མ་ཉམས་ཤིང་། སྟོང་སྟོན་གསེར་གྱི་ཐིག་ལའི་ཐེང་བ་ཡིས། ཉེར་
མཛེས་ཆོགས་གཉིས་གསོག་ཡངས་དགར་པོ་ཅན། ཡོན་ཏན་བསྐྱོའི་ཐེང་བས་ལེགས་འབྱུང་

པའི། །ཞིང་བཟང་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བཟུང་བཞེད་པས། །སྒོན་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོ་
 ལ། །བསྟོད་པའི་རར་སྒྲ་སྒྲིག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྒོན་པ་དེ་ཡི་བྱེ་བ་སྟེད་གྱི་ལོར། །སངས་
 རྒྱལ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་། །བརྒྱད་ཅུ་གཅིག་གི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །ལེགས་པར་
 བསྟུང་ནས་དེ་དག་གཅིག་བསྟུས་པའི། །ཞིང་མཚོག་བཟུང་ཞེས་བྱོད་ལ་འདོམས་པ་ན། །སྒོན་
 ཆད་སངས་རྒྱལ་སྟུང་ཀྱང་མ་སྟུལ་པའི། །དཔེ་བྲལ་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་སྟན་གྲགས་པ། །སྟུལ་པར་
 ཐུགས་མཚོག་བསྟེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རང་ཉིད་སྟུལ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འཆང་རྒྱ་བའི། །ཞིང་
 དེར་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིན་གྱི། །དུག་གི་མཚོ་ཆེན་མ་སྐྱམས་དེ་སྟོད་དང་། །མི་དང་བདུད་
 ཅིའི་ཟས་ཅན་འོ་མའི་མཚོར། །གསེར་མདོག་སྒྲ་གོས་མདངས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་དང་། །མདོན་གེས་
 ལུས་མ་རྩོགས་པ་དེ་སྟོད་དུ། །རང་པའི་རྒྱལ་པོར་འཆང་མི་རྒྱུའོ་ཞེས། །དམ་བཅའི་རྩ་ཆེན་
 བསྒྲགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཉམས་དགའི་ཞིང་མཚོག་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་གཏེར་དེར། །ཡིད་འོང་
 གདུལ་བྱ་རང་པའི་བྱ་སྟོང་བ། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་རེས་པར་མ་གྱུར་དང་། །རྒྱལ་བ་སྒོན་པ་དེ་ཡི་
 སྒྲ་ཆེ་དང་། །ཉན་ཐོས་འདུས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆད་དང་ནི། །ཞིང་དེའི་ལུས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་
 དང་། །རྒྱལ་དེའི་འོད་ཟེར་ཆད་དང་ལྷན་དེ་སྟོད། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 ཉེས་སྟུང་མགྱིན་པའི་རྩ་རྩ་བརྟུང་བྱེད་པའི། །ལུས་ཅན་རང་མོའི་རོལ་ཅེད་མ་སྟངས་པ། །དེ་
 སྟོད་ཞིང་དེ་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །ཆངས་པར་སྟོད་པའི་ཡིད་བཞིན་མཚོ་མིན་ཞིང་། །རང་ཉིད་
 མདོན་སངས་རྒྱལ་པའི་མཚན་དང་ནི། །དེ་ལ་བསྒྲགས་པའི་བསྟོད་དབྱངས་མེ་ཏོག་སྟོང་། །ཕྱོགས་
 བཅུའི་རྒྱལ་བས་མི་འཛིན་དེ་སྟོད་དུ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རང་ཉིད་རྣམ་
 སངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་བ་དེའི། །མཚན་བཟང་གསེར་གྱི་ཡུལ་སྟོང་བ་ནི། །ཞིང་ག་ཞན་གནས་
 པའི་བཞིན་བཟང་གང་དག་གི། །རབ་མཛེས་རྣ་པའི་རྒྱན་དུ་འཆང་དེ་དག་། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཆེ་
 རྒྱལ་བ་དེ། །འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིན་དབྱང་མཐུག་པོའི་དབུས། །གསལ་བར་མི་མཐོང་དེ་
 སྟོད་དེ་ལྷ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞིང་དེར་སྟེས་པའི་ལུས་ཅན་རང་
 མོ་ཀྱན། །མཚན་མཚོག་སུམ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཏིག་གི། །རིན་ཆེན་རྒྱན་སྟོང་མ་བཏགས་དེ་སྟོད་
 དང་། །ཞིང་མཚོག་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་གཏེར་ཡིད་འོང་དེའི། །སྟན་གྲགས་རྩ་སྒྲ་ཐོས་པས་ཞིང་བཟང་

དེར། །འགྲོ་འདོད་ཡིད་གྱི་གསོག་ཅེ་འདེགས་བྱེད་པ། །ཀུན་གྲང་ངང་གིས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་དེ་སྤྱིད། །
 དེ་ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །རང་ཉིད་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་མཆོག་དེར། །
 སེམས་དཔའ་གང་དག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡི། །སྤྱོད་པ་དེས་བར་འབྱུང་རྣམས་མ་གཏོགས་པ། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་མ་གྱུར་དང་། །རི་
 སྤྱིད་སོ་སོར་རིག་བཞི་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྤྱིད་མཛོན་པར་འཆང་མི་རྒྱུའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་
 དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞིང་དེའི་རྒྱལ་པའི་སྤྲས་རྣམས་ཞིང་གཞན་གྱི། །རྒྱལ་ལ་མཆོད་པའི་ཡོ་
 བྱད་རི་སྒྲིལ་པ། །བསམས་མ་ཐག་ཏུ་ཆར་བཞིན་འབབ་འགྱུར་ཞིང་། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་མཆོད་
 བར་སེམས་བསྐྱེད་པ། །དེ་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། །མཆོད་པའི་དངོས་པོ་
 ཐུགས་བརྩེས་ཉར་བཟུང་སྟེ། །རི་སྤྱིད་བཞེས་པར་མ་གྱུར་དེ་སྤྱིད་དུ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་
 བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞིང་དེར་སྒྲེས་པའི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུར་སྤྲ་བའི་ལུས་
 བཟང་དང་། །རྒྱན་གྱི་བྱུང་པར་ལྟ་ལས་སྤུལ་བྱུང་དང་། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཆོས་གྱི་བཀའ་
 མཆོད་དང་། །སྟོང་ཐུག་དུག་བརྒྱུའི་ཆད་ལྟན་བྱང་ཆུབ་གིང་། །འཆལ་བའི་དགོ་ཅུ་ཀུན་གྱིས་མ་
 ཐོབ་པ། །དེ་སྤྱིད་ཞིང་དེར་འཆང་མི་རྒྱུའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞིང་
 གཞན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས། །བདག་གི་མིང་ཅམ་ཐོས་ནས་དད་བྱེད་པ། །དེ་
 དག་ཀུན་གྲང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིལ་པའི་བར། །བྱད་མེད་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་སྒྲེ་ཞིང་། །གཟུགས་
 དང་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཆངས་པར་སྤྱོད། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཆོད་པར། །རི་
 སྤྱིད་མ་གྱུར་དེ་སྤྱིད་དེ་ལྟ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞིང་དེར་སྒྲེས་མ་
 ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས། །བསམ་གཏོན་གསུམ་པར་ཞུགས་པའི་དགོ་སྟོང་གི། །བདེ་བ་ལས་
 ལྷག་མ་ཐོབ་དེ་སྤྱིད་དུ། །འཆང་མི་རྒྱ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་གི་
 བཀོད་པ་སྤུན་ཆོགས་པ། །དེ་མ་ཐོབ་དང་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་བཞིན། །དམ་ཆོས་སྤྲད་བྱངས་མི་
 འབྱུང་དེ་སྤྱིད་དུ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞིང་གཞན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡིས། །རང་ཉིད་རྣམ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོན་ཐོས་པས། །ཏིང་འཛིན་སྒོ་མང་ཐོས་
 བར་གྱུར་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་དད་པར་གྱུར་པ་དང་། །བཟང་པོའི་རིགས་སུ་རྟག་པར་སྒྲེ་བ་

དང་། །མི་སྤྱིའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མི་ལྷོག་མིན་དེ་སྤྱད། །དེ་
 ལྟར་དམ་བཅས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤྱོད་འགྲོས་ཀྱིས་འགྱིང་སྒྲིག་པའི། །ཅུལ་
 ལྟན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ངང་པའི་དབང་། །སྤྱོན་ལམ་ལི་ཁྲིའི་ཐིག་ཐེང་མ་ཉམས་ཤིང་། །དམ་
 ཆོས་མགྲིན་པའི་དྲིལ་ཆེན་བསྒྲགས་བཞིན་དུ། །ཕྱིན་དུག་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཡངས་པར། །
 རོལ་ཞིང་ཅེ་བའི་དགའ་སྤྱོན་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ད་ལྟ་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་སྤྱོན་སྒྲིགས་པའི། །ཞིང་
 དེར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་སྤྱིའི་བཟོད་པ་བྱི་རུའི་ལྟན་པོ་ལ་འགོངས་ཤིང་། །
 ཁྱོད་ཞལ་རྒྱས་པས་ཉི་མ་འབྱུང་གྱི་གཟི་མདངས་འཕྲོག་། དཀྱུས་རིངས་སྤྱོན་གྱིས་པདྨ་དམར་པོའི་
 དྲིགས་འཛོམས་པས། །དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་གྲགས་གསལ་བ། །རྣམ་
 སངས་རྒྱས་ནས་ད་ལྟ་བསྐལ་ཆེན་བཅུར་ལོངས་ཤིང་། །ད་དུང་གངས་མེད་བཞུགས་པ་དེ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞིང་གཞན་དག་ན་བྱང་སེམས་མཛད་པས་དུས་འདའ་ཞིང་། །ཞིང་དེར་རྒྱལ་
 བ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་རྒྱལ་ཆ་བུ། །མདོན་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱ་བར་དམ་བཅའ་བརྟན་མཛད་
 པའི། །སྤྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ལ་ལར་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་
 མཛོད་འཛིན་སེམས་དཔའི་རྩལ། །གཞན་དུ་རིགས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་བདག་པོ་ལའོར་ལོ་བསྐྱར། །
 དེ་ལས་གཞན་དུ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆར་གཅོད་མཛད། །རྣམ་མཁའི་སྤྱི་ཅན་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་སྤྱོན་པ་དེ་ཡི་འོད་དང་ནི། །སྤྱི་ཆའི་ཆད་དང་ཉན་ཐོས་འདུས་པའི་
 ཆོགས། །པན་རྩན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བ་ན། །ཆད་བཟུང་མེད་ཅེས་འདི་ན་རྒྱན་པོས་
 བྲེང་། །སྤྱི་ཆོགས་རྒྱན་རྣམས་འབྲོལ་བའི་སྤྱོ་སངས་མ། །ཆགས་ལྟན་ཀྱང་གསལ་བུ་མའི་གདོང་
 པ་ཡིས། །འོད་དམར་སྤྱི་མདོག་ཡིད་འཕྲོག་མཛའ་པོའི་གདོང་། །མཛལ་བར་རུས་ཞེས་ལང་ཆོ་
 ལྟན་རྣམས་སྤྱ། །ཁྱོད་གྱི་འོད་ཟེར་པདྨ་དམར་པོའི་མདངས། །མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱའི་པ་མཐའ་
 ལ་འགོངས་ན། །ཞི་རྒྱ་ལྷོ་ལའི་མདོག་ཅན་སྤྱོ་སངས་མའི། །ཟུར་མིག་ཁོར་ཡུག་མ་བརྒྱལ་དེ་གོ་
 ཅི། །ཁྱོད་གྱི་སྤྱི་ཆའི་ཆད་དང་མཉམ་པ་ཡི། །དཔེ་གཞན་སུས་ཀྱང་བཅའ་བར་མ་རུས་ན། །
 ཉི་ལྱའི་མིག་ཅན་ཨ་རྒྱ་རྩིལ་གྱི་ནི། །ཤམ་ཐབས་བགོས་པའི་ན་རྒྱུང་འཛོ་སྒྲིག་མཁན། །སྤྱོ་སངས་
 མ་དེའི་ཆོ་ཆད་གང་ཡིན་པ། །ཁྱོད་གྱི་སྤྱི་ཆའི་ཆད་ཀྱང་དེ་མིན་ནམ། །ཁྱོད་གྱི་ཉན་ཐོས་འདུས་

པའི་ཆད་གང་དེ། །ནམ་ཡང་གངས་གྱིས་བགྱང་བར་མི་རུས་ན། །ཤེས་བྱའི་གངས་ལས་ཉུང་བ་
 དེ་གོ་ཅི། །གངས་དེས་ཤེས་བྱའི་གངས་ལ་འགྲན་བཟོད་ན། །གངས་དེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་
 མི་གཟིགས་ཅི། །གཟིགས་ན་གངས་དེ་མེད་པ་དོ་མཆར་ཞེས། །རྟོག་གི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲན་ངག་མཁན་
 བོ་རྒྱམས། །ཐེ་ཆོམ་བརྒྱ་བྱིན་གཞུ་ཡི་གྱར་ན་གནས། །འོན་ཀྱང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་དད་བྱེད་
 ན། །ཞིང་དེར་སྒྲེས་ཀྱང་བརྗོད་མངལ་ཉིད་དུ། །ལོ་གངས་ལྷ་བརྒྱར་འགོག་པའི་ཆད་གིས་སྒྲོས། །
 དེ་བྱིར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཐེ་ཆོམ་བསལ་བས་སྒྲོགས་དེར་བྱག་བྱེད་ན། །ཞིང་
 དེར་ཁུ་སྒྲེས་སེང་གའི་བྲི་ཆེན་ལ། །དག་ཅིང་གསལ་བར་སྒྲེས་མ་ཐག་ཉིད་ནས། །ཆོས་གྱི་
 དགའ་སྒྲོན་སྒྲོང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱིར་རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །འགྲོ་བ་རྒྱམས་གྱི་མད་
 བྱང་བསོད་ནམས་གྱི། །བགོས་སྒྲལ་གྱིས་ཐོབ་བྱགས་རྗེས་བསྐྱབས་པའི་ཞིང་། །ཟག་མེད་བདེ་
 བ་ཅན་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །དོ་མཆར་མ་བྱའི་གདུགས་མཛེས་ཇི་བཞིན་རྒྱམ་བཀྱའི་དངོས་ཀྱན་
 སྒྲལ་རྒྱུ་ཆོམ་ཆདས་པས་ཀྱང་ནི་སྒྲལ་མ་རུས་ན་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་བདག་པོས་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་
 འཆལ་དགོ་རྒྱས་བདེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་གི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཅན། །
 ཡིད་འོང་སྒྲོན་ལམ་དང་ནི་བྱགས་རྗེའི་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྱངས་པས་འོད་འབར་རིན་ཆེན་
 མང་པོ་ལྷ་བའི་ཐིགས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ས་གཞི་མེ་ལོང་དོས་ལྷར་མཉམ་ཞིང་མདངས་པས་
 སྒྲོ་སངས་ཀྱན་གསལ་དཔལ་མོའི་གོས་གྱི་མདངས་འཕྲོག་པ། །ཆོན་ཆེན་བརྒྱ་ཡི་མདངས་རབ་
 བཀྱ་བའི་གསེར་གྱི་ཐིག་ཕྱེད་ཤེལ་གྱི་སྒྲུད་པ་ལ་དྲངས་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲེས་པས་མཛེས་
 མཆོན་སྒྲོ་ཆོགས་ནོར་བུའི་ཕྱ་ཆོམ་ཉེར་སྒྲུས་མནན་ན་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་ནེམ་བྱེད་བཏེག་ན་དེ་
 ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཕར་བར་བྱེད། །ཡངས་ཤིང་ཐ་གྲུ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་ཁྲོན་དང་འགྲན་ཁོར་ཡུག་ཀྱན་
 ཏུ་གསེར་གྱི་པ་གྲུ་བརྟེགས་པའི་བ་གམ་མཐོན་པོས་བརྗོད་པའི་ཤེལ་དཀར་འཇམ་པོའི་ཁོར་ཡུག་
 གིས་བསྐྱོར་བར་མཆོམས་དག་ན་ཡིད་འོང་ཁུ་སྒྲུང་སྒྲོང་ཕྱག་འབབ་པའི་འབབ་སྒྲེགས་བརྒྱ་ལྷན་
 པ། །ཅེ་མོ་མཁའ་ལ་རེག་ཅིང་ལོ་མའི་གྱར་བྱམས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་བརྒྱར་བྱབ་པའི་ཨིནྱ་རྩྭ་ལའི་
 ཁུ་ཤིང་དང་ནི་ཨིནྱ་རྩྭ་གྱི་ཏ་ལའི་ཕྱེད་བས་ཡོངས་བསྐྱོར་གསེར་གྱི་ཕྱེད་བས་བར་མཆོམས་སྒྲེལ་
 བའི་དོས་ལ་སྒྲུ་ཏིག་ཁུན་འཕྱང་པ། །འབྱོར་ཞིང་ལོ་ལེགས་ཉམས་དགའ་ལྷ་དང་མི་རྒྱམས་གྱིས་

གང་གསེར་དངུལ་བེཊུ་དང་སྤྱག་གེལ་ལུ་ཏིག་དམར་པོ་རྩོ་ཡི་སྒྲིང་པོ་དག་སྟེ་རིན་ཆེན་བདུན་
 ལས་གྲུབ་པའི་ལྷོན་གིང་གིས་གང་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱུལ་པའི་བྱ་རྣམས་གསུང་སྟན་སྒྲོགས། །
 སྤྱགས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་སེར་བུའི་ངད་ལྗང་ལྟ་ཡི་བདུག་སྒྲོས་གསུང་བས་དབང་པོ་སེམ་བྱེད་རིན་
 ཆེན་ལྷོན་པའི་མེ་ཏོག་དང་ནི་འབྲས་བུ་ས་ལ་བྱུལ་བས་གསེར་དངུལ་ལུ་ཏིག་སྒྲོགས་ཀྱི་སྤྱེ་མ་བྲམ་
 བུར་བརྒྱལ་བ་ཏ་ལ་བདུན་སྒྲིང་ཙམ་དུ་ཁེངས། །དུས་དུས་དག་ཏུ་སྤྱུལ་པའི་སྒྲིན་རུམ་ཁྲོད་ནས་
 ལྟ་ཡི་རོལ་མོའི་འབྲུག་གི་རྩ་དབྱངས་སྟན་སྒྲོགས་སྒྲོས་ཆུ་དང་ནི་རིན་ཆེན་སྟན་ཙན་དན་བྱེ་
 མའི་ཆར་འབབས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་རྣམས་གཡོ་ཀ་ཙ་ལི་ཀའི་སྤྱ་བྲེས་བཟང་པོས་རྣམ་
 པར་བྲེས། །ཤེལ་དཀར་གདུགས་མཛེས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ལ་བརྟེན་དངུལ་གྱི་དྲིལ་ཆུང་འཁྲོལ་
 བའི་ནོར་བུའི་བསིལ་ཡབ་གཡོབ་པའི་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་མཛེས་མ་དག་ཀྱང་ལག་གཉིས་བརྒྱུང་ནས་གར་
 བྱེད་རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ཅི་ཡང་འཐོར་ཞིང་ཙན་དན་དྲི་ཞིམ་ངང་གིས་ལྗང་། །ཡུ་བའི་ཐོལ་ཙན་མ་
 བུའི་མགྲིན་པ་མཐོན་པོས་བརྟེན་པའི་རིན་ཆེན་འདབ་མ་འབུམ་ལྗན་པརྒྱའི་ཁྲི་ཆེན་དཔག་ཆད་
 གཅིག་ནས་བརྩུ་བའི་ཆད་ལྗན་དག་གི་བར་མཆོམས་མེད་པར་ཁེངས་གིང་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་
 ཐག་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་རྣམ་པར་སྟོ། །འོད་ཀྱི་ཅེ་མོ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསེར་གྱི་མདོག་ཙན་
 མཆོན་བཟང་ལྗན་པ་སྟོང་ཐག་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་རེ་རེ་གསལ་བར་བྱོན་ཏེ་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་
 ཆོགས་དང་ལྗན་ཅིག་སྤྱགས་བརྩུ་ཀྱན་ཏུ་གཤེགས་ནས་སེམས་ཙན་ཀྱན་ལ་དམ་ཆོས་སྟོན་པར་
 མཛད། །ངོ་མཆར་ལྟ་ཡི་བདེ་བ་དང་ནི་གང་ལ་ཅི་དགའི་དཔལ་རབ་སྟེར་བྱེད་གཏིང་དུ་དཔག་
 ཆད་བརྩུ་གཉིས་ཟབ་པའི་རིན་ཆེན་དལ་གྱི་ཆུ་རྒྱུང་འབུམ་ཐག་འཁྲུལ་ཞིང་འབབས་པའི་དབྱངས་
 དང་དཔག་བསམ་ལྷོན་པའི་ངོས་ནས་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁ་འཁྲོལ་བའི་གསུང་སྟན་པོ། །
 འགྱུར་སྤྱགས་སྟོང་གིས་ཆར་དུ་སྒྲིངས་པའི་དྲི་ཟའི་རྒྱད་མངས་དག་ལ་ཙ་འདྲི་བགྱིད་པའི་ཟབ་
 གསལ་ཆོས་ཀྱི་རྩ་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྗན་པས། །རྣ་བའི་དབང་པོ་ཆོམ་བྱེད་ཏ་མ་ལ་
 དང་རྒྱ་སྒྲོས་ཙན་དན་སྤྱུལ་གྱི་སྒྲིང་པོའི་དྲི་ཞིམ་གྱིས་བསྒྲོས་སྒྲོས་ཆུ་འཁྲུལ་པའི་མཆོ་ཆེན་པརྒྱ་
 དཀར་པོའི་དུ་བས་སྟོམ་པར་ཁེངས། །ཁོལ་ཁོལ་དག་ན་ངང་པ་དང་ནི་བྱུང་བྱུང་བཞད་དང་ནི་ཙ་
 སྤྱུག་ཀ་པིང་དང་ནི་མ་བུའི་མགྲིན་སྟན་ཡིད་ཀྱི་སྟོ་བ་སངས་པར་བྱེད། །གཞན་ཡང་གང་ལ་ཅི་

འདོད་དེ་ནི་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ་འདོད་ལྷན་གཞན་འབྱུང་དབང་བྱེད་གྱིས་འགྲན་གཡ་
 ལུས་ཏེ་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཅན། །སྟོན་པ་དེ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་བརྒྱའི་
 དབངས་གྱིས་མཐོ་བ་དང་ལྷན་དཔག་ཚད་བརྒྱད་བརྒྱར་ཡལ་གས་རྣམ་པར་བྱབ་ཅིང་རྩ་བ་དཔག་
 ཚད་ལྷ་བརྒྱ་བ། །ཏྲག་པར་ལོ་མ་དང་ནི་མེ་ཏྲག་འབྲས་སྤྲུལ་ལས་ཀྱན་གྱི་ཡིད་འཛིན་ལྷ་དང་
 མི་ཡི་རྣམས་སུ་འབྲེལ་བས་ཏྲག་ཏྲ་གཡུར་ཟ་ལྷུ་ཞིང་རྣམས་སུ་འབར་བས་མཛོན་པར་བཀྲ། །གསེར་
 གྱི་སྒྲུང་པར་བརྒྱས་པའི་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་དང་ནི་སེ་མོ་དོས་མཛེས་བཀྲ་ཤིས་གཡུང་དྲུང་འབྲིལ་
 བས་བརྒྱན་པའི་ལྷ་ཏྲག་སྟོང་མར་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པའི་རྒྱན་སྟེང་རྣམ་པར་གཡོ། །སེང་གོ་དང་ནི་
 རྒྱ་སྟོན་ལ་ནས་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་དུ་བ་དུ་བྱེད་དང་བཅས་གཡེར་པའི་གསུང་སྟོན་གྱིས་ནི་
 ཕྱོགས་གྱི་མགྲོན་པོ་འབོད་ཅིང་མ་ལུས་དབང་དུ་སྒྲུང་པར་བྱེད། །སྟོན་ཤིང་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་
 དྲུག་པོ། །གང་གིས་དབང་པོ་དྲུག་གིས་ཉམས་སྦྱང་ན། །ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དྲུག་བསྐྱེད་
 ཅིང་། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཅིང་མཛོན་ཤིས་དྲུག་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྷར་རི་སྒྲུང་ཐོས་མ་ཐག་པ་དེ་ལྷ་སྤྱི་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུན་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ་འདི་ནས་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་རོལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བྱེ་
 བ་ཕྱག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་གི་པ་རོལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པ་དག་དང་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་གྲངས་མེད་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བཀོད་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པར་བཞུགས་པའི་ཞབས་ལ་རི་ལྷར་འཕགས་པ་ཀྱན་
 དག་འབོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་མེ་ཏྲག་འཐོར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ་མཚན་པ་འབྱུང་ལོ། །དག་འབ་དང་སྟོ་བ་དང་དད་པ་དང་མོས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
 བགྱེད། །རི་ལྷར་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱུངས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཅིང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟུང་བར་བགྱེད། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དེ་ལ་དག་འབ་དང་སྟོ་བ་དང་དད་པ་དང་མོས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བགྱེད། །རི་

ལྟར་སྒྲོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་པ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱག་བགྱི་བ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཡོངས་སུ་དྲི་བར་བྱ་
 བའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེར་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། བདག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པར་བགྱིའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་དེ་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པར་བགྱིའོ། །རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་མ་ལམ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་བཟུང་བ་དང་། བཅང་བ་དང་། གྲོག་བ་དང་། ཀྱན་ཆུབ་པར་བགྱིད་པ་དང་།
 གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྒྲོན་བ་དང་། དེ་ལ་སྒྲོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་བགྱིའོ། །ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་བགྱིའོ། །རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་མ་ལམ་པ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་སྐྱོན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོམ་
 ཉི་མི་མངའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དེ་ལ་སོམ་ཉི་མི་ཟ་བར་དགའ་བར་བགྱིའོ། །སྒྲོ་བ་དང་
 དད་པ་ལ་སོགས་པར་བགྱིའོ། །རི་ལྟར་ཞིང་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བཞིན་དུ་
 སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ལོ་གྲངས་ལྟ་བུར་བྱེད་པར་དུ་བརྒྱའི་མངལ་དུ་གནས་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
 མང་པོ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་མི་འཐོབ་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
 འབད་པར་བྱའོ། །ཐེ་ཆོམ་བསལ་བར་བགྱིའོ། །སོམ་ཉི་ལས་བརྒྱལ་བར་བགྱིའོ། །ཡིད་གཉིས་
 སུ་མི་འགྱུར་བར་བགྱིའོ། །རི་ལྟར་འཕགས་པ་ཀྱན་དགའ་བོས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལྟ་བུར་
 འཆལ་ལོ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱག་གི་
 མཐིལ་ནས་འོད་རབ་ཏུ་གྱེ་བ་མཛད་དེ། མི་མཛད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདེ་
 བ་ཅན་གྱི་ཞིང་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་བསམ་པ་ཐག་པ་
 ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུར་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་

དགའ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོའོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དང་། དེའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བཀོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། དད་པ་དང་། དང་བ་དང་། མོས་པ་དང་། ཡི་རང་
 བ་དང་། སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་། ཞིང་དེར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་
 འདི་དང་། གཞན་ཡང་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་མུག་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་
 བ་གང་མཆིས་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྲུམ་པའི་མཐུ་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཡང་། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས།
 གང་གི་ཆོ་བདག་འཆི་བའི་དུས་ཉི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོ། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁོར་
 ཆོགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་ན་ལྷ་མ་མེ་ལྷ་ན་ནེ་ལྷ་ངེར་གསལ་བ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་
 མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག།
 རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྤྲུགས་བཅུ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་
 བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱི་མཐུ་ལས་བདེ་བ་
 ཅན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འདབ་མ་འབྱུང་དང་
 ལྡན་པའི་བདུའི་ལྟེ་བ་ལ་སྦྱེལ་གྱུང་བཅས་བཞིན་དུ་བརྒྱས་ནས་སྦྱེས་ཏེ། སྦྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་མཚན་
 སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དབང་པོ་རྣེས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 མ་ཉམས་པ་གྱུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ། མ་ཁྱུམ་པ་དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་ནས་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་།
 འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་། མི་སྦྱོ་
 བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱོ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གྱུར་ནས་སྦྱུར་དུ་སྤྲན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱི་རྩེ་རེ་རེ་
 བཞིན་ཡང་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རང་གི་ལག་པ་ནས་མེ་ཏོག་མཛོན་པར་བཀྲ་བ་དང་། བདུག་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཞིམ་པོ་དང་མར་མེ་མདངས་གསལ་བ་དང་། ཐུང་བ་མཚར་དུ་དངར་བ་དང་། བྱུག་པ་

དང་། བྱེ་མ་དབང་པོ་རབ་ཏུ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། གོས་རབ་ཏུ་འཇམ་ཞིང་འབྲིལ་བཟ་ཆགས་
 པ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་། སེལ་སྒྲན་དང་།
 རྒྱ་དབྱངས་རབ་ཏུ་སྒྲན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲ་ལྟན་སྒྲུག་ཅིང་བྱིན་ཆགས་པ་དག་
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་
 དེ་དག་ལ་མཚོན་པ་དམ་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །མཚོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མཚོན་ཡུལ་དེ་
 དག་རང་རང་གི་སྟངས་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཁང་པ་བརྟེན་པའི་གཏུགས་གྱི་
 དབྱིབས་ཅན་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཚད་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ཏེ། ཡུན་རིང་དུ་ས་ལ་མི་ལྟུང་བར་
 གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྷ་མེད་པ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་
 ཅིང་དག་པའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ནས། སྤྱོད་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲར་ལོག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་
 ཉིད་དུ་འཁོད་དེ། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲས་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མཚོན་པས་
 མཚོན་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཞལ་གྱི་
 སྒོ་ནས་འཇུག་པ་མཛད་པས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་ལྷག་ཁྲིམ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བྱུང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 མང་པོར་བྱབ་པར་མཛད་པར་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་ཞིང་ཁམས་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ཟག་
 དང་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་འཇོན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་ཉེ་བར་ཞི་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྟོད་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མདོན་པར་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་རབ་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །མི་འབྲུགས་པའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་
 མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་ཆེར་གསལ་ཞིང་དག་པའི་ཤེས་རབ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་ཟེར་
 སྟོང་ལྷག་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཉི་ལྔ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ས་དང་མཚུངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་འབབ་
 རྒྱ་དང་འབྱུང་བ་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་
 ཅིག །ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་མདོན་པར་བསྒྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུག་གི་སྒྲ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོས་
 གྱི་རྒྱ་པོ་རྣམས་པར་འབབས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་ཆེན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
 ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བྱ་མཚོ་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །མཚོག་ཏུ་དུལ་བའི་ཤེས་རབ་

སྤྱི་ལོ་ཆེ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་། ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་ཤེས་རབ་ཏུ་ཅད་ཤེས་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་། འཛིགས་པ་མེད་པའི་
 ཤེས་རབ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 ལུ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་། ལོག་པར་སྦྱོབ་པའི་རྒྱུ་གིས་མི་
 བསྦྱོད་པའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ཏེ་རི་རབ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་། ལུལ་ཚད་མེད་པ་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་
 མཚུངས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་། དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ཏེ་ཆོས་པ་
 ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་སྦྱལ་འཛོམས་པའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལྷིང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་།
 རྟོད་པར་དགའ་བའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ཏེ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་། གཞན་ཡང་
 ཏྲག་ཏུ་དུལ་ཞིང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། དབང་པོ་སྤྱུགས་པ་མེད་པ། བཟོད་པ་དང་དེས་པ་
 མང་པ། བ་རོལ་སྤྱན་སྤྱུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཐུག་དོག་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ། ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་
 ཆོལ་བས་མི་ངོམས་པ་སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་གྱུར་ཅིག་། རྒྱལ་བེམས་རྣམ་པར་དག་པ་བེད་ཏུ་འེ་
 རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་། ཐོས་པ་བཟོད་མི་ཤེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་འེ་འབྱུང་གནས་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་གྱུར་ཅིག་། གཞན་ཡང་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྦྱོམས་པ་དང་། ཆོས་དང་བྱང་ཆེན་གི་བཞོ་སྤྱལ་ཡང་དག་
 པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྟན་པ། དཔའ་བ། རོ་ཆ་ཤེས་པ། འགྲོགས་ན་བདེ་བ།
 འཛིག་ཏེན་གསལ་བར་བྱེད་པ། མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཅེན་པ། སྦྱོན་ལམ་གྱི་སྦྱོབས་ཅན།
 ད་རྒྱལ་གྱི་ཐུག་རུ་བཏོན་པ། རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་པ། སྤྱི་ལོ་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུབ་
 པ། བརྟུལ་མེད་པ། ཐུན་ཐུབ་པ། འདུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། རྒྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། བདེན་པར་སྦྱོབ་པ།
 དྲན་པ་དང་ལྷན་པ། སྦྱོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ། ཏྲགས་པ་དང་ལྷན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་ཆ་དང་
 ལྷན་པ། བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ། ཆོས་ལ་ཏྲག་ཏུ་བཅོན་པ་དང་ལྷན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་། དེ་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟུང་བ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་དུང་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བ་དན་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་མེ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལོ་ཡེ་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་། མདོར་ན་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཞོད་

པའི་མདོ་སྡེ་རྗེས་སུ་ཐོས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་མཆིས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱོ་ཞིང་སྒོན་ལམ་འདེབས་པའི་འདུན་པའི་
 སྟོབས་དང་། ལམ་ལ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་དང་། མཉམ་མེད་ཤུགས་ཀྱི་ཚུལ་པོའི་ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་སྟོབས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཞི་ལྟར་བཏབ་པའི་མཐུ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག །

སྒོན་ལམ་མཐར་བྱིན་ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་གྱི། །མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་གསུམ་
 པོ། །སྤྱུལ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཡི། །རྣམ་རྩལ་བདེ་བ་ཅན་དེའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱན་གྱི་མཛོད་མངའ་འོད་དཔག་མེད། །མཐའ་ཡས་ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཐུག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །
 མ་ལུས་བདུད་སྡེའི་དབྱང་འཛམས་མཐུ་ཆེན་ཐོབ། །སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།
 སངས་རྒྱས་གསུང་ལ་ཐོས་པས་མ་རྩམས་ཤིང་། །སྟན་དངགས་ཉམས་ཀྱི་ཐེང་བ་སྤྱེལ་ཤེས་པའི། །
 ཐུབ་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒོམ་བརྩོན་དབྱེད་ལྷན་ཞིག །རྡོ་མཆར་ཞིང་ཁམས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་དང་། །
 དགའ་ལྷན་དགའ་ལྷན་ལྷན་བདེ་བ་ཅན་པ་བདེ། །བྱམས་པ་བྱམས་བསམ་དགེས་པ་བསྐྱེད་མཛད་
 དགེས། །དགའ་ལྷན་དགའ་ཡང་བདེ་བ་ཅན་པ་བདེ། །བྱམས་པ་བྱམས་མོད་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 མཛད་དགའ། །བདེ་ཕྱིར་འགྲོའོ་འགྲོ་ཕྱིར་བདེ། །དགའ་ན་སྒོན་ནོ་སྒོན་ན་དགའ། །སྒྲོན་དགའ་
 འོ་དགའ་ན་སྒྲོ། །མཐོང་ན་བདེའོ་བདེ་ན་མཐོང་། །མཇལ་ན་དད་དོ་དད་ན་མཇལ། །སྒྲོན་སྒྲོན་
 རོ་སྒྲོན་ན་སྒྲོ། །མོས་པ་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མོས། །རངས་ལ་མགྱའོ་མགྱའོ་ལ་རངས། །སྤྱང་བཞིན་
 སྤྱང་ངོ་སྤྱང་བཞིན་སྤྱང་། །རྟེན་བཞིན་འབྱུང་ངོ་འབྱུང་བཞིན་རྟེན། །དེ་ཕྱིར་ཞིང་དེར་དགའ་བ་
 དང་། །བདེ་དང་དད་ལ་སོགས་པ་དང་། །སྤྱང་སྤྱང་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཡི། །ཤེས་རབ་གང་ལ་ཡོད་
 གྱུར་པའི། །མི་དེ་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་ན། །བདེ་བ་ཅན་ཞིང་ཐག་མི་རིང་། །དགེས་པ་བསྐྱེད་མཛད་
 བསྐྱེད་པ་དེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་མེད་པའི་མཆོན། །མདོག་དམར་དེ་མདོག་དམར་

212

གྲགས་གསེར་གྱི་རྩ་ཆ་ནི། །དབྱེད་ལྷན་ཡོངས་གྱི་རྩ་བར་འཆང་། །སྟན་དངགས་གསེར་གྱི་སྤྱད་
བ་ལ། །ཡོན་ཏན་མུ་ཏིག་ཐེང་བ་རྣམས། །ཚིག་རྒྱན་ནོར་བུའི་ཚེམས་བཀོད་བ། །ཀྱན་གྱི་མགྱིན་
པར་འཛིན་བྱེད་ཤོག །འདི་ལ་ཁ་བཏོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། །ལུང་བསྟན་
པའི་བར་ཙམ་ཅིག་འདོན་པར་བྱའོ། །

སྣ་སྟོན་སྟོན། །འཆད་པ་མཁས་པ་འཆད་ཅིང་ཐོས། །ཚུད་པ་བཟང་བ་ཚུད་ཅིང་བསམ། །
ཚུམ་ལ་འགྲན་པ་ཚུམ་ཞིང་བསྒྲུམ། །འཆད་ཅིང་ཚུད་ཅིང་ཚུམ་ན་མཁས། །བཤད་ན་གོ་ན་
བཤད་བས་ཤེས། །ཚུད་ན་འོས་པ་ཚུད་ན་ཚུད། །འཆད་ན་དགའ་ན་བཤད་ཙམ་ཚོག །ཚུད་ན་
བཟོད་ན་ཚུད་བས་ཚོལ། །ཚུམ་པ་བྱེད་པ་ཐོས་མང་ཚོས། །ཚུམ་ལ་དགའ་ན་ཐོས་པ་དགོས། །
ཚོས་པ་འདི་དག་བྱེད་པ་དག །ཚོས་པ་སྤྱབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་གྱི་རྩམ་
གྲངས་བཀོད་པའོ། །མདྲེན་ལྟ། ལྟ་མཐུ།

༡༢། །ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༣། །ན་མོ་མཛུ་བྱི་ཡེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་
པར་བཤད་པ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཚེས་དབྱིངས་ནགས་ཀྱི་དཔག་
བསམ་གཞིན་ཅུ་མ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ཐེང་གསར་པའི་དོ་ཤལ་ཅན། །སྐྱ་གསུམ་ཕྱིན་ལས་འབྲས་
བྱས་གཡུར་བའི། །ལང་ཆོའི་མདངས་གསལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་འབར་བའི་
ཁྲིད་དུ་རྟག་ཞུགས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་བསིལ་བའི་མདངས་གསལ་མ་ཉམས་པར། །མཆན་རྟོག་
བྱད་ཤིང་སྟེག་པའི་རྫོང་ར་ཅན། །ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གང་འདིར་རྣམ་ངེས་བྱ། །ཞེས་མཆོད་
པར་བརྗོད་ཅིང་རྩེ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། བཤད་པ་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ།
བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོག་ཟུར་ཕྱིན་པར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། གཞུང་གི་དོན་སོ་སོར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསལ་དགོས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་
ཉིད་ཐེག་པ་ལས་ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོད་མི་འབྱུང་ངོ་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་
བཤད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་ཆ་
ཁོན་ལ་འཆད་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། མི་
གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཁོན་འི་ཆ་ནས་ངོས་
འཛིན་གྱི། སྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ནས་འཆད་མ་ཤེས་པ་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་སྟོང་བ་གསལ་
རིག་གི་ཆ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཁོན་ར་བཤད་ནས། ཡེ་ཤེས་སུ་འཆད་མ་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་དག་དེ་
ལྟར་དུ་འཆད་ཤེས་པ་དག་གིས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་སྐྱུ་མཆན་ཉིད་

པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་
 དང་། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མཚན་དཔེ་དང་། ལྷོ་བས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པར་ཁས་
 ལེན་པ་དང་། གཞིའི་དུས་ན་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 དང་། ལྷོང་བ་གསལ་རིག་དེ་ཉིད་གཞི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་པོ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་བཤད་པ་དེ་མ་གོ་བར་དེ་འདྲ་དེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་
 པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སེམས་ཅན་དང་།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་མིང་གིས་འདོགས་པར་བཤད་པ་དེ་མ་གོ་བར་།
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་འཆད་པ་དང་། ཡང་གཞན་དག་ལ་ལྷོང་
 བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིང་པོར་བཤད་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཆད་མ་ཤེས་པར་། ལྷོང་
 ཉིད་ཁོ་ནའི་ཆ་ལ་འཆད་པ་དང་། གཞུང་འདིར་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་ནོ་སྟུམ་པ་དང་།
 གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་དང་། ཐོགས་མེད་ཞབས་གཉིས། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། བདེ་
 གསེགས་སྒྲིང་པོའི་ངོས་འཛིན་མི་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཞུང་འདིས་གང་ལ་
 བསྟོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འཆད་པར་། ལྷོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པའི་
 ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བྱུང་ངོ་། རྟོག་པ་དེ་དག་བསལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་ལོའི་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་།
 དེའི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ། མཚན་འཛིན་ཇི་ལྟར་འདོགས་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
 ངེས་པ་བསྟེན་པ་ནི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། ལུས་ངག་གིས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱིས་འདུད་དོ། །གང་ལ་ན། འདིར་ཆོས་ནི་མི་
 གནས་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལོ། །དེའི་དབྱིངས་ནི་དེའི་རྒྱ་སྟེ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།
 གང་ཞིག་ཀྱི་ཏུ་མ་ཤེས་ཤིང་མ་མཐོང་ན་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་ཉན་མོངས་པའི་ཤིང་རྟས་
 དྲངས་ནས་རྣམ་པར་འཁོར་བ་དང་། གནས་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་ལོ། །འདིའི་

རྩོམ་འཛིན་མེད་དགག་ལ་བཤད་ན་སྤྱིད་པར་ལའོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནས་པའི་ངེས་
 བཟུང་འོང་བའི་དོན་མེད་དེ། དེ་ལས་ཉོན་གྱིས་ལའོར་བར་འདྲེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངེས་
 བཟུང་། དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་རྩིས་པ་གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་
 ལའོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད། སྤྱང་གཞི་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྤྱིང་དུ། སྤྱིང་བྱེད་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བ་བྱས་པ་ལས་དྲི་མས་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །གཞི་དུས་
 ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཉིས་འཇུག་ན་ནི། སྤྱང་བ་བྱས་པ་ལས་དག་པ་ཞེས་
 པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཆོག་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ལའོར་བའི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་དག་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ། ལམ་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྤྱི་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བའི་ཚུལ། འབྲས་
 ལུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་སྤྱོད་གསུམ་དང་ཐིན་ལས་ལྷན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། གཞི་དུས་སུ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་གནས་པའི་ཚུལ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲི་མ་སྤྱིང་རུས་པའི་ཚུལ། དྲི་མ་སྤྱིང་བ་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པར་
 བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོད་ཀྱང་། མི་མཐོང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
 དཔེ་བཤད་པ་དང་། དེར་དེ་ཡོད་པ་ལ་ཚུངས་སྤྱིང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འོ་མ་དང་མར་
 ཀྱི་དཔེས། ཡེ་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བརྟན་པ་དང་། ལུམ་པ་དང་མར་
 མའི་དཔེས། ཡེ་ཤེས་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་འོད་གསལ་བར་བརྟན་པ་དང་། རྫོང་དང་རྫོང་གི་སྤྱིང་བའི་
 དཔེས་རྟག་ཏུ་འོད་གསལ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བའི་ས་མཚམས་བརྟན་པ་དང་། ས་ལེ་
 སྤྱིང་གྱི་དཔེས་གཞིའི་དུས་ན་འང་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་མི་མཐོང་བའི་དཔེ་དང་། དྲི་མ་སྤྱིངས་ན་མཐོང་བའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྩིས་པ་འོ་མ་དང་འདྲེས་པས། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩིས་པ་འོ་མ་རྣམ་སྤྱིངས་
 པས། །སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འོད་གསལ་ཡང་རང་ལ་མི་སྤྱིང་བའི་དཔེ་དང་།

དྲི་མ་བསལ་ན་སྤང་བའི་དབེའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མར་མེ་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
 དངོས་དང་། རྩོད་སྤྱོད་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱུགས་ནི་གང་དག་གང་དག་ནས། །ཞེས་སྟགས་སྟོ་
 ཀ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་དེ་ལམ་བསྟོམས་པས་གསར་དུ་བྱུང་བ་
 ཡིན་གྱི། གཞི་དུས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲའི་རྒྱན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ན་མ་ཡང་རིགས་འདྲའི་
 རྒྱན་ཆད་པའི་སྟོན་སྟེ་འགག་བར་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། དུས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་
 བོར་སྟེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། མཐར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་དང་བྲལ་
 བ་ཡིན་གྱི། གསར་དུ་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
 རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དབེ་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་ས་
 མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་སྟགས་སོ། །
 བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེན་འོད་གསལ་བའི་ཐུང་འདས་དེ་ཡོད་མོད། དེ་
 གཞིའི་དུས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་ན་འབྲས་དུས་སུ་དེ་མི་འབྱུང་བ་དབེའི་
 སྟོན་སྟེ་བསྟན་པ་ནི། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་སྟགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་
 ལ། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་
 བོ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། དྲི་མ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོས་ཁམས་ཉིད་ཀྱང་འཛོམས་
 བར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་ཆར་དུ་རང་
 བཞིན་བྱུང་བར་མེད་པར་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
 ཡང་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དབེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྟན་པས་སྟགས་སྟོ་ཀ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ། དངོས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་གྱི། གནས་སྐབས་དེ་གསུམ་ན་དེ་ཡོད་པ་བྱུང་བར་མེད་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་བོ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཤིང་ལ་སྟོང་བོ་མེད་ཀྱང་།
 དེའི་ཁམས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལས་འབྲས་སུ་མངར་བོ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་བོ་མེད་ཀྱང་། དེའི་ཁམས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་འབྲས་སུ་སངས་རྒྱས་

འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྒྱ་ཤིང་སྟོང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཉིས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པོ་སངས་རྒྱས་མེད་ཀྱང་དེའི་ཁམས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོད་དེ།
 དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དེ་མེད་མི་འབྲུང་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་ས་བོན་
 ཐམས་ཅད་ལས། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཉིས་སོ། །འདིར། དཔེའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་མངར་
 པོ་ཉིད་རྒྱ་ཤིང་གི་སྟོང་པོར་བསྟན་ཏེ་སྟོང་པོ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དེའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་
 ཡིན་གྱི། སྟོང་པོར་བསྟན་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་གནས་དགོས་
 པའི་བྱིར་རོ། །དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཁོར་བའི་འབྲས་བུར་བསྟན་གྱི། སྟོང་
 པོར་བསྟན་པ་མེད་དེ། འཁོར་བ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཆོག་གིས་ཟེན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འཛིག་
 རྟེན་ན་རྒྱ་ཤིང་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་གྲགས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མངར་པོའི་ཁམས་ཡོད་པ་དེ་དེའི་སྟོང་
 པོ་ཡིན་པའི་དཔེར་བྱས་ནས། འཁོར་བ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་གྲགས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དེའི་སྟོང་པོར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་
 མོད། དེའི་ཆོན་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་གྱི། སངས་རྒྱས་ཉིད་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་པོར་མ་བཤད་དོ། །དེའི་ཆོན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་
 ཞེས་པ་ལ་གོ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་པ་ལ། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འཆད་པར། དེ་ལས་དེ་འབྲུང་བར་འཆད་ན། གཞི་
 དུས་ཀྱི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་དྲི་མ་དང་འདྲ་བར་གཉེན་པོས་ཟད་པར་བྱས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་
 འབྲུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་སེལ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་
 སེལ་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཐལ་བ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
 སྐྱབ་བྱེད་ངོས་བཟུང་། དེ་རི་ལྟར་སེལ་བའི་དཔེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དང་
 དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མེད་ཉི་མ་སྟོང་བ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ་ཡི་སེམས། །སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་མེ་ཡིས་
 དག་པའི་གོས། །སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྟེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། གཉེན་པོས་

ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཁམས་དེ་ཉིད་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁམས་དེ་སྟོང་མི་
 དགོས་པའི་དཔེ་འཆད་པ་ནི། ས་ཡི་དགྱིལ་ན་ཡོད་པའི་ཆུ། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཞུང་འདིས་ཆོས་
 དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་ཞིང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྤངས་བྱ་མ་ཡིན་པས། སེལ་མི་དགོས་པར་
 བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་འགོ་ན། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཆོས་ཅན། བདག་མ་ཡིན་པ་སྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སོ། །གཏན་ཆོགས་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པ་ནི། གཞུང་བ་ཀུན་བཏགས་ལ་སྟགས་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ནི།
 གཞུང་འཛིན་དུ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དྲི་མ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཤད།
 དེ་ལས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་བཤད་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། སྟོང་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་སྟོང་བར་བྱེད་དེ། ཅུ་བ་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཛོམས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། སེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སེལ་རུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་
 པོ་ལ། ཉོན་མོངས་སེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་སེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲུམ་མའི་ལྟོ་ན་བྱ། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་
 སྒྲུམ་མའི་ལྟོ་ན་བྱ། ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་གིས་གཡོགས་པའི། །
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མཐོང་མ་ཡིན། ཞེས་སྟུར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལུས་པའོ་

སྐྱུ་མ་པ་ལྷ་མོ་མེད་གི་འདྲ་ཤེས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་མོ་པའི་སྐྱུ་མ་པ་ལྷ་མོ་མེད་གི་འདྲ་ཤེས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། སེལ་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་པའི་རྟོག་པ་སེལ་བྱས་པའི་དང་། ལྷ་མོ་འདས་གྱི་རྟོག་པ་སེལ་
བྱས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱུ་མ་པ་གཉིས་གྱི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་
རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟགས་བཞི་པོ་
འབྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལས་མ་བྱུང་བར་སྐྱེད་རྒྱུ་དང་། སྐྱེན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མཚན་
མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་གིས་སེལ་སྐྱུ་མ་པ་ལ། རྣམ་སྐྱེན་ལམ་དང་། སྐྱེད་རྒྱུ་སྟགས་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་སྐྱེད་རྒྱུ་འོ་ན་སྐྱེན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་ལམ་དང་། དེའི་
དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། ཞིང་ཁམས་སྐྱེན་ལམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་།
སངས་རྒྱུས་རང་སྐྱེད་ལ་སྐྱེད་བ་མེད་ཅིང་། མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། སྐྱེན་
པོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱེད་པ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་ལྷན་པ་
ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ནི། ཏྲག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བས་སོ། །
སངས་རྒྱུས་ཏྲག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེད་
རྒྱུ་གཟུང་ནས། དེའི་ཀྱན་རྩིབ་པའི་སྐྱེན་ལམ་སྐྱེན་ལམ་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སངས་རྒྱུས་ཡོད་པར་སྐྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྷན་འཆད་དགོས་
པའི་འཕྲོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་འོག་གི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཞུང་དེས་ནི་འབྲས་
བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་པ་འདས་ཀྱན་གྱི་སྐྱེད་
མཚན་ཉིད་བཏགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པར་བཤད། རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་གྱུ་བ་པར་བསྐྱེད་པ་དེས་ན་
མཚན་འཛིན་ཡུལ་དང་མི་མཐུན་པ། མཐའ་བྲལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགོངས་པར་བཤད་པ། མཐའ་
བྲལ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་མི་ཐུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ལས་ཉིད་དང་། སྐྱེན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
བྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སེལ་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ཅི་ཞེན། ཇི་ལྷན་རི་
བོང་གི་མགོ་འོ་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པས། རུ་དེ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་དེའི་མགོ་ལ་མེད་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་
 ཉིད་དེའི་དབེར་མི་རུང་སྟེ། རི་བོང་རྩ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་། སྤང་གི་རྩ་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 སྤང་གི་རྩ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་རྩལ་གྱི་ངོ་
 བོ་ཡིས་བཏགས་ན་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མེད་ཀྱང་རགས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤང་
 གི་རྩ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་ངོ་བོར་ཅི་ཞིག་བཏགས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་རྩལ་སྟན་གྱི་
 གནས་སྐབས་ན་མ་རྟེན་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། གདགས་གཞི་མེད་པ་ལ་བཏགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱིས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
 བཟུང་བ་དེ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་
 སྟངས་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བརྟེན་ནས་འགག་པར་འགྱུར་བ་ན་སྟེ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
 རི་བོང་གི་རྩ་དང་བ་སྤང་གི་རྩ་ཡི་དབེ་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་བཏགས་པ་ཅུ་མ་ནི་རི་
 བོང་གི་རྩ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྤང་གི་རྩ་ལ་ཡང་མེད་པའོ། །མཐར་དབུ་མའི་
 རིགས་པས་རྣམ་པར་བསམས་པའི་ཆོ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ཅུ་མ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟངས་
 བཏགས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནི་སྒྲ་སྒྲར་མའི་གཟུགས་རྣམས་དཔུལ་ལ་སོགས་པ་དྲུང་བའི་
 སྟོད་ཀྱི་ཁུ་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཅུ་མ་ཞིག་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་
 མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། སྒྲུ་
 པས་ཉམས་སུ་བྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་དབེ་སྒྲུ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་མཚན་
 ཉིད་རྫོགས་པར་སྟོན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཐོག་མ་དང་། བར་དང་།

མཐར་དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཕགས་པས་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱབ་པ་མེད་ཅིང་།
 གཞི་ལམ་འབྲས་ལུང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་བརྟན་པ་ཡི་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག་
 འཕགས་པས་བདག་མེད་དུ་གཟིགས་པ་དེ་ལྟར་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་ཡང་བདག་དང་
 བདག་གི་བར་བརྟགས་ཏེ། དེས་བརྟགས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་
 ལྟར་བཤད་དེ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་བས་ངེས་དོན་གྱི་ཆོས་ཇི་ལྟར་
 ལྟོན་པའི་རིམ་པ། དེ་ལྟར་ལྟོན་པའི་ངེས་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་
 ལྷན་འདོགས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་
 གསུམ་ཀ་ལ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་མི་ལྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 རྒྱལ་བས་ཆོས་ལྟོན་པའི་ཚུལ་ནི། ངེས་པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་བྱི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་
 དང་། བར་དང་། མཐར་དག་བ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་བསོད་
 བློ་མས་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་དང་
 མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། བར་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ། བདག་
 གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། ཐ་མར་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་ལུང་གནས་སྐབས་གསུམ་ཆར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་དེ་ཡང་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་བསྐྱབ་པ་
 མེད་པའོ། །ཐ་མར་དེ་ལྟར་བསྟན་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་
 བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་འཆད་ཚུལ་དང་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་བས་ཐ་མར་བསྟན་པའི་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ། ཇི་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བར་བརྟགས་སྟེ། རྒྱལ་བས་ཆོས་ལྟོན་
 ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གང་ཞིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དག་བ་དེ་ལྟར་ན། བར་དུ་བདག་མེད་པའང་
 བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་བཟུང་བ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ངེས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་ཐ་ལྷན་འདོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ངེས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་སོ་སོའི་ཐ་ལྷན་འདོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
 ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་མ་རིག་པ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐས་བརྟགས་པའི་བདག་ནི་འཁོར་བ་བར་

བཀག་ལ། ལམ་ལོ་ཐ་མར་བདག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་
 བ། སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་དུ་བཞུགས་པའི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེན། ཇི་ལྟར། སེམས་ཀའི་དུས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞེས་ནི་བཞུགས་པར་བྱེད་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གང་བསྟེན།
 དགུན་གྱི་དུས་སུ་ནི་གང་རོ་ཞེས་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་བས་
 གཡོགས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཞེས་ནི་བཞུགས་པར་བྱ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 བྱལ་བར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱལ་ཞེས་ནི་བཞུགས་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིས་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་
 བུའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེས་དོན་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཅན་སོགས་
 གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་། མ་དག་མ་དག་
 དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བཞུགས་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱི། སངས་རྒྱལ་སུ་བཤད་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་
 མཐུན་དུ་འཆད་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྱལ་གྱུར་ན། སངས་རྒྱལ་ཞེས་ནི་བཞུགས་
 པར་བྱ། ཞེས་པའི་དེས་གཞུང་གི་ཆོག་འོང་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ལོ་ཐ་མར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་ན། ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འགལ་ལོ་
 ཞེན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་ཚུལ། དེ་
 དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པ་
 བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པའི་
 མིག་དང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་ཏྲོག་གི་དྲི་མ་མེད་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གསལ་བ་དེའི་
 ཆོ། སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་གཞུགས་སོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བརྟེན་ནས། རྟོག་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲུགས་ལ་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ།
 དེའི་ཆོ་གསལ་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་

མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པ་ལ། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་སྒྲུབ་པར་ཞེན་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་དང་དྲི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲེལ་གསལ་
 མེད་པའི་དཔེ་རིམ་ལྷ་བའི་བཞེན་དུ། དྲིའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དྲི་རྟོགས་སོ་
 ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དྲི་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷའི་རང་བཞེན་རང་གི་ངོ་བོས་
 སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་གི་ངོ་བོས་དཔེན་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཡིས་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱར་གནས་པ་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་དཔེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བརྟགས་ན་རྟུལ་གྱིས་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེས་དག་པའི་རེག་བྱའི་རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་། རྒྱུ་དག་ལས་ནི་གྲོལ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཀ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གྱུན་རྒྱུ་ལྷའི་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདིའི་ཞེས་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པས་
 སྒྲུབ་པར་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུམ་ཀྱང་། བརྟགས་པ་ལྷར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
 དང་། དེ་ལྷར་བསྒྲུབ་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་མཐོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྱུན་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་དེ་དང་དཔེན་པ་
 རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞེན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷུངས་པ་
 དང་། རེག་པར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྒྲེལ་མཆོད་དུག་དང་། མིག་དང་། རྩ་བ་
 དང་། ལྷ་དང་། ལྷུང་དང་། ལུས་དང་། དེ་བཞེན་དུ་ཡིད་དེ། རང་གི་སྒྲེལ་མཆོད་དུག་པོ་ནི།
 རང་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ནི། དེ་དང་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོའི་མཚན་
 ཉིད་དོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྷར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་ན། ཆོས་
 རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཆོ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 རྟོགས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་མིག་སོགས་སྒྲེལ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཆོས་
 དབྱིངས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཚུལ་ནི་མིག་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བའོ། །དེའི་ཆོ་གནས་ཚུལ་

དབང་བཅན་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མིག་དང་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 གཟུགས་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ལྟུང་ཤེས་ཀྱི་
 རོར་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གནས་ཤིང་། དབྱིངས་
 དེ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡི་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་པར་གནས་ཀྱང་། སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ལྟན་
 ཅིག་སྟེས་པའི་མ་རིག་པས་གང་དང་གང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ། །དེའི་
 ཆོ་གནས་ཚུལ་ལ་སེམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་ཆོས་
 དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་
 སོགས་སུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ན། སྒྲོས་པའི་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་
 ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཡུམ་རྒྱས་པར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་ཆོ་
 ཡང་། གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་།
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
 ཁས་ལེན་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། དེའི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས། དེ་དང་དེའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་དང་། སྒྲུང་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་སྐབས་སུ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པས་སོ་སོའི་མཆོན་
 གཞི་བཤད་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། གནས་ལུགས་ལ་ཆོས་
 དབྱིངས་ཡིན་པས་ཆོས་དབྱིངས་མིན་པས་བྱབ་པར་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་མ་
 བྱབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེས་མ་བྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་དེས་བྱབ་ན་ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་
 ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མ་ངེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲུངས་པ་ལས་འབྲས་སུ་རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐར་

ཐུག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། གནས་སྐབས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་བ་འཆར་བའི་ཚུལ།
 ས་ལམ་འབྲས་སྤེལ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མས་དག་
 བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་
 རྟོགས་ན་མ་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། རྟོགས་ན་དེ་དག་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ། རི་ལྟར་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འཛིན་ཏེན་པ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་འཁོར་བ་
 འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་ན་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། འབྲས་
 སྤེལ་ལོགས་ནས་ཆོལ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་རིག་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། དེ་རིག་ན། སྤེལ་བ་དང་ཞིབ་པ་ལ་སྤེལ་བའི་འོད་ཆགས་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཟད་བའི་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མི་གནས་བའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དེ་རིག་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཞེ་སྤང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཏི་མུག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་། ལུས་ཅན་
 ཀྱན་གྱི་སྐྱབས་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སྤེལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་མས་དག་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མི་གནས་བའི་བྱ་ངན་འདས་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མས་དག་པ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་འགྲོ་འོང་སོགས་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་མས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཐོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་
 པ་དག་ལས་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
 བཅིངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་
 གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཤེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། གྲོལ་བ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་

གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལུས་ལ་སངས་རྒྱལ་གནས་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་
 འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐོག་མ་
 མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་
 དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མར་ཡང་། དེགས་ཡོད་
 ཕྱིར་ན་ཞེས། དེགས་ཡོད་པར་བཤད་གྱི། སངས་རྒྱལ་དངོས་ཡོད་པར་མ་བཤད་པ་དང་།
 ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་ཡང་དེ་གཉིས་
 ཀའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཉི་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མས་མ་དག་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་རིང་
 བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལོགས་ནས་ཆོལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མས་དག་
 པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཕར་
 འགྲོ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཚུར་འོང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 པའི་གཟེབ་ནང་ན་གནས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱལ་སུ་མཐོང་
 པ་དང་ནི་མ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ལས། སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་མེ་བསྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་།
 བསྟེན་ནས་ཀྱང་ཆོས་སྒྲ་རིམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་དེ་ལ་དེ་
 མཐོང་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་མེ་ལ་གནས་ནས་རང་གི་
 སེམས་ནི་མཆོག་ཏུ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་པ་མཐོང་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིས་པ་རྣམས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དག་པར་གྱུར་པ་དེའི་
 ཆེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་བ་ཆོས་པ་སྟེ། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་སྒྲ་བའི་ཆ་ཤས་
 ཅུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྟེས་པའི་

གཤེགས་པ་ལ་བྱོན་བཞགས་མི་མང་ལོ། །དབྱིངས་ཉིད་ཐ་དད་གྱུར་མ་ལགས། །ཞེས་འདོན་པ་
 ཉུར་ན། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤོའི་མེ་ལོང་མ་ཐོབ་པ་དག་གི་དོར་སྐྱེ་
 འགག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། དབྱིངས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་ལ་ནི་སྐྱེ་འགག་ཐ་དད་
 ཏུ་གྱུར་པ་མངའ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དག་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་
 རང་དང་། སོ་སྐྱེ་ལས་སྒྱུལ་སྒྱུའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་དེའི་ཆོ། གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྒྲུང་བ་ཤར་
 བའི་ཆ་དེ་ནི་སྒྲུང་བ་པོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ཆ་
 ཤས་ཅིག་ཡིན་པས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདུས་ལ། སྒྲུང་བ་དེ་ཉུར་བསྟན་པའི་བདག་
 པོའི་རྒྱུན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་བྱོན་བཞགས་དང་འཕེལ་
 འགྲིབ་མི་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཡང་ཇི་སྟེང་དུ། འདི་ནི་རང་སེམས་སྒྲུང་བ་ཞེས། །སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོས་མི་ཤེས་མོད། །དེ་ཉུར་ཡང་གཟུགས་མཐོང་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཡོད་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དག་གི་དོར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་ལ་
 བྱུངན་ལས་འདའ་བར་སྒྲུང་བ་མེད་ལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དག་གི་དོར་དེ་ཉུར་སྒྲུང་བ་
 དེ་ནི། རང་རང་གི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 སྟེང་དུ། འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ལུབ་རྟོག་མེད་དང་། །རྟོག་པའི་རང་སེམས་རབ་
 འཇུག་དབང་གིས་འཇུག་ཅིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གི་ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མས་དག་
 པའི་གནས་སྐབས་ལ་ས་བརྩུར་འཛོག་པའི་ཚུལ། གནས་སྐབས་དེ་དང་དེར་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 ལོངས་སྐྱེ་གནས་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། ས་བརྩུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་དེའི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཡུལ་བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དཔེ་པར་
 རྟོགས་ནས། རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པ་དེར་ནི་སོ་སོར་རང་གིས་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ས་དེ་དང་དེར་
 བཞག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་ལོངས་སྐྱོད་ཇོགས་པའི་སྐྱུའི་
 གནས་མཆོག་སྟེ་མཆོན་དཔེ་འབར་བའི་སྐྱེ་དང་། འོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་

བར་མཛེས་པ་དེ་ཉིད་དང་། ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་རོ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་ནི་
 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་བདག་སྟོལ། །འདིའི་དག་དོན་ནི། ལོངས་སྤྱོད་གནས་དང་བཅས་པའི་
 སྤང་ཆ་ནི། སྤང་བ་པོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འདྲེས་ལ། རྒྱ་ཆད་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་དབང་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བའི་
 རྒྱའི་རྒྱུ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཡང་བདག་པོའི་རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ས་བཅུ་གཅིག་
 པ་ལ་ནི་རང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་དོན་
 དམ་པའི་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ལ། སྟོན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤང་བ་ཐ་དད་ཏུ་
 འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཞི་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དང་། མྱིན་པ་འཁོར་བའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཉིད་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་པའི་ནང་ནས་ཡོངས་མཁུན་དང་། །
 ཞེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་དང་། འཕགས་
 པའི་ནང་ན་སྤྱོད་ཆོག་ཉིད། །ཅེས་པ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ས་དང་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དག་དང་། དབང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་ཅེས་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གསུམ་ཀ་ཡང་།
 བསྐྱལ་བའི་ཆེ་ཡི་རྒྱ་གང་ཡིན། །ཞེས་པ། བམ་མཁའ་མ་ཞིག་གི་བར་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱི་རོལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཏེ་འཁོར་བའི་
 ཆོས་ཡང་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་པར་གནས་པ་དང་། རྫོགས་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་རི་མྱིན་ཏུ་
 གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་བསྐྱངས་པར་གྱུར་པའོ། །དག་
 དོན་ནི། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུ་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རི་སྟོན་པའི་ཆེ་ལ། རྫོགས་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ནི་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་འདྲེས་
 བས་དེས་འཛིན་ལ། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དེ་དང་འབྲལ་ཏུ་རུང་བའི་རྒྱལ་གྱི་ས་དེ་ལ་
 གནས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། ཤེས་རབ་རྣམ་བུ་གི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ། ཤེས་རབ་

གྱི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྟར་ལེན་པའི་དབེ། དེ་ལྟར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་ནུས་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། རྒྱ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཁོར་བ་དང་།
 བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུན་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ནི་འབྲས་བུ་
 དང་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། ཅིར་ཡང་སྤང་བ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 གིས་ནི། ཆོས་དབྱིངས་གང་གི་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པ་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་
 དེའི་དོན་དུ་རབ་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ན་རྟོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་རིང་བར་མི་
 བསམ་སྟེ། ཡུལ་དུག་སྤང་བ་མེད་པར་ནི། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རིག་པར་གྱུར་པ་དེ་
 ཉིད་བྱུང་ཆུབ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉི་བར་ཡང་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དུག་གི་འཛིན་
 པའི་བྱི་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་མ་དག་པ་དེའི་ཆེ་བྱུང་ཆུབ་དུ་མི་བཞག་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི།
 རིང་བར་མི་བསམ་ཞེས་པ། སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་ན་བྱུང་ཆུབ་ལོགས་ནས་བཅའ་མི་དགོས་
 པའོ། །ཉི་བར་མི་བསམ་ཞེས་པ། དེ་མ་བསྟེན་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་བྱུང་ཆུབ་དུ་མི་བཞག་
 པའོ། །འོ་ན། རི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་
 དེ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་དེ། སྐྱེ་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་གསུམ་ཆང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཆང་མོད་ཀྱང་། དེས་དེའི་གོ་མི་ཆོད་དེ།
 གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། བྱངས་ཅན་གྱི་
 བྱུབ་པའི་མཐའ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མི་གསལ་བའི་
 རྒྱལ་བྱིས་བཞུགས་པ་དེ་ཕྱིས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ནི། རི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཆུ་འབྲེས་པ་སྟོན་གཅིག་ལ་ནི་གནས་པ་ལས། ངང་བ་འོ་མ་འབྱུང་བར་
 བྱེད་ཅིང་། རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་དང་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལུས་ཀྱི་གནས་འདིར་
 ལྟན་ཅིག་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོགས་ནས་གནས་ཀྱང་། གཉིས་པོ་སོ་སོར་འབྱེད་ཤེས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་བ་ཡིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་པ་ནི་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།

འདོར་ལེན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། མི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདག་དང་། བདག་གི་ཞེས་འཛིན་
 པས་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲིངས་པ་དང་། གཟུགས་སོ་སྒྲོལ་ཞེས་ཇི་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་རྒྱུ་པར་བཏགས་པ་དེ་
 སྤྱི་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲིངས་པའོ། །དེའི་གཉིན་པོར་བདག་མེད་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་མཐོང་བར་
 བྱས་ནས་སྤྱི་བའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། བདག་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་
 གནས་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གཙང་བ་དང་།
 ཏྲག་པ་དང་། དག་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲིངས་པ་གཉིས་
 པོ་འདི་བྱས་པས་རྒྱུ་པར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁམས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བ་
 སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁམས་རྒྱས་པ་འཇུག་སེམས་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་
 དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སང་པ་སྟོན་སེམས་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀའ་སྤྱད་
 ལྷ་ཆོག་གས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྟུན་པའི་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱོད་དང་། སེམས་
 ཅན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདིས་ནི་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་གནས་སྒྲུབས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མཐོང་
 བ་དང་། མཐར་ཐུག་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་པར་གྱུར་པ་སྒྲོ་བའི་
 བཅོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་
 རབ་ཏུ་རྒྱུ་ལ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཏྲག་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་གནས་སྒྲུབས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་བུར་
 རྒྱུ་དག་གི་ཆོས་སྒྲུ་མཐོང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་སྒྲུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་
 ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟོན་ལམ་རྒྱུ་པར་སྒྲུངས་པ་དང་། སྟོབས་ལ་ངེས་པར་
 གནས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་འདི་ཡང་ཁམས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་དེ་རྒྱས་པའི་ཆོག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་དག་གིས་ནི་གནས་སྒྲུབས་སུ་གཞན་
 དོན་ལ་མི་སྒྲོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་སྤྱིན་ལས་སྤུན་སུ་མ་ཆོག་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བཅུ་པོ་
 འདི་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྒྱས་པར་

བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ལ་དག།དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་དག་ནི་ངན་པར་སྒྲ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་བྱུང་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ལི་ཁ་ར་སྒྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་བུར་ཤིང་གི་ས་བོན་ལ་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲའོ། །དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བུར་ཤིང་གི་ས་བོན་མེད་པར་ལི་ཁ་ར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བུར་ཤིང་གི་ས་བོན་གང་བསྐྱུངས་ནས་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་སྒྲ་བས་པ་ལས། བུར་མ་དང་། ཁ་ར་དང་། རྒྱལ་ས་རྣམས་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ལྟར་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱུངས་ནས་ཉེ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་ནག་ཏན་གྱིས་བསྒྲ་བས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་གསལ་ཏུ་སྟེ་ཞིང་། རྒྱན་གྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་། རྒྱན་རྫོགས་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སྟེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞིང་། དེ་བས་ན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་སྒྲ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞིང་པས་ས་ལུང་ས་བོན་དང་། རྒྱ་ལུང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུངས་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འདྲན་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པ། ཐེག་པ་ལ་གསལ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འང་བསྐྱུང་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་དུ་ས་སྒྲ་ཆོས་སྒྲ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་གསལ་ཏུ་ཞུགས་པས་ཆོས་སྒྲ་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚུལ། ས་ཐོབ་ནས་ཆོས་སྒྲ་མདོན་སྒྲུལ་དུ་མཐོང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མར་དེའི་བཅུ་བཞི་སྟེ་ཉེར་དགུའི་རྫོགས་མཚམས་སྒྲ་བ་ཅུང་ཟད་དེ་འོད་གྱིས་འཁོར་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ལ་གསལ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཅུང་ཟད་དེ་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡང་འཆད་ཞུས་ཏེ། ཐེག་པ་མཆོག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའོ། །དེ་ལ་མོས་པ་ལ་འང་བཞི་སྟེ། ས་སྒྲ་སྟེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་

དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་ལོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་
 སྤྱི་ལོ་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པས་སོ། །དོན་དེ་ཡང་
 རི་རྒྱུད་དུ། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་
 དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར། ཡར་ངོ་ཆོས་པའི་རྩ་བ་ལ་ནི། ཆོས་གཅིག་ནས་བཅུ་
 བཞིའི་བར་རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཐོང་ངོ་། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལ་བཞུགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་ངོ་། །ཡང་རི་ལྟར། ཡར་ངོའི་བཙོ་
 ལུ་ལ་རྩ་བའི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སའི་མཐར་ཐུག་བཅུ་
 གཅིག་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཞིང་གསལ་ལོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་ཆོས་དབྱེངས་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་
 ཞེས་བྱ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དག་ཅིང་། སྟོན་པ་བྱུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་
 སྐབས་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན། ཆོས་དབྱེངས་དེ་དད་པ་
 ཅམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་
 པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ། ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་
 བསལ་བ་དེ་ནས་མཐར་མ་ཐུག་གི་བར་ལ་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་
 མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་གང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཐོབ་པ་དེ་
 གས་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་མིང་འདོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་གཞན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོད་ན། བྱུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་
 གསུམ་གྱི་སྐུ་འཇུག་པའི་གཞི་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཤས་སུ་འཛོག་པ་
 ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་དག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དག་པ་
 དང་། བྱུང་རྒྱབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཆོག་ས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་
 ཀྱང་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཁམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་
 ཀྱང་ཁམས་དེ་སྟོང་པོར་འཛོག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་།

ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། །ལའོར་བའི་སྤྱད་བསྟེན་ལ་གྱིས་འཛིགས་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་
ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་གང་
དུ་སྒྲིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྐབས་དེ་ནས་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་དེའི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གསེགས་
པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་། སངས་
རྒྱུས་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲིང་པོ་
ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱུས་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་
ཉིད་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། དེ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
དབྱེར་མེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་གོ་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི། རྟོག་
ལོ་ཙུ་བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཡང་། ལེགས་པར་མི་བསམ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དེ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་ས་དང་པོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་མཐོང་བར་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ས་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྒྱུའི་
ཆ་གས་ཅིག་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱང་རང་གི་
ཆོས་ཉིད་དང་འདྲ་བར་དྲི་མ་དང་འབྲལ་བ་དུ་མཐོང་བ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་རིགས་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་
ལུས་ཅན་ཀྱན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲིང་
བཞིན་པར་རྟོག་དང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཞགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
ས་དང་པོ་ནས་དེ་ལ་དེ་བཞགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། ཐམས་ཅད་ལ། རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱུས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་
ཡུལ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མས་དག་མ་དག་ལ་སྒྲིང་པོ་ཡིན་
མིན་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིང་པོར་འཛིག་པ་ལ་

གྲུ་སྒྲ་མར་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྩ་ཚང་དགོས་ལ། དེ་ཚང་བ་ལ་སྒྲུང་བྱའི་དྲི་མ་
 བཞི་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དག་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྩས་པ་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་ཁམས་རྒྱས་
 བར་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ས་བརྩའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་དང་། དེ་
 བཞིན་གསལ་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པར་བཞག་དགའོ། །དཔེར་ན། ཆོས་གཅིག་གི་སྒྲ་བའི་ཆ་ཤས་
 གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་བཅོ་ལྔ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་བའི་དྲི་ལ་འཁོར་དུ་འཛོགས་མི་རྩས་པ་བཞིན་
 འོ། །གལ་ཏེ་འོན་ཅེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རང་རང་གིས་མི་མཐོང་བར་བཤད་
 པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ཡོད་པར་བཞག་མི་རྩས་
 ཏེ། དཔེར་ན། པརྟའི་ཆ་ལ་ལ་སྒྲུང་ཅི་བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྒྲུང་དང་པ་ཅམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་
 བའི་ཚུལ། ས་བརྩ་ལ་ཆོས་སྒྲུང་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་།
 ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
 ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན། ཆོས་དབྱིངས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན་སྒྲིཅ་ཏུ་གྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། བརྩ་ལས།
 ས་དང་པོའི་ཆོས་སྒྲུང་སྒྲུང་བཟུང་བ་ནི། མོས་སྒྲུང་དུ་ནག་པོའི་གཞི་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་ནས།
 དཀར་པོའི་གཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དག་རབ་ཏུ་བཟུང་བས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་
 དེའི་ཆེ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་དྲི་མ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་རྟོགས་པ་ན། ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲུང་དང་ཉེ་བ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲུས་གཞན་གྱི་དོན་འབད་མེད་དུ་བྱེད་པར་རྩས་པའི་དགའ་བ་
 བྱེད་པར་ཅན་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་ནི་མཛོན་པར་བརྫོད་དོ། །ས་གཉིས་
 པའི་ཆོས་སྒྲུང་སྒྲུང་བཟུང་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་དྲི་མས་རྟག་ཏུ་དྲི་མ་ཅན་དུ་
 བྱས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གང་དག་པ་དེའི་ཆེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་

དབྱིངས་དེ་ལ་ས་གནིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གསུམ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ས་
 བཟུང་བ་ནི། ས་གནིས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་བ་རབ་ཏུ་འགགས་ནས། ས་གསུམ་པའི་ཆོས་
 དབྱིངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་། རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེས་ཆད་མེད་པའི་ཐུན་པ་དག་སེལ་བར་
 བྱེད་བས་ན། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཞི་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ས་བཟུང་བ་ནི། ས་གསུམ་པར་
 ཏྲག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བའི་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲ་འཛིན་རྣམ་པར་སྤངས་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བས་ན། ས་འདིའི་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པ་དེ་
 ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །ས་ལྔ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ས་བཟུང་བ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དང་།
 སྐྱུ་རྩ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། བཟོའི་གནས་ཀྱན་གྱི་མཐར་སོན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བྱེད་པར་
 རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་དཀའ་བ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ན། ས་
 འདིའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ས་དྲུག་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ས་
 བཟུང་བ་ནི། ས་འདིར་དེས་པར་ལེགས་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དང་། མཐོན་པར་མཐོ་
 བའི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀྱན་བསྟུ་བ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་ཟད་པ་སྟེ། ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་རྩལ་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ན། ས་དེ་ལ་འཁོར་བ་དང་ལྷུང་ན་
 ལས་འདས་པ་གནིས་ཀ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བདུན་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ས་བཟུང་བ་
 ནི། ཆོས་དབྱིངས་ལ་འཇུག་ལྡང་གི་རིམ་པ་འཁོར་ལོའི་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་འོད་ཀྱི་བྱ་བས་རྩེ་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པའི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་
 དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་འདམ་ལས་བརྒྱལ་བས་ན། ས་དེ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་
 བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ས་བཟུང་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྗེས་འདི་དེས་པར་བཟུང་ཞིང་།
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་ནས།
 འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མི་
 གཡོས་པའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་འདིར་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པ་ལས་མ་ལངས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་རུས་གྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྗོགས་པས་གཟུགས་སྐྱ་གནིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རྒྱུན་

མི་ཆད་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་པ་མི་ཐོབ་པས་ཉེས་དམིགས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ས་འདིར་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྤོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ངེས་འདི་
 གཟུང་ཞིང་། །ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་མ་ལངས་ན་ཉེས་
 དམིགས་དེ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མ་དག་སར་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་ཡོད་པས། ཆོས་དབྱིངས་ལས་
 སྤོང་མི་དགོས་པར་ཡང་ལྷ་དང་རྒྱུ་ལ། ས་འདིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ལྷ་དྲུག་བྱའོ། །སྒྲུ་
 པའི་སྤོང་འཕེན་པ་སྤོང་དུ་མ་བཏང་བར། མཉམ་པར་བཞག་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་དང་མི་རྒྱུ་པ་
 སྤོང་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྤོང་བར་མཛད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དགུ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྤོང་བ་
 བྱི། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་མངའ་བཞེས་པས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་འབེལ་
 པའི་གཏམ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ས་དགུ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ཅིང་སོན་པས་ས་དེ་ལ་
 ལེགས་པའི་སྤོང་གོས་ཞེས་འདོད་དོ། །ས་བཅུ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་
 བཞག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་བསྐྱར་པའི་
 རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ས་བཅུའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ཏེ་མཐུག་བསྐྱར་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ས་བཅུ་པ་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤོང་
 བྱི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤོང་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ངོ་བོ་རིམ་བུ་ཞེ་ན།
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་སྤོང་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་
 ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འབྲས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་འཛིན་པའི་འབྲས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་ཞེ་ན།
 གནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྤོང་ཞེས་བཅོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 འབྱེལ་དུ་གནས་གྱུར་བ་གཤམ་ཅིང་། འདིར་བཤད་པའི་བྱང་པར་ནི། དེར་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་བཤམ་ནས། སྤང་དེའི་གནས་ཡིན་པ་ལ། ཕྱིས་
 དེ་དེའི་གནས་མ་ཡིན་པར་སོང་བ་ལ་གནས་གྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་
 འཆད་པ་དེ་བཤམ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྤང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཕྱིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་

གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྟན་ན་ས་བཅུའི་ངོ་བོ་ནི། གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཕྱོགས་
 རེས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ཆོས་སྐྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་དེ་ལ་ཕྱག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱོད་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གང་གིས་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ་ཁྱོད་ནི་ཀུན་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལམོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱང་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ལམོར་བའི་བག་ཆགས་ནི་བསམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
 བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསམ་པ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། བག་
 ཆགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དག་གི་སྟོན་ཡུལ་ཀུན་ལས་
 འདས་ཤིང་། དབང་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་བསྟོན་པར་འགལ་ལོ་
 ཞེན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་བསམ་དོན་སྟེ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་དེ་དང་། ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟོན་
 ཅིང་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གཞུང་འདིས་ཆོས་དབྱིངས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟོགས་བྱུར་བསྟན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟངས་དུ།
 མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
 མདོར་ན། གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ནི་མོས་སྟོན་དུ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་། ས་ཐོབ་ནས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཉིས་ཀ་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་ལ། །
 ཞེས་པར། ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་ལ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་ཚུལ་དང་། མདོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ནས། གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་
 ཀྱང་། སྐྱུ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྐྱུ་ཐོབ་དང་། །ཞེས། མོས་སྟོན་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་དང་བཅས་པར་
 བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ། དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་དང་། དབང་བསྐྱར་
 བའི་ཚུལ་དང་། དབང་བསྐྱར་ནས་ཐིན་ལས་སྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་གྲགས་
 ཆེན་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་

གུར་ནས། གང་གི་ཆེ་མེས་སྐུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་པོན་ལས་
 རབ་ཏུ་བསྐྱུས་པས་འཁོར་བ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་གཟེབ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་གུར་བ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ། བྱང་མེས་ས་དེ་སྟོན་གང་ལ་འདུག་པ། འཁོར་གང་གིས་བསྐྱོར་བ། ཡེ་ཤེས་གང་
 གིས་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི། །སྟོན་དེ་ལ་ནི་རབ་གནས་
 འགྱུར། །འདབ་མ་རིན་ཆེན་དུ་མའི་འོད། །འདོད་པར་བྱ་བའི་ཟེའུ་འབྱུ་ཅན། །པདྨ་བྱེ་བ་དུ་མ་
 ཡིས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། སྟོང་གསུམ་འབུམ་
 ཕྱག་བཅུའི་རྒྱ་བྱོན་དང་མཉམ་པའི་བད་མ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྱོད་པའི་གདན་ལ། བྱང་མེས་ས་
 བཅུ་པ་རང་ཉིད་འདུག་ཅིང་། བད་མ་དེའི་འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བཅུའི་དུལ་གྱི་གྲངས་
 དང་མཉམ་པའི་བད་མས་རབ་ཏུ་གང་བ་ལ། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་མེས་ས་བཞུགས་པས་
 བསྐྱོར་ཏེ་འདུག་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བད་མ་དེ་དག་ལ། རང་གི་མེས་
 རྒྱུད་སྟོབས་བཅུ་པོ་ཡིས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཡིས་ཡང་དག་པར་རོམས་པ་
 དང་། མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཆོན་
 མའི་སྟོབས་པ་མེད་པ་རྣམས་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རབ་ཏུ་བསགས་
 ཤིང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་པོས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ལམ་ཀུན་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 རབ་ཏུ་བསགས་པའི་བྱང་མེས་ས་བཅུ་པ་བ་དེ་ནི། རྒྱ་བ་ཉ་བ་ལ་སྐར་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
 བ་བཞིན་དུ། འཁོར་དུ་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དབང་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོར་ཏེ་འདུག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཕྱག་གི་ཉི་མ་དེར། སྤྱི་མེད་རིན་ཆེན་འབར་
 གུར་ཏེ། །སྤྱོད་ཀྱི་ཕུ་བོར་དབང་བསྐྱར་བས། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོལ། །ཞེས་པ།
 མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 མཛོད་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྱག་
 དང་བཅས་པ་བྱང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་བྱས་ནས། བྱང་མེས་ས་དེའི་སྤྱི་བོར་
 རུབ་ལ། འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་རུབ་པོ། །འོད་ཟེར་དེ་དག་ཕོག་མ་
 ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དབང་དེ་དག་གིས། སྟོན་མ་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་བཅུ་

ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དེར་གནས་ནས། །མྱོངས་པས་དམན་
 པའི་འཛིག་རྟེན་རྣམས། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཡེངས་འཛིགས་པ་ལ། །ལྷ་ཡི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་
 གུར་ནས། །དེ་ཡི་སྐྱེལ་ས་འོད་ཟེར་རྣམས། །འབད་པ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། །མྱོངས་པའི་
 སྤྱན་པར་ཞུགས་དེ་ཡི། །སྒྲོ་རྣམས་འབྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
 བྱི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་དེའོ། །དེར་གནས་ནས་ཞེས་པ་བད་མའི་སྤྱན་དེ་ལའོ། །འདི་ཡང་
 མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གཉིས་དང་། སུས་མའི་ལྷ་ང་གཉིས་
 དང་། ལྷ་བ་དང་། ཕྱིབས་ལོགས་གཉིས་དང་། ཕྱག་གི་མཐིལ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གྲངས་
 མེད་པ་འབུམ་སྟག་བཅུ་བཅུ་སྟོས་པས། །ཡི་དྲགས་དང་། དཔྱལ་བ་དང་། རུད་འགྲོ་དང་།
 མི་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བར་བྱས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་
 ཅད་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཟུང་འདས་སུ་བཤད་པ་དང་། མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་
 དེ་ཉིད་ཆོས་སྐྱར་འཛིག་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་ཐིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
 ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ཟུང་འདས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དེའི་འཛིག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་གསུམ་
 པོ་རྣམས་ཟུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ན་ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པར་འདོད་དོ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཟད་ཅམ་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ཟུང་འདས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་
 འཛིག་པ་ལ་ཡང་། ཉན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་
 འགགས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་དག་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་མཐོང་ལ།
 དེ་མ་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བཞག་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ལུགས་
 འདིར་ནི། སེམས་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ལ་མི་གནས་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སེམས་
 ཅན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་

ཅན་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ལུ་ཡིན་པས། སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་བྱ་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་དང་རྟོག་
 པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་འདས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་
 མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་
 ཉིད་ལ་གྲིང་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་གྲུ་བྱ་སྟེ། སྒྲོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོ་བུར་གྱི་བྱི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སྒྲོབས་སོགས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོག་གནས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རབ་ཏུ་མཛད་དོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། དབྱིབས་དང་། །ཁ་དོག་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། ཡུན་རིང་ལམས་པའི་རྒྱ་མཆོར་དྲངས་གྱུར་གྲུང་། །མྱུང་འདས་ཞི་བའི་
 འབྲོག་དགོན་མ་བཏང་བར། །ཟག་མེད་བདེ་བའི་ཟས་ཀྱིས་ཉེར་འཛོལ་བའི། །ཆོས་དབྱིངས་
 བགས་ཀྱི་དྲང་སྤྱོད་ཨེ་མ་མཆར། །རང་བཞིན་བྱི་མས་དག་ཕྱིར་ཐོག་མར་དག། ཆོས་དབྱིངས་ས་
 བོན་བརྟམས་ཕྱིར་བར་དུ་དག། ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གང་ཕྱིར་ཐ་མར་དག། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཕྱིར་དུས་
 མཉམ་གཏུ་དག། ཡོན་ཏན་ལྷོན་ཕྱེད་རྒྱས་པའི་དཔག་བསམ་ལ། །ཉེ་བར་སེམས་པའི་ཆོས་
 དབྱིངས་ལང་ཆོ་མ། །མང་ཐོས་ཡིད་ཀྱི་གིང་རྟམ་ཉེར་དྲངས་པའི། །རྣམ་དབྱུང་གསལ་བའི་མིག་
 གིས་དང་འདིར་མཐོང་། །ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས།
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྒྲོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི། ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་བསྟེངས་པ་མེད་པ། ཡུལ་དཔུས་འགྱུར་ཆལ་
 ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན། དཔལ་ལྷན་མཆོག་ལྷན་བྱི་མེད་ལེགས་པའི་སྒྲོས། སྒྲུར་བྱེད་ཀྱི་ལོ་ས་གས་ཉ་
 བའི་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ། གཙང་གཡས་རུ་སའི་ཐིག་ལེ། གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་བའི་
 ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནོ། །

༡༢། རྟོན་དམ་བྱང་རྩལ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་དབུ་མའི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༢༡། རྟོན་མོ་མཆོད་ཀྱི་ཡེ། སྟོང་ཉིད་ཤིང་རྟའི་འགྲོས་ཆེན་བགྲངས་ཡས་གྱིས། རྟོན་པོ་
འཛིན་རྩལ་གྱི་རི་བརྒྱ་འགོངས་མཛད་ནས། བྱམས་དང་ཐུགས་རྗེའི་མཁའ་ལ་ལྷམ་མེ་བ། ཐུབ་
ཆེན་ཉི་མ་དེ་ལ་ཐུག་བགྱེད། འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱིས་ལེགས་བཤད་རོ་བརྒྱ་བས། རྟོན་
དབྱེད་རོ་འཛིན་གཤིན་པོར་གྱུར་བ་ན། གཞུང་ཚུལ་འགྲིན་པའི་ལྷ་སྒྲུ་ཆེར་འབར་བ། རྒྱལ་བ་
གཉིས་པས་དང་འདིར་མགོན་མཛོད་ཅིག་རྟོན་དབྱེད་སྟོབས་པའི་ལང་ཆོར་མ་བཏང་བའི། བདག་
སྟོན་མ་ཡང་ཐུང་ན་མེད་མ་ནི། འཕགས་རྣམས་དགེས་པའི་གཏམ་གྱིས་མཛའ་བོ་དང་། མི་
འབྲལ་འགྲོགས་པའི་ཅེ་དགའ་ལྷུར་སྤངས་སོ། ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་ཚུལ་པར་དམ་
བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས། བྱང་རྩལ་སེམས་གྱི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའོ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།
བསྟན་བཅོས་འདི་གསལ་བར་འཆད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་བཤད་པ་དངོས་སོ། དང་
པོ་ནི། ཁོ་བོའི་རྟོན་དབྱེད་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་གསལ་བོ་མ་བཤད་ན། བསྟན་བཅོས་འདིས་
གང་གི་འགྲེལ་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དེ། རྟོན་དམ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པ་
དང་། འདིར་འབྱུང་བའི་རྟོན་དམ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་། ལུང་ཆོས་བསྟེན་ལ་གྲགས་པའི་
རྟོན་དམ་སེམས་བསྟེན་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་སེམས་བསྟེན་གྱི་ཆོག་དེ།
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྟེན་གྱི་ཆོག་ཡིན་པར་འབྲུལ་པ་དང་། དེ་དེར་མ་འབྲུལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
བྱང་རྟོན་དམ་སེམས་བསྟེན་ཆོག་རྒྱང་པས་བསྟེན་རྩལ་པར་འབྲུལ་པ་དང་། བདག་ཡོད་པ་དབུ་
མའི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
བསྟན་པ་དེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་
དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྟོང་

བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དབུ་མ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་ལུགས་སུ་ཡང་མི་འདོད་པ་དང་།
 གཞན་དག་ལ་ལ་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་དེ་དབུ་མ་པས་མཐར་ཡང་མི་འགོག་པར་འདོད་པ་དང་། དབུ་
 མ་པས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་འདོད་པ་དང་། དེས་དེ་ཁས་ལེན་
 པར་ཤེས་པ་ལ་ལ་དག་རྣམ་ཤེས་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འདོད་མི་
 འདོད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིལ། ཟུང་པར་འབྱེད་མི་ཤེས་པ། ཆོག་སྒྲིལ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་
 གཞི་བདེན་གྱུ་བ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཟུང་པར་འབྱེད་པ་དང་། གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་དགོངས་པ་འཛིག་
 རྟེན་གྲགས་སྒྲིལ་པའི་དབུ་མ་ཁོ་ནར་གནས་ཀྱི། རྣམ་འབྱོར་སྒྲིལ་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་གཏན་
 མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་བདེན་གྱུ་བ་འགོག་པ་ན། དེ་ནང་ངམ། ཕྱི་རོལ་ལམ།
 དབྱིབས་སམ། ཁ་དོག་གམ། སྒྲིལ་པའམ། ལུང་མེད་སོགས་གང་དུ་ཡོད་ཅིས་དབྱེད་པ་དེ་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིལ་ལུལ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་སྒྲིལ་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་དོ་སྒྲིལ་དུ་སྒྲིལ་པ། དབུ་མ་པའི་སྒྲིལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་གྱིས།
 དེས་གང་དུ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་ཟུང་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཐ་
 སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་དབུ་མའི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒྲིལ་ཉིད་
 ཀྱན་རྫོབ་པ་དེ་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ། དེའི་
 ལུགས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཇི་སྲིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ། དོན་དམ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་མཚན་གཞིར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། གཞུང་འདིར་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
 ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་སྒྲིལས་པའི་རིམ་པ་ཉིད་དུ་
 བསྟན་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདོད་པའི་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་དེ་དང་དེ་དག་སྒྲིལ་དུ་བྱུང་ངོ། །དེ་བས་ན་གཞུང་འདིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རང་གིས་
 རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་ཆོག་ཟུར་བྱིན་པར་བཤད་པ་ན། ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་དང་དེ་དག་
 སེལ་རུས་པ་ནི། དབུ་མའི་སྒྲིལ་བོ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་རྟུ་བྱེད་པ་འདིའི་དགོས་
 པའོ། །གཉིས་པ། བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཤད་བྱའི་མདོ་
 བཀོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཡབ་ནས།

དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཤུག་པོ་རེ་རེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་གསུངས་པ་ལས། འདིར་བྱངས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱིས་གསུངས་པའོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གིས་སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གོ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་འདྲ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། སྤང་བོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དང་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། སྤངས་པ་ཞེས་བཞེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱིས། གཞུང་དོན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལྟར། སྟོང་བ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་དེ་ཉིད་དང་། །སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཞེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྟོན་ས་བཟུང་བ་དང་། དོན་དམ་གྱིས་རང་བཞིན་ཅན་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་

འདས་ནམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ནམས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་
 མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཟློག་པར་བྱའོ། །
 དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་ན། སེམས་ཅན་ངན་སོང་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་ནམས་བསྐྱལ་བ་དང་།
 ལམ་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནམས་གྲོལ་བ་དང་། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྗེའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱིས་དཔུགས་མ་
 བྱང་ནམས་དཔུགས་དབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་པ་ནམས་
 ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྟགས་ཀྱི་
 སྒྲིང་སྒྲིང་པ་སྒྲིང་པ་ནམས་ཀྱི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་རོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་སེམས་
 པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ཐྱོང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲོན་དུ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་དག་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ན་མི་སྤང་ཡང་། བ་ཆ་བ་གྱི་འབྱུང་སྟགས་
 བདུན་ཅུ་དང་མཐུན་པར་སྤང་ལ། གཞན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་དུ་མ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་གཞན་དག་གིས་ནོར་བ་འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་པའི་
 སྒྲོན་སེམས་ལེན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཞེས་བཤད་པས།
 ཆོག་འདི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འདིར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིང་སྒྲིང་པ་ཞེས་འབྱུང་བས། འདི་སྟགས་ལུགས་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱིས། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ན་རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་དག་འབྱུང་
 ངོ། །དང་པོ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟ་བུའི་བཞི་བ་ལས།
 སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་སྐལ་ལྷན་མན་ངག་ཐོབ། ཐལ་སྒྱུར་ལག་པ་མེ་ཏྲོག་འཛིན་པ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ནི་རོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲུ་མ་ལ་ནི་སྒྲུར་ཡང་སྒྲུང་བར་བྱ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ། །ཐུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཆོས་

བདག་མེད་དང་མཉམ་ཉིད་པས། །རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རང་དང་རྗེས་མཐུན་ཡོན། །བྲམ་ལ་ནི་དབུལ་བྱ་སྟེ། །
 རིན་ཆེན་བྱིམ་དང་གྲུང་པོ་རྟ། །ཞེས་ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས་ལེན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །འདིར་དེའི་ཆོ་ག་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་
 བྱིར་དང་། །འོག་ནས་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཞེས་
 བཤད་པ་ཅམ་གྱིས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་གར་སྦྱར་དགོས་ན། །སྒྲོན་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཞེས་བཤད་པས། །སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལེན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་
 བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །
 དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལེན་པའི་ཆོ་ག་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལུགས་སུ་སྦྱར་བའི་བསྟན་
 བཅོས་མཛད་པའི་བྱིར་དང་། །དབང་སྒྲིང་ལྷག་ཀྱང་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །འདི་ལེན་པའི་ཆོ་
 ག་གསལ་བོར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདིར་བཤད་པ་ནི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ལུགས་
 ཡིན་ལ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཞེས་པ། །ཟླ་བ་དང་དོ་རྗེའི་རྣམ་པ་ལ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 མོས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཀུན་
 རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ཞིག་བསྟན། །གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས། །
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་ཚུལ་སྟགས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྟན། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བྲངས་པ་
 ཅམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་ལ། །དེ་མིན་གྱི། །བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། །དོན་དམ་པའི་ཞེས་སྟགས་སོ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོ་ག་ཡོད་པ་དང་། །ཆོ་ག་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་བྱུང་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 །རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་གིས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ། །བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 སྐྱེ་མོད་གྱི། །ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས་འདི་མི་སྟེ། །ཞེས་དང་། །འདི་ལ་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི། །ཆོ་
 ག་རྒྱལ་བས་གསུང་པ་མེད། །ཅིས་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་གཞི་དང་། །རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་
 མ་བཤད་པ་ནི་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོ་ག་དེ་ནི། །དོན་དམ་སེམས་

བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལེན་པའི་ཆོག་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གལ་
 ཏེ་བརྒྱལ་གསུངས་སྤྱིད་ཀྱང་། །དམ་བཅའ་ཡིན་གྱིས་ཆོག་མིན། །དཔེར་ན་སྤྱིན་པ་བཏང་བར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོད་པར་
 བཟོད་ཅིང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་བཤད་ནས་དེ་བསྒྲུམས་དགོས་པར་
 བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བསྒྲུམས་པས་འཁོར་བ་འཛིག་ཅིང་། མི་གནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཏུང་བ་སྟེ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །གང་ལ་ན་དཔལ་ལྡན་
 རོ་རྩེ་བསྐྱམས་སྟེ་འཆང་ལའོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེན། རོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་དངོས་པོའོ། །འདི་འང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྩོམ་
 གཉིས་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ལྟན་གྱུ་བ་དུ་མ་ཆང་བས། མཆོན་ཉིད་པ་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ནས་བཤད་དོ། །གང་གིས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་བདག་གིས་སོ། །གང་ན་དོན་
 དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུམས་ནའོ། །དེ་སྒྲུམ་པའི་བྱེད་ལས་ཅི་ཞེན་སྤྱིད་པ་འཛིག་
 པའོ། །འདིར་སྤྱིད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། མ་དེག་བག་ཆགས་ཀྱི་
 སའའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱང་བ་དང་པོས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཟོད་བྱ་དང་། གཉིས་པའི་བྱེད་ཀྱིས་
 ཉིད་དགོས་བསྟན་ལ་དགོས་འབྲེལ་གཉིས་ཤུགས་ལ་མཆོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས།
 བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ངོས་བཟུང་། དེ་བསྒྲུམ་
 བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཞེད་དོ། །གང་གིས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གང་ན་
 དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ན། སྟོ་བྱར་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱབས་
 ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཛིན་པར་བཞེད་
 དོ། །རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། གང་གི་བདག་དང་ལུང་སྐྱེས་ཆོས་སུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རིག་གོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རོན་དམ་བྱང་སེམས་སྟོན་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་རྩེས་
 བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་འབད་པས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དམ་བྱང་སེམས་དེ་བསྒྲུམ་པར་བྱ་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ནི་ཏྲག་ཏུ་འབད་པས་བསྒྲུམ་པའི་རྒྱལ་ལས་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་མངོན་དུ་

མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བུང་རྒྱུ་གྱི་མེད་པ་དཔུ་མའི་ཕྱིར་གྱིས་
 རི་ལྟར་སྒྲིང་པའི་རྒྱུ། སྒྲིང་པ་ཉིད་དེ་གོམ་བྱེད་གྱི་སྒྲིང་པ་ལྟར་བསྐྱུ་པ། དེ་ལྟར་གོམ་ས་
 པས་རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་གྱིས་གང་བརྟགས་པའི་བདག་དེར་རིགས་
 པས་རྒྱུ་པར་དབྱེད་པ་ན། ལུང་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་རྒྱུ་མཁུ་ན་གང་ཞིག་ནས་ཀྱང་རྟེན་པ་མིན་པ་ཉིད་
 བོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོའི་སྒྲིང་ནས། ལུང་པོ་རྒྱུ་མཁུ་ཁོ་ན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་གྱི།
 དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་གི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། རྟག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་བདག་ལུང་རྩལ་
 གཅིག་བཀག་པའོ། །གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྩལ་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དུ་ཡོད་
 བོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་ཡང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱད་གཞི་མི་
 འཐད་པ་དང་། འཐད་ཀྱང་དེ་བྱེད་པ་པོར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན་
 ལས་བྱེད་པ་པོ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བྱད་གཞི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ན། བྱད་ཆོས་བྱེད་
 པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གལ་བརྟག་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་ཆོས་ཅན་ཡོད་ན། ཆོས་རྒྱུ་མཁུ་ལ་དབྱེད་པ་
 འཇུག་གི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པ་
 དང་། རྟག་ན་དངོས་པོར་འགལ་བའི་རྟགས་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་
 བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དང་ནང་གང་དུ་ཡང་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །
 གང་གིས་ཕྱིར་ན་རྟག་པར་ཁས་སྤངས་པས་རིམ་པ་དང་། ཅིག་ཆར་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་རུང་བ་མིན་
 པ་དེ་ནི། གལ་ཏེ་དེས་དོན་བྱེད་རྒྱས་ན་བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཆར་དུ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
 འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྟེ་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ། མི་ལྟོས་པར་འབྲས་བུ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས་སྤངས་ཏེ། གང་ཞིག་དངོས་པོ་གཞན་ནས་དོན་བྱེད་པ་ནི། རྟག་པ་དང་རྒྱས་ལྟར་གཉིས་
 ཆོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོར་འདོད་ན་རྟག་པ་མིན་དགོས་
 ཏེ། དངོས་པོ་རྒྱུ་མཁུ་རྟག་ཏུ་སྟེ། རྒྱས་ན་མ་ཡང་སྤྲད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ནི་
 གོང་དུ་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་འགོག་པའི་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབས་ཐོན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་བདག་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་བྲལ་བའི་འཛིག་

རྟེན་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་མིན་ཏེ། གང་གིས་བྱིར་ན། མི་རྟག་པའི་དངོས་
 པོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་རུང་བ་ཉིད་བཀག་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་
 ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་ཉེ་ཤས་རབ་ཀྱིས་འཛོམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུང་
 པའི་ཚུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་གསུམ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུང་
 པའི་ཚུལ། ཆོས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཆོས་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཛོམས་རྒྱས་ན། མདོ་ལས་ཆོས་གསུམ་ཡོད་པར་
 གསུང་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཡན་པར་བཞིན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
 གཟུགས་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། སྤང་
 པོ་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གསུང་ལ། འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྤང་པོ་ལྷ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། རྟེན་གཉིས་མཆོག་གིས་རྟག་དུ་ཡང་སྟེ། དེས་པར་གཟུགས་ནི་
 དཔུང་བ་བརྗོད་ལ་འདྲར་སྤང་བ་དང་། ཆོར་བ་རྒྱུ་རྒྱུར་དང་འདྲ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་
 མཚུངས་ཤིང་། འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ཤིང་དང་འདྲ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྤང་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། གསུམ་
 པ་ལ་ཆོས་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཆོག་གཞི་དོས་བཟུང་བ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་ཆེན་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །གཟུགས་
 ཀྱི་སྤང་པོ་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དོས་བཟུང་ནས། དེའི་ལྷ་ག་མར་གྱུར་
 པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་།
 མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། སྤང་བའི་ཆ་མེད་ན། ཆོར་བ་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
 སྤང་པོའི་མཆོག་གཞི་བཤད་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོགས་བཙེ་བརྒྱད་

མཆོན་པར་རྒྱས་ལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སུ་གང་བཤད་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི། སྒྲེ་མཆོད་
 བུ་གཉིས་དང་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་པ་དང་། སྒྲིབ་སེམས་ཙམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
 སྟེ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། ཅོད་པ་སྒྲངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་གྱུ་བ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དོན་སྒྲུབ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་རེས་འགའ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །གཟུགས་རྒྱལ་དེ་ནི་ཆོས་ཙན། དབང་ཤེས་སྒྲིབ་བྱེད་མིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་
 འདས་པ་སྟེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་རགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་།
 རྒྱལ་ཕྱོ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་མང་པོ་འདུས་པ་དབང་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་
 དོ། །ཞེན། ཆོགས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཙན། ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་བརྟགས་པ་ན། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དེས་དེ་མ་དམིགས་ཀྱང་། རྒྱལ་
 ཕྱན་ནི་སྒྲོས་གཞིག་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེན་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཡིས་རྒྱལ་ཕྱན་ལ་
 ཡང་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐོང་ལ། གང་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་དེར་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་རི་ལྟར་
 འདོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་
 རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་འགའ་ལོ་ཞེན། དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་།
 མི་ལམ་ལ་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྒྲུབ་གི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་དེ་ལ་བྱུང་བ་མ་རེས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་། རྣམ་པ་
 སྒྲུབ་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཡིད་འོང་
 དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དང་།
 གཟུགས་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། གཞན་ལ་གཞན་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དང་། ལུང་
 མེད་ཀྱི་རོའི་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་ནི་གཅིག་ལུ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྱོར་བ་དང་། ཆགས་ཙན་
 དང་། བྱི་རྣམས་ཀྱི་རོ་དང་། འདོད་བྱ་དང་། བཟའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་
 འདྲན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ས་དོན་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་འདོད་པ་བཀག་

བཤོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ཡིན། དེར་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་
 བྱེད་པ་མིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལན་གཞོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་ན་མི་ལམ་
 གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་ལམ་དང་། སང་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཤེས་
 པ་གཉིས་ལ་དོན་དེ་དང་དེར་བྱེད་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཅིང་། སྒྲུང་བ་སྐྱེ་བས་དོན་ལ་
 རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་
 བཀག་པའོ། །མདོར་ན་རྣམས་ཤེས་ལས་ནི་ཐ་དད་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགའ་ཡང་མེད་དེ།
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་འབྲུལ་པ་ཡིས། རྣམས་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི་ཕྱི་དོན་ཀུན་ཏུ་མེད་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པ་སོ་སོ་ལ་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་འདི། གཟུགས་སོགས་གྱི་རྣམས་པར་རྗེས་གྱི་
 རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱེད་གྱི་དབེ་ནི་རི་ལྟར་ན། སྐྱེ་བོ་སེམས་
 མྱོངས་པས་སྐྱེ་མའི་ཏྲ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུའི་ཏྲ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་
 མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ཡེ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་
 པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དངོས་སོ། །དང་བོ་ནི། གོང་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་།
 དོན་དུ་སྒྲུང་བ་སེམས་གྱི་རྣམས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་མདོན་པ་ལས་ལུང་སོགས་གསུངས་
 པ་དང་འགའ་ཞིང་། རྣམས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་རུས་སམ་ཞེན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ།
 དར་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་གསུམ་གསུངས་པར་བསྟན་པ། བདག་ཆད་དོགས་གྱི་སྒྲིག་པ་སྒྲུངས་
 ཕྱིར་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་བོ་
 ནི། དེ་དང་དེར་འགའ་པ་མིན་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ཆོས་མདོན་པ་ལས། ལུང་བོ་ཁམས་སོགས་གྱི་དབང་དུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྐལ་ཆེན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་གྱིས་གནས་སྐབས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་གནས་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་
 དང་ཐུན་མོང་བའི་ལུང་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་སྒྲུངས་པའོ། །འོ་ན་གནས་སྐབས་དེར་གནས་
 མཁན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ། དཔུ་མ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེན། མིན་ཏེ། རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་

བ་བདེན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་ལའང་། ལྷ་ཚོགས་སུ་སྤྲང་བ་འདི་ནི་སེམས་སུ་གྲུབ་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་སྤྲང་བ་དེ་སེམས་ཙམ་དུ་ནི་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་
 གང་ཞེན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་བཤད་བྱ་སྟེ། །ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་ནས། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒྲུབ་པས་བསྟན་པར་གང་མཛད་པ་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་པ་
 ནི་སྤངས་པའི་བྱིར་ཡིན་གྱིས་རི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་རྒྱུན་པ་
 དང་སྒྱུན་མོང་གིས་རིགས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སྒྱུན་མོང་མིན་པའི་ལུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྤྲང་བ་དེ་
 ཉིད་སེམས་སུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟགས་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་
 གསུམ་དུ་བྱེ་བ་འདི་ནི། སྤྲང་བ་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་ཐོ་བོ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ།
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དག་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྲང་གིས་
 ཤེས་པ་གཅིག་སྤྱི་ལ། ཆོས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲང་པར་གྲུབ་པ་ན། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་སྤྱི་ལས་གཞན་དབང་དངོས་
 བོར་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པ་ནི་སྒྲོས་
 རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན།
 རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པའི་རྣམ་རྒྱུན་པ་ལ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། སྤྲང་བ་སེམས་སུ་ཁས་མི་
 ལེན་པས་སོ། །རྣམ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་རིག་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་
 ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་གིས་དངོས་བོ་ཁས་མི་ལེན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐེག་
 ཆེན་ལ་དགའ་བའི་བདག་ཉིད་དཔུ་མ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ལ་
 བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མདོར་བསྟུས་ནས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་གསུངས་ན། ཡུམ་
 བསྟུས་པ་ལས། སེམས་ལ་ནི་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །
 ཞེས་སེམས་ནི་གདོད་མ་ནས་མ་སྒྲེས་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་རྣམ་རྒྱུན་པས་འདོད་པའི་སེམས་
 བདེན་མེད་དེ་ནི། གཞན་སྤྲང་ཁོ་ནར་ངེས་པས། དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར་དུ་བདག་མེད་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཞེས་པས་ནི་སེམས་རང་སྤྲང་དུ་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྒྱུན་པ་ལྟར་ན། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་སེམས་ལ། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་སེམས་

མེད་པར་འཆད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྐྱོན་འབྱེད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་གིས་སེམས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྟེང་ན་ཡོད་
 པའི་གནས་སམ་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་དག་པའི་སེམས་སམ་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་གིས་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་བདེན་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་
 དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དགག་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་
 བོས་མི་སྟོང་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་པའི་ཀུན་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་དུ་
 མ་བ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་
 སྟེང་གི་བག་ཆགས་གནས་གྱུར་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སུ་མི་
 འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་གྱུར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་མེད་དེ། གནས་སམ་བག་
 ཆགས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ན་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་ཐོབ་
 པ་མིན། ད་ལྟར་བ་ནི་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ་ལ་འང་། གནས་ནི་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཟག་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལའང་གཞོང་མེད་ན་དེ་ལ་རྒྱ་ལྷག་མི་བརྟེན་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ།
 ཆོགས་དུག་ལ་སྦྱང་བ་མིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ལ་རི་ལྟར་སྦྱང་བ་དེ་དེ་ལྟར་དུ་ཀུན་གཞིའི་
 སྟེང་ན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ས་བོན་འཇུག་ཤེས་ལ་སྦྱང་བ་དང་། ས་བོན་
 མིན་པ་ཡང་འཇུག་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སྦྱོང་པས་ཆོག་པར་འགྱུར་རོ། །དག་དོན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་གྱི་རྟེན་མིན་ཏེ་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འཆད་
 ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་བདག་མེད་ངོ་བོ་སྟེ་ཞེས་པས་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་
 གསལ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་པའོ། །རྟེན་གཞན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཞན་རྟེན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་ས་བོན་མི་བརྟེན་པ་བསྐྱབ་བྱའི་

ཆོས་སུ་བྱས་པའོ། །ཀླང་པ་གོང་མ་གཉིས་དྲུག་སུ་སྒྱུར་ནས་གཟུགས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ཇི་
 ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་ན། ཡོང་བ་ལ་གཟུགས་སྒྲུང་དགོས་པ་ལས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒོན་སྒྲུང་མ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ན་ཡོད་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ནི། ལྷན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས། བདེན་པར་མི་འདོད་ལ། གསལ་རིག་གི་ཆ་ནི་བདེན་གྱུ་བ་
 དུ་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ལས་རྒྱས་གཞན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས་
 ཀྱང་། ཀྱན་གཞི་སྒོན་པའི་ལུང་གིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུང་ཡང་། མི་སྒྲུང་བར་སྒྲུང་བའི་དཔེ་བཤད་ནས་
 དེ་ཉིད་ཐ་སྒྲུང་དུ་ཀྱན་གཞིར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་འདྲ་དེ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་
 ཡང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་སུ་བཏགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དོ་ཁབ་ལེན་དང་
 ཉེ་བས། ལྷགས་ནི་སྒྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་ལའོར་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། ལྷགས་དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཡང་། སེམས་དེ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་མིང་
 སྒྲུང་བའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ལུས་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་གང་གིས་ཆོ། བདེན་པ་
 བཞིན་དུ་ནི་སྒྲིམ་གནས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ནས་འོང་བ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་དེ་གཡོ་
 བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ན། དེའི་སྒྲིད་པའང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ངག་དོན་ནི་འོད་གསལ་དེ་
 ཆོས་ཅན། ས་བོན་སྒྲིམ་གནས་མ་ཡིན་ཡང་། ས་བོན་གྱིས་ལུས་བཟུང་བའི་ཆོ། ཀྱན་གཞི་ཞེས་
 བྱ་ཞེ། སྒྲིད་པ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་གིང་སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར་བ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མིང་ཅན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་མཚན་
 གཞི་མ་ཆངས་ཡང་། དེ་ཉིད་གང་གིས་བྱངས་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་གཡོ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་དང་དེར་གཡོས་པ་དེའི་ཆོ། ལུས་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་

ཤེས་པའི་ཆོས་སྤྱད་པོ་འབྱུང་བ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་དེ་ལ་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །སེམས་ཙམ་པས་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་
 ལུས་མེད་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིའི་གཞན་སྟོང་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ལ།
 འདིར་ནི་ལུས་མེད་པར་དེ་མི་རུང་བས་གཉིས་ཀ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་མཉམ་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན།
 སེམས་ཙམ་པས་ནི། བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེའི་སྟེང་ན། ཟག་བཅས་
 གྱི་ཆ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་དང་། ལུང་མ་བསྟན་
 དུ་ཁས་ལེན་ལ། གཉིས་པ་དེ་དེར་ཁས་མི་ལེན་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། བདེ་
 བར་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་དགོ་བར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་པས་ནི་བཤད་མ་
 ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་པོ་དེ། ཀུན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་ཞིག་མཆོན་ནི་དེ་འདྲ་སྟོང་པར་ཁས་མི་
 ལེན་ལ། ཆ་ཤས་གཉིས་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཆ་ཤས་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་དང་བདེ་བར་གསེགས་པའི་
 སྟོང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པ་ལྟར། ཟག་བཅས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས།
 ཀུན་གཞིར་མི་འཆད་གྱི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་དེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ལུགས་འདི་ལ་དེ་འདྲ་དེ་ཀུན་གཞི་མཆོན་ཉིད་པར་ཁས་སྤངས་པས་ཆོས་གྱིས། རྣམ་ཤེས་
 ནི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀུན་
 གཞིའི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། མཆོན་གཞི་གཅིག་བཟུང་ནས་ནི། བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་མི་
 འདོད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་འབྱེད་པ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་མཐར་ཐུག་གིས་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ལ། རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་བྱིར་། འོ་ན་དེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 འཆད་པ་ན། ཇི་སྟན་དུ། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །
 ཅེས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་ལུགས་དེས་དེ་རང་སྟོང་དུ་མི་འདོད་པ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལ་འཇུག་པ། གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དེའི་འདོད་པ་
 བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རང་གིས་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་དུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་
 ན། ལུགས་དེ་ལ་དེ་འགལ་བ་མིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་གྱིས་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་སྟོང་ཁོ་ན་ལ་
 འཆད་པའི་བྱིར། ལུགས་དེར་ཀུན་བཏགས་རང་སྟོང་དུ་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་སྟོང་ཉིད་གོ་ཆོད་པོ་

མིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱིས་སྤེལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུགས་དེ་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་སྟེ། །དེའི་མཚན་གཞི་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དབྱ་སེམས་གཉིས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞི་ཡང་དེ་
 ཞིན་ཏེ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ན་ལུགས་
 པ་མེད་དོ། །དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཉམས་སུ་སྤྲོད་བའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་སྤྲོད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། དེ་རང་སྤྲོད་མིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་
 ལུས་མེད་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་
 ཅིང་གྲུབ་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་བ་དེའི་ལུགས་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་བྱ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་རང་གིས་ངོ་བོས་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་བའི་ཅི་འདྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་
 བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་རུས་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་བས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་
 ཚུལ་དབྱ་མ་བ་སྟོན་རུས་པ་མིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པར་
 བརྗོད་པས། རིག་བྱ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། འདི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངག་གི་ལམ་
 དུ་བརྗོད་པར་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ངོར་གྲུབ་སྟེ།
 སྒོ་ལ་བ་རང་ལ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན། གཞན་དག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ།
 མ་ཁས་པ་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྟེ་གཞོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལུགས་བམེད་པ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་
 དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་རུས་པ་ནི། ངག་གི་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ་དབྱ་མ་པས་ཀྱང་སྐྱབ་སེམས་བརྗོད་མེད་ཅེས་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་ཡུལ་བ། །ཞེས་
 འཆད་པ་མིན་ནམ་ཞེན། ལུགས་འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་བྱ་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་པ་རང་གིས་པར་
 བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲོད་བྱ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་
 བཏགས་མེད་པར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ནི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཤེས་
 པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་ལན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་

ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་ན་ནི། གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 ཡུལ་མེད་ན་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་མེད་དོ། །འོ་ན་བྱེད་ལ་ཡང་དེར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་
 བྱི་ཡུལ་ཡོད་པས། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེས་སྟོང་བའི་རང་རིག་གྲང་ཁས་
 ལེན་ལ། དོན་དམ་པར་ན་གསུམ་ཀ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཐ་སྙད་མི་མཛེས་སོ། །རྣམ་རིག་པས་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པས་
 གཞན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་གྲང་། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མི་སྟོང་བས་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་
 རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེའི་ངོས་འཛིན་རྣམས། བྱེད་པར་གསུམ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་གྲང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་འབྱུང་གྲང་། རང་གི་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་རང་གི་རིག་པའི་ཤེས་བྱེད་གྲང་། རྗེས་སུ་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་སྟེ་བས་སོ། །
 ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ལ་དབྱུང་པས་ནི་དེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེས་དེ་རིག་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །དྲན་པ་ཡང་གཏན་ཆོག་སུ་མི་རུང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡང་སྟེ་ལ།
 དོན་དམ་པའི་དྲན་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་བདེན་
 མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་དང་བརྩོད་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མིང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་
 པའི་རྟགས་གྱིས་དེ་དེར་སྐྱབ། བཙལ་ན་མི་རྟོད་པའི་རྟགས་གྱིས་དེར་སྐྱབ། དབྱིབས་སོགས་སུ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གྱིས་དེ་དེར་སྐྱབ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
 ཆོས་ཙན། མིང་ཙམ་ཡིན་པ་སྟེ། མིང་ལས་གཞན་དུ་འགའ་ཡང་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་མིང་གི་ཕུང་པོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོ་ན་མིང་ཙམ་དུ་བདེན་ནམ་ཞེ་ན།
 རྣམ་རིག་མིང་ཙམ་དུ་ལྟ་བའི་མིང་ཡང་ཆོས་ཙན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཆོས་ཙན། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་སྟེ། ཁ་དོག་དང་།
 དབྱིབས་གྱི་དབྱེ་བའམ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་བའམ། སྐྱེས་བའམ། བྱེད་མེད་དམ། མ་ནིང་
 སོགས་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་མིན་པས་སོ། །འདི་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། རུ་ཚོ་ལ་རིང་བ་དེ། བོང་
 བུའི་མགོ་བོ་ལ་ཡོད་དམ། རྟའི་མགོ་བོ་ལ་ཡོད་ཅེས་དཔྱད་པའི་སྟོན་དེ། རུའི་གནས་ཚུལ་སེམས་
 པའི་སྟོན་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གང་དུ་ཡོད་དཔྱད་པའི་སྟོན་དེ། སེམས་གྱི་

གནས་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་
 དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་དཔེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟུང་ལྟར་ན། དེ་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་ལ་མེད་ཀྱང་། མ་ཉེ་ལྟ་བུའི་མགོ་བོ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །སྟུམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་
 བོ། །འོ་ན་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡོད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡང་དེ་མིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་དེར་མེད་ཀྱང་། མ་ཉེ་ལྟ་བུའི་མགོ་བོ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སེམས་དེ་ཐ་
 སྟོང་དུ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་སུ་མེད་དོ། །སྟུམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་སེམས་དེ་
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དཔྱོད་པ་དེ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐ་སྟོང་དུ་དེ་
 དང་དེར་ཡོད་པ་ཟུང་གིས་མི་འདོད་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མདོར་ན་སེམས་ཆོས་ཅན། རང་
 བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཟུང་གི་རང་བཞིན་འདས་
 པའི་དུས་ན་གཟིགས་པར་མ་གྱུར། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར། ད་ལྟར་གྱི་
 དུས་ན་ཇི་ལྟ་བུར་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱིབས་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་
 དེ་སེམས་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་འོད་གསལ་བར་གཟིགས་དགོས་ལ།
 དེར་གཟིགས་ན་དེ་སྟོང་པར་གཟིགས་དགོས་པས་སོ། །དེའི་སེམས་དབྱིབས་སོགས་དང་བྲལ་བ་
 མཐོང་ན་དེའི་ངོ་བོ་རིག་པར་མཐོང་དགོས། དེར་མཐོང་བ་ན་དེ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་དུ་མཐོང་
 དགོས། དེར་མཐོང་བ་ན་དེའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་ནས་བཤད་པའི་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཆོལ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཡང་དག་པའོ། །སེམས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། གངས་ཅན་ལ་ཡོད་དེ། བདག་ཤེས་རིག་དེ་
 དག་གིས་སྒྲེས་སུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅན་ཀའི་འབྲས་སུ་ཅམ། ཁ་དོག་དཀར་པོ་སྒྲིང་གི་དཀྱིལ་
 ན་གནས་པར་འདོད་པས་སོ། །རྩ་རྩོམ་ལ་རིང་བ་བོད་སུ་སོགས་ཀྱི་མགོ་ལ་ཡོད་པར་སུ་ཞིག་གིས་
 འདོད། གཉིས་པ་ཅོད་པ་སྤངས་པ་ལ་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པས། དེའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་
 ཤེས་མེད་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 ཕྱོགས་འདི་ལ་ཐ་སྟོང་དུ་རང་ལུགས་འཛིན་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དང་། མཐར་
 ཐུག་གི་འོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་

ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་སྒྱིར་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་ལ། མཐར་
 ཐུག་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མཐར་
 དེས་དོན་ལས་བརྒྱུ་པའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ། དབུ་མའི་མཐར་ཐུག་གི་ལྷགས་
 ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པ་ནི། གནས་
 སྐབས་གང་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་རྟོག་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཛིག་ལྷགས་
 འཐད་པ་ག་ལ་ཡོད། དངོས་པོ་འམ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གང་ན་རྟོག་བྱ་ཡུལ་དང་། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
 ཡོད་པ་དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སེམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་ནི། རང་བཞིན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བམ། བྱང་འདས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་། རྒྱ་དོན་གཞན་
 ལས་སྒྲེ་བ་མེད་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རབ་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་ལམ་
 དུ་འགྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། འོན་ཏེ་དེར་སུ་ཞིག་གིས་མཁྱེན་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་
 བཞུགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱུས་དང་བརྩེ་
 ལྷན་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ནམ་
 མཁའ་དང་མཚུངས་པར་མཁྱེན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་རྩལ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དབུ་མ་རང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོམ་རྩལ་དང་། རྩལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་རྩལ་མི་འཐད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་
 སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་ཞིང་། རྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་རྟོག་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་འཛིག་པར་བྱེད་
 པའི་དོན་དུ་འོ། །སྤྱིར་ཡོད་འཛིག་པར་བྱེད་དམ་ཞེན། གཞི་མེད་པའི་སྤྱིད་པའོ། །འོན་པེ་
 འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་

གྱི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ཀྱན་རྫོང་གྱི་ཚེས་རྣམས་
 ཀྱན་གྱི་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་ཞིང་། གཞི་མེད་དུ་སྒྲུ་མ་དང་མཆུངས་པར་སྒྲུང་བའི་སྤྱིད་པ་འཁོར་
 བ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་སྤྱེ་དེས་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ལ། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲོམ་ཚུལ་མིན་པ་ལ་དེར་འབྱུལ་བ་དགག། །དེའི་སྒྲོམས་ཚུལ་མ་ནོར་བ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེས་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
 བ་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གང་སྒྲོམ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་
 སྒྲོ་གོ་ཚད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམན་པ་ཅམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་སྒྲོམས་པས་བདེན་འཛིན་སྒྲོག་པ་ལ་ཡན་ཡང་། བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནན་གྱིས་སྒྲེས་
 པས་སོ། །བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟག་པའི་སྒྲོམ་དུ་སྤང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། །འོ་ན་རི་
 ལྟར་བསྒྲོམ་ཞེན། རི་སྤྱིད་རྟག་པ་མ་བསལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་གོ་ཚད་པོ་
 མི་འབྱུང་སྟེ། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་རྣམ་རྟག་གིས་བབྱང་བྱ་དེ་དག་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པས་སོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེན། སྤྱོད་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་
 དེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྱོད་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཚེས་ཅན། རྣམ་མཁའ་སྒྲོམ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཉམ་གཞག་གི་སེམས་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་
 ནི་རྣམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ལ་གནས་ཞེས་པ། ཅི་ལ་ཡང་མི་
 གནས་པ་ལ་དེར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་སྤྱོད་ཁོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྤྱོད་
 པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྒྲོམ་བྱ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རིག་བྱ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 མེད་པ་གཞན་སེལ་རྟག་པའི་སྒྲོ་ལ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སྤྱོད་ཁོན་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་སྤྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་སྤྱོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རང་སྤྱོད་ཁོན་ཚེས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཉིད་སངས་པའི་སྒྲུ་ཡིས་ནི། དངོས་པོར་

སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མཛད་པ་དེ་དག་གང་དང་གང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དང་དེར་ནི། སྤྱི་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་སྤྱི་བ་ཆོས་སྤྱི་བ་དག་ལ་ནི་དེ་ཡོད་པ་མིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་སྤྱི་བ་བས་སེམས་སྤྱི་བ་ཅིག་མར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རང་སྤྱི་བ་
 དུ་མི་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་གི་ལྷགས་ལ་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བ་
 དེའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྟག་པ་མིན་དགོས་ལ། སེམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ། སྤྱི་བ་ཅིག་གྱུར་
 རང་གི་ངོ་བོས་གནས་པའི་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱི་བ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགལ་
 ཏེ། དེས་སྤྱི་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཤེས་པ་ནི་རང་སྤྱི་བ་
 དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་འབྲེལ་ནི། རི་སྤྱི་བ་དུ། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། ཤེས་འབྱུང་བ་
 ལྟར། སྤྱི་བ་ལྷན་པའི་གོ་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཞིག་འཆད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ངོ་
 བོས་སྤྱི་བ་པར་ཁས་སྤྱངས་ན། རྒྱུ་འཕེན་ལྟར་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་ནི་
 གྱུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆད་ལྟ་ཁས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གནས་ལྷགས་ལ་སེམས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཤེས་འཆད་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་ན་ཆད་པར་འགྱུར་ཡང་། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་མེད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱུར་སེམས་
 ཐོག་མ་ནས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་བ་དུ་བཟོད་ན། སེམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་བ་ཅིག་གྱུར་
 གནས་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱངས་ན་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པ་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 རང་བཞིན་མེད་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་བ་ལྟེ། རང་སྤྱི་བ་དོན་ཡིན་པའོ། །འོ་ན་མི་རྟག་པའི་
 ཆོས་རྣམས་རང་སྤྱི་བ་དུ་གྲུབ་གྱུར་། རྟག་པ་རྣམས་དེར་མི་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྤྱི་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། རི་ལྟར་
 འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཛིག་པ་ན། ལུ་རམ་གྱི་རང་བཞིན་མངར་བ་དང་།
 མའི་རང་བཞིན་ཆ་བར་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཆ་བདེ་མེ་ལ་ལྟོས་
 པའི་རང་བཞིན་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟར་དང་། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལྷགས་ལ་མེ་ཆ་བས་སྤྱི་བ་

དེ། མའི་རང་བཞིན་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟར་ནི། བྱུང་བར་གསུམ་ལྟར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རང་
 བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
 བྱི། ཁམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། གསུམ་པ་རང་སྟོང་གེས་ན། རྟག་ཆད་ལས་
 གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་རྩྱུང་བ་སྤངས་པའོ། གྲང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་
 དུ་འཆད་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ཆད་པར་སྤྱི་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གིག་རང་སྟོང་དུ་ཁས་སྤངས་ན་དེར་འགྱུར་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་མ་
 སྟོང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བརྟེན་པས་སོ། རྟེ་ཆོས་ཅན། འགའ་
 ཞིག་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྟོང་གེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་དེས་
 བཤོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སྟོང་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མི་
 འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་ལོགས་སུ་བཅུལ་དགོས་པའི་
 ཉེས་པ་མི་འབྱུག་པར་བསྟན་པའོ། གྲང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ན། ལས་
 བྱུང་བ་བོ་དང་། འབྲས་སུ་སྟོང་བ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་བོན་ལས་སྤྱི་གྲུ་སྟེ་བ་དང་།
 གསུང་རབ་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཐོས་བསམ་གྱི་གེས་རབ་སྟེད་པ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 ལན་ལ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་ཀྱན་
 རྫོབ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། གྲང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལོ། གྲང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པ་དང་། བསྟན་པའོ། གྲང་
 པོ་ནི། ཉེས་པ་མེད་དེ། མ་དག་པ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ། རྒྱ་གཞི་བར་དུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཁོ་བོས། ཇི་ལམ་དང་སྤྱི་
 མ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་གཤིས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྤྱད་ལ། ཡེ་གེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པར་འདོད་པས་སོ། གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་ངོར་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་བསྟན། དེགས་ངོར་མེད་པར་བསྟན་
 པའོ། གྲང་པོ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི། ཇི་སྒྲིང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
 དག་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ། སྒྲིང་པ་འཁོར་བའི་ལམ་དུ་འཁོར་བར་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
 གཞན་ནི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་སར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་ལ་ལོངས་སྟོང་

བར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་པོ་དེ་ཉིང་སྤིང་བ་
 གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པར་མཁས་པ་རྣམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྦྱོ། གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱན་རྫོང་སྦྱོ། འབྲུལ་བའི་ཐ་སྙད་
 དུ་ནི་རྒྱལ་བས་བསྟན་ཞིང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོས་སྦྱང་བའི་ཀྱན་རྫོང་གི་ཆོས་ལས་བྱེད་པ་པོ་
 ལྷ་སུ་ལས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་སྦྱང་བ་པོ་ལྷ་སུ་ལི་ཀྱན་རྫོང་གི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོས་སྦྱང་བ་བཞིན་དུ། རྣམ་
 ཤེས་གི་ངོ་བོར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བསྟུས་དོན་ཆད་འདུག། །གཉིས་པའི་ཕྱིར་
 རྟེན་འབྲེལ་འཛོག་ཚུལ་ལ། སྦྱ་མ་དང་འདྲ་ཚུལ་མདོར་བསྟན། སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་བཤད། ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བད་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་བཤད་པ་དེ་ལྟར། ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་། མི་ལམ་དང་། སྦྱ་མ་
 དང་མཚུངས་པར་འདོད་དེ། རའི་སྦྱ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱ་ལའི་སྦྱ་གྱ་སོགས། རང་རང་གི་རྒྱ་
 རྒྱེན་འཛོགས་པས་བསྦྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་པ་དེ་ངོ་བོས་སྦྱང་བར་དངོས་པོ་སྦྱ་བས་བྱང་ཤེས་
 བྱེད་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་བཞིན་གྱི་དལ་སྦྱང་བར་
 འགྱུར་བ་ན། མེ་ལོང་དེ་ལ་བཞིན་དེ་ནི་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་བཞིན་དེ་མེད་པར་ནི་མེ་ལོང་དུ་
 སྦྱང་བ་དེ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོར་ན་ལས་བྱེད་པོ་དེ་ཉིང་
 ལས་གི་འབྲས་སུ་ལི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་རྫོང་དུ་ནི་རྒྱལ་བས་སྦྱོར་བར་ནི་རྣམ་ཡང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། ཐ་སྙད་གི་བདེན་པ་འཛོག་པའི་ཆོ། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྦྱང་
 ཚུལ་དབང་བཅན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སུ་དེ་ནི་དོན་དམ་དུ་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།
 སྦྱོར་བྱེད་གི་རྒྱུ་ནི་མི་རྟག་པས། རྒྱུ་ཉིང་གིས་ངོ་བོས་སྦྱང་བ་སྦྱོ། དེ་ལྟར་འབྲས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཐ་སྙད་
 བ་ན་སྦྱང་ཉིང་དུ་ཡང་གྱུ་བ་སྦྱོ། དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་གི་རང་བཞིན་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི། དའི་སྦྱང་
 པ་ཉིང་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བོད་དུ་ཆོས་རྣམ་ཤེས་གི་ངོ་བོར་ཡོད་
 པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གི་ངོ་བོར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེན། མདོར་ན་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་ནི་
 ཆོས་ཀྱན་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཉིང་ཤེས་པ་གཉིས་
 པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོར་སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ན། ཀྱན་རྫོང་གི་

བདེན་པའི་རྒྱན་ནི་ཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པ་ཡོད་ན། ཡེ་ཤེས་དེའི་སྒྲོང་ཉིད་ལོགས་ནས་བཅའ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར་ཏེ། ལོགས་སུ་དེའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དེ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་རང་གིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཡིད་ལ་མ་
 བྱོང་བའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྒྲོང་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་མེད་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲོང་བ་དེ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །བོད་ཕྱི་མ་དག་གཞུང་འདི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དཔེ་
 དོན་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དོན་དམ་གྱི་ངོ་
 བོ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་རང་སྒྲོང་དུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན། དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་ནས་
 འཆོལ། དེ་བས་ན་གཞུང་འདིས་ཀུན་རྫོབ་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་བ་མེད། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་
 ཆོགས་སུ་སྒྲོང་བ་འདི་ཡང་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་ལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་མི་
 རུང་། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཤེས་
 ཤིང་གོམས་པས་འཁོར་བ་འཛིག་ཅིང་། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་ཤེས་ཤིང་གོམས་པས། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་རུས་
 བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེལ་རུས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བས་ལ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 མདོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་སྒྲོང་པ་འདི་ནི། ཉོན་མོངས་
 པ་དང་ལས་ལས་བྱུང་ལ། ལས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་ནི་བག་ཆགས་དག་གིས་
 བསགས་ཤིང་གང་བའི་ཆ་ནས་སེམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་སྒྲོང་བའི་ཆ་ནས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་
 ཞེས་བྱའོ། །བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་བདེ་བ་སྟེ། དག་བ་ཡིན་ལ། བདེ་ཁིང་དག་བའི་སེམས་
 འོད་གསལ་བ་ནི་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཞི་བ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་
 རྫོངས་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྫོངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པས་ནི། གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་ཅིང་། མདོན་དུ་བྱེད་པར་

འགྱུར་རོ། །འདིར་བག་ཆགས་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་བོན་དང་གནས་ངན་ལེན་ནོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་
གཉིས་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་
རྫོང་གི་སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་ནང་གི་དང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཕྱིའི་
རྟེན་འབྲེལ་མཆེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་སོ། །འདིར་བག་ཆགས་དང་། ས་བོན་ནི་སེམས་ཅམ་པ་
འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེན། ས་བོན་ནི་སྒྲུང་བྱ་དེ་དང་དེའི་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མ་
སྒྲུང་བའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་ནི་སྒྲོན་བྱ་བ་དེ་
དང་དེ་བྱས་པའི་བྱན་སྒྲུང་སྒྲུར་ཡང་སེམས་ལ་ཤར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དང་ས་བོན་ཞེས་
བྱ་བ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བྱ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དེ་འབྲིས་ཤིང་
གོམས་པར་བྱས་པས། གོམས་པ་བོའི་སྒོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲིས་ནས་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པའི་
གོ་སྐབས་མི་རྟོག་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲོང་བ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་
ལ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་།
མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོག་རོན་དམ་པའི་བྱང་
སེམས་དེའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གྲུང་
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བུས་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཆེ་ནི་མིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་
སྒྲོང་བ་ཉིད་རོན་དམ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ན། སྒྲོས་པའི་མཐའ་སྒྲ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཐ་
སྙད་འདོགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བར་དུ་བདག་སྒྲོག་པའི་དང་། ཐ་མ་ལྟ་བ་ཀུན་སྒྲོག་གིའོ། །ཐ་
མ་དེ་ལ་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་ཀྱང་། ལྟ་བ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་པའི་
ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་
ཡོད། །དེ་ཆེ་ང་ལ་སྒྲོན་ནི་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུས་སུ་གང་དག་གང་ཟག་དང་། ཆོས་རང་གི་ངོ་བོས་
སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་སྒྲོན་པ་མིན་ཏེ།
གང་ཟག་གི་བདག་དུ་སྒྲོངས་པས། སྒྲུས་སུ་དེ་དག་འགྲོ་བྱུག་གིས་པའི་བཅོན་རར་ནི་འཁོར་བར་

འགྱུར་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་སེམས་དེ་སྒྲིམ་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ན། གཞན་དོན་
 རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ། ཞེན། མིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་
 བོ་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲིམ་པར་བྱས་ནས་གཞན་གྱིས་དོན་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་བར་གེ་ཚམ་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཇེ་ཉི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་བསྒྲིམ་དགོས་
 བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་བྱས་པར། སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིམས་ན་ཆད་པའི་
 མྱང་འདས་གྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དམན་པའི་མྱང་འདས་གཉིས་
 གྱིས་དེའི་གོ་མི་ཆོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་
 དགོས་པར་བསྟན། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོང་དགོས་པར་བསྟན། སྟོང་ཇེ་ཅན་གཞན་དོན་
 ལ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤར་ཕན་བྲགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 བྱས་པ་བཟོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤར་གཞོད་པ་བྱས་པའི་འགྲོད་ཆངས་སུ་གཞན་ལ་བདེ་
 བ་སྟེར་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེ་སྟུག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་
 བདག་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་ཕ་དང་མ་དང་ནི་གཉིན་བཤེས་སུ་གྱུར་པས་ཕན་པ་བྱས་པར་
 གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི་བྱས་པ་བཟོ་བར་འགྱུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སྒྲིད་པའི་བཙོན་རར་སེམས་ཅན་ནི། །ཉོན་མོངས་མེ་ཡིས་གདུངས་རྣམས་ལ། །བདག་གིས་
 གཞོད་པ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་བྱིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བདེ་བ་
 སྒྱུན་པར་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 བདེ་འགྲོའི་འདོད་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ཕན་པ་དང་གཞོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེ་བར་

ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གོ་འཕང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་རྟོན་པར་འགྱུར་ན། ལྷ་དང་མིའི་ཡོངས་སྤྱོད་གང་། ཆོངས་པ་དང་།
 དབང་པོ་དང་། དྲག་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་བས་རྟེན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཅི་མ་
 ཞིག་གིས་མ་བྱངས་པ་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འདིར་འགའ་ཡང་མེད་པ་ལ་མཚར་དུ་ཅི་བ་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་
 སུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་
 ལ་གཞོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་ཡང་བཀའ་སྒྲོམ་དང་། ཕན་ཚུན་རྟེན་པ་དང་།
 གཟིར་བ་ཡིས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་སྒྲོག་པར་དགའ་ཞིང་ཟད་པ་མེད་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ལ་
 གཞོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། བདེ་འགྲོ་དང་ནི་ངན་འགྲོ་དག་སེམས་ཅན་དག་ལ་
 ཕན་གཞོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་
 རང་གི་ལུས་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་བ། །
 དུག་བཞིན་འབད་བས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ནི་ཆགས་བྲལ་བས། །བྱང་ཆུབ་དམན་པ་ཐོབ་མིན་ནམ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་
 བས། །ཚྗགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །ཅིས་པའོ། །དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཕན་
 དང་མི་ཕན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དཔྱད་པ་ནི། དེ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་ནི། །རང་དོན་
 ཆགས་ཤིང་རི་ལྟར་གནས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། སྤྱོད་རྗེས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་ལས་བྱུང་བའི་ཚྗགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་རྣམས་སྒྲོམ་
 པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྗེའི་སྤྱོད་པོ་ཅན་བསྒྲོམས་པས་གཞན་ཕན་གྱི་
 སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་བྱེད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དོར་
 བས་ཀྱང་མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བས་འདི་ནི་

བསྟགས་པར་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུས་དང་ནོར་རྣམས་སེམས་ཅན་
 ལ་བྱིན་པ་དོ་མཚར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་ལྟགས་
 མཚོག་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་སྒྲོང་པ་འདི་ཤེས་ནས་ལས་དང་
 འབྲས་ལུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་དོ་མཚར་བས་ཀྱང་དོ་མཚར་བ་དང་། མྱད་དུ་བྱུང་བས་
 ཀྱང་ཆེས་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོང་པ་མི་འགལ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དོན་དམ་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་འདི་ནི་
 དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འདིར་བསྟན་ཚུལ་ཡང་འདིའི་ཕྱོག་ཆ་ཁོ་
 ན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་ལུའི་གཙོ་བོའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་དུ་འཆད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེའི་བསྟན་བྱར་མ་བཤད་ན། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱང་
 བ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས་ཆད་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པར་བསྟན་པ་དང་།
 དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་
 སྐྱབས་པའི་བསམ་པ་ཅན་སྒྲོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་དག་སྤྱིད་པའི་འདམ་དུ་སྐྱེས་
 ཀྱང་ཆུའི་བདྲའི་འདབ་མ་ཆུའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་བཞིན་དུ། སྤྱིད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པས་
 གོས་པ་མེད་དེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་
 ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་དང་། བུམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྟེགས་མོད་ཀྱི། དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིང་རྗེས་སྒྲོན་པར་གྱུར་ཅིང་སྒྲིང་རྗེས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལུམ་གྱི་ལུམས་སུ་
 གཤེགས་པ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། རོལ་ཅེད་མཛད་པ་དང་། ཁབ་ནས་བྱུང་བ་དང་།
 དཀའ་བ་སྒྱུད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་མཛད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་སྡེ་འཛམས་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷའི་གནས་རྣམས་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 བྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་།
 ཁབ་འཇུག་དང་། དྲག་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་སུ་སྐྱུལ་པར་མཛད་ནས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་
 སྒྲོར་བ་ཡིས་སྤྱིད་པར་གར་མཛད་དོ། །སྤྲུལ་གིས་ན། སྤྲུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་

གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་གྱུས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲམས་པས་མཐར་ཐུག་
 གི་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་ནུས་ཏེ། ལྷག་མེད་གྱི་མུང་འདས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་བཞི་སྟེ།
 དེ་མུང་འདས་གོ་ཆོད་པོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་
 པ་བསྟན། དེར་ཞུགས་ནས་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བཤད་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི་དམན་པའི་མུང་འདས་ཞེས་ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེར་
 གསུངས་པ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགོངས་གཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ནི་སྤྱིད་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོབ་རྒྱམས་ལ་ངལ་
 བསོ་བའི་དོན་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི་རི་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་གྱིས་མ་བསྐྱལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལུས་
 གྱི་དངོས་པོ་ཅན་དེ་ཉིད་འཛིན་གྱིས་སྟོས་པས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུག་པ་དེ་དག།
 ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་བསྐྱལ་བ་ན་སྣ་ཆོགས་པའི་གཞུགས་གྱིས་
 བྱི་བྱང་རྒྱབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་། བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཞུང་འདིས་དམན་པའི་མུང་འདས་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་སྤྱིད་
 པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ལས་གཉིས་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་
 པའི་བྱིར། བག་ཆགས་དེ་ལ་ས་བོན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ས་བོན་དེའི་
 དངོས་པོ་ཆོགས་པས་ནི་སྤྱིད་པའི་སྒྱ་གུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔལ་དང་། ལྷག་མེད་དུ་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་རྒྱམས་སྤྱིད་པར་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ནི་བག་ཆགས་དེ་ཡིན་པར་རྟོ་མོ་དཔལ་བྱེད་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 སོ། །བཞི་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཁོ་ན་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱ་གཙོ་བོ་དང་། ལྷག་
 མེད་གྱི་མུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ལམ་དེ་ལ་སྐྱོབ་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་རབ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཁོ་ན་མི་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལན་ལ། གདུལ་
 བྱའི་བསམ་པ་སོ་སོ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་གྱི་རྒྱམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་པར་བསྟན། དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་གཅིག་པར་བསྟན། ས་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་

ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་བསྟན། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་ས་པས་ཆད་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། འཇིག་རྟེན་
 ཏུ་ནི་ཐབས་མང་པོ་དང་། སྟོན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏོ། །སེམས་ཅན་སོ་སོའི་
 བསམ་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་ལར་
 ཟབ་པ་དང་། ལ་ལར་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ལ་ལར་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སོགས་ཐ་
 དད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་དང་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གཟུངས་རྣམས་དང་ནི་ས་རྣམས་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་དོན་
 དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆར་ཀྱན་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་རྟག་
 པར་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 རྩོད་པར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་སྟོན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་མི་
 མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་ས་པས་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པར་
 བསྟན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་བསྐླལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གོམས་པར་བྱས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མདོན་དུ་མཛད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདིར་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པས་སོ། །བཞི་
 པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྟན་པ་བརྟོགས་པ་བརྟོག་ནས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟོད་པ་དང་། དེའི་
 དགོ་བ་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཕྲོ་བར་རུས་པའི་བསྟན་པ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོར་འཇོག་པའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བསྟན་པ། རང་བཞུག་གྱི་དོན་གཉིས་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བསྟན་པ། བསྟོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བའི་
 བསྟན་པ། རོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་བསྟན་པ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་

རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རོ་དང་གཅིག་
 ཏུ་འབྲེས་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་མང་པོའི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་བ་དེ། དགོས་པ་བདག་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གང་འབྲུངས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་གདུང་འཆོབ་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །སྤྱིང་པ་གསུམ་ན་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་
 ཅི་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་འོས་སོ། །དགོས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ནི་འཆོབ་
 པའི་དོན་དུ་འཛིག་རྟེན་འབྲེན་པ་དེ་དག་དུས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཡིན་པར་བཤད་
 པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡིད་མཉམ་པར་གཞག་པས། ལུས་ངག་གི་འབད་བ་ཡིས་དོན་དམ་པ་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྤྱིང་རྩེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་ནི། རང་དང་གཞན་
 གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྤྱིང་ཉིད་སྤྱིང་རྩེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་འདི་ལས་
 གཞན་སྤྱིང་པ་ན་སྟེ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་ནི་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མ་གཏོགས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 དེ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཐོབ་པ་དེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་ན་ནི། རམ་མཁའ་གང་བ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་
 བྱ་གང་ཞིག་སྤྱིང་ཅིག་ཙམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
 ནི་རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་བགྲངས་པར་མི་སྤྱོད་དེ་མི་རུས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་ནོར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གཅིག་སུ་སྟེ་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྲུང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱུན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་།
 འཕྲོག་པར་ཡང་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་པོའི་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པའི་
 ཕྱིར། དུག་པ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ཉིད་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩེ་ལྟར་འཁོར་བར་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་ནི་མི་གཡོ་བ་དེ་ལྟར། བྱིད་ཅག་གིས་ཀྱང་ངོ་

མཚར་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འབད་བར་གྱིས་ཤིག། །དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲིང་པོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་དང་།
 བཟང་པོ་སྒྲིང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟོར་བ་ནི། རྟེན་
 གཉིས་དབང་པོས་བསྟན་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་ཤོག། །ཐུ་ཞིག་ནི། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་བ་སྒྲོང་གི་
 རང་དུ་རུབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། རྒྱལ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ལྷ་སྐྱབ་བདག་གིས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་བྱས་ནས། བསྟོད་ནམས་མཚུངས་མེད་
 དེང་དུས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་
 རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་རབ་ཞི་
 བཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བཅུ་གཉིས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཙང་ནག་བས་ཆོག་དོན་གང་
 བཟང་དུ་བྲིས་པ་དང་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས། འདི་ནི་པ་ཆབ་ལོ་ཙྰ་བའི་འགྱུར་
 གྱི་སྟོང་ནས་བཤད་པའོ། །གཞན་འགྲེལ་བྱེད་ལ་མ་རྟེན་པ། །གཞུང་འདིའི་བཤད་པ་བེན་པར་
 བྱས། །འདི་དོན་གསལ་པོར་མ་སྦྱས་ན། །རང་བཟོའི་འཚང་འགའ་འདོན་མི་རུས། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་
 རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །གང་བསྟན་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དག །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་སུ་མཚོན་རུས་པ། །དེ་ཡང་
 བདག་གི་བསྟན་བྱུང་འགྱུར། །མང་ཐོས་ལང་ཆོའི་སྟེམས་པ་དང་། །གང་བྲལ་ཞི་བའི་བསྟན་ལ་
 ནི། །རབ་འབོད་སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་ཡིས། །འཚོ་འདོད་བྱེད་ཀྱིས་འདི་ཡོངས་ཤིག །ཞེ་མ་འཛིག་
 རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱི། །མཛའ་བོ་དང་ནི་མཚན་འཛིན་གྱི། །ཡིད་གྱི་ཤིང་རྟ་དེ་པོར་ལ། །ཆོས་
 དབྱེངས་ནགས་བྲོད་དེར་འབོད་ཅིག །ཅེས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བསྟེངས་པ་མེད་པའི་དགོ་སྟོང་
 དཔལ་ཤུག་མཚོག་ལྟན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས། གཙང་གཡས་རུ་སའི་ཐིག་ལེ་བྱུང་ཚང་
 གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་དབེན་གནས་དམ་པར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བཤེས་གཉིན་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནོ། ། །དགོའོ།

༣༣། །དུས་ལའོར་ནས་གསུངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གི་
རྣམ་གཞག་ལ་ཚུད་སྒྲིང་བཞུགས་སོ། །

༣༣༣། །ཞི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ། དཔལ་དུས་གི་ལའོར་ལའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲིང་བ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གི་སྒྲོལ་ཆེན་རྣམ་དབྱེ་ཞེས་བྱ་བ། དུས་གི་བྱེད་པོས་
གང་བརྩམས་པ། །དུས་མེད་ན་ནི་མི་འབྱུང་བྱིར། །དུས་གསུམ་དག་དང་བྱུང་འཇུག་པའི། །དུས་
ལའོར་སྒྲིལ་ཆོག་པ་ལུས་བྱེད་ལ། །ཕྱག་འཆལ་ནས་ནི་དུས་ལའོར་ལའི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་གི་རྣམ་
གཞག་པ། །མངོན་པའི་ཆོས་དང་མ་མཐུན་པས། །ལོག་པར་བཤད་ཟེར་དེ་སྒྲིང་བྱ། །གངས་ཅན་
འདི་ན་ཕྱིས་བྱོན་པའི། །མང་ཐོས་རྣམ་དབྱེད་འབྱོག་པོར་ནི། །འཇུག་ལ་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པའི། །
གྲགས་པ་གསལ་ལྡན་དག་ན་རེ། །ས་ཆེན་དུམ་སུ་བརྩུ་གཉིས་པར། །ལྷ་ལྷོའི་ཆོས་འཇུག་
གྲགས་པ་ཡིས། །དེ་འཇོམས་དེ་ཡི་བསྟན་པ་ནི། །ལོ་སྒྲིང་བརྒྱད་བརྒྱར་གནས་ཞེས་གྲགས། །སྒྲི་
མི་སྟན་དུ་ལྷ་ལྷོའི་ཆོས། །འཇུག་ན་མི་དག་བརྩུ་ཡོད་འགྱུར། །དྲག་པོའི་བསྟན་པ་དེར་གནས་
ན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྒྲོད་རུང་འགྱུར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ། །མངོན་པའི་གཞུང་དང་
མ་མཐུན་ཞིང་། །ཁུངས་བརྩན་འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ནི། །ཀྱན་དང་འགལ་བར་གྱུར་ཞེས་
སྒྲི། །འདི་ལ་ཐོག་མར་ལན་གདབ་པ། །དངོས་དང་རྣམ་གཞག་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་དངོས་
གི་མ་ངེས་དང་། །འདོད་ཐོག་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པའི་བྱིར། །དམ་བཅའ་བ་ལ་སུན་འབྱིན་པ། །
ལྟར་སྒྲིང་ཆར་བཅད་གནས་ཞེས་བྱ། །འདིར་བཤད་དུམ་སུ་བརྩུ་གཉིས་པ། །མངོན་པར་བཤད་
པའི་སྒྲི་མི་སྟན། །ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཐལ་མོད་གྱི། །དེ་མ་ཡིན་བྱིར་དེར་མི་ཐལ། །མངོན་པར་བཤད་
པའི་སྒྲི་མི་སྟན། །འདིར་བཤད་དུམ་སུ་བརྩུ་གཉིས་པར། །བྱེད་གྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་ལུས་ན། །སུན་
འབྱིན་སྒྲི་མ་འདོད་ཐོག་གོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་རྒྱས་བཤད་པ། །དོན་ཆེན་གསུམ་དང་ཚུད་སྒྲིང་
དང་། །འབྲོས་པའི་དོན་དང་རྣམ་ལྡེ་ཡིས། །ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་གསལ་པོར་འཆད། །དོན་ཆེན་

དང་པོ་ཐུན་མོང་གི། གཞུང་དུ་མི་འཐད་གང་བཤད་པ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུང་གིས་ནི། ཐུན་
 འབྱེན་རུས་པ་བསྟན་པའི་གཞུང་། ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལྷོག་གྱུར་པ། དམན་པའི་ལུང་གིས་ཐེག་
 ཆེན་གཞུང་། ཐུན་འབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་ཆོད་པ། ཡིད་རྟོན་བྱེད་པོ་སུ་ཞིག་འབྱུང་། རྟོན་ཆོན་
 གཉིས་པ་འཛིན་རྟེན་ན། ལྷན་སྐྱེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་སྟོ། གང་ཤར་དེ་ལ་དེར་སྒྲུང་
 དང་། མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས། རྟོན་སྒྲུང་ཚུལ་འགལ་གྱུར་པའི། འཛིན་
 རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན། འགལ་ལ་མི་འབྲུལ་ཁས་ལེན་ནམ། ཞེན་སེམས་ཅན་སོ་སོ་
 ཡི། འབྲུལ་སྒྲུང་གཅིག་ཏུ་གཞལ་མི་རུས། རྟོན་ཆོན་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ནས། སངས་
 རྒྱས་བར་གྱི་སྟོ་སྒྲུང་ཀུན། རང་རང་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་ན། འགལ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་མི་མཐུན་
 མེད། ཅོད་སྟོང་བྱེད་གྱིང་དབུས་མ་ནི། སྒྲི་མི་སྟན་གྱིང་མ་ཡིན་ན། ལྷོ་གྱིང་དབུས་མ་འཛམ་
 བྱ་གྱིང་། མིན་པར་ངེས་ཕྱིར་བྱོད་གཞུང་གི། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྒྲུངས་སོགས་བཤད་པ། འཛམ་
 བྱ་གྱིང་ན་མེད་འགྱུར་ཞིང་། འཛམ་བྱ་གྱིང་གི་རྣམ་གཞག་ཀུན། ལྷོ་གྱིང་དབུས་མར་
 མེད་འགྱུར་ཞེས། ཟེར་ན་མཛོན་པར་གང་བཤད་པའི། གྱིང་རྣམས་མཐའ་དག་འདིར་བཤད་
 པ། དེ་དེ་མིན་ཞིང་འདིར་བཤད་པ། དེ་ཡང་དེ་མིན་པར་འདོད་དོ། རང་རང་ལུང་ནས་གང་
 བཤད་པའི། རྣམ་གཞག་དེ་དག་རང་རང་གི། གྱིང་ན་ཡོད་དོ་རང་རང་གི། མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་
 འཆར་བཤད་བཞིན། བྱེད་གྱུང་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ཡི། འཛིན་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཆེ། རྩལ་ཐུན་བསགས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཁམས། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལས་ཉམས། དེ་
 མི་འདོད་ན་མཛོན་པ་ཡི། གཞུང་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། མཛོན་པས་གསང་བ་འདུས་པའི་
 ལུང་། ཐུན་དབྱུང་མི་རུས་ན་དེར་འདོད། ཡང་ནི་རྟོག་པས་འདིར་རྩད་པ། རིགས་སུ་མི་
 མཐུན་འགྲོ་བ་ལ། བྱི་རོལ་དངོས་གཅིག་དུ་མར་སྒྲུང་། རིགས་མཐུན་འགྲོ་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་།
 དུ་མར་སྒྲུང་བ་མེད་ཅེས་ཟེར། འདི་འདྲ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། དཔྱོད་ལྷན་སྒྲི་མིན་ཆོག་གཅིག་
 ལ། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་པའི། ཉེས་ཆེན་བརྒྱ་དག་འབབ་ཕྱིར་རོ། བྱི་དོན་རྣམ་
 མེད་རྗེན་ཆར་དུ། འཆར་འདོད་ཉན་ཐོས་སུ་སྟེགས་གྱི། གཞུང་ན་དོན་གཅིག་དུ་མར་ནི། སྒྲུང་
 པའི་ཆོད་མ་ཁས་མི་ལེན། རྣམ་བཅས་མདོ་སྟེ་པའི་གཞུང་ན། དུ་མར་སྒྲུང་བ་དང་རང་གི། གཞུང་

བའི་རྒྱུ་པ་ཉིད་མིན་གྱི། འོན་གཅིག་དངོས་སུ་སྤང་མི་འདོད། འདི་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་རང་ལ། །
 རྒྱུ་པ་གཏོད་བྱེད་རྩལ་ཕྱན་ནས། འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་གཟུང་བའི་ཡུལ། ཉིད་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་
 ཆད་མར། འདོད་ཀྱི་རྩ་ཡི་དངོས་གཅིག་ལ། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱུ་མ་བསྐྱད་པའི། འགོ་དུག་
 མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནི། རིགས་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་བ་མེད། བྱེ་བྲག་ཐེག་པ་ཆེར་ཞུགས་
 བས། བྱི་རོལ་དོན་གཅིག་གཟུང་ཡུལ་དུ། བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཁས་ལེན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པ་ལས་ཉམས། འདི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་དུ་མར་ནི། སྤང་བ་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡི། ཆོལ་དང་
 ལན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱུ་མ་བསྐྱད་པའི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ལ། །
 དོན་དང་བདག་ཏུ་གང་སྤང་བ། འདི་ལ་དེ་དེར་འདོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 བདེན། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་ངོར་ཡོད་པ། ཀྱན་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་བོ་ཞེས། ཟེར་ནས་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་སྤྱོད་པ། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་མ་ཡིན་ནམ། འབྲུམ་ཕྱག་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས། འཇུག་
 བྱེད་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི། ཆད་མ་རྟོད་པ་དཀའ་ཞེན། མངོན་པར་བཤད་ལའང་ཅི་མི་
 མཚུངས། ཆོས་ལས་དེ་ཡོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་གཞན་ལའང་ཅི་མི་མཚུངས། བསམ་
 པའི་དབང་གིས་མི་འགལ་ན། ཆངས་པའི་ཡུལ་ཆེན་ཅི་ཕྱིར་འགོག་ཟེར་མོད་གསལ་བར་གང་
 སྤང་བ། ཡོད་པར་ངེད་ཀྱིས་ཁས་མ་སྤངས། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡོད་པར། ཁས་སྤངས་སུ་
 སྤྱོད་པའི་གཞུང་། སྤྱོད་གསུམ་ཡུངས་འབྱུང་འཇུག་ལ་སོགས། མཐུ་ལྷན་རྒྱུ་མ་གྱི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་ངོར་མེད། ཟེར་བ་འདི་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན། ཁས་ལེན་ཆེས་
 པའི་རྒྱུ་ཐར་ཏེ། སྤྱོད་མ་མཐར་བའི་མིག་འབྲལ་ཡང་། མཐུ་ལྷན་རྒྱུ་མ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། སྤྱོད་
 བ་སྤྱོད་ཅི་ཡོད་པ་སོམས། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་འབྲལ་སྤང་དང་། སྤྱོད་མ་དྲི་ཟེར་གྱི་ཐེར་སོགས། །
 འདྲ་མཚུངས་སྤྱོད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི། ཆོས་ལུགས་ཀྱན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། རིགས་མཐུན་འགོ་
 ལ་དངོས་བོ་གཅིག་དུ་མར་སྤང་བ་མི་འཐད་ཅེས། ཟེར་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་བྱ་བ། བྱི་དོན་
 ཁས་ལེན་ཆེན་ཡང་། མི་ཡི་འགོ་བ་རྒྱུ་གསུམ་བོའི། དབྱ་གཉེན་བར་མའི་གཟུགས་གཅིག་
 ལ། ཡིད་འོང་མི་འོང་སོགས་གསུམ་དང་། ལུས་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཉེ་རིང་ནས། བཟུང་བའི་
 ཤེས་ལ་གསལ་མི་གསལ། སྤྱོད་ཆོག་འབྱུང་བར་གང་བཤད་དང་། འོ་ཤིང་སོགས་ཀྱི་ཁང་

བཟང་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་གཞལ་མེད་ཁང་། མ་དག་འཛིན་རྟེན་ཁམས་ཆེན་པོ། རྫོགས་
 སངས་རྒྱལ་ལ་དག་པར་སྤང་། མ་དག་པ་ཉིད་དེར་སྤང་ན། གནས་དང་ཡོ་བྱད་དག་པར་ནི། །
 དྱིན་བརྒྱབས་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། དེ་ལའང་མ་དག་དེར་སྤང་ན། དྱིན་བརྒྱབས་བྱས་པ་
 རོན་མེད་འགྱུར། མདོར་ན་རིགས་མཐུན་འགྲོ་བ་ལ། དངོས་གཅིག་དུ་མར་སྤང་མེད་ཅེས། །
 ཟེར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ནི། མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་གཏམ། གོ་བ་མེད་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་ཉམས། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། གཅིག་པོ་
 སངས་རྒྱལ་སེམས་ཅན་དང་། དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པོ་དང་། །
 ངན་སོང་བ་དང་མཐོ་རིས་དང་། ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི། རྣམ་པར་སྤང་ཡིན་དེ་ལས་
 གཞན། དེ་དེའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་མེད། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཡང་རང་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཉིད་ཡིན་
 དེ་ལས་གཞན། ཀུན་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁས་མི་ལེན། དེ་ནས་
 འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ། འདིར་འབྱུང་གཞལ་བྱ་གནས་གསུམ་པོའི། རྣམ་གཞག་འཆད་
 པའི་སྐབས་དག་ཏུ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལུགས་གཞན་དང་། འགལ་བ་བརྗོད་རྣམས་འདིར་བསམ་
 བྱ། འོག་མའི་ལུང་གིས་གོང་མའི་གཞུང་། སུན་འབྱིན་ལུས་ན་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཐེག་པ་
 གསུམ་པོའི་གོ་རིམ་ཀུན། གཏིང་ནས་འབྲུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། མདོར་པའི་ལུང་དང་འདུལ་
 པའི་གཞུང་། ཆོད་མར་བཟུང་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞི། བྱུང་རྒྱལ་དང་ནི་རིག་བྱེད་བཞི། བྱུང་
 རྒྱལ་འདིར་བཤད་མི་འཐད་ཅེས། ཟེར་དང་ཀུན་ལ་མ་གྲགས་པས། བཀའ་བསྐྱེད་རིམ་པ་མི་
 འཐད་སོགས། གང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་དོར། དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་མ་དག་པའི། ལུང་
 འདྲན་པ་ནི་གོགས་བྱེད་ཅམ། ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆོད་མ་ནི། མིན་པར་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་
 གསུངས། བྱུང་པར་འོག་མའི་ལུང་གིས་ནི། དེ་འགལ་གོང་མའི་ལུང་དོན་ལ། གོགས་བྱེད་
 ཅམ་དུའང་མི་རུང་སྟེ། གོང་མས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཕྱིར། དེས་པའི་དོན་དང་དྲང་དོན་གྱི། དུས་
 འཁོར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པས། བཞི་ཆོན་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི། ཞལ་ལས་གསུངས་པ་འགོག་མི་
 ལུས། དེས་པའི་དོན་གྱི་དུས་འཁོར་ལ། ཐོག་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དྲང་དོན་གཞུགས་
 སྐྱེད་དུས་འཁོར་གྱི། ཞལ་ལས་མ་བྱུང་ཆོས་འགའ་མེད། དུས་འདིར་སྐྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན། །

འོག་མའི་གྲུབ་མཐར་འདྲེན་བྱེད་ཅིང་། །གྲུབ་མཐར་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ལས། །ཉམས་པའི་ཕྱོགས་
 ཙམ་བཞེད་པར་བྱ། །རྩལ་ཕྱན་བསགས་པའི་རི་རབ་སོགས། །མཐོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚད་མར་
 འདོད། །འདི་ནི་བྱེ་སྒྲུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི། །གཞུང་ཡིན་དེ་ལས་གོང་ན་མེད། །སྟེགས་པས་དམ་པའི་
 བདག་གི་ནི། །དོས་བཟུང་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི། །ང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷའོ་ཞེས། །བདག་ཏུ་
 མྱོངས་པ་མུ་སྟེགས་གཞུང་། །དངོས་གཅིག་རིགས་དྲུག་འགྲོ་བ་ལ། །སྤང་ཚུལ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 ཞེས། །གཟུང་དོན་ཁས་ལེན་མདོ་སྟེ་པའི། །གཞུང་ཡིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་མེད། །དབང་ཡིད་
 མདོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས། །ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་ཞེས་པ། །མདོ་སྟེ་སྒྲུ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། །
 ཉམས་པར་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བཤད། །སྟེགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི། །ཚད་མ་འཐད་པར་
 མི་བཞེད་ཕྱིར། །རྣམ་ཤེས་ཚད་མ་སེམས་ཙམ་པའི། །གཞུང་ལས་གོང་དུ་འཕགས་པ་མེད། །
 །གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་དོན་ལྡེ་པོ། །རིག་པའི་མདོན་སུམ་ཚད་མ་ནི། །ཁས་བླངས་ཕྱིར་ན་སེམས་
 ཙམ་པའི། །གཞུང་ཡང་དེ་བཞིན་འཆད་མ་ཤེས། །གང་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤང་བ། །དེ་དེ་
 །གཟུགས་སོགས་དངོས་ཡིན་ཞེས། །ཟེར་བ་བྱེ་བྲག་སྒྲུ་གཞུང་དུ། །རྣམ་པར་འབྱམས་པ་མ་ཡིན་
 བམ། །གསང་སྟེགས་སྤྱོད་སེམས་ཙམ་པའི། །ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་དོགས་མཐོང་ནས། །ཀུན་
 །གཞི་དང་ནི་རང་རིག་པའི། །ཡེ་ཤེས་འགོག་ལ་འབད་བྱེད་མོད། །སྟེགས་ཀྱི་དེས་དོན་མཐར་
 ཐུག་པ། །ལྷན་ཅིག་སྒྲུ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གཏིང་ནས་ཉམས། །རྩལ་
 ཕྱན་བསགས་ལས་མ་བྱུང་བའི། །ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཁས་ལེན་པ། །སྟེགས་དང་ཐལ་འགྱུར་
 ལུགས་ཡིན་ཞེས། །ཟེར་བ་གྲུབ་མཐར་ཀུན་ལས་ཉམས། །ཟླ་གྲགས་གཞུང་སྟོང་བྱེད་པོ་ཡི། །
 ངལ་བས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པར་ནི། །གང་བཤད་དང་དོན་ཡིན་ཟེར་བ། །དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལུང་
 ལས་ཉམས། །ཐལ་འགྱུར་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི། །དེས་དོན་གསང་སྟེགས་ལ་མེད་ཅེས། །
 ཟེར་བས་སྟེགས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་པོ། །ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྒྲགས། །དེ་ལྷ་ན་ནི་
 དེ་དང་དེ། །ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་སྟོས་ཅི་དགོས། །འབྲལ་དང་ཐུགས་ཀྱི་མ་རིག་པས། །བསྐྱད་
 པའི་འབྲལ་སྤང་ཁོ་ནར་ཐལ། །སྟེགས་སུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཡི། །རྣམ་དབྱེ་འབྲས་དོན་འདིར་
 བཤད་པ། །མ་རིག་གིས་བསྐྱད་རྣམ་ཤེས་ལ། །གང་སྤང་ཐམས་ཅད་འདིར་ཀུན་རྫོབ། །ཡིན་

མོད་ཐ་སྟོང་བྱེད་དུས་སུའང་། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས། །འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། །འཛིན་རྟེན་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི། །བདེན་པ་
 གཉིས་པོ་བསམ་པར་བྱ། །ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་བ། །དེ་དག་དེ་ཀྱན་འདིར་དོན་དམ། །ཡིན་
 བོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། །རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའི་དབྱེ་བས་གཉིས། །བསྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ལས་
 གྲུབ་ཕྱིར། །རྫོམ་ཚོད་དོན་དམ་ཉིད་སོང་མོད། །རྫོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་བའི། །ཡུལ་ནི་ཀྱན་
 རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །གསལ་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར། །འཆད་རྒྱས་ཕྱིར་དང་མ་རིག་པ།
 ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ་མིན་ཕྱིར་ཡང་། །ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ནར་འཆད་མི་རྒྱས། །བསྐྱེད་རིམ་ལས་དུ་འགོ་
 རྒྱུ་ཡང་། །རྫོགས་པ་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཆ་ནས་མ་ཡིན་སྤང་བྱའི་ཕྱིར། །གསལ་གྱུར་ཡེ་
 ཤེས་ཆ་ནས་སོ། །གང་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་འདིར་ནི། །རྣམ་ཤེས་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ། །གང་སྤང་དེ་
 ཤེས་ཉིད་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་ཆོས་སྤྱིད་མ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་
 དམ་པའི་དོན་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་རྣམ་ཤེས་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ། །
 རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཡི། །མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། །སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ཕྱིར་
 མངོན་སུམ་གྱི། །ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་མེད། །རྫོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་བ། །གཟུང་ཆ་
 གཞན་སེལ་ཉིད་དང་ནི། །འཛིན་ཆ་རྫོགས་ལས་མ་འདས་ཕྱིར། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་བདེན་
 པ། །དེ་ལྟ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། །གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་རིགས་པ་ཡང་། །འབྲུལ་དང་ལུགས་ཀྱི་མ་
 རིག་པས། །བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཞེན། །ཆོས་གང་གང་ལ་དེ་དེར་ནི། །ཞེན་པའི་ཆ་དེ་མ་རིག་
 པས། །བསྐྱེད་ཡིན་དེ་ལ་འབྲུལ་དང་ནི། །ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་འཆད་དེ། །ལྟན་སྟེན་རྫོགས་
 པས་དེར་ཞེན་པ། །ལུགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཉིད་དེ། །ཆོས་ཀྱན་རང་རང་ངོ་བོ་ཡིས། །སྟོང་པ་གཤེས་
 ཀྱི་གནས་རྒྱུ་དང་། །དེ་ཤེས་པ་ནི་ལྟན་སྟེན་གྱི། །སྟོངས་པའི་འགལ་བླ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་
 བསམ་རྫོགས་པས་དེ་དེར་ནི། །འབྲུལ་རྒྱ་གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བརྟགས་པའི། །ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཕྱིར། །ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་མི་ཐལ། །ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡང་དག་པའི། །ཁང་ཆེན་
 འཛིན་པའི་བསྟེགས་ཡིན་ཕྱིར། །བདེན་ཞེན་མིན་པའི་མཆོན་འཛིན་ཅི། །སྤང་བྱར་འདོད་པ་
 མིན་ཞེན། །བྱམས་པས་སྤང་གཉེན་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྫོགས་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱི་ཉིད་དུག་

ཏུ་སོང་བའི་དཔེས། །གསུངས་པའང་སྟོང་པར་ཞེན་པའི་སྒོ། །རྟོག་གུན་འབྱུང་བྱིར་ཆད་མིན་ན། །
 བྱིས་སྒོས་སྒོས་པའི་མཐའ་གུན་དང་། །བྲལ་བར་འཇལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་ལས། །གཞན་པ་གང་
 ཞེག་བཅའ་ཞེན། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞལ་བྱ་ལ། །ཆད་མར་བཤད་པ་གང་ནའང་མེད། །འཇུག་
 པའི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ། །ཅམ་གྱིས་ཆད་མར་བཤད་མོད་ཀྱང་། །འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་རང་མཆོན་
 བྱིར། །སྒྲི་དང་རྟོག་པས་དེ་མི་འཇལ། །ལྷགས་འདིར་གཞན་སེལ་མི་འཆད་ཅིང་། །འཆད་
 ཆེའང་བཏགས་པའི་ཡོད་ཉིད་བྱིར། །ཆད་མས་རྟོགས་དང་གཞལ་བྱར་ནི། །ཁས་ལེན་རུས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །རྟགས་ལ་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནི། །སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་གཟུང་རྣམ་དང་། །རང་གི་
 རོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལས། །མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད། །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་པའི། །
 མཛོན་སུམ་ཉིད་བྱིར་རྗེས་དཔག་མིན། །གཟུང་རྣམ་ཆད་མར་འཆད་པའི་ཆོ། །འཇུག་ཡུལ་ཉིད་
 ལ་གཞལ་བྱ་ཞེས། །བཏགས་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད། །གཞན་སེལ་གཞལ་བྱར་
 བཤད་པ་མེད། །རྗེས་དཔག་ཆད་མར་འགྲོ་བའི་ཚུལ། །མཛོན་སུམ་ལས་གཞན་མི་འཆད་ན། །
 རྟོག་གུར་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི། །རྟགས་དང་ཆད་མ་ཅི་ཞེན། །རིགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་
 བཅད་བྱལ་དུ། །འཇལ་བའི་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་ནི། །ཡོད་མིན་སྒྱི་མཆོན་ཆད་མ་ཡི། །འཇལ་
 ཚུལ་རིགས་པས་བཏགས་མི་བཟོད། །གཟུང་རྣམ་ཆད་མར་བཞག་པའི་ཆོ། །སྒྱི་མཆོན་གཞལ་
 བྱར་འཛིན་པ་ནི། །རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཆད་འབྲས་ཀྱི། །གནས་སྐབས་གང་དུ་འང་བཤད་པ་
 མེད། །སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི། །གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་
 ཆོ་སྒྲུབ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི། །ཤེས་ལ་གང་སྤང་མཛོན་གུར་དང་། །གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་རྟོག་གུར་རྣམ་གཉིས་སོ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་པའམ་མ་བརྟེན་ཀྱང་། །གཞན་གྱི་
 སེམས་རྒྱུད་སྤང་བ་ནི། །རང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བྱིར། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས། །
 རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་བ། །སྒྲོ་བུར་བྲི་མ་དང་བཅས་པའི། །དོར་ཡིན་རྗེས་སངས་རྒྱས་
 སྒྲོ་ཡི། །དོར་ནི་རྗེས་སངས་རྒྱས་མིན་མེད། །སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་ཞེན། །འོ་ན་སྟོད་
 ཀྱི་འཛིན་རྟེན་ཡང་། །རང་སྤང་ལ་མེད་གཞན་སྤང་ལ། །ཡོད་པས་འགལ་བ་མེད་ཅི་ན། །འོ་ན་
 བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་། །དེ་ལྟར་འཆད་རུས་མིན་པ་ཅི། །དེ་ལྟར་མགོ་མཚུངས་རྣལ་མའི་

ལན། །སྤྲུག་གི་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས། །ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས། །བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ་དེ་ཡི་ཚོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིན་འབྱུང་ཁམས་མི་ལེན། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་པའི། །
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པས་ན། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ། །བདེ་བ་ཆེན་པོར་རོ་ག་
 ཅིག་སྟོན། །ཅེས་དུས་ཀྱི་ལོར་ལོའི་འཛིན་ཏེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཚུངས་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་
 ལ་འཕྲོས་ནས་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་གཞུང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ། མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བའི་
 གཏམ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། ། །མཛྲ་ལོ། །

༡༡། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་བཤད་རིན་པོ་ཆའི་
གཏེར་མཛོད་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མེ། རོ་མཚར་མང་པོས་ཡ་མཚན་གྱུར་བྱོད་ཚོགས་སངས་རྒྱས་
མཛོད་པའི། །དགོངས་དང་དགོས་པའི་ཆེད་འགའ་གཞན་ཡོད་མིན་པར་ངེས་དེ་ནི། །བགྲང་
ཡས་འགོ་བའི་དོན་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར་ང་ཞེས་སྒྲིངས་འདི་ཡང་། །བྱོད་ཉིད་གཅིག་ལུས་རྗེས་གཟུང་
དན་ཕྱིར་གུས་པས་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །དེས་གསུངས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་གྱུར་ཞེས། །རྒྱལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱུད་གཞན་དུ་བསྐྱགས་པ། །གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་འདུས་པའི་མཚན། །དབང་
དང་བཤད་པས་མ་ཉམས་འཛིན་མཛོད་པོ། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་སྦྱངས་མཁས་ཀུན་རིང་ནས་
འདུན་མཛོད་འགོ་ཀུན་དང་གིས་ཀུན་ནས་དུལ་འགྱུར་གྱི་སྦྱབ་ཆོས་སྦྱོངས་ཞབས་ཀྱི་ཟབ་མོའི་
ཆོས་ཀུན་དར་མཛོད་པོ། །ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་གྱུར་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དགའ་མཆེད་པས་མཚོག་ཏུ་
དགའ་མཛོད་འཐོབ་པས་དགའ་བྲལ་དང་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པས་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་དགའི་དངོས་
གང་ལ། །གྲུབ་དང་མཁས་པའི་མཛོད་པ་བཟང་པོ་ཡིས་ནི་ལས་བཟང་པོ་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་
པོར་འདིས་མཛོད་འགྲན་སྒྲུབ་གཞན་དང་མི་མཉམ་ཕྱིན་ལས་བཟང་པོ་ཅན་བྱོད་ནི། །ཐེག་གསུམ་
འདུལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་བཙུན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་ལྟ་བུ་པས་གསུང་མཁས་ཉམས་ལེན་མང་
པོས་ཐུགས་རྒྱུད་བཟང་བྱོད་ཕྱག་གི་གནས་གྱུར་ཉིད་ལ་གུས་ཕྱག་འཆེལ། །དེ་ལས་རྒྱུད་པའི་
དབང་དང་གཞུང་བཤད་དང་། །གདམས་ངག་སྟོལ་མཛོད་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །
དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཞབས། །ཡབ་སྐུས་རྣམ་བཞིའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་ཕྱས་

ནས། །གསང་ཆེན་འདུས་པའི་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པའི་རིམ། །རྒྱད་པས་བཤད་དང་ཕྱིས་བྱོན་
 བྱིས་བཤད་པའི། །བྱད་པར་དབྱེ་བྱེད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ། །བདུན་ཕྲག་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་
 གང་སྒྱུར་བར་སྒོ། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་
 ལམ་མཆོག་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་བྲུང་བའི་གནས་ལ། སྤྲ་རབས་དང་།
 ཕྱིས་བྱོན་གྱི་སྟོལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཅེ་
 གཅིག་པ་འཆད་པ་འདི་ལ། རོན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།

སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ལའོར་གསུམ་བསྐྱོར་བའི་དགོངས་པ་ཤེས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་
 གནས་ལ་ཐག་ཆོད་དགོས་པར་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་རིམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་
 དུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་ཆོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 གསང་སྒྲགས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་དོན་གྱི་གནས་རྣམས་འབྲུལ་མེད་དུ་རོས་
 གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རེའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པས། འཛམ་བུའི་གླིང་
 འདིར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། རང་གི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་རིམ་པའི་དོན་མཐར་
 ཐུག་པ་དེ། རི་ལྟར་སྟོན་པའི་རིམ་ལ་དགོངས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཐོག་མར་འདི་སྐད་ཅིས།
 ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་ཐོབ། །སྤྱལ་
 བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་རུས་པས། །གཅིག་ཤུ་མི་སྤྲོ་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ། །ཞེས་རང་གིས་དོན་
 གང་ཞིག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཤེས་པར་མི་
 རུས་པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་བྱོང་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ན། འོད་གསལ་པའི་རིམ་
 པའམ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ཆོ། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབང་ལྷག་མི་མཛེད་གྱི་
 བདག་པོ་དང་། ཆགས་ཆེན་གྱི་དབང་ལྷག་བརྒྱ་བྱོན་གྱིས། ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་
 བ་བཏབ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རིམ་པ་གསུམ་བྱོན་ཏེ། ཐོག་མར་ལའོར་བ་ལ་
 རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། བར་དུ་ལའོར་
 བ་མི་སྒྲོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་ལའོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱོར་བ་

284

བཞིའི་ཆོས་ལའོར་གྱི་ཆོ། ལྷ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐུན་མོང་གི་འདུལ་བ་
 དང་། སྒྲོམ་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་
 དག་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅིན། སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་ནི།
 བྱང་པར་མང་པོ་དག་ཡོད་པར་འཆད་མི་རུས་ལ། ལྷ་སྒྲོམ་ལ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་གྱི་མིང་ཅན་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་ཇོགས་པར་བྱས་ནས། རྟོད་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་
 རྒྱུས་གྱི་བར་ན། ཉན་ཐོས་གཅིག་ལ་ལྷ་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་
 ལས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤེས་ནས། མཛོན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པ་དག་ཡོད་
 མོད། ཉན་ཐོས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས། དག་བཙུམ་པའི་བར་གྱི་སྤངས་པ་ཇི་སྟེད་པ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སམ། སངས་རྒྱུས་གྱི་སར་ཇོགས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་སོ་སོ་བ་དེའི་ཆོ། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་པའི་ཆ་ནས་སམ། ཇོགས་རིགས་
 གསུམ་པོ་སོ་སོའི་ལྷ་ག་ཆ་ནས། སྤངས་པ་དེ་ཇོགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས། རྣམ་པར་བརྟགས་
 པའི་ཆོན། བོད་ཕྱི་མ་དག་ནི་ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་གོང་མ་ནི་ལྷ་མ་
 ལྟར་བཞེད་དོ། །ཆོས་ལའོར་བར་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་རང་གཞིར་བྱས་གྱི་ལྷ་བའི་བྱང་པར་དང་།
 བྱང་སེམས་གཞིར་བྱས་གྱི་ལྷ་བའི་བྱང་པར་ལ་བརྟག་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱམས་
 པའི་ཆོས་གྱི་དགོངས་པས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་རང་དོན་དུ་གོམས་པར་
 བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། གཞན་དོན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ནི། ཡོད་པར་འཆད་དགོས་པ་དང་།
 བདག་མེད་དང་པོ་གཉིས་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མིང་ཆོག་གི་ཆོགས་ལ་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་
 གིས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་འཕགས་པས། ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་ཇོགས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཉར་
 ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་རང་སྟོང་དུ་མཐའ་མ་དབྱེད་ན། དེ་ལ་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཤེས་མི་
 རུས་པས་ན། ཉན་རང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟུས་པ་ཙམ་ཇོགས་པ་དང་། ཇོགས་ནས་བསྒྲོམ་
 པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། དེའི་ཆོ་རྒྱས་བསྟུས་གྱི་བྱང་པར་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་གི་གོང་མ་

ནི། སྒྲོས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པ་དང་། མཐའ་དག་བཀག་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། བོད་ཕྱི་མ་ནི། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་དུ་དགག་བྱ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་དོས་བཟུང་ནས། དེ་བཀག་པའི་མེད་པར་དགག་པ་གཅིག་ཕུ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་ལ་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡང་བཀག་ན། དེ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ནི། དངོས་བསྟན་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྒྲོམ་དོན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་མེད་པར་དགག་པའི་ཆ་དང་། ཡུལ་ཅན་གཤམ་རབ་རྟོག་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པ་དག་ལས། ཡུལ་གྱི་ཆ་དེ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མིང་གིས་བཏགས་ཀྱང་། མཐར་ཆེ་སྒྲིའི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མི་བཞག་ལ། ཡུལ་ཅན་ཐོས་བསམ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་དང་བཅས་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱན་ཀྱང་། སྒྲོམ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་མཆོན་ཉིད་པར་མི་བཞེད་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་དང་། ཐལ་རང་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཞོར་བའོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ། རྟོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལ་ལྟ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གྲངས་མེད་གསུམ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་སྒྲེལ་བས། ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ལ། ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་དེའི་དོས་འཛིན་དང་། རྟོགས་པའི་དོས་འཛིན་དང་རྟོགས་པའི་གཤམ་པས། ཡུལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཅུམ་ཞིག །སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཆད་པའི་ཆོ། དོ་རྗེ་ཐེག་པར་ཡང་གསུངས་མོད། མཉམ་གཞག་ཏུ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ། ལྟ་བུ་དེ་དང་བྱུང་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་ནི། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་གོང་མའི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི། ཕྱི་རབས་པ་དག་གི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ། ཤེར་མདོའི་དགོངས་དོན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ཕྱིར་བྱ་དངོས་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་བཅས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་

འགྲེལ་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་མཆོན་གསོལ་བ་དེའི་ནང་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ལེའུའི་ལུང་གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྟུ་བར་དངས་བ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ནས་
 འབྱུང་བའི་ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། རྩོམ་ཐེག་པའི་ལམ་སྟོལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་ནི། ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གོང་མ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་
 ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལྷ་བའི་ངོས་འཛིན་གཞན་དུ་དངས་ནས། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་སོ། །
 ཞེས་འཆད་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མའི་ལྷགས་སོ། །མཁས་པ་གཞན་དག་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་
 ཡེ་ཤེས། སྒྲགས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་
 པའི་ལྷགས་ཡིན་ཞེས། ལུང་གི་སྟེ་མར་བྲིས་པ་ནི། སྒྲིང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཏིང་མ་ཚུགས་པ་
 དང་། མཁས་པ་སྒྲ་མ་དག་ལ་ཟུར་བ་པ་ལས། དགོས་པ་གཞན་མེད་དོ། །ཡང་གཞན་དག་
 གསང་བ་འདུས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་དང་། འོད་གསལ་མེད་དགག་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། དགྲེས་
 པ་རྩོམ་ཀྱུང་གསུམ་མན་དག་དང་བཅས་པར། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པར་བཤད་པས་ན། གྲུབ་མཐའ་སེམས་ཙམ་པའོ། །ཞེས་བེར་བ་ནི། རྩོམ་བཅུན་
 གོང་མ་དག་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལྷགས་ཇི་སྟེད་པ། དབུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་དེར་བཀྲལ་བས་ན། སྒྲགས་ལྷགས་ལ་ཡང་། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སར་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་ལོངས་སྟོང་རྩོགས་སྒྲུའི་ངོས་འཛིན། ས་བཅུ་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསལ་དུ་བྱུང་ངོ་། །གལ་
 ཏེ་འོན། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པ། བར་བ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་
 འཁོར་དུ་བསྟུས་ནས། ཆོས་འཁོར་གསུམ་པའི་མཆོན་གཞི། རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་
 འདིའི་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་དེར་བསྟུས་པའི་དང་། འཁོར་
 ལོ་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་གནས་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ཆོས་འཁོར་
 གསུམ་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་རྣམས་སོ། །དང་བོ་ནི། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་
 དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པ་ལས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར།

རྣམ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་ཕྱག་ཆེན་པའི་ལྷགས། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ལ་འཆད་པ་དབུ་མ་
 རིགས་ཆོགས་པའི་ལྷགས་ཞེས་གསུངས་ངོ། །དེ་ལྟར་ངེས་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཆོས་ལའོར་གསུམ་པར་འཆད་པ་ནི། ཅུ་བའི་རྒྱད་
 བརྟགས་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་ཅུ་དེ་བས་སྟོད་པ་བསྟུས་པའི་སྟོན་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་
 ལྷག་གི། རྡོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་དག་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས། རང་བཟོ་ཉིད་དུ་
 བསམ་པར་མི་བྱ་ལ། དེའི་ཆོ། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་སྒྲ་བྱིར་འཆད་
 པའི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་ནི། བར་བྱིན་པས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ། སྒར་དྲུང་དོན་ཉིད་
 དུ་བསྟན་ནས། སྟོ་མ་བས་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱའི་དབུ་མ། ངེས་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་པའི་རིམ་པ་ལ་
 དགོངས་ནས། ཆོས་ལའོར་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་དང་། གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ། །གསང་
 རྟགས་སྒྲ་མེད་པས་ནི། མཉམ་གཞག་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ། བདག་དང་
 བདེན་པ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་སྒྲངས་པའི་བྱིར་དུ། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཆོ།
 སྟོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་འཆད་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་རྗེས་དབུ་མ་
 བསྟན་པར་བྱ། །ཅེས། གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མེད་འོད་དུ། རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་
 དོན་དམ་དུ། །ཡོད་པར་མ་ཁས་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་།
 ལའོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྒྲ་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
 རྗེས་སོ་བའི་ཆོ་གསུངས་པ་དང་། མན་ངག་པ་ཡལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་། སྟོ་མ་དངོས་གཞིའི་རྗེས་
 ལ་ངོ་སྟོད་འཆད་པ་ཡང་། གོ་རིམ་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཆོས་ལའོར་གསུམ་
 པར་འཆད་པ། ལམ་རིམ་གྱིས་པའི་ཆོ་སྟན་མོང་གི་ལམ་གང་ནས། རྟགས་ཀྱི་ལམ་གང་དུ་
 འཇུག་ཅེ་ན། གང་ནས་འཇུག་པ་ནི་ས་བརྩ་བའི་བར་དུ་ངེས་གཟུང་མི་རུས་ལ། གང་དུ་འཇུག་པ་
 ནི། རྒྱད་སྟེ་བཞི་པོ་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་། ཐོག་མར་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། དབང་
 མ་བསྐྱར་བ་ནི། གསང་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་མི་འཇུག་ལ། བསྐྱར་བ་ལ་ནི། སྟོ་གོན་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ནས་གཟུང་སྟེ། རི་སྒྲིད་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
 མ་སྟེས་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་ནི། ཆོགས་ལམ་དུ་འཇུག་ལ། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་ནས་ནི། རྟགས་ཀྱི་

སྟེ། མཚན་གཞི་མཚན་པར་བྱེད་པ་ནི། རྫོང་རྩེ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། རྫོང་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། རྒྱུ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་
 པར་འབྱུང་སྟེ། ཀོ་ཏ་པ་དང་སྤུ་ལུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་ལ། རྫོང་སྤུ་མ་གཞན་དག་ནི།
 སྤངས་རྟོགས་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་མང་པས་འབྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
 འདིར་བརྟག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། མིའི་ལུས་རྟེན་དུ་
 མཚུངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་དང་། ས་པ་ལ་ནི་རྫོང་རྩེ་གཞི་པའི་
 རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་དེར་རུང་ཡང་། ཉན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་ཟིན་པ་དག་ལ། རྒྱའི་བྱེད་པར་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །མིའི་ལུས་རྟེན་
 གཅིག་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྤྱིང་པོ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གྱི་བྱེད་པར། སྤང་བུ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་དོས་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་བྱེད་པར། རྟོགས་བུ་སྤྱིང་ཉིད་ལ་རང་
 མཚན་དང་སྒྲིབ་མཚན་གྱི་བྱེད་པར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ། ཡོངས་སྤྱད་དང་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་ཡན་ལག་
 བདུན་ལྟན་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་བྱེད་པར། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དུས་རིང་
 ཐུང་གི་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་འཆད་དོ། །མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱེད་སེམས་ས་བཙུ་བ་བ་གཞན་དོན་གྱི་
 གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་སྤངས་པ་ཞིག་ལྟགས་སྤྱིང་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་
 དེའི་ཆོ། དབང་བསྐྱར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་
 སོགས་ཀྱིས་མཚན་པའི། ས་བཙུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་རྣམས། རང་གིས་སྤྱར་ཐོབ་ཟིན་པའི་
 ས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བསྐྱར་ནས། མཛོད་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 པོའི་ས་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ནས་ནི། རྒྱགས་སུ་རྫོང་རྩེ་འཛིན་པའི་ས་ཞེས་དང་། ཡར་བྱིན་དུ་ཀྱན་ཏུ་
 འོད་གྱི་ས་ཞེས་མཚན་བཏགས་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་
 གྱི། གནས་ཆོད་ལ་སོ་སོར་མི་དབྱེ་མོད། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱེད་པར་ལས། རྫོང་རྩེ་ས་
 ཞེས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་མི་འདོགས་དང་། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སྤྱིར་རྣམ་པོ་ལ་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར། སངས་རྒྱས་དེ་ལ་རྫོང་རྩེ་སེམས་དཔལ་ཡང་མཚན་འདོགས་མི་འདོགས་
 གྱི་བྱེད་པར་རྣམས་འབྱུང་དོ། །འོ་ན། རྟོགས་བུ་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱང་དོན་གཅིག་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།

མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀ་ལས། ལྷོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་བྱེད་སྒྲུབ། རྟོགས་བྱ་ནི།
 ལྷགས་དང་པར་བྱིན་པའི་ཆོས་ལོའོར་གསུམ་པ་དག་ལས། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་
 པས། དོན་གཅིག་ལ། རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་། ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་དེ། དབུ་མ་ཐལ་རང་པ་དག་ནི། འདི་ལས་གཞན་པའི་ལྷོང་
 ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མི་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་ནི། རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 བཤད། དེའི་རྗེས་འབྲང་བོད་བྱི་མ་དག་ལ་ནི། རྟོགས་བྱ་དངོས་སུ་འཆད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་
 མ་མཆིས་སོ། །སྐབས་འདིར་བོད་བྱི་མ་དག་དོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་
 ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་དབུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ལ། ལུ་ཐག་ཆོད་པར་སྦྱངས་པ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཞེས་འཆད་ལ་
 དེ་ལྟར་འཆད་པ་བོ་ལ་སྤང་སྦྱས་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སྦྱོས་དབུངས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཕྱོར་
 ཆས་སུ་བྱེད་པ་དག་སྤང་རོ། །འདི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་སྦྱངས་
 པ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་མེད་མི་རུང་དུ་མི་དགོས་པ་དང་། ལྷ་བ་ལ་ལུ་ཐག་ཆོད་པའི་སྟོན་འགྲོ་མེད་མི་
 རུང་དུ་མི་དགོས་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ལ་དེར་སྦྱངས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་གནོད་པ་མི་སྦྱེལ་ཡང་།
 མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་སྟོབ་མ་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཆོ་ཉིད་ནས།
 ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་ཆ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་།
 དེ་ལྟར་སྦྱངས་པ་སྟོན་སོང་ཞིག་ལྷགས་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་སྦྱོས་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི།
 སྟོབ་མ་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཆོ་ག་ལོགས་སུ་བྱ་མི་དགོས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོན་ཏན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྦྱིར་ལྷ་བ་ལ་སྦྱོ་འདོགས་ཆོད་པ་སྟོན་དུ་སོང་ན། སྦྱོ་སྦྱར་གྱི་མཐའ་སེལ་བ་ལ་ཡན་
 འདོགས་ཀྱང་། གསང་ལྷགས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དུ་མེད་མི་རུང་མ་ཡིན་པར་བསྟན། སྦྱིར།
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྷ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་དེ། གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ན། ལྷགས་ལ་མ་ཞུགས་གོང་དུ་དེ་ལྟར་སྦྱངས་པ་
 སྟོན་དུ་གཏོང་བ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསང་ལྷགས་ལ་ངས་པར་དགོས་པའི་
 ཉམས་སྦྱང་གི་ལྷ་བ་ནི། ལྷགས་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྟོ། དབང་དང་བྱིན་བརྒྱབས་གྱིས་

བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི། རྟོག་པ་ཉིད་
 ལས་མ་འདས་པས། དུག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོ་སྒྱར་
 སེལ་བྱེད་གྱི་ཐོས་བསམ་པའི་རིགས་པ་ཡང་། རི་སྐད་དུ། ཕྱི་ནས་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས།
 མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བུ་ལས་བཞེངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཆོ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་དབའི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ཡང་དབང་དང་ཕྱིན་
 བརྒྱབས་ལས་བསྐྱེད་དགོས་གྱི། ཐོས་བསམ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཞེ་མི་རྣམ་པ་བདེ་
 ཆེན་པོ། །དབང་ལས་ཡང་དག་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཕྱིན་རྒྱབས་རིམ་པའི་ཕྱིར། །
 ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིར་མི་འཐད་
 པ་དང་། བྱད་པར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་འཇུག་བཞི་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མ་ཞོར་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མེད་པར་དགག་པ་
 ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། དེ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་མི་སྤྲིད་ཅིང་། ཐ་སྙད་གྱི་ཆོ། རྟོགས་བྱེད་དུ་
 བཏགས་པ་དེ་ཡང་། ཐོས་བསམ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ལས་མ་འདས་པས་ན། རྟོག་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིར་མེད་མི་རུང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྟོན་འགྲོ་
 ཡེ་ཤེས་ཆོགས་སོག་དང་། མཇུག་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ། རང་
 སྟོང་ཉིད་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་རང་བཞིན་ལྟར་སྐྱེས་ལ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དུ།
 སྟོས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་མི་འགོག་པས། འགོག་དགོས་ཀྱི་སྟོས་པ་མི་ཞེགས་པ་དང་། བྱེ་
 བྱག་ཏུ་འཇིག་ལྟ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཕྱིན་ཀུན་གྱི་ཅོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དེ། བསྐྱེད་རིམ་
 ཀྱི་ཆོ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་གཞིར་ཁས་སྤངས་པས་ན། གྲོལ་བ་བོའི་བདག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་།
 མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་བཀག་ན་ནི། ཆོད་པའི་མཐའ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་གཞན་དག་གིས་ཁས་
 སྤངས་ལ། དེ་དག་གིས་མི་ཞེགས་ན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་མཚན་ཉིད་ཅན། རྣལ་
 འབྱོར་པ་སྤེལ་ཡང་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་བྱེ་བས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་

ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། དབུ་མ་ཆོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 རིམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྟོན་པས། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོའི་
 མདོར། ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་ཚུལ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཆོ། དང་པོར་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་
 པ་དང་། བར་དུ་ལྷ་བས་སྒྲིན་པ་དང་། ཐམ་མར་ངེས་པའི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་
 དྲི་མ་སྦྱོང་ཚུལ་རིམ་ཅན་པར་བཤད་པ་དེའི་ལྟར་ན། ཆོས་འདུལ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་འོ། །བར་དུ་སྒྲིན་བྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟེ། གསུམ་ཆོན་
 གསུམ་མོ། །ཐམ་མར་རྟོགས་བྱའི་ངེས་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དང་། བདེ་སྦྱང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ངེས་དོན་ནི། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་
 དུ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལ་དང་། ཐེག་པ་སྣ་
 ཆོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞེ་
 དང་། རང་སྦྱོང་གི་ལྷ་བ་དང་། གཞན་སྦྱོང་གི་ལྷ་བ་དང་། གསུམ་གྱི་སྟོན་པས། ཆོས་འཁོར་རིམ་
 ཅན་པར་སྟོན་པ་དེའི་ལྟར་ན། འདིར་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་། གསུམ་གསུམ་དུ་
 ཆོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་དང་། ལྷ་བ་གསུམ་ཀ་
 དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་ལ་ཡང་གསུམ་ཀ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལ་ཡང་གསུམ་ཀ་ཆོང་བའི་བྱིར་ཏེ།
 གསང་སྤྲུགས་ལ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་
 དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་པའི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་ན། གདུལ་བྱ་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོན་པ། འོན་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གསུམ་པའི་ཆོ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་
 པས། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སྦྱོང་གི་ལྷ་བར་སྟོན་
 པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་འདོད་ལྟ་བུ་ལ། དམ་ཆོས་
 བརྒྱ་དཀར་པོ་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་
 པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་ཆོས་འདས་ཐོབ་འདུ་
 ཤེས་ཅན། །དེ་དག་སྤྱིར་འཛིན་ལས་བསྒྲོག་ནས། ཐེག་པ་མཆོག་ཏུ་སྒྲིན་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་

མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ། དེའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ན། ཕྱིར་མི་སྟོན་པའི་འཁོར་
ལོའི་གཏམ་གྱིས། རང་བཞིན་སྣ་ཆོག་ས་གྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས། དེ་བཞིན་གསེག་ས་
པའི་སྟོན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་པར་སྒྲུབ་ལ། སྟོན་
ཡུལ་དེའི་ངོས་འཛིན་ཡང་། བདེ་གསེག་ས་སྟོང་པོའི་གནས་སྐབས་ལས་ཕྱེ་བའི་དོ་རྩེ་བདུན་པོ་
དག་གོ། །འདིར། ལུང་སྟོན་ཞེས་པ། བོད་སྣ་མ་དག་ས་བརྒྱད་པར། དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་
འཕྱོང་ཞེས་འཆད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་
པའི་ཐོག་མ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དེས་ཉོན་ཡིད་སྒྲུངས་པས་ན་ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་མི་འཇུག་ལ། འཇུག་པ་པོ་དང་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ཀ། །ཡིད་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་དུ་མཚུངས་པ་ལ་བསམས་པ་འདྲ་མོད། དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་
པ་མན་ཆད་དུ་དགོས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོག་ས་སོག་མ་བྱས་པར། ས་བརྒྱད་པར་འཇུག་མི་
རྣམས་པ་ནི་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པའི་སྟེ་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་ལ་བཤད་
ཀྱང་། འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཉམས་སུ་སྟོང་བྱའི་ལྷ་བ་ལ་གཞན་སྟོང་ཟབ་པ་ཅི་
ཞེན། དེ་ཟབ་པའི་ཚུལ་ནི། དཔུ་མ་ཐལ་རང་དུ་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་
སྟགས་པ་མཉམ་གཞག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོན་
ཉིད་ནས་བཤད་ཟིན་མཆིས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཕྱི་མ་པ་དག་ནི། ཁོ་རང་རྣམས་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་ངོས་
འཛིན། གཞན་སྟོང་གི་ཐ་ཤལ་ཞིག་ལ་བཤད་ནས། གཞན་སྟོང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་སྒྲུབ་པར་
ཟད་དོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི། སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་སྟོན་སྟོན་གསུམ་ལ་
འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཡང་། ཐོག་མར་འདུལ་བ་དང་། སྟོན་པ་ལ་དང་། བར་དུ་མདོན་པ་དང་།
ལྷ་བ་ལ་དང་། ཐ་མར་མདོ་སྟེ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ལྷག་པའི་
ཚུལ་བྱིས་ས་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ། སྟོབ་པའི་གོ་
རིམ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་མང་དུ་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་
ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག །དཔུ་མ་འཇུག་པའི་ལམ་འབྲང་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
འདྲན་པར་བྱེད་པའི་བོད་ཕྱི་མ་དག་གིས། གོང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པོའི་ཆོག་གི་གོ་

རིམ་དང་བརྗོད་བྱའི་དྲང་ངེས་ལ། གློ་སྤྱད་མང་པོ་དག་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པས་བསྐྱབས་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དབུ་མ་ཚོགས་གསུམ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུ་སྐྱབ་
ཞབས་ཀྱི་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། སྟོལ་འབྱེད་སོ་སོས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
འཕགས་པས་བསྟན་པ་ཡོངས་ཚྡོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི། ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་
གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་པའི་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཏམ་གྱི་ཚོགས་དང་། བར་དུ་
ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རིགས་པའི་ཚོགས་དང་། ཐ་མར་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་
སྤང་བའི་ངེས་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །གཏམ་གྱི་ཚོགས་ཐོག་མར་
གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་རྩ་བ་ལས། ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །
མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བརྒྱུག་ཟིན་གྱི། །རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་། །བརྒྱུག་པར་འབྱུར་བ་
ཉན་པར་བྱོས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱ་ནི། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་བཞེད་པར་འཕགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་
ཚོགས་སུ་གང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད། སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱར་མི་བཞེད་པ་
ཅི་ཞེན། དེ་འདྲ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་བྱར་ནི་ཆེན་པོ་སུས་ཀྱང་མི་བཞེད་མོད། སྟོར། མཉམ་
གཞག་རྩ་མི་སྒྲིམ་པར་འཆད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཐལ་རང་བས། དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་ཉིད་
དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། བསྟན་པ་ཡོངས་ཚྡོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་
ངེས་དོན་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲོར་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིམ་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་བསྟེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པ་ལྟས་གསུངས་པ་
དང་། དེ་ཉིད་ཐལ་རང་བས་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་དང་
པོར་བརྒྱུག་ །བར་དུ་བདག་ནི་བརྒྱུག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀྱང་བརྒྱུག་པ། །གང་གིས་
ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས། རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དེར་སྔགས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་མི་
གཏོགས་ཤིང་། བ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ནོ། །

རིམ་པ་འདི་ནི། རིགས་པའི་ཚོགས་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར། ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་ཡང་དག་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་གོ་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་ལ། རྩོགས་གཉིས་ལས། ཞི་འཚོ་ཡབ་
 སྐུ་ནི། ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་དྲུང་དེས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་
 ཉིད་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བཞེད་པ། རྒྱུན་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་འབྱུང་གིང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་
 བོ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་དེས་དོན་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་རྟོག་གི་འབར་བར་
 བཤད་དོ། །རང་རྒྱུད་པའི་རྩོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་། བར་དུ་བདག་བསྐྱོག་དང་། ཐ་མར་ལྟ་
 བ་ཀྱན་བསྐྱོག་གི་སྟོན་ཚུལ་རིམ་ཅན་པ་ཁོ་ནར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་དང་།
 རང་རྒྱུད་ཀྱིས། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ནི། བདེན་
 གཉིས་ལས་དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་བསལ། །ཞེས་རིགས་
 བས་བསྐྱབས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཡང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཡོད་མ་ཡིན་དུ་བཤད་
 ལ། རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཡུལ་མེད་པ་ལ་དགག་པའི་སྐྱེ། །སྦྱར་བ་འཐད་པ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་ལྟ་བ་ཀྱན་སྐྱོག་གི་རིམ་པ་ཐ་མར་འཆད་དོ། །དབུ་མ་གྲགས་སྟེ་སྦྱོང་བ་ནི། ཇི་
 སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་བསོད་
 བམས་མ་ཡིན་པ་དང་པོར་བསྐྱོག་པའི་ཚོས་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་ལྟན་སྐྱེས་
 ལ་གྲགས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་ཅིང་། མི་འབྱེད་པ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་
 རྣམས་ཁ་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བད་སྦྱོང་པ་རྣམས་ཐོག་མར་ནི། །ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་གྲོག་
 འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་འོག་ལྟ་བས་སྦྱོས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ། ཚོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱོས་པའི་ཚོགས་
 མཐའ་དག་དག་པའི་ཚེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱོས་པའི་ཚོགས་མཐའ་བཀག་པར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམས་དབྱུང་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་
 ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ། །གནས་རྟེན་མ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པས་སོ། །འོ་ན་ལྷགས་འདིར་བར་དུ་བདག་
 རྩོག་གི་འཁོར་ལོ་མི་བཞེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན། མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར་བཤད་

ཟིན་པ་ལས་དང་། ལྷ་བའི་ཐོག་མར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་དགོས་པ་ལས་དང་།
 གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱེད་པའི་
 མིང་ཅན་སྟོན་པ་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་ཅུང་དེ་བར་དུ་སྟོན་དགོས་པ་ལས་དང་། ལྷ་བ་ཀྱན་སྟོན་
 གི་སྐབས་སུ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ཐ་སྙད་ཤེས་དགོས་པའི་ཆོས་
 ཉན་པ་པོ་ལ། སྟོན་པའི་ཆོག་སྐབས་ཅུང་དེ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་
 སོ། །ཞེས་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐ་མར་ལྷ་བ་ཀྱན་སྟོན་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐ་སྙད་
 དུ་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི། རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་པོ་མི་
 གསུངས་བཞུགས། །ཞེས་དང་། ཆོག་སྐབས་ལ་དུ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི།
 ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད། ཆོས་འཁོར་དང་པོའི་ཉམས་
 ལེན་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་ནི། སྟོན་པ་མཐའ་དག་ཞེས་ཟིན་པ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། འཁོར་
 གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཟིན་པའི་གོ་བ་འཆད་ཚུལ་
 ལ། བོད་ཕྱི་མ་ནི། སྟོན་པ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་པོ། སྟོར་ཆད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། བདེན་
 པར་མེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་མོད་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་ཤེས་བྱ་རི་སྟོན་
 པ་ནི། གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་ལ། འཛིག་རྟེན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དོར་ཡོད་པ་ནི། སྤང་ཆ་མི་
 འདོར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བྱ་ཞེས། དཔུ་མ་པ་ལྟར་ན།
 ཐོག་མེད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལྟུལ་བར་བསྐྱེད་ཀྱང་། འཛིག་
 རྟེན་པ་ལྟར་ན་ལྟུལ་གྱི་ལྟུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ལ། མ་ལྟུལ་བར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །
 གལ་ཏེ། འོ་ན། རིགས་ཆོག་སྟོན་ལྷ་བ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཆད་པ་དེའི་ཆོ། མཉམ་
 གཞག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་དོས་མི་འཛིན་པའམ། འཛིན་ན་མཉམ་པར་འཛིག་ཚུལ་འདི་ལྷ་བྱ་
 ཞེས་འཆད་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་འཛིག་མཁན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། ཤིང་གཉིས་
 རྟེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེད་དཔེས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས། དཔུ་མ་ལྷ་བྱིད་ཀྱི་སྟོར་བའི་
 ཆོ། སྟོན་ཆོག་སྟོན་བྱུན་བྲལ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཞི་གནས་དང་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་
 བས། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་ནི། མེད་པར་དགག་པ་

གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་གྱི། ཤེས་བཟོད་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པར་ནི་མི་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དུག་
 ཅུ་བ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་དབྱེར་ཡོད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་དངོས་
 རྣམས་ལ། །གང་གིས་སྒྲིབ་པར་རྣམ་བཟླགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁུ་བས་དེ་ཡིས་ནི། །སྒྲིབ་ལས་བྱུང་
 བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། །འགྲེལ་པར་སྒྲ་བས། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱ་
 ཅེས་སོ། །ལྷང་སེམས་དང་པོའི་དངོས་རྒྱ་ནི། །འཇུག་སེམས་ཐ་མ་དང་། །འཕེན་པའི་དབང་
 ལས་ཏེ། ཆོས་མངོན་པར་འཆད་པའི་འགོག་སྒྲུ་མས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྷག་མ་རྣམས་
 གྱི་མཉམ་རྗེས་ལ་ཡང་སྒྱུར་ནས། །མཐར་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་ཞུགས་ནས།
 མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་ལས་ལྷང་བ་མི་སྤྲོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཤེས་བྱ་མཁུ་ཚུ་ལ་ནི་
 གང་ཆོ་སྒྲིབ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བརྒྱལ་ལན་དང་། །གཞན་སྤྱང་དུ་གཟུགས་
 སྒྲིབ་སྤྱང་བ་འཆར་ཚུ་ལ། །ཞི་སྒྲིབ་དཔག་བསམ་བྱེད་ལྷར་སོགས་དང་། །ཕྱིན་ལས་འབྱུང་ཚུ་ལ་ཡང་།
 རི་ལྷར་རྒྱ་མཁན་སྒྲིབ་སེམས་ཆེན་སོགས་དང་། །ས་བཅུ་བའི་མཉམ་གཞག་ལ་སྒྲིབ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་མི་
 འབྱེད་པའི་ཚུ་ལ་མདོ་ལས། རི་ལྷར་བར་སྤྱང་འཕུར་བའི་བྱ་ཡི་རྗེས། །ཡོད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྷར་ས་
 རྣམས་ལ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་བྱངས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོག་གི་ཚུ་ལ་དེ་
 ལྷར་བཤད་མ་ཐག་པ་ནི། །པ་ཆབ་ལོ་ཅུ་བའི་བཤད་སྒྲིབ་སྒྲ་མ་གོང་མ་ལས་བརྒྱད་པ་དེ་ཡིན་ལ།
 དུས་ཕྱིས། །ཀུན་ལ་ངེས་མེད་དུ་གྲགས་པ་དེ་ནི། །གངས་ཅན་པ་ཕྱི་མ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་
 འདི་སྒྲུ་མ་དུ། །སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲ་བས་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་སོག་གི་ཚུ་ལ། །དེ་ལྷར་འཆད་པ་དེས་ནི་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་སོག་ལ་བྱབ་པར་
 མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། །དེས་བཟོད་རྣམས་ཆོགས་སོག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་ཚུ་ལ་ལ། །ཐུན་
 མོང་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཅི་ཞེན། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ཐུན་མོང་ལ། །སྒྲིབ་བརྟན་པ་ནི།
 དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པར། །ས་བཅུ་པོ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཟོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་སོག་ཚུ་ལ་དང་། །རིགས་
 བས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུ་ལ་དང་། །མཉམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་སོགས་
 རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་དག་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་པས་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་ལྷར་ཁས་ལེན་པ། །དེ་ལ་དབྱུ་མ་བས་བཟོད་རྣམས་ཆོགས་སོག་གི་ཆོ།

སྤང་སྤང་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་།
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བྱེད་ནི། མཐོང་བ་ཡང་ལོག་ལས་འབྱེད་པར་འདྲ་ཞིང་། གཉིས་པོ་དེའི་
 རྩིས་འཇིན་ཡང་། འཕགས་པས། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཞུགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་ལས་
 འབྱེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་པས་ནི། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་དང་མ་བསྐྱད་པའི་མཐོང་བ་
 ཅུམ་གྱིས་འབྱེད་པས་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མཐུན་པར་མ་གྲགས་པའི་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པ་དང་།
 དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 དང་། ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་བདག་དང་། བདེན་པ་དང་། འབྲུལ་དུ་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་སྤང་
 གི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །འདིར་ཡང་། བདག་དང་བདེན་
 གྲུབ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པས་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་ཀྱན། འཕགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ནི། སྤང་བས་
 པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་མ་སྤངས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པས་གཞོད་པ་སེལ་མི་རུས། ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་མ་དག་གི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ། ལུགས་དེ་
 ལ་དཔུ་མ་པས་སྤང་སྤང་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། དཔུ་མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་དོར་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཐ་
 སྙད་ནི་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེན་པ་ཐད་སོར་འཇོག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་
 དབང་བཅོན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། སྤང་མ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བདེན་རྒྱུན་ལ་
 རིགས་པས་མི་དབྱེད་པར། བདེན་པར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཐད་སོར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྤྱིད་
 སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དཔུ་མ་པ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་བ་དང་། སྤང་ཚུལ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་འགལ་ལོ། །ཞེན། དེའི་ཆེ་ནི། ཐ་སྙད་
 ཕྱི་མ་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་།
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་མཐུན་པར་དཔུ་མའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་གཞི་གང་ཟག་གི་ཆོས་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་འཆར་ཚུལ་
 གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་པོའི་བྱེད་

པར་ཡང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཉམ་དང་། རོན་དམ་དུ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་བྱུང་པར་ལས་འབྱེད་ལ།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོག་པའི་ཆོ། སྤྲ་མ་དབང་བཅན་མོད། དེ་ལ་དབུ་མའི་ཐ་སྙད་ཅེས་ནི་
 མི་བྱ་ཉྱེ། མ་བརྟགས་གཅིག་ལུར་ཉམས་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར། གསང་སྤྲུགས་
 ལ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་དུ་ཡང་འཛོག་རྟེན་གྱི་ལུགས་འདི་ཐད་སོར་བཞག་པ་
 མི་སྤྱིད་དོ། །དབུ་མའི་ཐ་སྙད་ནི་གཉིས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་
 ཆོ། ལྟ་བུ་གུན་བསྒྲེག་གི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོགས་སོག་གི་ཆོ། དེ་ཡང་ཁས་མི་
 ལེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛོག་རྟེན་ལྟ་སྤྱོད་ལ་གྲགས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཡང་དག་གུན་
 རྫོབ་ཏུ་བཤད་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱིའི་ཁང་བཟངས་སུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐས་དང་།
 དབུ་མ་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་ཚོགས་གུན་བྱལ་ཉིད། རོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཁང་བཟངས་སུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོག་
 ལ་འཇུག་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ནི། འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་ཉིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བླངས་ན་མཚན་མར་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཚོགས་གཉིས་པོ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་
 པར་ནི། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ལས་ཡིན་ལ་དེའི་ཆེ་རྗེས་ཐོབ་ལ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་
 མདངས་མ་ཉམས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། མཉམ་གཞག་ལ་ཅིག་ཤོས་མི་དགོས་པ་ནི། གཉིས་སྤྱང་
 གི་འབྲུལ་པས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་འབྲུལ་
 པས་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་འདི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་འཛོག་
 རྟེན་ཁོ་ནའི་བདེན་པས་གང་བཞག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 དུ་བརྟུན་ལ། འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རང་ལ་བདེན་པ་དེ་ཡང་། མཐར་ནི་བརྟུན་
 བོ། །ཁྱེ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བདེན་བརྟུན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་ན། འབྲས་བུ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་
 འབྱུང་བ་ཅི་ཞེན། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར། སྤྱོད་
 དཔོན་འདིས་འཆད་པའི་བྱིར། འཆད་ཚུལ་འདི་ཡང་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་པའི་གསང་འདུས་སྤྱོད་
 གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོད་བྱི་མས་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་མཐར་བུག་གི་ཆོ།
 སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟུམ་དང་། རིགས་པས་དབྱུང་བའི་ཆོ། ཡོད་མ་ཡིན་དུ་འཛོག་པ་

དུས་མཉམ་དུ་ཁས་སྤངས་པས། སྤྱོད་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུ་ཐལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་
 པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས། སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་པས།
 ཆོས་སྤྱོད་ཞབས་ལ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་འཕངས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 རྒྱགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སོག་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་ནི། འཛིན་
 རྟེན་ལྷ་སྤྱོད་ལ་གྲགས་པའི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐད་སོར་འཛིན་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སོག་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱོད་ཞེན་མཐའ་དག་བཀག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཆོག་སོག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་ནས། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དབྱ་
 མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།
 གསང་བ་འདུས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་གཞིའི་ཆོ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མིང་དོན་
 གཉིས་ཀ་ཚད་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་སྤྱིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས། དབྱ་
 མ་ལ་འཇུག་པར། འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་
 མཛོད། ཅེས་གསུངས་སོ། འདིར་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མས། བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པར་
 འཛིན་པ་དེ་ལ། གོང་མ་གོང་མས་རྒྱུན་པར་འཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་ཡང་སྤྱོད་བྱིས། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཅེས་བཤད་ལ། བདེན་གཉིས་ལས་
 ཀྱང་། གཞན་གྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། ཉི་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། ཅེས་པའི་ལུང་
 ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་དོན་དེ་ནི། སྤྱི་ཙམ་ནས་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཅིང་། ལྷ་པར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་སྤྱོད་པས། དོན་དམ་དུ་སྤྱོད་བཏགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ལ། རྒྱགས་སུ་བརྒྱུན་པ་དང་། སྤྱོད་
 པོ་མེད་པར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །འཇུག་པར། ལུགས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛོད་པ་ནི།
 གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་དོན་དམ་ཉི་ཆོ་བ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ན། དེའི་འཛིན་
 རྟེན་ལ། རིགས་པས་དབྱུང་པར་སོང་། ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡོད་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྟེན་པས་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྒྱགས་པའི་བདག་
 དང་། སངས་རྒྱུས་པས་བརྒྱགས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་སུ། གང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་

བཞག་པ་དེ་ཡིན་ན། ལྷགས་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཤེས་བྱེད་ནི། གྲུབ་མཐའ་གང་དུ་
 ཡང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་འཛིན་བྱེད་ནི། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་བསྒྲིབས་པ་ལ་འཆད་
 དགོས་པ་དང་། གསང་སྒྲགས་པས་མེད་པར་དགག་པ་མཐའ་དག། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཆད་པ་ཡང་།
 རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པ་ལ་དགོངས་མོད། གཞན་དག་ན་རེ། སྒྲགས་པས་སྒྲིབ་པོ་མེད་
 པར་འཆད་པ་དེ་ནི། ཆད་སྟོང་ལ་དགོངས། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ། བོད་སྤྱི་མའི་རྗེས་འཇུག་དག་
 ཀྱང་། དབྱངས་སུ་ལེན་པ་དེ་ནི། རི་བོང་གི་བཅའ་ལྟར་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 མཐའ་དག་གཞོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་དེ། བོད་བྱི་མས་ནན་ཏན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པ་
 ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་ན་ཆད་སྟོང་དུ་འགྱུར་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་རོ། །བོད་བྱི་མས། སྒྲགས་ལྷགས་
 ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དག །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱིས་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་
 ཁས་སྐྱངས་པས། སྒྲགས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་སྤྲོད་འབྱེན་པར་བྱས་སོ། །སྒྲུབ་པ། ལ་རོལ་
 བྱིན་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། །ལྟ་སྒྲུབ་ཅོད་པ་ཀྱན་བྲལ་བ། །གསང་སྒྲགས་ཐབས་ཟབ་གཏིང་རིང་བར། །
 བཅུག་པས་བཅིངས་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །སྒྲགས་ཀྱི་དབུ་མ་བདུད་ཅི་ཡི། །འབྱུང་གནས་དཔག་
 བསམ་ལང་ཆོ་ཅན། །ལ་རོལ་བྱིན་པའི་འབྲིལ་ཤིང་གི་ །རྒྱན་མང་པོ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས། །ཞེས་
 སྒྲུབ་སོ། །གསུམ་པ། གསང་སྒྲགས་སྒྲིབ་དང་། བྱུང་པར་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་
 གནད་རྣམས་མ་འབྲུལ་བར་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།

སྒྲིབ་རྣམ་གཞག་བྱེད་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་། བྱེད་བྱ་སོ་སོའི་བྱེད་བྱ་ངེས་པར་བྱའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།

རང་གི་ལྷགས་གོང་མ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་། བོད་བྱི་མས་བརྟགས་པའི་མཐའ་ལ་
 དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བར་མཚན་གསོལ་བ་རྣམས་ལ། རྫོང་བྱེད་
 ཆོག་གི་དང་། བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །རྫོང་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ངེས་
 པའི་དོན་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེའི་ངོས་འཛིན་ནི།
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདི་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་སེའི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། གནས་
 སྐབས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཆོ། རྒྱུའི་དང་། ཐབས་ཀྱི་དང་། འབྲས་སུའི་རྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ནི། རི་མ་

དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་དང་འབྲལ་རུ་དྲོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ལམ་ཐབས་ཤེས་དང་དྲོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེས་སུ་རུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ས་ཐོབ་ནས་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན་དང་འདྲེས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ན། ཀྱན་
 བས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི། རྒྱ་དང་འབྲལ་དུ་རུང་བ་ཁོན་དང་། འབྲལ་པའི་སྤང་བ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པར་ངེས་པས་ན། རྒྱ་གསལ་ལམ་གྱི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཕྱོགས་དེ་
 དག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །རྣམ་བུར་གི་ཆོས་རྣམས་ནི། དང་པོ་རྟོག་པའི་
 ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པ་དེའི་ཆེ། སོང་ཆོད་ལ་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པར་སོང་ཡང་། ས་ཐོབ་ནས་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཁོན་ཏོ། །རྒྱའི་རྒྱད་འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཐུག་
 གིས་རྒྱའི་རྒྱད་ཀྱན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱད་སྟ་ཙམ་འབྲེལ་དུ། ཁམས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་
 སྟོང་པོ་དང་། དོན་དམ་པའི་སེམས་ཅན་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་
 མིང་གིས་གསུངས་ལ། རྟོན་དེ་ལ་དྲི་མ་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་གནས་པས་ན། གནས་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། དྲི་མ་རྣམས་ནི་འབྲལ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པས་ན། དྲི་མས་ནི་སྟོང་བར་འཛོག་ལ།
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེར་མ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་དྲོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །འབྲལ་
 རུང་གི་དྲི་མས་སྟོང་བ་དང་། འབྲལ་མི་རུང་གི་བདེ་བས་མི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ལམ་འབྲས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་ཟད། གཞིའི་དུས་ཉིད་ནས་བདེ་སྟོང་བུར་དུ་འཇུག་པའོ། །གལ་ཏེ། གཞི་དུས་
 ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་ན། ཚུར་རོལ་མཐོང་བས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་དང་། བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 བ། ཚུར་མཐོང་གི་ཆེ་ནི། རང་ཉིད་གསལ་བའི་དྲོ་བོར་སྟེས་ཙམ་ལ་རང་རིག་པར་ཐ་སྟད་
 འདོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རུས་པས་ན། རང་གིས་རང་རིག་པ་ཞེས་མི་བྱ་ལ།
 འཕགས་པའི་སར་ནི། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་རུས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། སྤྱོད་བ་གསལ་ལ་རིག་ཅམ་དུ་བྱུང་བར་
མེད་ཀྱང་། སྤྱོད་བར་གྱི་དྲི་མ་འདོད་ཆགས་རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བས། བཛོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
བཞིར་བྱེ་ཞིང་། བཞི་པོ་དེ་བཛོད་བྱར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ལ་ཡང་བཞིར་བྱེ་ནས། ཆགས་བ་རིགས་
བཞི་ལམ་དུ་བྱས་ནས། དེམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་སྟོན་བྱེད་དུ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་བ་
བཞིར་བྱེ་བ་ནི། དཔལ་ཁ་སྤྱོད་གྱི་དགོངས་པས། སྟོན་བྱ་གིང་ལ་གནས་ཏེ། གིང་ལ་ཟེས་པས།
མཐར་གིང་ཟད་བར་བྱེད་བའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་
མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་གནས་བཅས་པའི་དྲི་མ་ལ། ཆ་མཉམ་བ་དང་གས་ཆེ་བའི་རྒྱུད་བཛོད་བྱར་
སྟོན་པའི་ཚོད་བྱེད་ལ་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱེ་ནས་དྲི་མ་དེ་དག་ལམ་དུ་བྱེད་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟད་བར་
བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བོད་བྱི་མ་དག་ན་རེ། རྫོང་མེའི་ཐེག་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞིག་ངོས་
འཛིན་པའི་ཆེ་མ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལས། གཞན་ངོས་འཛིན་དུ་མེད་ལ། དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཇི་སྟེད་པ་ཡང་ཀུན་
ཚོ་བ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས། ཇི་
སྟེད་པ་མཁུན་པར་འགོ་བའི་བྱིར། བོད་སྣ་མ་ལྟར་ཀུན་ཚོ་བ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཆད་སྟོང་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པར་ངེས་པ་དང་། ཡང་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་མཐའ་དག་གཉིས་མེད་རྒྱུད་དུ་ངེས་གིང་། དེའི་ངོས་འཛིན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་བཤད་
ནས། དེ་ལས་བྱེ་བའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར། མཐར་ཐུག་གི་མཆོན་དཔེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་
ལམ་བྱེད་ཡོད་མེད་ལས་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་ཡར་བྱིན་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་མཆོན་དཔེའི་དངོས་
རྒྱུ་མེད་གསུང་བ་དང་། དེས་འགའ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་མཆོན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པས་བརྒྱན་
པ་སྟེ། ལུས་རྟེན་མ་བོར་བར་སངས་རྒྱས་ཞེས་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གོ་བ་ཡང་།
བོད་སྟོན་མས་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱགས་སྤྱོད་མེད་ནས་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་
ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡུལ་ཐར་བྱིན་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་
མི་སྤྱོད་པས། གཉིས་པོ་རྟོགས་བྱ་དང་རྟོགས་བྱེད་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ལ་ངོས་

འཛིན་པ་ཡིན། ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་བརྟག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་
 མི་འཐད། རྒྱུད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཆུང་བ་པ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་
 མ་རིགས་ཆོགས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞེད་མཁན་ནི། དབུ་
 མ་ཐལ་རང་དུ་སྤྲོ་བའི་གཞུང་ན་ཡང་མེད་ན། གསང་སྤྲུགས་སྤྲོ་མེད་པ་རང་གཞུང་ནས་བཤད་
 པའི། དོན་དམ་བདེན་པ་གོ་ཆོད་པོ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་བཞིན་དུ། སྤྲོ་བརྟགས་སྤྲོས་བྱས་གྱི་སྟོང་
 ཉིད་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ངོས་འཛིན་པ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས། གལ་ཏེ་འོན། དེ་དག་གིས་དཔེ་མི་
 འདོད་པ་ཅི། གསང་སྤྲུགས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཐལ་རང་དུ་སྤྲོ་བས་ནི།
 རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་
 པ་ལྟ་ཞོག་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། སྟོང་
 པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་
 བྱིར་འདོད། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དཔེ་སྟོང་པ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཞེས་
 བདེན་གཉིས་དང་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་ཆོད་གྲུབ་གྱི་སྟོང་དུ། དགག་བྱ་
 འགོག་པར་འདོད་པ་ན། གཞུང་འགྲེལ་ནས་མ་བཤད་བཞིན་དུ། རང་གི་འདོད་པས་སྤྲོ་བརྟགས་
 པའི་བྱིར་དང་། དགག་བྱ་བཀག་སྤྲུལ་དུ་ཆོས་ཅན་ཆོད་གྲུབ་ཁས་སྤངས་ན་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། བྱེད་ཀྱིས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཁས་སྤངས་པས། སྤྲོས་པའི་
 མཐའ་བཞི་པ་བཀག་པ་ནི། གསུམ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་། རྗེས་
 དཔག་གི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཆོད་གྲུབ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་གྱི་ཆེ། སྤྲོས་གྲུབ་གྱི་རྟགས་ལས་
 དེ་ཉིད་ཀྱང་འགོག་པའི་བྱིར་དང་། འཕགས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སྤྲོ་མར་ཁས་སྤངས་པ་དེ།
 མཐར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རིམ་
 འཇུག་གི་ཚུལ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ། །རྟག་ཆོད་གྱི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་རྟག་རྫོབ་གྱི་
 བདེན་པ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འབྱུང་གི། བཀོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན། རྟག་དང་ཆོད་པར་ལྟ་བ་
 ནི། ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་བྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

རོན་དམ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་པར་བྱིན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། སྤྱིར་གསང་སྤྲུགས་པ་ལ་ཡོད་ཚུལ་
 དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་གསང་འདུས་པས་རི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ།
 མདོ་ལས། གཞན་གྱིས་རོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྒྲོ་
 བྱུང་གྱིས། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར། གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་འོག་མ་ལ་མེད་པའི་རོན་དམ་
 བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་རེ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཁས་རེ་རེ་ཡོད་པར་འཆད་པ་ནི། སྤྱི་
 ལུགས་ཡིན་པ་ལྟར། བར་བྱིན་གྱི་དབུ་མ་དག་ནས་མ་བཤད་པའི། དེ་དང་དེ་སྤྲུགས་གྱི་དབུ་མ་
 རས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། གཞན་གྱིས་བཟོད་མིན་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ། །
 གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟོན་དེ། །སྤྱི་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་
 ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྷན་དེ་བས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །ཐོས་པའི་ཕ་རོལ་སོན་
 གུར་གྱང་། །རང་བྱིན་བརྒྱབས་ལས་བྱིར་བྱོགས་པ། །དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད། །ཞེས་
 དང་། སྤང་པོ་རྣམ་བཅད་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀུན་ལས་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
 དཔེར་ན་སྤྱི་མེད་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རེ་རེའི་ཐོག་མར། ཡེ་ཤེས་ཚོགས་སོག་གི་ཆོ། ཀུན་རྫོབ་མཐའ་
 དག་རང་སྟོང་དུ་ཐག་བཅད་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩི་རྩེ་ངོའི་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ།
 རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་འོས་མེད་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་བཀག་
 པའི་བྱིར་ན། རྟོན་བརྟོན་པའི་གསལ་སྤྱང་རི་སྟོན་པ་རོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་
 འོས་མེད་པ་དང་། གྲུ་ལོ་མ་ལྟར་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་བཀག་ནས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཆོ། མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་དུ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་ན། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པའམ།
 རིགས་པས་དབྱུད་མི་བཟོད་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བ་ལས་མི་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བྱ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསང་འདུས་པའི་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ། རིམ་པ་ལྟའི་ནང་གི་བཞི་པ། འོད་གསལ་པའི་རིམ་པ་དང་། མདོན་པ་
 བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་མཚན་དུ་གསོལ་བ་དེ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་དམ་བཅས་ཏེ་
 བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡོས་པའི་སྐབས་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་ན། རོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་ལར་

ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིམ་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་འོད་གསལ་དེ་དང་། བར་ཕྱིན་པའི་
 སྒྲིང་ཉིད་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། བར་ཕྱིན་པའི་སྒྲིང་ཉིད་མཐའ་ཚད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བསམས་ན་ནི།
 ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུ་འཛིན་མ་ཤེས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ན་སྒྲོ་མེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ལ། བོད་
 ཕྱི་མས་བརྟགས་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཕྱོགས་རེ་བ་དེ་འཇམ། འཕགས་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ན་སྒྲིང་པ་
 ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་ལུང་ཚིག་དབུ་མ་དང་མཐུན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་
 སེལ་བྱེད་དུ་འཆད་གྱི་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བྱར་འཆད་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །མདོར་ན་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྒྱི་མཚན་གྱི་གཞི་
 མཐུན་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། སྐྱགས་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གི་ནང་ན་ཡང་མེད་ཅིས་དམ་
 བཅའ་བར་ལུས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། ཏྲ་དབྱུང་ས་དང་རྒྱག་པའི་དབེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 དེའི་ཚེ། སྒྲོམ་བྱར་བཤད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྱུར་བྱར་མི་བཞེད་
 དོ། །འདི་སྐབས་གྱི་འོད་གསལ་དང་། བར་ཕྱིན་པའི་སྒྲིང་པ་ཉིད། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མི་འདྲ་བར་
 མ་ཟད། འཐོབ་བྱེད་ཐབས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས།
 དོན་སྒྱི་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཏྲ་གས་སྒྲོ་མདོན་སུམ་པ་མི་སྤིང་ཅིང་། འདི་སྐབས་གྱི་
 འོད་གསལ་ནི་དབང་གསུམ་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་། འོད་གསལ་འདི་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་བཤད་ལ།
 སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་གང་གི་ཡང་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་གྱི་ངོས་འཛིན་
 གཏིང་མ་རྒྱགས་པ་གཞན་དང་གཞན་ཞིག་འཆད་པ་ལ་ནི། འོག་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ལ། རྒྱུད་གྱི་ངོས་འཛིན་ཉི་ཚེ་བར་སོང་བ་དང་། ཞེ་སྟོན་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་མེད་གྱི་གོ་དོན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱན་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པར་བཤད་ན་འཐད་ཀྱང་། ཕྱི་རབས་པས་བརྟགས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་པའི་གོ་
 དོན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བརྟགས་པ་ལ་ངོས་གཞུང་བ་དང་། བདེ་བའི་དོན་དབང་གསུམ་
 པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ངོས་གཞུང་བས། གཞི་དུས་ལ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུད་ལ་མ་བྱབ་
 བ་སྒྲིང་བྱ་བྱི་མ་དང་གཉིན་པོ་ཡོན་ཏན་གང་ལ་གནས་པའི་གཞི་ངོས་མི་ཟིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཞི་

གང་གི་སྤྱིང་དུ། དྲི་མ་དང་གཉིན་པོ་ལྟ་བུ་གནས་ནས། གཞོད་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 དང་། དེའི་ཆེན་གནས་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་བས། གནས་དང་གནས་པ་པོ་བདག་
 ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས། གཉིན་པོས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དུངས་འབྱེན་པའི་ཚུལ་རྣམས། མ་འབྲུལ་
 བ་ཆོག་ཏུ་འཆད་མི་རུས་པ་དང་། འོན་ལ་གཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཀྱན་ལ་བྱལ་
 བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་དེ་ལ། བདེ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དབྱེར་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ།
 དཔལ་པ་ཡི་དྲགས་བྱེད་ལ་སོང་དང་། །བཤང་བའི་སྤྱན་བུ་ལ་སོགས་པ། །བདེ་བ་གང་ཕྱིར་མི་
 ཤེས་པ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཅན། །ཞེས་དང་། བདེ་བ་རྟོགས་ཕྱིར་ང་སངས་རྒྱས། །
 ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པ་དེ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡང་། ཐོས་བསམ་གྱི་རིགས་པས་
 བརྟགས་པའི། བྲལ་ཆ་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། གཞོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པ། དེ་ཡང་མེད་པར་དགག་པའི་ཆ་ནས་མི་འཛིན་གྱི། བདེ་བ་དེ་དང་ཇུས་སོ་སོ་བ་མ་
 ཡིན་པས་ན། དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ། ཟུང་འཇུག་དང་
 དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་འཆད་ཅིང་། རྟོག་གི་ལ་གྲགས་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་
 དད་གྱིས། འདིར་གོ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཆོས་དབང་བཅན་པར་
 མི་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཨེ་ཤྲི་གི་ངོས་འཛིན་ཉི་ཆེ་བར་སོང་བ་དངོས་དང་། ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་
 འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཨེ་ནི། དཔལ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྤྱོད་
 པ་ཉིད། ཤྲི་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞུ་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་
 དེ་ཡིན་ལ། དེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི། དབྱེར་མེད་པ་སྟེ། ཐིག་ལའི་དོན་ནོ། །
 ཞེས་འཆད་པ་འདི་ནི། རྒྱ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གཞི་དུས་ཀྱི་ཨེ་ཤྲི་མི་བཞེད་ཀྱང་། དེས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལ་མ་བྱལ་བ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཨེ་ཤྲི་བཞེད་མོད། དེ་ལ་བཤད་
 མ་ཐག་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཆང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་སོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་ཨེ་ཤྲི་ངེས་པར་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཏེ། རྩིང་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ། བརྩིང་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ནི།
 ཨེ་ཤྲི་ལས་གཞན་དུ་མ་བཤད་ལ། རྒྱུད་དེ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུད་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་སོགས་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཨེ་ཨློ་ལོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཨེ་
 ཨློ་མུ་ངན་འདས་པ་ཉིད། ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ། ཨེ་ཨློ་ཉིད་ལོར་འདས་
 གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་པོ་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་
 བ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ན། ཨེ་ཨློ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གཞི་དུས་སུ་ལོར་བ་མེད་པར་ཁས་
 ལེན་ནམ། ཞེ་ན། དུས་དེར་ཨེ་ཨློ་གཉིས་ལ་ལོར་བའི་མིང་གིས་འདོགས་སོ། ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 འདི་ཉིད་ལོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ནི། ཨེ་ཨློ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་
 འདས་པ་དངོས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། འདི་ཉིད་མུ་ངན་འདས་པ་ཉིད། ། ཅེས་པའོ། །གཞི་
 དུས་སུ་དེ་ལ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱངས་གཞི་ཨེ་ཨློ་གི་སྟེང་དུ་སྤྱང་བུའི་དྲི་མ་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་དག་པ་དེ་སྤིང་དུ་ལོར་བའི་སྤྱང་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྟོན་པ་ནི། སྤྱངས་ཕྱིར་ལོར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། ཅེས་པའོ། །དེའི་བྱུང་འབྲེལ་ཡང་།
 གཞི་དུས་སུ་ལོར་བའི་མཚན་གཞི་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་
 བའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལོར་བ་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས། ལོར་བ་དབང་པོ་རྣམས་ཉིད་
 ཡིན། ཞེས་པའོ། །བདག་པའི་དགོས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ། ཨེ་ཨློ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
 ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། ཅེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ལོར་བ་
 སྤྱངས་ནས་གཞན་དུ་ནི། མུ་ངན་འདས་པ་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་དོན་ཡང་།
 ལོར་བ་སྤྱང་ཡོད་པ་ཞིག་གཉིན་པོས་བྱིས་མེད་པར་བྱས་ནས། མུ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྐྱུབ་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལོར་བ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྤྱང་བ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །
 ཞེས་འཆད་དགོས་པར་ནི། སྤྱ་སྐྱུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ལོར་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི། ། མུ་ངན་འདས་
 པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། དྲི་མའི་སྤྱངས་གཞིར་གྱུར་
 པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཨེ་ཨློ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱུང་ནས། ལོར་བ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ།
 གདོད་མ་ནས་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་
 རྣམས་ཆོས་ནི་མུ་ངན་འདས། ཞེས་པའོ། །འདིར་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་མ་དག་པའི་

གཟུང་འཛིན་རི་སྟེང་པ་ཡོད་མ་ཡིན་དུ་བཞེད་པ་དང་། བོད་ཕྱི་མ། དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་
 ཆད་པའི་མཐར་ལུང་དོ། ། ཞེས་འཆད་པ་གཉིས་ལས། གང་བདེ་བ་ཞིག་ཕྱིས་སྤང་ནས་འབྱོན་
 པ་དག་ལ་སྦྱོར་ནོ། ། དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་ནི། གཉིས་སྤྱོད་པ་སྟེ། སར་ཕྱིན་གྱི་དབུ་མ་པ།
 འཁོར་བ་ལྟར་འདས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ཅེས་བྱ་བ། རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆོ། དངོས་པོའི་ཆོས་
 གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། གང་རུང་ཅིག་ཁས་ལེན་པ་སྐྱགས་དང་། བྱམས་ཆོས་
 གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་ལ། དེའི་ཆོ། འཁོར་བ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ལྟ་རན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ལུ་ཉིད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་
 གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོ། །
 ཅེས་ཟེར་བ་ནི། རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐབས་འདིར། ལྷོག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་།
 བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པ་ནི། སར་ཕྱིན་དུ་འང་ཕྱི་རབས་པས་བརྟགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
 གཞུང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོན་ཀྱང་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ལ་འཆད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ། འཁོར་བའི་ངོས་འཛིན་བསལ་བྱ་ཉིད་ལ་འདོད་དམ། ཅི་ཞེན། འཁོར་བའི་ངོས་
 འཛིན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཞིབ་མོར་བྱེ་བ་ན། གཉིས་སྤང་བྱི་
 མའི་ཆ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གསལ་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི། ལྟ་རན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར། དབྱེར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། ། གལ་ཏེ་གཞིའི་དུས་ཉིད་ནས། །ཞེ་ཕྱི་འཛིན་
 ན་རི་སྟེང་དུ། །དབང་ལས་ཡང་དག་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། དེ་
 ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཞེ་ཕྱི་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཞེ་ཕྱི། ལམ་དུས་ཀྱི་དེར་འགྱུར་བ་དབང་
 བསྐྱར་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འཁོར་བ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་བྱི་མས་སྟོང་པ་
 ནི། ཞེ་བྱི་མས་སྟོང་ཡང་གསལ་རིག་གིས་མི་སྟོང་བ་ནི། ཕྱི་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་
 སངས་རྒྱས་སོ། ། གཉིས་པ་ཉི་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་སྐྱགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོས་ཡུལ་སར་ཕྱིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 ཅིག་ཡོད་པར་འདོད་ན། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་

སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མངོན་སུམ་ནི། རྩོགས་བྱང་ཡབ་སྐུ་གྱིས་བཀག་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྷགས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། ཡུལ་ཅན་མངོན་
 སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་མི་སྤྱིད་པར། རྩོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤས་བཤད་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་
 ཚོགས་ན། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྩོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགོ་བ། ཐོས་བསམ་མམ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱང་ལ་ལྷོས་སམ།
 མི་ལྷོས། མི་ལྷོས་ན། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྩོགས་པ་ཡར་ཕྱིན་པའི་རིགས་པས་ལྷ་བའི་ཕུ་ཐག་
 བཅད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་ངེས་པར་ལྷོས་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་འགལ། ལྷོས་ན་དེ་འདྲའི་མངོན་
 སུམ་ནི་རིམ་བཞུགས་པར་སྒྲེབ་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱང་གང་དུ་སྒྲེས། རྩོ་
 རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ། རྩོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྩོག་པར་འདོད་པའི་གོ་
 སྐབས་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་བདེ་ཆེན་དེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་བཞུགས་
 བཞུགས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྩོན་པར་ཕྱིན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་མཆོག་གིས་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་ན། ཉ་
 ཅང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། གང་ཡང་རྩོ་རྩོ་ཐེག་པའི་ཟབ་བྱང་བདེ་སྟོང་སྒྲིམ་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་
 ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པ་དེའི་ཆེ། མངོན་སུམ་པ་ཉིད་ལས་འོས་མེད་དེ། རྩོ་ཏིར་ལྷགས་པའི་
 བདེ་བ་ནི། རྩོག་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། འབྲུལ་པར་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐོང་
 ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ། བདེ་སྟོང་སྒྲིམ་པ་བྱང་བས། རྩོགས་ཀྱི་ཟབ་བྱང་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་
 ནམ། གལ་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་ཐད་དུ། བདེ་སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲེབ་པོ་ཞེ་ན།
 རྩོ་རབས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གྱང་མི་འགོག་མོད། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་
 ལ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བས་ཡུལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྩོགས་པ་ཡོད་
 ན། སྐབས་དེར། སྟོང་པ་བཞུགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྩོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷར་འདོད་ན་དེའི་ཆེ།
 རིམ་བཞུགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིམ་པ། གཡོ་མེད་ལུང་གི་གྲུ་བོ་ཆེ། གཡོ་ཅན་ཐག་པ་མང་པོ་དང་། གཡོ་རུའི་འབྲུལ་
 འཁོར་འཛིན་མཁས་པས། གཡོ་ཞིང་བར་མ་མ་བྱས་སམ། ལུང་རྣམས་རིགས་པས་འདྲན་ནོ་
 ཞེས། ལུང་རྩོགས་སྟོན་གྱི་ལྷགས་འཛིན་པོ། ལུང་དང་ཡུ་བར་བྲལ་བྱེད་པའི། ལུང་བསྐྱུན་ཡོད་

ན་མ་གཏོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་ཡོད་མེད་ལས། བ་མའི་རྒྱུད་དུ་འབྱེད་མི་ནུས་པ་
 དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོ་མེད་ཐེག་པའི་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། བ་
 རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་ཡོད་པར་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱལ་ཐབས་དེ་ལ་ནི། རྒྱུད་བཅ་
 པ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། འབྲས་སུ་འོད་གསལ་གྱིས་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་དགོས་པས་
 བ། གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྷ་ཡ་བྲལ་དུ་མི་རུང་ལ། བ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ། གསང་
 འདུས་རིམ་ལྷའི་ལམ་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས། བོད་ཕྱི་
 མས་འཆད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས། གསང་འདུས། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་སུ་མི་
 འགྱུར་སྟེ། རྒྱ་ལུས་བརྒྱལ་པའི་དགོས་པ་དང་། རྒྱལ་པའི་འབྲས་སུ་འོད་བྱུང་པར་གང་ཡོད་པ་དེའི་
 རྒྱལ་བྱེད་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། གསང་བ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཆད་ཐུབ་ངོ་ཤེས་པ།
 བདེ་དགེས་དང་། དུས་འཁོར་སྟགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་དུས་ཀྱི་མཆན་དཔེ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དེ་འགྱུར་པ་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མ་ཞིག་བརྒྱབས་
 པས། མཆན་དཔེའི་འགྱུར་བྱེད་བྱུང་འདོན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་མ་པའི་མཆན་དཔེ་
 དངོས་ནི། ཡེ་ཤེས་སུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མཆན་དཔེ་ནི། བསོད་
 བསམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐར། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གཞན་སྤང་ལ་འཆར་བ་
 ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྟོན་སོང་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་སུ་རྒྱུག་ཀྱང་།
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཟུང་
 འཇུག་གྲུབ་པའི་སྟོབ་པ་ལ་ནི། རང་ལུས་ཀྱི་མཆན་དཔེ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུ་སྤང་ལ།
 དེ་ལྟར་སྤང་ཙམ་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དངོས་ཡིན་པར་ནི། བོད་ཕྱི་མས་ཁས་ལེན་ལ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་བེམས་པོ་མི་སྤྲོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ནི་
 གཉིས་མེད་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཤུད་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟིགས་
 རོར་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་རོར་ནི། ཀུན་རྫོབ་མཆན་
 དཔེའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན། གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་ཡོངས་སྤྱར་

འཆར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་མ་ཟིན་
པ་རྣམས་ལ། ཡོངས་སྒྲུ་མཆོན་དཔེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་དེ་ནི། སངས་རྒྱུ་རང་གི་སྒྲོན་གྱི་
སྒྲོན་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་མཐུ་དང་། གདུལ་བྱ་རང་གི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། མཆོན་དཔེའི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མས་བྱས་པར་འཆད་
པའི་རྣམ་དག་གི་ལུང་མེད་ཅིང་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དུས་སུ། རང་སྤྱང་ལ་མཆོན་དཔེའི་རྣམ་
པར་སྤྱང་བ་དེ། བདག་པོའི་རྒྱུན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་མཐུ་ལས་ཡིན་མོད། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་
ནི། འོད་གསལ་ལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱང་བ་འཆར་མི་འཆར་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་གཉིས་ལས། ཟླ་
བའི་ཞབས་ཀྱི། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ནི་སྤྱང་མེད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བཞུགས་ཤིང་།
རིགས་པ་ཡང་། དེར་དེ་འཆར་ན་ཀུན་རྫོབ་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱངས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་རྒྱུ་འདྲ་དེ་ལྟར་སྤྱངས་མོད་ཀྱང་། གཉིས་སྤྱང་གི་བག་ཆགས་
སྤངས་མ་ཟིན་པས། མི་སློབ་པ་དང་མི་མཚུངས་སོ། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྱང་ཉིད་ལྟ་བུ།
སྤྱང་བཅས་བཞེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་། གང་ཞིག་རྒྱ་སྤྱང་བ་དེ་ཡང་། ས་དེས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་དུ་འཆད་གྱི། སྤྱོད་པ་གཞན་སེལ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱང་བར་མི་བཞེད་ལ། བོད་ཕྱི་མས་
ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་སྤྱང་བ་དེ་དག་ཁས་ལེན་པས་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཡང་། བོད་ཕྱི་མ་ནི།
སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན། ཞེས་འཆད་ལ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་
རྩ་འགྲེལ་དུ་ནི། དེ་ལྟར་སྤངས་པ་དེ་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མི་སྤྱང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ལས་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
འཕགས་སྒྲོར་དུ་འདྲ་། རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དུས་སུ། བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པ་
དང་། ལྟ་བར་སློབ་པ་ན། ཀུན་རྫོབ་སྤྱུ་མའི་མིང་ཅན་དེ་ཡང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་
འདྲེས་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོན། གསང་འདུས་སུ་
བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པས་འགྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་རུས་པ། གསང་འདུས་

དང་ཚད་མཉམ་པ་ཞིག་མ་རྒྱུད་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ལྟ་བུ་ཞེས། སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེག་པར།
 ཆོ་གཅིག་དང་། ལུས་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱུ་བའི་རུས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་མའི་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ཀ་
 ལ། ཟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱུད་
 གཉིས་ཀ་ཡང་། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་
 རྫོགས་པའི་སྤྱོད་དུ་འཛང་རྒྱུ་བར་མི་བཞེད་པ་ནི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐལ་
 གྱི་སྤང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་པོའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་མདོ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན། གསང་བ་འདུས་པར་ནི། འཛང་རྒྱུ་ཁར། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་
 ཡོངས་སྤྱོད་པོར་ནས། སྤྱོད་ཀྱི་ཤུན་ལྷགས་བརྒྱུད་པ་བཞིན་དུ། མི་སྤྱོད་པའི་ཟུང་འཇུག་མདོན་དུ་
 བྱེད་པ་ལ། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ནི། དེས་པ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་བས་
 མཛོད་པར་འཛད་པ་འདི་ནི། ལྷགས་འདིའི་བྱེད་པར་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ། རྒྱ་བོད་
 ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀྱན་ལ་རྒྱུད་ལྟར་དུ་གྲགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། ཁོ་
 བོ་ཅག་གི་གཞུང་དུ་ཡང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོའི་ཟུང་འཇུག་གི་ནང་དུ། རྒྱུད་རྒྱུད་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སུ། གསལ་
 བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཅིག་སྤྱོད་པར་ནི། རི་སྐད་དུ། སྤྱོད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
 པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྤྱོད་འབྲས་ཅན། །ཞེས་པས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་
 ཀྱིས། ཐུན་མོང་ཐེག་པ་ལ་གྲགས་པའི་ལའོར་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཉོན་ལྷོབ་དང་
 བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཅིག་
 སྤྱོད་ཀྱང་། དེ་ཅུམ་གྱིས། རྟོག་ཐེག་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་སྤང་བྱ། །ཁམས་
 འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྤོང་བར་མ་རུས་པས། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་།
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་རྟོག་འཛིན་པའི་ས་མི་བགྲོད་པས་ན། སྤང་པོའི་བྱི་མ་
 སྤངས་ནས་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་ལུས་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ཐབས་ཁུ་བདེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་
 རབ་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ནི། །ཁམས་འཇག་མེད་
 དུ་འཛིང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱས་པར་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་མདོན་དུ་བྱས་པས། ལྷགས་ལ་

གསེར་འགྲུར་གྱི་རྩི་བཏང་བ་བཞིན་དུ། རྩམ་སྒྲིན་ལུས་ཀྱི་བེམས་པོའི་ཁམས་ཟད་པར་གྱུར་ནས།
 འཇའ་ཆོན་ལྷ་ལུའི་ལུས་གྲུབ་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་གྲུབ་ནས། སྤང་བུ་འཕོ་
 བའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དང་། མཛོན་
 བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་འཛོམས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། རྒྱུད་འདི་ལ་ཡོད་དོ། །པོད་ཕྱི་
 མ་གཞན་དག་ན་རེ། མ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། བརྟག་པ་མཐར་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི།
 ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོལ་བ་བདར་བ་དུང་དུ་མི་འགྲུར་བ་བཞིན་དུ། འབྱུང་བཞིའི་
 རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྲུར་བ་ག་ལ་སྤྲོད། ཅེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཞེན་
 ཆེས་པས་རྩམ་པར་བསྐྱད་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་ནི། ལུགས་འདི་ལྷ་ཞོག་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་
 མཐའ་ཡན་ཆད་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་སུ་འཆང་
 རྒྱུ་ཁར། རྩམ་སྒྲིན་གྱི་སྤང་བོ་འདོར་བར་མཐུན་ཅིང་འདོར་བྱེད་གྱི་ལམ་ལ་ཟབ་བྱུང་རི་ལྟར་ཡོད་
 པ་བརྟག་དགའ་ཡང་། རྩེ་གོང་མ་རྩམས་གྱི་གསུང་ལས། གསང་འདུས་ནི། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས། རྩལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ནི། ཤེས་རབ་གཏིང་ཟབ་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
 ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་དང་བྱེད་བྱ་གི་མཆོན་དོན་ལ། བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དག་གི་
 མཐའ་ལ་རྩམ་པར་བརྟགས་ཟིན་ནས། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདིའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་
 དངོས་གཞི་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒྱུད་པ་གང་ལས་འོངས་པ་དང་། སྒྲིན་པ་
 དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དོས་གཟུང་བ་དང་། གོང་མ་རྩམས་གྱིས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་། དུས་འདིར་རྩམ་གཞག་འདི་ཙམ་ཞིག་ །རྩོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཤེས་ནས་
 མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ། སྒྲིན་
 ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤྲོད་ལྟུ་བཅན་གྱི་དུས་དང་། ལོ་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་དུས་སུ།
 འགྲུར་དང་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་སྒྲོལ་རྒྱས་པར་བྱུང་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་དུས་འདིར། ཆོས་
 འདིའི་དབང་རྒྱུད། མན་ངག་གི་སྒྲོལ་འཛིན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་ནི།
 མར་འགོས་གྱི་སྒྲོལ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ལས། འདིར་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་རྒྱབས་པོ་ཆེ། བརྟན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཏུ་གཅིས་པར་བཟུང་ནས། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྩམ་པར་དབྱེ་བའི་རྩམ་

དཔྱོད་ཅན། འགོས་ལྷག་པ་ལྷས་བཅས་ཞེས་མཆོད་ཉི་མ་ལྟར་དུ་གྲགས་པ་དེས། རྒྱ་གར་ཤར་
 རུབ་གྲང་གསུམ་དུ་ལན་བཅུ་གཉིས་བྱོན། སྤྱིར་མཁས་པ་བརྗེ་ཏའི་སློབ་དཔོན་བདུན་ཅུ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་གཉིས་རྣམས་ལ་བརྟེན། མདོ་སྡུག་གི་ཆོས་རྣམས་པར་དག་པ་མཐའ་དག་
 ལ་སྦྱངས། བོད་ཡུལ་ན་མདོ་རྒྱུད་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་ཡུལ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ས་
 བཅུད་ལེགས་པར་བཅད། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསང་འདུས་ཀྱི་སློབ་འཛིན་ཆེན་པོ། མ་འདྲེས་པའི་སློབ་
 མ་ལྟར་གྲགས་པ་ལས། ཤེན་པ་དང་། དཔལ་སྤྲས་གཉིས་དང་མ་མཇུག་ལ། མཛོད་ཤེས་ཅན།
 བཅུན་མོ་ཅན། མར་མེ་མཛད་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བུ་སྤྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན། བླ་པོ་
 དམ་ཆོག་རྩོམ་རྩེ་རྣམས་ལ་ཡང་གཏུགས་ནས། གསང་འདུས་འཕགས་སྒྲོར་དུ་གྲགས་པའི་དབང་
 བཀའ། བཤད་བཀའ། མན་ངག་གི་ཟབ་བྱུད་རྣམས་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པར།
 བོད་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ནས། མར་སྟོན་སང་གི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་སྟོག་ཡེ་ཤེས་སང་གི་
 ལ། དེས་སྟོག་ཉི་མ་སང་གི་ལ། དེས་སྟོན་ཉི་མ་ལྷུ་མ་ལ། དེས་སྟོག་ཡུལ་དེ་བ་ལ། དེས་མཁན་
 པོ་འཕགས་པ་སྦྱབས་ལ། དེས་གསེར་སྤྲིངས་པ་གཞོན་ནུ་འོད་ལ། དེས་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་སྦྱེ་འོད་
 ཟེར་ལ། དེས་འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལ། དེས་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ། དེས་
 རྒྱུང་བོ་ལྷས་པ་ལ། དེས་ཤར་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ལ། ཡང་། གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་
 བསྐྱར་སྤྱུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པའི་ལུགས་བཞིན། ཁ་ཆེ་བཅ་ཆེན་ནས། ས་སྦྱ་བཅ་ཆེན་ལ་
 རིམ་པར་བརྒྱུད་བ། རྩོམ་ཤར་པའི་བར་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་དང་བཅས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་
 གིས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་འགོས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་བཤད་མན་ངག་རྣམས་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་མ་
 ཉམས་པར་བྱོན་ཡོད་དོ། ཅིས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། གོང་དུ་སློབ་པ་བཞིན་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས།
 ཤར་པ་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྩོམ་མ་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོད་ནས་སློབ་ཏེ། རྒྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་
 དབང་ལྷག་ཀྱན་དགའི་མཆོད་ཅན་ཉིད་ལ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་རྒྱལ་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་བྱང་གི་
 དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པའི་དབང་གི་རྒྱུད་པ་ས་སྦྱ་བཅ་ཆེན་ལས་མ་རྒྱུད་པ་ནི། བུ་སྟོན་དང་། རྒྱུང་
 ལྷས་པ་ཡན་ལ་མེད་ཅིང་། འགོས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གཅང་མ་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉི་ཤུ་པར་
 གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གསུང་དོ། རག་ཉིས་པ་ལ། སྟོན་རུང་གི་སློབ་མ་གང་ལ།

དབང་གིས་ཇི་ལྟར་སྒྲིན་པ་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིན་ནས་ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་མདོན་
 རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་འབྱུང་པར་བྱེད་པས་ན་དབང་ཞེས་བྱ་ལ།
 བསྐྱར་བ་ནི། སྒྲིན་པ་སྟེ། གང་ལ་ན། སྟོབ་མའི་རིགས་ལྟར་བཤད་པའི་ནང་ནས། ཆོས་འདི་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བས་ན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྟོབ་མ་ལའོ། །གང་གིས་ན་སྟོབ་
 པའི་བྱང་འཇུག་མདོན་དུ་བྱས་པའི་བླ་མས་ནི། ཆོས་འདི་ནས་བཤད་པའི་དབང་མཐའ་དག་
 བསྐྱར་བྱས་པར་གསུངས་ལ། ཐ་ནའང་། རྟོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་ནི་སྟགས་
 གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། སྟོབ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ། སྟོབ་དཔོན་
 བད་དཀར་ལྟ་བུས་ཀྱང་། སྒྲིན་མི་བྱས་པར་བཤད་པས་སོ། །གང་དུ་བསྐྱར་ན། གོང་དུ་ངོས་
 འཛིན་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིང་ས་གཤིན་པ་དང་འབྲེ་བ་
 དེར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་དཔེ་རྣམས་ནང་དུ་ལྷུང་བའི་ས་བོན་སྐམ་པོ། རྩ་ལྷན་བྱོད་གཤེར་དང་མ་
 འབྲུད་ན་སྟུག་མི་འབྱུང་ལ། སྤང་ན་འབྱུང་རུང་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེ་ལ། དེ་དང་འབྲུད་པས།
 འབྱུང་ངེས་སུ་བྱས་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ། སྟུག་སྟེ་བའི་བྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བཟོད་པ་
 ལྟར། རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིང་ས་དང་འབྲེ་བ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 སམ། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སམ། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན།
 ས་ལུའི་ས་བོན་དང་འབྲེ་བ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་སོས་ཆར་དང་འབྲེ་བ་དེ་དུས་སུ་བྱིན་པས། ཆོ་འདི་
 ཉིད་ལ། བྱང་རྩལ་འབྱུང་རུང་གི་བྱས་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ནི་ས་བོན་
 སྒྲིན་པར་མ་བྱས་ན་སྟུག་སྟེ་བའི་བྱེད་བྱ་མི་རུང་བ་ལྟར། དབང་གིས་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་ན། ལམ་དུ་
 ཞུགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །
 གང་ཞིག་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་དང་། གང་དུ་བསྐྱར་བའི་གནས་ནི་དུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་བུམ་པ་དང་།
 གསང་བ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་རྒྱད།
 རྩམ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་ལམ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུ་ལ་
 རྟོག་པས་ཕྱེ་ན། བུམ་དབང་སྐྱོད་རྩེ་ལ་དང་། གསང་དབང་གསུང་རྟོ་རྩེ་ལ་དང་། གསུམ་པ་
 བྱགས་རྟོ་རྩེ་ལ་དང་། བཞི་བ་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྩེ་ལམ། གསུམ་ཀ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བས་དྲི་མ་རྣམ་

བཞི་ལྟུང་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱ་བཞི་སྟོ་སྟོའི་ས་བོན་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པའོ། །རི་ལྟར་བྱེད་
 པ་ཡང་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གཉེན་པོ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལྡན་དང་། སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 ལུང་པོ་ལྡན་དང་། བྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡང་གནས་པའི་མལ་ནི། སེམས་བརྒྱད་གཅིག་ལུ་ལས་གཞན་
 མེད་པ་དེར། རེ་ཞིག་ལྟན་གཅིག་གནས་ནས། རུས་མཐུ་འགྲན་པའི་ཆོ། རི་སྐད་དུ། སྟོ་ནི་དེ་
 བྱོགས་འཛིན་གྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གནས་ཀྱིས་གནས་པའི་བྱོགས་གཅིག་གཟུང་བས།
 ཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་སྐྱར་བས།
 ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། ལུམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་ནི་མ་རིག་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་བར་སྤང་བ་དང་། འཛིན་པར་རྟོག་པ་དག་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་
 དག་ནི་ལུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྟོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། སུན་འབྱིན་པར་རུས་པའི་གྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ། དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱར་ཚུལ་ཡང་། ཐོས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུམ་པ་བཞིན་དུ་
 སྐྱར་བས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །སྟོབ་མ་གང་དུ་གཞུག་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གྲངས་ནི། རུལ་ཚོན་
 གྱི་དང་། སྐྱལ་པའི་དང་། ཚོགས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་དང་། ལུས་ཀྱི་དལ་རྣམས་ཏེ། རྗེ་འགོས་ལོ་
 ཙུ་བའི་བཞེད་པས་ནི། སྟོབ་དཔོན་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྟོབ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལྟ་བུ་ལས་དང་པོ་པར་གྱུར་ཀྱང་དཀྱིལ་ལའོར་དེ་དག་གང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རྟོགས་སོ་
 སྟོའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་རུང་བར་འཆད་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱའི་བྱང་ཆུབ་ནི། སྟོབ་མ་ལས་དང་པོ་པ་
 བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། རུལ་ཚོན་གྱི་དལ་ཏེ། དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་
 ཐམ་པའི་སྟོན་ནས་ལུམ་དབང་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དབང་གོང་མ་ནི། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་
 དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལྟོས་ནས་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བཞེད་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་ཡང་། ཚོགས་ཀྱི་
 ལའོར་ལོའམ། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་བསྐྱར་བར་བཞེད་པ་འདྲ་ལ།
 བརྒྱད་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ནི། ཉི་ཤུ་པའི་སྟེང་དུ་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་གསུངས་པའི་གོང་མ་
 གསུམ་གྱི་ཆོག་གས་ཁ་བསྐྱང་ནས། སྟོབ་མའི་མཚོག་དག་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྒྲིན་པར་མཛད་དོ། །
 དབང་གོང་མ་གསུམ་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་འགོ་དཔེན་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་

བྱས་ནས། གོམས་པའི་མཐར་སེམས་དབེན་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་སྐུ་ལུས་
 མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གིས། ཆོག་ས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དབང་བཞི་
 རྒྱུ་ལས་པར་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱུ་ལས་རིམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཀྱན་རྒྱུ་ལས་པའི་སློབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས།
 གོམས་པའི་མཐར་སྐུ་ལུས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཟུང་འཇུག་མཛོན་དུ་གྱུར་
 པས། རང་བཞིན་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དབང་བཞི་རྒྱུ་ལས་པར་
 བསྐྱར་བ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་སློབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། འོད་གསལ་ལ་གོམས་པའི་མཐར་
 སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དངོས་འབྲས་སུ་བྱུང་བ་དེས་ནི། ཟུང་འཇུག་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལས་སྐུ་ལ་
 པའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བཞི་རྒྱུ་ལས་པར་བྱུངས་ནས། རྒྱུ་ལས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སློབ་
 པས། ས་དང་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་པ་ནི། འགོ་ས་ཀྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་དག་གིས་
 བཞེད་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་ཕུན་མོང་དུ་སློབ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་ལས་རིམ་སོ་སོའི་
 སློབ་བྱེད་ལ་ཡང་། རིག་པའི་དབང་ལྡན་སོ་སོར་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་
 ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མ་འཆད་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་གཅིག་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡང་། རྒྱུའི་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་ལ་བ་དེའི་སྟེང་དུ།
 ལའོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྒོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་འབྲལ་ཅུང་གི་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་དེ་ལ། ས་བོན་དང་རྣམ་
 སློབ་ཀྱི་དུས་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་དེ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་འདྲ། རྒྱུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་།
 འབྲས་སུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འདྲ་ནི་ལའོར་བའི་ལུས་དང་། རྒྱུ་འདོད་ཆགས་དང་། འབྲས་
 སུ་འདུ་ཤེས་ནི། དེའི་ངག་དང་། རྒྱུ་ཞེས་དང་། འབྲས་སུ་རྣམ་ཤེས་ནི་དེའི་ཡིད་དང་། རྒྱུ་
 ང་རྒྱལ་སེར་སྒྲ་དང་། འབྲས་སུ་ཆོར་བ་ནི། ལའོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུ་ཕྱག་དོག་དང་།
 འབྲས་སུ་འདུ་བྱེད་ནི། ལའོར་བའི་ཕྱིན་ལས་ཏེ། དེ་དག་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་སློབ་ཀྱི་
 སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་པའི་བྱ་བ་ནི། ལས་
 ཀྱི་སློབ་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་སློབ་
 པ་སྟེ། དེའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སློབ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི།
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་ལའོར་དང་བཅས་པའོ། །སློབ་པ་

དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་ཅིང་གསལ་ཅམ་རེ་ལྷོག་པས་འབྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ནི།
 ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་མིང་དུ་འདོགས་གིང་། དོན་ནི། རྒྱུ་རྒྱུད་དང་དབྱེར་
 མེད་དུ་གྱུར་པས། དངོས་པོ་གཅིག་ཁོ་ནའོ། གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེན། ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལུང་དང་བཅས་པ། རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་མཛད་དང་སྒྲུ་དོ་རྩེ། དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྱུར་བས་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་དཔག་མེད་དང་གསུང་དོ་རྩེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྱུར། དེ་ལྟར་གཞི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐ་སྙད་སོ་སོས་བསྟན་པ་དེ་དག་
 ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། སྒྲུང་བྱ་བྱི་མའི་མིང་ཅན་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ནི། ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་རྒྱས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྒྲོང་བྱེད་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་ཡང་དུག་དང་།
 སྒྲུང་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་དུག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དུས་སུ་ས་བོན་དང་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་། ལམ་དུས་སུ་དབང་གི་ཚུ་རྒྱན་དང་། ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དྲོད་
 གཤེར་མ་ཐེབས་ན། རོལ་ནང་གི་ས་བོན་སྒྲམ་པོར་ལུས་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་པས་ན། དབང་
 རྣམ་པ་དུག་པོ་ཆོ་གས་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་བས་ན། གཞི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རིགས་
 དུག་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་དེ་དང་དེར་གནས་གྱུར་ནས་སྒྲུང་བྱའི་རིགས་སྒྲུ་མ་དེ་དག་
 དང་གནས་མལ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས། མཐུ་སྟོབས་འགྲན་པར་བྱེད་བཞིན་པའི་དུས་སོ། །དེའི་
 ཆོ། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བྲལ་ན་ནི། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མ་བྲལ་ན། རི་
 སྒྲུང་དུ། དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་གྱུར་པས། །ལ་ལའི་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར།
 ལམ་དུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རི་སྟེང་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་མཛོན་དུ་བྱས་ནས། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲགས་ཀྱི་རུས་པས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྟོན་ཐོག་
 སྟོན་རུས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་པར་ཡང་། གཞིའི་
 གནས་ཚུལ་གྱོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་བཞིན་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་
 ཀྱང་། སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ངོ་ནི། གཞི་ལམ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐག་བཅད་ནས་

གོམས་པར་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་ན། རྒྱུ་འབྱེད་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཐོག་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱགས་ཀྱི་རྩ་པ་དང་བྲལ་བའི་ལོ་ཐོག་སྒྲིན་པའི་དུས་ལུན་རིང་བ་
བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱགས་ཀྱི་དབུ་མ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མ་བཤད་པས་མི་
རྟོགས་སོ། །ཞེ་ན། རྒྱགས་ཀྱི་དབུ་མ་ནི་གཉིས་ཏེ། རིགས་པས་སྒྲོ་འདྲོགས་སེལ་བྱེད་དང་།
སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་པར་བྱིན་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། གཉིས་པ་ཉམས་
སུ་སྦྱང་བྱ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱ་ལ། རྟོག་པའི་ལུས་དང་གཞི་མཐུན་
པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རང་མཚན་ཉིད་དོ། །འོ་ན། དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་ཡང་། ལས་
དང་པོ་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིད་མོད། དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་
ལུས་གོམས་པར་བྱས་པས། མཐར་བྱིན་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། མི་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན། བོད་བྱི་མ་གང་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཟག་
མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ། སྤང་བྱ་རྣམས་གང་ལ་གནས་པ་དང་། ས་བོན་འཛོག་པའི་གཞི་ནི་
ང་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ། རྒྱ་རབས་པའི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཅལ་པོ་དག །
འབྱོར་ཆས་སུ་བྱེད་པར་སྤྱང་དོ། །ཞར་ལ་ལམ་གྱི་སྐབ་པ་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་དུ་གང་ཟག་དང་།
ང་ཅམ་སོགས་བྱེད་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེས་པའི་དོན་དུ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དུ་བཤད་
ཟེན་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཞེན་ལུས་དུ་བཞག་ནས། ཨུ་གོ་ཨུ་རྟོ། ཞེས་གསུང་གིན་འདུག་
པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ། གསང་རྒྱགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ། ང་དང་གང་ཟག་སོགས་སྐབ་
པ་པོར་ཁས་སྤངས་ནས། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ནི། བོད་བྱི་རབས་པའི་འོ། །དེ་ལྟར།
རིག་པའི་དབང་ལྡན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་དུག་གིས། སྒྲོབ་མ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
བྱས་པ། བསྒྲིན་པ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་དེས་པ་རྟེན་པ་ཁ་ཅིག་འདྲི་རྗེ་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལ། དབང་དེ་ཉིད་སྒྲིན་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲིན་
བྱེད་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྟོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པའི་སྒྲིན་བྱེད་དངོས་ཀྱང་ཡིན་
ཏེ། ཨེ་ཤྲི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲོམ་པ་ཐོག་མར་སྒྲེ་བའི་མགོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་འདི་
ནས་འཛོན་པ་ཡིན་ལ། བྱང་འཇུག་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྟོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཡང་། འདི་ལྟར། ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི། ཕྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཨེ་ཤྭ་བྱང་
 འཇུག་དང་། རྫོང་རྫོང་དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། བྱང་དེས་དོན་གྱི་ཨེ་ཤྭ་བྱང་འཇུག་སྟེ། དེས་
 དོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། སྒྲར་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ། འཛིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་
 ལ། འདིར་ནི། དེ་སྒྱེས་པའི་ཐོག་མའི་ས་མཆོམས་བཟུང་བའོ། །འདི་ནི། སྒྲགས་པའི་དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་གནས་སུ་བཞག་དགོས་ཏེ། ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་མཛོན་
 དུ་གྱུར་ཞིང་། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྒྱེ་བ་ནི། དབང་གོང་མ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 བསྐྱེད་རིམ་རྒྱང་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ། བདག་མེད་གཉིས་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་།
 གོམས་བྱེད་ཡོད་པར་འཆད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། ཡོད་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་དང་བྱང་དུ་འཇུག་པར་མ་སོང་བས། སྤྱ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྒྱེས་པར་བཞག་མི་རུས་སོ། །
 འོ་ན། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱང་པས་ས་བདུན་མན་ཆད་ཆོད་པ་དང་། ལུམ་དབང་ས་དུག་གི་རྣམ་གཞག་
 སྒྲགས་གཞན་ནས་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཞེན། དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་ཆེར་གོམས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར། སྒྲགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མི་
 འབྱུང་སྟེ། དེ་མེད་པར་ལམ་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་བྱང་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། འདིར་
 ལུམ་པའི་དབང་ནི་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། རིག་པའི་དབང་ལྟ་རྫོང་ཆེ་སེམས་དབང་དང་སྒྲོབ་
 དཔོན་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། རྫོང་གནད་དང་། ལུང་བསྟན་པ་དང་། དཔུགས་དབྱུང་བ་
 རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་མ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། གཞོད་
 རྫོགས་རིམ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལ་ལུས་དབེན་གྱི་ཐོག་མར་གསང་བའི་དབང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར། རང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རིམ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར།
 སྒྲོན་འགོ་ལུས་དབེན་དང་། དངོས་གཞི་ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་སྒྲོབ་མ་
 ལ། སྒྲོན་འགོ་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། དངོས་གཞི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ། དབང་
 གསུམ་པ་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་མེད་པར། སྤང་བ་གསུམ་མམ། དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་འབྱེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སྒྱུ་ལུས་འབྱོངས་པའི་སྒྲོབ་མ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་
 པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དོན་དམ་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་ནི། སྒྲོན་འགོ་འོད་གསལ་

དང་། དངོས་གཞི་བྱང་འཇུག་གི་དོན་དུ་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་མ་བསྐྱར་ན། རྣམས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་དང་། སློབ་པའི་ལམ་སློན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ནས། མི་སློབ་
 པའི་ས་མཐོན་དུ་བྱེད་ཁར་ཡང་། རྫོང་འཆང་ལས་བཞི་པའི་དབང་མོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཉེ་
 རྒྱས་འབྲས་བུ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་གོང་མ་གསང་བའི་དབང་འདི་ལ་
 བོ། སློབ་དཔོན་བདེན་མཐོང་ས་ཐོབ་པ་ཞིག་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྐྱོམ་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་སློན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྣོད་རུང་གི་སློབ་མ་ཡང་རྣམས་ཀྱི་ངེས་ཆ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་
 པ་དགོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉླ་པ་མགོ་མནན་ཅིང་། མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་སྦྱེ་བ་ལ་གཤམ་
 མེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་དབང་གསུམ་པ་སྤྱིད་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་དོགས་
 སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདི་ནི། རིམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱ་དུས་སུ་སློན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལམ་
 དུས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་དབང་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་བྱིན་
 པར་བྱེད་པ་ནི། ཐབས་ཀྱི་ལམ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཤོས་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། དཔེར་ན།
 བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས། རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དལ་དུ། སློབ་དཔོན་ལས་དབང་
 སྤངས་ཏེ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའམ། སློབ་དཔོན་མེད་ན། གསང་ཇུས་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱལ་བ་ལ་མི་དབང་བས། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་ཅམ་བྱ་ཞིང་། ཡང་འབྱོར་པ་ཡོད་ན།
 ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རུང་དང་། འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་
 དབང་ཚུན་ཆད་ཚོགས་པར་སྤངས་ཐིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དཀྱིལ་འཁོར་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་
 པའི་དབང་ཇུས་བྱིན་མོང་དུ་འདོད་ཡོན་ལཱ་ལྷན་པར་སྤང་བ་དེ་ལ། ཅི་དགར་ལོངས་སྦྱོད་ཚོགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་འཆི་སློབ་དཔོན་བདེན་པ་མཐོང་བས། སྤངས་ཉླགས་སྤར་གསུམ་གྲུབ་ཐིན་པའི་
 གསང་ཇུས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་མི་
 བསྐྱེད་ནི། དབང་གསུམ་པའི་ཉླགས་པ་བརྟན་པོ་རྣམས་དུ་སོང་མ་སོང་གི་བྱུང་པར་ལས་འབྱེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། རིམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་མཐོང་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་ཆེ། རིམ་པ་བྱི་མ་བྱི་མའི་སློན་
 བྱེད་ཀྱི་དབང་མོད་པ་དང་། བསྐྱར་བས་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདིར་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་

ལའོར་གཙོ་ཆེ་བར་གསུངས་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ལས། དབང་གོང་མ་གསུམ་ལེན་
 པ་ནི། ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། འདིར། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། དགོ་སློང་དང་
 དགོ་ཚུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི། དང་པོ་ནས། ཆགས་བྲལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཉིད་དུ་ངེས་པས། ཆགས་ཅན་
 གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རིགས་ཅན་དུ་མ་གྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ།
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་ཞིག་གིས་ནི། གསང་བའི་རྣམ་ཅི་འདོད་བཞིན་དུ་བསྟེན་
 ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་དུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 བཅས་རྒྱུད་ལ་ནི། དགོས་པས་དགག་བྱ་བྱེད་གྱིས་གཞོན་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་
 པའི་སྒྲིམ་བཅོམ་ལ་ནི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་ཙམ་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། དུས་
 རྒྱུད་པར་ཅན་གྱི་བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་གི་བས་སུ་ངེས་དོན་ལ་འགྲོ་ཞིང་། དྲང་དོན་དུ་སྒྲིམ་བཅོམ་
 གྱི་བཅས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་བྱེད་པ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་བ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ། ཁ་ཆེ་
 པའ་ཆེན་ཡན་ཆོད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ནོ། །ཞེས་ས་སྐྱ་པའི་ཏའི་གསུང་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་
 བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བྱུར་བྱིན་པར་བཛོད་བྱེད་ནས།

གཉིས་པ་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱུང་གཞི་རྣམ་པར་
 བཞག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱུང་བྱེད་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
 འབྲས་བུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དྲང་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱུང་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རེས་དོན་
 དོན་དམ་པའི་སྐྱུང་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ། སྐྱུང་གཞི་སྐྱུང་བ་དང་། སྐྱུང་བྱ་སྐྱུང་བའི་གོ་དོན་སོ་
 སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱུར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བྱེད་ནས་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྐྱུང་བ་ནི།
 སྐྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྐྱང་ཆ་མི་འདོར་བར། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྐྱུང་
 བྱ་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྐྱུང་བྱེད་དུ་སྐྱུང་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 བདུད་ཅིར་སྐྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱུང་གཞི་དེའང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབྱེ་

བས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བྱི་མ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། གཞི་མི་སྤྱོད་
བར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བུ་ཉིད་དུ་གོ་
བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ནད་དོ་ཤེས་ན་དེའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་སྤང་བུར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན།
གཞི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་
ལྟར་འཆད་མོད། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སྤང་བུར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས། རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་རྣམ་རོལ་སྒྲ་
ཆོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ནི། སྤང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་
ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོར་སྤང་བ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་
འབྱུང་དེས་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛོན་སྤངས་འགལ་
བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་བཟང་ལས། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་འདི་
མ་གཏོགས་པ། སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཡིན་དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་
བའི་སེམས། །དེ་དག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་གཞི་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལྟར།
དེའི་སྤྱོད་བྱེད་ལ་ཡང་། འབྲས་བུ་ལྟའི་སྤང་བ་དང་། རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
དོ། །རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། དོན་དམ་པའི་སྤྱོད་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་
ཤེས་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོ་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེ་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་པས་
འགྲུབ་ལ། དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་དེ་དང་དེའི་འགལ་སྒྲུབ་ས་པོན་དག་གང་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
གཞི་བྱན་མོང་བ་གཅིག །དོན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། གོ་བ་མ་ཆགས་ན་སྤྱོད་གཞི་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྤྱོད་གཞི་ཀུན་རྫོབ་
པ་ནི། འཁོར་བ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་བོས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་དབྱེ་བས་
གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་། བཞི་བཞིར་བྱེ་བ་འདི་ལྟར། སྤྱོད་དང་པོར་འཆགས་པ་
དང་། བར་དུ་གནས་པ་དང་། མཐར་རྒྱུན་འཛིག་བཞིན་པ་དང་། ཞིག་ནས་སྤྱོདས་པར་གྱུར་པ་

སྟེ་བཞི་དང་། བཅུད་ལའང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་པོར་སྟེ་བ་དང་། བར་དུ་རྒྱན་གནས་པ་
 དང་། མཐར་འཛིག་བཞིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཞིག་ཟེན་ནས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའོ། །འདིར་བར་དོ་ནི། སྟེ་བའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཏེ། སྟོན་དུས་སྒྲིད་འབྱུང་ག་ཚུགས་ཅན། །
 ཞེས་པའི་ལུང་གྲུ་བྱང་གིས་ཆད་མར་མཛད་པས་སོ། །སྟོན་གྱི་འཆགས་འཛིག་གནས་གསུམ་ནི།
 ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྒྲགས་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ལ་ནི། ལུམ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་ཆད། དོན་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་
 བར། དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དེ་ལའང་། ཁ་ཕྱིར་ལྟ་རྣམ་
 ཤེས་གྱི་ཆ་དང་། ནང་ལྟ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེན་ས། གཟུགས་སྒྲུ་ལྟ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དང་།
 དོན་དམ་པའི་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ། བོད་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་ལྟར།
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྒྲགས་ལས་གཞན་གནས་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་གཟུགས་
 སྒྲགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟར་ན། ཆོས་འདིར། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་
 བས། ཞེས་སྒྲགས་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གསུམ་ངོས་མི་ཟེན་པ་དང་། ཁ་ནང་ལྟ་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཆ་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་ལ་སྒྲགས་པར་མ་བསྐྱེད་ན། སྒྲུང་གཞི་ཕྱི་ལྟའི་རྣམ་ཤེས། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་བར་ཁས་ལེན་མི་རུས་པ་དང་། གཟུགས་ཕུང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་ལྟ་རྣམ་སྒྲུང་
 ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དོན་དང་། ལྟ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐག་གཅོད་པ་སྒྲས་དོན་གྱི་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་
 ཉིད་དུ་ངོ་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་
 ཐ་མལ་སྟོན་གྱི་འཆགས་འཛིག་གནས་གསུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་དོ་རྗེའི་
 ས་ནས་གཟུང་སྟེ། ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་གནས་བསྐྱེད་གསུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་གི་
 སྒྲུང་གཞིར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་སྒྲུ་མ་དེ་ཐད་སོར་མི་འཛིག་པར་ཕྱི་མ་དེར་བསྐྱར་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་དེ་ནི། དེས་དེ་སྒྲིབ་པའི་གོ་བ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་སྒྲུངས་པའི་ཆད་ལ་
 ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྣམ་རིག་སྒྲུ་མ་
 དེ་འགགས་ནས། ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་དེ་མཆེད་པ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྣམ་
 རིག་སྒྲུ་མ་དེ་འགགས་ཟེན་པའོ། །བསྐྱར་གཞི་འགགས་ཟེན་ན། བསྐྱར་འབྲས་ཇི་ལྟར་འཛིག་

སྒྲུལ་དུ་མི་བསམ་སྟེ། བད་བལྟ་ཡེ་ཤེས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། རྣམ་རིག་སྒྲུལ་
 དེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་དངོས་ནི། བད་ལྟའི་ཆ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟེ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། རྟེན་པ་ལྟའི་
 མངོན་བྱང་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ཡང་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་རིག་དེ་གཉིས་ཀ་སྤྱབ་པ་པོའི་རྒྱུད་
 གཅིག་ལ་གནས་ནས་སྟོབས་འགྲན་པ་ན། བྱི་མ་ཤེས་རྒྱུད་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས། རྣམ་རིག་
 སྒྲུལ་རྒྱུན་ཆད་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་བྱིར། འདིར། བཅུད་སྟེ་བ་སྟོང་ཚུལ་ལ་རྒྱས་སྟེས་དང་མངལ་
 སྟེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་། བྱིས་མངལ་ཁ་བརྒྱད་པའི་དབྱེ་
 བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། སྟོད་ནི་རྒྱུན་གཅིག་ཤུ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དབྱེ་བ་
 མེད་དོ། །གཉིས་པ། དེས་དོན་དོན་དམ་པའི་སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བའི་རྣམ་གཞག་ནི། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་
 རྟེན་ཞིག་ནས། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་རིང་སྟོང་བར་གནས་པ་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ནི་མངོན་
 བྱང་ལྟའི་དང་པོ་སྟོང་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་བསྐྱུད་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འོག་ཏུ།
 དམིགས་མེད་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་གི་སྤྱང་གཞིར་བཞག་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་བྱི་མ་དེ་
 གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པའི་ཆོ། རྣམ་རིག་སྒྲུལ་དེ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་
 བྱིར། གཞུང་འགྲེལ་ལས། སྟོད་སྟོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྤྱང་གཞིར་བཞག་པ་དེ། སྟོད་འཆགས་
 པའི་ཆོ་ཐོག་མར་སྟོད་པ་ལས་འཆགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི། ཞིག་ནས་
 སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་མོད། གང་ལྟར་ཡང་། སྟོད་པ་ནི་མེད་པར་
 དགག་པ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྤྱང་གཞིར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་
 རྣམ་མཁར་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ།
 བཅུད་ཀྱི་འཆི་བ་ཤེར་བྱིན་ནི། གཞུང་འགྲེལ་དུ་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་གཞིར་བཤད་མོད། རིམ་པ་
 དང་པོའི་སྐབས་འདིར། བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱུད་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཟིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་གཞིར་
 བཤད་ན། མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྟ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ། བསྐལ་བ་དང་
 པོའི་བཅུད་འཆི་བ་སྟོང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་བྱིར། བོད་བྱི་མ་ཁོ་ནར་མ་
 ཟད། སྒྲུ་རབས་པ་དག་གི་བསམ་པ་ལའང་། སྤྱང་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ་འདིར།

རྒྱུའི་རྒྱུད་དམ་ཁྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་གཞིར་མ་
 བསྟན་ནོ། །སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་མཁས་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་ཉིད་ལས། རི་སྐད་དུ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 བསྐྱེད་ཟེན་པའི་འོག་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྟོབས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཅི་ཞིག་
 བསྟན་བསམ་དགོས་ཏེ། བརྟག་གཉིས་སུ། ང་ལས་གནས་གསུམ་པོ་འང་འབྱུང་། །ང་ཡིས་འདི་
 གྲུན་བྱུང་བ་སྟེ། །འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་རང་བཞིན་ཆོས་སྟུ་ལ་
 དགོངས་ནས། མང་པོར་གསུངས་པ་དག་དང་དོན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ།
 རྣམ་གཞག་རིམ་པར། མ་དག་པའི་སྟོད་སྟོང་པ་དཔེ་དང་མཐུན་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས། དེ་དང་
 མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོད་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་
 འདིར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིར་ཡང་གྲུབ་ཟེན་གྱི་སྟོད་འཆགས་འཛིག་གནས་གསུམ་གྱི་སྟོང་
 བྱེད་གཉིན་པོ་ལམ་དུ་སྟུག་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། འབྲས་དུས་སུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
 ཡང་མི་སྲིད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། རྣམ་
 གཞག་དུ་སྟོད་ཀྱི་འཆགས་འཛིག་བཤད་པ་ནི། སྟོང་པ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཡིན་གྱི། དཔེ་
 དང་མཐུན་ཡུལ་དུ་འཆད་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་
 བ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན། སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱང་གཞིར་གཞག་ནས། དེ་སྟོང་བྱེད་དུ་ལམ་
 དུས་ཀྱི་ཆོས་འོངས་སྟུ་ལ་གསུམ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ། སྤྱང་གཞི་གསུམ་དཔེ་དང་མཐུན་ཡུལ་དུ་
 བཞག་ནས། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པར་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱང་གཞི་གསུམ་
 པོ་དེ་ཡང་། འཛམ་གླིང་གི་མི་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཞན་ནི། ཆོས་འདིས་འཆང་རྒྱ་བའི་
 རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱངས་ནས་ཆོ་གཅིག་གིས་
 འཆང་རྒྱ་བའི་མཐུན་ཡུལ་གྱི་དཔེ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འགོད་པའི་དབང་དུ་མཛོད་
 བས། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས། མཚན་དཔེ་
 འབར་བའི་བར་དོའི་ཚུལ་གྱིས་ལུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། མཛོད་པ་རྣམས་རིམ་གྱི་མཛོད་ནས།
 སངས་རྒྱུས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྟུགས་སུ་མའི་ཞེ་

འདོད་དཔྱིས་ཕྱིན་པའོ། །འདི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། མ་དག་པའི་སྟོང་སྟོང་དགོས་པར་
བསྟན་པ། མ་དག་པའི་སྟོང་གྲུབ་ཟིན་མི་སྟོང་ན་དེའི་བཅུད་ཀྱང་མི་སྟོང་བར་མཆུངས་པ། བཅུད་
ཀྱི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྟོང་ན། བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྟོང་དགོས་པར་ཐལ་བ།
གསུམ་པོ་སྟངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བརྟགས་པས། ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་ལ་མཆུངས་པར་ཐལ་
བ་རྣམས་འཇུག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོང་མི་དགོས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། དགོས་པའི་
ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྟངས་བའདི། རིམ་བཤང་པོའི་ལམ་གྱིས་
སྟངས་མི་དགོས་པའམ། མི་རུས་པའམ། འབྲས་བུ་མེད་པས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟུག་
བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་ལམ་དེས་སྟོང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་
ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ། ལམ་དེས་སྟངས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེ་སྐབས་ཀྱི་གཉིན་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཤང་པོའི་སྐབས་སུ། སྟུགས་ལྷགས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་གཉིས་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་སྟོང་གྱི་འཛིག་
རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟངས་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་སྟོང་ནི་འགགས་
ནས་ཡུན་རིང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་ཤེས་བྱེད་དེ་
དག་གི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བཅུད་ཀྱི་སྟུག་ཀུན་མ་འོངས་པ་སྟངས་རོ། །
ཞེ་ན། སྟོང་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །བསྐྱལ་བ་དང་པོ་དང་། སྟོང་སྟོངས་པ་ནི། འགགས་ནས་ཡུན་
རིང་དུ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་མི་རུས་སོ། །ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་ཡང་།
འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་གཏན་ཆོག་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་
འཆགས་འཛིག་གནས་སྟོངས་ཀྱང་། ལམ་མ་བསྐྱོམས་པ་རྣམས་ལ། མ་འོངས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་འབྱུང་བ་དང་སྟེ་འཆི་བར་དོ་ཡང་རྒྱ་སྟངས་པའི་སྟོན་སྟོང་དགོས་ཀྱི། གྲུབ་ཟིན་སྟོང་བ་མ་
ཡིན་པ་ནི། ཕྱོགས་སྐྱལ་ཡང་མཆུངས་པ་དང་། སྟངས་བྱ་འགགས་ཟིན་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་
ལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱལ་ལྟར་ན། ང་ཅམ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱིས་སེལ་དགོས་པར་སྟེ་སྟོང་པ་ལ་གྲགས་པ་དང་། བག་ཆགས་སྟོང་བ་དང་། ས་པོན་སྟོང་བའི་

གན་མ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་སྒྲ་མར་ཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་
 བར་དོ་གསུམ་སྐྱོང་དགོས་ན། སྒོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཡང་སྐྱུང་གཞིར་འགོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན།
 མ་དག་པའི་བཅུད་མཐའ་དག་སྐྱུང་གཞིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྤྱིད་པ་བཞིར་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་དག་པའི་སྒོད་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་བསྒྲགས་མི་རུས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱུང་
 གཞི་གསུམ་པོ་སྐྱོང་བའི་དོན། སྐྱུ་གསུམ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞིག་གིས།
 གསུམ་པོ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། སྐྱུངས་པའི་དོན་གསུམ་པོ་སྐྱུངས་པའི་འགོག་བདེན་
 མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས། གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་སྐྱུང་བ་མཐའ་དག་ལ་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་
 ལུས་པ་སྐྱུང་གཞི་ཉིད་དུ་གཏོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྐྱུངས་པས་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་ལ་ནང་འགལ་བའི་ལུང་
 པོ་མི་ཟད་པའོ། །གཞོན་བྱེད་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་བོད་ཕྱི་མའི་བཞེད་པ་ལ། འདུས་པའི་ལམ་
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས། སྐྱུབ་པ་པོའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱོང་བའི་གོ་དོན། དཔེ་ཐ་མལ་པ་འཆི་
 བ་དང་མཐུན་པར། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་དུ་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་
 པར། དང་བོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དོས་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ལུས་སྐྱུངས་པ་དང་མཐུན་པར།
 སྐྱུལ་སྐྱེ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་ནས་གོམས་པ་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་བྱེད་ཡིན་ལ།
 ལམ་དེས་སྐྱུབ་པ་པོ་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རྒྱུའི་འཆི་བ་དེ། ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་དུ་
 དང་། བར་དོར་འབྱུང་རུང་དེ་ལམ་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱེ་ཉིད་དུ་དང་། སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་རུང་
 དེ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱེ་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ནས། ཐ་མལ་པ་གཞན་ལ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་
 སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་བཞིན་པ་ནི། སྐྱོང་བའི་དོན་དང་། བྱས་པ་ནི་སྐྱུངས་
 པའི་དོན་ནོ། །གཞན་དུ། སྐྱུབ་པ་པོ་རང་ལ་སྒོན་བྱུང་ཟིན་པའི་གསུམ་པོ་དེ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་བྱུང་
 བས་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོང་མི་དགོས་ཤིང་། སྐྱོང་རུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ནིང་ཆོག་
 པའི་ལུང་ཤིང་ད་ལོའི་མེས་ཐེག་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱིར་ཡང་སྐྱོན་སྐྱོང་བ་ཇི་སྟེད་པ། རྒྱུའི་རུས་པ་
 བཅོམ་པའི་སྒྲོན་ནས་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། འབྲས་ལུའི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་སྐྱོང་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགགས་
 ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟེད་དུ། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །གང་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་འགོག་

སོ། །རྣམ་ཤིག་དེ་ལས་ལྷོ་ཕྱིར་བལྟ་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། རང་བལྟ་འཛིན་རྣམ་
གྱི་མིང་ཅན་གསལ་ཤིག་གི་ཆ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་སྒྲོད་བཅུད་དུ་ཐ་སྒྲོད་འདོགས་བ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན། སྒྲོ་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུབ་བ་ལ། འཛིག་རྟེན་པས་སྒྲོན་པོའི་ཐ་སྒྲོད་
བཏགས་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་བལྟ་འཛིན་ཆ་དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན། གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་
སྒྲོད་བ་འགའ་ཞིག་འབྱུལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་བའི་དྲི་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁ་ནང་བལྟ་འཛིན་ནི། སྒྲུབ་
གཞི་དངོས་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་དེ་དག་གང་ལ་གནས་པའི་གཞི་ཉིད་དུ། གདོད་མ་ནས་གནས་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་ཐོག་མེད་ནས། ཕྱི་མཐའི་བར་དུ་མ་དག་པའི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་
གང་ལ་འཆར་བའི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ཤེས་རྒྱུད་མ་དག་པའི་སྒྲུབ་བ་གང་ཤར་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
སྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱའི་དྲི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་སེམས་
ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་འབྱུལ་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟ་ཡིན་བ་དེའི་ཕྱིར། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལ།
བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་སྒྲོད་བཅུད་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ། སྒྲུབ་བྱ་དང་།
སྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་ས་དགོས་བ་དང་། སྒྲུབ་རྣམས་བ་དང་། སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་འབྱུང་དུ་
རུང་སྟེ། སྒྱུབ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྱུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་བྱི་མས་འདོད་
པའི་སྒྲུབ་གཞིའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་གནས་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུབ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལྷགས་འདིར་ནི། སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོ་ལ་སྒྲོད་བཅུད་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི། རང་རང་གི་
ཤེས་པས་བསྐྱུས། སྒྲུབ་གཞི་ཐུན་མོང་བར་ཁས་ལེན་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན།
དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐེག་ཏུ་འཆད་པའི་འགལ་བའི་ཁུར་གྱིས་ནོན་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅུད་ཀྱི་སྒྲོད་ཚུལ་དེ་སྒྲོད་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བ། མཚུངས་ན་ནང་
འགལ་བ། འགལ་བ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོད་ཀྱི་འཆགས་འཛིག་སྒྲོད་གསུམ་
དང་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེས་སྒྲུབ་བའི་གཞི་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་དེའི་ཤེས་རོར་མ་
འོངས་བ་ན་འབྱུང་རུང་གི་འཆགས་འཛིག་གནས་གསུམ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་བ་དང་། དེས་དེ་
སྒྲོད་རྣམས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བཅུད་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་སྒྲོད་ཚུལ་དང་མཚུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རུང་ཡང་། རྩོགས་སྒྲུ་མ་ལ་འགལ་ཏེ། རྒྱལ་པ་པོ་
 དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ལ་མི་སྣང་ན་མེད་དགོས་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་ན། བཅུད་ཀྱང་མེད་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་ན། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བས་སོ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཇི་སྟེད་པ་གདོད་
 མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་
 སྟུང་གཞིར་མི་འདོད་པ་དང་། དེ་སྟོང་དགོས་པར་འདོད་པ་འགལ། དེ་སྟོང་བའི་དོན་སྣོད་བཅུད་
 ཀྱི་སྟོན་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། སྟུང་གཞི་མ་
 ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་རང་ཐད་སོར་བཞག་ནས་དེའི་སྟོན་སྟོང་བ་ལ་སྟུང་གཞིའི་
 ཐ་སྟེད་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྟུང་གཞིའི་ངོས་འཛིན་སྟངས་ལ་བྱེད་ན། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་
 རྒྱལ་པོའི་མདོར། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སྟུངས་གཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ། རྣམ་གཞག་རིམ་
 པར། བཅུད་ཀྱི་སྟེ་འཆི་བར་དོགས་ལ། སྟོང་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། སྣོད་ཀྱི་འཆགས་འཛིག་སྟོང་
 བར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་གཞུང་། བསྟེད་རིམ་གྱི་
 རྒྱལ་ཐབས་སྟོན་བྱེད་དུ་འཆད་པ་དང་འགལ། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་སྟུང་གཞི་དང་སྟངས་བྱུང་མི་
 འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟེད་པའི་སྒྲུབས་སུ། རྣགས་དོན་བསམ་པའི་སྟོན་སྟངས། རྒྱ་མི་རྒྱ་ཀྱན་
 དམིགས་མེད་དུ་བསམ་པར་འགལ། སྣོད་ཀྱི་འཆགས་ཚུལ་དང་ལྟའི་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་བསྟེད་
 ཚུལ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་མོད། བསྟོམས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟོམས་
 པས་དེའི་སྟོན་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་སྟོང་ཞེས་སྒྲས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། རྒྱས་པས་ཅི་
 ལ་ཡན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་བ་ནི། སྟོན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བསམས་ཅན་
 སྟེ་མཐུན་གྱི་བདག་འབྲས། རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་སྟུང་མི་རུས་སོ། །ཞེ་ན། ཐུན་མོང་བ་ལྟ་
 བུར་སྟངས་པ་འདི་ནི་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པ་ཡིན་གྱི། སྟུང་གཞི་ཐུན་མོང་བ་འདོད་ན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པ་འདི་མ་ཤེས་པས་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ངོར། དངོས་པོ་
 གཅིག་ལ་མཐོང་སྟངས་མ་འབྲུལ་བ་དྲུག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་། །རྣམ་གཞག་རིམ་
 པར་སྣོད་ཀྱི་འཆགས་འཛིག་གསུངས་པ་དེ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྟེན་བསྟེད་པའི་མཐུན་ལུལ་སྟོན་པ་

ཡིན་གྱི། སྤྱང་གཞི་མི་སྟོན་པ་ཉིད་ཕྱོགས་སྤེལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན། རྟེན་ལ་སྤྱང་གཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དཔེ་དང་མཐུན་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་འཇུག་སྟེ། རྟེན་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པས། སྤྱང་བྱ་གང་ཞིག་སྤྱོད་། སྤྱང་བྱ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལ། ཡོད་ན་གང་ཞིག་ཡིན། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་ནོ། ཞེས་སྒྲས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཟིན་མོད། དེ་ཉིད་སྤྱང་གཞིར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་ཕྱིར། མ་དག་པའི་སྟོད་ཀྱི་སྤྱང་བ་མི་འགོག་ན། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་རི་ལྟར་འགོག་ཤིག་ཉེས་པ་ནི། སྟོད་ཞིག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་མཐུན་ཚུལ་ཡང་། ཉི་མས་སྟོད་སྟེགས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་བསྟེགས་པའི་འོག་ཏུ། སྟོད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་གཉིས་ཀ་ཆོས་མཐུན་དུ་སྦྱར་དགོས་པ་ལས། མ་སྤྱང་བ་དང་། སྟོད་ལན་གཅིག་སྟོངས་ཀྱང་། སྤྱང་ལས་དབང་གིས་སྦྱོབ་བ་དང་། གནས་ཚུལ་ཆོས་དབྱིངས་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་བ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་དགོས་པ་ལས། མི་སྦྱར་བར་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྟོ་རོར་དེ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འཆད་ཀྱིན་འདུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་བའི་གོ་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། སྤྱོད་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བཞག་ནས། གང་དུ་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དུ་ལོ། ། གང་ན། སྤྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་། སྒྲུབས་འདིར། མ་དག་པའི་སྟོད་བཅུད་དུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་རིག་ཤིག་ཤིག་ལྟེན་བཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་བ་དེའོ། ཤིང་གིས་ན། སྤྱིར་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྒྲུབས་འདིར་གསལ་བ་འདུས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་རིག་ཤིག་ཤིག་མར་རྟོག་བཅས་སུ་སྦྱོས་པ་དེ་དང་། ཕྱིས་རྟོག་མེད་དུ་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ཡིས་སོ། རྒྱུལ་རི་ལྟར་དུ་ན། གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ། སྤྱང་གཉིན་གྱི་སྤྱང་བ་གཉིས་པོ་ཐོག་མར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགོགས་ནས། སྟོབས་འགྲན་པ་ན། གཉིན་པོ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཆོ། སྤྱང་བྱ་མགོ་མཐོན་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བོན་དུངས་འབྱེན་བའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ན་མ་དག་པའི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྤྱང་བ་མི་སྦྱོབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཟིན་པ་གཅིག་

འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །དེས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱོད་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་
 རིམ་དེ། རྒྱུ་རྒྱུད་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་གིང་། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 མ་དེ་དག་ནི། གསེར་ལ་གཡའ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་བཞིན་དུ། སྤྱོད་བྱེད་དུ་བྱུང་ཞིང་།
 གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པས་ན། སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ལག་རྒྱུས་དེ། སྤྱོད་བྱེད་དང་འབྲེལ་ཞེ་ན།
 སྤྱོད་བྱེད་པོ་འདི་ཉམས་ལེན་དང་དོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་པའི་
 ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་
 སྤྱོད་ནི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པོ་ལ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལ། རང་གི་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །
 སྤྱོད་བྱེད་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་ནི། མ་དག་པའི་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཆེ་སྤྱོད་ཁོ་ན་གཞན་སྤྱོད་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེས་
 པའོ། །གཡའ་ཏེ། མ་དག་པའི་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་གཞིར་འཛིག་མི་འཛིག་པོ་དེ་ཕྱི་མ་དང་ཆོད་
 པའི་གཞིར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཉིད་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱོད་བྱེད་དུ་སྤྱོད་
 པའི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་བལྟའི་ཆ་ཞེས། ཉན་བལྟ་རང་རིག་དང་ལྟོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེད་པས་ནི། ཞིབ་
 མོར་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་། ཉན་བལྟ་རང་རིག་གི་ཆ་སྤྱོད་གཞི་
 དང་། ཕྱིར་བལྟ་ལྟུལ་སྤྱོད་གི་ཆ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སོ་སོར་མ་བྱེད་པ། ཉན་བལྟ་ཉིད་གནས་
 ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
 མཐར་ཐུག་གི་སྤྱོད་གཞི་ལོངས་གྲུབ་ཁོ་ནར་དེས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སྤྱོད་གཞི་དབང་སྤྱོད་
 གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་ན། སྤྱོད་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་ལ་གཞི་
 མཐུན་མི་སྤྱོད་དེ། རྒྱུ་རྒྱུད་ནི། གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤྱོད་གཞིའི་དོན་འཛིན། རྒྱུ་རྒྱུད་དང་། དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དང་།
 ཁམས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ལ་མ་བཤད་ན། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་འགོ་ཚུལ་མཐའ་
 དག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བོད་ཕྱི་མ་ནི། ཀུན་གཞི་འགོག་པའི་ངལ་ང་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་འབད་ཚུལ་གྱིས། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་
 གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། མཁས་པ་སྤྱོད་མ་དག་གི་གསུང་ལས། མ་དག་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་
 ལྟོག་ནས་སྤྱོད་གཞིར་བཞག་པ་དེ། ཐད་སོར་འཛིག་པའི་ཆེ་འདི་ལྟར་ཁས་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ།

རིམ་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ཡང་། རིམ་པ་སོ་
 སོའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱང་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་དེ་དང་། སྤྱེ་འགག་གི་རིམ་པ་
 མཐུན་པའོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཐུན་པ་དེ་གིས་པའི་དོན་དུའོ། །དངོས་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ་ནི། སྤྱེ་
 འཛིག་གནས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བཞི་མི་སྤྱིད་པ་དང་། དེའི་བཅུད་ལ་ཡང་། སྤྱེ་འཆི་བར་དོ་
 གསུམ་མི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་
 སོ། །ཡང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ།
 རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ། སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་སྤྱོད་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ངེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱང་གཞི་དང་།
 སྤྱོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་དོས་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་སྤྱུའམ། བཛོད་བྱ་དོན་
 ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་ལུ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་པོ་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་བདག་པོ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཉིད་དུ་ཡང་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་
 འཆང་དང་། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཆོགས་བཀོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྤྱེས་པར་གསུངས། །སེམས་སྤངས་ནས་
 བྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས། སྤྱོད་པ་པོ་རང་གི་བཅུད་དུ་མ་ཟད། སྤྱོད་ཀྱང་རང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། རང་ཉིད་ལམ་དུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་
 ཆེན་པོར་གྱུར་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད། རྣལ་འབྱོར་
 པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་གིས་ཁོ་ན་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡང་། སྤྱོད་བཅུད་གཉིས་
 ཀ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཞིང་སྤྱངས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བོད་ཕྱི་མ་ནི་འཆད་ཚུལ་
 འདི་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །ཡང་། རྣམ་གཞག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདོན་གྱུ་བ་དགའ་
 ལྷན་གྱི་གནས་སུ་གི་འཕོས་ཏེ། བར་དོ་མཚན་དཔེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཅན་དུ་བྱོན་ནས།
 མིའི་སྤྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤོན་བྱོན་སྤོན་པའི་རྣམ་ཐར་

338

དང་། རྒྱ་ཁྱི་གཉིས་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་
 བ་ལ་ལུ་ཐག་ཆོད་པའི་སྐྱབ་པ་པོས། རྒྱགས་དོན་བསམས་པས། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་ཁེགས་སམ་
 མི་ཁེགས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་སུ་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤང་བ་དེ་ཆོད་མས་མ་
 གྲུབ་ན་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་བཀག་པའི་སྤྱང་བ་ཉིད་
 གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། བོད་ཕྱི་མ་ལ་
 འགལ་བ་ཤ་སྟག་གོ། །གལ་ཏེ་སྤང་ཞེན་གྱི་དོས་འཛིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་
 དང་། ཞེན་པ་ལ་འཆད་དོ། །ཞེན། རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི། སྤང་ཅམ་མི་ཁེགས་ན།
 དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་ཁེགས་མི་རུས་ལ། སྐྱབ་པ་པོ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ནི། སྤང་ཅམ་
 ཡང་ཁེགས་དགོས་ལ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ནི། ཞེན་པ་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་མོད། སྤང་
 བ་ཅམ་འགོག་མི་དགོས་ཤིང་། རུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། འདི་སྐད་དུ། དེས་ངོར་འགོག་
 པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་མོད། ཆོད་མས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དེས་སྒྲོ་ནི་ལོག་ཤེས་ལས་མ་འདས་སོ། །
 ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྒྲོམ་ཚུལ། སྤྱད་སྤྱང་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་ཞེས་པ་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་སོང་སྟེ། སྤྱང་ཉིད་གོ་ཆོད་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ། གོ་མ་ཆོད་ཅིག་དང་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཤེས་བྱེད། སྤྱད་སྤྱང་པ་དེས་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཡང་མི་ཆོད།
 རྒྱགས་དོན་བསམས་པའི་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཡང་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་དང་མཐུན་ཆོས་ཀྱི་
 མཐུན་ཚུལ་སྦྱར་བ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅིག །མཐུན་དཔེར་བཞག་
 བས། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་སྦྱང་མཛོད་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་པ་གཅིག །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་
 ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཅིག་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་དགོས་ཞེས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། འོན་མཐུན་
 ཚུལ་རིམ་ལྔ་ལྟ་ཞེན། རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་དུས་སུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་
 ཞིག་གཞི་དུས་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྱད་ཀྱི་འཆགས་འཛིག་ལྟ་ལྟ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་ལུང་དང་སྦྱར་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སེམས་ཅན་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར། རྣལ་འབྱོར་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
 བསྒྲོམ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་གྲུབ་པའི་ད་
 ལྟར་བ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་འཆི་བ་ནི། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་ཅམ་ལས་མ་འདས་

པས། དེ་དེའི་མཐུན་དཔེ་དང་མཐུན་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་འཆི་
 བ་ཡང་དེར་མི་རུང་བའི་བྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེན། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལྷག་མོས་གྱི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པ་དེ། འོད་གསལ་དུ་རིམ་གྱིས་བཅུག་ནས། གོམས་པ་ཆད་དུ་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ། མཐར་
 འབྱུང་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཁད་ཉེ་བའི་ཆོ། ལྷག་ས་ལམ་དུ་སྐྱེས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
 དུ་བཅུག་པའི་རིམ་པ་དང་ཆ་མཐུན་པར་བྱུང་བ་དེ། རོ་འབྲོད་པར་བྱས་ནས་གོམས་པས་ཐ་མལ་
 གྱི་འཆི་བ་རང་མཆོན་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། རྩོན་འགྱུར་སྐབས་འདིར།
 བོད་བྱི་མ་ན་རེ། བགཟམ་མཐར་བྱེད་གྱིས་མཆོད་རྩལ་རྣམས་བསང་སྦྱངས་བྱེན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་
 གོ་དོན། ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱངས་ནས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་
 བས་དེའི་ངང་ལས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་མཆོད་རྩལ། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན། ཞེས་འཆད་དོ། །སྦྱིར། ལྷག་ས་གྱི་གྲུབ་མཐའི་འཛིན་མཆོམས་ཤེས་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཡིན་མོད། ལྷག་ས་སྐྱེས་པ་ལ་ནང་འགལ་བ་འདི་ལྟར། དེའི་ཆོ། རྣམ་པ་མཆོད་རྩལ་སྦྱང་བ་དེ།
 རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཟག་བཅས་གྱི་དབང་པོ་དུག་ལ། ཐ་མལ་གྱི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པར་སྦྱང་བ་
 ཡིན་ནམ། བདག་མདུན་གྱི་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་ལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་མཆོད་རྩལ་དེ་ཉིད་སྦྱང་
 བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་པོ་དུག་གི་སྟོད་ཡུལ་དུ། ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་འགལ་
 ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བྱེད་པར་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཐ་མལ་གྱི་མཆོད་རྩལ་འོད་
 གསལ་དུ་བཅུག་པ་དེ། རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་མེད་གྱི་དོར་ཡིན་ནམ། རྟོག་བཅས་གྱི་དོར་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཐ་མལ་གྱི་མཆོད་རྩལ་སྦྱང་བར་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 རྟོག་པ་དེ་འཇུག་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་ལམ་མ་འབྱུལ། འབྱུལ་ན་ལོག་ཤེས་སྦྱ་སོང་། མ་འབྱུལ་ན་
 དབང་པོ་དུག་ལ་ཐ་མལ་གྱི་མཆོད་རྩལ་སྦྱང་བ་དེ་འབྱུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ཚུལ་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱ་གནས་པ་ལ། སྦྱང་ཚུལ་ཐ་མལ་གྱི་མཆོད་རྩལ་སྦྱང་བའི་བྱིར།
 བྱེད་གྱི་ལྷག་ས་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེན། དེ་ལྟར་བྱེན་གྱིས་སྒྲོབ་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་
 པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་ལ། བྱེན་གྱིས་མ་སྒྲུབས་པའི་དུས་དང་།

ཁྱད་མེད་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པའི་དཔྱད་པའི་ཆེན་མོ་མཛོད་པར་བྱས་པ།
 མེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པའི་དཔྱད་པའི་ཆེན་མོ། །ཡང་བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། བསྐྱེད་ལོ་རྒྱུ་
 སྒྲུབ་སྒྲུ། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པ། མདོར་བཅས་སྒྲུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་།
 དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྩིབས་
 བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསམ། རྩིབས་བཅུ་ལ་ནི་ཁྱོ་བོ་བཅུ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་
 བྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི། འདིར་བཤད་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། །
 ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་དེ་ཡང་། ལྷ་བ་ཁོང་སྟོང་དང་། རྩིབས་རྣམས་བཅར་ལེབ་ཡིན་གྱི།
 རྩིབས་ཀྱི་ནང་ན་ཁྱོ་བོ་འཁོར་བར་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་ཁོང་སྟོང་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྟོང་རྒྱུད་དུ།
 རྩིབས་ཀྱི་ནང་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །བཞུགས་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སོགས། །ཞེས་བཤད་པ་
 བཞེན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བ་སྒྲུབས་ཅན་གྱི་དབུས་དྲུག་པོར། ཐོག་མར་དོ་རྩེ་འཆང་ཡུམ་ཆོས་
 དབྱིངས་དོ་རྩེ་མ་དང་བཅས་པ། དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་བསྐྱེད་ནས། ཁྱོ་བོ་བཅུ་མི་བ
 སྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བཞེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས། ཁྱོ་བོ་བཅུ་
 ཡུམ་གྱི་མཁའ་ནང་དུ་བཞག་མི་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་ཁར་དྲངས། ཕྱིར་སྒྲོས་སྒྲུབ་ཐིམ་པས། རང་
 ཉིད་ཞེས་དོ་རྩེ་རྒྱུར་ཏེ། ཁྱོ་བོ་བཅུ་མངལ་འབྱེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་འི་རྩིབས་རྣམས་ལ་ག
 རས་གང་གི་མ་རེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ནང་སྒྲུབས་ཅན་དུ་ལྷ་འགོད་
 པ་ནི། རྟེན་མའི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་འཁོར་ལ། ལྷ་མི་འཁོར་བའི་རྣམ་གཞག་
 ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཆོག་དོན་འདི་དག་ལ། ཁྱོ་བོ་ཅག་གི་རྩེ་སྒྲུ་མའི་
 གསུང་གིས། དགག་པ་འདི་ལྟར་མཛོད་དེ། འདིར་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་མི་འཐད། ཁྱོ་བོ་
 ལ་མངལ་འབྱེན་མི་འཐད། དོ་རྩེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་མི་འཐད། ཁྱོ་བོ་རྩིབས་ཀྱི་ཕྱི་
 རོལ་དུ་འགོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ལུང་གིས་མི་འགྲུབ།
 འགྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནས་བཤད་པ་སྒྲུབ་
 ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཁ་སྐོང་དགོས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དང་བསྐྱེད་པ་
 ལས། བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་འདི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་

དབང་གིས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་དགོས་ན། མཁའ་ནང་གི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འཕྲོ་པར་གྱུར་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། ཞེས་དོ་རྗེའི་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཆང་འདི། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་
 འཆད་པ་དང་། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་འཆད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་བོད་དུ་བྱུང་བ་ལ།
 བོད་བྱི་མ་ན་རེ། འདི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་འཆད་དགོས་ཏེ། གྲུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་
 པར། གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར། རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ཞུས་
 ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ་སྟན་འབྱེན་པ་འདི་ལྟར་མཛོད་དེ།
 གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ངེས་ཞེས་ཟེར་བ་དེ། གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་
 བཤད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དེར་ངེས་སམ། དེའི་མདོན་རྟོགས་ཚར་གཅིག་གི་ལྷ་རྣམས་དེར་ངེས་
 སམ། དེའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་རྣམས་དེར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་དང་པོ་ལྟར་ན་ཉ་
 ཅང་ཐལ་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རིགས་བདག་དང་། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡང་
 དེར་ཐལ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལྟར་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་དགྱིལ་འཁོར་
 ལ་འགོད་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རེད་མདའ་བ་ན་རེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་འདིའི་ཁུངས་ནི། རི་སྐད་
 དུ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། རྣམ་པར་སྤང་མཛོད་འདྲ་བའི་མདོག་ཁངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་
 གསུམ་འཛིན་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་མདོ་བསྐྱེས་ཉིད་ལས་བཤད་ལ། རྗེ་རྗེ་
 གསུམ་ཞེས་པས། ཞལ་གསུམ་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་དུ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་པོ། རྣམ་པར་སྤང་མཛོད་ནི་དེ་ཉིད་དོ། ཁངས་རྒྱས་ནི་འོད་དཔག་
 མེད་དོ། རྗེ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་འཆང་
 དེ་རིགས་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཞལ་གསུམ་པར་འཆད་པ་ཡིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན། འདི་ཡི་ཐད་ཀྱི་མདོ་བསྐྱེས་ལས། རྗེ་རྗེ་འཆང་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
 དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་འགྲུབ་སྟེ། སྐབས་
 འདིར། རྒྱུབ་པ་པོ་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟོན་
 དུ་མ་སོང་བའི་བྱིར། དེས་ན། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་མི་མཚུངས་

སོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་མི་འཐད། སྐབས་འདིར་མི་འཐད། ཕྱིབས་བཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་མ་
 ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུང་ལའོར་སེར་པོའི་ཕྱིབས་བཅུར་ལེབ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ།
 ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུད་འདྲེན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་དང་། བསྐྱུང་ལའོར་ལ་སོགས་པ་ཤན་མ་བྱེད་
 པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་འདྲ་བ་ལ། །ཉེ་བར་བཅས་ཤིང་ཕྱིབས་བཅུ་དུག་ཞེས་
 བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་དངོས་ཤིང་ཐུགས་ཀ་ནས། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཕྱོགས་མཆོམས་
 སུ་སྤྱོད་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་ནས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལའོར་ལོའི་ཕྱིབས་ལ་འགོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 ཟེར་བ། འཕགས་སྒྲོར་ན་ལའོར་ལོ་གསལ་པོར་མ་བཤད་ཟེར་བའི་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་དང་།
 ཕྱོགས་མཆོམས་བཅུ་བོ་ལའོར་ལོའི་ཕྱིབས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་ངོས་གཟུང་ན། སྤྱོད་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་
 ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལའོར་ལོའི་ཕྱིབས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་མ་ངེས་པས་འགལ་
 ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱིབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཁྱོ་བོ་བཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས། ཁྱོ་བོ་ལའོར་དགོས་པར་
 ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུང་ལའོར་ལོ་གྱིས་མ་ཤེས་པ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།
 ཕྱིབས་ཀྱི་བར་མཆོམས་སོ་སོའི་ལྟ་བུ་ལྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ལས་
 གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་སྤྱོད་རྒྱུད་མཆོམས་པ་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་། ཕྱིབས་དང་ཉེ་བའི་ཐོབ་ཐང་གི་ས་མཆོམས་བགོས་པས་འགྲུབ་པོ། །ལའོར་ལོ་
 སྐབས་ཅན་དང་དེའི་ནང་དུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ། རྒྱུ་མཐོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས་མི་འཐད་ན། སྤྱོད་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་གང་དུ་གནས་པ་དང་། ཞེས་དངོས་ཤིང་གང་དུ་བཞུགས་
 བས་ཁྱོ་བོ་སྤྱོད་ལྟེན་འགལ་འདྲུ་ཞུགས་པ་དང་། གྱི་དོན་ཤིང་བཤད་རྒྱུ་གྱུར་དང་། དུས་ཀྱི་ལའོར་
 ལོ་ལས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་འདོར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་འགྲོའི་སྐབས་སུ་
 གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་ནས། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གསུམ་སྟེ། གང་དུ་
 གནས་པའི་ས་ལ་དང་། གང་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་དང་། དེར་གནས་པའི་ལྟའི་རྣམ་
 གཞག་ལ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བཤད་ནས་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྩོམ་ཤིང་ས་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་འོག་གི་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་བསམས་ནས། མཆོན་འཛིན་སེལ་བ་

དང་། མཚན་འཛིན་དང་བུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟེན་གཞིར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
སྤྲུགས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་མར། སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་ཕྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཤིང་རྟེན་སྟོལ་
གཉིས་བྱུང་སྟེ། མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོ། རང་གི་ངོ་ལྟོག་ནས་འགོག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་
པའི་མཐའ་ཀུན་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཤུགས་ལ་ཞེགས་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་བྱུང་ལ། བྱི་མ་
ནི། བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་ཀས་ཀྱང་
མཚན་འཛིན་གྱི་རྟེན་པ་སེལ་རུས་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མེད་པར་
དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལས། འདིར་ནི། མེད་པར་
དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོག་མར་འདི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒྲོམ་པ་མེད། །སྒྲོམ་
པར་བྱ་བ་སྒྲོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །སྒྲོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །
ཞེས་ངག་རྒྱ་བརྗོད་ཅིང་། ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པས། སྟོང་བཅུད་དམ་ཆུ་བ་དང་མི་ཆུ་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དུ་བཅུག་པའོ། །འདི་ལ་ཆོས་ཅན་
གྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་དམིགས་སུ་
མེད་པའོ། །རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་པོ་མེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ནི།
སྒྲོམ་པར་བྱ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། འདིས་མཚན་ནས། ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་བཀག་པའི་ཤུལ་ན། སྒྲོས་པའི་མཐའ་གང་ཡང་ཁས་སྐྱེད་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་སྟོང་དུ་ཐག་བཅད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བོད་བྱི་མས། དཔུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་པ་
ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པའི་དོན་བདེན་མེད་བསྒྲོམ་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས།
སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་བྱས་ན་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་དུ་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ནི་
སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འདོགས་ལ་དུ་བཅུག་པ་ཡིན། ཞེས་འཆད་དོ། །
འདི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛོག་ཚུལ་སྤྲུལ་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་། བྱི་མ་ལ་བརྟག་

བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྒྲོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲོན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྷ་
 ཉིད་དུ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་གསལ་བ་དང་། གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་
 གཅིག་མི་འབྱུང་ན་ནི། རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འབྱུང་ན་ནི། ཐམས་ལ་
 གྱི་སྒྲོན་བཅུད་དང་། ལྷ་ཉི་སྒྲོན་བཅུད་གོ་ས་གཅིག་ན་ཡོད་དམ། ཐ་དད་དུ་གནས། ཕྱི་མ་ལྷ་ར་
 ན་བསྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རང་ལ་སྒྲུང་བའི་ཐམས་ལ་
 གྱི་སྒྲོན་བཅུད་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར། གནས་ས་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ལྷ་ར་ན། གོ་ས་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་མེད་རྩིས་གཞན་དུ་སྒྲུང་དམ། རྩིས་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་སྒྲུང་མ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྷ་ར་ན། བསྐྱེད་
 རིམ་སྒྲོམ་པའི་ཐོག་མར་སྒྲོན་ཉིད་བསྒྲོམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ཐད་
 སོར་བཞག་པས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་ལ་མི་
 འབྲུལ་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲོ་ལ་མ་དག་པའི་སྒྲོན་བཅུད་དང་།
 དག་པའི་སྒྲོན་བཅུད་རྩིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲོ་ངོར་ཐམས་ལ་གྱི་
 སྒྲོན་བཅུད་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། དེ་ལྷ་ར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ལོག་གེས་སུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ཚུལ་ཐམས་ལ་དུ་གནས་ནས། སྒྲུང་ཚུལ་ལྷ་ར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 འདི་སྐད་དུ། དེ་ལྷ་ར་ཐལ་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། གོམས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 རེས་ངོར་ཐམས་ལ་གྱི་སྒྲུང་བ་བསྒྲོག་ཅིང་། དེའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས། ཐམས་ལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མི་འཆར་བ་སྤྱིད་
 དེ། རེས་གེས་ཀྱི་རྒྱན་དེས་དེ་ལྷ་ར་འཆར་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལ་ལར་ཀུན་ཏུ་ཆགས་སེམས་ཅན། །དོན་ཉེ་བ་ལའང་འཛིན་མེད་གང་། །
 ཆགས་པས་གཞན་བསྐྱེད་རུས་ཉམས་ཕྱིར། །ཞེས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་རོ། །
 ཞེས་འཆད་པ་ནི་དོན་ནོར་བ་དང་། དཔེ་དོན་མ་འགྲིག་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཡུང་དོན་མ་གེས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲོ་ངོར་སྒྲོན་བཅུད་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་ཞིགས་ཀྱི། སྒྲོན་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མི་བསྒྲོག་ཟེར་རྒྱལ། དེ་བསྒྲོག་པར་ཁས་སྤངས་པས།

སྟོང་ཉིད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྟོང་བཅུད་མེད་པར་
 དེས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ངོར་སྟོང་བཅུད་མེད་པར་མ་བཏང་ན། ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འཛོགས་ས་མ་
 བྱུང་བ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་མོད། འཛོགས་ས་དེ་འོང་བ་ལ་ནི། དེའི་འཛོགས་ས་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་
 སྟོང་བཅུད་གདོད་མ་ནས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ངོ་འཕྲོད་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་གོམས་བསམ། མེད་པ་ལ་གསལ་སྤངས་སྒྲེ་བའི་དཔེར་བཞིན་དུ། སྒྲེ་
 མེད་པར་དེས་པའི་སྟོང་བས་ཀྱིས་སྒྲེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མི་སྒྲེ་བ་ཞིག་འགོད་རྒྱ་བྱུང་ན། འགྲིག་པ་ཡིན་
 མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མི་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤངས་གི་བག་ཆགས་འགོག་པ་
 ལས་ཟབ་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་དེར་སྒྲེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མི་སྒྲེ་བའི་ལུང་
 མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཤེས་གཞན་མི་སྒྲེ་ཞེན་མིན། །ལ་ལར་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 བསམ། ཕྱོགས་སྒྲེ་མའི་འདོད་པ་དེ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་
 མཐའ་དག་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་གོམས་པའི་དོན་དུ་འཆད་
 ན། མ་དག་པའི་སྟོང་དེ་ཁོ་རང་ཉིད་ཡིན་ནམ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། ཕྱི་མ་
 ལྟར་ན་ནི། འོད་གསལ་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཁས་སྤངས་སོ། །དང་
 བོ་ལྟར་ན། ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཁྱུ་གཤམ་པ་ནས། དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་བཤད་པ་དེ་
 བཞུགས་ས་གང་དུ་བྱེད། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་དག་པའི་སྟོང་ཀྱི་སྤངས་བ་མི་འཆར་རོ། །ཞེན།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལོག་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་མེད་པ་
 གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲེ་མས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་། བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་བཤམ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་འོ་སྒོ་མ་བྱུང་འདོད་པ་འགལ། བོད་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ལ་མ་
 དག་པའི་སྟོང་ཀྱི་འཛོགས་རྟེན་ཐད་སོར་འཛོགས་པ་དང་། ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་
 འགལ་འདུ་ཞུགས་པར་མ་ཟད་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐད་སོར་འཛོགས་པ་དང་། དེའི་ངོས་འཛིན་
 ཉར་ལེན་གྱི་ལུང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་གཞིར་འཆད་པ་
 དང་། བཅུད་ལྷག་པའི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་འཆད་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅུད་ལྷག་པའི་ལྟར་

འགྲུབ་པ་ལ། ང་ཙམ་དེ་འདྲ་དེ་དམིགས་མེད་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ལྷག་པའི་
ལྷའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གང་དང་གང་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱང་། མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་དུ་སྒྲུབ་པའི་
ནམ་རིག་འབྲུལ་པ་དང་། སྒྲུབ་ཡུལ་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐག་མ་བཅད་པར། དེ་དང་དེ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆད་ལྷན་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང་། བཤད་དུ་ཆུག་ཀྱང་།
དེས་དེ་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་
ངོས་གཟུང་པ་ལ། དངོས་དང་མཐའ་གཞན་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་
ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐའ་
དག་གནས་པའི་ས་དང་། སྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་ནི། དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་
དོན་ཆོས་འབྱུང་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྤྱ་ལྷ་མོ་སོགས་སྤྲུགས་དོན་བསམ་ཐབས་གསུམ་
པོ་གང་གི་སྒོ་ནས་བསམས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་མ་འདས་པའི་
ཕྱིར་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་
ནོ། །སྒྱིར་སྤྲུགས་དོན་བསམས་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ན།
ཀུན་རྫོབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་སྐྱུངས་ནས། དེའི་ལྷག་མར་ལུས་པའི་གཉིས་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབང་ཞིག་རིམ་པ་དང་པོའི་བསྐྱབ་གཞིར་འཆད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་
ནི། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བཅས་སུ། དངོས་པོ་མེད་ལ་ཞེས་སོགས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་
བསྟན་དང་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས། སྤུ་བྱ་ཏའི་
སྤྲུགས་དོན་བསམས་པས། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སངས་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མར་སྤྲུགས་དོན་བསམས་ནས། ཡེ་ཤེས་ཆོགས་སོག་
གི་ཆེ། དཔུ་མ་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་བས་སུ་ཐག་ཆད་ཟེན་པ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཞེས་
འཆད་པ་ནི། འདི་དང་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པར་འཆད་ན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདིར་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་མེད་པར་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། བོད་
ཕྱི་མ་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ས་ནི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངོས་

འཛིན་ཟེར་བ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་གཞན་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆད་ན་མི་འགལ་ཡང་། རིགས་
 ཚོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་ན་འཐད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྤངས་
 ཟེན་པའི་ཆོ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་སྟོང་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། བོད་ཕྱི་
 མ་བསྐྱལ་བ་སྤྲུལ་སྟོང་བ་དང་། མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། ཚོགས་དོན་
 གང་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་མཐུན་དཔེར་རུང་བ་ལ། སྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་
 བྱའམ། རིགས་པས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྟོང་ཉིད་གོ་ཆོད་པོ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས།
 མཐུན་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་དེ་ནི། ལུས་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ། བསྐྱལ་བ་སྟོང་བ་སོགས་འཆགས་འཛིན་ཐམས་ཅད་
 དམིགས་མེད་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩོམ་པའི་ས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་།
 བསྐྱབ་པའི་ས་ཉིད་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་ལས་མ་ལངས་བཞིན་དུ། བམ་མཁའི་དབུས་སུ་ཚོས་འབྱུང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་
 དུ། རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བཞི་བསྐྱེད་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། སྤྲུལ་ཚོགས་
 རྩོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་གྱུབ་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཅམ་དུ་མ་བྱེད། དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་རང་རང་གི་ས་བོན་དམ་
 པའི་རྒྱད་དུ་གྱུར་པ་དེས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུང་གཞི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན། རྣལ་འབྱོར་བ་གཅིག་སངས་རྒྱུ་བའི་ཆོ། ཀྱན་སངས་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི། གཞི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་མཚོན་པ་སྟེ། ངེས་པའི་དོན་ནོ། །
 འོ་ན། རྣལ་འབྱོར་བ་གཅིག་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། རང་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡང་དེར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ན།
 རྣལ་འབྱོར་བ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་བཅམས་པོར་གྱུར་པའི་དོན་གཞན། རང་ལ་
 སྤྲུང་བར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་། འདི་ལྟར། ཕྱི་བྱུག་ཏུ་སྤྲུ་
 བས་ནི། ཡུལ་རྣམས་གཞན་རྣམས་མེད་རྩོད་ཆར་དུ་དང་། མདོ་སྤེལ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲིག་
 ཏུ་གྱུར་གྱི། དངོས་སུ་ནི་སུ་ལ་ཡང་མི་སྤྲུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་བ་བས་ནི་སྤྱིར་བཏང་དུ་

རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གང་ལ་ཅི་སྒྲུབ་ཡང་། རྣམ་མེད་དུ་སྒྲུབ་བ་མི་སྤྲོད་པས། སྒྲུབ་མཁན་
 རང་གི་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཤད་དང་སྒྲུབ་གཉིས་བཞིན་དུ། སྤྲོད་
 རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་ལ། དམིགས་བསལ་ནི། ཤེས་རྒྱུད་
 རྣམས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས། སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་གནས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་པ་རྣམས་ནི།
 ཤེས་རྒྱུད་སོ་སོར་གནས་པ་མེད་ཅིང་། རྣམ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཡང་མི་མངའ་ལ། སྤྱལ་སྤྱིའི་ཕྱིན་
 ལས་ནི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གསུལ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར།
 རྒྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒྲོབ་བཞིན་པ་ལ་ནི། རང་ལ་དངོས་སུ་གང་སྒྲུབ་བ་དེ། རང་གི་སེམས་
 ལས་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་དང་ས་སོ་སོ་ལ་རིམ་གྱིས་གནས་པའི་ཆེ་
 ན། རང་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གནས་
 པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་ཤེས་ན། རྒྱགས་ཀྱི་ས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལ་གོ་བ་མི་རྟོག་པས།
 འདི་གོང་འོག་གུན་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིར། བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་མ་ཐག་པའི་
 སྤྲོ་ཆོགས་རྩོམ་ཆེ་དེ་ལས། རྩོམ་ཆེའི་རྩ་གྲུར་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་
 སྒྲོས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་མ་བསྐྱུས་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་བསྐྱུང་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྩོམ་ཆེའི་གསུང་
 གིས། གསང་རྒྱགས་གཞན་གྱི་རིགས་འབྲེ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་མི་འཐད་དེ། ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
 སྤྱབ་ཐབས་གང་དུ་ཡང་། སྐབས་འདིར་རྩ་གྲུར་སོགས་སྒྲོ་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་
 མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་། གཅིག་ལ་གང་ཡོད་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།
 ཀྱི་རྩོར་བའི་བདག་བསྐྱེད་ལ་འཁོར་ལ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ།
 གང་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་པ་ལ་ནི། བོད་སྤྱིའི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཆ་ཤས་ཅམ་རེ་
 ཡོད་པ་རྣམས་ནི། གོང་མ་དག་གིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་པས་ན། བཏགས་ཟེན་མ་
 ཐག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདིར། གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི། སྤྱབ་
 པ་པོ་རང་རང་སོ་སོའི་ཡེ་ཤེས་ལས་དང་། གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ནི། དང་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

དབང་གིས་དང་། མཐར་གྱུ་བ་པའི་ཆད་ནི། གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་
 རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལོངས་སྤྱོད་ལོར་བཅས་ཀྱི་རང་སྣང་ལ།
 དག་པའི་སྣང་བ་ལས་གཞན་མི་འཆར་མོད། སྟོབ་བཞིན་པའི་སྣང་བ་ལ་འཆར་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། སྟོབ་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པོའི་བྱད་པར།
 ལྷགས་ཀྱི་ལྷུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་དང་། མ་བསྐྱད་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་
 ཀྱི་ལྷུལ་རྒྱུ་རྟེན་དུ། འབྲུལ་ཀྱི་ལྷུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་དང་མ་བསྐྱད་པའོ། །མ་བསྐྱད་པ་ནི།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ལོར་དང་བཅས་པ་རང་ལྷུངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 བསྐྱད་པ་ལ། དབང་ཤེས་ལྷུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷུལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་སོགས་དབང་ཡིད་ཀྱི་མདོན་སུམ་མ་ལྷུལ་བས་བསལ་བྱར་
 བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ལྷུལ་པར་སྐྱེད་བྱེད་དང་། རྟོག་པའི་ལྷུལ་
 པར་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལམ་གསལ་སྣང་དང་། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆོད་
 རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གྱུ་བ་མཐའ་ངན་པས་བརྟགས་པ་དང་།
 འབྲེལ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གྱུ་བ་མཐའ་བརྟགས་པའོ། །སྟོབ་བཞིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
 གདོད་མ་ནས་ལྷུལ་མ་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོབ་
 བྱེད་ཀྱིས་གཏན་མ་སྐྱིབས་པ་དང་། བསྐྱིབས་པའོ། །དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་རེ་བསྐྱིབས་པ་དང་མཐའ་དག་བསྐྱིབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་
 ས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་འག་རྩ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་
 ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དོར་བདེན་རྩུན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལྷགས་པའི་དོར་ཐམས་ཅད་རྩུན་
 ཏེ་ལྷུལ་པའི་བྱིར། ལྷུལ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྟོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་རྩུ་མ་དག་པའི་སྟོད་བཅུད་དུ་སྣང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་
 པ་དང་མཐུན་ཡང་། འཇུག་ཡུལ་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་དང་དག་པའི་སྣང་བ་སྟོབས་འགྲན་པའི་
 ཚོ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་སུན་ཕྱང་ནས། མེད་པར་འགྱུར་ལ། དག་པའི་སྣང་བ་ནི། གསལ་སྣང་
 མདོན་སུམ་པ་གར་ནས། རྣམ་མཁའ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་མི་འཇིག་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་

ཉིད་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་མི་སྒྲིང་དོ་རྗེར་ཞེན་པའི་ཞེན་སྒྲིབ་ཅི། དོན་སྒྲིབ་ལ་རང་མཚན་དུ་
 ཞེན་པས་འབྲུལ་ཡང་། ཞེན་སྒྲིབ་དེ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་སྒྲིབ་གཉིས་
 འཇུག་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུའི་བྱུང་པར་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མོ་བཞེན་དུ། གཉིས་པོ་ཡན་
 ཚུན་སྒྲིབ་ས་འགྲན་པ་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཅུ་བ་ནས་དུངས་འབྱེན་པར་རུས་པའི་བྱིར།
 དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། མ་དག་པའི་བཅུད་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། དེ་སྤང་བའི་སྒྲིབ་ཀྱང་།
 སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 པ་རྣམས་དང་། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱང་། གང་ལ་གང་སྤང་བ་དེ་ཐ་མས་ཅད་སྤང་མཁན་རང་ཉིད་
 ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་མཐོ་དམན་གྱི་ཆད། ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཤེས་
 རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། འོ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་བཅུད་ཀྱི་
 སྤང་བ་ཡང་འཆར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ཡིན་མོད། རྣམ་མེད་དུ་ནི་མི་འཆར་ལ། རྣམ་བཅས་
 ནི་སྤང་མཁན་རང་གིས་ཤེས་པས་བསྐྱུས་སོ། འོ་ན། བཅུད་ཇུས་གཞན་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར།
 སྒྲིབ་ཇུས་གཞན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲིབ་ཇུས་གཞན་
 ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་ཁེགས་ལ། བཅུད་ཇུས་གཞན་ནི།
 དེས་མི་ཁེགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱུད་གཞན་ཡོད་པར་བསྐྱབས་སོ། འདྲེ་ལྟར་ན་པོད་བྱི་མས་སྒྲིབ་
 འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྤང་གཞིར་འདོད་པ་དང་། སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤང་གཞིར་མི་འཇོག་པའི་བྱུང་
 པར་དབྱེ་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་ན་ནི། གཉིས་
 ཀའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རུས་ལ། མ་འབྲེལ་ན་ནི། ཤེས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྒྲིབ་མི་རུས་
 པའི་བྱིར་རོ། འདྲེ་ན་བསྐྱུལ་པ་དང་པོའི་སྒྲིབ་བཅུད་སྤངས་གཞིར་མི་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ།
 རྣམ་སྒྲིབ་སྤང་ནས་ཞིག་ཟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མཁས་སུ་རེ་བ་ཡིན་མོད། ཅིར་ཡང་
 མི་རུང་སྟེ། གང་ཟག་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་བཅུད་ནི། རྣམ་སྒྲིབ་སྤང་མ་ཟེན་ཡང་སྒྲིབ་མི་
 རུས་ལ། རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་བསྐྱུལ་པ་དང་པོའི་དུས་སུ། རང་གིས་
 བྱས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞིའི་སྤང་ན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྒྲིབ་བྱི་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གཞན་གྱི་བསྐྱུལ་པ་དང་པོར། སྒྲིབ་ནས་སྤང་གྱུར་གྱི་ལས། རང་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་དེ། སྤང་

གཞིར་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱེད་གང་ནས་བཅུལ། བསྐྱལ་བ་དང་པོ་ཟེར་བའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་རྣལ་
 འབྱོར་བ་རང་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པའི་འབྲེལ་མེད་རྣམས་གཞན་ཞིག་ཏུ་གོ་
 བར་བྱེད་ན་འཆགས་འཛིན་སྟོང་གསུམ་གཞན་ལ་ཡང་། འདས་པའམ། ཡང་ན་མ་འོངས་པ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཏུ་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར། ཞིང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞན་ཉམས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། འདས་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་བྱེད་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་དེའི་ཆེ། མ་འོངས་
 པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལམ་དང་མཉམ་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས། བྱེད་ལ་ལུང་
 ཆད་མར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་དེར་གནས་པའི་ལྟའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞན་ལ་གསུམ་
 གྱེ། དང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་
 གིའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱེ། ལྷག་མོས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན།
 རྗེས་ཆགས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་འདི་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ། ལྷ་
 སོ་གཉིས་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད། དེར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་མཛོད་པ་རྣམས་བྱས། ལའོར་
 རྣམས་གཙོ་བོའི་ལུང་ཁམས་སོ་སོའི་གནས་སོ་སོར་དྲངས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཙོ་བོའི་སྐུ་ལུས་གྱི་
 གནས་རྣམས་སུ་སོ་སོར་ཐིམ། གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མཐར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཏུ་བཅུག་པའོ། །འདི་
 ནི། རི་སྐད་དུ། རྒྱུད་ལས། དམ་ཆོག་ཁུང་ལུང་ཆོག་བཞིན། །འབྲས་ལུ་འདོད་པས་བརྟུང་
 བར་བྱ། ཞེས་པས། ལའོར་རྣམས་གཙོ་བོའི་ལུས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་། རི་སྐད་དུ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསགས་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པས།
 གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པར་བརྟན་ནོ། །འདིར། ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རང་གིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བཛོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། འདིར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ཏུ་བཅུག་པའི་ངེས་པའི་དོན་ནི་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་རིག་རི་སྐྱེད་པ་ནི་གཞི་གདོད་མ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པའི་སེམས་གྱི་དོ་རྗེ། རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་ངང་ཉིད་ཏུ་ཐིམ་པར་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཆོས་གྱི་སྐུ་ཞེས་བཤད་པས།
 གཞི་ལམ་འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་གྱི་དོ་རྗེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་

གྱི། མེད་པར་དགག་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་བཤད་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དང་པོའི་
 མགོན་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་
 ཏུ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། གཙུག་པོ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པས་ནི། བདག་ཏུ་སྒྲིང་བའི་
 རྣམ་རིག་སེལ་བ་གཞིར་བྱས་ནས། རྣམ་རིག་དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། གཞི་དུས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་
 བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་དེར་སྒྲིང་བ་དང་། ལམ་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ལོར་གྱི་གཙུག་པོ་འོད་བདག་
 ཏུ་སྒྲིང་བ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་གཙུག་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མོ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དེས་རེ་ཞིག་མགོ་
 མནན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལོར་རྣམས་གཙུག་པོའི་ལུས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ནི། སྤང་སྟོགས་ཆོས་
 སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་མ་ལུས་པ་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་གི་སེམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གཞིར་བཞག་ནས།
 རྣམ་རིག་དེ་ལའང་གཞི་དུས་ཀྱི་དང་ལམ་དུས་ཀྱི་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིས་སྒྲིང་
 འབྱུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་སྟོགས་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། མ་དག་པའི་
 སྤང་སྟོགས་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལྷ་རྣམ་པར་སྒྲིང་མཛད་ལ་སྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་
 དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་སྒྲིང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། ལམ་དུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ་ལ་
 གསལ་སྒྲིང་མཆེད་པ་ན། གཞི་དུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ་རེ་ཞིག་ལ་མགོ་མནན་ཟེན་བ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་སྒྲིང་དུ་བཏང་ནས། ལམ་དུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱིར། ལོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་སྤང་སྟོགས་ཀྱང་། འོད་གསལ་དུ་
 ཞུགས་པས་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤང་སྟོགས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་ཀྱང་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་པའོ། །
 ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ནམ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱར་འཇུག་
 དགོས་པ་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་པོར་རྟོག་བཅས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པའང་ཡོད། རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དེར་གཞུག་དགོས་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན། བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི། ལམ་
 དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 པོད་སྤྱོད་མ་དག་འོད་གསལ་འདི་དང་ཐ་མལ་པ་མཐའ་དག་ལ་འཆི་བའི་དུས་སྤྱོད་པའི་འོད་
 གསལ་སྤྱོད་ཅིག་མ་དེ་བསྟེན་བྱུང་ན། ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་མེད་པར་འཆང་རྒྱ་བའམ། མ་མཐའ་

འང་རིག་པ་འཛིན་པའི་སར་འགོ་བྱལ་བས་ན། འཆི་བ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུང་ངོ། །སྦྱིར་དེ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། འོད་གསལ་འདི་འཆི་བ་
 ཁོ་ན་དང་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱོར་མི་དགོས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་སྦྱོར་བྱུང་ཐོན་པའི་འཆི་བ་ནི་
 འདིས་མི་སྦྱང་། རང་ལ་འབྱུང་འབྱུར་དབང་དུ་བྱེད་ན། སྦྱོ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཀ་མི་སྦྱོ་བའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཐོག་མར་འཆི་བ་སྦྱང་བས་སོ་སྦྱུ་ན། མན་ངག་
 པ་ལས་དང་པོ་བ་དག་ལ་དེ་ལྟར་བྲིད་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང་། གཞུང་ལུགས་ལས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ཏེ། འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྦྱོབ་བཞིན་པས། ཐོག་མར་
 ཡང་སྤྱིད་དུ་སྦྱོ་བ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མི་སྦྱོ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོ་འདིའི་འཆི་
 བ་ཐ་མལ་བར་མ་སོང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་ཀྱི། མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་།
 བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཆགས་འཛིག་གནས་གསུམ་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི། བོད་སྤྱི་མས།
 བསྐལ་པ་དང་པོའི་བཅུད་སྦྱང་བར་འདོད་ཀྱང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་བཅུད་ཀྱི་འཆགས་རིམ་དང་
 མཐུན་པར། ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྦྱེད་པ་དང་། འཛིག་རིམ་དང་མཐུན་པར་དེ་ཉིད་གཙོ་བོའི་ལུས་
 སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ནི། ཆོས་སྤྱི་ལམ་དུ་འབྱེར་
 བའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། སྦྱང་གཞི་ལ་འཆི་བ་ཁོ་ན་སྦྱང་བ་ཡིན་གྱི། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ཐོག་
 མར་སྦྱོས་པ་དང་གནས་པ་དང་ཡོངས་སྦྱོད་པ་སྐབས་འདིའི་སྦྱང་གཞིར་སྦྱོན་པ། རྣམ་གཞག་རིམ་
 པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་གི་བའི་འོག་ཏུ། བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་སྦྱོ་
 གནས་སུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་འཕོན་ནས་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དང་།
 ཆོས་མཐུན་པར་ལམ་དུས་ཀྱི་བསྦྱེད་པའི་རིམ་པ་གོམས་པར་མཛོད་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས། སྤྱིར་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་ས་དེར། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷའི་རིམ་པས།
 དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྦྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་བྱོན་པའི་མི་སྦྱོད་པ་ལ་ཕར་
 ཞུགས་ནས། རོ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འབྲེས་པ་ནི་སྤྱི་ལམ་སྤྱོད་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྤྱི་གསུམ་ལམ་དུ་བྱས་པས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱངས་ནས། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྤྱི་
 གསུམ་རི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མི་རུ་སྦྱོ་བ་

དེས་ཚུལ་དང་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྟོན་ཚོགས་པའི་སྐུ་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་གི་བར་དོ་
 བཟུང་ནས། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྒྲིང་པར་ལུངས་ནས་འཛེང་བྱ་བའི་རིམ་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་
 གསུམ། ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོའི་མཐུན་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུང་། སྟོན་བཅུད་སྐྱུང་གཞིར་མི་འབྱུང་
 བ་སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ། བྱེད་བྱ་ཏུ་བར་དོ་སྟོན་བྱེད་ལ་བརྟག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྒྲིང་སྐུ་གསུམ་ལམ་བྱེད་དང་། ཐར་མལ་གྱི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ལ་པན་ཚུན་འདྲ་
 མཚུངས་སྒྲིག་བྱ་འདྲ་ཡོད་མོད། སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཐར་མལ་གྱི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་
 གསུམ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་སྟོ་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་གསུམ་
 ལམ་དུ་འབྱོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལམ་དུས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་གཞི་དུས་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མི་འབྱུང་། ཐར་མལ་གྱི་དངོས་གཞི་འཁོར་བའི་
 ལམ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་། དོན་དམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཀྱན་ཚོལ་གྱི་སྐྱུང་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་འཆད་པ་མི་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཉམས་ལེན། དེ་ལ་
 བསྐྱུ་བའི་ལོག་གེས་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས། རྣམ་བུར་གི་ཕྱོགས་ཇི་སྟེད་པ་ཚུད་ཟ་
 བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་མར་གཞི་དུས་ཀྱི་རྣམ་གཤམ་
 ལ་འཆར་ཚུལ་ཇི་སྟེད་པ། དངོས་པོ་མེད་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་བཟོད་པ་དང་། དོན་བསམ་
 པའི་སྟོན་སྐུ་དམིགས་མེད་དུ་གཏོང་བར་བཤད་ཀྱི། ཐར་མལ་གྱི་མཐུན་ཡུལ་དུ་འཇོག་པ་ལྟ་ཅི་
 སྟོས་པའི་བྱིར་དང་། མཐུན་ཡུལ་སྒྲིག་སྐུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཕྱོགས་སྐུ་འདོད་པ་དེ་ལས་
 གོ་ལོག་སྟེ་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐུ་གསུམ་
 ལམ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་སྐྱུ་མས་བསྟན་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྐྱུང་བ་དང་། མ་མཐའ་གོ་བ་
 ཆགས་ཅམ་ཞིག་ལ། ཐར་མལ་གྱི་སྟེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སྐྱུང་བ་རིམ་ཅན་དུ་གར་བར་གྱུར་པའི་
 ཆོ། སྐར་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཉམས་ལེན་གསུམ་པོ་དེ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་ངོ་སྟོན་པས་སྐྱུང་གཞི་དེ་
 དག་སུན་འབྱེན་པར་རུས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱུང་གཞིའི་ལུངས་སྐྱུང་གིས། སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལུངས་
 པར་བསྟོན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་དང་གཞུག་ལས་ཁང་གི་འཆགས་འཇིག་

གནས་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞི་པོའི་མཐུན་ཚུལ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དག་པའི་སྤྱོད་
 གྱི་སྦྱང་ཆ་དང་། སྤྱོད་ཆ་ལ་གསལ་སྦྱང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྦྱོབ་བཞིན་པ་ལ། གཉིས་སྦྱང་
 འབྲུལ་པའི་དབང་གིས། མ་དག་པའི་སྦྱང་བ་ཤར་བའམ། འཆར་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་གསལ་བར་
 གྱུར་པའི་ཆེ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་བས། མ་དག་པའི་སྦྱང་
 བ་དབང་འབྱེན་པར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་བསྒྲུལ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་མཛད་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མའི་
 བསམ་པ་ལ། སྤྱོད་བཅུད་སྦྱང་གཞིར་བཞག་ན། སྦྱང་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱང་མི་རུས་པའི་
 ཉེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱོང་རུས་པའི་སྦྱང་བྱ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་
 དུ། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ལུང་དབང་པས། མཁས་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཡིན་མོད། མགོ་མཚུངས་
 པ་ནི། སྦྱི་འཆེ་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྦྱང་བྱ་མ་འོངས་པ་སྦྱང་གཞིར་
 ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚུངས་ཏེ། སྦྱང་བྱ་ལ་མེད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱལ་བ་དང་། དེ་ལྟར། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་
 བ་སོགས་ཀྱི། ཉེས་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཀྱིས་བསམས་པས་སོ། རྣལ་མའི་ལན་ནི། སྦྱིར།
 སྦྱང་གཞི་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་སྦྱངས་བཞིན་དུ་ཡང་། སྦྱངས་པའི་ཆད་སོ་སོར་འཛིག་ཚུལ་མ་ཤེས་
 བས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐ་མལ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱང་བའི་འདོད་ཡོན་ལྟ་བོ། རྣལ་
 འབྱོར་པའི་སྦྱང་གཞི་དང་། དེ་རྣལ་འབྱོར་པས་མི་སྦྱང་བར། ཅི་འདོད་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་།
 དེ་ཡང་། ལམ་གང་གིས་དང་། ཚུལ་རིམ་ལྟར་བསྟེན་པ་ན། ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ད་
 ལྟར་བ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས། མ་འོངས་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པའམ། ས་པོན་རྒྱན་
 བཅད་པ་ནི། དེ་སྒྲུབས་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་དེ་སྦྱངས་པའི་ཆད་དོ། །འདིར། ཁར་ལས་བྱུང་བ་ནི།
 འདི་སྒྲུབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སོ། །སྦྱང་གཞི་
 མི་སྦྱང་བ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །སྦྱོང་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །བསྟེན་པར་བྱ་བ་ནི། ཐ་མལ་
 པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱང་བའི་འདོད་ཡོན་ནོ། །སྦྱང་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་པ་
 ལ་ཐ་མལ་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱང་བ་དང་། ཁ་ནང་ལྟའི་ཤེས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཡེ་

ཤེས་སུ་སྒྲུང་བའོ། །བསྟན་པ་པོ་གང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དུག་རྟེན་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི། ཐ་མལ་པ་དང་མཐུན་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་
 བས་ཆེས་པར་བྱེད་ལ། རང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དངོས་སམ། རྗེས་མཐུན་
 བས་ཆེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོངས་སྤྱོད་
 བྱ་ལ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་
 འབྱེད་ལ། དེ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་བས་ནི། དང་པོ་འབྲུལ་སྒྲུང་དང་། བྱི་མ་དོན་དམ་དངོས་སུ་
 ཐག་གཅོད། ཐ་མལ་བས་ནི། རང་བཟྱའི་ཆ་ཉམས་སུ་མི་སྤྱོད་བའམ། སྤྱོད་ཡང་ངེས་པ་འདྲན་
 མི་རུས་པས། བྱིར་བཟྱའི་ཆ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན། འོ་ན་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོ།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་དམིགས་མེད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བཏང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 བམ། ཞེན། ཡེ་ཤེས་དངོས་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་དོར། དེ་ལྟར་བཏང་བྱེད་
 ཀྱང་། རི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ། འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་
 སོ།།འདིར། བོད་བྱི་མ་ནི། བྱི་རྩལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་མདོན་སུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་
 དུ་ཡང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཆད་མ་དེས་དྲངས་པའི་བྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ངེས་
 ཤེས་རི་སྤྱོད་པ་དོན་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་འཆད་པའི་
 སྐབས་འདིར། ངེས་དོར་བྱི་རྩལ་དོན་གྱི་སྒྲུང་བ་མ་བཀག་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བཞུགས་ས་
 མ་རྟེན་པས། ངེས་དོར་ཁེགས་སོ། །ཞེས་ཁས་སྤངས་ནས་དེར་ཁེགས་ཀྱང་། ཆད་མས་ཁེགས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འགོག་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་ཀྱང་། རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་ཞིག་
 ལྟ་བུ་མན་ངག་པའི་བྱེད་འདོན་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ཟོག་རྩུ་མཛད་པར་སྒྲུང་དོད་པའི་བཞིན་དུ།
 བོད་བྱི་མས། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོས་འཛིན་རིགས་ཆོགས་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་མེད་མི་རུང་དུ་ཁས་
 ལེན་པ་དང་། ཡང་འདིར། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པ་ཞེས་
 བྱའི་ཟོལ་གྱིས། ངག་རྩུ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་འཛིག་པ་ནི། གྲུབ་
 མཐའི་གཉིད་མ་རྩུགས་པས། ཅལ་ཅོལ་དུ་སྒྲུབ་འོ། །ཡང་སྐབས་འདིར། བོད་བྱི་མ། དངོས་པོ་
 མེད་པས་ཞེས་སོགས་དོ་རྗེའི་ཆོག །ཡི་གའི་དོན་དུ་འཆད་ལུགས་ཡིན་ཟེར་ནས། དངོས་པོ་མེད་

ན་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚད་བསལ་འཕེན་པ་དང་། ཡང་། བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་བདེན་
 གྲུབ་ཡོད་ན་ཡང་། སྒྲོམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས། ཚད་བསལ་དུ་འཕེན་པ་ནི། རྩོམ་རིམ་
 ཚིག་དོན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལས་བྱུངས་ནས། ཚིག་དོན་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དེ། ཡུལ་འདོན་པར་བྱེད་
 པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་རིམ་ཚིག་དཔེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་བཀག་
 འདུག་བཞིན་དུ། དེ་དང་དེ་མེད་པ་དགག་བྱར་བྱས་ནས། བཀག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐ་སྙད་
 དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དགག་བྱར་བྱེད་པ་ཡི་གཏེར་དོན་ནོ། །ཞེན། ཡི་གཏེར་དོན་ནི།
 སྒྲོམ་པའི་མཐའ་གསུམ་བསལ་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོག་སུམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་ཀྱིས་
 འཆད་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དགག་བྱར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཡོད་པ་དགག་
 བྱར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པས། ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་ན། ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཐ་སྙད་དུ། དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ན། མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སེལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོ་
 རྩོམ་རིམ་ཚིག་དཔེ་སྒྱུ་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཆད་པའི་ཆེ། མེད་པར་དགག་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་པ་ལས། བྱོགས་སྒྲུ་མས་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་བྱའི་མིང་
 ཅན། སྒྲུས་དོན་དུ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཞིག་ལ་སྒྱུ་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། བོད་ཕྱི་མ།
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསལ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ལྷ་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བཞེད་ནས། སྐབ་
 ཐབས་ཀྱན་བཟང་གི་གཞུང་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་གྲུབ་དོན་ལ། བསྐྱེད་
 རིམ་དངོས་གཞིའི་ངོས་འཛིན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས། དམིགས་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས། ལྷ་དཔེ་གཞུང་རྣམ་གསལ་བར་ཤར་
 བའི་ཤེས་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། འདི་བརྟག་པ་ལ་གསུམ་
 རྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་ངོ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ། འདིར་གཞུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲུལ་པའི་
 ཉེས་པ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཅན་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལྷ་མི་སྐྱོད་རྩོམ་རིམ་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཐ་དད་ལྷ་ཐུར་འབྱེད་པ་

བེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ། སྐྱབ་པ་བོའི་ཤེས་རྒྱུད་ཉིད་ལྟར་འབྱུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་
 ལྟ་ལས་ཐ་དད་པ་ལོགས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལ་ནི། གཉིས་
 སྤྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཐ་སྟད་ག་ལ་འཐད། གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་གཟུང་
 རྣམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། ཁ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ནི་རང་
 གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རང་
 གི་ཤེས་པ་ལ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གར་པ་ལ་ལྟའི་གཟུང་
 རྣམ་དུ་འཆད་ན་ནི། དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འབྱུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དབྱིབས་སོགས་སྒྲུབ་གྲུབ་བཞིན་དུ། དེར་
 སྤྱང་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། སྒོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་
 རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཐ་དད་ལྡན་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ལྟའི་དབྱིབས་སོགས་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་རིག་ནི། ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་གཉེན་པོར་འགོ་ཡང་། གྲུ་ལོ་མ་ལྟར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་
 རྟེ། སྤྱང་བྱ་དེའི་གཉེན་པོར་ལྟར་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཚོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་ལ། ལྟའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྤྱང་མཆེད་པས་ཚོག་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དང་། ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ཁོ་ནའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱིར་འཇུག་ལ་སྤྱིད་ཀྱང་། དངོས་གཞི་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་འདི། ཡན་ལག་ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པ་ནི། དང་
 པོའི་སྦྱིར་བ་སོགས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་མ་བསྐྱས་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་། དང་པོ་སྦྱིར་
 པའི་གོ་དོན་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྦྱ་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ལམ་དུས་སྦྱ་
 གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཉམས་སྒྲུ་ལེན་པའི་མན་ངག་ཡིན་ལ། མན་ངག་དེ་ཡང་། བསྟེན་བསྐྱབ་
 ཡན་ལག་བཞི་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་བསྟེན་
 པའི་ཡན་ལག་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནས། ལྟ་མོས་ཀྱི་མཛད་པའི་བར་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་སྒོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་
 དགོས་པ་ལས། དང་པོ། རྣལ་འབྱོར་ནི། ལྷག་མོས་ལུས་སུ་བསྐྱབ་ནས་གཟུང་སྟེ། ཟླ་བ་
 ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་བར་དག་གོ། སྦྱིར་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་གསུམ་པོ་འདི་དང་། མངོན་པར་བྱང་
 རྒྱལ་བ་རྣམ་པ་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་འདི་ནི། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་། ཟླ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ།
 རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ནི། ས་བོན་ལས་དང་། དུག་མཚན་ལས་དང་། སྒྲ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སྟེ། གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ནི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་སེམས་
 དཔར་བསྐྱར་བ་དེ་ཉིད་དོ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བཞི་མཐུན་པར་གྱུར་བ་
 ནི། རྗོ་རྗེ་འཆང་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ལ་
 མཉམ་པར་འཛོག་པའི་བར་དག་གོ། །དེ་ལྟར་སྤྱུག་གསུམ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ན། འབྲས་བུ་སྤྱུག་གསུམ་
 ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲུས་ཏེ། སྒྲོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དེས། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱས་
 མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡན་
 ལག་བདུན་དང་ལྷན་པའི་ཡོངས་སྒྲོད་རྗོགས་པའི་སྒྲ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས། འཁོར་གྱི་ལྷ་
 ཆོག་སྒྲོ་བར་མཛད་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་མཚོག་གི་ད་རྒྱལ་
 ལས་འཕོས་ནས། སྤྱར་ཡང་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་བསྟེན་པ་
 ཆོད་དུ་བསྐྱལ་ནས། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་བྱང་འཇུག་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་མང་པོ་སྤྱལ་ནས།
 ཁམས་སྤྱོ་ཆོག་སུ་སངས་རྒྱས་མཚོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་ལས་རྒྱལ་མཚོག་
 གོ། །དེ་ལྟར་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ནས། ཡན་ལག་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་
 སྟེ། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དང་པོའི་མགོན་པོ་གང་དུ་འཛོག་པའི་གནས་
 སྐབས། དེའི་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་ངོས་འཛིན་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས།
 གེས་དགོས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་སེལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར། གདོད་མ་ནས་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོས་པའི་མཐའ་བསལ་ཅམ་གྱི་མེད་པར་

དགག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དངོས་པོ་མེད་ལ་ཞེས་སོགས། རྡོ་རྗེའི་ཆོག་གི་སྒྲིམ་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ཡང་། སྒྲིམ་པ་སེལ་བྱེད་དང་། ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱ་ཆོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཉམས་སུ་
 སྦྱང་བྱ་འབའ་ཞིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤུ་བྱ་ཏའི་སྒྲིམ་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ།
 འདིར་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཕྱི་མ་ནི། རྒྱུ་རྩུ་ཏའི་སྒྲིམ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་དང་
 པོ་ནི། ཡུལ་གཞན་སེལ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྟོག་པར་སྟེ་ལ། བར་པ་ནི། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ།
 ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་པ་དེས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བའི་ཆོ། ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་
 བའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའོ། །སྟོང་ཉིད་དང་པོ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི། ཐོས་བསམ་ཁོ་
 བ་དང་། བར་པ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི། ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཀ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་
 གསུམ་པ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི། སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའོ། །འདི་ཐོག་མར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་
 ཐབས་ལུང་རིགས་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་གོང་མ་དང་། ཕྱིན་རྒྱབས་དང་ལུས་ཀྱི་
 བྱེད་བཅིངས་ལས་ཀྱང་། ཉམས་སུ་སྦྱང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་བྱང་གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་
 རྒྱུ་པའི་དོས་འཛིན་ནི། དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་སུ། ཉི་ཟླ་པདྨ་གསུམ་བཅུགས་པའི་སྟེང་དུ།
 འབྲུག་གསུམ་དང་བཅས་པ། ཡས་མན་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་
 ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱབ་པར་འབྲོས། ལའོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་སྒྲིམ་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་
 གི་ཤེས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ནས། རྒྱུ་རྩུ་ཏུ་རྫོན་བཟོ་སྒྲིམ་པ་ལྷན་གྱི་ཉུང་། ཞེས་མཉམ་པར་འཛོག་
 པའོ། །འདི་ནི། རོན་དམ་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ། དེས་དོན་གྱི་དཔལ་གསང་
 བ་འདུས་པ་དང་། བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་
 མཐའ་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་འདི་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། འདི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་
 ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་
 གྱིས་བཏགས་ཤིང་། གཉིས་པོ་ཡང་། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྟོང་བཅས་དང་སྟོང་མེད་

དུ་མྱོང་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས། དེས་པའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན། རྩ་བར་བཏགས་
 པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲུལ་ན། འདིས། གཞི་ལམོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཉི་རྩེ་པད་གསུམ་ལུལ་པའི་སྒྲུང་
 བར་གོ་བྱེད་ཡིན་ནམ། ཞེས་འོག་ཏུ་བཏགས་པར་བྱའོ། །མདོན་བྱང་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་
 རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་། རོས་འཛིན་ནི། གོང་མ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྩ་བ་
 ལས་ཚུ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས། འབྲུག་གསུམ་ལུལ་དཔལ་ནི། ས་བོན་ལས་དང་། དེ་
 གྱུར་བ་ལས་ནི། རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གིས་མཚན་བ་ཕྱག་མཚན་ལས་དང་། དེ་གྱུར་བ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐྱ་
 མདོག་དཀར་པོ་ལུམ་དང་བྲལ་བར་ལུལ་དཔལ་ནི། སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་ཏྲེ།
 མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་གིས་ནི། རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཉི་བར་སྐྱབ་
 པའི་ཡན་ལག་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་དོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་འདི་ལ་ནི། འགྲེལ་བ་དག་ལས།
 དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་འདོགས་བྱང་ཞིང་། ཞེ་སྒྲུང་རྡོ་རྗེའི་སྐྱར་གཞི་ལ་ནི། དེ་ལྟར་
 བཏགས་པ་མེད་པས་ན། བོད་བྱི་མས་དེ་ལ་ཡང་དེའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ནི་ལུལ་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས། རྡོ་རྗེ་འཆང་འདི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པར་བཞེད་མཁན་ཨ་ལྷ་ཡ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་
 ཞིང་། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བཞེད་མཁན་ནི། མ་གཏོག་སྒྲིབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་དང་།
 ཉག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་བྱུང་ཡང་། འདི་ཉིད་མདོ་དང་བསྐྱེས་པའི་དགོངས་
 པར་དེས་པས། དོན་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་བོད་སྐད་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གསུངས་པ་ལ། བོད་བྱི་མ་
 ན་ལེ། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་བཤད་པས། ཨ་ལྷ་ཡ་འགོག་པ་ནི། བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་པར་
 མ་ཟད། རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དང་པོ་ལས་རིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
 གཟུགས་སུ་གྱུར་བ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་ཏུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྗེ་སྤྱི་མའི་གསུང་གིས་སུན་འབྱེན་པ་འདི་ལྟར་མཛོད་དེ། ཐུབ་པ་དཔལ་
 རི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་བྱང་གི་ལུང་ལས་ནི། རྗེས་འབྲང་སྐྱས་ཀྱང་འགོང་བར་མི་རུས་ཏེ།
 ཐུབ་དཔལ་གྱིས། མདོར་བཅས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། རྒྱ་བྱང་གི་ལུང་དྲངས་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་

ཕྱག་གཉིས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེ་ལས་རི་རྒྱུད་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་ལས། །རི་ལྷོར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གནས་ཏེ། །རྒྱུད་ཅིག་གིས་ནི་ལྷ་
 བཟང་པོ། །དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། །རྩོམ་རྒྱུ་ལྟ་འཛིན་པ་བསྒྲུམ། །ཞེས་པའི་
 ལུང་དངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་ཟེར་བ་ནི། ལུང་དེ་སྒྲོན་གསལ་དུ།
 ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་སྐྱར་བའི་ས་བཅད་ཅམ་ཡང་མ་བལྟས་པར་ཟད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་སེམས་ཅད་ཀྱི་
 བདག་པོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་གྱིས་བསྐྱབས་པའོ། །ཞེས་
 སྒྲོན་གསལ་དང་མདོ་བསྐྱེས་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པས། དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐུ་ལ། ལུས་
 དགྱིལ་བཀོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་འབྱོར་བྱས་ཏེ། རྩོམ་འཆང་ཞལ་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་
 བསྐྱར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་པོའི་མགོན་པོ་གནས་སྐབས་གང་དུ་འཛིན་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། སྐར་བས་པའི་ལུགས་དང་། བོད་ཕྱིས་བྱེད་གྱི་ལུགས་དང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་རི་ལྷོར་
 བྱང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གྲུའི་རིམ་པས་འབྱུངས་པའི་དང་པོའི་
 མགོན་པོ་དེ། གཞི་དུས་སུ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལྟ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་སྐྱར་ནས། དེ་ལ་མི་སྒྲོད་པ་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། སྐུ་སྐྱོད་རྩོམ་སེམས་དཔལ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་
 བར་བྱེད་པ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱོང་བྱེད་དང་། སྐུ་སྐྱར་གྱུར་ཟེན་པ་ནི།
 བཅས་པའི་སྐབས་དང་སྐྱོར་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོར་བཅས་སུ་སྐྱོད་གསལ་པར་བྱང་
 ཆུབ་པའི་སྐབས་དེར། མི་སྒྲོད་པ་ནི་རྩོམ་ཞུགས་པས། །ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་འབར་བའི་མདོག་།
 ཞིན་ནི་ལ་འབར་བའི་འོད་། །ཅེས། ལམ་དུས་སུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་སྒྲོད་པ་གཅིག་ཞུགས་
 པས། སྐུ་སྐྱོད་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། གཞི་དུས་སུ་ཡང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བྱ་
 ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས། བྱ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བོད་ཕྱི་མས། དང་པོའི་མགོན་པོ་ནི། བར་
 དོའི་སྐྱོང་བྱེད་ཁོ་ནར་བཤད་ནས། དེ་སྐུ་སྐྱོད་སེམས་སུ་གྱུར་བ་ནི། མངལ་དུ་དང་པོར་
 འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྐྱོར་བར་བྱེད་དོ། །མི་སྒྲོད་པ་རྩོམ་སུ་འཇུག་ཚུལ་ལ། བྱ་སྒྲོན་
 རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས། བཤད་པ་དམ་ཆོག་རྩོམ་པེ། དང་པོའི་མགོན་པོའི་ཕྱགས་ཀ་ནས།

མི་སྦྱོད་པའི་ཆོག་ས་མང་པོ་སྦྱོས། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
 སྤྱལ་སྦྱོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཞིའི་དུས་སུ་བར་དོ་
 རང་གི་ཁུ་བས་རང་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སུན་འབྱེན་བཟོད་ནས། རང་ལུགས་ནི།
 རྣམ་མཁའི་ཁམས་གང་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས། མི་སྦྱོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལ། དང་པོའི་
 མགོན་པོ་ཡར་ཐོག་སུ་ཞུགས་པས་སྤྱལ་སྦྱོར་སེམས་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་དེ་ནས་གཟུང་སྟེ། གཞི་དུས་
 ཀྱི་སྦྱོབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་ཅིང་། དོན་དེ་ཉིད། བོད་ཕྱི་མས་སྦྱར་བའི་སྦྱབ་ཐབས་སུ་
 ཡང་བྲིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་ལ། རྗེ་སྤྱོད་པའི་གསུང་གིས་སུན་འབྱེན་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་
 གང་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་སྦྱོད་པ་དེ་འདྲ་
 གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ན་བཤད་པ་མཛད་ཅིང་། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མི་སྦྱོད་པ་ནི། ཞེས་
 བཤད་ཀྱི། མི་སྦྱོད་པ་ལ། ཞེས་མ་བཤད་པ་དང་། བཤད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མི་སྦྱོད་པ་དེ།
 རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ལས་གསུང་རྣམས་ཐ་དད་པས། རང་གི་སྦྱོབ་སྦྱོང་བྱེད་དང་། རང་གི་ལམ་
 སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་དུས་སུ། རང་གིས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་པ་མི་
 འཐད་ན། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡང་འགལ་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་
 རྣམས་ཐ་དད་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་བོ། བར་དོ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོང་
 བྱེད་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱང་
 གཞི་བར་དོ་ནི་བརྟུན་ཏེ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ལ། དང་པོའི་མགོན་པོ་ནི། མཛོན་བྱང་ལྟ་ལས་རིམ་གྱིས་
 འབྱུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་བོ། བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་ལ་སྦྱར་ན། འཕགས་
 པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་འདི་དག་ཏུ། མངལ་སྦྱོས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །འོ་ན་སྦྱོད་ལ་ཡང་། བར་སྦྱོང་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཉི་ཟླ་
 པད་གསུམ་ལ་ཐིམ་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡི་གེ་འབྲུག་སུམ་པོ་དེས། བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་སྦྱོང་བར་མི་རུས་ན། དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལས་ཉམས་སོ། །འོ་ན། རྣམ་
 གཞག་རིམ་པར། བར་དོའི་འཆད་ཚུལ་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལྟར་ན། རིམ་པ་འདིས་

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི།   རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས།
ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ།   །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས།   དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་
དུ་གསལ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།   །ཞེས་ཟེར་མོད།   རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ནི་བར་
དོ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འགྲིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   དེ་དག་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།   ཡང་།   བོད་ཕྱི་མ།   སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ།   ཡུམ་གྱི་
ལྷུ་མས་སུ་འཇུག་པར་བཞེད་པའི་བར་སྤིང་དེ་དང་།   འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་རྒྱ་ཡིན་པ་
དཔེར་མཛད་ནས།   ལམ་དུས་ཀྱི་དང་པོའི་མགོན་པོ།   གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བ་
ཡང་མཐུན་ཆུལ་འགྲིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་བར་སྤིང་ནི།   གཞི་དུས་སུ་སྦྱེ་སྤིང་
དང་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པར་བཤད་པས།   སྐུ་ལ་སྐྱའི་མཛད་པར་གཏོགས་ཀྱི།   ལོངས་སྐྱའི་
ལྷོག་པ་ནས་མ་བཤད་པ་དང་།   དེའི་དོན་གྱིས་ན།   དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་
རིགས་ཀྱི།   བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།   །གཞན་དག་ན་རེ།   ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་རྩོ་
རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་སྤྲུལ་དོན་དུ་འཆད་པ་ན།   འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲུལ་སུ་བཤད་པ་ཡིན་
ལ།   དེའི་ཆེ་པ་མ་དང་འདྲ་བའི་མི་སྦྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ།   བར་དོ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་
མགོན་པོ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།   །ཞེས་གསུང་མོད།   ཟིལ་གཞོན་རྩོ་རྗེ་སྤྲུལ་དོན་དུ་རི་ཅམ་བཤད་
ཀྱང་།   དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ་རང་ལས་ཤེས་རྒྱུ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ལ་གཅིག་དུ་འབྲེས་ནས།   སྐུ་ལ་སྐྱ་
རྩོར་སེམས་སུ་འབྲེས་པ་མི་སྤིང་དོ།   །དེའི་ཕྱིར།   གཞི་དུས་སུ་པ་མ་བྱ་གསུམ་རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་
འདྲ་བར།   ལམ་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པས་ནོངས་སོ།   །གསུམ་པ།
འཕྲོས་དོན་གཞན་ཡང་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།   རྗེ་སྤྲུལ་སྐྱོལ་རི་ལྟར་བྱེ་བ་དང་།   རང་གིས་
བརྟགས་པའི་མཐའ་བསམ་པའོ།   །དང་པོ་ནི།   འཕགས་སྒྲོར་གྱི་གསང་འདུས་པ་སྐྱ་ཕྱི་པལ་ཆེ་
བ་དག་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་ལ་སྐྱ་རྩོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན།   མི་སྦྱོད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་
པ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འཆད་ཅིང་།   དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ།   བར་དོའི་སྦྱོང་བྱེད་ཁོ་
ནར་འཆད་པ་བོད་ཕྱི་མ་དང་།   མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོན་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འཆད་པ།   བོད་སྐུ་མ་
དང་།   སྐུ་ལ་སྐྱ་རྩོར་སེམས་ནི།   མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ།   སྐྱེ་བ་ཁོན་འི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་

འཆད་པ་བོད་ཕྱི་མ་དང་། མངལ་ནས་འཕྱོན་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། སྟོན་དུས་ཀྱི་
 སྲིད་པའི་སྦྱང་བྱེད་འཆད་པ་བོད་སྤྱི་མའི་ལུགས་དག་བྱུང་ངོ་། །བཤད་པ་དེ་དག་རི་སྟེད་པ་ནི།
 སྐྱབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས། འགྲེལ་པ་དག་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་ཡང་།
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། མདོ་བསྐྱེས་དང་། སྟོན་གསལ་དང་། རྩོམ་
 སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་སུ། དང་བོའི་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་གསལ་བཟུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས། རྩོམ་འཆང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་བ་
 ནི། བསྟོན་མི་རུས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེན་། དང་བོའི་མགོན་པོ་དང་། མི་སྦྱོང་པའི་
 འདུག་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལུང་རིགས་མེད་པའི་རྩྭ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དང་བོའི་མགོན་པོ་
 མངལ་དང་བར་སྲིད་རེ་རེ་བཞུགས་པའི་སྦྱང་བྱེད་དུ་མ་ངེས་པ་དང་། དེས་ན། གཙུག་ཆེར་སྟོན་དུས་
 ཀྱི་སྲིད་པའི་སྦྱང་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱུང་ངོ་། །དང་བོ་ནི། མི་སྦྱོང་པ་ནི་རྩལ་
 ལྷགས་པ། །ཞེས་པའི་དོན་གཞན་དག་ལ་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ལུས་དཀྱིལ་ལྷགས་པ་ལ་
 འབྲུ་མནན་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོག་པའི་ལུང་དངོས་སུ་འདུག་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་མི་
 སྦྱོང་པ་རྩལ་ལྷགས་པ་ལ་འཆད་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དང་བོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་ཁོ་
 ནའི་སྦྱང་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྟོན་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ཡོངས་རྫོགས་འགོད་པར་གསུངས་ཤིང་།
 གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་ལ་ནི། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པས་ན། ལུས་དཀྱིལ་
 འགོད་པའི་རྟོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གདན་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནའི་
 སྦྱང་བྱེད་དུ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། གཞི་དུས་སུ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། སྟེ་མཆེད་རྫོགས་མ་
 རྫོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་དབྱེད་གོས་ཤིང་། དང་བོའི་མགོན་པོ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དབྱེད་མི་
 རུས་ཏེ། མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལྟའི་སྟོན་སྟེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་སྤྱོད་པ་སེམས་ལ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱུ་བ་ཟེན་པས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་བོའི་སྦྱང་བྱེད་དུ་མ་ངེས་ཤིང་། བཅའ་བའི་དུས་ཀྱི་སྦྱང་བྱེད་
 ཁོ་ནར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། རྩོམ་འཆང་འདི་ནི། དལ་རྒྱལ་མཆོག་ལ་ཕྱག་པའི་བར། སྟོན་དུས་ཀྱི་
 སྲིད་པའི་སྦྱང་བྱེད་དུ་གསལ་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གསུངས། གཉིས་པ། རང་གིས་བརྟགས་

བའི་མཐའ་བསམ་པ་ནི། འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་མོ་གཙོ་བོ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། སྐུ་ལྔ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་། ཞེ་སྤང་རྩེ་
 རྩེ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། རི་སྤྱིད་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ལོ། །བར་
 པ་ནི། རྩེ་རྩེ་འཆང་སྟེ། རིགས་སོ་སོར་མ་ཆད་པས་ན། རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི།
 སྐུ་ལྔ་པའི་སྐུ་མི་སྐྱོད་རྩེ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་མ་དག་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་སྐྱ་ཆོགས་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་མཛད་ནས་སྤྱར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱོན་པ་ལོ། །བར་པ་འདི་ལ་སྐུ་ལྔ་པའི་སྐུ་
 ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ལོངས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐུ་གསུམ་གྱི་ལྷས་བྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་
 ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གསུམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། སྐུ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་
 པ་འབྲས་བུའི་དུས་དང་། ད་ལྟ་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་། གདོད་མ་
 བས་བྱུང་བ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་མོ། །འདི་ལ་ཡང་། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་
 བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་དང་། བཏགས་པ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་མོ། །ཕྱི་མ་འདི་ནི་ཀུན་
 རྩེ་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོན་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པས་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་འབྲུལ་སྤང་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་མ་གསུམ་ནི། གནས་སྐབས་གསུམ་ཆར་དུ་ཡང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ཏེ། མ་རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདིར་བོད་ཕྱི་
 མ་གཞིའི་དུས་ན་མ་དག་པའི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་དང་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་སྐྱོགས་ཆོད་མས་བྱུང་བ་རེ་
 རེ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་ལམ་དུས་སྐུ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་གཞི་དུས་སྐུ་ཡོད་པ་
 དག་དང་ཆོས་མཐུན་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཉམས་སྐུ་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་མ་དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་བཅུད་
 འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་དེ། སྤྱོད་གཞིར་བྱེད་པ་ལུང་རིགས་དང་མི་མཐུན་པས་ན། སྤྱོན་
 ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་འཆགས་པ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་
 ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་གནས་པ་དང་། སྤྱོད་འཛིན་
 པ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཆེའི་དུས་བྱས་པ་
 དང་མཐུན་པར། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷགས་པ་དེ་བར་དོར་ལངས་པ་དང་

མཐུན་པར། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་རིམ་གྱིས་གོམས་པས་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་
གསུམ་གྱི་སྦྱང་བྱེད་དང་། གསུམ་པོ་དེ་སྦྱང་གཞིར་འཛིན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་དགོངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐུན་ཡུལ་གོ་ལོག་པས་མི་འཐད།
མཐུན་དཔེ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པས་མི་འཐད། མཐུན་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་བས་མི་འཐད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། འབྲས་དུས་དང་མཐུན་པར་ལམ་དུས་སུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་མ་ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས། བསྐྱེད་རིམ་
གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞི་དུས་ཀྱི་འབྲེལ་སྦྱང་དང་མཐུན་པར་ལམ་དུས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ལམ་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་མཐུན་པ་འབྲས་དུས་ལ་དགོས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཀྱན་རྩོམ་གྱི་སྦྱང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། མཐུན་ཡུལ་དེ་དག་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་སམ་མི་དགོས།
མི་དགོས་ན། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་འགལ་དགོས་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་
རང་ལ་མཛོན་གྱུར་ཤེས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ། ཤིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་འཆགས་འཛིན་གནས་སྟོང་ནི། རང་ལ་ཤིན་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཐུན་ཡུལ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སྦྱང་གཞི་སྦྱང་རུས་པ་མི་
འཐད་དེ། བྱོགས་སྒྲ་མས། སྦྱང་གཞིར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་དག་དང་། སྦྱང་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པའི་
ཤེས་རྒྱུད་ལ། ཕན་ཚུན་གང་དུ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་
ཆེད་དུས་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་བར་དོར་སྐྱེས་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པ་
བཞིན་དང་། རང་གིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འཆགས་འཛིན་གནས་སྟོང་།
སྦྱིར་སྟོན་དང་བཅུད་ཀྱི་འཆགས་འཛིན་གནས་སྟོང་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་རྒྱུད་རྩིས་གཞན་
དུ། བོད་ཕྱི་མས་ཁས་སྒྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་བྱོགས་ལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རང་གི་
ཤེས་རྒྱུད་ལས་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་མ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་།
རྣལ་འབྱོར་པ་རྩིས་གཞན་སོ་སོ་བ་དག་ལ། སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་མ་ཐུན་མོང་བ་དག་ལོགས་
ཤིག་ན་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་ནི་ངས་པར་གྱུ་བ་པའོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་བྱེད་སྐྱེ་

གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལས། རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་ན། འདི་
 ལྟར། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། དགའ་ལྡན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་འོག་
 མིན་དུ་ཡོངས་སྐྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལས།
 རེ་གིག་འོག་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོགས་སུ་བོར་ནས། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་སྟོན་ཆུལ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་
 སྐྱེ་ཆ་མཐུན་པ་བར་དེའི་རྟེན་ལ་དང་སྐྱུལ་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་པ་སྐྱེ་བྱིད་དང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་བྱིད་པར་
 སྟོན་ཆུལ་ལོ། །འབྲས་དུས་སུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་ལམ་དུས་སུ་མོས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་
 སྐྱེ་གསུམ་པོ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ། ཆོས་སྐྱེ་ལམ་
 བྱེད་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལས། ཡོངས་སྐྱེའི་སྣང་བ་འཆར་བའི་ཆོ། ལུགས་ལས་ལྷོག་
 པའི་སྣང་གསུམ་མཛོན་དུ་མཛད་པ་ལྟར། ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་སྣང་བར་བཞེད་པའི་ཆོ།
 ཉི་ཟླ་བད་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་དོ། །འབྲས་དུས་སུ་
 མཆོན་དཔེ་འབར་བའི་གཟུགས་ཀྱིས། འཛམ་བུ་གླིང་གི་བར་གྱི་དུ་འཕོ་བ་དང་མཐུན་པར་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ། ས་བོན་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། སྐྱེ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་གསུམ་
 ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བར་བྱེད་དོ། །འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱེ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་
 པས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཐོག་མར་མཛོན་དུ་མཛད་པ་བཞེན་དུ་ལམ་དུས་སུ་དང་བོའི་
 མགོན་པོར་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་སྐྱེ་བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་གསལ་ཐེབས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི། དེ་བཞེན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མི་སྐྱོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ། དེ་ནས་གཟུང་སྟེ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་པར་གྱུར་པའོ། །
 འབྲས་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྷུ་མས་པ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་
 ལམ་དུས་སུ། ཐོག་མར་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནས། སྐྱེ་གསུང་བྱགས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སེམས་དཔལ་གསུམ་བརྟེན་དང་། རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་རྒྱས་
 བཏབ་ནས། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྟོན་པའི་སྣང་བ་རྣམས་འཆར་བར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེ་དང་དེ་དག །གཞི་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་དང་

སྒྱུར་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གིས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པས་ནི་མ་འོངས་པ་ན་འཆི་
 བའི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེའི་དྲི་མ་མགོ་མནན་པའམ། རུས་པ་ཆེན་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དྲི་མ་དེ་མ་སྤངས་ན་མ་དག་པའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ། ཆགས་སྤང་སྤོངས་
 གསུམ་གྱིས་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ། རེ་ཤིག་
 ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་མི་འབྱུང་བར་བྱས་པའམ། ས་བོན་སྤངས་པའོ། །ལམ་དུས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་པད་
 གསུམ་ལས་བྱང་རྒྱུ་པ་ཡང་། འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་ཉིད་སྤྱིད་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱིད་པ་དེ་ལས་མ་
 དག་པའི་ལུགས་ལྟོག་པའི་སྤང་བ་གསུམ་སྟེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི། ལྷག་མོས་ཀྱི་འོད་གསལ་
 དང་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་དེས་བྱས་པའོ། །ལམ་དུས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་པ་ཕྱི་
 མ་གསུམ་པོ་དེས་ནི། ཐ་མལ་པ་མའི་མངལ་དུ་དང་བོར་ཞུགས་པའི་མེར་མེར་པོ་ནས་གཟུང་སྟེ།
 ཀླང་ལག་འགྲུས་ཀྱི་བར་རྣམས་སྤྱིད་པ་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་མ་འོངས་པ་སྟེ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་
 བྱེད་པའོ། །ལམ་དུས་སྤྱིད་པ་པོའི་མགོན་པོ་རང་གི་ལུས་དཀྱིལ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པས། ཕྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེས་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་མའི་མངལ་དུ་སྟེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་
 འབྱུང་བུང་དེ་སྤྱིད་བར་བྱེད་དོ། །ལམ་དུས་སྤྱིད་པ་སྤྱི་ཞེས་གསུམ་པར་བསྒྱུར་བའི་པ་དེས་ནི།
 རང་ཉིད་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མངལ་ནས་འབྱུང་འདོད་དང་བྱུང་མ་ཐག་པ་དེ་སྤངས་ནས་དེ་ལྟ་
 བུར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །ལམ་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྤྱི་གསུང་བྱགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་སོགས་གྱིས་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་མངལ་སྟེས་སྤྱི་གྱུར་པའི་བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ཅུ་དང་།
 དར་མ་དང་། ལང་ཆོ་དང་། ཀླན་པོར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སྤངས་ནས། རྣལ་འབྱོར་
 པ་བརྩོན་འགྲུས་རབ་གྱིས་ནི། འཆི་བ་སྤྱིད་ཐུབ་པས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་ནི་
 འཆི་བ་སྤྱིད་མི་ཐུབ་པས། བར་དོའི་རྟེན་ལ་དང་། བར་ཆད་ཅན་གྱིས་ནི། བར་དོ་སྤྱིད་མི་ཐུབ་
 པས། སྟེ་བ་བརྒྱད་ནས་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱི་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་སྤྱི་རབས་པ་དག་ལུགས་
 གཉིས་སུ་འཆད་པ་ལས། ཁ་ཅིག་ནི། དབང་པོ་རྩོན་ན། ཚྲོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 ཡང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅུ་ཞིག་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅུས་ཞེས་འཆད་པ་དང་། ཚྲོགས་རིམ་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་དེ་ཅུ་ཡང་མི་ཅུས་ཞེས་འཆད་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱི་ནི། ཆོས་

འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པོའི་ཆ་གསལ་ཡོངས་སུ་གང་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ།
 ཀུན་གྱི་དགུང་གཟུང་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་དཔག་བསམ་གྱི་འདོད་འཇོ་ལྟ་བུའི་འབབ་སྟེགས་
 ལས་ལེགས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ཡི། །ལམ་རིམ་རྒྱད་གཞུང་
 གཏིང་ཟབ་པའི། །མཚོར་གནས་འདིར་བཏོན་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི། །ལག་པ་རིང་པོ་ཅན་གཞན་འགའ། །
 ཡོད་དམ་ཉམས་སྤོང་ཡིད་བཞིན་གྱི། །ཁོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་བ། །ལེན་པར་འདོད་པའི་
 དོན་མཐུན་དག།ལམ་གོ་ལ་གཞན་བོར་འདིར་སྦྱོན་ཞིག། །གཉིས་པ་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། །ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གོ་དོན་ནི། །རྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་གཉིས་ཀ་རང་
 གི་ལུས་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པའི་དོན་གྱིས་ནི། །ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ།
 དེ་ལ་རྟོན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། །རྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ནི། །ཕྱིའི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་ལ་སྐྱོད་ཆེ་སེམས་དཔར་བསྐྱར་བ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་
 ཆེན་མོ། །དོར་སེམས་རང་གི་ལུས་མ་བཅོས་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྲུམ་པ་མ་
 ཡིན། །ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱས་ནས། །དེའི་ཤུལ་དུ་སྐྱེ་ལུས་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། །ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་དུ། །ལུས་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། །སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་ཕྱི་
 མ་རྣམས། །སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གསལ་གང་དང་གང་། །རྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱ་ཚོགས་
 སུ། །དོ་ཆེ་ཐོང་བའི་རྒྱད་ལས་རི་རྒྱད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལས། །གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་སྒོ་དོར་བསྒྲུམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱུ་དང་གཡས་གཡོན་བཞི་པོ། །སྤར་གྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་དེའི་
 རིགས་རྒྱན་ཕྱི་མའི་སྐྱབ་གཞི་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །བརྟེན་པའི་ལྟ་ཚོགས་བསྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་ཡང་། །དཔེར་ན། །ས་བོན་ཨོ་ལས་རྣམ་སྤྱང་བསྐྱེད་པ་སྦྱི་བོར་བཀོད་ནས། །དེ་ལུས་
 དང་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཅམ་ནི། །བརྟེན་པ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཅམ་ནི་བྱ་སྤྱོད་
 ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན། །སྦྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གསལ་དེ་དང་དེ། །རྒྱར་བྱས་པ་
 ལས་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་སོ་གཉིས་གྲུབ། །དེ་ལས་རྣམ་སྤྱང་སོགས་ལྟ་སོ་གཉིས་པོ་ལུས་ཀྱི་

ཆ་ཤས་གང་དང་གང་ལས་གྲུབ་པ་དེ་དང་དེའི་གནས་སུ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ། ལུས་ཀྱིས་
 དལ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་གྲུབ་ཅམ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཛིན་ཏེན་དང་། རུལ་ཚོན་
 དང་། རས་བྱིས་སོགས་ཀྱང་། དཀྱིལ་ལའོར་དུ་མ་བསྐྱབས་གོང་ནས། དཀྱིལ་ལའོར་དུ་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དཀྱིལ་མ་བཅོས་པར་འཛིན་པ་ཡང་། རུལ་ཚོན་ལྟ་བུ་ལ། རྒྱ་ཚོགས་མང་
 པོ་སོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་དང་གང་ཞིག ཏེན་བཏེན་བའི་
 རྒྱར་བཤད་པ་དེ་དང་དེ་གཅིག་ལུས་ཚོགས་པ་བྱུང་བ་ལ། བཅོས་མ་བཅོས་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་ཟེར། འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏེན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་མི་འཐད། བཏེན་བའི་འཛིན་
 ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་གང་ལས་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད། འབྲས་བུ་གང་དུ་
 གྲུབ་པ་མི་འཐད། ལུས་དཀྱིལ་དུ་མི་འགོ་བའི་ཉེས་པ་ལ་སོན་འདུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་
 དཀྱིལ་རུལ་ཚོན་ནམ། རས་བྱིས་སམ། ཏྲོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་ཕྱི་
 མ་རྣམས། རྒྱབ་པ་བའི་ལུས་ལས་གྲུབ་པར་བསྐྱམས་ན་ལོག་གེས་སུ་སོང་སྟེ། རྒྱ་དེ་ལས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ན། རྣལ་འབྱོར་བའི་ལུས་དུམ་བུར་ཐལ་བ་དང་། རུལ་ཚོན་གསལ་གསལ་བའི་
 ཆོ། ལུས་བཞིག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲར་བསྐྱས་པ་ཚོགས་ན། རང་ལ་ཏེན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་ཆང་
 བར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཆོ་ཞིག་ན་ལྟོག་པའི་ཆོས་སྟེ་འཛིན་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུས་རྒྱར་བྱས་
 བའི་ཏེན་གྱི་དལ་མི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་འདྲའི་རྒྱན་སྒྲ་མ་མེད་ན། ལུས་རྒྱར་པས་དེར་མ་
 འགྲུབ། དེ་ཡོད་ན། ཏྲོག་པའི་བསྐྱམ་གྱི་རུལ་ཚོན་དང་སྒོས་བསྐྱང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
 རིགས་འདྲའི་རྒྱན་གཅོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། འབྲས་བུ་གང་དུ་གྲུབ་མི་འཐད་པ་ནི།
 རས་བྱིས་ལྟ་བུའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་ལུས་སུ་གྲུབ་པའམ། རས་བྱིས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའམ། ཡེ་གེས་སུ་
 གྲུབ་ཅེས་བརྟགས་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལུས་ལས་
 གྲུབ་དགོས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་སྒྲ་མས་འདོད་པའི་ཏེན་ལུས་
 དཀྱིལ་དེ། ཇི་ལྟར་བསྐྱམས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགོ་བའི་སྤྲོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་བེམ་
 པོའི་ལུས་རང་ལས་ལོགས་སུ་ཆད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགོ་བའི་མི་སྤྲོད། དེ་མི་སྤྲོད་ན།

རྟེན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགལ་བར་སྟོང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་སྒོ་མཐར་འཇུག་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོགས་ལ་ནི། ཕྱི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ། ཕྱི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་དམིགས་མེད་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། སྟོགས་སྒྲ་མ་ལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་བཏང་ན་ཆད་སྟོང་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། བརྟེན་པ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་ཐ་མལ་གྱིས་ལུས་སུ་མི་འཐད། འབྲས་བུ་ལམ་དུས་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འཐད། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པའི་ཉིས་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྤང་བོ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟའི་བསྐྱབ་གཞིར་འདོད་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱད་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། དེ་ཡང་བསྐྱབ་ཚུལ་གང་གིས་སྐྱབ་གཞི་གང་ཞིག་ལྟག་པའི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ས་བོན་ལས་དང་། དུག་མཚན་ལས་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལྟའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀྱོངས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལྟའི་བསྐྱབ་གཞིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་བདག་འབྲས་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་ལྟའི་བསྐྱབ་གཞིར་མི་འཆད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟ་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཞེས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་ཤུགས་མ་བརྟེན་པའི་ངང་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཐ་ཤལ་ཞིག་ཀྱང་། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་བསྒྲུབ་པ་མེད། སྟོང་བཅུད་གྱི་སྤང་བ་རྒྱབ་པའི་ངེས་ངོར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱབ་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྟོན་སྤང་བོའི་བཞུགས་ས་གང་དུ་བྱེད། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའི་ལུས་རྟེན་བརྟེན་པའི་བསྐྱབ་གཞིར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་མ་དག་པའི་ལུས་ཤིག་དེར་བྱེད་དམ། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཉིད་དེར་ཁས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་མ་སོང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྟོ་རྟོ་འཆང་གི་ལུས་དུམ་བུར་བྱས་ནས། ལྟ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་སྐྱབ་པ་པོའི་རྟོག་ངོར་ལྟོག་པས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱི་ལུགས་སུ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་སྤང་བོ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱབས་ན། དེ་ལྟར་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེ། རྣམ་སྟོན་སྤང་བོའི་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་འཆང་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ན

ལྷའི་སྐྱབ་གཞིར་འགལ། རྒྱ་ན། གསལ་པ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་
 དུ་གྱུར་པ་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཡུང་བོའི་ཁོག་པ་ཤུལ་དུ་འཛོག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་འགལ། གསུམ་པ་
 བེ། བོད་ཕྱི་མའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་འཆད་ལུགས་འདི་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅ་བ་ནས་
 ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི།
 ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ལུས་ལ་བསྐྱས་ནས་དེ་དང་། དང་བོའི་མགོན་པོ་བྱེན་གྱིས་སྒྲོབ་བྱེད་དུ་
 གྱུར་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལས་གཞན་མ་བཤད་ལ། དེ་དག་ནི་བོད་ཕྱི་མས་འདོད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་
 དུ་གཏན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེན་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ལུས་ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་
 བསྐྱས་ནས་བཞགས་པ་དེའི་ཆེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་ཤར་པ་ལས་གྲུབ་པའི་
 ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་ཀྱན་གྱིས་འཆད་མོད། དེ་ནི་བྱེད་ལ་མི་རུང་ཏེ། བརྟེན་
 པ་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ། ཐོག་མར་གཙོ་བོའི་ལུས་ལས་པར་མཆེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་
 རྩལ་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ཟེན་པ་ཞིག །གཙོ་བོའི་ལུས་ལ་རྩལ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། སྤར་བས་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་སྐྱེ་ལ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆང་བར་བཞགས་པ་འདི།
 ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་ལུས་རྟེན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་རང་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ལ། བརྟེན་པ་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཆང་བར་སྐྱན་དྲངས་ནས།
 གཙོ་བོ་རང་གི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གནས་རྣམས་སུ། ཁ་སྐྱོར་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྩལ་
 བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། རྒྱུད་ལས། དམ་ཆོག་ཁུ་བྱང་ཆོག་བཞིན། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་
 བརྟེན་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཆོག་སྐྱེ་དོན་དུ་བཤད་པས། བརྟེན་པ་དང་། ཡང་། ཆངས་
 པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བཅུམ། བྱུ་བཞི་པ་ལ་སྒྲོབ་ཞི་བ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྤང་བ་ནི། །
 རྣམ་འབྱོར་པ་ཡི་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར། །ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པས། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་
 བོ། །ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་དེ་ཡང་། བོད་ཕྱི་མ་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་
 བེ། དང་བོའི་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་མགོན་
 པོ་དེའི་སྐྱེ་ནི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩི་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་བོའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་
 ལུས་སུ་བཤད་མི་རུང་ལ། དེར་མི་རུང་ན། ལུས་དཀྱིལ་མེད་པར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་

བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། སྐྱབ་པ་པོའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཉིད། རོ་རྩེ་འཆང་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་།
 མཐར་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པས། རོ་རྩེ་འཆང་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་མ་ཆང་བའི་
 སྒྲོན་མེད་དོ། །ཞེན། འོན། སྐྱབ་པ་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཐུན་པར་
 སྒྲུང་བ་འདི་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འང་མ་ཉམས་པར་བྱས་ནས། ཞལ་གསུམ་ཐུག་དུག་པ་
 ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་ཁས་ལོངས་ཤིག་དེ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེན། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 མ་རྒྱུད་ལས་ནི། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི། སྐྱབ་པ་
 པོའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས། ལྷགས་ལ་གསེར་འགྱུར་བྱས་པ་ལྟར། འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་ལུས་སྐྱུ་གྱུར་
 བྱས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདྲའ་དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གསང་བ་འདུས་པར་ནི།
 དེའི་ཆོ། སྐྱབ་པ་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་སྐྱུ་ལྱུ་གྱི་ཤུན་པ་རྩེས་པ་ལྟར། འདོར་དགོས་པ་ཉིད་དུ་
 བཤད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་པོར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར། ལུས་ཀྱི་དལ་མ་
 ཆང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་གཞི་མ་ཆང་བའི་བྱིར། དེས་ན། ལུས་དཀྱིལ་ལྟ་
 ཅི་སྒྲོས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟ་རི་སྒྲེད་པ་མཐར་ཐུག་ཡེ་ཤེས་སུ་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པས་ན། རྣམ་ཤེས་
 མ་ཡིན་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི། རོ་མཆང་བའི་གནས་སོ། །གཉིས་
 པ་རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱུ་བ་མཐའ་ལ་རག་མ་
 ལས་པར་བཞག་པ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱགས་ཀྱི་གྱུ་བ་མཐས་བཞག་པ་དང་།
 འབྲས་དུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱར་རོ་གཅིག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་
 མཆོན་དུ་བཏགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱི་དང་ནང་གི་འམ། བཅོས་མ་དང་། བཅོས་མིན་ནོ། །བྱི་
 མ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་དང་། ལྟ་གའི་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་འོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་དང་། དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་འོ། །བྱི་དང་བཅོས་པའི་
 དཀྱིལ་ལའོར་ལ་ཡང་། རུལ་ཆོན་དང་། རས་བྱིས་དང་། སྒྲོས་བསྐྱང་བ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། རེ་ཤིག་གྱུ་བ་པའི་མཐས་མ་
 བཏགས་པ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཐད་སོར་བཞག་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་། དེམ་པོར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ནི། རུལ་དུ་གྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་དང་། མྱོང་

རིག་གི་ངོ་ཐོར་སྤང་བ་རྣམས་ནི། མིག་སྒྲ་དང་མཐོང་ཐོས་སོགས། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དག་
 ལས་གཞན། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་
 མོ་དག་ཏུ་མི་འབྱེད་པར་འགྲོ་བ་འདི་དག་གི་ལུས་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། དོན་གཅིག་པ་
 ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ། དགོངས་གཞི་ནི། རང་བཞིན་ཆོས་སྒྲུ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་
 པ་སྟེ། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དགོས་པ་ནི། རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
 དབང་རྟོན་དག་ །དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཁོ་ནར་འཇུག་པའོ། །དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི།
 འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་བཞིན་ཀྱི་ལུས་བཅའ་པོའི་ཆོས་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མཐུན་པར་སྤང་བ་
 རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 འདོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ། ལམ་དུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ་མཐས་འཛིག་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ངོས་
 འཛིན་སྒྱུར་སྒྲགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲུབ་པ་པོའི་
 ལུས་ཉིད་དབང་བཅན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐར་བཅའ་པོ་དང་།
 འབྲུལ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པར་བསྟན། དེས་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་སུ་
 གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུར་སྒྲགས་དང་། བྱུང་པར་སྤང་མེད་དུ་རྒྱལ་ཕྱན་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་
 དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པར་
 ཐལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཁས་སྤངས་པས་ན། རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་སྤང་
 བ་སེམས་ཡིན་པ་ལས་ཉམས་སོ། །པོད་ཕྱི་མ་ནི། སྤང་བ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུན་པོས་བཏགས་
 པའི་ཕྱིར། ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཞེས་འཆད་མོད། དེའི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཁས་
 ལེན་པས། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ལས། མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་
 གཏིང་ནས་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། རྣམས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་བཞེད་ན་ནི།
 གཟུགས་ཅན་གྱི་ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་

ནམ། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཀུན་ལས་ཉམས་སོ། །ཞེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁང་
 བཟང་སྤྱོད་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོ། སྤྱང་པ་སེམས་སྤྱོད་ཐེག་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ།
 བྱེ་བ་ནས་གཟུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕུང་སྟོགས་སྤྱོད་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི། ཀུན་
 རྒྱུ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོ་སྟེ། སྤྱ་རྩ་ཐའི་སྤྲུལ་
 རྟོན་བསམས་པའི་ཆེ་ནའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱང་པའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་དགོས་
 པའོ། །ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གཉིས་པ་སྟེ། ཡོ་ག་བྱུང་འི་སྤྲུལ་རྟོན་བསམས་པའི་
 ཆེ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲུལ་ཞིག་ལས་གཞན་
 པའི་ཀུན་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྟེ།
 སྤྱ་རྩ་ཐའི་སྤྲུལ་རྟོན་བསམས་པའི་ཆེ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱབ་པ་མཐར་ཐུག་
 པའི་ཆེ་ན། ཉེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་དལ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། གསང་སྤྲུལ་གྱི་ཀུན་
 སྤྱོད་མཐའ་དག་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་རྣམ་རྟོག་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། །
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཚུལ་འཆང་བ། ཞེས་སོ། །གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉེན་འབྲེལ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་
 སྤྱི་མི་འཆར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་རྣམས་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱང་པའི་དཔལ། གཟུགས་བརྒྱན་མ་
 ལུས་འཆང་བ་པོ། ཞེས་སོ། །སྤྱང་བ་དེ་དག་ཀུན་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་ཡང་། ཀུན་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་བས་རྣམ་པར་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། རིགས་བས་དབྱུད་པ་ཡང་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ངོས་འཛིན། སྤྱབ་པ་པོའི་ཤེས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་དགོས་པར་
 བརྟེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱབ་པ་པོའི་ངོས་འཛིན་གང་ལ་བྱེད་བསམ་པ་དང་། དེའི་ལུས་དཀྱིལ་
 ཀྱི་འཛིན་མཆོམས་སོ་སོར་བྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲུང་ཀུན་མཐུན་པར།
 སྤྱབ་པ་པོ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཅས་བྱ་བ་ནི། གང་ཟག་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་དང་། ཤེས་པ་པོ་དང་།
 མཐོང་བྱེད་སྤྱི་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་དེ་དག་རྣམས་སོ། །དེའི་མཆོན་གཞི་ཡང་། ཆོས་
 མཛོན་པ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་
 པའི་བདག་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་

ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དོ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ཁས་མ་སྤངས་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཆོས་པ་དང་། མ་
 བྱས་པ་དང་འབྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་ན། ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་འཆད་པ་འདི་དག་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཙམ་བ་ནས་འཛིན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྩ་བ་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
 མཛད་པས། གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་གཞོམ་བྱིར་བརྩོན། །ཞེས་དང་།
 རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྟོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་
 གང་ཡིན་དེར། །ང་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་བཏགས་གྲགས་པར་གཏི་ལྷག་
 ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དེ་ནི། དོན་དམ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེ་ན། དོན་
 དམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཡོད་པར་འགལ་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཏུ་མ་རིག་པའི་བྱིར། དེས་བདག་གིར་བྱས་པའི་ལུང་
 ཁམས་སོགས་ཀྱང་། ལུས་དཀྱིལ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བ། །བདག་གི་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་གཞན་བསལ་ནས། རང་ལུགས་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོའི་ངོས་འཛིན་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ། ཡུ་གེ་ཏུ་ཏྲེ། ཞེས་དོ་རྗེའི་ཆོག་གིས་
 བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །བཀག་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་མཆུངས་ཀྱང་།
 དོན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ངོས་འཛིན་དུ་རྟུ་རྟུ་ཏུ་དང་། ལུ་ཏུ་ཏུ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་འཛིན་མཆུངས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་རྗེ་བ་དྲང་དོན་གྱི་
 ལུས་དཀྱིལ་དང་། དོན་དམ་ངེས་དོན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་
 རིགས་པར་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རང་གི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཆོགས་པ་
 དང་། ཆ་གས་སོ་སོར་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི། ལུལ་གཟུང་བ་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་། ལུལ་ཅན་འཛིན་པ་མ་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། ལྷ་སྟེ་ལའི་སྒྲགས་དོན་བསམས་
 པའི་ཆེ་དང་། སེམས་ཙམ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བ་ནས། སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་པ་དག་
 གི་ཆེ་ནའོ། །སྐབས་འདིར། རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་མ་སོང་བས།

སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་སེམས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལྟར། རྒྱུ་པ་ཞུགས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་
དམ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་
གི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ། དོན་དམ་པའི་ཕུང་ཁམས་སྒྲུ་མཆོད་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་
རིག་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་རྟུན་དཔུ་མ་ནས་སྒྲུ་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཆོད་དང་། ཡོ་ག་བྱུང་
རྟུའི་སྒྲུགས་དོན་བསམས་པའི་ཆོད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྒྲུ་མཆོད་དོ། །ལུས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་
བྱའོ། །སྒྲུམ་དུ་བསམ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཆོན་སོགས་ལའང་། མ་བསྐྱབས་གོང་དུ་ཐ་མལ་གྱི་
ཆོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བསྐྱབས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡང་། འོད་གསལ་དུ་
བཅུག་པའི་ཆོད་པའོ། །དེ་ལྟར། གཟུང་བ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལའོར་རྣམས་གཙོ་བོ་ལ་
བསྐྱས་པའི་ཆོད་དང་། ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལས་ལུས་དཀྱིལ་ཆང་བར་གྲུབ་པ་ནི། དང་པོའི་
མགོན་པོའི་སྐུ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གསལ་བཟུང་བའི་ཆོད་པའོ། །དེ་ནས། སྐུ་སྐྱེ་དོན་སེམས་དཔལ་
དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་སྒྲོས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་སྒྲུང་དུ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུས་
མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟོན་པ་སྟེ། སྟོན་དོན་གྲུབ་གྱིས། དགའ་ལྷན་དུ་ཆོས་སྐུ་མཛོན་
དུ་མཛད་ནས། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་རྒྱལ་གྱིད་སྒྲིང་བར་མཛད་པའི་བར་རྣམས་དང་ཆོས་མཐུན་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་
རྒྱལ་གྱི་སར་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་མ་བསྐྱས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དེར་
སྐྱབ་པ་པོའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་དོར་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གནས་དེར་ལུས་དཀྱིལ་མཆོན་ཉིད་པ་
མེད་ན། ལམ་དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཉིད་
བཤད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོན། བསྐྱེད་རིམ་པས་གོམས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིན་པ་གི་དཀྱིལ་ལའོར་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དེའི་ཆོ། རྟེན་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་དང་། རང་གི་རོ་
བོ་ལ་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་

པ་གང་ཡིན། ཡོད་ན། གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན།
 གཉིས་པོ་ལ། བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱོད་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ལ། རྟོན་དང་བརྟོན་པར་
 བཅས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པས། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། གསལ་ཐེབས་
 པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱོད་དུ། དགྲིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྩོད་ཆེ་འཆར་དུ་མི་འོས་ཤིང་། དལ་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དགྲིལ་ལའོར་གཉིས་པོ་གང་
 ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི། རྟོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཀྱན་རྩོད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤྱང་ཚུལ་ལས་བྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། རྩོད་ཆེའི་ས་བསྐྱེད་པ་ལས་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། བྱད་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་སེམས་ཀྱི་རྩོད་ཆེ་ཉིད་དུ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་
 པ་དང་། ཕྱིའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ནི། དགྲིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་འབད་རྩེ་ལ་དུ་མས་
 བསྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས་ལ། བྱད་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ནི། བཅོས་མིན་དུ་གྲུབ་པ་སྐད་ཅིག་གིས་
 གསལ་ཐེབས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་
 དེས་པའི་ཕྱིར་འདིར། མ་དག་པའི་ཡུང་ཁམས་སྤྱོད་མཆོད་སྤྱང་གཞིར་བྱས་ནས། དག་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུང་ཁམས་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པའི་བྱད་པར་འདི་ལྟར། ཡུང་སོགས་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་ལ། གནས་
 སྐབས་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས། དང་པོ་གཞི་དུས་སུ་འབྱུལ་མེད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་གསུམ་
 དང་། འབྱུལ་བཅས་ཐ་མལ་གྱི་ཡུང་སོགས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་རིག་གོ། །ལམ་དུས་སུ་ཡང་།
 འབྱུལ་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་སྤྱང་བ་དང་། འབྱུལ་བཅས་རྟོག་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའོ། །ལྷ་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི། ཡིན་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ལས་དང་།
 འབྱུལ་ངོར་མ་དག་པའི་ཡུང་སོགས་ལས་སོ། །འབྱུལ་སྤྱང་གིས་ནི། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་ཁེགས་
 ཤིང་། ཡིན་ལུགས་ཤེས་པས་ནི་འབྱུལ་སྤྱང་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡུང་སོགས་ནི།
 རྟོན་བརྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་གི་ཡུང་སོགས་ལས་ལམ་དུས་སུ། སྤྱོད་པར་རྣམ་དག་གི་ལྷ་སོ་གཉིས། མོས་པ་ལམ་བྱེད་
 ཀྱིས་བསྐྱོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དུས་སུ། མ་དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་སྤྱང་བ་རང་

སར་དག་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་ལ་ནི།
 ཞིང་སྤྱངས་པའི་ཆོད་འདི་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། ཐོག་མར་འཛམ་གླིང་གི་མའི་རྟེན་ལ། སངས་རྒྱལ་
 པ་དེའི་ཞིང་ནི། འོག་མའི་སྤྱག་པོ་བཞོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆེ་སངས་
 རྒྱལ་དེ་ལ་འཛམ་གླིང་གི་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྤྱང་བ་ནི། དེའི་ཆེ་མ་དག་པའི་ཞིང་མི་སྤྱིད་པར་བཤལ་
 བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར། བོད་ཕྱི་མ་དག་གིས་འཆད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། ཕྱི་ནང་གི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རགས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ། བླ་མོ་དང་། ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱུང་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་སོགས། ལས་རྒྱལ་
 མཚོག་གི་རིམ་པ་དག་ལ་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། སྐབས་དེར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མང་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བླ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱུང་པས།
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཐུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་མགོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལས་དང་པོ་ཡི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་སྤྱང་བྱར་འོས་མ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་སྤྱང་
 བ་རིང་དུ་གོམས་བྱས་པས། །གཞན་སྤྱང་ངང་གིས་སྤྱང་བ་བསྐྱེད་པའི་རིམ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 གྲུབ་པའོ། །

༡ ལྷ་མོ། ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཆོས། །སྐྱེ་མེད་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་
 གདང་ཐོབ་ནས། །ལས་ཉོན་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །འཆི་མེད་ཆོས་སྤྱི་ངེས་པ་འདི་
 བཤད་བྱ། །གཉིས་པ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིམ་ལྡེའི་རྒྱང་
 གྲངས་ངོས་གཟུང་ནས། གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ། རྫོགས་རིམ་ལྡེ་པོ་སོ་སོའི་ངོས་
 འཛིན། རིམ་ལྡེའི་ནང་དུ་ཡན་ལག་དུག་གི་བྱེད་ལས་འདུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་
 པའི་རིམ་པ་ཐོག་མར་བགྲངས་ནས། སེམས་དབེན་སོགས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཞིར་བྱེན་ནས།
 རིམ་པ་ལྡེ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ན་ལུས་ངག་དབེན་པ་གཉིས་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ཡིན་པས།
 དེར་བསྐྱུས་ནས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་མཐའ་དག །རིམ་པ་ལྡེར་
 བསྐྱེད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་སྒྲོན་མ་གསལ་པའི་ལུགས་དང་། ལུས་དབེན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མོ། །ངག་

དཔེན་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱས་ནས། རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རིམ་ལྟའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །གཉིས་པ། གྲངས་ངེས་ནི། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་འདུས་
 པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་ལ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ལས་
 མང་མི་དགོས་ཤིང་། ཉུང་ན་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་ནི།
 འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། གཞན་དོན་
 སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ལྟན་གྲུབ་རྒྱུ་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ནི། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་ནི་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་
 པའི་སྐྱེ་ཆགས་ཅན་ནམ། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པ་དེའོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
 པ་ལྟར་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ལས་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤང་པའི་ཐར་པ་དང་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆད་
 མཉམ་པར་བྱེད་ཀྱས་པས་ན། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་
 གསུམ་ཀ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཀྱས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ།
 རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡང་། ལྟམ། བཞི་པོ། ཐོག་མར་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རྟེན་སྐྱེ་འགྲུབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དང་། བརྟེན་པ་སྤངས་རྫོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། འདི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་སེམས་དཔེན་ཐུགས་རྩོ་
 རྩའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུ་དག་དཔེན་གསུང་རྩོ་རྩའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པར་མི་
 འབྱུང་ཞིང་། རྩོ་རྩེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་། སྐྱེ་རྩོ་རྩེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མེད་པས། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ལ་
 ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ། སྤངས་རྫོགས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། སྤངས་པ་
 རྫོགས་པའི་དང་། རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པར་བྱང་
 རྒྱུ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། འོད་གསལ་བའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། སྤྲོ་བ་བཞིན་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་
 ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ན། སྤང་བྱའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐོབ་བྱའི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཉེ་རྒྱས་མི་སྤྲོ་བ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མཆོམས་སྤྲོར་བར་

བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་པར།
 ལུས་རྒྱུ་པར་དབེན་པ་ལ་སློབ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། འདིར། གང་དབེན་པའི་གཞི་ལུས་ནི། དགྲིལ་
 ལའོར་གྱི་གཙོ་བོའི་སྐྱ་ཡིན་ལ། གང་གིས་དབེན་པ་ནི། མ་དག་པའི་ལུང་སོགས་ལ་བྱེད་དགོས་
 པར་བཤད་པས་ན། དེ་ངེས་དབེན་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་མ་སྐྱབས་པར་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་འོག་ཏུ་ངག་རྒྱུ་པར་དབེན་པ་ལ་སློབ་པ་ཡང་། ལུས་རྒྱུ་པར་དབེན་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་སྟོན་ཏུ་
 འགྲོ་དགོས་ཏེ། འདིར། གང་དབེན་པའི་གཞི་ནི། དགྲིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་བོའི་གསུང་དང་།
 གང་གིས་དབེན་པ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་ངག་གིས་དབེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ངེས་དབེན་པར་བྱེད་པ་ནི།
 ལུས་དབེན་སྐྱོད་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བསྐྱབས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལས།
 ཕྱི་མ་དེ་ངང་གིས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 སློབ་པ་ལ་ཡང་། ངག་དབེན་གསུང་རྗེ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ།
 འདིར། གང་དབེན་པའི་གཞི་ནི། དགྲིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཡིན་ལ། གང་གིས་དབེན་
 པ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སེམས་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ངེས་དབེན་པ་ལ་སློབ་པ་ཡང་། གསུང་རྗེ་རྗེའི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་ལ་མ་བསྐྱབས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་རྒྱུ་སེམས་དབུ་མར་ངང་གིས་
 རྟུན་པའི་ཕྱིར། འདིར། བོད་ཕྱི་མ་གང་དབེན་པའི་གཞི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ལ་ངོས་མི་འཛིན་པར།
 རྒྱུ་པ་བོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤྱི་ཙམ་པ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱིས་དབེན་པར་འཆད་པ་ནི། ཅོར་བ་ཡིན་ཏེ། དབེན་གཞི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ལ་མ་བཤད་ན།
 དེ་དང་ངེས་དབེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་འགྲོ་དབེན་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པ་སྟོན་
 ཏུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སློབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་གསུམ་ལ་
 བསྐྱབས་པ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་ན། རྒྱ་མའི་སྐྱ་གང་ལས་བསྐྱབས་པའི་གཞི་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ། འོད་གསལ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ལུས་གྲུབ་པ་སྟོན་
 ཏུ་མ་སོང་བའི་འོད་གསལ་པའི་རིམ་པ་རྒྱུང་པས་ནི། སློབ་བཞིན་པའི་ཟུང་འཇུག་ཙམ་ཡང་
 མཛོན་ཏུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡར་ཕྱིན་པའི་འོད་གསལ་བཞིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 ཟུང་འཇུག་མཛོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་འོད་གསལ་པའི་རིམ་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ།

སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་འོད་གསལ་གྱིས་སྒྱུངས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན། བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པ་ལས་མི་
 གྲོལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པས་སྤང་བྱ་
 མ་ལུས་པ་སྒྲོང་རུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 ཆོག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར། སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲུལ་ན། སྒྱིར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ལ། ཆོགས་གཉིས་པོ་ངེས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད་ཀྱང་།
 རྣལ་འབྱོར་ལས་དང་པོ་པས་ཆོ་གཅིག་གི་རྟེན་ལ་ཡོངས་སྒྲོན་རྫོགས་པའི་སྒྱུ་འགྲུབ་པ་ནི། ངེས་
 པར་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་གྲུབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་།
 འོད་གསལ་པའི་རིམ་པས་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྒྲོང་རུས་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 སྤང་བོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་ལས་གྱུར་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་གསར་པ་མ་གྲུབ་ན། ཆོ་གཅིག་
 གིས་ཡོངས་སྒྲོན་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་
 དགོས་པ་ནི། མི་སློབ་པའི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་སྒྲོན་སོང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་
 པས། ལུགས་འདིའི་བྱད་ཆོས་སྤྲོད་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུང་མོད། མི་སློབ་པའི་མཆོན་དཔེ་
 མཛོན་དུ་མཛོད་པ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རིགས་
 འདྲ་སྒྲུ་མ་བསྐྱེད་དགོས་ན། དེ་ལ་ཡང་། རིགས་འདྲ་གཞན་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་པ་སོགས།
 ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། སྤར་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཀྱང་། ཆོ་གཅིག་
 གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མཆོན་དཔེ་དང་པོའི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་
 གང་དུ་ཆོལ། ལ་ལ་དག་ན་རེ། སྤར་ཕྱིན་གྱི་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་དེ་ཡོད་དོ། །ཟེར་ན།
 མཆོན་དཔེའི་རིགས་འདྲ་བསྐྱེད་པ་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ངོས་གཟུང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོན་འགྲོ་དཔེན་པ་གསུམ་ལ་རི་
 ལྟར་སློབ་པའི་ཆུལ། དངོས་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་ །རྗེས་ལ་
 བྱང་འཇུག་གི་སྒྱུ་རི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ།གསུམ་སྟེ། ལུས་དཔེན་སྒྲོད་རྗེའི་

དང་། དག་དཔེན་གསུང་དོ་རྗེའི་དང་། སེམས་དཔེན་ཐུགས་དོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོབ་པའི་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པའི་འོག་ཏུ་
 ཡུལ་དཔེན་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རྒྱ་ཚལ་གང་ལས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྐབས་འདིར། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱང་གཞི་མ་
 དག་པའི་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གྱི་རང་སྤྱང་འབྱུལ་བ་དང་། སྤྱང་བྱེད་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་སྤང་བ་
 མི་བསྐྱུ་བར་ཤེས་ནས། སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱང་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་དག་གང་
 ཞེན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱང་གཞི་དང་། སྤྱང་བྱེད་རགས་པ་ཙམ་ངོ་འཕྲོད་ཟིན་པ་དེ་གཞིར་བྱས་
 བས། ཡུལ་རྣམ་པར་དཔེན་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཐོག་མར། ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་ནི། སྤྱང་གཞི་མ་དག་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱང་བྱེད་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། སྤང་
 གཉེན་སོ་སོར་ངོས་པའི་སྤྱང་བྱེད་དྲི་མ་ལྷ་ཚན་ལྷར་བྱེ་ནས། ཅུ་བའི་རིགས་ཆེན་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་། རིགས་ཚུང་ལྷ་ལྷར་བྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་དག་པའི་ཁམས་བཞི་པོ་ལ། སྤྱང་བྱ་མ་
 དག་པའི་སྤང་བ་ལྷ་ཚན་བཞིར་བྱེ་ནས། སྤྱང་བྱེད་ཡུམ་བཞི་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱི་རྣམ་སྤྱང་
 སོགས་ལྷ་ཚན་བཞིར་འབྱེད་བ་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་དབང་པོ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། འབྱུལ་
 པའི་སྤང་བ་ལྷ་ཚན་དུ་བྱེ་ནས། སྤྱང་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་ས་སྟོང་གི་རྣམ་སྤྱང་སོགས། ལྷ་ཚན་དུག་
 ཏུ་འབྱེད་བ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་དོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྤྱང་སོགས་ལྷ་ཚན་ལྷར་འབྱེད་བ་དང་།
 ཡང་། སྐབས་ལ་ལར། རིགས་ཚུང་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ། ཡུམ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བས། དམ་
 པ་རིགས་བརྒྱའོ། །ཞེས་འཆད་པ་དག་ཀྱང་སྤྱང་སྟེ། བློ་བོ་བཅུ་དང་། དུམས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་ལ། ལྷ་ཚན་དུ་མ་བྱེ་བ་ནི། དེ་དག་གི་སྤྱང་གཞི་ཆོགས་མཆོམས་སོ་སོ་ལ་འབྱུལ་སྤྱང་
 སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་རིགས་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རིགས་ཆེན་
 ལྷར་མ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷ་པོ་ཡང་། དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། གསུམ་པོ་ཡང་།
 གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་བ་ནི། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ། འགག་
 རིམ་ནས་མཆོན་བྱ་གསུམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་རྣམ་པར་དཔེན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། རིགས་བརྒྱ་
 པོ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲ། ཞལ་ཐུག་གི་རྣམ་པ་ཙན་ནི་དུ་འབྱུངས་པ་སྟེ། འདི་

ལ། ལོ་དང་སྒྲ་བའི་བར་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་མོད། འཛོག་པ་པོ་དང་། བཞག་བྱའི་ཡུལ་རྣམས་
 ལྷ་ལྷ་ཅི། ལྷོག་པས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པ་ནི། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བོད་ཕྱི་མ་
 ན་རེ། རྫོགས་རིམ་དུ་གྱུར་བའི་ལུས་དབེན་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ།
 ཡུལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་གཟུང་རྣམ་མོ། །ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་རྣམ་
 ཞེས་བ་ནི། ཡུལ་ཅན་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གར་བའི་མིང་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། ལུས་
 དབེན་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་ཆོག་གས་ནི། རྫོགས་རྒྱ་
 དུས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལུས་དབང་དང་། ལམ་དུས་སུ་བདག་ཉིད་གྱིས་སྤངས་པའི་དབང་བསྐྱར་དང་།
 ཆོག་གས་གྱི་འཁོར་ལོས། བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱས། སྤང་གཞི་རིགས་བརྒྱ་དང་བཅས་པའི། སྤྱོད་
 བྱེད་རིགས་བརྒྱའི་སྤང་བས་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་། ལུགས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་འབྱུངས་པའོ། །ལུས་དབེན་
 འདི་རྫོགས་རིམ་དུ་འཆད་ཀྱང་། རྫོགས་བྱེད་དབང་གོང་མ་ལ་ལྷོས་པའི་བཤད་པ་མཛོད་དོ། །གཉིས་
 པ། དག་རྣམ་པར་དབེན་པའི་སྒྲོབ་རྩལ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ལྷ་རྩལ་ཤེས་ནས་གྲུབ་པའི་དག་དབེན་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ཆོག་གས་གང་ལས་
 དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དག་ཅེས་བྱ་བ། ཐ་མལ་གྱི་
 རྒྱུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུང་སྤང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་དུ་
 སོ་སོར་ངོ་ཤེས་པའོ། །དེས་དེ་སྤྱོད་རྣམས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྤང་གཞི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་གིས་བྱུང་བའི་འབྱུལ་སྤང་དང་། སྤྱོད་བྱེད་ནི་འབྱུལ་སྤང་དེའི་ནང་ལྷ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་ནས། གྲུབ་པར་བྱས་པས་སོ། །འདི་ལ་རི་ལྷ་རྒྱ་བའི་རྩལ་དང་། དེའི་རང་བཞིན། རྫོ་རྫོ་
 གསུམ་དུ་ངོ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བའི་རྒྱུང་ལྷ་ལས། ཐོག་མར་མེ་རྒྱུང་པདྨ་མགོན་པོའི་རྒྱ་
 བཅེས་བྱ་བ་ནི། ཁ་དོག་དམར་པོ། ལྷ་ལྷ་གཡས་གྱི་གཤོག་པ་ནས། འབར་བའི་རྣམ་པས་
 བྱེན་དུ་རྒྱ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་འཁོར་དུ་རྒྱུང་ས་རྒྱ་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ། ཅིག་ཅུར་དུའོ། །དེ་
 ཡང་གྲངས་ནི། ཐོག་མར་གོས་དཀར་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཅུ་ལྷ་དང་། དེ་
 ནས། སྒྲོལ་མའི་དང་། དེ་ནས། སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱི་དང་། དེ་ནས། ལྷ་མ་གཤིའི་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་

ཤུ་ཅུ་ལྟོ། དེ་ལྟར། དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ནི། ཐུན་དང་པོ་ལྟོ། འབྲུང་འཇུག་གནས་གསུམ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་གྲངས་སོ། །དེ་ཡང་། ཕྱིར་བཏྲ་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི། འབྲུལ་
 སྒྲུང་དང་སྒྲུང་གཞིའོ། །ནང་བཏྲ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རོ་རྩེ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་ནི།
 འབྲུལ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་སྒྲུང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མེ་རྒྱུང་འཁོར་
 དང་བཅས་པ། གཞུང་བའི་ལམ་དུ་རྒྱ་བ་ལོག་ནས། དབུ་མའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ནས་
 ཐུན་གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་བྲག་གཞིན་གྱི་གཤོག་པ་ནས། རྒྱུང་ཁ་དོག་ལྡང་མེད། ལས་ཀྱི་མགོན་
 པོའི་རྒྱ་བ་ཅེས་བྱའི་མིང་ཅན། འཁོར་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཐད་ཀར་རྒྱ་བ་དེ་ཡང་འབྲུང་འཇུག་
 གནས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལྟོ། ཐོག་མར་དམ་ཆོག་སྒྲོལ་མའི་ཉིས་
 བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟོ་ནས་མགོ་འཛིན་ཏེ། སྒྲོར་རྒྱལ་གཞན་རྣམས་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས།
 ཐུན་གསུམ་པ་ལ། སྒྲ་བྲག་གཉིས་པོའི་ཀ་བའི་ལོགས་ལ་ཐད་ཀར་རྒྱ་བ། ས་རྒྱུང་རིན་ཆེན་
 མགོན་པོ། ཞེས་པའི་མིང་ཅན། དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་གི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་ཐུན་གྱི་རྒྱ་བ་
 ནས་མགོ་འཛིན་ནོ། །དེ་རྩེས་སྒྲ་བྲག་གཞིན་གྱི་ཐད་མཆོམས་ནས་དལ་བར་རྒྱ་བ། ཁ་དོག་
 དཀར་པོ། མི་བསྒྲོད་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་རྒྱ་བ་དེ་ལ་ནི།
 སྒྲ་མ་གའི་རྒྱ་བ་ནས་ཐོག་མར་མགོ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མགོན་པོ་བཞིའི་དལ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་རྒྱ་
 བའི་གྲངས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་པ་ལ། དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་བྱུང་བ་དེ། རོ་རྩེའི་
 བསྐྱུས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་གྲངས་དེ་སྟེད་དུ་བསྐྱུར་བྱུང་བ་གཅིག་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ཞག་གཅིག་གི་རོ་
 རྩེའི་བསྐྱུས་པ་བྱུང་བའོ། །འདིར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་ལས། རྣམ་སྒྲུང་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་མི་འཆད་
 པ་ཅི་ཞེན། གཞི་དུས་སྤུ་ཅུ་བའི་རྒྱུང་ལྟ་ལས། འབྲུང་བ་བཞིའི་རྒྱུང་ནི། སྒྲ་བྲག་ནས་རྟག་པར་
 རྒྱ་ལ། རྣམ་སྒྲུང་གི་རྒྱ་བའི་མིང་ཅན། རྣམ་མཁའི་རྒྱུང་ནི། རྩུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། འཆི་བའི་དུས་ལས་གཞན་གྱི་ཆེ། མི་རྒྱ་ཞེས་
 པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སྤུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་མི་རྒྱ་
 ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ཡང་འོད་ཟེར་ལྟ་ལྟ་དང་ལྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་གཏན་མི་རྒྱ་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། མན་ངག་པ་དག་གི་བཞེད་པའོ། །འབྲུང་བ་བཞིའི་རྒྱུང་ནི། ཐོག་

འབྱུང་དང་། གྱེན་རྒྱ་མཉམ་གནས་ཏེ། བཞི་པོ་རང་གི་གནས་ལས། གཞན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་
 གཅིག་སྒྱིར་དགོས་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ནམ། འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་འབྱུང་འཇུག་གི་
 གངས་དེ་ཅམ་དུ་རྒྱ་བ་དེ། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟེན་ན། གཟུང་འཛིན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས།
 འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་ན། དཔུ་མར་ཞུགས་ནས་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 དུ་བྱེད་པའོ། །ཐབས་དེ་གང་ཞེན། གཉིས་པ་ནི། བར་དུ་འཇུག་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་གི་ངོ་
 བོ་གསལ་ཆ་དེ་ནི། ཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གནས་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཨེང་དང་།
 ཕྱིར་འགོ་བར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་གི་ངོ་བོ་རྟུ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འབྲུ་གསུམ་པོ་ཁོ་ནའི་
 འབྱུང་འཇུག་ལ་གསལ་སྒྲུང་བརྟན་པོར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ནི། ཐབས་
 མཐས་སོ། །བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཐིམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གསུང་
 ཡང་། དེ་ཞིག་རྒྱ་ཏིའི་ནང་གཞིར་བྱས་ཀྱི། རང་རང་གི་རྩ་བའི་གནས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 འགོ་འོང་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་གོ། །རྩ་བའི་རྒྱུ་ལྡེ་པོ་དོ་རྗེའི་བཟླས་པར་དྲངས་པའི་ཆོ། ཡན་ལག་
 གི་རྒྱུ་ལྡེ་པོ་ཡང་དེར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ལྡེ་པོ་མིག་སྐྱེས་
 དབང་པོ་ལྡེ་ལ་གནས་ནས། མ་དག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་བཟླག་མི་རུས་པས། བར་གི་ཡེ་ཤེས་
 འདྲན་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ། དག་དབེན་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེའི་བཟླས་པ། འོ་དང་ཟླ་བར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས།
 གསུང་དོ་རྗེ་ལྟར་ཅིག་སྒྱེས་པའི་བདེ་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གིས་
 གཞན་དུ་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་དེའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་དུས་གྱི་བུམ་པའི་
 དབང་གིས་སྒྲིན་པ་ཅམ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། བྱེད་པར་དུ་གསལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲིན་པ་ནི། ལམ་
 འདིའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པ་ནི།
 ལམ་འདིའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུ་གི་བཟླས་པ་ལས། བྱེད་པར་དབྱེ་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ནི། ལུས་དབེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་ཆའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་སྒྲུལ་ནི། དོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ནི་གསུང་དོ་རྗེའི་
 ཉམས་སུ་ཁྱུང་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འདིར། དཔྱེད་ལྟར་ལ་སྒྱེ་བའི་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་འདི་

ལྟར། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ནི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐུམ་དབང་དང་།
ལམ་དུས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ལས་གཞན་དུ་མ་གསུངས་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐོག་མའི་སྒྲིན་
བྱེད་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོད་གང་དུ་
གཟུང་བ་དེ་ནས། དག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་བར་དེར་བསྐྱར་དགོས་པ་ལས་འོས་
མེད་ལ། དེ་དང་འདྲ་བར་སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱང་དབང་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་ན།
དག་དབེན་ནས། སེམས་དབེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་དེར་བསྐྱར་དགོས་པ་འོས་མེད་པ་ཁོ་ནར་མ་
ཟད། དེ་ནས་སྐྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོད་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོད་གསལ་
རབ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་སྒྲིན་བྱེད་དུ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། འོད་གསལ་ནས་ཟུང་འཇུག་དུ་ལྷང་
བའི་བར་དོར་སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། སྒྲོབ་བཞིན་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས། མི་
སྒྲོབ་པར་ལྷང་བའི་ཆོད་ནི། འབྲས་བུ་ལ་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་དབང་གིས། དྲི་མ་ལྟུང་བར་བཤད་
དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཆོད་ན། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལོ་བས་པའི་ཆོད་དེ་ཅུམ་ནས། རྫོགས་རིམ་ལ་
འཇུག་པར་བྱེད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་བཤད་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་ཆོག་པ་
ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། བཤད་པ་བསྐྱེད་རིམ་ནས། ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ས་
མཆོམས་ནི། དང་པོ་སྒྲོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོད་པོ་གྲུབ་པའི་
མཆོམས་དེ་ནས། ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཞུགས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་གྲངས་ཆོད་
བའི་བྱིར། ལུས་དབེན་ནས་ནི། དབེན་པ་བྱི་མ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་ཤས་
འགའ་ཞིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱར་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་བཤད་པ་མེད་ལ། མེད་པ་
དེའི་བྱིར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཆོད་པོ་ནས། སྐྱབ་པ་ཆོད་པོ་ལ་འཇུག་ཀའི་བར་དེ་ནས།
ཐ་ན་འང་དབེན་པ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞུགས་ན་ལམ་
རིམ་གྱིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མཆོམས་ཆོད་བའི་བྱིར་དང་། རྒྱུད་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
ཡན་ལག་དུ་བཞག་པའི་སྤྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་ལ། དབང་གོང་མ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
སམ། ཞེས་དཔུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་

རྒྱལ་མཆོག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ངེས་པ་ལ་ནི། སྤྱིན་གྱིད་དབང་གོང་མ་དང་། དེའི་གྲོ་ལ་
 ལམ་ལ་ངེས་པར་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག །མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་བྱུང་དུ་སྤྲོས་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ལ་རི་ལྟར་སྤྲོབ་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདིའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། མཁས་ནས་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོས་
 པའི་སེམས་དབེན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རྒྱུ་ཆོག་གས་གང་ལས་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་གྱུབ་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་རང་
 བཞིན་གྱི་བྱུང་བར་གང་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་པོ་རྗེ་ལྟར་སྦྱོབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར།
 གང་ཞིག་དབེན་པའི་སེམས་ནི། སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །གང་གིས་དབེན་པ་ནི།
 ཐ་མལ་དུ་སྤྱང་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། སེམས་
 དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་དང་། ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་
 དང་། སེམས། སེམས་བྱུང་། མ་རིག་པ་ཞེས་དང་། ཆགས་སྤང་གཉི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་རང་
 བཞིན་གསུམ། ཞེས་པ་ནི། ཁ་ཕྱིར་བལྟ་འབྲུལ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ལ། ཡང་། ཐབས་
 ཤེས་མ་ནིང་དང་། སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། སྤྱང་མཆེད་འཐོབ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་ནང་བལྟ་འབྲུལ་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ཆ་ནས་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །གསུམ་པོ་འདི་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཆད་
 ཅིང་། གཞི་དུས་དང་ལམ་དུས་གཉིས་ལས། གཞིའི་དུས་ལ་ཡང་། གནས་རྒྱལ་དོན་དམ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཤུར་རོ་གཅིག་པས་ན། སྤྱོད་པ་བཞིའི་དབྱེ་བ་མི་
 འབྱེད་ལ། ཀྱན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་
 འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱུ་འགག་པའི་རིམ་པས། སྤྱོད་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་
 མར། སྤྱིན་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲུབ་པའི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་དང་། དེ་ནས་
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་དང་། དེ་ནས་མུན་པ་ཉིད་དུ་སྤྱང་བ་དང་། དེ་
 ནས་སྤྱང་མུན་གསུམ་ག་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་
 ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་དང་ནི་འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་ལ་གནས་པ་ཀྱན་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་

ཡང་། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ལོར་བ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་
 འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་སྤྱངས་ནས། བར་དོའི་སྤྱིད་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 སྤྱང་བ་འདི། གནས་ཚུལ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱང་ཉིད་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་རང་ཉིད་སྤྱང་
 བར་ཤར་བ་ལས། ལོག་ན་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གཞན་མེད་པས། ལམ་དུ་མ་སོང་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་དག་ཏུ་སྤྱང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ངོས་འཛིན་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུར་
 སྤྱང་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་གསུམ་པོས་མཆོན་པའི་སྤྱང་བ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། འཆི་སྤྱིད་དུ་
 འཇུག་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷང་བའི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་དུས་སྤྱང་འཆར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་གི་བྱུང་བར་ཅི་ཞེ་ན། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་ཤར་བ་དང་ལྟན་
 ཅིག་པར་རང་བཞིན་གསུམ་འཆར་བར་གསུངས་མོད། གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་སྤྱང་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་
 འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་སྤྱང་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་
 ཆགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་སྟེས་པའི་དུས་སྤྱི་ སྤྱང་མཆོད་མཆོན་ཉིད་པ་
 དམར་ལམ་མེ་བར་སྟེས་པ་དེ། འདོད་ཆགས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གིས་གཡོས་ནས་སྤྱང་མཆོད་
 སྤྱིད་པའི་ལམ་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་
 བཞིན་གསུམ་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱང་གསུམ་དུས་དང་ཆོག་པ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ལ། གནས་
 ཚུལ་དོན་དམ་པའི་སྤྱང་བ་གསུམ་པོ་དེ། སྤྱང་ཚུལ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི། མན་ངག་པའི་གཞུང་ལས་བྱུང་པའོ། །པོད་ཕྱི་མ་དག་ནི། རང་བཞིན་
 གསུམ་གྱིས། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་མཆོན་པར་བྱས་ཏེ། བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཆོན་པ་
 ལྟར། ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་གསུང་སྟེ། རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་དུ་འཆད་པའི་
 གོ་དོན་ནོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུ་དང་། བརྒྱ་དུག་ཅུའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་
 ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱང་གསུམ་ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་ལྟོག་གི་ཆེ་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་ཡང་དེ་
 ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས། དཔེ་ཉིན་མཆོན་དང་། ཐབས་ཤེས་དང་། གཡས་གཡོན་དང་།
 སྟེས་པ་བྱུང་མེད་དང་། ལོ་དང་ཨམ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ལམ་དུས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱང་དང་བཅས་པ་དག་གིས་ནི་འཆི་བའི་ཆོ། དཀར་ལམ་ཤར་བ་ན། ཞེ་

སྒྲུང་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ཅུ་བ་པར་བྱ་ཞིང་། དམར་ལམ་གྱི་ཆོ་འདོད་ཆགས་གཡོ་བའི་དང་། བཀ་ལམ་གྱི་ཆོ་གཉི་མུག་གི་འོ། །འདིར་ཆགས་པ་རྒྱུད་བ་ལ་ཞེས་དང་། ཆོ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཆ་མཉམ་པ་ལ་གཉི་མུག་དང་མ་ནིང་ཞེས་བཏགས་ལ། རྟོ་རྟེ་མགོན་དང་། བརྒྱ་མགོན་གྱི་རྟོར་རྒྱས་ནི། ཆགས་སྒྲུང་གི་རྒྱུད་མཐོན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་དུས་སྤེལ་དོན་གྱི་སྒྲུང་གསུམ་དང་། སྒྲུང་གསུམ་ཇི་ལྟར་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི། སྒྱུར་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་ལ་འོད་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་དེ་ལ། དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར། སྒྲུང་བ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན། གནས་སྐབས་གྱི་མིང་དོན་ལུང་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་དོན་གཅིག་པར་འཆད་པ་ནི། གཙོ་བོར་དག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་སྒྲུངས་པའི་ལག་རྟེན་དང་། དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའོ། །དབང་དེ་ལས་འདིར་ཡང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་མོད། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་དང་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་མ་ཆང་བས་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་གྲངས་དེས་པར་མཛད་དོ། །རྣམ་པར་ཞེས་བྱ་བ། བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་དབྱེ་བྱུང་བའི་ཆོ། བེ་ཡིག་དགག་པའི་ཆོག་ཏུ་མི་བཞེད་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་བྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མི་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ། རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་ནི། སྒྱུར་བའི་དུས་སྤེལ་དབང་གསུམ་པ་དང་། མགོན་པོ་བཞིའི་རྟོ་རྟེ་པ་རྒྱས་པ་ལ། གོམས་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བའི་མཐུས། ཞེས་ལས་གྱུར་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་འགགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོ། དཔེར་ན། ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སྤེལ་སྒྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཤར་བ་ནི། སྒྲུང་པ་དང་པོ་དང་། སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ། ཡང་། སྒྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་དང་དེའི་མཐུས། འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྒྲུང་བའི་མཚན་མ་གཡོ་བའི་རྒྱུད་འགགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྒྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྒྲུང་པ་དང་སྒྲུང་བ་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ནས་ཡང་། རྒྱུན་དེ་དང་དེའི་མཐུས་མ་རིག་པ་ལས་གྱུར་བའི་རྟོག་པ་བདུན་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དང་། མཆོད་པ་ཉིད་

གཞི་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འགགས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས། རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོ་དྲངས་པའི་ནམ་
མཁའ་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་ཐུན་པ་དང་བཅས་པ་ལྷ་མོ་ཉིད་དུ་འཆར་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་དང་།
ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ། ཡང་། རྒྱུ་དེ་དང་དེས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལུགས་
ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་ཚུལ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནི། གཞི་
དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་རང་བཞིན་རྣམས་དང་བཅས་པ། མགོ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
དོ། །སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིབས་འདིར། སྒྲིབ་པ་བཞི་པ་དང་། ལྷན་སྒྲིབ་ཀྱི་དགའ་བ་ནན་གྱིས་
མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི། དེ་བྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པས་མ་ཡིན་གྱི། བྱས་ན་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །ཉེས་པ་དེ་གང་ཞེན། ཡང་དག་པའི་མཐུ་མེད་དུས་མ་ཡིན་པར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཉེས་
པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐུ་མེད་ལས།
ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལྷན་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ནས་དེར་ལྷན་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བས་ཆད་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་
དོགས་པ་ཆ་མཐུན་འབྱུང་དོ། །བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། སྒྲིབ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་འོད་གསལ་གྱིས་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་མི་རུས་པས། གོ་རིམ་ངེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ལྟར་ན། བར་བྱེན་
ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བར་བྱེན་དུ་འང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྒྲིབ་བྱེད་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་འཆད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཟབ་བྱེད་
མི་འབྱེད་པའི་གྲུབ་མཐུན་གཞུང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ། ཡང་དག་པའི་མཐུ་མེད་དུས་མ་
ཡིན་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ། ཆད་པའི་མཐུ་མེད་ཉིད་དུ་ངེས་སམ། ཞེན། དེ་འདྲ་དེ་ནི། ཆེ་དེ་
ལ་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མ་རུས་ཀྱང་། འཆི་ཁར་འཕེན་པའི་དབང་གིས། བར་དོའི་རྟོན་
ལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲིབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །སྒྲིབ་མི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གསང་འདུས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱེད་པ་ཆེ་དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲིབ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་མི་སྤྲིད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་ནས་
ཟུང་འཇུག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་མི་རྩོམ་པ་ཡང་མི་སྤྲིད། སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་མ་ཆད་པ་ཡང་མི་སྤྲིད་
པའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་སུ་གསུངས་པ་ནི། དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བཏགས་
པར་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲིབ་བཏང་ཡིན་ལ། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནི། རིམ་པ་ལྷོའི་

གོ་རིམ་ལ་ངེས་མེད་དུ་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་
 བ་སེམས་དབེན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་ནི་གང་དབེན་པའི་གཞི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་གྱི་ངོ་རྒྱུ་
 གང་གིས་དབེན་པའི་སེམས་སྒྱུར་ཐ་མལ་གྱི་སེམས་དང་། བྱད་པར་དུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབེན་པའི། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ལྷན་གྱིས་
 བྱུང་པའོ། །དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ། གསལ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སུ་འཆར་བ་དེ་ལྟ་ན། སྒྲིད་བསྐྱུས་ལས། ལུས་རྒྱལ་ཕྱན་བསགས་པ་དང་། ངག་བརྗོད་པ་སྒྲུའི་
 བདག་ཉིད་དང་། སེམས་རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་ནས། ལྷན་གསུམ་གྱི་
 སྒྲུབས་སུ། སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ་དེ་ནི། རྣལ་
 འབྱོར་པ་རང་གི་དབེན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་པ་དེ་གནས་ཚུལ་ཡིན་གྱིང་།
 རྣམ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་བ་མ་ལོག་པ་ལ་
 དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། སྒྲུ་
 མའི་སྒྲུ་བྱུང་བེན་པའི་དུས་ཀྱི། རྟོན་དང་བརྟོན་པ་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན།
 མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་བྱུང་བེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་སེམས་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི། མཚོན་
 བྱེད་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གནས་ལ། ལུས་དང་ངག་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་བྱེད།
 རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་། འཇའ་ཆོན་དང་། ཚུ་ཟླ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན།
 བེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་སྒྲུང་བ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོན། ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་
 པོ་ལྟ་དང་། སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེའི་ཆོན། ཟག་བཅས་གྱི་གཟུགས་
 ཕུང་འདོར་རྒྱས་སམ། ཞེ་ན། མཛོན་དུས་ཀྱི་ཆོན་འཕེན་པས། ཇི་ཙམ་འཕངས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ།
 འདོར་མི་རྒྱས་ཤིང་། འདོར་དུ་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིད་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པ་སྤྲོས་པ་སོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། ཟག་བཅས་གྱི་ལུས་ངེས་པར་འཛིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ། རྒྱ་ཆོག་སྤྲོས་གང་ལས་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་འབྱུང་བ་ནི། བདག་པོའི་རྒྱུན་དབང་
 གསུམ་པ་དང་། ངག་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོ་མས་པའི་མཐུ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུན། ངག་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་རྗེས་མཐུན་པ་རྣམ་ཤེས་

གསུམ་པོ་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའོ། །སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པར་
 བྱེད་པའི་དབང་ནི། རྒྱ་དུས་གྱི་དབང་གསུམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 ལམ་དུས་གྱི་དབང་གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་། ཡེ་རྒྱལ་
 བརྟེན་པ་དང་། ལས་རྒྱལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བྱི་མས་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་
 བ་ལལ་ཆེར་འདྲེན་ངེས་པས། གོ་རིམ་ངེས་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེའི་བྱིར། ཡེ་རྒྱལ་བརྟེན་
 བོ། །འདི་དབང་གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་པར་འགོ་བ་ཡང་། དབང་གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་
 པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དེའི་གྲོལ་ལམ་ཆད་དུ་འབྱོངས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་དབང་གསུམ་པ་
 ཐུག་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་། ལམ་དུ་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ལྷན་ཡང་། སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིན་
 བྱེད་དུ་སྐྱེ་ཙམ་ནས་དབང་གསུམ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་མོད། སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
 པོ་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་ལ། ལམ་དུས་གྱི་དབང་གསུམ་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོན་ཅུལ་གྱི་ནུལ་འབྱོར་ཆད་དུ་འབྱོལ་ན་སྤང་བ་གསུམ་པོ་རིམ་ཅན་དུ་འདྲེན་ནུས་པར་བཤད་
 པའི་བྱིར། སེམས་དབེན་ནུལ་འབྱོར་ཞེས་བྱུང་བ་ཅས། །དབྱིས་བྱིན་ཐུགས་ལ་བཞུགས་གྱུར་
 ཀྱང་། །བཤད་པའི་ལམ་དུ་མ་བྱོན་པ། །དེ་འདིར་ཐོན་པ་ངོ་མཆར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་
 པའོ། །

ལྷ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་ཆ་ཤས་མཆར་པའི་བཟོ་བྱེད་མཁན། །ཚོགས་རིམ་ལྷ་ཡི་བྱེད་པོར་
 གནས་འཕོས་ནས། །ཡེ་ཤེས་ཆོན་བརྒྱའི་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པོ། །དྲི་བཞོན་སྐྱེ་མའི་རོལ་ཅེད་མཁན་
 ཁྱོད་དོ། །དེ་ལྷར་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་ནས།
 མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ། རྒྱ་ཆོགས་གང་ལས་རི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་ནས། དཔེ་
 དོན་སྐྱུར་བ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་ནས། དག་དོན་བསྐྱེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྒྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རིམ་པ་གསུམ་པ་འདིའི་རང་གི་ངོ་བོ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱེད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།

ཁྱུ་གཤམ་ལས་བསྐྱབ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་།
 སྐྱབ་བྱེད་གི་ཐབས་རང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་གྲུབ་པའི་ཆེ་གཞི་དུས་གི་ཟག་
 བཅས་ཕུང་པོའི་ཟ་མ་ཏྱིག་གི་ནང་ན། རོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དང་། གང་
 གིས་བསྐྱབ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་པས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། གྲུབ་པ་
 དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དང་། རིམ་པ་འདི་མི་ཤེས་པའི་ཕར་ཕྱིན་པས་
 གྱུར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གོ་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འདི་བསྐྱབ་ན་ཟག་བཅས་གི་
 ཕུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་བཞག་ཆོག་པར་འཆད་པ་རྣམས་ནི། ཕུང་ས་ཕུབ་
 པའི་གཞུང་འབྲེལ་དག་གི་དངོས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་གི་ཉམས་སྦྱང་ཆད་མ་བོད་
 ཡུལ་དུ་སྒྲོན་བྱོན་པ་དག་གི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་གྱུར། ཡི་གེར་བཀོད་པའི་རྣམ་པའདད་ནི། ཕྱི་
 མའི་དུས་སུ་ཏྱིག་སྐྱུ་བར་མི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་གི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཕྱི་མ་དག་འདི་ལྟར་
 འཆད་དེ། སྐྱུ་ལུས་གི་བསྐྱབ་གཞི་ནི། ལམ་འདིའི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གཤོད་
 མ་ནས་གྲུབ་པའི་གཏུག་མ་གཞི་ལུས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན། རྒྱུང་སེམས་གི་ཆོགས་པ་འདི་ནི་གཤོད་
 མ་ནས། ང་དང་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་ང་དང་བདག་ནི། སྐྱུ་
 ལུས་གི་སྐྱབ་པ་པོ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་དེའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་སྒྲོག་པ་དེ།
 སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གྲུབ་པའི་ཆད་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ཉེར་ལེན་གི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་དང་
 བདག་མི་འགོག་མོད་གྱུར། རྟེན་གི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་དང་།
 རྒྱུང་སེམས་གི་མཆོན་གཞི་སྒོག་གི་རྒྱུང་དང་། ཡིད་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་པའོ། །ཞེས་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གི་ཕུང་པོ་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དུས་མཉམ་
 རྒྱས་གཞན་པ་ལམ་དུས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གི་ཕུང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གི་ལྷ་སྐྱུ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པའི་རྫོགས་རིམ་གི་ལྷ་སྐྱུ། ལམ་དུས་སུ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། འབྲས་དུས་སུ་
 ཡང་། ཉེར་ལེན་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གིས། རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། རྣམ་སྒྲིན་གི་ཕུང་པོ་ཤུལ་དུ་བཞག་པ་དེ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 པར་དང་། སྐབས་འདིའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གི་བདེན་པ་

ཉིད་དུ་འཆད་པ་དང་། བདག་གིས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཟུར་གྱི་བདག་དེ།
 གཞུགས་པ་གཞི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ། ཆོས་འདིར་གྲགས་པའི་
 བདག་གི་མཆན་གཞི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་འཆད་པ་དག་གི་མའི་དུས་འདི་ན་སྤང་ངོ་། །དེ་
 དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར། གཞུགས་པ་གཞི་ལུས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
 ཉིད་། གསང་འདུས་འཕགས་སྒྲོར་ལྟ་བུ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་མི་རྟོག་པ་རྟོག་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྒྱུ་
 སེམས་ནི་བཅོས་མ་གྲོ་བར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞུགས་པ་མི་འཐད། འཐད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྒྱུ་
 རྒྱུ་དང་ཡིད་ཤེས་ནི། ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱ་ལུས་ཚོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་མི་
 འཐད། འཐད་ན། རྒྱ་མའི་རྒྱ་ལ་ཅ་བའི་རྒྱ་ལྟ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ཆང་མ་
 ཆང་དུ་བརྟགས་པས་འཛིག་སྟེ། མ་ཆང་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆང་བར་འདོད་པ་འགལ།
 གཞི་ལུས་རྒྱ་མའི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་འདོད་པ་དང་། སེམས་དབེན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱིས། གསང་དུ་བྱུང་
 བའི་སྤང་བ་གསུམ། རྒྱ་མའི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་འདོད་པ་འགལ། སྤང་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཞི་ཡང་།
 གཞི་ལུས་སུ་འདོད་ན། རྒྱུད་རིམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། མདོར་ན། རྒྱུ་
 གཞི་བར་དོ་གང་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་དང་། རྒྱུད་བྱེད་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གཅིག་
 ཏུ་འབྱུང་པས་ནོངས་ཏེ། འགལ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན། གཞི་དུས་
 ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་ཁས་
 གུངས་ན་མཛོས་སོ། །ཡང་། རྒྱ་ལུས་རྒྱུ་བ་པའི་མཆན་གཞི། རྒྱུར་བདག་ཏུ་འདོད་པ་མི་
 འཐད། བྱེད་བྱུང་གཅིག་ལ་བདག་གཉིས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད། གཞུགས་པ་གཞི་ལུས་ལ་
 བརྟེན་ནས། བདག་ཏུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མཁན་པོ་འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྤྱོད་པས་མི་འཐད། མ་རིག་
 པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོགས་སྤྱོད་ན། དེས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆང་མས་བྱུང་བར་མི་
 འཐད། བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། གཞུང་ཆེན་པོ་དག་གིས་འགོག་
 པའི་ཐོགས་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་མེད། གཞུང་ཆེན་དག་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
 ཀྱན་གཞི་ལ་འཛིག་པ་དེ་བཞག་ནས། དེའི་རྟེན་བདག་ཏུ་ཁས་གུངས་པས། ཐེག་ཆེན་ལས་
 ཉམས། གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་པའོ་དང་། དེས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་ལུས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཁས་གུངས་

པས། ཆོས་འདི་ལས་ཉམས། སྐབ་པ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་མ་གྱུ་བ་ན། གཞན་སྐྱུ་ཞིག་དེར་གྱུ་བ།
 དེ་ཉིད་དེར་གྱུ་བ་ན་སྐྱུ་མའི་བསྐྱབ་གཞི་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པ་འགལ། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་མེས་ས་
 ཆོག་ས་པ། སྐྱུ་མའི་སྐྱར་གྱུ་བ་པ་མི་སྤྱིད་ན་ནི། བསྐྱབ་གཞིར་འདོད་པ་འགལ། སྤྱིད་ན།
 གཏུག་མ་གཞི་ལུས་འཆང་མི་རྒྱ་བར་འདོད་པ་འགལ། དེ་འཆང་རྒྱ་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྤང་པོ་
 འཆང་མི་རྒྱ་བར་འགལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཟུགས་སྤང་ཤུལ་དུ་ལུས་ན། རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་ཆོར་བའི་སྤང་པོ་ལུས་སམ་མ་ལུས། ལུས་ན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡང་། སེམས་ཅན་
 ཉིད་དུ་ལུས་པར་འགྱུར། མ་ལུས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སོང་བ་ལས་འོས་མེད་པས། ཆོག་ས་
 པ་གཅིག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྤང་པོ་གཅིག་སངས་རྒྱ་ན། ཅིག་ཤོས་སངས་མི་རྒྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་སེམས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། །གཟུགས་སུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ལས་མ་གཏོགས་
 པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན། རང་གི་ལུགས་སུ་རྣམ་
 པར་བརྟགས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ངོར་། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 དམིགས་མེད་དུ་སོང་བ་ལ། །ཞོག་པ་བརྗེས་པའི་མིང་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་དུས་ཉིད་
 བས་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཀྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས།
 སྤང་འདུག་བརྟེས་ནས་སྐྱུ་ལུས་ཤུལ་དུ་བཞག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུ་བ་པོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་།
 འགྲོ་བ་གཞན་དག་གི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་ལ་ཡིན་གྱི། ཀྱུ་སྐྱབ་སངས་རྒྱས་པའི་གཟིགས་ངོར་
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བ་མེད་དོ། །ཡང་། གཞན་དག་འདིར་བཤད་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ། བར་ཕྱིན་
 པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བཤད་པའི་སྤྱིང་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ། བར་ཕྱིན་པས་སྐྱིབ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་
 བདེན་པར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདག་ལ་ཕྱིན་གྱིས་བརྫོབ་ཅེས་པའི་བདག་གི་ངོས་འཛིན།
 སྐབ་པ་པོའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གྱུར།
 སྐབས་འདིར། སྤྱིང་པ་ཉིད་དུ་གཏོང་དགོས་ན། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཅི་སྒྲིལ། དེ་བས་ན། བདག་
 ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། བསྐྱེད་རིམ་ཅམ་གྱི་

སྐྱུ་བ་པོར་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། སར་བྱིན་པའི་རང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོགས་ཀྱི་
 རྟོགས་ཚུལ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་། དཔེའི་སྐྱུ་མ་དང་། དཔེ་དེ་ལས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོགས་ཏུ་
 བྱུར་པའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་ལུགས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཉིར་འཇལ་གྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་གྱི་སྐྱུ་མ་མངོན་སུམ་དུ་མི་
 མཐོང་བར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱུ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རིམ་པས་
 བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས་སོ། །རྒྱེན་གང་གིས་ན། བདག་པོའི་རྒྱེན་རྒྱ་དུས་སུ་མ་བྱུང་།
 ལམ་གྱི་དུས་འདིར་ཡང་དབང་དགུ་ཚོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་གསང་བའི་དབང་དང་། དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱེན་གཞི་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་ཕྱོགས་རེ་བས་དག་ནས། དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱུབ་པ་དེའོ། །ཇི་
 ལྟར་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐྱུ་བ་པོའི་རྟོག་པ་བྱུང་བར་ཅན་རི་མོ་མཁན་གྱི་ལག་པ་དང་འདྲ་བ་དེས།
 སྤང་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུག་ཆོན་ཁ་དོག་ཅན་དང་འདྲ་བ་དེ་དག་ །ཡན་ལག་
 སོ་སོའི་གནས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་གི་བྱེད་ལས་དཔེ་དང་འདྲ་བ་དེས། ཡན་ལག་དང་
 མཚན་དཔེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་མཆེད་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །བྱེད་པ་པོ་རྟོག་
 པའི་བྱུང་བར་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གསལ་བར་སྤང་བ་དེའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི།
 དོར་བླས་ཀྱི་རུས་པས་དབུ་མར་དྲངས་ཤིང་གནས་བཞེན་པ་དེའོ། །རྒྱུད་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་ཇི་སྟིང་
 བྱུབ་པ་དེ་སྟིང་དུ་དབུ་མའི་རྒྱུད་དུ་ངེས་ལ། གནས་སོ་སོར་འགྲོ་འདྲ་བྱེད་པའི་ཆོན་མ་ངེས་པའོ།
 །དེ་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་པའི་ཆོན་སྐྱུ་བ་པོའི་ཤེས་རྒྱུད་དངོས་ནི་སྐྱུ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་
 ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ནི་སྟོ་བར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱུད་དུ་མི་འཛོག་སྟེ་རྒྱུ་བ་བཞེན་ནོ།
 །དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཉི་
 བར་ལེན་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་མི་འཐད་དོ། །ཞེན། ཡེ་
 ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མི་འཐད་ཀྱང་། སྐྱུ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །གཞན་དུ་ན། རྟོག་བསལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 ལས་མ་འདས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིམ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་སྟགས་ཀྱི་སྟུར་ལམ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་

གཉིས་སྐྱེ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བར་ཕྱིན་པའི་
 སྒྱུར་ལམ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ། འོན། རིམ་པ་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་པས་ས་བརྒྱད་བཀོད་
 པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། བོད་སྐད་མའི་གསུང་གིས། བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་ས་བརྒྱད་
 དང་། སེམས་དབེན་དང་སྐྱེ་མ་བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་སྒྱུར་བར་མཛད་པ་བཞིན་འབྱོར་
 བར་སྒྲུང་ངོ། །རིམ་ལྔ་ལས། རྩོམ་སེམས་དཔལ་ལེགས་བྲིས་པ། སྒྲོབ་མ་བཟང་ལ་བསྟན་པ་
 འི། བདག་ཕྱིན་བརྒྱབས་པ་ཅེས་བྱར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩོམ་འགོས་ཀྱི་
 སྒྲུང་ཕྱན་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྟགས་པ་ནི། མཚན་དཔེའི་ཆ་གས་གསལ་བར་འདོད་པའི་
 བྲིས་སྐྱེ་སྐྱུབ་པ་པོའི་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་ནས། གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ། སྐྱུབ་པ་པོའི་ལམ་དུས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་དང་འདྲ་བ་ལ་གསལ་བར་འཆར་ཞིང་། ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྐྱུབ་པ་པོའི་ཤེས་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཆར་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་
 རིམ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་དོན་སྦྱི་འཆར་མོད།
 གང་དུ་འཆར་ས་སྒྲོའི་མེ་ལོང་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། རང་ཕྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པར་རུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་མིང་གི་སྒྲུ་དོན་དང་
 གཞན་ཡང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིམ་པ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ལ།
 སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་བས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། དོན་གྱི་སྐྱེ་མ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཆད་
 ཅེན། འཛིག་རྟོན་ན་གཤགས་པའི་སྐྱེ་མ་དང་། ཚུ་སྒྲུ་སྐགས་དང་། མཚུངས་པར་ནི་དངོས་སྐྱེ་
 བཤད་ལ། གཙོ་བོར་ནི་སྐགས་ཀྱི་ཕྱན་མོང་མིན་པའི་སྐྱེ་མ་ཉིད་ཡིན་པ་འཆད་དགོས་ཏེ། ཕྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུལ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུབས་པའི་དོན་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན། རྩོམ་སེམས་དཔའི་དོན་བྱེད་མི་རུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྩ་
 བའི་སྐྱེ་ལུས་ལས། དེ་དང་འདྲ་བ་བྱངས་ལས་འདས་པ་སྒྲོ་རུས་པར་ནི། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དང་།
 ཚུ་སྒྲུའི་དཔེ་ལས་བྱུབ་པར་ངེས་ལ། དེའི་ཆེ་རྩ་བའི་སྐྱེ་ལུས་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་སྐྱེ་མ་ལས་མ་འཕྲོས་བཞིན་དུ། རྩ་རྩོན་ཆོགས་
 པའི་གནས་མང་པོ་དག་དུ་སྒྲུང་བས་ན། བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་གཞན་དུ་གནས་

དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཆད་ཀྱི། རིགས་པས་བརྟགས་པའི་ཆེ་མ་རྟོན་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ནི། མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་འདི། རང་ངོས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་པ་ལྷ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུ་དེ་
 དང་། དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
 རིམ་པ་བཞི་པར་མ་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤིད་དུ། ཡུལ་ཅན་རྟོག་པར་ངེས་པས་ན། རི་སྐད་དུ། ཀྱན་རྫོབ་
 དང་ནི་དོན་དམ་དག། སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། ཞེས་གསུངས་ལ་རང་ངོས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། ཅེས་བྱ་བ་ག་ལ་སྤིད། ཞེས་བྱ་བ་
 འདིས་ནི། ལྷགས་ལྷགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མ་མདོར་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀྱན་
 རྫོབ་བདེན་འདི་དག། དག་བྱའི་དྲི་མ་བྲལ་བའི་དངོས། དངོས་མེད་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་ཆོ། ཆེ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་བྱང་འཇུག་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་གྲུབ་པའོ། །

༡ ལྷ་སྟེ། རིམ་ལྷའི་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །འགྲུབ་པར་བྱེད་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས། །
 གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་འོད་རབ་གསལ། གཉིས་མེད་བྱང་དུ་འཇུག་པར་ཡང་། སྟོན་མཛད་ཀྱན་
 ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཚོན་པར་བརྫོད་ནས། གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤེས་
 བས། རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་གང་
 ལས་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་རི་ལྟར་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། བོད་སྒྲུ་བཞེད་པ་སོ་སོ་ལ་འདོར་ལེན་རི་
 ལྟར་བརྟག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འདིར། འོད་གསལ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གང་ཡིན། བྱེད་ལས་ནི་
 ཅི་ཞིག་བྱས་པའི་ལག་རྒྱུས་ནི་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ལྷགས་འདི་ལ་སྟོང་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་
 མཛད་ནས། བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གོ་དོན་དུ་བཞག་སྟེ། དེ་
 ངོས་འཛིན་པའི་ཆོ། དཔེ་ཕྱིའི་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་དང་། དོན་ནང་གི་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡར་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུའི་ཆོ། ལྷ་པའི་འོད་ཟེར་རུབ། ཉི་འོད་མ་

གར་བའི་བར་དེར། སྤྱི་བ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པར་གྱུར་པ་དེའོ། །དོན་
 བྱི་རང་གི་རིག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་
 པ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པའི་རབ་ཏུ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་
 དེའོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ལམ་དུ་མ་ཟད་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྐབས་སུ་
 བབ་པ་ནི། སྟོང་པ་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་གོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཕྱི་
 རང་གི་མངོན་བྱུང་གྱུར་ནས་འཆད་མོད་ཀྱང་། མདོར་བསྟན། དབང་གསུམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 དགའ་བ་གསུམ་པོའི་དུས་ཉིད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཕྱོག་པས་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་འདྲེས་པའི་དགའ་གསུམ་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་ནི་
 སྐབས་སོ་སོའི་རྟོག་པ་ཉི་ཆེ་བ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ངོས་འཛིན་ཞིང་། ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པ་ནི་དགག་བྱ་རི་སྟེང་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་
 དེས་ལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་སྟོ་བར་རྣམ་དག་གི་དབྱེ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་ནི་
 སྤྱིར་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་གི་ས་བོན་སྟོང་བ་སྟེ། རིམ་པ་བཞི་པ་འདི་ནི་ཐོག་མར་མཐོང་ལམ་དང་
 སྟོ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྟེ་བས་སོ། །བྱེད་པར་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྗེས་ཐོགས་
 ཁོ་ནར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སྤྱི་མའི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་
 མ་བསལ་ན་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། དེ་
 འདྲ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྟོང་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་གིས་སེལ་ཏེ།
 དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་བྱུང་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀའ་ནས། རིམ་
 པ་གསུམ་བཞི་པའི་གོ་རིམ་དེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་དགོས་པ་དང་བྱེད་ལས་རྟོགས་
 རུས་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་གཞིའི་ལམ་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་མ་བསྐྱེས་ན། འོད་གསལ་
 ཀྱང་པས་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་སྟོང་མི་རུས་ཤིང་། འོད་གསལ་དང་མ་བསྐྱེས་པའི་སྤྱི་མ་ཡན་གར་
 བས། ཟུང་འཇུག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་མོད། དེས་དེ་མི་འགྲུབ་པར་འཆད་པ་བདེན་
 ཡང་། དེས་དེ་སྟོང་མི་རུས་པ་འཆད་པ་མི་བདེན་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྟོང་
 བྱེད་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་པོ་སྤྱི་ཡང་སྤང་བྱུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

དང་ལམ་གཉིས་པོའི་རྩལ་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྦྱར་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་སྤངས་པ་ཁོ་
 བའི་བྱེད་ལས་སོ། །བྱེད་ལས་དེ་ཡང་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་
 ཆ་དེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་བས་འདིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་རྩོགས་པ་དེ་སྤོང་
 ཏུ། འོད་གསལ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མི་སྤོང་བ་དང་། སྤོང་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤན་བྱེད་
 བར་བྱའོ། །འོ་ན། གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆད་དེ་གང་ཞེ་ན། འོག་ནས་འབྱུང་བ་
 ཉམ་པ། མན་ངག་གི་རིམ་པ་ལས་འོད་གསལ་མཛོད་ཏུ་གྱུར་བར་གོམས་པར་བྱས་པས། སྤང་གྱི་
 སྒྲ་མའི་སྒྲ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གྱུབ་པའོ། །དེ་ཉམ་པ་གདམ་པ་ན།
 འོད་གསལ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལག་རྩེས་ནི། སྤང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དང་།
 ཐོབ་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་འོངས་སྤོང་རྩོགས་པའི་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་སྤྱི་ཚོས། རྒྱག་པའི་
 སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གཉིས་སྤྱི་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཉོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ན། ཟུང་ཏུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་
 བར་མཆོན་གསལ་བ་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཆད་བ་ཉིད་ཏུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 རི་ཉམ་པ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། གྱུབ་ནས་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། སྒྲ་བས་དེར་གཞན་
 གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་འདིའི་སྤོང་རུང་གི་
 དབང་ནི། སྤོན་རྒྱ་དུས་སམ། སེམས་དབེན་གྱི་དུས་སྤྱི་ལྟེན་པ་ཉེན་ནས་དེས་པར་སྤོན་དུ་
 སོང་བེན་མོད། འདིར་ཉེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དགུ་
 བསྐྱར་བ་དང་། འབྲེལ་ཆགས་སྤྱི་མཆོན་བྱེད་གྱི་དུས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གསུམ་པ་
 བསྐྱར་པའི་རིམ་གྱིས་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་། སྤོང་བ་གསུམ་མཛོད་ཏུ་བྱས་པའི་མཐར་
 དགའ་བ་བཞི་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་། སེམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གངས་དུ་མ་ཅན་ཏེ། ཐོ་
 རངས་ཀྱི་དུས་ཕྱིའི་མཛོད་བྱང་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་ཤར་བ་དེའི་ཆོ་མཛོད་ཏུ་བྱེད་དོ། །དུས་འདི་
 ནི་སྤོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དང་སྤོར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལས་དང་པོ་བས་འདིར་
 ཞུགས་པའི་ཆོ་ནི། མ་མཐའ་ཡང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཅ་བ་ནས་དུངས་འབྱིན་
 བར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་དུ་སྒྲིབས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འབྲེལ་ལས། ཐོ་

རངས་ཀྱི་དུས་དེར་འོད་གསལ་གྱི་མན་ངག་མཐོས་ནས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པས་ལག་ཏུ་བྱུངས་པའི་རིམ་པ་ནི། རིམ་པོར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་མིང་
 ཅན་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་སྐྱུ་མའི་སྐྱོ་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་
 བཟུང་བའི་སྙིང་ཁར། ཐུགས་དོ་རྗེའི་ངོ་བོ་རྒྱ་ཡིག་གསལ་བཟུང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ནས་རྒྱུ་
 མཐིལ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡིག་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་ཞབས་ཀྱི་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ན་དེའི་བར་
 ཐམས་ཅད་སྙིང་པ་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་
 གསལ་བའི་སྙིང་ཁའི་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། སྙིང་བཟུང་ཐམས་ཅད་བཞུགས་འོད་ཀྱི་
 གོང་ལུ་གཅིག་ཏུ་བྱས། གོང་ལུ་དེ་ཐམས་ཅད་སྙིང་པ་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ།
 སྒྲ་མའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་ལས་གསུམ་ཙམ་བྱུང་ཡང་བསྐྱུན་འོད་ཀྱི་གོང་ལུ་དེ་རང་གི་སྙིང་ཁའི་
 རྒྱ་ལ་བསྐྱུས་ནས་དང་། གོང་ལུ་དེ་རང་ཁ་བའི་གོང་ལུ་མཚོར་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་དང་།
 ཡང་། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཆང་གསུམ་རིམ་པར་བསྐྱེད་ནས། སྙིང་གའི་ས་བོན་གསུམ་
 ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ལས། སྙིང་བཟུང་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བསྐྱུས་ནས། མཐར་དམིགས་
 མེད་དུ་གཏོང་བའི་ཚུལ་རྣམས་བྱུང་ཡང་། སྐྱབ་པ་པོའི་སྒོ་དང་གང་འཆོམ་པའི་དོན་ཏེ། བར་
 ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས། མཐུ་
 རུས་དང་ལྷུང་བྱུང་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་པའོ། །གལ་ཏེ། རིམ་པ་འདི་ལ་ཡུན་རི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་
 མཉམ་པར་འཛིན་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བ་དང་།
 རང་གིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཕྱི་མའི་སྐྱ་མ་དག་ན་རེ། རིམ་པ་
 འདི་ལ་འཕྲེན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ན། ལོ་དང་རྩ་བའམ་ཞག་ལ་སོགས་པ་གང་བསམས་པ་
 དེའི་བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་
 འདྲ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྗོད་གསུངས་པ་ཕྱོན་དུ་སོང་
 བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེར་མི་འགལ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། དེ་མ་སོང་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དུས་མ་
 ཡིན་པར་མངོན་དུ་བྱས་པས། ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཉམ་པར་
 འཛིན་ཚུལ་དེ་ཡང་། མཉམ་བཞག་སྒོ་མེད་ལ་བསམས་ནས་སྐྱས་པས། ཐུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ཚུལ་

ལས་ཉམས་སོ། །པོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། རིམ་པ་ལྟའི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བཤད་པ་ནི། ལས་དང་པོ་
 པའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་གྱི། སར་ཕྱིན་རྒྱུ་པའི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་རིམ་པ་བཞི་པ་འདི་ལ་
 ངེས་པར་འཇུག་དགོས་པ་ནི། རིམ་ལྟའི་གཞུང་དུ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་ལུང་དྲུངས་ནས་བཤད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་པས། དེའི་ཆེ་རིམ་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་ལ་འཇུག་མི་དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་པར་
 མཆན་དཔེའི་ལུས་ཐོབ་པས། དེ་དག་གི་དོན་གྱུ་བ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་ཡང་། དབང་
 གསུམ་པ་ནས་བསྐྱར་བས་ཆོག་གི། སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱུ་བ་ཟེན་པས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་ནི་རིམ་ལྟ་རྒྱུ་པའི་གོ་རིམ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲ་མ་ཟེན་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྤྲ་བའི་སྒོ་མ་ཉམས་ཙམ་བྱུང་མོད། སྤྱིར་སྤྲ་མ་དང་། རྩད་པར་སྤྲ་མེད་ལ་འཇུག་པ་
 སྤྲ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལ་མི་ལྟོས་ན། བྱེད་པ་ཅེར་བས་མར་མེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་མ་འགྲིག་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དབང་བཞི་པའི་གོ་རིམ་དང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་སྤྱིར་བོ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 གསང་སྤྲ་མ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་དོད་ཐུབ། སར་ཕྱིན་པ་ལ་ཡོད་པས་སྤྲ་མ་ཀྱི་
 བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་མི་དགོས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཡང་མཚུངས་པ་དང་། སར་ཕྱིན་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་དེའི་དོད་ཐུབ་མེད་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དང་། འདིའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྤྱོད་
 ལ། སར་ཕྱིན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མི་སྤྱོད་བའི་སྤྱི་བ་པ་ཡོད་ན། དེའི་མཆན་གཞི་བྱེད་
 ལ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། ཡོན་ཏན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། ཟུང་
 འཇུག་གི་སྤྲ་མའོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྲ་མ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་མི་དགོས་
 པར་ཐལ་བས་རང་གི་གྱུ་བ་པའི་མཐར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་
 ལྟར། སྤྲ་ལུས་པན་ཆད་དུ་བརྟག་པ་མཐར་གཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གོགས་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱང་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ། འོད་གསལ་པའི་རིམ་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཇི་ཙམ་
 འཕངས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སྤྲ་སྤྱང་བ་གསུམ་ལུགས་ལས་ལྟོག་པའི་ལྟང་
 སེམས་ཀྱི་ལངས་ནས་མི་སྤྱོད་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྲ་ཆོས་གཞན་ཀྱི་བར་མ་ཆད་པར་མའོན་དུ་བྱེད་
 ཏོ། །ཡང་། དེ་ལས་གཞན་བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཆ་གསལ་རེ་རེ་ཙམ་ཁོ་ན་སྤྲོན་

དུ་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་ནི། ཐོག་མར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་
 ཉོན་པ་ཁོ་ན་སྤང་བའི་ཕྱིར་། ལྷགས་འབྱུང་གི་རིམ་པས་མཉམ་པར་བཞག་ནས། དེ་ལས་གྲོལ་
 བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚད་དུ་སློབ་པ་ན། ལྷང་སེམས་ཀྱི་རིམ་པས་བཞེངས་པའི་སྐད་གཅིག་
 གཉིས་པར་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲ། ཡར་ཕྱིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་སྤངས་ཉོན་པ་གྱི་ཚད་དུ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་
 ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་བའི་སྤང་བྱ་རེ་སྤྱོད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རེ་ཆོག་ས་
 བའི་ཕྱིར་དུ་འོད་གསལ་བའི་རིམ་པ་རེ་དང་། ཆོག་ས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་སྤྱོད་བཅས་ལྷ་བུའི་བསོད་
 ནམས་རེ་རེ་སྤྱོད་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་བས། ས་བཏུ་བའི་མཐར་དབང་བཞི་པ་རྟེན་བཅས་
 མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་
 དངོས་བསྟན་ལ་བརྟགས་ན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྗེས་ཐོབ་དེ་ཉིད་དུ། ཆོག་ས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ལ་
 སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་མ་ལུས་པ་ཆོག་ས་པར་བྱས་ནས། འོད་གསལ་བའི་རིམ་པ་
 ལ་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་ནས། དེའི་མཐར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
 མངོན་དུ་མཛད་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཆེ་གཅིག་གི་སངས་རྒྱ་བའི་མིང་
 འདོགས་མཛད་པ་དང་། མཐུན་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། བོད་སྤྱི་མའི་གསུང་གིས་ལེ་ལོ་ཅན་
 བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་དེའི་མཆོན་གཞི། བདེན་པ་མཐོང་ཡང་ལས་ཀྱི་
 མཐའ་ལ་ཆགས་ནས། སྤྱོད་པ་གསུམ་བྱེད་མ་ཁོམ་པ་དེ། འཆི་བའི་ཆེན་། འཕེན་པ་བཏང་
 ནས་བར་དེའི་རྟེན་ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་པ་དེ་ནི།
 རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་པར་ནི། བྱང་འཇུག་མཐར་ཕྱིན་མི་འབྱུང་།
 བར་དོ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་འཆི་ཀ་མའི་ཆེ་འོད་
 གསལ་གྱི་གདམས་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་ནི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བྱང་འཇུག་མི་འགྲུབ།
 མངོན་དུ་གྱུར་ན་ནི། འཆི་སྤྱིད་སྤྱངས་ཟེན་པས་བར་སྤྱིད་འབྱུང་འགྲུར་ཁེགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 འདྲ་དེ་ནི། འོད་གསལ་གྱི་མཐུས་བར་སྤྱིད་ལ་མ་ལྟོས་བར་མི་རྩུས་སྤྱིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པར་
 ཆོག་ས་པར་བྱས་ནས་འཆོང་རྒྱུ་། །བར་ཆད་ཅན་སྤྱི་བ་བརྒྱད་ནས་འཆོང་རྒྱ་བའི་མཆོན་གཞི་ལ།

བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ནི་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་
 ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མི་འཐད་པར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ལུགས་འདིར་ཡང་། ཟུང་
 འཇུག་ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་པའི་སྐྱེ་ལས་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་ལ་ནས། སྤྲོད་
 པ་ཇི་སྤྲོད་པར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པར་བཤད་ན། ལམ་དུས་སུ་སྒྲོས་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲོད་པས་པར་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་དབྱེ་
 གཞིར་བྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྱེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བོད་ཕྱི་མའི་སྤྲོད་
 མ་དག་ན་རེ། འདིར་བཤད་པའི་འོད་གསལ་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དབྱེ་མར་བཤད་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ཟུང་འཇུག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཇོ་ཇེ་འཆང་ཇི་ལྟར་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་འདྲ་དེའི་ས་མཆོམས་གང་ནས་
 གང་དུ་འཇོག་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་འཆད་ཤེས་པ་ནི། ཁ་བ་ཅན་འདིར་ཁོ་བོ་ལས་གཞན་
 མ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ། སྤྱོད་བསུས་ལས། ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེའི་
 ཇོས་འཛིན་དབང་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཇོ་ཇེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་
 དག་གྲང་ཕར་ཕྱིན་པའི་ས་བཅུ་པ་ན་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་དབང་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་ཉིད་ནས་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་སྒྲོས་ནས་འཆད་པར་མཛད་ཏོ། །དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་པའི་རྩ་བ་ནི་འོད་
 གསལ་གྱི་ཇོས་འཛིན་དབྱེ་མ་འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེར་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་ཞོར་བར་ངོས་གཟུང་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ན་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་བསྟོན་མི་རུས་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་བྱུང་ལ། འཕགས་སྒྲོར་དུ་རིམ་ལྡེའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་དུ། ཟུང་
 འཇུག་ཇོ་ཇེ་འཆང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། འབྲེག་ཐབས་མེད་པར་གཟིགས་ནས།
 གང་དྲག་དང་ཅི་དྲག་གི་བྱུང་མཐའི་འཇོག་མཆོམས་ཞིག །སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ལ་ཞལ་
 བོར་མཛད་པའོ། །འདི་ནི་ངེས་པར་བརྟག་དགོས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་རང་རྒྱུད་གི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གྲང་། རང་ཚུགས་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་སྟོན་ཉིད་ནས་སྤྲོད་པ་ལ། དེར་
 དུས་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཐར་ཐུག་མི་སྤྱོད་པའི་ཟུང་འཇུག་ཇོ་ཇེ་འཆང་། ད་བཟོད་ཕར་ཕྱིན་

གྱུང་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དགོས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་གསར་དུ་འབྱེད་ན། ལུང་
 དང་རིགས་པའི་དཔུང་ཆོགས་གངས་མི་ཉུང་བ་དག། སྤྲེན་ནས་སྤྱན་འདྲེན་ཐུབ་ན་འདྲེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་གྱིས་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གྱི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་ངོས་གཟུང་
 པའི་ཆོ། ཅིག་ཤོས་གྱི་ངོས་འཛིན་སྟོར་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ། སྤྲེན་བཞིན་གང་ལའང་མི་
 སྒྲོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ། སྤྲེན་སྒྲོབ་དགོས་པའི་ལུང་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
 རྩ་བ་གྲགས་པའི་ཆོག་གསལ་འཇུག་གི་ལྟ་བ་དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་ལྟ་བའི་ངོས་འཛིན་སོ་སོ་བ་
 ཉིད་དུ་ངོས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ན་ལྷགས་སོ་
 སོའི་སྐབས་དེ་དང་དེར་ནོར་ཉན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་བོད་ཕྱི་མ་ན་དེ། འོད་གསལ་འདིའི་
 ངོས་འཛིན་ནི། དཔུ་མའི་ལྟ་བས་ཐུ་ཐག་བཅད་པའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། ཡུལ་ཅན་དབང་
 གསུམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། གཉིས་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་
 སོང་བ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་གི་སྒྱུར་ལྷགས་འདི་སྒྲོན་བྱེན་པའི་གསང་འདུས་པ་གཞན་
 གྱིས་ཐོན་པ་མ་བྱུང་བར་འཆད་དོ། །འོད་གསལ་བའི་རིམ་པ་འདི་བདེ་བའི་ངོས་འཛིན་ལྟན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་བདེ་བར་འཆད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ལ་རྩྭ་བ་
 མེད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བོད་ཕྱི་མས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཆད་པ་དང་། དབྱེར་མེད་དུ་འཆད་པ་འགལ།
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་གོ་དོན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་འཆད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་འཆད་པ་
 འགལ། མེད་པར་དགག་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྤྲིད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའི་མེད་པར་དགག་པ་མི་སྤྲིད། དབྱེར་མེད་ཅེས་པ་ཟློས་འཛིན་ཏུ་སོང་བས་བརྟག་དགོས་པ་ནི།
 བདེ་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དམ། སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་བའམ། གཉིས་པོ་
 དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་ལ་ཟེར། དང་བོ་ལྟར་ན། དཔུ་མའི་ལྟ་བས་ཐུ་ཐག་བཅད་པའི་སྟོང་བ་
 ཉིད་ནི་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་དུ་སོང་བས་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་ཆོ། ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་
 བསྐྱེད་ཚུལ་ལས་མ་བཤད་པས་གཞོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བོད་ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འཆད་པ་དང་འགལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན། སྤྲེན་བས་པ་ཀྱན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་
 དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་མཐའ་དག་སྒྲོས་ཅི་དགོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀྱན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་

དབུ་མ་ར་བཞུགས་པ་དེ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་། ཟུང་འཇུག་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་
 སུ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བོད་ཕྱི་མ་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་
 འཆད་པ་ན། རང་དང་སྟོང་བཅུད་ཀྱན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་ལ་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པ་
 རི། ཁས་སྤངས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་གྲུབ་བཞིན་དུ། ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་ལ་དུ་བཅུག་ན། ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐལ་བྱུང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 སོང་བར་རྣམ་པར་ཀྱན་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པ་དེ།
 སྐབས་འདིར་འོད་གསལ་ལ་དུ་འཇུག་ན། མཆོན་དཔེའི་རིགས་འདྲ་སྐྱུ་མ་རྒྱན་ཆད་པས་གསང་བ་
 འདུས་པའི་བྱུང་བར་འཕགས་ཆོས་སུ་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱིར་
 ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུག་ཀྱན་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་འོད་གསལ་ལ་དུ་
 བཅུག་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་ལམ་སོགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐའ་དག་དེར་བཅུག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལུང་ནས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བཅུག་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ།
 རྫོ་རྫོ་འཆང་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་འོད་གསལ་ལ་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན།
 དེ་དང་དེར་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་གྱི། གནས་ཆོད་ཀྱི་དོན་དམ་དེར་
 བཅུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཀྱན་རྫོབ་པས་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཕྱི་མ་རིམ་པ་བཞི་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། རྟོགས་ཚུལ་དབུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བ་གཞིར་འཛིན་པ་ལ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་པའི་བྱེད་ལས་
 གསུངས་པ་འདིས། དེས་པར་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་ལ་བའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་མ་བཤད་ལ། དེར་ནི། སྟོང་བཅུད་ལས་གཞན་པའི་
 ཤེས་བྱ་གང་ཡང་འོད་གསལ་ལ་དུ་འཇུག་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 ཐོག་མར་ཡང་བཤད་དོ། །ཞེན། དེར་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྲུལ་བཞག་ལ། འདིར་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྲུལ། སྒྲོན་གྱི་ལྟ་བུའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ།
 མཉམ་གཞག་ཏུ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱན་བཅོད་ན། སྤྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་

མས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། མིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཁམས་
གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་མཐའ་དག་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཀུན་
གྱི་སྒྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར། བོད་ཕྱི་མས། འོད་གསལ་དང་སྒྲུམ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བ་ལ། སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་དོན་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་པ་འོངས་སྒྲུབ་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་མི་སྒྲོབ་
པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བར་འཆད་པ་ནི། གཉིས་མེད་གྱི་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་དུ་བཤད་པས་རྣམ་
པར་འབྲུམས་ཏེ། འོད་གསལ་གྱིས་སྒྲུབ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་གོ་དོན་སྒྲོབ་པ་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
ལུས། བཞེ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ལུས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་དང་། སྒྲུབ་ལུས་དེའི་
རིགས་རྒྱན་མ་ཉམས་པ་སྒྲོབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཉིད་དུ་གནས་སྒྲུབ་པ་ལ་
མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲེ་འདིའི་
ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་འཕགས་པས་རིམ་པ་ལྡར་བསྐྱས་པ་དང་། བཤད་པའི་
རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཉིད་དུ་སྐར་བསྐྱད་སོགས་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས། དོན་གཅིག་ཏུ་འདུ་
བའམ། འདིར་བཤད་པའི་ཡན་ལག་དུག་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལ་བྱུང་
བར་ཡོད་མེད་ཅི་ཞེན། ཡན་ལག་དུག་གི་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་པ་ལྡེའི་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་
ཚུལ་འབྲེལ་ཆེན་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཡན་ལག་དང་པོ་ལ་གསུམ་
རིམ་པ་གང་གིས་བསྐྱས་པ་ནི། བཤད་པ་གཞན་ནས་ཁ་འགོངས་དགོས་པ་བྱུང་ཡང་། དགོས་པ་
དང་བྱེད་ལས་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན། རིམ་པ་ལྡར་བའི་ནང་དུ་གཅིག་ཤོས་འདུས་པས།
གསང་བ་འདུས་པའི་ཚོགས་རིམ་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱ་
བ་ལས། འདི་ལྟར། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་འོངས་འོད་གསལ་བའི་རིམ་པས་
སྒྲུབ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཤིས་དུན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། འོད་གསལ་ལས་སྒྲུབ་གསུམ་ལུགས་ལྷོག་
ཏུ་རིམ་གྱིས་བཞེངས་ཏེ། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཤིས་དེ་འཛིན་ནི་ཟུང་
འཇུག་དེ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པོ་གྱུར་པ་དང་དོན་གཅིག་ཤིས་གསུངས་ལ་སྒྲོག་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་
ནི། འབྲེལ་པ་དག་ན་སྒྲོག་དང་ཚུལ་བ་སྒྲིང་ཀའི་མི་ཤིགས་པ་ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་བཤད་པ་ལྟར།
དོ་ཇེ་ལྷན་པའི་རིམ་པ་ཉིད་དུ་འདུས་པ་ལས་འོས་མེད། སྐར་བསྐྱས་གཉིས། འབྲེལ་པ་ལྷན་འོད་

དུ་བསྐྱེད་རིམ་དང་དོན་གཅིག་པར་བཤད། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དུ་སེམས་དཔེན་དང་དོན་གཅིག་
 པར་བཤད། ཡང་ཁ་ཅིག་ལུས་དཔེན་དང་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་མོད། དེ་དག་གང་ལྟར་ཡང་།
 སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྟེ། དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་སོ་སོར་
 བསྐྱེད་ནས། ཡུལ་ལྷ་རྩོམ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་འཛིན་ཅིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ཞེས་བྱ་
 ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་ནི། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དོན་སྣ་མ་ལ་སེམས་བྱེད་
 ཅིང་ཞིབ་ཅན་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲུར་ཡང་མཉམ་པར་འཛིན་པ་དང་། དགའ་བདེ་ནི་དེའི་
 ཡན་ལག་གོ། །གསུམ་པ། རྗེས་སུ་བྱུང་འཇུག་རི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོབ་པའི་བྱུང་
 འཇུག་གི་རིམ་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་སྦྱོད་པའི་
 རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། བོད་སྣ་རབས་པའི་རྣམ་པའདད་དག་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཆེ་
 གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ངོས་འཛིན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ལ་འཆད་པར་སྒྲུང་ཡང་། བདེན་
 པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འོད་གསལ་ལས། བར་མ་ཆད་པར་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་ཉིད་
 དུ་བཞེངས་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེན། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད། སྐད་ཅིག་
 གིས་རྟོན་གྱི་དཀྱིལ་ལོའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་མཆོན་དཔེས་
 བརྒྱན་པ་སྣ་མ་དེའི་རིགས་རྒྱན་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པ་དེས། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་བྱས་ནས།
 བརྟན་པའི་དཀྱིལ་ལོའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱ་ལས་ཉ་ལྟར་བའམ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་སད་པ་
 ལྷ་བའི་ཚུལ་གྱིས། ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དུས་སུ་གོམས་
 པར་བྱས་པའི་བདག་པོ་རྟོན་ལས་ཏེ། སྒྲོན་གྱི་དུས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ནས། རེ་
 ཞིག་གི་ཆེ་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་། དེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོར་
 གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྱུ་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུར་བསྒྲུར་ནས། ཐ་མལ་པ་དག་
 གིས་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུ་སྟེ། སོ་སོར་སྒྲུང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པས་
 བ། སྒྱུ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་དུས་ལྷ་ཞོག་ལམ་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་
 འབྱུང་བ་ནི། ཆོས་འདིའི་བྱེད་པར་འཕགས་ལུགས་གཅིག་སྟེ། ལར་བྱོན་པས་འབྲས་དུས་སུ་

ཡང་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་པོ་ཤེས་རྒྱུ་དང་སོ་སོར་སོང་བ་ལྟ་བུ་འདིར་མ་ཡིན་པས་ན་འོ། །དེ་ལྟར་
 དང་པོའི་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་གྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་འོག་ཏུ། སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འཆང་གིས་སྒྲོན་པ་སྒྲུབ་རིམ་གྱི་དུས་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྒྲོ་
 བསྐྱེད་དང་། བྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྩོམ་པ་ལྟར་པས་མཆོག་གི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་དང་།
 གཞན་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ལས་རབ་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལས་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡང་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲུབ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དུས་ཅི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་
 སྒྲོབ་ཅེན། རྩོམ་པ་ལྟར་གྱི་གསུང་ནས། དུས་ཟླ་བ་དུག་གི་བར་དུ་དང་། རོ་བོ་ལ་མགོན་པོ་ཀུན་
 སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་པ་གྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་གཞན་ནས་བྱོག་སྒྲུབ་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལལ་ཆེར་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་འབབ་
 ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྟེ། སྤྱི་ལྟ་སྒྲོས་མེད་གྱི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདིའི་ནང་
 དུ་འདུ་བར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲོས་བཅས་དང་། སྒྲོས་མེད་གྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་དབྱེ་
 བའི་བྱེད་པར་ནི། ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟ་བུ་གང་ས་མང་ཉུང་གིས་འབྱེད་པར་སྒྲུབ་ལ། དེ་རེ་རེ་
 ལ་ཡང་འདོད་འཇུག་དང་། བརྟེན་སྒྲོབ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྒྲུབ་མཛད་ནས། དང་པོ་ནི།
 སྒྲུང་སྒྲོག་སྒྲུབ་པའི་རྩོམ་པ་དཔོན་མ་གཏོགས་པ། གཞན་དག་གིས་ནི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་
 དུ་སོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། འདོད་པའི་ལོངས་སྒྲུབ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་ལོངས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཆོག་སྒྲུབ་ལ་ལོངས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདུས་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། སྒྲུང་སྒྲོག་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་
 མཐུ་དང་ལྟན་པར་བྱས་ནས། མཆོད་ལུལ་རང་རང་གི་རྟེན་དབང་པོ་དུག་སྒྲིང་ལ་སོགས་པའི་
 ལྟ་ལས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་དང་། མཆོད་པ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་
 དུག་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་ལས་དུག་པར་བྱས་པ་དག་ཏུ་ལས། མཆོད་རྒྱས་རྣམས་གཟུགས་རྩོམ་པ་
 ལ་སོགས་པ་དུག་གས། གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་། གསལ་སྒྲུབ་མཆོད་
 པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་། ལྟ་སྒྲུབ་ལ་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་མཆོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྒྲུབ་པའོ། །འདིར་
 ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་རོས་འཛིན་རགས་པ་ནི། གཞུང་ལས་བཤད་པའི་གནས་
 ཁང་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ། ས་སྒྲོག་དང་། གནས་མི་འཆོལ་བའི་བྱེད་དུ། ཐིག་གི་འཕྲུང་

བ་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བ་བཏབ་ནས། ལྷ་སྟ་གོན་ནམ་མཁའ་ལ་འདེགས་པའི་བར་དེ་ལྷ་ར་བཤད་བ་བཞིན་
 དང་། ཚོགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་བདེན་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་སུ་མཆིས་
 ནས། དང་པོའི་སྟོར་བ་མཐར་ཕྱིན་བ་དང་། ལྷ་གྲངས་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ལྷ་
 གྲངས་དང་མཉམ་བ་ལྷ་སོ་སོའི་འདྲ་འབག་ཏུ་ཁྱགས་པ། མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟ་གོན་བྱས། རོ་
 རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཚུལ་དུ། སྟོབ་སྟུ་དང་སྟུབ་མཚོད་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 གྲུབ་པར་བྱས་བ་དེ་ལ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དཀྱིལ་ལའོར་དེར་ལྷ་སོ་སོ་ནས་
 བདག་ཉིད་དུ་འཇུག་ཅིང་དབང་སྤང་བ་དང་། སྟོབ་མ་གཞན་རྒྱའི་དབང་གིས་སྟོད་རུང་དུ་བྱས་
 ཟེན་བ་དག་དེར་བཅུག་ནས། སུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་དབང་གོང་མ་རྣམས་
 སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་འཇུག་པ། རྩེ་གྲངས་ལྷ་སུས་བར་དུ་ཆོད་བ་ཡང་བསྐྱར་བ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་
 བྱད་ལ་ཡོངས་སྟོད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་སྟོས་པ་རྣམས་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྷ་ར་
 བདེན་བ་མཐོང་རྩེས་སུ་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་། དེ་རྩེས་སུ་མཉམ་གཞག་འོད་གསལ་དང་།
 རྩེས་ཐོབ་ཚོགས་སྟོད་ཀྱི་རིམ་བ་སྟེལ་མར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཆེ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ནི། བཙོན་
 འབྲུས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚོན་གཞི་ཡིན་པར་གཞུང་འགྲེལ་དུ་གསལ་ལ། བོད་སྟོན་བྱོན་གྱི་
 གསུང་ལལ་ཆེ་བ་ན། རིམ་བ་བཞི་པའི་དུས་ཉིད་དུ་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་ནས།
 བཞི་བ་དེ་ཉིད་ལས་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ལྷང་རུས་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྷ་ར་
 ཚོགས་གཉིས་པོ་མཐར་ཕྱིན་བ་ན། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་འགགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡང་། སྟུལ་གྱི་
 རྩོན་ལྷགས་ལྷ་ར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་བརྩེ་སྟུབ་པར་མཐོང་ནས་འབྲས་སུ་ལ་མཚམས་
 སྟོར་བའི་དབང་བཞི་བ་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་།
 སྤང་ཡང་རོ་རྩེའི་བཟླས་པས་སྟོང་གར་བསྟུས་པའི་རྒྱུང་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དུ་
 སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་གསུམ་ལྷགས་ལས་སྟོག་པའི་རིམ་གྱིས་ཟུང་འཇུག་མི་སྟོབ་པའི་སྟུ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཟུང་འཇུག་གི་དོན་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་བཤད་ན། དེའི་
 ཚུལ་ཇི་ལྷ་སྟེལ་ན། ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟུ་མའི་སྟུ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་རང་

ཞིང་དེའི་ཕ་མཐའ་གཟུང་བར་མི་རུས་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་དུ་ནི། གཉིས་སྒྲུང་ལ་བྱུང་
 པའི་བག་ཆགས་ལས་ཞིང་དེར་སྒྲུང་བས་ན། ཕ་མཐའི་ཆད་གཟུང་བར་རུས་པ་དང་། སྒྲིབ་
 འཆང་རྒྱ་བ་ཀྱན་དང་། ཆོས་འདིའི་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག །དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཞིང་ནི།
 སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲུང་ལ་གང་ན་གནས་ཀྱང་། རང་སྒྲུང་ལ་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་
 དང་། གནས་དེར་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྒྲུང་ཡོད་ཀྱི་ལོངས་སྒྲུང་དང་དབྱེར་
 མེད་གཅིག་ཏུ་འབྲེ་བ་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་
 པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་མ་དག་སྒྲུབ་ཆོག་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམས་
 འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པར་འཆད་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དག་མ་དག་གི་དབྱེ་བ་
 སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལས་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་གཞི་ཐུན་མོང་བ་ལོགས་ན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུང་བ་གཉིས་པོ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
 བས་ན་བདེན་བརྟུན་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། གཉིས་པོ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་
 བདེན་བརྟུན་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་སྒྲུང་ལ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་འབའ་
 ཞིག་ལས་མི་མངའ་བས་ན། མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་དུ་འཆར་ཚུལ་མི་མངའ་བ་དང་། དེ་ཡང་
 སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྒྱུར་བ་ལ་ཐུག་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་
 ཅན་ཀྱན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་། སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་
 བསྒྲིབས་པ་དང་། དེའི་དབང་གི་བླ་བཅས་ཀྱི་ལས་སོག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་
 ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྒྲུང་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པའོ། །
 དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་སྒྲུང་སྒྲུབ་འབྱེན་བར་མི་རུས་པ་ནི། དངོས་པོའི་
 གནས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུབ་མི་འབྱེན་པ་ནི་གནས་སྐབས་
 སུ་བདེན་གཉིས་རྣམས་འབྱེད་གྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་སྐད་དུ། ཀྱན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་
 དག་སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 བདེན་པ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་། བང་མཉམ་དང་འཆོང་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་
 ནི། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དང་། མི་སློབ་པའི་བྱང་

འཇུག་གི་སྐྱེ་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །སྐྱེས་པ། ལུང་མང་པོ་ཡི་སྒྲིན་ཆོག་པ་དང་། །
 བྱིས་རྒྱུ་མས་མགུ་བྱེད་རིགས་པའི་ཆར། །མང་པོས་བསྟན་པའི་ཚུགས་ཏེ་རྟེན། །ལན་ཆུང་གི་མཆོར་
 བྱས་མཐོང་ནས། །ཆུ་དང་རྟོག་པ་སོ་སོར་རྟེན། །དབྱེ་དྲུངས་འབྱེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི། །ཁོར་བུའི་
 བྱེད་པ་དོ་མཆོར་ཅན། །མདོ་རྒྱུད་རྩལ་མཆོའི་ནང་ནས་བྱུངས། །གཉིས་པ་རྟེན། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལུང་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱེ་བའི་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་པར་དོན་མཐུན་པ་ལས། འདིར་རྟེན་གསུམ་
 དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ལུང་གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་གསུང་
 བ་པོ་མང་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཟོད་ན་འདི་ལྟར། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་
 ཤིང་རྟེན་སྒོལ་ཁ་ཅིག་ན་རྟེན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སངས་རྒྱུ་གི་སས་བསྐྱེས་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེས་པར་འཆད་པ་དང་། གཉིས་པོ་ཡང་། ལོངས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེལ་བ་པོ་
 དང་། ལྷ་མོ་བྱེད་པ་ཡང་དེས་སྐྱེལ་བ་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་དང་། རྒྱན་བཅད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་
 གཞུང་དུ། སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་གཅིག་ཤུར་ངེས་པ་དང་། སྐྱེ་གཞན་རྟེན་རང་གི་སྒྲིན་ལམ་
 དང་གསུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ས་གང་གིས་ཀྱང་
 མ་བསྐྱེས་པར་འདོད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་བ་དག་གི་ལུང་ན།
 སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་བའི་བསྐྱེས་ཤིང་། ཆོས་སྐྱེ་དང་ལོངས་སྐྱེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པས། དབྱེར་མེད་
 དུ་འཆད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་པའི་གཞུང་ན་སངས་རྒྱུ་ལོངས་སྐྱེ་གཅིག་ཤུར་ངེས་ཤིང་། རྒྱུ་
 སྐྱེ་གི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་རྒྱུ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་དུ།
 འདིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་རྟེན། ལོངས་སྐྱེའི་མཆོན་གཞིར་འཇོག་པའི་དང་པོའི་མགོན་
 པོ་དེ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེལ་སྐྱེ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་
 དང་པོའི་མགོན་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྐྱེལ་བ་དང་སྐྱེལ་བ་པོ་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་
 དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་གསུལ་བྱའི་ངོར་ལོངས་སྐྱེལ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་
 ཡང་ལོངས་སྐྱེལ་ཆོས་སྐྱེ་དངོས་ཡིན་པ་རྒྱུ་ལས་རྟེན། སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཏེ། དོན་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་ཤུ་ཉིད་དུ་ངེས་ཀྱང་། གསུལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་།
 གཞན་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུལ་བྱེད་སྒོ་མཆོག་དང་དམན་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་རྟེན།

སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་བྱེད་ལས་ཏེ། སྒྲོབ་མ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 ཏུ་ལོ། །འབྲས་དུས་སུ་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་པ་ཞག་དང་། ལམ་དུས་སུ་བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་
 ཤེས་རབ་ལ་མ་ནོར་བར་སྒྲོབ་དགོས་ཚུལ་ནི། ཆོས་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པ་ལས། དེ་ཞིག་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལུང་གཞིར་བཞག་
 བས། སྒྲུབ་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་
 སྣང་ལ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཉིད་ལས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་མི་འཆར།
 ཡོངས་སྒྲུལ་གྱི་ཞིང་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་བར་དབྱེ་བ་གསུལ་བྱའི་སྒོ་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱིས་འབྱེད།
 སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་གང་ཤར་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱིས་བསྟུས། སྒྲོབ་ལམ་དུ་རྫས་སོ་སོ་བར་
 སྣང་བའི་གང་ཟག་དུ་མ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ། རྒྱུད་རྫས་གཞན་དུ་མར་མི་གནས། གནས་སུ་ཚུགས་
 ཀྱང་རང་རང་ལ་གང་སྣང་བ་དེ་རང་ཉིད་གྱི་ཤེས་པས་བསྟུས་གྱི། དམིགས་རྒྱུན་ཐུན་མོང་བ་
 འོགས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྣང་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་ཡང་། དེ་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་
 བདེན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རྒྱ་ཆུང་བའི་སྒྲོན་མེད། སེམས་
 ཅན་གྱི་གདོད་མའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་འགའ་
 ཞིག །རང་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཤེས་
 རྒྱུད་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བ་མི་སྲིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་སྣང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་རང་
 བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་མི་སྣང་། དེ་ལྟར་མི་སྣང་ཡང་།
 སེམས་ཅན་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་རི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་མི་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན།
 གང་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པོ་རང་གི་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཤིང་། གང་སྣང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྣང་མཁན་རང་གི་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 བཏང་ལ་ཡིན། དཔེར་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་
 མཁྱེན་ཚུལ་དཔོག་པ་བཞིན། དེ་ཡང་། རི་རྒྱུད་དུ། དོན་དང་འདྲ་བ་དམིགས་པ་སྟེ། །རང་ཉིད་
 གསལ་བ་བྱོང་བ་ཡིན། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། །དམིགས་བྱོང་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན། །
 ཞེས་སོ། །ཡང་། ཀྱན་རྫོབ་གྱི་སྣང་ཚུལ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་སྣང་ལ་ལྟོས་ནས་དང་། དོན་དམ་གྱི་

420

རྫོག་བདེན་པར་བཤད་ནས། གཉིས་པོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ཡང་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པས།
 དབྱེར་མེད་དང་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་དུ་འཆད་ཡུགས་གཅིག་དང་། ཡང་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་ལེན་
 བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རིམ་བཤགས་པའི་སྒྲུ་ཡུས་བཤིག་ནས་མེད་པས། མི་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་
 འཇུག་ཏུ་མ་སྒྲིབ་པའི་བར་དེར་འོད་གསལ་དང་སྒྲུ་ཡུས་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཆུ་མེད་པས།
 འོད་གསལ་ལས་ཡུགས་ལྷོག་ཏུ་ལངས་པའི་ལོངས་སྒྲུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་དེ་དང་། རིམ་བཤའི་
 བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་སྒྲུབ་དོ། །འདི་མི་
 འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱིར་མི་འཐད། ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་བས་མི་འཐད། སྐབས་ཀྱི་དོན་
 རྣམས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོའི་ཀྱན་རྫོག་གི་དོ་བོ་ནི་གཅིག་པ་མི་
 སྤྲིད་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་དོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་འཆད་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་པུར་འདུས་པས།
 བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཡུགས་ལས་མ་འདས་སོ། །
 བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གང་ལ་ལྟོས་ནས་འདོད། བྱི་མ་ལྟར་ན་འདོད་ཚུལ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོག་ལ་དོ་བོ་
 ཡོད་པ་སྒྲུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཀྱན་རྫོག་དང་ནི་དོན་དམ་
 དག །སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་
 གྲངས་པའི་བྱིར་། གལ་ཏེ། ཀ་བ་དང་ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཇི་སྤྲིད་རྒྱུད་
 ལ་ལྟན་པ་དེ་སྤྲིད་དུ། ཀ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ལ་དེའི་ཆོས་ཉིད་མི་སྒྲུབ། དེའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་
 ཀ་བ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲངས་པའི་ཆོ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེན། ལེགས་པར་སྒྲུས་པས་ཁས་གྲངས་འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་ཉམས་པ་གཉིས་
 ཐུང་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་
 ཚད་མས། ལྷ་གྲུའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་འགལ་ཏེ། སྒྲོ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲུ་དང་། དེའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་དོན་ཅིག་ཆར་དུ་གཞལ་བའི་བྱིར་། དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན།
 ཡུལ་ཅན་མདོན་སུམ་པས་ཅིག་ཆར་དུ་མི་འཇལ་བ་འགལ་ཏེ། གྲུབ་བདེ་གཅིག་པ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་
 མི་འབྱེད་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་མདོན་སུམ་པ་དག་གི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་། ཀ་བ་དང་དེའི་ཆོས་

ཉིད་གཅིག་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས། ཅིག་ཤོས་མི་འཇལ་བ་ནི། དེ་དང་དེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
 ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྩི་ལྟར་འབྲེལ། དམ་བཅའ་ཉམས་
 བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བདེན་པ་གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་ན་ནི། དབྱེར་མེད་དུ་མ་སོང་
 ལ། དེར་དེ་དག་ཡོད་ནས་མི་འགལ་ན་ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རིམ་པ་
 གསུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་རིམ་འཛིན་གྱིས་མེད་པར་བྱས་སམ་མ་བྱས། བྱས་ན་ཆད་
 མྱོང་དུ་ཐལ་བ་དང་། མྱོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་བཞིའི་ལམ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་རྒྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲོལ་སྒྲོལ་པ་ལ་
 སྒྲོབས་དང་སྒྲུར་བྱེད་ཆེ་བའི་པན་ཡོན་མང་པོ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་དང་འགལ། དེར་དེ་མེད་པར་མ་
 བྱས་ན། འོད་གསལ་དུ་བརྒྱུག་པའི་དོན་གང་ཡིན་འཆད་དགོས་པ་དང་། སྒྲོབ་ལམ་དུ་འོད་
 གསལ་དང་སྒྲུ་ལུས་གཉིས་གཅིག་ཡོད་དུས་སུ། ཅིག་ཤོས་མེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ།
 གསུམ་པ་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། ཟུང་
 དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡ་རེ་རེ་བ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས་པར་འཆད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། འོངས་སྒྲུ་
 ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ན། ཅུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས། གཉིས་ཀ་
 ཡོད་ན། གཞི་མཐུན་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད། མི་སྤྱིད་ན། གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་འགལ། སྤྱིད་ན་
 འོངས་སྒྲུ་ལ་གཉིས་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པས་ཅུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས། དེ་བཞིན་
 དུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དུས་སུ་བདེ་མྱོང་དབྱེར་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན།
 རིམ་པ་བཞི་པའི་ཉམས་ལེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཡོད་ན། བདེ་ཆེན་ནི་བྱེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ལས་འོས་མེད་པས། སྒྲོབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་
 དམ་པར་གནས་གྱང་། སྒྲུ་མར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་སྒྲིབས་པའི་དུས་མ་བྱུང་བའི་ཆེ་ན།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་བྱིར།
 སྒྲིབ་བྱེད་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་བཤིག་ནས། ས་བོན་སྤངས་པའི་ཆེ་
 མོན་གྱི་སྒྲུ་ལུས་རང་གི་ངོ་བོ་འོངས་སྒྲོང་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྟར་པར་གནས་གྱུར་

པ་དེ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ། དེ་དག་གི་
 ཐེན་ལས་གསུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ། རྣམ་པ་གྲངས་ཅིག་པོ་ཆེན་པོ་མཛོད་པདྨ་པ་
 བསྟུས་ནས་དགོ་བ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒྲོ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བོད་སྒྲ་ཕྱིའི་བཞེད་པ་རྣམ་གྲངས་སུ་
 བཀོད། རང་གང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ལུགས་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཐེག་མར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཐེག་པ་
 དེའི་བསམ་པ་ནི་བཞི་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་སུ་གསུངས་
 པའི་བཞི་པོ་དག་གོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་དང་། དེའི་
 སྒྲུབ་བྱེད་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་ལ་མ་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་རེ་གསུངས་
 པ་ལས། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཆེན། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་
 གཞན་ནས། ལམ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཆོལ་དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་མོད་གྱི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་མཐུན་པར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་མ་གཉིས་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་མེད་
 རོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ལན་ཚུན་དུ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་བ་
 ཡང་སྒྲོ་བྱེད་གྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞོད། །ཅེས་པའི་དོན། གསང་སྒྲགས་པས་
 ལར་ཕྱིན་པ་ལ་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལར་ཕྱིན་པའི། དཔུ་མ་རིགས་
 ཆོགས་པས། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་པའི་དཔུ་མ་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་བར་མེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པར་ནི་མ་དེས་ཏེ། སྒྲགས་དང་ལར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་རིམ་ལ། འགྲོགས་ལུལ་དང་
 དཀའ་སྒྲུའི་བྱེད་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། ལར་ཕྱིན་ན་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་མེད་
 ཅེས་པ། ཆང་མར་གྱུར་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞུང་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ཚུལ་པ་པོའི་
 སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཆོགས་ཀྱི་
 དཔུ་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་པའི་དཔུ་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གསང་བ་
 འདུས་པའི་སྒྲུབ་པ་འདིར། སྤྱུ་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གིང་དུང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དེ། འོད་གསལ་
 པའི་རིམ་པས་བྱང་ཆུབ་པར་གསུངས་པས་ན། སྒྲགས་སྒྲུ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར། སངས་

རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་འཆད་པ་གིན་ཏུ་མང་ངོ་། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ།
 བོད་ཕྱི་མའི་སྤྲེལ་མ་ན་རེ། གསང་འདུས་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆད་དེ་ཡར་ཕྱིན་པའི་ས་བཅུ་པ་
 དང་དོན་གཅིག་།དེ་འདྲ་དེ་ཡར་ཕྱིན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་བཅུ་གཅིག་གྱུན་
 ཏུ་འོད་དུ་འཆད་རྒྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན། བསྟན་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་སྟོན་པར་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས། བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། ཉིས་པ་དེར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་འདིར་བྱམས་པ་སོགས་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་དུ་བྱོན་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། སྤྲེལ་མ་ན་རེ། མི་མཚུངས་ཏེ། བྱམས་པས་ཞིང་
 འདིར་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་མ་བསྟན། གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་རྒྱ་བ་ལ་ཡུལ་གཞན་གང་དུ་འགྲོ། སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་སྟོན་
 པ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅེས་གསུང་། ཡང་བོད་ཕྱི་མ་ན་རེ། ཡར་ཕྱིན་པའི་ས་བཅུ་པ་བ་གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་སྟོན་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ཞིག་།ཐོག་མར་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ནས། དེའི་
 འོག་ཏུ་དེ་འདྲ་དེ་སྟགས་ལུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དགའ་ལྡན་དུ་སྟེས་
 བས། རིམ་གྱིས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་མིའི་རྟེན་ལ་ཆགས་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འཆད་རྒྱ་དགོས་པ་
 ཡིན། ཞེས་འཆད་པ་འདི། མཐའ་བཅན་མི་བཅན་རི་ལྟར་ཡིན་ཡང་། རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་བ་
 བྱི་འདི་ལྟར། སྟོན་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན། སངས་རྒྱུ་པའི་གནས་འོག་
 མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འཇམ་སྟག་པོ་བཀོད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ལང་གཤེགས་སུ།
 གཅང་མའི་གནས་ནི་སྤངས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་སངས་
 རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འགལ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་གིང་དུང་དུ་ཕྱིས་འཆད་རྒྱ་བ་དེ། འོངས་
 སྟུར་འཆད་རྒྱ་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏུ་འགལ། ཡིན་ན་
 གནས་དེ་འོག་མིན་དུ་འགྱུར། ཡང་བྱང་སེམས་དེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་ན། གཟུགས་
 ཁམས་པར་འགལ། བྱས་ན་ཆགས་ལམ་གྱིས་ཉི་རྒྱ་བྱེད་པར་འགལ། དེའི་ཆོ་ཆགས་བྲལ་ལས་
 ཉམས་པར་འདོད་ན། ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་འགལ། དེ་མ་ཟད་དགྲ་
 བཅོམ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ། སྐབས་དེར་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར་མོད། བོད་ཕྱི་མ་ནི།

ཆགས་ལམ་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་པར་བྱར་ཐོན་པར་སྒྲིམ་ཟེན་
 པས། འདོད་ཆགས་དེ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན། མི་ལྡན་ན་དེ་
 དུས་ཀྱི་ཆགས་པའི་མིང་ཅན་དེར་འགལ། ལྡན་ན་ལྟ་བུ་ཐག་བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོག་སྟོར་
 ཐལ་བས་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པར་འགལ། གལ་ཏེ། ལྡན་སྒྲིམ་གྱི་བདེ་བ་འདྲེན་དུས་སྒྱུ་རྒྱུ་
 ཀྱན་སྟོང་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པར་ཡོད་ཀྱང་། དེས་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་བྱེད་པའི་ཆོ། དགོ་བ་
 དང་རྟོག་བྱལ་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འདྲ་དེ་རྒྱ་དུས་ཉིད་ནས་སྒྲགས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོ་ཅ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྒྲ་འཆད་དགོས་
 པས། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པར་འགལ། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་དུས་དེར། སྒྲར་སྒྲ་ཐག་
 བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་དུན་པའི་སྟོང་པར་བསྐྱེད་དགོས་གསུང་བ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུན་
 པ་བཅད་ཤེས་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆད་མ་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད།
 ཡང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་དུ་མའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ། གསལ་སྒྲགས་གྱི་བྱེད་པར་འཕགས་ཆོས་སྒྲ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ།
 ཡར་ཕྱིན་གྱི་དུམ་མ་ལས་ལྟག་པའི་སྒྲགས་གྱི་དུམ་མ་མེད་ཅེས་འཆད་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་འདི་
 དག་ནི། བོད་ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱས་པ་ཡིན་མོད། རྗེ་བཙུན་ས་སྒྲ་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲ་དད་པས་འབྱུང་བ་ཕྱིས་བྱོན་པ་དག་གིས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། རྗེ་གོང་མ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་ནི། སྒྲགས་གྱི་ཉེར་རྒྱལ་དེས་པར་སྟོན་ཞེས་
 དང་། མདོ་སྒྲགས་གྱི་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་རྒྱལ་བྱེད་པར་ཡོད་པས། འབྲས་སུ་ལ་བྱེད་པར་
 ཡོད་ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་དེའི་མཚན་གཞི་ས་བཙུ་བ་ལ་མཛོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རྒྱུང་པའི་ས་དང་པོ་ནས། སྒྲ་མ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གོང་ནས་
 གོང་དུ་ན་འཕོ་བས་ན། ས་བཙུ་པར་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་མོར་གྱུར་པ་དག །སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་དེས། སྟོབ་མ་དེ་ལ་མི་འཆད་ན་གཞན་སྒྲ་ཞིག་ལ་འཆད། དེས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཉམས་
 སུམ་སྒྲུངས་པར་འཆད་རྒྱ་ན། དེ་འདྲའི་བཤད་ཉན་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་རྣམ་པར་བརྟགས་
 པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་། བརྟག་པ་མཐར་གཟུང་བའི་

ཚུལ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་མཐར་ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཕར་ཕྱིན་པས་འཆད་
 པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ས་བཙུ་བ་ལ་བཤད་ན་སྐབས་གྱི་བཀལ་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར།
 ཡང་། གོང་མའི་གསུང་རབ་མང་པོར་འཆད་རྒྱ་བ་ཉི་རྒྱུའི་མཆོམས་སྦྱར་ལ་ལྷོས་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་དེ་ཡང་། མིའི་རྟེན་ལ་ཐོག་མར་སྒྲགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལུས་གཅིག་གིས་འཆད་རྒྱ་
 བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། ཉན་རང་ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཡིད་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཅན་དག་ལ། ཉི་རྒྱུའི་མཆོམས་སྦྱར་དུ་བཤད་པ་དེ་འདྲ་དེ་ག་ལ་སྤྱིད། ལ་
 སྦྱར་ལས། གང་དག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་མ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པ་
 རྟེ། མཆོན་གཞི་མཆོན་པ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཆོ་གཉིས་
 པོ་ས་བཙུ་བ་དང་ཀྱན་ཏུ་འོད་ལ་སྦྱ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་སུ་བཤད་ན་སྐབས་གྱི་ཅོད་
 ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས། གཉིས་ཀ་ཡང་ཀྱན་ཏུ་འོད་ལ་གནས་པར་མཉམ་པའོ། །བདེ་བར་
 གསེགས་པ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། གསེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་དེ། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །འདི་ལ་རྟོགས་བྱ་དང་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 མེད་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོ་རྗེ་ནི་སྦྱ་དང་རྟོག་པས་མི་བྱེད་པས་ན་ལྷན་ཅིག་
 སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟུན་དོ། །སེམས་དཔའ་ནི་དོ་རྗེ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཆགས་པའོ། །དོ་རྗེ་དེ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དབང་བསྐྱར་བ་ལ་མ་ལྷོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་པས་བཤད་
 པ་དེ་དོན་མེད་སྟམ་ན། དངོས་པོ་ལ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་རྒྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བས་དེ་ལྟར་
 དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ངོར་བསྐྱབ་དགོས་པའོ། །དཔེར་ན་མཆོན་ཉིད་རྒྱུ་པ་དང་། སྒྲགས་གྱི་བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པ་གཉིས་གྱི་རྟོགས་བྱ་ལ། མེད་པར་དགག་པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་། ལྷན་སྦྱེས་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བར་བྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པོ་ལ་འཁོར་དང་ཞིང་
 སྐྱུ་མ་ཐ་དང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་མ་སྤངས་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིས་གསུང་བ་ཡང་། དོ་རྗེ་
 འཆད་གིས་ནི་གང་གཞིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་རྟེན་ཉིད་དུ་མཁྱེན་ལ། ཅིག་ཤོས་
 གྱིས་ནི་ཕར་ཕྱིན་པ་དག་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །མཆོན་གཞི་མཆོན་པ་ཞེས་པའི་དོན་

འགྲེལ་པས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་གཞན་དོར་སངས་རྒྱས་སུ་མཆོན་ནུས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞལ་
 ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བདེ་བར་གསེགས་པ་ཆོས་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་ནི།
 གཞན་སུ་ཞིག་གི་དོར་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་མཆོན་པར་མི་ནུས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་འདིར་ས་བཅུ་
 གཉིས་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱར་ཅམ་བྱང་ཡང་། ལུང་གཞན་དང་འགྲིག་དཀའ་བས་རེ་
 ཞིག་ལ་རྣམ་པར་མ་སྒྲིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སར་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཇི་
 ཉིད་ཀྱི་མཐུན་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བ་དང་།
 གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་མཐུན་ནས་ཐོན་ལས་འཇུག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྒྲིར་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
 འབྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷོག་པས་འབྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་གི་གནས་ཚུལ་
 དང་། གཞན་ལ་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་སུ་མ་ཆད་པ་རྒྱུའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་
 དང་། སོ་སོར་བྱེ་བ་འབྲས་བུའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཡོངས་སྒྲུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མེ་ཡོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་བ་
 གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེའི་ཆོས་ལ་གཉིས་ལས། གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞི་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཇི་སྟེད་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྤང་ཚུལ་ལ་རྒྱུའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་
 ནི་དང་པོ་སྒྱུར་གཞིའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུལ་སྒྱུར་བསྒྱུར་མ་ཟིན་པའི་ཞེ་སྤང་རྡོ་རྗེ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཤུར་འདུས་ཀྱང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་མེ་ཡོང་ལྟ་བུ་སོགས་བཞིར་
 བྱེ་བ་ལས། མཐུན་པ་པོ་དང་མཐུན་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྟོན་ཇི་ལྟར་འདོགས་པའི་གཞི་ནི། མེ་ཡོང་ལྟ་
 བུའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་དེའི་ཆོ། ཡེ་ཤེས་འདི་ལ། འཁོར་བ་དང་སྒྱུར་ན་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བས་ན་མེ་ཡོང་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ལ། འཆར་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ།
 རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་རང་སྤྱང་མཛོན་སུམ་པ་ཉིད་དུ་འཆར་བ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 ཕྱོགས་རྣམས་གཞན་སྤང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རང་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་

ཕའི་རྣམ་ཕྱང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་རིག་ཕའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐུན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ནི་སུའི་རྒྱུ་
 ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུའི་རྒྱུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་རང་སྣང་གི་རྒྱ་རྒྱུད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུད་རྣམས་
 དད་དུ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་དག་པའི་སྣང་བ་
 འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཞན་སྣང་ལ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཁོ་
 བར་སྣང་བས། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྣང་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་འཆར་བར་ནི་མདོ་
 རྒྱལ་ཀྱན་ནས་གསལ་ལ། དེ་སུའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ན་ནི། གཞན་གྱི་སྣང་བ་གཞན་སེམས་
 ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེའི་ལོ། །གཞན་སྣང་དེ་འདྲ་དེ་གཉིས་སྣང་འབྱུང་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་
 བས། དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་།
 ཐ་སྙད་རྣམ་འཛོག་གི་ཆོ། དཔེ་སྟེས་སུའི་བྱུང་བཞིན་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེ་
 མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐའ་དག་ནི། དཔེ་བྱུང་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་
 བུ་དང་། དེ་བྱུང་བཞིན་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་སྣང་ཚུལ་ཤེས་པ་ན་བྱུང་བཞིན་དངོས་ཀྱི་ཀྱན་
 རྫོབ་པའི་སྣང་ཚུལ་ཤེས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཡེ་ཤེས་ལ་
 ཤར་བ་ན། གཞན་སྣང་ཀྱན་རྫོབ་དཔེའི་སྣང་ཚུལ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན།
 གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུན་ཚུལ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་ཏུ། དེའི་དབང་གིས་དེ་
 བཞག་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དང་འདྲ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་བཤད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ནི། ཇི་
 སྟེད་ཏུ། གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་དཔྱེད་པ་འདི། མ་དག་སྟོ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་
 རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱེད། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་ཤེས་བྱ་ཇི་
 སྟེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་ཏུ།
 གཟུགས་རྣམས་སྣ་ཆོག་སྣང་བའི་དཔལ། གཟུགས་བརྟན་མ་ལུས་འཆང་བ་པོ། བམས་
 གསུམ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་སྟེ། འཕགས་ལམ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་ལ་གནས། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་
 པ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་དག་གསང་འདུས་འཕགས་སྟོར་གྱི་ལམ་རིམ་འཆད་པ་ལ། དཔུ་མ་འཇུག་པའི་

ལུང་ཚད་མ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ལས་སྒྲུབ་ནས། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་
 དག་སངས་རྒྱལ་རང་སྤང་གིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེད་དུ་འཇལ་བར་བཞེད་པ་ནི། གཞུང་དེའི་ལུང་མཛོན་
 ཟུམ་པ་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་དུ། འདི་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞེད་ཇི་སྟེད་དུ། མ་སང་དེ་སྟེད་
 དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། མང་བར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། གཏེ་ཐུག་གཉིས་སང་
 པ་ལས་དེ་བཞེད་ནོ། ཞེས་དང་། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། སྟོགས་དང་།
 གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། སྟོགས་དང་། ཤེས་བྱའི་བྱ་དུ་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། སྟོགས་
 དང་། འགྲུལ་པར། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར། རང་བཞེད་འབའ་ཞིག་
 ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། མངས་རྒྱལ་སྟོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བན་ཚུན་མི་འགལ་བའི་
 ཚུལ་སྟོན་དགོས་ཀྱང་། འཁྱོག་པོར་འཆད་པ་ཁོ་ནའོ། གཞན་ཡང་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱིས་སྟོན་བཅུད་མ་ལུས་པ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མི་སྟོབ་
 པའི་སར་ནི་ཆོས་དེ་དག་མཛོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཚུལ་འབད་ནས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 བདེན་འཛིན་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། ཞེན། དེ་ལྟར། ཆོས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་དང་། དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པས་ཆོག་མོད། ཆོས་ཅན་ཚད་མས་
 གྲུབ་པ་རྣམས་དེར་བཅུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་རོ་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་དུའོ་སྟུམ་ན་ནི། དེ་ལྟར་མི་སྟོབ་པའི་སར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣམ་རྟེན་ལས་གཞན་དུ་
 འཆར་བ་མི་སྟེད་དོ། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 མཐར་ཐུག་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་སུ་འཛོག་པའོ། འདྲ་པོ་ལ། ངོ་བོ་ནི་
 གཞན་གྱི་དོན་ཁོ་ནའོ། བྱེད་པ་པོ་ནི་གནས་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་ཉིད་དོ། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྤང་
 ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་སྟེ། སྤང་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྟེ་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་ཆོགས་
 སུ་སྤང་བའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་སོ། གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཕྱིན་ལས་མ་ཞུགས་པ་དང་མི་འཇུག་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། འདྲ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་
 བཅགས་ཡོད་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། དོན་དམ་ཇུས་ཡོད་གྱི་སེམས་ཅན་ནོ། འདྲ་པོ་ནི། འཛོག་
 ཏེན་ན། བྱེད་པའི་སྟེས་སུ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསལ་བ་རྣམས་ཏེ། འཛོག་ཏེན་དང་མཐུན་པར་ཐ

430

ནམས་ལའང་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་དང་། དེ་ལའང་ཕྱི་
 རོལ་པ་དང་ནང་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་དང་། དེ་ལའང་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་གི་དང་། གཏུལ་བྱ་
 གཞན་སྣང་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་དང་། རང་སྣང་ལ་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཕྱིན་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་སྣང་ལ་ཞིང་དང་ལའོར་སོགས་ཐ་དད་པ་
 ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲང་དོན་དུ། སྤྱལ་སྤྱའི་ཕྱིན་ལས་
 མཛོད་ཚུལ་དང་། ངེས་དོན་དུ་ཆོས་སྤྱའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ལའོར་བ་རྒྱ་འབྲས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱ་ལའོར་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱལ་སྤྱ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་དེ་
 ན་ཡོད་པའི་སྡོད་བཅུད་མ་ལུས་པ་ཡང་། སངས་རྒྱས་དེས་སྡོན་ཞིང་དག་པའི་སྦྱར་བ་བསྒྲམས་
 པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ལས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ནི། ལའོར་
 བ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱབས་པ་དག་ལ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལའོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་
 རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ངེས་དོན་ཆོས་སྤྱའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་
 ལས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱའི་གཟིགས་ངོར་ནི་མ་
 དག་པའི་སྣང་བ་མི་འཆར་ཞིང་། དག་པའི་སྣང་བ་ལ་ནི། ཆོས་སྤྱའི་ལུས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་འཇུག་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པའདད་
 འདིའི་ལུས་དུ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་མིང་དོན་བཤད་པ་དང་། བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བྱུང་
 འཇུག་ཏུ་བསྟེན་པ། གང་གིས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་བཤད་ནས་གོང་མ་དག་གི་དགོངས་པ་
 ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་པའདད་འདིའི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བརྟན་ཏེ།
 བརྟན་པ་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱི་ཆོས་ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་མཛོད། རོ་
 རྩེ་ཐེག་པའི་བཛོད་བྱ་དོན་ཀྱི་རྒྱད་ངོས་གཟུང་ནས་ཨེ་ཤྲོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་
 མཛོད། སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་བྱེད་སྤྱངས་འབྲས་གནས་གྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་

མཛོད། བར་ཕྱིན་དང་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་མ་མ་འདྲེས་པར་བྱེན་ས་འདིར་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་མ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ལབུལ་པར་བསྟན་ནས་གཞི་འབྲས་
 ཀྱི་ཟུང་འཇུག་དོན་དམ་གཅིག་ཕུར་དེས་པའི་གཏེར་མཛོད། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཁོ་ན་
 སྐྱུངས་པས་སྒྲོད་བཅུད་མཐའ་དག་སྐྱུང་རུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། སྤྱིད་པར་འཆི་བའི་
 རིམ་པ་ཁོ་ན་སྐྱུངས་པས་སྒྲོད་བཅུད་མཐའ་དག་སྐྱུང་རུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་དོ། །དེ་
 ལྟར་གཏེར་མཛོད་བདུན་པོ་རེ་རེའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་
 བས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་། སྒྲོ་རེ་རེ་བྱེ་བའི་ནང་དུ་ཡང་མཆོན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 གསུམ་འཆར་བའི་དདུལ་དཀར་གྱི་རྩ་བོ་ཆེ་གསུམ་ཆོན་དུ་སྐྱར་བས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་དུག་ཙུ་
 ཙུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གྲུབ་དོན་དུ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་།
 ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དམ་བཅར་བཞག་པ་སུམ་ཙུ་སོ་བདུན་ཏེ་ལུས་བརྒྱ་ཐམ་པར་ཆང་བ་ལ་
 འབུལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས། །རང་རིག་རང་གསལ་གཅིག་
 སུ་ཉིད། །ཟུང་དུ་འཇུག་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལ། །གང་སྒྲུང་འབུལ་པར་འདིས་རྟོགས་ཤོག །གཞི་དུས་
 ཟུང་འཇུག་འདིར་གོ་ནས། །འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ལ། །ཆེ་གཅིག་གིས་འཇུག་རིམ་
 ཀྱན་ཡང་། །དོན་དམ་གཅིག་ཕུར་འདིས་རྟོགས་ཤོག །གཞི་ལས་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱན་ཏུ། །དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཉག་གཅིག་ལས། །ཆོས་གཞན་འགའ་ཡོད་མིན་པ་ནི། །ཟུང་འཇུག་ཉིད་དུ་འདིས་
 རྟོགས་ཤོག །ཇི་སྤྱིད་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཏུ། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མ་སྤངས་པ། །དེ་སྤྱིད་ཡང་
 དག་མིན་རྟོག་ལ། །འབུལ་སྒྲུང་འཆར་བར་འདིས་རྟོགས་ཤོག །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །
 ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ། །དེ་སྤྱིད་ཀྱན་རྫོབ་དམ་པའི་དོན། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འདིས་
 རྟོགས་ཤོག །དམ་པའི་དོན་ཡང་མཆོན་འཛིན་ལས། །ཇི་སྤྱིད་མ་གྲོལ་དེ་སྤྱིད་དུ། །ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་
 ལས་མ་འདས་ཕྱིར། །སྐྱེ་མར་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་ཤོག །མཆོན་འཛིན་མ་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མེ་
 ཆེན་འབར་བས་སྤྲེགས་ཟིན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུང་བཅི་ཤར་ཡང་། །དོན་དམ་ཁོ་ནར་འདིས་
 རྟོགས་ཤོག །དམ་པའི་དོན་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི། །སྤྱོས་པ་མ་ལུས་བཀག་ཤུལ་དུ། །དོན་དམ་
 བདེན་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ལ། །རྣམ་རྟོག་སྒྲོ་ཆོགས་དུ་འཆར་ཤོག །གསུམ་པ་ནི། དཔལ་གསང་

བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་མཛོད་བདུན་པ་ཞེས་
 གྲུང་བྱ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པ་ཞེས་གྲུང་བྱ། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་ཤན་
 འབྱེད་དུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་ལྷག་པར་མོས་ཤིང་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གོ་ཤིང་པ་རྣམ་ཀྱུ་ལ་གྲགས་པ་བཟང་པོས་བསྐྱུལ་པའི་ངོར་བགྱིས་
 བས། དབལ་ཤུ་མཆོག་ལྷན་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སྒོས། རྗེ་སྤྱི་མ་བྱུང་བདག་དོ་རྗེ་སེམས་
 དབའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་ཡབ་སྐུ་རྣམ་པ་ལྷ་ལས། འཕགས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་ལུང་བཤད་པ་མན་
 དག་རྣམས་རྗོགས་པར་ཐོས་ཤིང་། ཀྱུ་ལ་སྐུ་ཀྱན་དགའ་དབང་ལྷག་པའི་ཞལ་སྤྲུ་བས། ཡེ་
 ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཉི་བར་ཐོབ་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། རྗེ་བཙུན་བྱུང་བདག་དོ་རྗེ་
 སེམས་དབའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྒོས་ཏེ་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོའི་ཞལ་
 སྤྲུ་བས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་བསམ་པ་ཉི་བར་བཞག་ནས།
 རང་ལོ་དོན་བདུན་པ་ཤིང་ཕོ་བྱ་བའི་ཆོ་འཕྱུལ་ཅན་གྱི་ཡར་ཆོས་དགའ་བ་གསུམ་པ་ལ་བྱུང་བསྟན་
 གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་རྗོགས་པར་གྲུབ་པའི། ཡི་གེ་བའི་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
 ལྷན་གྲུབ་པའོ། །མཆོ་ལྟ། ལྷ་མཆོ།

༡༡། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་བཤད་གྱི་རང་ལུགས་འཛིན་
མཚམས་སོ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ།

༡༡། དཔལ་མི་སྤྱོད་དོ་རྗེའི་ཞབས་ཉིད་ལ་གྲས་པས་བྱག་འཚལ་ལོ། །བསྟན་པ་ཡོངས་
ཚོགས་གྱི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ནི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ངེས། ཟུང་འཇུག་གི་གོ་དོན་གཉིས་
སྟེ་མེད་པར་ངེས། གཉིས་མེད་གྱི་གོ་དོན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་པུར་ངེས། གཅིག་པུ་དེ་
སྟོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་ལུགས་ཏེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་གསུངས།
གཅིག་པུ་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མྱོང་བྱར་བཞེད་པ་རྣམ་རྒྱུན་དབུ་མའི་ལུགས་ཏེ་རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པས་གསུངས། གཅིག་པུ་དེའི་ངོས་འཛིན་ཞེན་སྟོས་དག་པའི་རང་བཞིན་རྟུན་སྟེས་
ལ་བཞེད་པ་སྟགས་གྱི་དབུ་མའི་ལུགས་ཏེ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས། དེ་ལ་ལྟོག་པས་བྱེ་ན་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གཞི་དུས་གྱི་དབུ་མ་དང་། སྟོ་པར་རྣམ་དག་འབྲས་དུས་གྱི་དང་། ཕྱགས་རེས་
དག་པ་ལམ་དུས་གྱི་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཐབས་སྟགས་ལམ་གྱིས་མ་བྱས་ན་
སྟགས་གྱི་དབུ་མར་མི་རུང་། བར་བྱེན་པའི་ལུང་རིགས་གྱིས་ཕུ་ཐག་བཅད་ཟེར་བའི་དབུ་མ་དེ་
དོན་སྟོང་དང་གཞན་སེལ་ཙམ་ལས་མ་འདས། སྟགས་ལམ་དུ་ཀུན་རྫོག་རང་སྟོང་གི་ལྟ་བ་དང་དོན་
དམ་གཞན་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས། ཡེ་ཤེས་དེའི་
དངོས་པོ་རང་སྟོང་དུ་ཁས་སྦྱངས་ན་སྟགས་གྱི་ཉམས་ལེན་འཛིན་པས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་
མ་གཉིས་གྱི་རང་ལུགས་སོ་སོར་ཤན་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུ་ཚན་དང་པོའོ། །ཐལ་
རང་གི་དབུ་མར་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་། དེའི་ཆེ་ཐོས་བསམ་གྱི་རིགས་པས་
བཅའ་བས་མི་རྟོག་། དེའི་བྱིར་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། མེད་པའང་མིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པའི་བྱིར། ཕྱགས་གཅིག་ཁས་མི་

ལེན་པའི་ཆོ་འགལ་སྒྲ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་བྲལ་དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་
 ལུམ་མི་སྤྲོད། སྒྲ་རྟོག་གིས་ཡུལ་དུ་གང་བྱས་གཞན་སེལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་
 པར་མི་རུང་། ཐ་སྙད་དུ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་གང་གཟུང་བ་དེས་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་གོ་མི་ཆོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་བྲལ་དེ་སྤྲལ་ས་ལམ་གྱི་ཆོ་མཚན་འཛིན་སེལ་བྱེད་དུ་རུང་ཡང་
 མཉམ་གཞག་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་འཛིན་པར་བྱེད། ཐལ་རང་གི་ལྟ་
 བའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དུ་གནས། དབང་བཞི་པའི་ལྟ་བས་ཐལ་རང་པའི་མཐའ་
 བྲལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཆེན་གཉིས་
 པའོ། །གསང་སྤྲལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ནི། གཞི་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པའི་ལྟ་
 ཅིག་སྦྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 དང་པོའི་སངས་རྒྱས། ཁམས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་མི་
 ཞེས་བྱ། འདི་ནི་ཡུལ་ཅན་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འཆད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་
 དུ་མི་འཆད། བསྐྱེད་རྫོགས་མཐའ་དག་གི་སྒྲུབ་གཞི་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ན་མེད་ཅིང་།
 སྤང་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྒྲུབ་གཞི་དང་གནས་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དབྱེར་མེད་དུ་འཇུག་པའི་
 གཞི་འདི་ཁོ་ནར་ངེས། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་སྒྲུབ་པ་པོར་
 ཁས་སྤངས་ན་མུ་སྟོགས་དང་བྱེད་མེད་དུ་སོང་། སྤང་གཞི་སྟོང་བ་དང་སྤང་བྱ་སྟོང་པའི་བྱེད་པར་
 ཤེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྤངས་རྟོགས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གོ་རུས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་སུ་
 སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་བྱིར་ལྟ་
 དྲི་མའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་དང་། ཉང་ལྟ་རང་རིག་གི་ཆ་ནས་སྤང་གཞིར་འཛིན་པའི་ཤན་བྱེད་དགོས།
 གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་འཛམ་བུ་གྲིང་པའི་མིའི་ལུས་
 རྟེན་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནར་ངེས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཞིང་དེ་སངས་རྒྱས་རང་དང་ས་
 བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རང་སྤྱང་ལ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་ངེས། ཆོས་དང་ལཱོར་གྱི་ངེས་པ་གདུལ་བྱ་
 གཞན་སྤང་ལ་འབྱེད། རང་རེའི་སྟོན་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དེ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་ཟེན་པ་ལྟ་ཅིག་

པར་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །དོ་རྗེའི་ཐེག་པར་ནི་གཞི་
འབྲས་གཉིས་སུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་མི་འཆད་ཅིང་
དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དུས་དེར་དེ་ཡང་མི་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་པའོ་ཞེས་འཆད།
ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་། རི་སྤྱིད་གྲོ་ལུར་བ་གཉིས་སྒྲིང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་
དེ་སྤྱིད་དུ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་བདེན་པ་དག་ནི་མ་བརྟགས་གཅིག་ལུར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་
ཅིང་དེའི་འབྲས་སུ་བསོད་ནམས་ལས་ནི་གཞན་སྒྲིང་ལ་ལོངས་སྤྱིའི་སྒྲིང་བ་འཆར། ལྷགས་འདིར་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་མ་ནི་སྒྲིབ་པའི་གཞི་དོན་དམ་པ་ལས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་རྟོག་
པར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་འཆད་དགོས། རྟོག་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་འོད་གསལ་
བའི་མེས་བསྐྱེད་པ་ན་སྒྲིང་མ་ནི་ཟུང་འཇུག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་པར་ལྟན་གྱིས་
གྲུབ། བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེ་དག་གི་ལྟར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི།
ལྟའི་གཟུང་རྣམ་འཆར་མཁན་གྱི་སྒྲིབ་པ་པོའི་རྟོག་པ་ལོགས་ན་ཡོད་ཟེར་བ་འབྲུལ། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཀུན་རྫོང་གྱི་འཆར་ཚུལ་མཐུན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རང་
སྒྲིང་ལས་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲིང་བར་འཆད་པ་མ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་
གསུང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་དེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་
པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རི་སྤྱིད་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་
དོན་བདུན་མཚན་གཅིག་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་བཤད་པས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་བཤད་རིན་པོ་ཆའི་
གཏེར་མཛོད་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཛོད་བྱའི་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ཐམ་པ་
གོ་བདེ་བར་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་དཀྱུས་མ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་བོད་སྐད་མ་དང་ཕྱི་མ་ཞེས་
པའི་ཆོག་གིས་ཟེན་པ་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

སྒྲུལ་པ། རང་གཞན་གྱུ་བ་མཐའ་སོ་སོ་བའ། །སྒྲེ་མཆེད་ཆ་གས་མ་ཉམས་པ། །གསལ་
 བོར་འཆར་བའི་དདུལ་དཀར་གྱི། །མི་ཡོང་གཡའ་དང་སྒྲིབ་བྲལ་བ། །ལྟ་འདོད་ཡོད་དམ་བྱིས་
 འཕྱོན་པའི། །སྒྲུངས་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་གསལ་བོ་དང་། །ཞིན་པས་ཞུགས་མིན་འགས་མཐོང་ན། །

ཐལ་མོ་ལན་བརྒྱར་སྒྱུར་མིན་ནམ། །དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལོག་སྒོ་ཡིས། །སྒྱུར་བའི་གཟན་
 ཟེར་འབྱུར་ཆས་སུ། །བྱེད་པོས་རང་གཞན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི། །ཤན་འབྱེད་ཟེར་བ་གད་མའི་
 གནས། །འདིར་བཤད་ཉུང་དུའི་ལྡེ་མིག་གིས། །གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ། །བརྒྱ་ཕྱག་
 འབྱེད་དོ་ཡིད་ཆེས་པར། །བཞེད་ན་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་སྒྲོས། །ཞེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡིན།
 ཕུནྟོ། །

སྤྱི། རྒྱལ་བའི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས། །མི་བྱེད་གསང་ཀྱན་འདུས་པའི་དངོས། །ཡ་
 མཚན་སྒྲུ་མའི་གར་གྱིས་ནི། །གྲུབ་པ་མ་ལུས་སྒྱུན་མཛད་པོ། །དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ཐུགས་རེ་
 ཅམ། །བཟུང་བས་ཀྱན་ལ་བསྐྱེདས་བྲལ་ཞེས། །འཕགས་ལུལ་གྲགས་པའི་རྒྱ་ཅན། །ཀྱན་གྱི་
 གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུས་ལེན། །གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ལྷ་བཅན་པོའི། །དད་པའི་པོ་ཉས་སྒྱུན་
 འདྲོངས་པ། །སྤྱི་འགྱུར་ཐེག་པའི་ལམ་སྒོལ་དང་། །ཕྱིས་འགྱུར་ཀྱན་གྱི་འང་ཐོག་མར་བྱོན། །དེ་
 བས་མར་འགོས་ལོ་ཙྰ་ཡི། །གཡོ་མེད་ཤིང་རྟས་འདིར་བྱངས་པ། །ཀྱན་ཆང་མཛོད་བཟུང་རིན་
 ཆེན་གྲུབ། །དེ་སྤྱིས་གཞོན་ནུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མཚན་ཅན་ལ་འཕྲོས་སྒོལ་ཀྱན་དང་། །བ་ཆེ་བ་
 ལས་ཕྱིས་བྱོན་པའི། །དབང་དང་གདམས་པ་ཀྱན་ཆང་བ། །རབ་བཟུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ། །
 དབང་བསྒྱུར་ཀྱན་དགའི་ཉི་མ་ཡིས། །གསང་འདུས་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མཚམས་ཡང་། །ཉིན་བྱེད་
 བཟུང་པོར་མཛོད་གད་གིས། །གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཕྱིས་འབྱོན་པའི། །མང་ཐོས་གྲགས་པ་གསལ་
 ལྡན་འགའ། །སྤྲུགས་གཞུང་ཀྱན་ལས་འདུས་པའི་ལམ། །བྱེད་འདོན་བསྒྲུབ་པའི་ངལ་བ་ཡིས། །
 ཐེག་ཆེན་གཞུང་ཀྱན་མ་བཤད་དང་། །བཤད་ཆེས་བ་དང་ལེགས་པར་ནི། །བཤད་ལས་གཞན་
 དུ་བརྩམས་གཟིགས་ནས། །ཀྱན་གྱི་ཤན་འབྱེད་འབྲུལ་མེད་དུ། །རྒྱས་པར་མཛོད་དོ་ལྷག་མའི་
 ཁུར། །དངོས་སྒོ་བ་རྣམ་དཔྱེད་ཐོས་བ་ཅན། །ཀྱན་ལ་གཞག་ཕྱིར་གད་འདིས་ཀྱང་། །སྒྲོན་རབས་
 རྒྱད་པའི་གཞུང་བཙུགས་ནས། །རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་བདུན་གྱི་དངོས། །ཞལ་མཐོང་སྒྲུལ་
 བའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ། །ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འདིར་བྱེ་བས། །ཕྱིས་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་ཤེས། །སྒྲོ་མང་
 དེ་དག་གད་བྱེ་ཡང་། །འདུས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མི་མཐོང་། །རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་གཞུང་

འཕྲུལ་པའི་མཆོག་ལས་པ་ ། དུས་འདིར་ཟེར་བ་གཞན་མང་པོས་ ། འབེལ་གཏམ་གཅིག་ནས་གསུམ་སྒྲེལ་
 ཆོ། ། གཞན་ཟེར་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ ། གཏམ་དེ་རང་གཞུང་རྒྱུ་དུ་འཛིན་ ། དེའི་
 ཅན་ཐོས་ལྟར་འགའ་ཡོད་དམ། ། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ་དབྱེ་བ། ། མཚར་དུ་དངར་བའི་བསྟན་
 བཅོས་འདི། ། བར་དུ་གང་གྲུབ་བདག་པོའི་རྒྱུ། ། བསྟན་འཛིན་བཟླ་གྱིས་རྒྱལ་མོའི་མཚན། །
 བར་གྱི་གཏིང་ཁེབས་རྫོང་ཆེན་པས། ། མཛད་དོ་འབྲི་པོ་བསྐྱེད་ས་མ་དཔལ། ། མཁས་པའི་
 གྲགས་ཐོབ་ཆོས་དཔལ་ལྷན། ། རྟོན་ཀུན་གྲུབ་དང་གུ་རུ་སྐྱབས། ། ཆོས་འདི་བར་དུ་ལེགས་གྲུབ་པ། །
 སྐབས་དེར་ཡོན་གྱི་བདག་པོ་མཆོག་ཆབ་སྲིད་འཇམ་དར་རྒྱས་པ་དང་། ། དབུ་མོག་གོང་ནས་གོང་
 བཅོན་ཤོག ། རྒྱ་ཆོག་སྒྲོར་དང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི། ། རིག་བྱེད་སྒྲིན་འགྲུས་རྣམ་དག་པ། ། ཀུན་ལ་
 མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་ ། གྲུབ་པའི་དངོས་ཀུན་དེར་འདིར་སྒྲེལ་༥ ༥

༡༡། ཁྱི་ནང་གཞན་གསུམ་འབྱོར་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
 རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་གསུམ་པ་
 ཅེས་བྱ་བ།

༡ སྒྲི། ཁྱི་ནང་གཞན་གསུམ་འབྱོར་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་གཏེར་
 མཛོད་གསུམ་པ་ཅེས་བྱ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། ཆོས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། ཁྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཞེས་
 བྱ་བ། །བདེན་པ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལས་བྱུང་བའི། ཁྱི་ནང་ཀྱན་
 རྩོལ་བདེན་པ་སྟེ། །གཞན་ནི་རང་བཞིན་སྟོ་བུར་གྱིས། །རྣམ་དག་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཐོག་
 མར་ཁྱི་ནང་སྐར་བཤད་ནས། །དེ་དང་གཞན་སྟུར་ཚུལ་རྗེས་འཆད། །འཛིག་རྟེན་མུ་མེད་ལ་
 སྐྱེས་པ། ཁྱི་ཡི་དབང་གིས་ནང་བྱུང་ཞེས། །ཟེར་མོད་ནང་ལས་ཁྱི་འབྱུང་བར། །ཐོག་ཆེན་
 བ་རྣམས་ལལ་ཆེར་མཐུན། །དེ་ཡང་ཀྱན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ནི། །འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི། །ས་བོན་བསགས་པ་སྒྲིན་པ་ལས། །བམས་དུག་ལྡན་པའི་སྒྲིས་བུ་བྱུང་། །དེ་ཡང་མི་ཉིད་
 ཀྱིས་དབང་བྱས། །མི་ལུས་འདོམ་གང་གྱུ་བཞི་བའི། །དབངས་ལས་འཛིག་རྟེན་འབུམ་ཕྱག་
 བཞི། །ཀླལ་ཆོགས་ངོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཡི། །བག་ཆགས་སྒྲིན་ལས་རི་རབ་ཀྱང་། །སྒྲུང་ངོ་མགོ་
 འོག་ལུས་ཚུད་པའི། །དོན་སྟོད་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཡི། །བག་ཆགས་དབང་ལས་རི་མཆོ་
 གྲིང་། །དུག་ཆན་གསུམ་པོ་འང་སྤྲས་སྟེ་སྒྲུང་། །ལུས་ལ་རྩ་ཡི་གཙོ་མོ་གསུམ། །གནས་པས་
 འཁོར་འདས་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། །འཁོར་བ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་སྟེ། །རྩི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་སྒྲུང་
 ལས་བྱུང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྤངས་པའི། །དབུ་མ་སྐྱ་ངན་འདས་པ་སྟེ། །ཀྱན་གཞིའི་
 ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དོན་གཅིག་བཞིན། །རྩི་རྒྱུད་དག་ཏུ་རྒྱུད་རྒྱུ་བ། །ཁྱི་

ནང་སྒྲོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ། །ཕན་ཚུན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དུག་ཚན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བྱས་
 བས། །ནང་དུ་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལས། །ཕྱི་རུ་ས་དུམ་བཅུ་གཉིས་དང་། །ནམ་མཁའ་ལ་
 ཡང་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས། །གཞན་དུ་བདེན་དོན་རྣམ་བཅུ་གཉིས། །གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་རྣམས་ཕྱིར་
 རྒྱ་བས། །གཟུང་རྣམས་ཤར་དུ་གཏོང་བལྟས་བས། །གཡས་མིན་དུ་རྒྱ་ཁྱིམ་རྣམས་ལ། །རིམ་བ་
 བཞིན་དུ་ལོངས་སྟོང་བས། །སྟོང་གི་འཛིན་ཏེན་ངོ་མཆར་བར། །བྱེད་དོ་ཉི་མའི་བཤོད་བ་གཉིས། །
 ནང་གི་དུག་ཚན་གཉིས་ལས་བྱུང་། །རེ་རེ་ལའང་ཁྱིམ་ལྔ་མི། །དུག་དུག་ངེས་པར་ཆང་ཡོད་པ། །
 འཕོ་ཆེན་རེ་ལ་ལས་གི་རྒྱུ་། །སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ངེས་པར་ཡང་། །ཆང་བར་དགོས་པའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་། །ཉི་མ་ཁྱིམ་དུ་བཅད་པ་ཡི། །རྒྱ་ལས་དབྱེད་དབྱར་སྟོན་དགུན་བཞི། །བྱུང་ནས་
 སྟོང་རྣམས་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །ལོངས་སྟོང་ཆོགས་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད། །ལྔ་བའི་བཤོད་བའང་ཉི་
 མ་དང་། །འདྲ་སྟེ་ནང་གི་རྒྱ་བའི་དབང་། །ཡིན་མོད་ལྔ་བས་ཆོས་ལྔ་གཅིག་ཉི་མས་ཁྱིམ་ལོར་
 འཁོར་དགོས་པ། །ལྔ་བས་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཅི། །ཞེན་ལྔ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཆ། །ཇོགས་པ་
 ལྟར་ཞིང་དུས་གི་ཆ། །ཇོགས་པ་བུལ་ཏེ་དེ་ཡང་ནི། །ནང་གི་ལྔ་བ་ཡར་ཆོས་ལ། །འཛིན་པའི་
 ལམ་དུ་འཕེལ་གྱུར་ནས། །སྟོང་པོར་ཉི་ལ་ཐིམ་པ་དང་། །མར་ངོ་ལ་ནི་གཟུང་བ་ཡི། །ལམ་དུ་
 བྱགས་ནས་འགྲིབས་གྱུར་པ། །རྟུལ་ལ་ཇོགས་པར་ཐིམ་པ་རྣམས། །ཆོས་ལྔ་གཅིག་ལ་བྱུང་བྱིར་
 དང་། །ནང་རྟུལ་ཆ་ཤས་བཅུ་གཉིས་པོ། །ཇོགས་ལ་ཁྱིམ་ལྔ་བཅུ་གཉིས་རེ། །དགོས་སོ་མངལ་
 གི་བཅུ་དང་ནི། །བཅས་པའི་གཉིས་དང་བཅས་ནས་སོ། །འོ་ན་བུ་མོ་བཅུ་གཉིས་མར། །རྟུལ་
 མཐའ་ཇོགས་པར་ཅི་ཞེན། །སྒྲུབས་དེར་རྟུལ་གྱིས་ཁུ་བ་ནི། །འཛིན་པར་རུས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས། །དཔེར་ན་སྟེས་པའི་བཅུ་དུག་ལོར། །ལྔ་བ་འདོར་རུས་བཤད་དེ་བཞིན། །ཉི་མའི་རང་
 འགྲོས་དུས་ཆེན་བཞིར། །བྱ་བས་ལྔ་བས་ཅི་ཞེན། །དུས་རེ་རེ་ལ་ར་འབྲིང་སོགས། །གསུམ་
 པོ་ལྔ་བའི་ཉ་སྒྲར་ལ། །བྱུང་ངོ་ཆོ་ལྔ་བཅུ་གཉིས་པོ། །ཇོགས་ཆོ་ཉ་སྒྲར་བཅུ་གཉིས་འགྲིག་ནང་དུ་
 ཁུ་རྟུལ་མི་ལྟན་ན། །ཕྱི་རུ་ཉི་ལྔ་འཆར་མི་འགྱུར། །སུམ་མདོའི་རི་དང་སྟོང་པོའི་རྟོ། །མེད་ན་རྟོ་
 གཏོང་འབར་བ་དང་། །བྱུང་དུ་བསིལ་བའི་རི་མི་སྒྲར། །ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་བསིལ་རི་ལ། །ཐུག་
 པས་དྲོད་ཆེན་འབར་བ་ཡང་། །ནང་གི་ཉི་ལྔ་འཕྲོ་འདུ་ལས། །ཡིན་ཏེ་རྟོ་གཏོང་འབར་བའི་

འོད། །ཉི་མར་ཕྱག་པས་མཆོ་ཁོལ་བ། །སུམ་མདོའི་རིམ་ལས་ལྷེ་བའི་མེ། །སྒར་ཏེ་མགྱིན་པའི་
 རྒྱ་ཁོལ་བ། །ཕན་ཚུན་ལྷོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །འོ་ན་ནང་གི་ཉི་མ་ནི། །ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ན་གནས་
 པའི་བྱིར། །བྱི་ཡི་ཉི་མ་རི་རབ་ཀྱི། །ཐོད་དང་མཉམ་པར་འཆར་བ་ཅི། །ཞེན་ཐབས་གཤམ་ནུལ་
 འབྱོར་ལས། །ལུགས་ལྷོག་དགའ་བ་བཞི་ཡི་ཆོ། །རྩལ་ཡང་སྤྱི་བོའི་སྒྲ་བ་དང་། །མཉམ་པར་
 རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། །ཡིན་ནོ་རེས་འགའ་ཉི་མ་ནི། །དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱིམ་ལས་མཐོ་ཞིང་། །
 རེས་འགའ་བདུན་ཁྱིམ་ལས་ཀྱང་དམའ། །ནང་གི་ཁུ་རྩལ་གྱིན་ཐུར་དུ། །བྱེད་ལས་བྱིའི་ཉི་སྒྲ་
 ཡང་། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་ཆགས་ཆེན་དང་། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ལོ་རེ་ལ་ཉི་སྒྲ་
 གཉིས། །ཁ་སྒྱུར་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ། །ལྷག་པ་མི་འབྱུང་ཉ་སྒྲར་ཡང་། །བཅུ་གཉིས་ལས་ལྷག་
 མི་འབྱུང་ངོ་། །གཞོན་ནུ་མ་ལ་དེ་འདྲའི་ལོ། །དང་པོ་དགའ་བའི་དགའ་ཉིད་དུས། །ནས་ཙམ་
 བཅུ་དྲུག་ལོ་ལོན་ཆོ། །ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ལྷན་སྒྲིས་ཉིད། །མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་གཞན་ལའང་བཅུ་གཉིས་ལོར། །རྩལ་གྱིས་སྒྲ་བ་འཛིན་ནུས་པ། །བྱུང་ཆོ་བདེན་དོན་བཅུ་
 གཉིས་པོ། །མདོན་དུ་བྱེད་པར་ནུས་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པས་བྱིམ་ནམས་གཡས་སུ་རྒྱ། །ཉི་སྒྲའི་རང་
 འགོས་ཤར་དང་ནི། །ལྷོ་ནས་བྱང་དང་བྱང་ནས་ལྷོ། །སྟེང་ནས་འོག་ཏུ་འགོ་བྱེད་མོད། །བྱིམ་
 འགོས་ཁོ་ནས་རུབ་ཏུ་རྒྱ། །དེ་ཡི་བྱེད་པས་ཉིན་མཆན་དུ། །སྒྲིབ་བྱིར་སྒྲིས་སུའི་ལུས་སྟོབས་
 དང་། །ཆོ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ། །བྱེད་པས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་། །རྒྱ་སྒྲར་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་གྱིས། །རི་རབ་འཁོར་ཐེབས་སུམ་བརྒྱ་དང་། །དུག་ཅུ་རེ་ལྷ་ཆང་བ་ན། །བྱིམ་ལོ་
 གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན། །རྒྱ་སྒྲར་འཆར་དུས་དེ་སྟོད་ལ། །ཉི་མའི་འཆར་དུས་སུམ་བརྒྱ་དང་། །
 དུག་ཅུ་ལས་ལྷག་ཡོད་མ་ཡིན། །སྒྲ་འཆར་སུམ་བརྒྱ་དང་བཞིའོ། །ཕྱིས་མཁན་པལ་ཆེར་དེ་རིང་གི་ཉི་
 ཤར་བ་དེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་པས་བྱིམ་ལོ་གཅིག་ཆང་བར། །ཉིན་ཞག་གསུམ་བརྒྱ་རེ་ལྷ་
 དགོས། །ཟེར་བ་བརྒྱན་ནོ་ཉིན་རེ་བཞིན། །རྒྱ་སྒྲར་འཆར་བའི་དུས་ཆོད་ལས། །ཉི་མ་འཆར་བ་
 རེ་རིང་དུ། །སོང་བར་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། །ཉིན་ཞག་ཆོད་དེ་འཐད་མ་ཡིན། །སྒྲིབ་དུག་
 ཤར་ནས་འཆར་གྱིས་བར། །ཆོད་ཅན་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་ནི། །ཉིན་ཞག་རེ་རིང་ཆོད་ཡིན་ཏེ། །ཉི་མ་
 ཤར་ནས་འཆར་གཤིབ་པར། །ལྷ་མ་དེ་ལས་ཅུང་ལྷག་པ། །བྱིམ་ཞག་རེ་རིང་ཆོད་དུ་བྱ། །ཆོས་ཞག་

གློག་ཏུ་གུར་མོད་ཀྱང་། ལྷ་བའི་འཕེལ་འགྲིལ་སུམ་ཅུ་པོ། རྫོགས་ཆེ་ཆེས་ལྷ་གཅིག་ཏུ་ཆང་། །
 མདོན་པར་ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་། ལྷ་ར་མའི་འཆར་ཚུལ་
 དབང་བཅན་པ། ཡིན་ཏེ་ཉི་མ་ལ་བཤད་ན། ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་ལས་ལྷག་འགྱུར། བཅུ་གཉིས་
 བྱིམ་གྱི་འགོ་ཚུལ་ལས། ལས་ལ་དུས་ཆེན་རྣམ་བཞི་དང་། ཆེས་ལྷ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡང་། །
 ཕན་ཚུན་ལྷོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། དུས་བཞི་ཉི་མའི་རང་འགོས་དང་། ཉིན་མཆན་ཉི་མའི་བྱིམ་
 འགོས་ལས། བྱུང་ངོ་ཉ་སྐར་བཅུ་གཉིས་པོ། ལྷ་བ་ཁོ་ནའི་རང་འགོས་གྱིས། བྱས་སོ་ལྷ་
 བས་མཆན་འབྱོལ་བ། བྱིམ་འགོས་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། འཛམ་གླིང་དབུས་མར་ནག་པ་
 ཡིས། མཆན་འབྱོལ་བྱེད་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ། འཛམ་གླིང་ཤར་མར་ལ་ག་ཡིས། མཆན་སྐྱེལ་
 བྱེད་པའི་བཅུ་གཅིག་དང་། འཛམ་གླིང་རུབ་མར་དཔོ་ཡིས་ནི། མཆན་སྐྱེལ་བྱེད་པའི་བཅུ་དྲུག་
 ཏུ། སོང་བ་སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཆོག་ཁྲི་མེད་འོད་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། ལས་ཡི་དུམ་ལུ་བཅུ་
 གཉིས་པོར། གྲུ་གྲོའི་ཆོས་འབྱུང་གནས་པའི་ལོ། སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་གསུངས་པ་ཡང་། ལས་
 རྒྱུད་རྒྱ་བའི་གྲངས་ལས་བྱུང་། རིགས་ལྷན་དྲག་པོས་གྲུ་གྲོའི་ཆོས། བཅོམ་ནས་རང་གི་བརྟན་
 པའི་ཆད། གསུངས་པ་མི་འགྱུར་བདེ་བ་ནི། སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱའི་དབང་ལས་བྱུང་། འདིར་
 བཤད་ཡུལ་སྤང་ངེ་སྟེད་ཀྱན། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ། ལྷ་མེད་ལྷགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 པ། ཁོ་ནའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཐུན་ལས་གྲུབ་ཡིན་
 པར་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། འདིར་བཤད་རང་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ། ཡིན་ཕྱིར་
 འདིར་འབྱུང་མདོན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཅོད་པའི་གོ་སྐབས་བྲལ། དེ་ནས་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ནི། རུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་བྱ་བ། གཞི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དང་། ལམ་དུས་སྤངས་
 པ་ལས་བྱུང་ངོ་། དང་པོ་ཁམས་དྲུག་ལྷན་པ་ཡིས། དབུ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི། དབང་
 ལས་སྤྲ་གཅན་ལུས་དང་ནི། མགོ་དང་མཇུག་ཏུ་སྤང་བ་འཆར། མགོ་པོ་བྱང་སེམས་ཆུའི་རང་
 བཞིན། མཇུག་མ་དུས་མེ་རུལ་གྱི་སྟེ། ལུས་ནི་ཐོག་མེད་གཟུང་འཛིན་དང་། བྲལ་བ་ནམ་
 མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། སྤྲ་གཅན་རང་བཞིན་སྤང་ན་ལས། འདས་ཕྱིར་བྱིམ་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་། བྱིམ་
 འགོས་བཤད་པ་འཆད་མི་རུས། ཁང་དུ་སྤྲ་གཅན་ལུས་དབང་གི། བྱི་རུན་མ་མཁའི་ཁམས་དང་

ནི། སྤྱིད་གསུམ་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན། །འཇུག་པ་
ཡོད་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་སྒྲིན་ཆ། །ལྷག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གནས། །
ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལས་རྒྱུད་གི། །བསྐྱོད་པར་རུས་པ་ལས་ཡིན་མོད། །བག་ཆགས་རྒྱུད་གིས་
གཡོས་པ་ལས། །རྣམ་པར་སྒྲིན་ལ་ངར་འཛིན་བྱུང་། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་། །བདག་པོ་
རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ལས། །དོན་དང་སེམས་ཅན་རྣམ་རིག་རྒྱ། །སྤྱང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། །ཡེ་
ཤེས་མ་གཏོགས་རྣམ་རིག་ནི། །ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་སྤྱང་བ་སྟེ། །ལས་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཀུན་ཁེགས་
པའི། །སྤྱོད་བཅུད་མ་ལུས་ཆོས་དབྱིངས་སུ། །རོ་གཅིག་གྱུར་པ་གང་དེ་ཉིད། །རིམ་པ་གཉིས་པོ་
བསྐྱབས་པའི་གཞི། །གཉིས་པ་སྤྱངས་པ་ལས་གྱུར་ནི། །ནང་གི་དབང་ལས་ཕྱི་བྱུང་བ། །སྤྱོད་
བྱེད་སྟེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ། །ནང་ཉིད་སྤྱོད་བ་རྫོགས་རིམ་མོ། །ཐོག་མར་སྤྱོད་བ་ཉིད་བསམས་
ནས། །ཕྱི་ནང་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བྲལ་བའི། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཡི། །དལ་བ་ཡོངས་
རྫོགས་གསལ་གང་བའོ། །གསལ་སྤྱང་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་། །རྟོག་མེད་གསལ་བ་མཐར་ཕྱིན་
གཉིས། །གཉིས་པོ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཆོགས་རྫོགས་བྱེད་པ་དང་། །བྱུང་དུ་མ་
འབྲེལ་སོ་སོ་བས། །སྤྱངས་གཞི་སྤྱོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །རྟོག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོན་སོང་ནས། །
སོར་བསྐྱེད་དུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གསལ་བ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ཡི། །མཆོག་ཡིན་ཟེར་ན་བསམ་གཏན་གྱི། །ཡན་ལག་རྣམས་དང་མ་བྲལ་བར། །རྒྱན་ཏུ་
གོམས་པར་བྱ་ཡིན་གྱི། །ལུང་བསྟན་མིན་དང་མ་དག་པའི། །སྤྱང་བ་དེ་དེ་མ་ཡིན་མོད། །སྤྱང་
གཞི་སྤྱོད་པར་མི་རུས་ཕྱིར། །རྒྱན་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་དེར་སྤྱང་དེ་གཞན་གྱི། །
སྤྱོད་པར་ཤེས་ལས་གང་ཟག་དང་། །ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སེལ། །ལྷགས་འདིར་
རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ། །འབྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། །སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་འཕོ་བ་ཡིས། །བག་
ཆགས་ཉིད་ལས་གང་བཤད་པ། །ཁམས་དྲུག་ལྟར་པའི་སྒྲིམ་བུའི་ལུས། །ཆོ་འདིར་ཟག་པ་ཟད་
བྱེད་པའི། །ཐབས་ཡིན་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡི། །གཉིན་པོ་ལྷགས་སུ་བསམ་པར་བྱ། །འབྲས་
དུས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །བཅུ་གཉིས་ས་ཡི་དབང་ལྷག་སྟེ། །འཕོ་ཆེན་མ་ལུས་འགགས་པའི་བྱིར། །
མ་དག་སྤྱང་བ་མི་འཆར་མོད། །དལ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སོགས་པ། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་

བཟང་དམ་པ་སྟེ། །སྒྲ་ཆོག་སྒྲ་གཟུགས་རྣམས་འཆང་བའི་དཔལ། །གཟུགས་བརྒྱན་མ་ལུས་
འཆང་བ་པོ། །དག་པའི་སྒྲ་བ་འབའ་ཞིག་པ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་རང་སྒྲ་གི་ །ལོངས་སྟོང་
རྫོགས་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་སྒྲ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཉིད། །གཞན་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །

༥ སྒྲ་སྟེ། །རྫོགས་སངས་རྒྱུ་ལ་བྱུག་འཆའ་ནས། །དེ་ནས་པར་བྱིན་ཐེག་པར་ཡང་། །
བྱིན་པ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །རྣམ་གཞག་འཆད་ཚུལ་དེ་བསམ་བྱ། །བྱི་ཡི་དབང་གིས་ནང་
འབྱུང་ཞིང་། །ནང་གི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་པ། །ཁོ་ནར་འདོད་དེ་ཉན་ཐོས་པའི། །ལུགས་
ཡིན་ཐེག་ཆེན་གཞུང་ན་མེད། །ནང་གི་དབང་གིས་བྱི་འབྱུང་ཞིང་། །ནང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་
དང་། །བྱི་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཏུ། །འབྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་པ་ཀུན་མཐུན། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་
བྱི་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ནང་ཉིད་དང་། །གའོད་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། །གཉིས་
མེད་གཞན་ཞེས་བྱ་བར་འཆད། །གཞན་གྱིས་དབང་ལས་གང་བྱུང་བའི། །ཆོས་དང་གང་ཟག་
རྣམས་ཀུན་བརྟགས། །གཉིས་སྒྲ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི། །ཁམས་གསུམ་པར་སྒྲ་དེ་
གཞན་དབང་། །དེ་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཞེས། །བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་མེད། །རྣམ་
ཤེས་དངོས་པོ་དེ་བདེན་ཞེས། །སེམས་ཙམ་པ་ཡི་འདོད་པ་སྟེ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་བདེན་
པ། །ཆོས་འཁོར་གསུམ་པའི་དབྱུ་མར་འདོད། །འདིར་ནི་བྱིན་པ་གཞན་རི་སྟེད། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །བྱི་དང་ནང་ནི་སྟོ་བྱུར་དུ། །འབྲུལ་རུང་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། །རྣམ་སྒྲ་
ཆོས་ནི་གསར་བྱུང་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེ་བ་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་ཤེས་བྱེད་ཚུལ་
ལ། །གཞུང་དུ་མན་ངག་ལུགས་གཉིས་བྱུང་། །དང་པོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ། །ཐོབ་
བསམ་བསྒྲུལ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །བྱི་མ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། །བལྟ་ཚུལ་འབྲུལ་པ་མེད་ལས་རྟེན། །
དང་པོ་ཉིད་ནས་རྟོག་མེད་དུ། །སྟེ་བ་མན་ངག་ལུགས་ཡིན་ཏེ། །ཐོབ་བསམ་སྒྲུལ་བྱུང་ལས་དང་
པོ། །ཐོག་མར་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་རྟོག་བག་
ཆགས་འགགས་པ་ལས། །གནས་པ་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ཆ། །སྒྲིན་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
དངོས། །མ་འོངས་དུས་སུ་སྒྲིན་གྱུར་བའི། །ས་བོན་ད་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། །སྒྲིན་དུས་བག་ཆགས་
འདིར་སྒྲིན་པ། །དེ་དག་ལ་འདིར་དེ་སྒྲིན་བརྗོད། །གའོད་མའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ། །གཉིན་

པོ་རྣམ་བྱང་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤང་བྱ་བཀ་ཆགས་མ་སྒྲིན་གསུམ། གནས་ལ་བྱང་བར་མེད་དུས་
སུའང་། གོམས་བྱེད་སྒོ་ཡིས་ཕྱོགས་འཛིན་བས། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤང་བར་རུས། སྤང་
བྱའི་བཀ་ཆགས་ད་ལྟ་བས། མ་སྒྲིན་ལ་སོགས་མ་འོངས་པ། སྤྱི་བའི་རུས་པ་འཛིན་བྱེད་གྱི། སྤྱི་
སྤྱི་ཟེན་འདས་དང་ད་ལྟ་བ། གཉེན་པོ་སྤང་རྒྱལ་ལར་ཕྱིན་གྱི། ཐེག་པར་བཤད་པ་ཡོད་མ་
ཡིན། སྤྱི་གས་སུ་སྤྱོད་བཅུད་གྲུབ་ཟེན་པའི། ཀྱུན་རྫོབ་ངོ་བོ་སྤང་ཉིད་དུ། སྤྱི་མ་ནས་དོན་
དམ་ཡེ་ཤེས་གྱི། རོ་བོ་ལྟ་རུ་གྲུབ་པ་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྲུབ་ཟེན་ད་ལྟ་བ། སྤྱོད་བའི་ཐབས་
མཁས་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའོ། །

༥ དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་བྱག་བྱས་ནས། འཕྲོ་བའི་བཀ་ཆགས་འཁོར་བ་ཡི། རྩ་བར་
བཤད་ཆེད་གྲ་བཅོམ་བས། རྟེན་སྤང་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་ནི། སྤངས་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལན། འདོད་པ་
ཉིད་དོ་མི་འགྱུར་བའི། བདེ་བ་ཐོག་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་
པ། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤང་བ་དང་། རྟེན་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བའི། བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱས་
པ་ལས། འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ཆད་པ་ཡི། སྤང་འདས་སུའང་མི་འགྱུར་བའི། འགྱུར་མེད་
བདེ་ཆེན་ལམ་བྱེད་པ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་བྱང་ཆོས་སོ། འཁོར་བ་ཆེད་དུ་མི་སྤང་ན། འཕྲོ་
བའི་བཀ་ཆགས་ཆེད་དུ་ནི། གཉེར་ནས་སྤང་བ་འགལ་ཞེ་ན། སྤྱི་བ་པོ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ལུས། ཟག་
བཅས་ལུས་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ། སྤྱོད་བར་བྱེད་གྱི་མ་འོངས་པའི། འཁོར་བ་སྤང་བ་མ་ཡིན་
ན། འཕྲོ་བའི་བཀ་ཆགས་མི་སྤང་བའི། མི་འགྱུར་བདེ་བ་རེ་རེ་ནས། ཐོག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ཡི། སྤང་བྱེད་རྒྱུན་ལ་འཕྲོ་བའི་ཡང་། བཀ་ཆགས་མེད་མི་རུང་བཤད་ཕྱིར། རྟེན་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད། མདོར་ན་འཕྲོ་བའི་བཀ་ཆགས་ནི། འཕྲོས་པ་འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི། ཞོགས་
ཡིན་དེའི་བཀ་ཆགས་ཅམ། འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི། འདྲེན་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན། ཞེས་
བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའོ། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་གསུམ་འབྱེད་པའི། རིན་ཆེན་ལྷེ་མིག་རྣམ་
གསུམ་པོ། རིན་ཆེན་སྤངས་པར་དྲན་གསོས་ནས། རིན་ཆེན་གླིང་དུ་སྤྱར་བའོ།

༥ ཇོ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི། བྱབ་བདག་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ། བྱག་འཆལ་ནས་ནི་གསང་།

ལྷགས་ལྟ། །འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས། །བྱ་བའི་བསྟན་བཅས་འདི་འཆད་དོ། །གསང་
 ལྷགས་ལ་འཇུག་གོགས་དང་ནི། །སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ། །དང་དུ་ལེན་པའི་གསང་
 ལྷགས་པ། །རྣམས་ལ་ཡིན་ལུགས་ལམ་བསྟན་བྱ། །ཀྱན་རྫོབ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་། །རྣམ་
 ཤེས་ཆད་མར་འདོད་པ་དང་། །ལུང་པོར་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག །ཐར་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་
 གསུམ། །ལུན་པའི་སྒོ་ཡིན་དེ་བསལ་ན། །གསང་ལྷགས་ལམ་ཆེན་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཀྱན་
 རྫོབ་རང་རང་དོ་བོ་ཡིས། །སྟོང་པའི་དོ་རྩེ་འཛིན་རྒྱལ་བོས། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒོ་བཙམ་ན། །
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་གིས་འཆར། །ཀྱན་རྫོབ་མ་དག་སྒྲུབ་པ་དང་། །དག་སྒྲུབ་ལྟ་ཡི་རྟེན་
 བརྟེན་པ། །གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་གནས་གྱུར་ན། །སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཟེར་བ་འགལ། །ཁིང་
 སྒྲུབ་པ་ལས་མ་དག་པའི། །སྒྲུབ་པ་འཆར་ན་ཁིང་སྒྲུབ་པར། །འགལ་དང་རྩེ་བཙུན་བྱམས་
 པ་ཡིས། །མཁུན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི། །མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་ལ། །དོན་ཀྱན་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་རྩུང་བྱ་ཞེས། །
 གསུངས་པ་ཤིང་རྟེན་སྒོ་ལ་ཆེན་ཡིན། །གདོན་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ཡིས། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
 བསལ་ཟིན་པའི། །འོག་ཏུ་གདོད་ནས་གྲུབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་གསང་ལྷགས་ཀྱི། །ཀྱན་
 རྫོབ་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །རྣམ་ཤེས་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །དབྱེ་བ་སོ་སོར་མི་བྱེད་པ། །
 གང་འདི་དག་གིས་གསང་ལྷགས་ཀྱི། །ལམ་ཆེན་མི་ཤེས་ལུན་པས་བསྒྲིབས། །གཉིས་སྒྲུབ་
 འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི། །སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་གང་བྱུང་བ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཟེར་གྱིས། །དེ་
 དེར་ཡེ་ཤེས་སྤྱིད་པ་ཡིན། །རྟེན་སྒྲིབ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པའི་སྒོ་བཙུག་
 བས། །རྒྱུད་གསུམ་པོ་དང་རྫོགས་རིམ་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་དང་གིས་འཆར་བར་འགྱུར། །མདོར་ན་
 རྣམ་ཤེས་ཆད་མ་ནི། །བྱམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་མ་ནས། །གསང་ལྷགས་སྒྲ་མེད་དབུ་མའི་བར། །
 གང་དུ་ཡང་ནི་གསུངས་པ་མེད། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོ་རྩེ་ཡིས། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྒོ་བཙམ་
 བ། །ལྷགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་གཞི་མ་ལུས་པ། །དམ་པའི་བདག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར། །དེ་དེ་གང་ལ་
 བྱ་ཞེན། །གསང་ལྷགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱན་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ང་ཡིན་ཞེས། །ལན་བརྒྱར་
 འདོན་པ་དེ་དང་ནི། །འཆད་པ་པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ང། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟན་རང་བཞིན་གྱི། ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་འཆད་བ་ཡིན། ཆོས་སྐྱེ་རང་འཛིན་ཡུལ་
ལས་ནི། འདས་ཕྱིར་ང་ཉིད་མིན་བ་ལ། ང་ཡི་ཐ་སྙད་བྱས་བ་ནི། བདག་དང་དམ་པའི་ཕ་རོལ་
ཕྱིན། འོ་ན་མུ་སྟེགས་པ་ཡི་བདག་བདགས་ཡོད་དང་ནི་སངས་རྒྱས་པའི། དམ་པའི་བདག་ནི་
རྗེས་ཡོད་ཕྱིར། བདག་འཛིན་སྤང་བར་དགའ་ཞེན། དམ་པའི་བདག་ནི་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་
མིན་དེ་ཡུལ་བྱེད་བ་ཡི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དེར་ནི། ཞེན་བ་མེད་ཕྱིར་སྤང་བྱ་མིན། ཞེས་བྱ་
བ་འདི་གྲུབ་པའོ། །

ཨོ་སྤྱི་སྤྱི། བྱུང་བདག་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ། ཡུག་འཆོལ་གསང་སྟགས་ལ་འཇུག་
པའི། ལམ་གསུམ་གསལ་བར་ཤེས་ནས་ནི། ཉམས་ལེན་གནས་ལ་གདེང་ཐོབ་འགྱུར། གཟུང་
པའི་ལམ་དང་འཛིན་པའི་ལམ། དབྱ་མའི་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། གཟུང་འཛིན་ལམ་དང་
གཉིས་མེད་ལམ། གཉིས་བསྐྱེས་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། རྣམ་ཤེས་ལམ་དང་ཡེ་ཤེས་ལམ། །
བྱུང་འབྱེལ་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། འཁོར་བའི་ལམ་དང་མུ་འདས་ལམ། མི་གནས་ལམ་དང་
རྣམ་པ་གསུམ། ཞི་གནས་ལམ་དང་ལྷག་མཐོང་ལམ། བྱུང་འཇུག་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ། །
སྟགས་སྐྱེ་མ་ཟེན་ཐེག་ཆེན་པ། ཀྱུན་ལ་མཁོ་བ་འདི་བཤད་བྱ། གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
དབྱ་མའི་ལམ་ལས་གཞན་མི་འཇུག། ཀྱུན་གཞི་བག་ཆགས་རྣམ་སྒྲིན་ཆ། ཡེ་ཤེས་མིན་མོད་དབྱ་
མར་གནས། རྣམ་སྒྲིན་དེས་བསྐྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུར། གཟུང་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་གྱུར་པས། བདག་
དང་དོན་གྱི་སྤྱང་བ་འཆར། འཛིན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་གྱུར་པས། རྣམ་རིག་ཉིད་དུ་སྤྱང་བ་འཆར། །
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བདུན་པོའི། སྤྱང་ཆ་བདག་དང་ཆོས་སྐྱེ་འདུ། གཉིས་པོར་རང་རང་དོ་
པོ་ཡིས། སྤྱང་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་དོ། དེ་མེད་པས་ན་དེར་སྤྱང་བའི། རྣམ་པར་
ཤེས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཆོགས་བདུན་གྱིས་བསྐྱེས་གཟུང་འཛིན་ཀྱན། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་ནོ་ཀྱན་
གཞི་ཡི། རྣམ་སྒྲིན་གཅིག་དུ་ཐ་སྙད་གྱི། དུས་སྤོན་དམ་བདེན་ཡིན་མོད། ཆད་ཅིང་ཉིན་
མཆན་སྤྱོར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མིན། རྣམ་པར་སྒྲིན་ལས་མ་བྱུང་བའི། །
འཁོར་བ་ཤེས་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་། བག་ཆགས་ལས་ནི་མ་བྱུང་བའི། རྣམ་པར་སྒྲིན་བའང་ཡོད་

མ་ཡིན། རྣམ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆགས་ཅི་སྟེད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་བྱུང་མེད། གནས་
སྐབས་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་གྱི་གནས། རྣམ་པར་སྒྲིབ་ཡིན་མཐར་ཐུག་གི་ གནས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཁོ་
ནའོ། གནས་ཉིད་ནའང་འབྲུལ་རུང་ཕྱིར། གནས་གྱུར་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན། དབྲུ་མ་གནས་
པོའི་ཀྱན་གཞི་ནི། གཟུང་འཛིན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཕྱིར། ཡང་དག་མིན་རྟོག་མ་ཡིན་ཞིང་། འབྲུལ་གྱིས་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་ཀྱང་། ཐུགས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཡིན་ཕྱིར་མཛོན་སུམ་
དུ་མི་འདོད། དབྲུ་མའི་ནང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ལོག་གེས་ཉིད་དུ་འང་མི་འདོད་དོ། དག་
བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་སྟོན་པར། བཤད་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི། ས་བོན་ཡིན་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིབ་ནི། འཆི་སྟོན་པར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད། ལྷག་མེད་དུས་སུ་གེས་སྒྲིབ་གྱི། ས་བོན་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་པ། རུས་འདིར་དབྱིངས་རིག་ཡོད་མེད་ལུགས། རྣམ་སྒྲིབ་གཉིན་པོ་ད་ལྟ་བུས། སྟོང་བར་མར་ཕྱིན་
པ་ལ་མེད། རྣམ་སྒྲིབ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་པའི། ཆོ་སྟོང་བྱེད་པའི་ཐབས་དེར་བཤད། གསུམ་
ཚན་གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་ལམ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་དང་། སྟོང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ནི། གང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལམ་ཡིན་མོད། གཟུགས་མེད་སྟོགས་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་། མེད་ཕྱིར་མཚན་
འཛིན་རྟོག་པ་ཡི། བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན། ཡིད་བྱེད་སྟུང་མ་ཁོ་ནའོ། གཟུང་འཛིན་
ལ་ཡང་དེར་སྦྱང་དང་། དེར་ཞེན་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཡོད་གྱི། དེར་སྦྱང་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་སྟེ། དེར་
ཞེན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དག གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ། གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་ཡེ་
གེས་དང་། གསར་དུ་བསྐྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ། དང་བོ་གེས་རིག་ཀྱན་ལས་ཏེ། ཕྱི་མ་མཐོང་
བའི་ལམ་ནས་སྟེ། གཉིས་བསྐྱེས་ལམ་ནི་བྱུང་སེམས་གྱི། སྟོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་གེས་དང་། ལྷགས་ལས་འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་ནི། རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་བརྟེན་པའི་དུས། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་
རྣམ་གེས་གྱི། ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་སྟོང་དང་། ཡེ་གེས་གྱིས་ནི་གཉིས་མེད་དུ། གེས་པ་གཉིས་ཀ་
གཞི་གཅིག་ཕྱིར། གསུམ་ཚན་གསུམ་པ་རྣམ་གེས་ལམ། མ་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི། གེས་པ་ཀྱན་ཡིན་ཐོགས་མེད་ནས། བྱུང་དང་ཐོས་བསམ་གྱིས་བྱུང་བའོ། ལས་ཀྱི་རྒྱུང་ལ་ཞེན་
པ་ཡི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་པ། འདོད་པའི་རྒྱུན་ལ་སྟོང་སྟེ་ཞིང་། འཇུག་མེད་བདེ་ཆེན་
བསྟེན་པར་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རྒྱུད་གིས་མ་བྱུངས་པའི། རྣམ་གེས་ཞི་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་

མེད་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་མི་རུས། ཡེ་ཤེས་ལམ་ནི་ཡར་ཕྱིན་
 པའི། ལམ་དུ་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་དང་། རྒྱགས་པས་རྗེས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 ལས་གྲུབ་པར་བསམ། གཉིས་བསྐྱེས་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་། གསང་བའི་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡེ་
 ཤེས་ཉིད་ལ་གྲུབ་པས་མ་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་མི་འདོར་བཞིན། གསུམ་ཚན་བཞི་པ་འཁོར་
 བའི་ལམ། འདོད་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། དང་དུ་ལེན་པ་ཀུན་ཡིན་མོད། བདག་མེད་པ་
 དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི། ཟིན་ན་ལམ་གཞན་དུ་གྱུར་སྤྱོད། ཐར་པའི་ལམ་ནི་སྤྱོད་དེ་དག་ལྟ་བུ་ག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། འབད་ནས་སྤྱོད་པ་དམན་པའི་ལམ། མི་གནས་པ་ལ་ཡར་ཕྱིན་
 དང་། གསང་རྒྱགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱོད་རྗེས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། སྤྱོད་པ་དང་དུ་
 ལེན་ཉིད་དོ། རྒྱགས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་ཐབས་མཁས་དང་། འབྲེལ་བའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱིས། འ
 ཆེ་འདིར་བདེ་སྤྱོད་བྱུང་དུ་འཇུག། དེ་བཞིན་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱང་། ལལ་པས་དང་དུ་ལེན་པ་
 དང་། ཉན་ཐོས་འབད་པས་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱགས་པས་ལམ་དུ་བྱེད་མོད་ཀྱང་། བསྐྱུབ་དུས་
 ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་པོར། གཟུང་འཛིན་ལམ་དུ་ཐེངས་གཅིག་ཅུམ། འཕོས་ནས་འཁོར་བ་
 པ་ཉིད་ཕྱིར། དུས་འདིར་རྟོགས་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར། གསུམ་ཚན་ལྔ་པ་ཞི་གནས་ལམ། ཕྱི་
 ནང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་མོད། བདག་ཏུ་མྱོངས་ཕྱིར་སྐྱེ་གསུམ་པའི། ཞི་གནས་འདས་ལམ་རྟོན་
 མི་རུང་། ནང་པའི་ཞི་གནས་བྱང་སེམས་དང་། ཉན་ཐོས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། ཉན་ཐོས་
 ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི། ལྟག་མཐོང་བསྐྱུབ་པའི་རྟོན་ཉིད་དམ། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་རྟོན་ཉིད་དུ། འ
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས། ཞི་གནས་ཅུམ་ཞིག་ཐོག་མར་བསྐྱུབ། དེ་ནི་
 ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ། ཆགས་བྲལ་ལམ་གྱི་རྟོན་རུང་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་མི་ཕྱོགས་
 མེད་ཅེས་བྱ། གོང་མའི་སྐྱེ་བ་དོན་གཉེར་དང་། མཐོང་ཆོས་བདེ་བར་གནས་འདོད་པས། གོང་
 མའི་དངོས་གཞིར་འཇུག་པའི་ཆོ། འོག་མའི་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་བར། བྱེད་པ་དམན་པའི་
 ལྷགས་ཡིན་མོད། ཐེག་ཆེན་པ་དང་ལྟག་མཐོང་གི། ཉེ་བར་བསྟོགས་ལ་མ་རེག་པར། རྣམ་
 པར་ཐར་བརྒྱད་མཛོན་སུམ་དུ། བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་མ་ཉམས་པར། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར་
 འོང་བྱེད། ལྟག་མཐོང་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། དང་པོ་ཞི་རགས་རྣམ་པ་དང་། ཐོས་བསམ་

སྒྲིམ་བྱུང་ཟག་བཅས་སོ། །ཟག་མེད་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གྲུན། །ཡིན་ཕྱིར་འཕགས་
པས་ཁམས་གསུམ་ལ། །ཆགས་བྲལ་བྱེད་ཚུལ་ཅིག་ཅར་བ། །ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་
ཕྱིར། །ལྷག་མཐོང་དངོས་ནི་རྟོག་པ་དང་། །བྲལ་ཞིང་མ་ལབྲལ་བའི་རིག་པར། །ངེས་ཤིང་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ནི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གྲུང་། །ཡིན་ནོ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེན། །འཕགས་
པ་གསུམ་པོའི་མཉམ་གཞག་གི། །ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་ནི་གནས་དང་། །ནི་གནས་གང་ཡིན་ལྷག་
མཐོང་ཕྱིར། །མཉམ་པར་བཞག་ན་སྟོ་མེད་པར། །འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་བྱུང་འཇུག་ཏུ། །འཆད་
ལ་འགལ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ཚན་དྲུག་པ་གསང་སྟགས་པ། །
ཆགས་སོགས་གསུམ་དང་དེ་རེ་རེའང་། །ཆེན་པོར་བྱེན་ས་འཆད་བྱེད་ཆེ། །བྱུང་པར་གང་གིས་
དབྱེ་ཞེན། །དམིགས་རྣམ་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི། །བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོངས་པ་ནི། །རེ་ཞིག་
ཆེན་སད་འགྱུར་ཕྱིར། །མ་རིག་པ་ནི་ཆུང་དུ་སྟེ། །དམིགས་རྣམ་མཆོན་མ་དང་འབྲེལ་བའི། །
ཆོས་དང་བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། །བདེ་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནི། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་གཏི་
ལུག་ཆེ། །ཕལ་བའི་ཞེ་སྤང་རེ་ཞིག་ན། །གཞན་དུ་འགྱུར་ཆེ་ཞེ་སྤང་ཆུང་། །རྩོ་རྩེ་ཁྱོ་བོས་བགོགས་
འཛོམས་པ། །འགྱུར་མེད་ཕྱིར་ན་ཞེ་སྤང་ཆེ། །འཛིག་རྟོན་ཆགས་སྤང་རེ་ཞིག་ན། །ཆགས་བྲལ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་ཆུང་། །ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱེད་པའི། །བདེ་ཆེན་ཆགས་པ་ཆེར་བཤད་
པས། །ནམ་ཡང་རི་བྱོད་མར་དགའ་བ། །སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པས་རྟག་ཞི་བ། །ཐར་པར་ཞེན་
པ་སྤངས་པས་ནི། །བདེ་ཆེན་གོ་འཕང་དོན་དུ་བསྟོ། །སྟགས་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གསུམ་པོ། །
གསུམ་ཚན་དྲུག་པ་འདི་བཤད་ཆོ། །ཆོག་མང་པོ་ཡིས་ཆུད་འབྲུག་པའི། །བོད་ཀྱི་མཁས་རྣམས་
ཁུམ་བྱོས་ཤིག །འཕགས་ལུལ་འབྲུངས་པའི་མངོན་སྟོམ་གྱི། །རྣམ་པར་དྲེགས་པ་དེ་བོར་ལ། །
བརྒྱད་ཁྱིམ་པའི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྟོ། །འབྱེད་པའི་ཡ་མཆོན་འདི་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
འཇུག་པའི་ལམ་ཆེན་གསུམ་ཚན་དྲུག་པ་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་
ནས་གྲུབ་པའོ། །།ཕུའྱོ། །སཏ་མཛུ་ལྟ། དགོའོ། །

[illegible]

ཨ་ཁིག་ལ་ཕེ་ཚེག་པ་།

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(১/৩৮)

པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱིས་བཙུམས།

ཡུང་གོའི་མོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་གིས་བསྟན་ཏེ་བཀྲམ།

ལེ་ཅིན་ཀོང་དུ་ཕྱི་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སེས་དཔར་བཏབ།

[illegible]

༡༠ ལྷོ་མི་རྒྱ་པ་ཕར་བཤངས་དང་པོ་བཏབ།

དབང་ལྷན་། ༡༡༡—༢༥༠༠

ISBN 978 - 7—80253—334 - 9/B. 110

གཞན་པ་ལྟར་ཆ་ཚང་ལ་(དེ་པ་7 - 9ལྟར)སྒྲིམ་ 7950.00

责任编辑: 聪博

图书在版编目(CIP)数据

班钦释迦乔登文集: 第7卷: 藏文/ (明) 班钦释迦乔登著; 四川宗萨寺康谢五明佛学院编.

— 北京: 中国藏学出版社, 2010. 12

(五明丛刊) ISBN 978-7-80253-334-9

I. ①班… II. ①班… ②四… III. ①喇嘛教—文集—藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆CIP数据核字(2011)第002156号

五明丛书

班钦释迦乔登文集

第7/24卷

*

班钦释迦乔登著

中国藏学出版社出版发行

(北京北四环东路131号)

北京广益印刷有限公司印刷

■

开本: 787mm×1092mm1/16 印张: 700.25

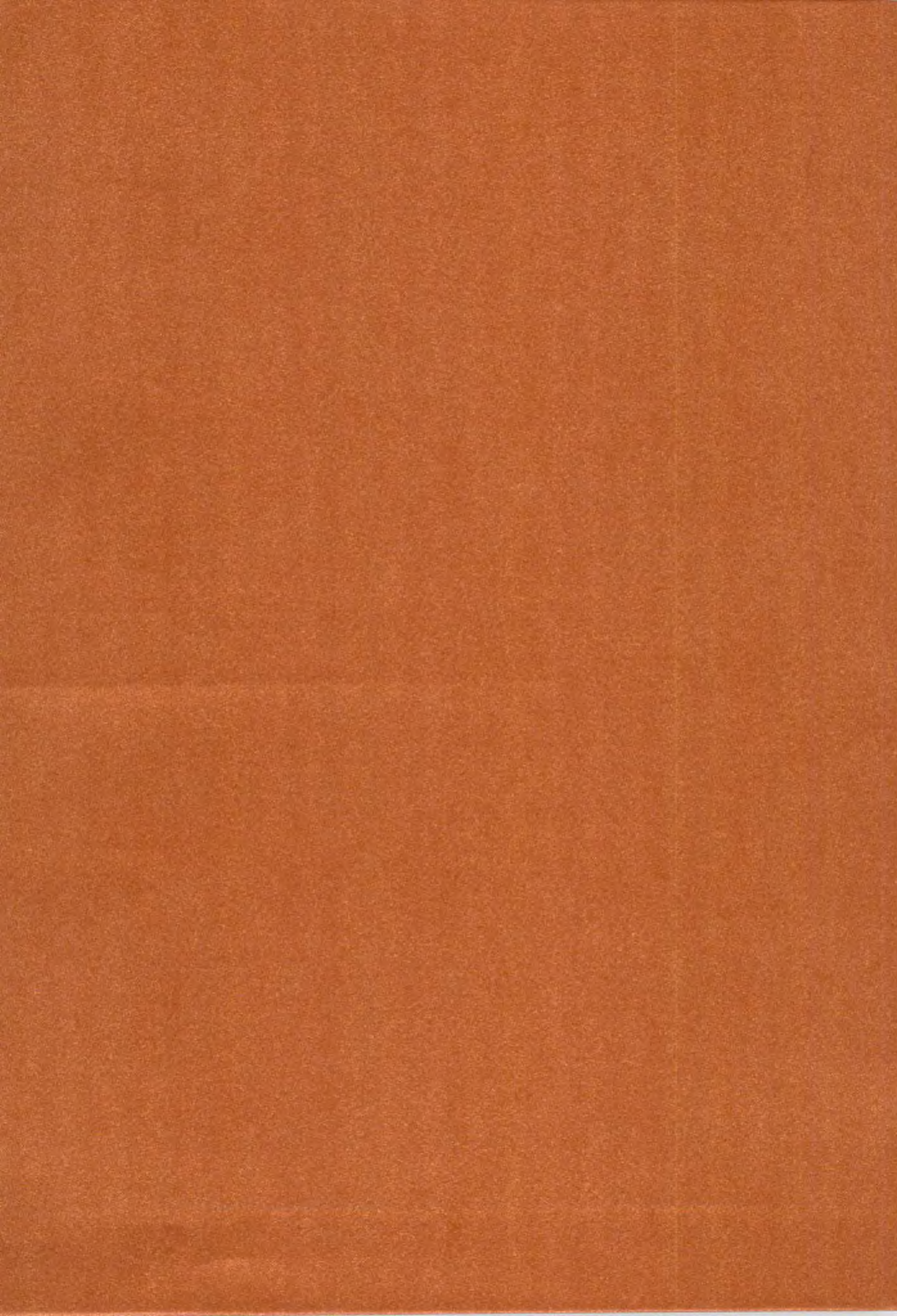
2013年5月第1版 2013年5月第1次印刷

印数: 0001—2500册

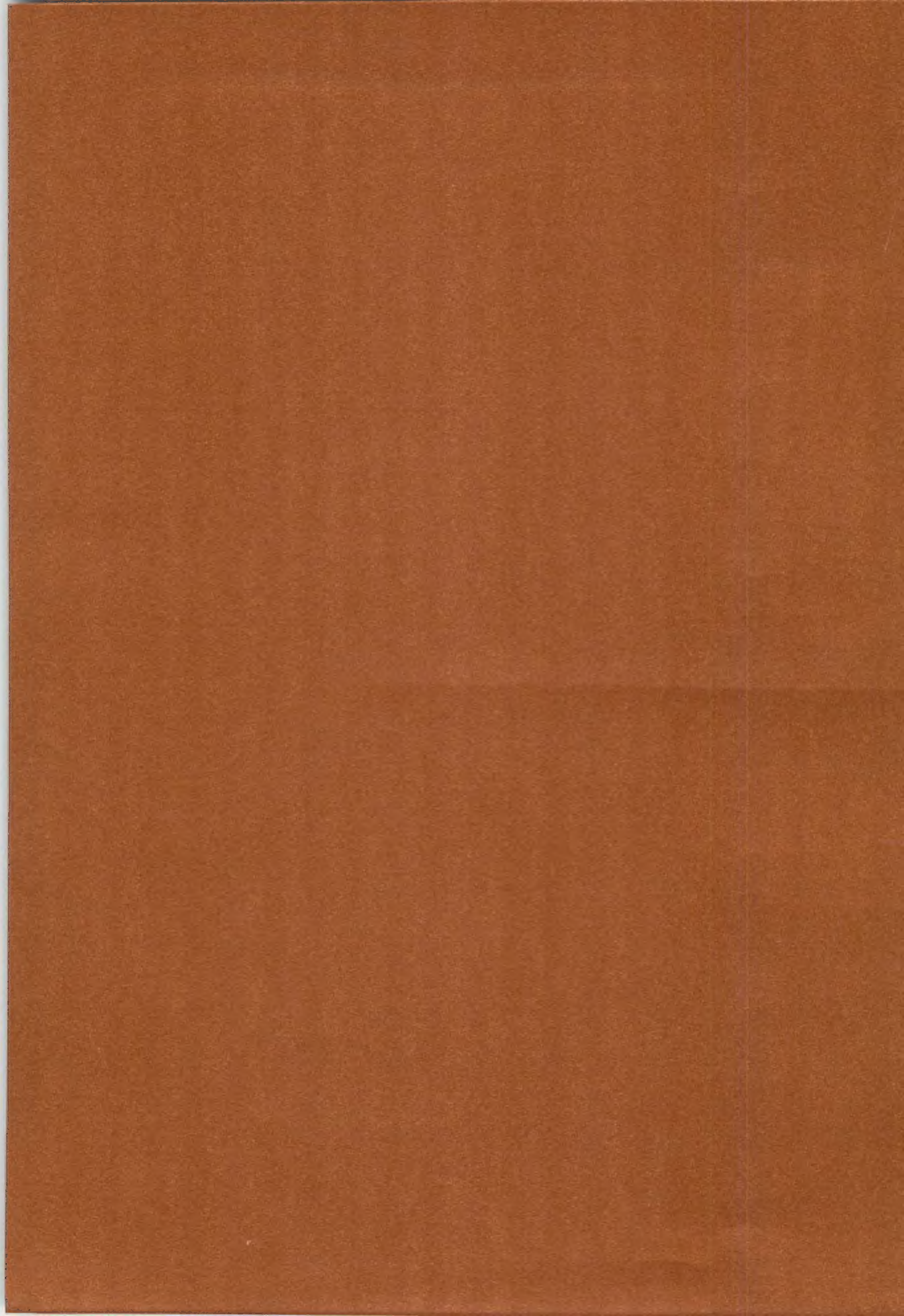
ISBN 978-7-80253-334-9/B·110

本文集定价(1-24册): 定价: 1380.00元

ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས།

དེབ་གོ་གཅིག་པ།

ISBN 978-7-80253-334-9

9 787802 533349 >

定价：1380.00元（全24